བསྡུར་ཚེས་༧༧་

PAGE No
DATE: / /201

191

2

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་བྷི་ས་མ་ཡ་ཨ་ལངྐཱ་ར་ཝྲྀཏྟི་པྲཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏོ་པ་དེ་ཤ་ཤཱ་སྟྲ་ཝྲྀཏྟི་པྲཛྙཱ་པྲ་དཱི་པཱ་ཝ་ལི་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ། དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་མུན་ཚོགས་
ཟླ་འོད་བཅས་པ་འཇོམས་སྲིད་ཞིའི་མཚན་མོ་མཐར་བྱེད་ཅིང་། །དམ་ཆོས་ཤར་གྱི་རི་བོ་མཐོན་པོའི་རྩེ་ནས་མངོན་བྱུང་རབ་ཡངས་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་ཤར། །ཕུན་ཚོགས་སྒྱུར་
བཞིན་ལྡང་གི་རྟ་བཅིབས་མཁྱེན་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་དྲི་མེད་སྣང་བ་ཞིའི་གཟི་འོད་རྣམ་པར་འཕྲོ། །ཚེ་ཟེར་མཛད་པས་འགྲོ་བའི་ལོ་ཏོག་སྨིན་མཛད་རྒྱལ་ཡུམ་ཉི་མ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་

༄༅། །ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བ་ཤས་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དོན་གཉང་ཡིན་དེ་ལམ་གཞུང་ཤེ་བར་གཉེར་ཅན། །ཇི་ཞེ་ཞི་ནྡྲ་མ་ཁ་ཞི་གསུ་བསྡུད་དང་རྣ་བསྒྲུ་བཀྲུས་རྒྱུ་ལམ་འཁྲུས་སུ་བཟང་བསྒྲུགས་པ།
བློ་ལྡན་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞི་གསལ་ལམ་ཁྱུགས་རྗེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་མཛད་དབྱུན་པའི་ལས། །རིམ་གྱིས་ཤེས་རབ་མཐའ་ཡང་སྤྱོ་པོ་རྣམ་གཉིས་དེ་ཡི་དོན་ཆེན་རྟོགས་མཛུར། །རྫོགས་དཀའ་ཚུལ་པའི་ལྷུམ་ལུས
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བརྗོད་ཚོགས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་རླབ་སྦྱར་བ། །དེ་དོན་མཛོན་གཟིགས་བཅོ་མ་ལྷ་ཎ་བྲམས་པའི་ཐོ་གྲོགས་ཉིད་དང་བརྩེ་བའི་ལུགས་ཀུན་མ་དོན་མཛད་དེ། །དོན་བརྒྱད་རང་བཞིན་རྣམ་གཞག་དང་དེ་བཞིན་རྒྱུད
བཟོས་མདོན་པར་རྟོགས་པ་འབྲུང་བཞུང་དྲི་མེད་ཕྲེང་། །རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོ་ཁམས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ལ་ནི་ལེགས་བསྟན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད། །ཁྲིགས་མེད་སྨ་གོན་གྱི་ཨང་དེ་རྣམ་དོན་བ་ཤད་བློ་གྲོས
ཕུན་ཚོགས་དཔྱིག་གཉེན་བཤེས། །རྣམ་རིག་རྩལ་བསྒྲོལ་རྗེ་བཞེན་དོན་མེན་འཕགས་མ་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ནི། །མཐར་འབྲུལ་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ཟབ་མ་བྲམ་ཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམ་གྲོལ་སྣེས། །རང་བློ་རྗེས་འགོག་དེ་རྫས

4

ཤེར་ 161

རྒྱལ་སྲས་སེང་གེ་བཟང་པོས་རབ་བཀའ་ཞུ་དང་མཛད། །དེ་ལྟར་མཁས་པས་པས་ཡལ་ཆེ་རང་དོན། །སྣང་རྒྱུར་བྱུས་ཀྱང་རང་གའི་ཞིག་མེན། །དེ་ཕྱིར་དོན་གཉེར་ཐབ་བརྩོན་པས། །མཐའ་དག་འགྲེལ་པ་བསྒྲུབ་པར་འོས། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལུས་མཆོག །མདོ་རྡོ་རྗེ་གས་
རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྲས། །དེ་རབ་གསལ་བྱེད་འགྲེལ་པ་འདི། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་ཕྲེང་བ་བྱ། །འཕགས་པ་བྱམས་པ་བདག་ཉིད་དམ་པ་བཙུན་མས་ཀྱི་སྐྱོང་བ་པར་ཏུ་མཐུན་པར་སྟོན་ཅིང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་བསྟན་སུ་མཆོག་པར་སྨྲ་བ་དང་། གཙོར
གཞན་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཕུལ་དུ་ཕྱུང་དུ་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་ལ་ཆེར་སྒྲོ་བས་དང་ཐབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚེ་དང་དུང་པོ་རི་ཞིག་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་སྟོན
དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱག་འཚལ་བར་མཛད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བར་འཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་། །གང་དང་ལྡན་པའི་ཐུབ་པ་རྣམས་རྣམ་པ
ཀུན་ལྡན་འདི་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་དང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་བསྟན་པའི་ཚེ་བསྔགས་པ་ཉིད་ནའང་དེ་ལ
ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་བསྐྱེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱི་ད་ལྟ་ཅིག་དང་དུ་མའི་དང་པོ་ཉིད་དང་བྱ་བ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་ཤེས
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་གོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱུན་པར་མཛད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མངོན་པར་དང་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དང་པས་ནི་དེ་རེ་དོན

5 ༥ ཤེར 191

༄༅། །ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་འདོད་པས་གཞུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལ་ཡུལ་ཉིད་དང་། སྦྱོར་བ་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་བརྒྱད་བསྡུས་པར་དགོངས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟོད་དོ། །འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུས་པ་རྣམ་པར
ཐར་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཕྱུག་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྐྱེ་རྒུ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་ཕུང་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ
གཉིས་ཐོབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་རྣམས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཕན་ཅིང་བདེ་བར་མཛད
པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡང་དག་པར་བརྙེས་པའི་སྐུ་ཅན་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱུག་གི་གཙོ་བོ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྣ་ཚོགས་པས་མ
ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་བསྐོར་བར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་ཉན་ཐོས་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ
གུས་པར་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱན་ནི་གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་མཐའ་དག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ཞིང་བསྡུས་པས་ཉམས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན

ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་འཚམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་ཐམས་ཅད་འཚལ་བ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལགས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཏེ་སྡུད་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་འཚལ་བ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལགས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་ལ། སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཐུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཐུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པར་དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལགས། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྟགས་གང་དག་དང་། མཚན་མ་གང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། རྟགས་

7 ༄༅། །ད་དག་དང་། མཚན་མ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོར་
བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ། རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཅན་
191 འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་རྨོངས་པ་བསྔུངས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་ཅན་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་མ་བསྡུས་པ་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་
ཞི ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་ཅན་འབྲས་བུ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལ་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་ནི་མ་ཐབ་འཛོགས་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་
པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཐབས་དང་ཐུགས་རྗེ་སྙིང་རྗེ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་ན་དེས་རྒྱས་པ་དང་འབྲིང་དང་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དད་པས་རྩལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མཛད་པས་ཡིན་ནམ། །ཡང་ཅི
ཞིག་བསྟན་དུ་ཡོད་ཅེས་དོགས་པའི་གནས་བསལ་ནས་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུག་པ་དང་། གཞན་དག་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའམ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ལས་ཡང་དག་པར་མཛེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་འཇུག་པའི་ཡན་ལག
རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །སྟོན་པས་འདི་ལ་བཤད་པ་གང་། །གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །

8

ཆོས་སྐྱོང་དབང་ཕྱུག་བདག་ཉིད་ཀྱི། །མདོ་དོན་ལྡན་པ་ལ་བཞག་ནས། །བློ་དང་ལྡན་པས་མཐོང་འགྱུར་ཕྱིར། །ཟབ་དོན་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །ཕྱ་བ་ཆོས་པ་འདི་དགོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པ་དང་།
འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐའ་བཞི་ནི་ཟླ་བ་དང་བསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བྱུང་བ་དང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ག་ཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་
པ་བཞིའམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མཐུན་པའི་ལུས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དེ་དང་དེ་བཀའ་ཡུལ་དང་ཐབས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་།
བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲེལ་པར་བསྟན་པ། །དེ་ལ་བདེ་ཅིག་ཤེས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསོས་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་རབ་ཏུ་མཐུན་པའི་
འདི་ཉིད་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐུན་པ་ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་ཀློག་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གནས་ནི་ཡོ་དག་གི་དོན་ཏེ་ལྟ་བར་ལེགས་པར་ཤེས
ཉལ་ཆུང་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པས་པ། བཀའ་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བཞག་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཉི་དགོས་པའི་དགོས་པ
དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བསལ་བའི་དོན་དུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དོན་ཆོས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་ཞེ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཅན་ཡང་།

༥ ༄༅། །བསྟན་པས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་ན་དོན་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ནི་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོལ་བ་ཕྱིས་འབྲེལ་པ་ཅོང་དུ་གནས་པའི་དོན་གྱི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ཉིད་འཆད་པར
བཞེད་དེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བསྡུས་པ་ཡང་ལྷུའི་དོན་གྱིས་རྣམ་པར་བཅིང་བ་པས་རབ་ཏུ་ངེས་ཤིང་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་ཀྱི་འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་སླ་བས་ལེགས་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་བར
གཟིགས་ནས་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་དང་། བརྒྱ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུངས་པ་ལས་རེ་ཞིག་སྔར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཀྱིས་གང་གིས་གང་ཞིག་ཇི་ལྟར་བ་ཞེ་ན།
ལྔ ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་གཙོ་བོར་བསྟན་པས་ལམ་དང་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པ་བཞི་དང་།
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མདོར་བསྡུས་པ་དང་བཅས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་
དང་། །རྩེ་མོར་ཕྱིན་དང་མཐར་གྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། མ་ལུས་པའི་རྣམ་པ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཉིད་ལྡང་བ་དང་བཅས་པ་དང་ཅིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན
ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གཟིགས་པའི་མཚན་ཉིད། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས

པ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཅིག་ཅར་བསྡུས་ཤིང་རྣམ་པར་སྒོམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། བསྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་ཅན་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་བརྗོད་དོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་སྦྱོར་བ་ལ་གོམས་པའི་གནས་སྐབས་ཅན་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་དཀར་པ་རྣམས་ལ་དང་ལྡན་ཅིག་ཅར་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མཐའ་མ་པར་གནས་པ་དང་ཅིག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གནས་སྐབས་ཅན་ལ་ཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་མ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་དོ། མཚན་ཉིད་དང་། ཐབས་དང་། འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་འཆོས་དུ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་དགོས་ཆེད་དང་། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། །ཚོགས་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ལ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་འདུན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས་དང་། སྒྲུབ་བྱ་རྣམས་དང་འཚམ་པའི་དོན་སྟོན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གདམས་ངག་བཅུ་དང་། གཞན་ནས་ཉན་ཐོས་པ

11

191

༥ ཕྱ

༄༅། །ངང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་མི་དམིགས་པ་བརྗོད་པ་དང་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་སྐྱེས་བུའི་འཛིན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་དག་པའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། གང་གི
ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་དྲུག་དང་། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དགུ་དང་།
དགེ་བའི་རྒྱུ་བ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བས་དང་ལྡན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་བདུན་དང་། སྤང་བར་བྱ་བའི་དགྲ་རྣམས་ལས་ངེས་པར་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཅན་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ།
དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཆོས་ཉིད་ཞིག་གིས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། །ཡི་ག་སོགས་པོར་ཕྱིན་ལ་སོགས་དང་། །སྨོན་ལམ་བཅས་དུ་ཡི་ལམ་མཁའ་དང་། །འདི་
དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །བྱེད་པ་དང་ནི་མཆོས་པ་དང་། །བསྟོད་དང་བཀུར་དང་བསྔགས་པ་དང་། །བསྔོ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་མེད་དག །སྐྱབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་
ཐོས་པའི་ཡུལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་པོར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས

12

ཏྲི་ཡམ་དང༌། །གཟུང་བ་བདག་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་བ་ཉིད་ལམ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་ཡང་རེ་ཞིག་འཆི་བ་དང་ནད་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚེ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་དང༌། སངས་རྒྱས་དང་མི་འགྲལ་ཞིང་དེས་དགོངས་པ
སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང༌། ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང༌། མོས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡང་དག་པར་མོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མོས་པ་ཡིད་ལ
བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང༌། དེ་ལྟར་རང་གི་དོན་ཅན་གྱི་མོས་པ་རྣམས་ལ་བསྟོད་པ་དང༌། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཅན་གྱི་མོས་པ་རྣམས་ལ་བཀུར་བ་དང༌། གཞན་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་མོས་པ་བསྔགས་པ་ལ་རབ་སྔགས་པ་དང༌། རྗེན་ཅིམ་ཡོངས་པའི་འཛིན་ཆེན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས
སྤྲོ་ཞེན་པ་བསྒོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང༌། ཕ་རོལ་པོས་ཐུས་པའི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང༌། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱབས་པ་དང༌།
ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚང་ཚིང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དོན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་བསྒོམས་པས་ཐོབ་པའི་ཡུལ་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་མོ། །དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཆོས་དྲུག་ཞིག་གིས་གཞི་ཐམས
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང༌། །ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང༌། །སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང༌། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང༌། །ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང༌། །སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང༌། །ཉན་ཐོས་ལ
སོགས་ལམ་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་གི་ངང་གིས་གོམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས

131

14

བདེན་གྱུར་ཞེན་ཡུལ་འདས་པ་དགག་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཐ་སྙད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་པ་དང་། ཞི་ལམ་ཉམས་པ་ཉིད་དང་། རྟེན་ལུ་མ་ཐུབ་པའི་ཚོགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཡང་དག་པ་ཡང་སྐྱེས་བསྒྲེ་རྟེ་ཤིན་དུ་གནས་ཉེ་ཞི་ཞིང་དང
པ་སྤྲུལ་མེད་པ་དང་། ཉམ་པར་དང་པོ་བསྒོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཕྱིན་ལས་རང་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཐབས་མཁས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚིག་དུ་ཞིག་ན།
རྩེ་མོ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཞིན། །ངེས་རྟོགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀུན་གནས་པ་དང་། །མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་བསྒོམ་པ་ཞེས། །རྒྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །ནུས་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །ཀུན་ཤེས་དང་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །བར་ཆད་མེད་པའི
ཏིང་ངེ་འཛིན། །ལོག་པར་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའོ། །རྩེ་མོ་མངོན་རྟོགས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ལམ་དུ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ལམ་ལ་ཟུང་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྔས་མཐོང་བས་དྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་རྟོགས་ཉིད་དང་། འཛིན་པ་ཡི་སྐྱེ་བའི་གེ་སྐྱེ་བ་ལས་ཕྱག་རྒྱས་ལ
མཚོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཉིད་དང་། མཐོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཚེ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུད་པ་རིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མ་གཏོང་བ་བཅས་པར་འགྱུར་བ་བརྟན་པ་ཉིད་དང་། ཏིང་ངེ
འཛིན་དུ་ལྡས་སེམས་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་བདེ་བ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་གནས་པ་ཉིད་དང་། མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཐུ་བ་གཉེན་པོ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད་དང་། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་རྫ
བ་གཉེན་པོ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་ཉེ་བར་སྤོང་བ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི

༄༅། །པ་དེ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། མཚན་མར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིང་བ་དང་མཚན་མར་དམིགས་པས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་དང་མ་བྲལ་བས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཞེན་པའི་སྤྱོད་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་མཚན་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཚིག་དུ་ཞིག་གིས་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །རྣམ་པ་སྦྱོར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས། །ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། །སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག་བླ་ན་མེད་པ་ནི། །ཐབས་ལ་མཁས་བཅས་གང་ཡིན་འདི། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་དང་། ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་བཞི་གནས་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་མ་བུ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཧ་ཅང་ཀྱུར་ཆེས་པའི་སྤོབས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་དང་། ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། ཆོས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་དྲོད་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དྲོད་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་དང་། འཁོར

15 ༧ 191 ཀྱཱ

༄༅། །བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོལ་བ་འི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་བརྒྱད་བཅས་པའོ། །དེ་དག་ནི་རྩེ་མོ་ཡི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་དུ་ཞིག་གིས་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཐར་གྱིས་པ་རྣམ་བཅུ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་བཅུ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་དུ་ཞིག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས། །སངས་རྒྱས་པ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་བཞི་རང་བཞིན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་དག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་དུ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། །ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་ནི་སྤྲུལ་པ་སྟེ། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དག་ཅིང་ཟག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རབ་ཏུ་འབར་བའི་སྐུ་བསྟན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་ཉམས་པར་བརྩེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དག་གིས་མ་ལུས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི

སྟོང་པ་མཁྱེན་པ་ཐུབ་ལུས་མཆོག་ལ་བརྩེས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་དང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ཡི་སྒྲུབ་ལས་ལྟ་བ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཞི་བ་ཡིས་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྲིན་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་གཉིས
བྱ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ་དང་པོའོ།། ||དེ་ནི་དེས་ཕོ་སོ་སོའི་ཡིད
ལ་ག་བརྒྱ་པ་ར་བ་ཤད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ། ཤད་པར་བཞེད་ནས་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡན་ལག་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ར་གི་ངོ་བོ་དམིགས
པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །སྙིང་རྗེ་ལྷ་བ་ར་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་དམིགས་ལས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་བཅས་པ་ཡས
སྙིང་རྗེ་པ་དང་སྦྱོར་བས་འདྲ་བ་འདི་དོན་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་ཉིད་རང་བྱུང་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཕྱི་ལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་དེ་ནི་དགེ་བའི་ཚོགས་ལ་འདུན་པ་ཞེས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཡུལ་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་སྣམ་བ་ཅན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་རང
དེ་འཚམ་ཅན་ཉིད་དང་ཏུ་བདག་གཅིག་ཏམ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པར་བར་མི་རུང་ངོ། །གཞན་དུ་འགྲུབ་བུ་ལ་རྒྱུ་དང་གྲོགས་ཅན་ལ་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་མི་དགེ་བ་བརྟགས་པར་བརྗོད་ཀྱི་རང་དགེ་མཚན་ཉིད་འགྲུབ་པ་ཇི་ལྟར
འགྱུར། དེ་ལ་གང་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏེ་དགེ་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་དོན་དུ་འདོད་པ་གཞན་གྱི་དོན་ནི་དེ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དང་དེ་ཉིད་དགེ་བཞིན་དུ། །བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ

17

191

༄༅། །འདི་ཡུམ་དགུ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་སྦྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཅན་བྱང་ཆུབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པས་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ནི་དོན་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་བསྡུས་པ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཞིག་ཅེས། པར་སྔ་བས་ཀྱི་ཚིག་ལས་སྦྱ་བཙན་པ་གཉིས་གསུངས་པ། །དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྨན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གླུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མ་ཆུ་རྒྱུན་དང་ནི། །སྒྲ་སྙན་ཆུ་བོ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་དང་ལྡན་པས་ས་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་བུད་ཤིང་སྲེག་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་མེ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་གཏེར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ་དང་། མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་མི་འཁྲུགས་པས་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྒྱ་མཚོ

ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། །ཡིད་ཆེས་པ་བརྟན་པ་མི་ཕྱེད་པས་པ་ཙོན་འཁྲུལ་དང་ལྡན་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། །དམིགས་པ་བརྟེན་སྦྱར་བར་ག་ཡེང་བས་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་རི་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་
དང་ལྡན་པ་སྨན་གྱི་མཆོག་ལྟ་བུ་དང་། །གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་ལས་སུ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་དང་། །རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་
ལྟ་བུ་དང་། །གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། །འགྲོ་བ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་བཀྲ་དབྱངས་ལྟ་བུ་དང་། །རྗེ་ལྟར་མ་བསྒྲུབས་པ་མེད་པར་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་
ཕྲིན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་བརྒྱ་ལ་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཛོད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་དང་། །འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྔོན་རྟེ་སྟ་སྲུང་བ་ཞེས་སུ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལམ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། །འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཕྲོང་བར་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་གཟུངས་དང་
སྤོབས་པ་དང་ལྡན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་ལྟ་བུ་དང་། །ཕྱིར་པ་འདོད་པ་དང་ཉེ་བའི་སྐྱོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བའི་སྟོན་དང་ལྡན་པ་སྒྲ་ཉན་པ་ལྟ་བུ་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་བའི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་དང་། །དགའ་
ལྡན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས་རྩོམ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཀུན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཉེར་བཞི་པོ་ཐམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་དང་དབྱེ་བ་དང་ཆོ་ག་ཉིད་ཀྱིས་ལས་དང་པོ་པའི་ས་བསྟན་ཏོ། །བཞི་པ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱིས་

༄༅། །བསྡུས་སོ། །དེ་ནི་རིགས་ཀྱི་བཅུ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུ་ལ་བསྡུས་ཏེ། མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རིགས་ཀྱི་བཞི་དང་གཉིས་དང་གཉིས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་དང་བཅུ་པས་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་སེམས་དང་པོ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པས་གང་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚོགས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྲུང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོམས་པ་ནི་གདམས
ངག་སྟེ། དེ་ཡང་། སྒྲུབ་པ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །སྤྱན་ལྔ་དང་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་མཐོང་ལམ་དང་། །བསྒོམ་ཞེས་བྱ་བ
གདམས་ངག་དག་ནི། །བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་། རྟེན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དང་། མི་ལྡོག་པའི་རྐྱེན་དང་། ཐེག་པ
གཞན་གྱིས་མི་འགྲོ་བ་དང་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཞི་དང་། དགའ་བ་དང་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི
སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདོམས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གཟུགས
ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གཅིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དག་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི

ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འགོག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་སྒོང་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི་གཟུགས་
མེད་པ་ནས་མ་རིག་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་འགག་པ་ཡང་མེད་དེ་ངས་རྒྱལ་ཀྱང་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་དབེན་པས་བདག་ཉིད་དམ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་དཀྱིལ་ཡན་ཆད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་སྟོན་པ་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་
ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲུབ་ཅེས་དམིགས་པ་པར་བྱ་བ་དང་། དམིགས་པ་པར་བྱེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་འབགའ་ཞི་དང་
ག་ཉིད་པོ་དང་། རྣམ་པ་མཐའ་དང་གི་གཉིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡག་ཧ་ཕས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷན་ཅིག་བརྒྱ་
པོ་དམང་པོ་ཧུལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཉི་ཤུ་ཕྲག་གཅིག་ཀྱང་ལ་ནི་སུ་རང་ཅང་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྐྱོབ་པའི་སྐྱེ་མི་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེས་ཕུང་འབོགས་པ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདེམས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཧ་སྡད་བཤད་པའི་དོན་ལ་བརྩལ་ད། དུ་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མངོན་པ་མཁའ་བར་འགྱུར་བས་ཞེན་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་པ་དང་དོ་ཉིད་མེད་པར་བསྔོ་བའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་། དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་སེམས་པ་སྦྱར་ཀྱང་འདོད་པའི་

ཉི་ཤུ

191

21 ༥

༄༅། །དོན་མ་གྲུབ་བཞིན་དང་ང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བས་ཡོངས་སུ་ལེ་ལོ་བ་མེད་པ་ལ་བཀའ་བསྒྲུགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་རྨོངས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་གདམས་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལས་དོན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་ལུང་མཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་རབ་འབད་པར་བྱ་དགོས་ན་སེམས་ཞུམ་པར་འགྱུར་བས་ལམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་ཚོགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་གདམས་པ་དང་། དབང་པོ་ཉིད་ལས་དངོས་པོ་སོ་
སོར་ངེས་པ་ཤ་འདི་སྨྲན་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་དབང་གིས་འབམས་པའི་ཞིང་ཁམས་ཟླག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྟོགས་པ
ཆོས་སྐྱེ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟིགས་པ་ཉིད་དུ་སྤྱད་པ་བོ་ཞེས་སློབ་པ་སྟུན་ལྟ་ལ་གདམས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུལ་འདི་སྤྲུར་བརྗོད་རྣམ་སྤྲུལ་ཀྱི་མདོན
པར་ཤེས་པ་དང་། རིང་ཉེ་བསྐལ་པའི་སྒྲ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་ལྷའི་རྣ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྔོན་གྱི་གནས་ཤེས
པ་དང་། གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མཐོང་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྷའི་མིག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག
ལ་གདམས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བདེན་པ་བཞིས་བསྡུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་འདི་དང་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་ལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྒྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་ངེས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི

གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་འོ་ཞེས་འདོམས་པ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་རྡེ་སྐྱེད་བ་ཤར་བ་ཞིམ་ཐོང་བ་ཡོ་ཡམ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ལ་རྨི་ལམ་པ་ལྟ་བུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཞན་མེད་ཀྱི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ་ན་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱ་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་འདོམས་པ་སྟེ། འདི་ཙམ་ཡོད་ནས་ངོ་ཐམས་ཅད་ཕྱུག་སུམ་ཚོགས་པར་དེས་པར་འབྱུར་བ་ཉིད་དོ། །དགོས་ན་དགོན་མཆོག་གི་སྣ་བས་སྒྲུབ་ཁྱབ་མ་ཉེ་བུ་རྩེད་པ་དང་དགག་ཞིག་ཡིན་ནོ། །བར་སྣང་གི་ཆོས་སྐུ་མཚན་པ་གཉིས་པ་གསུང་ས་པ། དབང་པོ་རྩལ་དང་དཀྱིལ་པོ་དག ། དུང་དམ་ཐོབ་ཐོབ་པར་གསུང་ནས་ཏོ། ། ཁར་ཆུད་གཅིག་པར་སྤེལ་ནས་དང་། །ཐེ་དང་དུ་བྱེད་མེད་དོ་མི་ནི་འགྲོ། །འབར་གསུམ་སྤྲིན་རྩེ་འི་མཐར་ཕྱུག་འགྲོ། །བཞུགས་ཀྱི་ཚོགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། །ཆོས་འཕྲིན་ལས་མངོན་སུམ་བྱེད། །ཁས་ཉུང་དང་དེ་ཉེ་བྱུ་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞིག་དབང་པོ་འི་ཕྱིར་དེ་བར་ཀྱིས་ཐུགས་པ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་ཡིན་པ་ལས་འདིར་འདོད་པ་དང་པ་འི་རྗེས་སུ་འབྲང་ལ་ཕ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་། ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ལ་ལས་འདི་ཚོམ་བཅོམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་པ་ལྷུ་ཆེ་རིང་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤྱོད་དང་དང་བསོད་ནམས་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་མ་ཐོབ་ནས་ཐོབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་འི་ཕྱིར་དུ་བར་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་རྒྱལ་པོ་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པར་བརྒྱུད་དེ་སྐྱེ་བ་མི་འི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་སྐྱེ་བ་ལྷ་འི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་འི་ཕྱིར་དུ་བར་ཀྱིས་ཞི་བ་ཏུ་ཕྱུག་པར་བསམ་གཏན་པ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཚེ་གཅིག་གིས

༄༅། །ཕྱོགས་པ་དང་ཚད་གཅིག་པ་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་དག་ཏུ་སྐྱེ་ལ་པས་མཐོང་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡར་མངོན་གྱུར་ཏུ་ལས་འདའ་བ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ནས་ལམ་ཡང་དག
པར་བསྒྲུབ་པས་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་སྐྱེས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་འབར་བ་ཉིད་མངོན་པར་འབད་པའི་སྟོབས་དྲག་པོས་རྫོགས་པར་འགྲུར་བས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་འདང
ཞིང་ཆུང་ལ་གཞན་པས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། འདོད་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཁམས་ཞིང་གཟུགས་གོང་དུ་སྐྱེས་ནས་རབ་ཏུ་ཡོངས་པར་སྐྱེད་པ་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ།
ནས་འོག་མིན་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་འཕར་བ་དང་། གཙང་མའི་རིས་དགུ་རུ་སྐྱེས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་
དང་། ཚངས་རིས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མ་གཏོགས་པར་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཕྱུག་པར་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་ནས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་འགྲོ་ཞིང་ས་དེར་རྒྱས་པ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི
ཚོགས་མངོན་པར་བསགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། ཐོད་རྐལ་གྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་བ་ཞི་བ་ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཞིང་དག་ཏུ
ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་ནས་རྟེ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་གང་དག་མས་པ་དགེ་སློང་པས་ནན་ཏན་དུ་ཐུབ་པ་ལ་ཡང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་བ་ཤར་པར་བཤད་པས་རྣ་ཞི་གཞི་བྱེད་པར་འཕགས་པའི་ཚོགས་གསུངས་པ། །

དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང༌། །རྒྱུ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པ་ཡིས། །དྲོད་སོགས་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ། །ཞུམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་བསྟན་པ། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང༌། །མཚམས་པ
དགའ་བས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང༌། བསྡུ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན
པ་ཐོབ་པས་དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཟུང་བའི་དམིགས་པ་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་དང༌། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་བ་མི་དམིགས་པ་རྩེ་མོར་འགྱུར་བ་དང༌། དེའི་
འོག་ཏུ་གཟུང་བ་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་དང༌། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་འབྱུང་ངོ༌། །ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའམ། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་
དང་ཆེན་པོ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་བྱུང་བར་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དང༌། ཆོས་ལྟ་བ་ཁེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང༌། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ནི་ངོ་བོ་དང༌། དགེ
བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བཅས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང༌། མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དྲོད་ལ་སོགས་པའི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ
སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྡུས་པ་རྒྱུར་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲས་བུར་ལྡན་པ་ཉིད་དེ་ཚོགས་ལྟ་བ་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་དང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་དྲོད་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བཞི་ཡང་དག་ལས། དངོས་པོའི་མཚན

༄༅། །ཉེར་སྤྱོད་བདེན་བ་བཞི་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་དང་། བར་གཅུ་ལྔ་པའི་ཀྱང་ཉིན་པོ་ཙམ་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤུགས་པ་དང་། རང་གི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུར་པ་དང་། སྤྱི་དང་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་།
རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་མི་ལྡན་པར་སྐྱེ་བོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་དག་པ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུད་རིམ་སྙོམས་དང་། ཉིང་འཛིན་དགེ་འབྲས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་དང་
ཅན་དུ་སྒྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་སྟོན་ནས་དང་། ཡུལ་བོན་ར་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཁྱད་ལུགས་ཉིད་དུ་ཕྱེ་ངོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཞན་བོད་ཡིན་པས་ཐེག་པ་གཞན་པ་རྟེན་ནས་ནི་གང་དུ་ཡང་སྤྱན་འགྲེན་པ་བཟོད་པར་མི་བྱའོ། །དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་
བུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་གྱིས་འཆད་པར་མཛད་པ་ནི་རེ་ཞིག་བཤད་པར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་པ། །དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། །རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག
ཐེག་པ་གསུམ་ཚར་ཐོབ་བྱའི་རྒྱུ། །གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་བྲལ་དང་། །གནས་དང་རྟག་པ་དང་བརྗོད་དུ་མེད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དོན་ཀུན་ཏུ་འདུ་ས་མིག་པས་བཞི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡིན
ནོ། །རྣམ་པ་ནི་བདེན་པ་དེ་དག་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་འགགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་རྒྱུད་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཡང་དག

པར་འགྱུར་བ་འདི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་འཁོབ་པའི་རྒྱུ་འདི་དོན་པོ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་སྣ་ཚོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་མོས་པ་དང་། དེ་ཡོད་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ལ་སྐྱེད་པ་དག་གིས་གྲངས་བཞིན་དུ
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དགག་པ་མི་དམིགས་པ་ཞི་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་མིང་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བ་དང་འདྲ་བར་འདུག་པའི་ཐ་སྙད་དག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇལ་བ་དང་། འགྲེལ་པ
མེད་པ་འདི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཉིད་ཙམ་ནི་འབྲིང་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་དག་ལ་ཐ་སྙད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་དེ་དག་དང་པོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས
ཆོས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་འདི་མཚན་ཉིད་ཙམ་ནི་ཆེན་པོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་བར་གྱུར་པ་རྣམ་པ་གསུམ་
དེའི་འོག་ཏུ་ཙོ་རར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གསུངས་པ། །གཟུགས་སོགས་མི་གནས་ཤེ་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི
རང་བཞིན་གཅིག །ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་བརྟགས་པ། །ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་སྒོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅི་མོ་རྒྱུ་དང་དུའི་དམིགས་པ་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ལྡན
བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དག་ལ་བརྒྱུད་དང་པོ་གཅིག་མ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས

༄༅། །དེ་དག་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དང་མི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ཡིད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་ཆུང་ངུར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་མི་ཕྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ཕྱེ་བ་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་འབྲིང་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་གཞན་སྟོན་པ་ཡི་དམིགས་
པའི་མཚན་མ་རྣམས་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་རྣམ་པར་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམས་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་ཆེན་པོར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་བའི་ཚ་བ་རྣམས་ཀྱི་
ཅི་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་བཞུགས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བསྟན་ལ། །གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །དངོས་མེད་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་དག་སྐྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མིན། །དག་དང་མཚན་མ་མེད་ཉིད་དང་། །དེ་ཡི་མཚན་
མར་མི་རྟེན་པས། །ཐོས་སོགས་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་གསལ་བ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་འགྲུབ་པའི་
རང་དབང་པོ་མེད་པ་ཉིད་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་ཆུང་ངུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་

མེད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ཁོང་ནས་ཕྱུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་
གྲོལ་བ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་འབྲིང་དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །ཆེན་པོ་ལ་ནི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐང་པོ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁོང་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཚན་ལ
རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མི་མོས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམས་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་ཆེན་པོར་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བསྡོང
པའི་ཕྱིར་དང་ན་འགྲིབ་དང་བས་བཟོད་པར་སྐྱེ་རང་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གསུངས་པ། །ཇི་ལྟར་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ཡུལ་སྤོང་པ་དང་ཉམས་པ་ཟད། །གསུམ་པོ་ཡན་ལག་རྒྱུན་ངོ་བོ་གཅིག །ཇི་ལྟར་འཛིན་ན་རྣམ་ཀུན་ལ
མི་རྟོག་པ། །རྟོལ་ཞུར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། །ཆུང་ངུ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཆོས་མཆོག་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་པར་
བསྒོམས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་རང་གི་སྔོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕ་རོལ་གྱི་སྐལ་བ་བཟང་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུལ་པ་རྡོ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ།
བྱ་བ་ལ་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ལ་ཅི་ཁ་ཏེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་ཆུང་ངུར་ངེས་པར་བྱའོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དེ་འཛིན་ཏེ་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གསུང་ངེས་ལྷུང་སྟོན་པར

29 191

༄༅། །མཛད་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བས་སྣང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཉིད་དེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ལ་བདག་ཉིད་མ་ཉམས་པ་དང་གཞག་པ་ལོ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
དེའི་ཕྱིར་བདེ་ན་པ་རྣམས་ལ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ལྟ་མ་ལ་མི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་འབྲིང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆེན་པོ་འདི་དམིགས་པ་མེད་ཅེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་དང་དེའི་ངོ་བོ་ནི་དང་འབྲུ་སྐྱེ་བ་ལས་པ་འདང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དོན་གསུམ་ཕན་ཚུན་དང་ནི་ཉིད་
གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དེ་འཛིན་ཏེ་ལ་གནས་ནས་དོན་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བཞིན་དམ་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་ན་པ་རྣམས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དམིགས་མི་དམིགས་པ་འི
མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་ཆེན་པོར་རིགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ར་ན་འཛིན་གཉེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཤེགས་མ་ཟེ་ལྟ་བ་བཞིན་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཆེ་བ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་པ་རྗེ་དམ་པར་རིགས་མེད། །ཕྱིང
པ་ཅན་གྱིས་ཆོས་བརྗོད་པས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚིག་ལ་སྒྲ་བྱུས་པ་སྐྱེ་བ་འི་དོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཐེ་བར་གཞན་སྟོང་བ་དམི་སྤོང་བས་གཏོགས་པ་དོན་གྱི་ཐེད་པ་དང་བཤགས་འཆང་མེད་པས་མཚོན་པ་བཞིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྲུལ་བསྟལ
འཛོགས་པ་ཞིའི་བདེ་ན་པར་གཏོགས་པ་ཡོན་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་ཞིང་། །དེའི་ཕྱིར་བསྐལ་པ་ནས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱི་བཅད་པ་གཉིས
ལས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཤུང་ལ་པ། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་སོགས་སྤྱོད་བྲག་པས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྡུ་ན་ཉོན་མོངས་པར

བཞི་ ། ཅན་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་བྲང་ངས་བཞིན་དུ་མ་རིགས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ངེས་བས་རྣམ་པ་དགུའོ། །དེའི་རྫས་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུང་ལ་པ།
རྣམས་ ། དགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི། །འཛིན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །ཕུང་སོགས་རྟེན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ ། ན་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡིན་ལ།.. དེ་ཡང་བདག་རང་དབང་ཅན་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཞིའི་རྟེན་ཅན་དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན། ལས་ཉིད
དང་བྲུ ། དེ་ཁོན་ཉིད་དང་ལྡན་ལ་པ་རིམ་རིགས་པ་དང་། བ་ཀུ་གས་བསོལ་དུ་ཐུང་བོ་ཡོང་ལ་སུ་འགྱུར་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འཛིན་པ་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ
དང་པོར་གྱུར་པ་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་རིགས་ཉིན་མ་ཤེས་དབང་དུ་ཤེས་བྱ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་ཆེས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་སེམས་དང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེ་བ་མ་ངེས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་འཇུག་ལ་མི་ཤེས་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་སུ་ལམ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས
པའི་བར་གྱི་ངེས་པ་ཤེས་པ་ལ་ལམ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཞིན་ན་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་ཅན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་སྨོན་ལམ་དང་པ་དང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་
ལ་གསུང་བར་རྣམ་ རྟོག་པ་རྣམ་ངན་སོ། །དེ་དགའ་བཞི་ ། གཟུགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྒྱུ་སྐྱེ་འཕེལ་རིགས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་བའི་ཉོན་མ་བྲང་པ་རྟེན་ཅན་གྱི་གཞན་ཀུན་ནས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་སུ་རྟོག་ལ་མཐུན་པ་བཏགས་ནས་པ་དང་དེ་ཉིད་བར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

31

༄༅། །གཉིས་པ་འདི་དེ་ཉིད་ཅན་དང་ [illegible] གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བདག་ཉིད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་འགྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ས་བོན་རིགས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་རིགས་པའི་རང་བཞིན་དང་གྲོལ་བར་བའི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྒོམ་པའི་ལམ་དང་། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་
སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པས་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དཀྲུ་པོ་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དག་ལས་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པས་དབང་དུ་གྱུར་པ་བདག་རང་དབང་ཅན་དང་། ཐུད་པོ་ལ་ལྷ་གྲོགས་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་པུའི་བདག་ཉིད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྣར་འགྱུར་བརྒྱུ་ཞབ་བདག་དང་། ཁམས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྟུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྟེན་དང་། ཞེ་
དང་། རགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་དང་། བདེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉིད་བསྒོམ་པའི་རྟེན་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
རྫས་པའི་རྟེན་ལ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པས་གསུམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དཀྲུ་པོ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། མིག་

གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་རྣམས་དང་། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་དང་། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཞིང་དག་ཉིད་མི་སློབ་པའི་ལམ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་སྔ་
མ་ལྟ་བུས་ཡན་ལག་བཞི་པ་དགུ་བོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྦྱར་བ་དང་མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྔར་གསུངས་ནས་ཡང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་བཀའ་སྩལ་པ། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་སོགས་ཀྱི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐབས་མཁས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་
ཡོངས་སུ་མི་འགོང་ཞིང་མི་སྐྲག་པ་ཉིད་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དམིགས་པའི་རྣམ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དོར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཚན་མར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤོང་བའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཕྱིའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་
འགྱུར་ཞིང་། འཚང་བར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་སློབ་དུ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་གསུངས་སོ། །རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤོང་བ་དང་། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །ཤེས་རབ་སྙིང་བརྩེར

༄༅། །ཚིམ་པ་དང་། །སྨོན་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཉིད་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་། །ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མེད་དང་བས། །འཇུག་པ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་རིགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞིག་གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་། གང་ཟག་དང་ནི་སྐྱེས་བུ་ཡུལ་བརྟེན་པའི་
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་འདི་གཉེན་པའི་རྟོགས་པ་རྣམས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འདི་གཉེན་ལས་འདས་པ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིན་ཆད་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུན་ལ་བདུན་གྱི་བར་དུ་རྟོགས་པ་བསྒོམ་པའི་ལམ་
ངས་སྟེ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་སྤྱིར་བའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་བརྒྱུད་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དཀའ་བ་ལ་དེ་ནི་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱུང་བ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་སྤོང་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ས་བཅུ
བ་ལ་གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ནི་མི་ཤེས་པས་དེ་དག་སྤྱི་བ་དང་འགགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་བཀོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནུས་དེ་དག་ལ་གོ་རིམས་སྤྱོར་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྤོན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས
འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་། དེ་དག་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་བཞད་གདགས་པར་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་པ་ལ
སོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཞུག་པ་ལ་ལྷུམ་པོར་དགོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པར
ལ་མཚན་མ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱབས་བའི་ཚེ་ན་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཅུ་གསུམ་གྱི་དེ་དག་གི་གཞིར་གྱུར་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ

གང་ཡིན་པ་དེའི་རིགས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་རིགས་དེ་ཉིད་ཐ་དད་པ་འམ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྟག་ཅེ་ན། པར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །
ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འཁྲུབ་པར་གྱུར་པའི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་རྗེ་ན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བརྗོད་ཅེ་ན། རྟེན་པའི་ཆོས་ཐ་དད་པས་
རྟེན་པའི་ལམ་གསུངས་པ། །རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །ཡང་ན་འཇིམ་པ་གཅིག་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་སྣོད་གཅིག་གིས་སོ་བ་ཏང་འབྲུ་ཆན་བྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ཞ་རྟན་~སྦྲང་རྩི་དང་འོ་ཁར་ལ་
སོགས་པའི་སྣོད་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དང་། ཿ སྐྱབ་པ་རིག་གནས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ཇི་གལ་པར་གྱུར་བ་ཐུང་ང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་དང་པོར་གཞག་གོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ནི་དེ་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་
པ་གསུངས་པ། དམིགས་པ་མཆོག་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །གང་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་འདེ་རྟ་དང་། །ཐེག་བཅས་ཐེག་པ་བསྐྱེད་ཚེས་དང་། །གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །
སྟོབས་སྒྲུབ་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིར་སྟོབ་པ་པོས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱིར་དགེ་སྡུག་ཁམས་ལ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཉིད་དགེ་ང་
ནང་། སྡིག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་དགེ་བ་དང་། ཕོས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལས་སོ། །དེའི་འབྲས་ཆུ་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་པའི་དབྱེ་བ་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱད་དེ། གཉིས

༡༦

༄༅། །གཏན་དང་ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཞེས་ན་གཏན་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདུས་བྱས་དང་། རག་ལས་པ་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་བསླབ
མཉམས་དང་ཐུན་མོང་པ་དང་། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གོ། །དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་སྦྱ་བ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཞེ
ན༔ ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་གསུངས་པ། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྤངས་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་འབྱུང་བ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་སྟེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་ས་ལ་རྒྱས་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པར་སེམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པ་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི
ལྟ་བ་བཞིན་ཡང་དག་པར་མཁྱེན་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དེ། རང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཆེན་པོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་འཇུག་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བཤད་པར་བཞེད་དེ། སྦྱོར
དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བ་བཞི་པོ་རིམ་ཞིང་ཤེར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟག་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལས་དང་པོ། སྦྱོར་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གོ་ཆ་དང་། འཇུག

པ་དང་། ཆོགས་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་རེ་ཞིག་བསམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉིད་བདག་ཉིད་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། །དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས
གང་ཡིན་པ་བཤད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་ན་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྐྲག་པ་ལ་
སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་པ་དང་། མཐུན་པར་ཡིད་ཆེས་པས་སྤྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྔོ་བས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་བསམ་གཏན་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པའི་བདག
ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་དང་། བཟོད་པ་སྒོམ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེ་རེ་ཞིང་
སོ་སོར་རྣམ་པ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་རྣམས་དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་རིགས་མཐུན་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བ་དེ་ཕྱིར་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་གོ་བགོས་ནས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་པས་དེའི་རྗེས་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རང་བཞིན་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་གསུངས་པ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ལམ་དང་བྱམས་ལ་སོགས་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་དང་ལྡན་པ་དང་། །
འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་དྲུག །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལས་བཟློག་སྟེ་བསྟན་པར་བྱེད་པ

༄༅། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད་པ་དང་། ལེགས་པར་བསྒགས་པས་ཐོབ་པ་མཐོང་བ་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་ར་མཆུད་པ་ལ་སྤྲུམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་པ་དང་། དེས་བསྐྱུད་པ་ཞི་བ་མངོན་པར་ཆགས་པ་འགོག་པ་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཆེད་དུ་ཕྱུ་བ་གསུམ་སྦྱང་བ་དང་། གཞན་དང་ལྷན་མཚམས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམ་ལྔ་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱོར་བས་འཇུག་པ་སྟེ། ཡུལ་དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བ་ཉེ་བར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྣང་བར་བྱ་བ་ཉེ་བར་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཚོགས་མཐའ་དག་གཉེན་ཅིང་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་དགུའོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པས་ཞུགས་པ་རྒྱུར་པའི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཐུབ་ཞིང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གསུངས་པ། བརྩེ་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དྲུག །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཅུ་དང་། །གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞི་གནས་དང་། གང་གི་དོན་དུ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་གནས་པ་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ལྷག་མཐོང་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐར་མི་གནས་པ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས

ཚད་ཟླ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་བཅུ་ཐ་སྐོར་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་། ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དྲུག་མ་ནུས་པར་བཅུ་བའི་བསོད་ནམས་དང་། ། འགྲོ་དོན་པར་བྱ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞུགས་པ་མ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་
ལམ་དང་། ། ལེགས་པའི་ལམ་ལས་ནི་ཉམས་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་བཅུ་དང་། ། གཟུངས་དང་དང་འཛིན་པའི་ལུང་གྱུར་བ་ཏུ་འཛིན་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་རྣམས་སོ་ཏེ། ། མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་དཔུང་རྣམ་པར་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། གི་སྡེ་རབ་ཏུ་སྐྲག་པ་སྟེ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་ནོ། ། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཕྱི་འདི་ཕྱི་གྲགས་གི་ས་ཉེ་ཤུ་སྟེ
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཕྱི་རང་ནང་གི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱིས་དབེན་པས་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པའི་དངོས་པོས་དབེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱོགས་ཀྱིས་དབེན་པས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་ལས
འདས་པའི་ཡུལ་ཀྱིས་དབེན་པས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པས་དབེན་པས་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དབེན་པས་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པས་མཐའ་ལས
འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བའི་སྔོན་དང་ཕྱི་མས་དབེན་པས་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་རྣམས་མར་སྤངས་པ་མེད་པས་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དུས་གསུམ་ལ་སོགས་པས་དབེན་པས་མི་དམིགས་

༄༅། །བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པས་དབེན་པས་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ནམ་མཁའ་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་རང་གི་
ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་དབེན་པས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཚོགས་ལ་ཆོས་གང་དག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལས་མངོན་པར་ཐོབ་ཅིང་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཀྱི་ཤྲཱ་ཙ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཞིག་སྨིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཙོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤས་དང་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གསུངས་པ། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །སེམས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་འབྱུང་
ཏེ། །བསམ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད། །གཏོང་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། །དམ་ཆོས་དམིགས་པ་ཚོལ་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་སྐུར་འདོད་དགའ་བ་དང་། །ཆོས་
སྟོན་པ་དང་ནི་བརྙེན་པ་ཡི། །ཆོ་ག་ནི་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་ཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་ཉིད་དང་། རང་
དང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་ལ་ཉེ་བར་མ་ལྟ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡི་ཤེས་དོན་དུ་གཉེར་བར་བརྩོན་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་གཅིག་པུར་བྱམས་པ་ཞིང་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་འདོད་པས་ཚད་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། གཏོང་
བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་བསྐུལ་ཞིང་འདོམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཅིང་ཀུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི

དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཚོལ་ཞིང་རིག་པ་དམན་པར་ལྟུང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁྱིམ་གནས་པ་ནམ་མཐོང་བར་མི་དགའ་བའི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་པར་འདོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དགེ་བ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་ཅིང་དེ་ལ་མོས་པ་དང་། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་མི་བསླུ་བ་བདེན་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཅུ་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཤེས་ནས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་ཅིང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཚིག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཙོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གསུངས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཟོ་དང་བཟོད། ། རབ་དགའ་དགའ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ། །བཀུར་སྟི་བླ་མ་ལ་གུས་ཉན། །བརྒྱད་པ་སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་བརྩོན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཉེས་པ་སྤྱོད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་ལྡོག་ཅིང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐོག་མས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཞན་གྱིས་ཕན་པ་བཏགས་པའི་དྲིན་རྒྱུ་དང་ཡང་གཟོ་ཞིང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་དྲིན་ཆེན་པོས་ལན་ལོན་པ་དང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པར་སྨྲ་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་ཉིད་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་གནས་པས་མི་སྐྱོ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ལུས་ཅན་མ་ལུས་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་དམ་པ་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་དང་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་ཅིང་དེས་བསྟན་པ་མ་ནོར་བར་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པས་ལས་གཞན་མི་བྱེད་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་བསྒྲུབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བརྒྱད་

༄༅། །སྔ་མ་ལྔ་བཅུ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བརྒྱུས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཙོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གསུངས་པ། ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་ནི། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་། །འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་དང་། །ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ། །སྙེམས་མེད་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་ལྔ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་གི་ཤེས་ཤིང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་གང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བར་སེམས་པ་དང་། རྙེད་བཀུར་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བས་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་ཡང་རེ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྔ་བ་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣོད་དང་བཅུད་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པའི་ལན་འདྲེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་ཞིང་ཕྱག་བསྒྲུབ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་དང་། རང་དང་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་ཅིང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་སྤོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལྔ་པོ་སྙེམས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་སྒྲུབ་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པས་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཙོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གསུངས་པ། ནགས་གནས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་། སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྡོམ་བརྟེན་དང་། །བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྨོད་པ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་དང་དངོས་ཀུན་གཏོང་། །མི་ཞུམ་པ་དང་ལྟ་བ་མེད། ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། །དགོན་པར་གནས་ཤིང་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བར་གནས་པ་དང་། རྙེད་པ་མ་རྙེད་པ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་ཅིང་རང་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་ཚོལ་བ་དང་། རྙེད་པ་ཐོབ་པས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་

42 ཅིང་དེས་བསྒོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྒོམ་པའི་རྟེན་འབོད་སྒོམས་པ་ཉིད་དང་། རྐྱེན་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐད་ལྡང་ལ་པ་ཉིད་ཀྱི་བསླབ་པ་སྒྲོག་ལ་སོགས་
པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཉེས་སྨོགས་སུ་ལྷུ་ལས་སྐྱོ་ཞིང་དོ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ཤས་རྟོད་པའི་སེམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། གཟུགས་བྱ་དང་འཚམ་པར་སྨྲ་ངག་ལས
འདས་པ་ལ་གཞོལ་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་མ་དོན་པར་ཉེ་ཞི་བ་རྟོན་ཅིང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། དགེ་བ་སྨྲ་བ་ལ་སེམས་ཞུམ་པ་མེད་ཅིང་ཡུལ་དགའ་ལ་ཉེ་བར་མི་གནས་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་
ཡང་དག་པར་ཆགས་པ་ལ་ལྟ་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་བཅུ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ལས་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་གནོན་ཅིང་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རིགས་ཅན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་ཀླུ
པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གསུངས་ཏེ། འདྲིས་དང་བཅོམ་ལ་བསྟེན་པ་དང་། །ངུ་འཛེར་རྒྱུར་པའི་གནས་དང་ནི། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་བསྙས་པ་དང་། །མི་དགེ་བ་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། །རློམ་པ་ཁེངས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག །བློ་ངན་དང་ནི་ཉོན་མོངས
བཟོད། །བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་སྤངས་ནས། །ས་ལྔ་པ་ནི་ཡང་དག་འཐོབ། ཅེས་བྱ་བའོ། །རྙེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་དགེ་སློང་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲིས་པ་དང་མི་བྱེད་ཅིང་བཟླ་གཏོང་སྐྱེ་བས་དོན་དུ་པར་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་དང་པ་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་ཉེ་བར་སྟོན་པ
མི་ཁྲེལ་ཅིང་སྦྱིན་བདག་ལ་ལས་སྐྱོད་པ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྲག་དོག་མི་བྱེད་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་ །བསྟན་བདུད་འདི་ས་རྣམ་པ་པར་མི་གཡོ་ཞིང་གཏད་དུ་ཐེག་པ་དམན་པ་ཞི་བ་ཀྱ་མ་དང་སེམས་པ་འབྱུང་བར་མི་གནས་པ་དང་བདག་ཉིད་བསྔགས་པ་པའི་སྟོད་ཅིང་ངན་དང་གཅེས་ཐམས་ཅད

191

༄༅། །ཡི་མི་རང་བ་དང་། གཞན་ལ་སྨོད་པ་སྤོང་ཞིང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བ་བཅུ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་དཀྱིལ་དུ་མི་ཕྱེད་ཅིང་ལྷག་པར་ཉམས་པའི་ཆོས་རྗེས་སུ་ཡི་མི་རང་བ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བརྟག་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤོང་ཞིང་དངོས་པོར་དམིགས་པ་འདོར་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བའི་ཕྱོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་དང་ཡིད་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་རྣམ་པར་མི་ཕྱེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ཡི་མི་རང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཅུ་ལ་སྣང་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་ས་སྦྱང་དཀའ་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བཀའ་སྩལ་པ། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་དང་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཡོངས་རྫོགས་པས། །ཉན་ཐོས་བསེ་རུར་དགའ་བའི་སེམས། །སྐྲག་པ་དང་ནི་སློང་བ་ལ། །ཞུམ་པའི་སེམས་མེད་བདོག་པ་ཀུན། །བཏང་ཡང་ཡིད་དམའ་མེད་པ་དང་། །དབུལ་བ་ཡང་ནི་སློང་བ་མི་སྤོང་བས། །ས་ནི་ཕྲ་བ་ཡང་དག་འཚོལ། །ཅེས་བྱ་བའོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤྱད་ཅིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱོགས་པར་བྱས་པས་ས་དྲུག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་། དེ་ནི་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སེམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པར་ཟབ་པའི་དོན་ལ་སྐྲག་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཐོག་མར་སློང་བ་པོ་ལ་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་བསླུས་ནས་སོ་སོར་ཞུམ་པ་ལ་ཕྱིས་གཞན་དུ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། བར་དུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་གཏོང་བར་ཞུགས་ནས་ཡིད་དམའ་བ་མེད་པ་དང་། མཐར་བཏང་བས་ཕོངས་པར་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་སློང་བ་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཞེ་སྡང་བ་མི་སྐྱེད་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་ས་སྦྱང་བ་མངོན་དུ

ཀྱུར་པ་ཐོབ་བཅས་ཤིང་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཙོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གསུངས་པ། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །སྲོག་དང་གང་ཟག་ཆད་རྟག་དང་། །མཚན་མ་རྒྱུ་དང་ཕུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་ནི། །ཁམས་གསུམ་པ་ལ་གནས་དང་ཆགས། །སེམས་ནི་ཞུམ་ཉིད་ཞེན་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། །དེར་ལྟ་བ་ཡི་མངོན་ཞེན་དང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་། །དེ་དང་འགལ་བ་བཞི་ནི་སྤང་བའི། །ཉི་ཤུ་གང་ལ་ནི་མེད་པ། །དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་ཐོབ། །ཞེས་སྨྲས་པའོ། །དེ་ལ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡི་རིག་ཅེ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་བདག་དང་། །འགྲོ་བ་འདི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་དང་། །སྐལ་བ་བསམ་ཉམས་པའི་རིགས་རྟོགས་པ་སྲོག་དང་། །འགྲོ་བ་དང་ཡང་དང་ཡང་དུ་གནས་པའི་རྟེན་གང་ཟག་དང་། །མ་འོངས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཆད་ཁམས་པ་བར་འབྱུང་བ་ཆད་པ་དང་། །རང་བཞིན་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། །འཁོར་བ་དང་རྒྱུ་དང་ལས་འདས་པ་ལ་དོར་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། །ཚིག་ཤེས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། །རིགས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུར་འཛིན་པ་དང་། །མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཚོགས་ཕུང་པོར་ཉེ་བར་རྟོག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་འཛིན་པ་དང་། །རྒྱུ་ནི་རིན་ཁམས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། །རྐྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཁམས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་དང་། །དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་དེ་དང་དེ་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཆགས་པ་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་བར་འཛིན་པ་སེམས་ཞུམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་དང་། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་ལྟ་བ་དང་། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དེར་ལྟ་བ་ཆོས་སུ་ལྟ་བ་དང་། །ཚོགས་བཞི་ཚང་བའི་དགེ་འདུན་དུ་ལྟ་བ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ཡོངས་སུ་ལྟ་བ་དང་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་བ་ཉིད

༄༅། །ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཚོད་པ་དང་། དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་འབྲལ་བའི་ཉེས་པ་སྟེ། སྤང་བར་བྱ་བ་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ། ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་ཅིང་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་གང་དག་ཅེ་ཡིན་ཞེ་ན། གྲངས་དེ་སྙེད་པས་གཉེན་པོ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །སྙིང་རྗེ་དང་ནི་ཉོན་མེད་དང་། །ཆོས་མཉམ་ཉིད་དང་ཚུལ་གཅིག་ཤེས༔ །མི་སྐྱེ་བ་དང་བཟོད་ཤེས་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན། །རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་སྤོང་། །ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། །ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། །སེམས་ནི་དུལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ལ༔ །ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཆགས་པའི་ས་མིན་གང་འདོད་པར། །ཞིང་གཞན་དུ་ནི་མཉམ་འགྲོ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ངོ་བོ་ནི། །སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུ་པོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ངར་དབང་དུ་བྱེད་པར་སྐུར་བའི་བདག་གིས་དབེན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། རྒྱུ་རྣམ་པར་དབེན་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དབེན་པ་སྨོན་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། ལེན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་པོ་དང་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་རང་དང་མཚུངས་པའི་སྙིང་རྗེ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་མི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་སྐྲག་

46

བཟོད་པ་ལོངས་སུ་རྫུད་པ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ན་སྣ་ཚོགས་པ་སྣང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ
དང་། །མཐར་ལམ་ལ་འཛིན་པ་ཨཱཿ ཀྱི་ར་ཏུ་ཤེས་སྟོང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཚོགས་ལ་སྣ་ཚོགས་སོ། ། པ་སྣ་བ་ལྟ་འདོར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་དང་། ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ལྷ་གམ་པོ་ཐང་ལ་མཁས་པ་དང་། བསྒོམ་པ་དང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་སེམས་རྟུལ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྟེན་དང་གཞི་མ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་ཆགས་པ་འདི་གནས་མ་ཡིན་པ
ཤེ དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་ཅིག་ཅར་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་རབ་ཏུ་བསྟན་ནས་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་ངག་ལ་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་སྟེ། མིང་མི་ཤེས་པའི
མཚན་ཉིད་ཅན་གྱིས་ཤེས་ཉིད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྨོན་ལམ་གྱིས་ཞར་ལ་ཕྱིན་པ་གཙོ་བོར་ཕྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་གསུངས་པ། སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པས་རྩེ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་འགྲུབ་པ་
དང་། །ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟེན། །དབང་པོ་ཤེས་དང་རྒྱ་ལ་ལ་ཡི། །ཞིང་སྦྱོང་ལྷ་མཆོད་གནས་ལ་ཡང་། །ཐབས་མཁས་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཟིན་པ་དང་། །ལྷག་མ་རྣམ་པ་བདེན་བརྒྱུར་བ་ཤད། །ཅེས་བྱ་བ། །སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད
གྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཇི་ལྟ་བ་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྩེ་ཞིང་དེ་དག་གི་འདུ་ཤེས་མི་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པ་སེར་ལ་སོགས་པ་འདི་རྫོགས་པོར་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བའི་འབྱོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་
191

47

5 ཤེར་ཕྱིན

191

༄༅། །གཞན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སྨིན་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལས་ངལ་བ་མི་སྐྱོ་ཞིང་ཆོས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོང་ཞིང་སྟོབས་བཅུ་ལ་གནས་

པས་ཏེ་ སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཞིང་རྣམ་པ་མི་དམིགས་པར་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་དགའ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་ཤིང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་

སྒྲུབ་བྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་ནི་བར་མི་སྐྱོར་བ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་དང་བདག་ཉིད་ཀྱང་འབད་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ལུས་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་འཐོབ་ཅིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་

ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྟོབས་ཀྱི་ས་ལ་ཕྱིན་པ་གཞོར་སྒྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གསུངས་པ། སྨོན་ལམ་དག་མཐའ་ཡས་པ་དང་། །ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་། །སྤོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། །མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་དང་ནི། །

རིགས་དང་རུས་དང་ཚོ་འབྲང་དང་། །འཁོར་དང་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི། །ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྟོགས་པས་ཇི་ལྟར་བསམས་པ་འགྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་

མཐའ་ཡས་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་སྤོབས་པ་བཀོད་པའི་རྒྱུན་ཆུ་བོ་ལྟར་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་

ཕྱོགས་པའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་། ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་རུས་དང་། ཕ་དང་མའི་བརྒྱུད་བརྒྱུད་ལེགས་པར་འབྲེལ་བའི་ཚོ་འབྲང་དང་། རང་དབང་བ་དང་རང་གི་ཕྱུག་ཚུལ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་

ཏུ། །བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་བསྟོད་ཅིང་གུས་པར་འདོད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བསྙུལ་ཞིང་ཆུ་དང་སྦྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པས་རབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཆེ་ནུ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཞིང་ལ་ཕྲ་རྒྱལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ལྷ་ཀུ་ཞིང་ལ་སྣམ་རྣ་ན་ཏེ་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། སྤྱན་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཐུམ་སྐྱར་ཡོངས་སུ་སྨྲ་དགས་པའི་ཕྱད་པར་གྱིས་ས་དགུ་པ་ལེགས་པ་བའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་བ་ས་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཞེས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་བསྟན་ནས། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཙོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་སློབ་ལམ་འབྲས་བུའི་ས་ཉིད་དང་བ་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། ས་དགུ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཐོས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་རིགས་ཀྱིས་དང་། འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་ཉམས་པ་བརྒྱད་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ས་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་འདོད་ཆགས་སྲབ་པའི་ས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པས་ཐམས་ཅད་བརྟགས་པའི་ས་དང་། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། དེ་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་དགུ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་གཅིག་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ས་དགུ་པ་ནས་བཅུ་པ་ལ་ཞི་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞུགས་ངེས་ཚུར་ཡ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །

༄༅། །ཞེས་དགོངས་ཏེ། འདིར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་བརྟུ་པ་བ་ཞན་ཞེ་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་རྣམ་ལྷ་བ་རྣམ་པས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པོའི་ཚིགས་སྐད་ཡིན་པ་བསྟན་ལ་པ། མཐོང་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་དགག་ལ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་འདི་ཕྱིར། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་དག་གིས་སོ་སོར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་རྫས་དང་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་རིམས་ལྟར་དངོས་པོ་དང་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཞི་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་དཔུང་ལེགས་པར་བསགས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཞེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་གསུངས་སོ། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་། །མཐའ་ལས་འདས་པ་ངེས་འབྱུང་དང་། །ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་དང་། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་དང་། །ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་འབྱུང་སྟེ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི། །ངེས་འབྱུང་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སེམས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཉམ་པ་དང་། སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་མཚན་མ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཏུ་འཇུག་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་དང་། མི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །སྦྱོར་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལས་ངེས་པར་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་

ཉི་ཤུ 191

ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།། །།རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྟོགས་
པ་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་རག་ལས་པས་དེའི་འཆད་པར་མཛད་པ་ན་དང་པོར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏོ། །ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། །ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་
ལས་ནི། །ཞེས་བྱ་བའོ། །མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་དཔག་གིས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འོད་ནི་མོག་མོག་པོར་མཛད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་དང་པོ་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་སྐྱེ་བར་རུང་བར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
ང་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱེ་བས་རྟེན་གྱིས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བས་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་བས་ཀྱང་མཆོག་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་མ་ཟད་ཐམས་ཅད་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ
སྤང་བ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།
ཞེ་ན། ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་གསུངས་པ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི །རྣམ་པ་མི་དམིགས་རྣམ་པས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི

51 ༥ ༄༅། །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་འི་ཆོས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་འི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་འི་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་
ཕྱུར་པ་འི་མཚན་མ་ཐམས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་བ་རྣམ་པ་པ་བཞི་འོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་འི་བདེན་པ་ལ་ཚོར་བ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འི་སྐྱེ་བ་འི་རྒྱུ་གཞི་བར་ཕྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་ལྟ་བུ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ཚོར་བ་ད
པར་དག་འཐབ་སྐྱེ་བ་འི་རྐྱེན་དུ་ཕྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྲུ་གཞུ་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་སྨང་པོ་བསྒྲུབ་མ་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་འཇོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིག་པ་ལྟ་བུ་རྐྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་བཞི་འོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཕྱིར་ཆོ་ལ
བག་ཆོད་པར་ཞུགས་པས་པ་རོལ་དཔྱ་ལྟ་བུ་དང་། གཙོད་པས་འཇིགས་ཤིང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བས་འཇིག་པ་འི་ཆོས་ཅན་ཏེ་ཡིད་འབྱུང་བ་དག་གི་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་བརྟན་པ་མི་གནས་པས་གཡོ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་པར་དང་གིས་འཇིག་པས་རབ་
ཏུ་འཇིག་པ་སྐྱེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། དེ་དག་ཕྱིས་གནོད་པ་འི་གནས་སུ་ཕྱུར་བས་འཇིགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྩོལ་གྱིས་པ་གནོད་པ་ཅན་བསྐྲུན་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པ་བསྐྱོན་པ་འི་གནས་ཡིན་པས་ནད་འགོ་བ་དང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས
པས་གཙེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་འཚེ་བ་འི་རྣམ་པ་བདུན། །འགོག་པར་བྱ་བ་འཇིག་པ་འི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་བཅུ་དགུ་བས་རྣམ་པ་བརྟན་ཡོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགོག་པ་འི་བདེན་པ་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་ལ
སོགས་པ་འགག་པ་འི་ཕྱིར་འགོག་པ་འི་ངོ་བོ་བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་སྟོང་བ་འི་ཕྱིར་ཞི་བ་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་མི་གཙང་བས་རང་བཞིན་པ་འི་ཕྱིར་གྱ་ནོམ་པ་ཉིད་དང་། ངེས་པ་འབྱུང་བ་འི་མཚན་ཉིད་དེ

191

འདི་ལྟར་བདག་དང་བདག་གི་རེད་དུ་ལྟུངས་ལ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྨོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ས་པའི་ཕུང་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡང
ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སྤྱུ་དན་ལས་ངེས་པར་འགྲོ་བ་ཕྱིར་དུ་འབྱིད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་། རིགས་པ་ལམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་པ་ལས
པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟག་ཅིང་ཟད་པ་མེད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བདེ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྦྱོར་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་པ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་པ
ཉིད་རྣམས་ལ་དབྱེར་མེད་པས། །དྲོད་དེ་དག་མི་དམིགས་པས། །རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་གནས་ཀུ་ཡ་གྱིས། །གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས། །ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། །མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་རྒྱུ
ར་བཤད་དེ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མི་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ཤེས་པ་དང་སྟོང་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ
དད་པ་མེད་པའི་དྲོ་བའི་རྣམ་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྨ་ལྷར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་བའི་རྩེ་མོའི་རྣམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམིགས་པ་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པ་བཟོད་པའི་རྣམ་པའོ།།

༄༅། །གང་གི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚད་མ་སྐྱེས་བུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་པས་ཞིང་ཁམས་བྱ་བའི་འཕྲུལ་དཔེར་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་རིས་བཅུ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པར་མི
ཐུབ་བརྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ཕྱུར་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་རང་ངོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་འཚང་རྒྱ་བར་མཛད་པས་ཤེས་ཤིག་དེ་དག་གི་ལམ་སྟོན་པ་ནི་ལྟ་བ་སྟུད་ཕྱུགས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ
གསུངས་པ། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་མི་དགོས་པ། །ཞེས་རང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཐབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །རང་བྱུང་བས་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་དང་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་ལམ་མང་དུ་བྱང་ཟད་རྟུལ་བའི་རྒྱུ་ཐུགས
གསུམ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྟོན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གི་སྒྲས་འཕགས་པ་གཞན་དག་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ཡང་སྒྲ་ལ་མི་ལྟོས་པའི
ཕྱིར་ཟབ་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲ་རྗོད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཉིད་དང་། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་པ་པོའི་རྒྱུ་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་དག་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐུབ་རྒྱུ་ལ་རྟོགས
པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དག་ཀྱང་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པས་ཆོས་བསྟན་པས་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པར་ངང་སྐྱམ་པ་འདི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། །གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །ཇི་ལྟར་དེ
ལྟར་ཉན་འདོད་པ། །དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ། །སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སྤྲུལ་པའི་དོན་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ཉམས་པ་ཡི་རྒྱུ་དང་ལ་ཞིན་ཏུ་བསྒྲུབ་ཞིང་བཅུ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་རྟོན་པ་ལས

ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་བསྟན་པར་འདོད་པ་ཙམ་ཉིད་ལས་སྒྲ་མེད་ཀྱང་བག་དང་དང་ག་ཞིག་དོན་གང་དང་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་པར་འདོད་ཅིང་རིགས་པ་ཉིད་དེ་དང་དེ་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་ལྟར་རྣམ་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བས་
ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་ཤིང་མ་དཔྱད་པར་སྒྲ་བའི་དོན་འཚོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་གཅིག་སྟོན་པའི་སྒྲས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་པར་དེ་དག་གིས་འཕགས་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དངོས་པོ····
གསུངས་པ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མ་སྤངས་ཕྱིར་དང་ནི། །རྟེན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་བསྒོམ་པ་ཡོད་དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྡུ་རྗེ་ནའི་ཚིང་འབྱུང་
བར་འབྱུང་བ་བསྒོམས་པས་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་ངོ། །མ་རིག་པ་དང་ཕུང་པོ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཅུ་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་ཏོ། །ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཞེན་ཏུ
སོམས་པར་མ་བྱས་པས་འཛིན་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བས་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་དམན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་དང་པ་ཅན་པ་རྗེས་ཉིད
བསླབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པ་ནི། མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལམ་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གང་དག་ཡིན་ཞེ
ན་ར། དེ་ཡི་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་པ། བཏགས་པ་ཆོས་ཉིད་དམིགས་ལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་བརྗོད་ཀྱིས་སྟོ་བ། །རྩེ་མོར་ཕྱུང་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་ཕྱེ། །མ་སྐྱེས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་མི་འདོན

༄༅། །ཕྱིར་བཟློག་པ། །གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཚོན། །མི་འགྱུར་བའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དགག་མི་
འགག་པ་བས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཅན་རྡུལ་དུ་བྱུར་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ངེད་བགེ་ཉིད་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཅན་ཉེ་མོར་གྱུར་པ་དང་། དོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་འཛིན་པ་ཅན་བཟློད་པར་རྫུར་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་མཚོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། བདེན་པ་རྣམས་ལ་
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་མཐོང་བའི་ལམ་གསུངས་པ། བར་ཆད་དང་བདེན་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་བཞི་ཡིས། །ལམ་ཤེས་
ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཕན་ཡོན་བཅས་པ་འདིར་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉན་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་། རིགས་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟེན་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་། བཞི་དང་བཅུ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཚེ་འདི་དང་གཞན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ན་ལམ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཆད་ཅིག་མ་དག་གི་རྣམ་པ་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ། དེ

༡༦

བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག །འཆི་ཐུབ་རྟེན་པ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །རྣམ་གྲངས་ཁམས་མི་ལེན་པ་དང་། །ཆེན་པོ་ཚད་མ་མེད་བཅས་དང་། །ཚད་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་དང་། །དེ་ར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང་། །སྤྲང་མེད་
ངེ་བ་མེད་སོགས་དང་། །ཁྲམས་ལ་སོགས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་པར་ཐུ་དང་ཀུན་ཡོངས་བསྒྱུས་དང་། །ཉམས་དང་བདད་ནད་ཀུན་ལ། །སྦྱང་ན་འཕྲས་འཛིན་ཞིང་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ལ་སོགས། །སྤྲུ་གཞི་
གཅིད་པ་ལ་སོགས་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱུ་ལ་བཞི། །བདག་ཉིད་གནས་རྟེན་ཐམས་ཅད་དག །འཁོར་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ། །ཉོན་མོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡུ་བ། །ཡིད་ཤེས་ཉིད་དཔྱིད་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་གང་ཡིན་
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་དག་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གནས་པར་ཁམས་མི་ལེན་ཅིང་མི་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་དབེན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། །ཡོ་
བཞིན་དུ་དགེ་བ་གཞན་ལ་བར་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་འདས་པས་ཚད་མེད་པ་དང་། སྔོན་བྱ་ནམ་མཁའ་ཚད་མེད་པ་ཉིད་དུ་བྱ་རུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་ཐུག་བསྡུ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་ཆོས་ཞེས་པའི་མཐའ་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞིག་ལས་ནི་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཞི་དང་བཅས་པའི་འཛིན་པ་རྟེན་གྱི་སོ་སོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། དེའི་གཞན་དུ་
དེ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བླང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྤྲུལ་ཉིད་དེ་མེད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཚད་མེད་པ་བཞི་པ་སྨོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ཀུན་ནས་བསྒྲུབ་པའི་བདེན་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་གོ། །ཀུན་གཞི་རང་བཞིན་ཐེ་ཚམ

57 ཉ

ཉི་ཁྲི

༡༦༡

༄༅། །ཁ་ཟུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཏོ་སྡུད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་དང་དེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་མ་ཀྱི་རྣམ་བུ་དེ་མ་ཞིན་པ། ཤེས་པར་བསྒོམས་པས་དེའི་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དུ་བསྡུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཡུལ་ངང་བདང་ནང་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འབྱོར་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དགག་པ། །ཁྱད་པར་ཞི་རྣམ་མེད་པ་རྣམ་

པར་སྒོམ་པ་གཏོན་ནས་སྒྲུ་དགའ་བས་འདས་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་བདག་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་མངོན་པར་འདོད་

པས་སྦྱི་གཙུག་ཅད་པ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ལ་མང་ག་ཉིད་གནས་ཤིང་གོ་འཕང་ཡང་དག་པར་འགོད་པ་དང་། མི་ཟད་ཅིང་ཟུང་སུམ་ཚོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱ་བ་བཞིན་ལམ་གྱི་བདེན་པ

ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་ཉིད་བར་མཚོན་པ་ལྔ་ལྡན་པའི་གཞུང་གིས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཆེ་བས་བསྟན་པར

མ་ཟད། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་མཚོན་པར་ཟད་དོ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་མཐོང་བའི་དོན་ཉིད་གོམས་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ལས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། འཕྲུལ་བུ་ཤེས་པས་དེ་ལ་གནོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པའི

ལམ་གྱི་ཕྱེད་པ་གསུངས་པ། །ཀུན་ནས་རྟུལ་དང་ཐམས་ཅད་པ། །འདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། །གནོད་པས་པ་ཉི་བ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད། །ཚེས་བྱ་བའོ། །ཉ་ལ་འགྱུར་དང་ལྡན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་ལ་ཕ

58

ཁང་ཉིད་དུ་ཞེད་པ་དང་། །རྒྱལ་པོ་དང་བློན་པོ་ལ་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྲན་དུ་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་འདུད་པ་དང་། །གཉེན་པོ་སྤངས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་ཏེ་བསྒོམས་པས་ཕ་རོལ་གྱི་གནོད་པ་རྗེས་སུ་བསྲུང་བ་ལ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། །རྒྱུ་སྐྱུར་ཀྱང་འདི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་ཤིང་རྫོགས་པར་བྱས་པས་འགྲུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །ཡོན་ཏན

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གཞི་ལ་ཕྱུར་བས་མཆོད་པར་བྱ་བའི་རྟེན་ཉིད་དུ་ཐོབ་པའོ།། བསྒོམ་པ་འཕགས་པ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་བ་ནི་རྣམ་པ་དེ་དག་གོ། །ཀྱི་ཀྱོ་དེ་འདིར་རིགས་ཅུ་ཡིན་ཆེ་ན་དེ་དག་གང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། །བསྒོམ་པའི་འཕགས་པ་ཉིད་དུ་འཚང་བ་ར་མཐར་དབྱས་རེ་ཞིག་ཐག་པ

དང་བཅས་པའི་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ངང་པོ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུངས་པ། །སྨོན་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །གཉིས་ཀའི་དོན་དང་གཞན་དོན་དང་། །ཐ་མ་གསུམ་ཤེས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་འབྲང་དང་ཆེན་པོ་ཞུ། །ལོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །རྒྱུ་དང་ཡི་རྒྱ

སོགས་པས་སྐྱེ་བ་ཡིས། །ད་ཡང་ཆུང་ངུ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །ཆུང་ངུ་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་འདོད། །ཆེས་ཤ་གསུམ། །ཆུང་ངུ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཞན་དོན་འདུན་ལ་དམིགས་པ་ནི་དང་པོ་རང་དོན་དུ་མོས་པ་ཡང་ཆུང་ཡུར་སོགས་པ་བཞིན་མ་སྤོང་པས་དགའ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེན་དུ་གྱུར་པ

གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དང་། དེ་ཡང་དགོས་ཚོད་ཆུང་ངུ་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དགུ་ཕྲག་གསུམ་གྱིས་ལྔ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན

ཞོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་པ་བདེ་བ་ཞིན་ནག་འཇིགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་མཆོད་པ་བས་ལྷག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། །དེ་ཉིད་ཆེ་བས་ཤེས་བྱ་འཇུང་བའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཞེས་པ

ཤེར་ཕྱིན་

༡༦

59 ཀ 191

༄༅། །ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་རང་གི་དོན་ཅན་གྱི་མིང་ལ་བརྒྱུད་དེ་ཉེ་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིང་བསྲེལ་ལ་སྤྱི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་མཚོ་རྗེ་ནི་བྲེ་བཀྲུས་པ་དང་། འཇམ་སྤྲུལ་ནི་གླིང་བཟང་ཉིད་དང་། གླིང་བཞི་ནི་གང་བ་ལ་མཆོད་པ་བས་ལྷག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་འབྲིང་པོའི་རྒྱུ་རྫས་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཚོ་རྗེ་ན་སྟོང་སྒྲུབ་སྟེང་དང་། སྟོང་གཉིས་བསམ་དང་། སྟོང་གསུམ་གང་བ་ལ་མཆོད་པ་བས་ལྷག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་རྫས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེས་དེ་ལྟ་བུའི་མཚོ་རྗེ་ན་མཆོད་པ་ཉིད་དང་། དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྟེན་མི་ཆད་པར་སྦྱིན་ཅིང་ཡུམ་ཡིན་གྱི་གཡུལ་བཀྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། བསོད་ཏུ་བྱིན་པ་ལྔ་པོ་ནི་སྤྱི་ཧྲིག་པར་གྲུབ་པ་ལས་ལྷག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཅན་གྱི་མིང་ལ་བརྒྱུད་དེ་ཉེ་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་དང་
ཉེ་ན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་རང་དུ་འཕགས་པ་འཕེལ་པོ་ལྔ་ཐོབ་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བཞི་བར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་འབྲིང་གི་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་མི་
འཕྲོགས་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་། ལུས་དང་སེམས་རབ་ཏུ་དང་ཞིང་གཟི་བརྗིད་སྤྱི་ཡ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་བཅུ་ཞེས་ངེས་ཀྱང་ལ་བཟོད་དང་བཅས་པ་མཆོད་པ་བས་ལྷག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། འཇམ་སྤྲུལ་ཀྱི་སྣང་བ་གདུང་ཀྱིས་གང་བ་བས་གདམས་པ་རབ་ཏུ་བ་ཉིད་དང་། ངན་འགྲོ་དང་ཞིག་པ་དམན་པའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་མིང་ལ་བརྒྱུད་དེ་ཉེ་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྐྱ་གདུང་དེ་ཞིང་གད་
པ་བས་གདམས་པ་རབ་ཏུ་བ་དང་། ཚོགས་བཅུ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་བསྟན་པ་ཉིད་འདུ་བ་ཉིད་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྟར་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འཇིགས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་འབྲིང་གི་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་བཅུ་བ་འཇིག

60

ཧེ་ཏུ་ཤེ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ང་ལ་བས་ཤད་གཞན་ལས་རང་བྱ་བ་དང་། ངེས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅིར་སྣང་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱིན་པ་བཟུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྗོད་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུ་ལོ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་བཅུར་
སོང་བ་དེ་དག་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ལོ་ཤམ་ཕ་འབའི་ཆེ་སྦྱོང་བ་སྐྱེ་དཔའི་མདོན་སུམ་དཀའ་ངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་འཛོམ་པ་དང་མ་ཐོང་བ་ར་བཀྲུར་ཞིང་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། །མོས་པ་འགྲེལ་སྣང་བ་རྣམས་ལ་བཞི། །ངག་
ཚན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། །ཡུམ་རབ་དང་དེ་བསྔགས་པ་པར་འདོད། །ཚིག་བྱ་བའོ། །དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རྟེན་་་མས་པ་བཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡི་དམ་ལ་བྱེད་པ་དང་རོལ་བསྟོད་པ་དང་། །གཉིས་པ་ལ་བཀར་བ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་བསྔགས་པ་རྣམས
གསུངས་པ་ལ་གཞན་གོང་དམ་འདོན་པ་རང་དགའ་བ་དང་། དང་པོ་དང་། ཡུལ་ཕར་ཕྱིན་དེ་སྔ་སྒྲུབ་པར་འདོད་དེ། འདི་ལྟ་ར་གོམས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདག་ཉིད་འཛིན་པ་བས་སྒྲོང་བ་ལ་སྤྱིན་པ་འཛིན་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། དེ་བས་སྟོང་དུ་རྟུ་བའི་སྡུད་དུ་ས་དང་སྔོ་ཁྲིན་པ་དང་། །འཇམ་དཔལ་གྱི་
ནི་སེམས་ཅན་དག་པ་བཅུ་ལ་བཀོད་པ་བས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཉིད་འགྲུས་བུ་ཐོབ་ལ་བཀོད་པ་ལས། གཉིས་ཕལ་དགའ་བ་དང་། གསུམ་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་བས་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
འགྲུས་བུ་དང་དོན་ལ་བཀོད་པ་བས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཉིད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགྲུས་བུ་གཉིས་ཕལ་བཀོད་པ་བས་དོན་ཆེ་བ་ཞེས་རྒྱ་བཅུ་མས་བཞི་བསྟོད་པ་ཙམ་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གཅིག་ཉིད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་
ན་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགྲུས་བུ་གསུམ་པ་ལ་བཀོད་པ་བས་དོན་ཆེ་བ་དང་། བཞི་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་བས་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པ་བས་འདི་ནི་[illegible]

༄༅། །ཕའི་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། འདིའི་དོན་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། འདིའི་དོན་དང་ཡི་གེ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བས་འདིའི་དོན་དང་ཡི་གེ་མཐོང་བར་སྟོན་པ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། དམིགས་པའི་
རྒྱུ་འབྲས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱད་པ་བས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདིའི་དོན་དང་ཡི་གེ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པ་དོན་ཆེ་བ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་བཀོད་པ་བས་འདིའི་དོན་དང་ཡི་གེ་དང་ལྡན་པར་བཤད་
ཅིང་བཀོད་ན་དོན་ཆེའོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་བཀུར་བ་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་བཀོད་པ་བས་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། གསུམ་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་དང་། རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལ་རབ་ཏུ་སྤྲུལ་བ་བས་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། གླིང་བཞིའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བསྐུལ་བ་དང་། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐུལ་བ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལ་
བཀོད་པ་བས་ཤེར་མི་ལྡོག་པ་འཕགས་འཛིན་ཕུར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྔོན་ཆད་ཉེ་བར་གདམས་པ་དོན་ཆེའོ་ཞེས་ཕྲ་རྣམ་པ་ནི་བསྔགས་པ་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་གཙོ་མ་ཕྱིའི་རྩ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
མོས་པ་རྣམ་པར་བཀག་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་དམ་བཞིན་འབྲས་བུ་མཆོག་གི་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དགོས་པས་དེ་ནི་རྗེས་ལ་བསྔོ་བ་ཡིད་འབྱུང་བ་གསུངས་པ། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དམིགས་པ་མེད་རྣམ་པ་
ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ། །དབེན་དང་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། །རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཐབས་བཅས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང

ཆེན་པོ་ཡི། །བསྟོད་པ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བ་དག་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀླན་སྡེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཅན་བྱུང་བར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་ས་བསྔོ་བར་བཅུ་དགུ་བ་ནི་བསྔོ་བ་
ཐུགས་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་དག་པར་མི་དམིགས་པ། བསྔོ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་ལེགས་ཀྱི་ཆུ་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྔོས་པའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོས་དབེན་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཞེན་པ་ཤེས་པའི་དགེ་བ་ལ་ལྟ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངང་
བཞིན་དུ་གསུང་བ་དང་། འགག་ལ་མི་ཤེད་པ་དང་ཐབས་དང་བརྟན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྡུ་བ་ཆེ་བ་དགེ་བའི་རྩ་བར་མཐོང་བ་འགྲན་པ་དང་། བཀག་པ་ཉིད་དེ་ཀྱིས་མཚན་མ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་པ་ཡིད་ལ་སྨྲ་
བསྔོ་བས་སྐྱེ་ཐབས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་མངོན་པར་བསྔོ་བ་ཁམས་གསུམ་པར་མ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་བ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུང་ངུ་དང་། རྒྱུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལམ་ལ་གནས་པ་བསྔོ་བ་འབྲུ་དང་། སྐྱོན་མེད་པའི་ཐུང
ཆུབ་ལ་བསྔོ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། །སྡེ་དག་སུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཅི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཀོད་པ་ལས་དེ་ནི་ཅི་ཞེས་སྤྱོད་པ་ལས་བསྔོ་བ་ཤེས་ནི་ཆེ་བ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དམིགས་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་
རྩ་བ་བསྔོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་འདི་ནི་ཆེན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཞེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུངས་པ། །ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག
གིས། །དགེ་བ་ཚིག་ལ་ཡི་རང་བ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་པ། །འདིར་ནི་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དང་དང་གཞན་གྱིས་རྣམ་གསུམ་དུས་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐེ་ཚོམ་པ་བ་དང་བཅས་པ་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཤོས་དམིགས་པར་བཅུ་དང་ཉེ་བ་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་ལ

༄༅། །མ་བས་པས་དམིགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པས། ཀུན་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པའི་བསྔོ་བ་ཞི་བ་ལམ་གྱི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དེ་ནི་ཚོགས་ཆུང་ངུ་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མོས་པ་བསྐལ་པ་སྟོང་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་འདི་དག་གིས་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཟུར་བཅུ་གསུམ་ལྡན་ནས་གསེར་ཕྱེར་སྦྱུ་བ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། གསེར་མཁན་གྱིས་རྒྱན་བཞིན་དུ་ཕན་ཡོན་ཡེ་རིན་ཡལ་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུ་མ་རྒྱ་མ་དང་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཞིན་དུ་དགའ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་པོ་ལ་

ཚ་བ་ཉིད་གྱུར་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་པ་མེད་པའི་བསྔོ་བ་བ་ལམ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལས་དང་པོ་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཞིབ་ཚམ་ཉིད་ཀྱི་བསྔོ་བ་བ་ཞིབ་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡི་དང་པོ་ཉིད་དམ་ཚིགས་ཉིད། །ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་ནི་

བྱེད། །ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། །གཉེན་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་ཆོས་ཉིད་ནི་ཉི་སྣང་རྟོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་འདོད་པའི་ཕྱི་རུ་བསམས་ཅད་གྲི་ལེ་སྤྲོ་ས་གཞན་པས་མཆོག་ཉིད་དང་། ཆོས་

ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་། འདགས་པ་པ་སོགས་པ་འཇིམ་ཚན་མ་ཡི་འཛིན་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་གདོད་ནས་དུས་ཀྱང་དང་འདུ་ཤེས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མ་ཐའ་དག་མེད་མིགས་པ་ཉིད་དུ་རྟ་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཅེད་གཏོང་པ་དང་། མི་གནས་པའི་ཕྱུང་ན་

ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་བྱེད་པས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །སྨྲ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ཐ་སྙད་བས་དེ་བ་ཤད་པའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་དེ་རྣམས་འདི་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གསུངས་སོ། །གང་ལ་རྒྱས་བསྟེན་དང་སྐྱབས་སོགས་པ་དང་། །

ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་བཀང་ཡིན་པ། །དེ་དེ་ལ་མོས་པའི་རྒྱུ་ཡིན། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞི་རྒྱུ་ཞིག། །བདེ་སྐྱེ་ཐབས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། །ཐབ་མོའི་ཆོས་ལ་མོས་དང་། །རྒྱུ་མོ་ལ་སོགས་མཆོད་ཞིང་དང་། །ཕྱི་བ་བའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། །གང་ལ་རྒྱས་

བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་རིང་པོར་བསྙེན་བཀུར་ཞིང་རིང་དུ་བྱས་པ་དང་། ... པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་བསྒྲུབ་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ་དང་། འདི་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་འདི་ལ་གོམས་ལ་ཞིང་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་
ཡིན་ནོ། །སྔོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་མང་པོ་བསགས་པས་བདུད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པར་གོམས་པ་མེད་པས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དགེ་བའི་
བ་ཤེས་གཉེན་ལ་འདྲིས་པས་མཐུས་པས་སྡིག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པ་དག་ནི་འདི་ལ་སྐྱེ་ཞིང་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ལ་བསླབས་སུ་བབ་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་བསྒྱུར་གསུངས་པ། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ། །དག་པ་ཉིད་དང་གང་གི་ཕྱིར། །དེ་
གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །གཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལྟར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་
པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་རང་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཐ་མི་དད་ཅིང་གཅད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་
དག་པར་བརྗོད་དོ། །དེའི་རྗེས་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུངས་པ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཉམས་ཐེར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་པའི་
འཛིན་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་དང་། གཟུང་བར་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་སྤངས་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ

༄༅། །སྐྱེས་པ་ཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉམས་ཀྱི་དགའ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་འཇིག་རྟེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པའི་ཞི་ཉིད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར
བསྒྲེའོ། །ཞི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པར་བརྟག་ཅིང་། གཉེན་པོ་དབུགས་སྣང་བ་རྒྱུ་ར་རྣམ་པར་ཐབས་ལ་བཞི་རྩལ་གསུངས་པ། ས་དགུ་ལ་འདི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་གྲིམ་ཡི། །གཉེན་པོ་རྒྱུ་དུ་བརྒྱུད་རྒྱལ། །
སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ནི་གསུམ། ས་དགུ་ལ་མཚུངས་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འགོག་པ་བྱ་པ་ར་ཀྱེ་ལྷག་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་པར་དག་འི་དྲི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ་དགུ་ཕྲག་དགུར་འགྱུར་ཏེ། ཅི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོ་
དུ་གྱུར་པ་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཀུན་གཟུང་བ་ཡིས། །ལམ་ནི་འདྲ་ལ་དང་གཞན་ལ་རུང་། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་སྟེ། །གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སྦྱར་བ་རྒྱུ་བ་དང་གཉེན
པོ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་བ་ར་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀུན་གཞི་དང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པ་ལ་གསུམ
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ར་བྱ་བ་དག་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲི་མ་ར་སྒྱུར་པ་མཐར་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་འཇམ་པ་ར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པ་ར་འདོད་དོ། །ཤེས་པ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི

ཤེར་ཕྱིན། 91

ཀྱི་ནི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།ལམ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས་དང་པོར་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
གསུངས་པ། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པས། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པས་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་བར་དུ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འདོད་དོ། །
འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་རྣམ་པ་བསྒྲུབ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྩོན་མ་ཀྱི་ཞེས་ཀྱིས་བཀྲི་ཕྱིར་ལྷུར་ཞུགས་བུ་བ་ཡང་ཉེ་བར་བྲལ་བས་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བ་ཉིད། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པ་ལ་ཀུན་ཆགས་ཤིང་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་དང་པ་དང་བཞི་བའི་མཐའ་དང་ལ
གནས་པར་བསྟན་ཏོ། །གང་གིས་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་རང་བཞིན་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་རང་གི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ། །དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོན་ནས། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །ཉེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །
ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་བའི་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ཡ་རྫོགས་ན་ཅི་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཉིད་ཤེས་པ་བཟང་པོ་ལ་སོ་སོ་བ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བས་ན་ཞེ་ན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བསྒོམ་པ་ཡང་དག་པ་འདི་དང་བ་ལྟ་བ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་ཚོགས་པ
ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་མཚན་མར་དམིགས་སོ། ། པའི་སྒོ་ནས་མཚན་མ་མེད་པའི་ཡུམ་འདི་ལས་རིང་བར་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་བ་ལ་སྤངས་པོ་རང་ཉིད་དང་བསྟུན་པའི་དོན་ཅན་གྱིས་ཡོངས་ཟིན་པས་ཅེས་པར་མི་གྱུར་པ་ལས་རབ་ཏུ་མ་ཞེན་པ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས

༄༅། །ངས་འདུས་ཡུན་རིང་དགོ་ཤིག་ནས་ཏོ་བོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་འདི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་མ་ཐོབ་པར་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་མཁས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བློ་གྲོས་ཟབ་མོ་ཆོས་ཏོས་པོར་སྣང་བ་ལམ་པར་འགྲུབ་པའི་མཚན་མ་ཐབས་ལ
པ་རྣམས་ནི་དོན་དེ་རྟོགས་པར་ཉེ་བར་བཟུང་བས་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་བཤད་དོ། །གང་གིས་ནི་དང་བར་འགྱུར་པའི་མཚན་མ་དམིགས་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་སྐྱར་འདུ་ཤེས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ ... ངོས་པ། །གཉེན་པ།
སོགས་དབུ་མ་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་ལ་བསོགས་པའི་སྣང་པོ་གཞན་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདག་ལ་སོགས་
པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་དོ་རེ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་
པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི། གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཡང་གང་གིས་ཉེ་བར་རྒྱུར་པའི་མི་དམིགས་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་སྐྱར་འདུ་ཤེས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གསུངས་པ། །སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ང་ར་འཛིན་མེད།
གཞན་དག་། །སྦྱོར་སྦྱེ་སྦྱང་། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པ། །རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྲ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པ་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བདག་ཉིད་དགྲ་རྙེས་ཤིང་གཞན
དག་ཀྱང་ཆུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེན་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་ཆོས་གསུམ་ཐབས་ཐམས་ཅད་འགོག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྲ་ཞེས་བྱ་བ་མཆོད་པ་དང་གསུང་བ་དང་ཕྲ་བ་བརྗོད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་

191

ལ་སྤྱོད་པ་ཡང་དགོངས་ཚམས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ར་ཧ་ཅང་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆགས་པ་སྤྲོས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡིན་པས་ཡིན་ནོ། །ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཆགས་པ་སྤྲོ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་པྲ་མོ་ཀློང་ཉེ་
ངང་བདགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུངས་པ། ཆོས་ཀྱི་ཡུམ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས། །དེ་ནི་ཕྱིར་འདི་ཟབ་ཉིད། ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་ཞི་ཞིང་ནམ་མཁའ་ལྟར་དེ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཟབ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་དེ་ཤི་ན་རྒྱ་བྲ་བའི་ཆགས་པ་ཡང་ཞེས་པར་གནས་པས་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཕྱིར་དེ་ཉིད་བསྟོད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་གསུངས་པ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པས་ན། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས
མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཡུམ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བས་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེ་ཧ་རྡོ་ལྟར་ཡིན་ནམ། དེ་ཡང་དགོས་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་
གང་ཞིག་ཉེ་བར་དམིགས་པར་གྱུར་ཡོད་པའི་གཞན་དུ་འགྱུར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཟབ་ཅེས་བྱ་བའོ། །རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། དེའི་ཡང་རྒྱ་གསུངས་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་ཕྱིར། །དེ་ནི་དམ་མི་ཐུབ་པར་འདོད། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྟེ་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ནི་གང་དུ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་མི་བྱེད་པས་ཡང་དག་པར་
གཡས་པ་ངས་པར་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། །དཔྱར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དེས་པའི་ཆོས་ཟླ་བ་བསྒྲུབ་པ་གསུངས་པ། དཔྱར་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཡུལ་ཅན། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཐུབ་པ། །རྣམ་དང་བར་གང་ལ་རིག་

༄༅། །ཞེས་བྱ། །ཞེ་ས་བྱ་བའོ། །ཇི་སྐད་དུ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཚོལ་བ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་དེ་
བདང་ཉེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་འདི་དག་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ཅེས་པས་དོན་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་དགོས་པ་དེའི་ཐོག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་པ་བསྡུས་པ། །གཟུགས་སོགས་ངེས་འབྱུང་སོགས་པ་དང་། །ཉེས་རྟོགས་དང་ནི་རབ་རྟོགས་དང་། །ཉེས་
ཚོགས་པ་མེད་ཉིད་དང་། །སྤྱོད་བ་བཀག་པའི་སྐྱུར་བ་དང་། །མི་ལྡོག་ར་བྱེད་པོ་མིན་པ་དང་། །ཕྱིར་ལ་རྣམ་གསུམ་སྦྱོར་བ་དང་། །སྐལ་བ་མཉམ་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དག་ནི། །གཞན་པ་ངལ་བ་མེད་ཕྱིར་དང་། །སྣང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
བྱ་བའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་པར་སྤྱོད་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཕྱིར་བར་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བཀག་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཚོན་པ་དང་རྟོགས་པ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་སྦྱོ
ར་དུ་ དེ་དག་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཕྱིན་བ་དག་ཉིད་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྦྱོར་བ
ར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འདི་ཉིད་ཐེག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་བསྒོམ་པ་ནས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་དེ་ལ་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་
སྐྱབས་པ་དང་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཉིད་དང་། བརྗོད་པའི་སྣང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བསྟན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡི་དམ་ངེས་སུ་འགྱུར་བ་མི་ཕམ་དང་། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་ལྡོམ་པས་སྟོང་བར་སྨྲ་མ་དང་། རྒྱུ་མེད་པར་སྟོང་བ་ཉི

ཚོན་དང་བགག་ལ་བསླུ་བཀྲུ་དང་། སྐྲ་དང་གཞན་གྱི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་པ་བྲ་གཅན་དང་། རྣམ་པ་སྟོང་པ་ར་བྱེད་པ་མ་འཕོས་པར་ཞར་བ་གཟུགས་བརྙན་དང་། གཙེས་པར་བྱ་བའི་རྗེ་ཉེ་མེད་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། ལུས་དང་དགག་གི་ཕྱིད་པ་པོ་མི་དཔལ་སྒྱུ་མ་ལ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །སྟོང་པ་པ

སྒྲིད་པ་ཐག་ཐག་པ་འདི་སྒྲ་ཙམ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཀྱིས་ཉེ་བར་སྤྱོད་བཅུམ་པ་བཅུ་པ། འདི་ས་ཀྱང་ཤུགས་ཀྱིས་ཉིན་རྫོགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྙོག་པར་བསྐྲམ་པ་འཐང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀུན་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པར་མཚུངས་པ་རྣམ་པར་བསྒོམ་

དགོས་པ་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་གསུངས་པ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་མེད་པ། །རྣམ་བཞི་དེ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད། །ཚིས་བྱ་བའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དངོས་པོར་རློམ་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པ་མལ་མཆན་མ་རློམ་པ་ཉིད་དང་བ། རྣམ་པ་ས་པ

ཏུ་བསྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲོགས་པར་རློམ་པ་ཉིད་དང་། འདུས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤྱོད་པ་རིགས་ཀྱི་ཞེས་རྟགས་པ་པོར་རློམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཞེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

91 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒྲུབས་པ་ལ་ལས་མ་ཐོབ་པ་ཡིད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་ར་དབྱེ་བ་གསུངས་པ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་གཞི་ལ

ལམ་ཐོབ་པ་བ་སོགས། །ཤེས་བྱ་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟོད་པ་དང་ཤེས་

པའི་སྐད་ཅིག་མ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་མ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པ་ར་བརྗོད་ཅེ་ན། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་སྟ་གང་

༄༅། །ཡེ་ཤེས་མི་རྟག་པ་ཡིན། །མཐའ་ལས་འདས་དང་རྣམ་དག་དང་། །མ་སྐྱེས་མ་འགགས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ། །མཁའ་འདྲ་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་མེད་དང་། །གང་གིས་འདི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་པར་ཕྱེད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར། །ངན་སོང་ཆད་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ། །མཚན་དང་བྲལ་བ་མི་རྟོག་ཉིད། །མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། །དངོས་དང་མེད་དང་གཉིས་པོ་ལ། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི། །ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་དམིགས་མ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་བྲལ་བས་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། །སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །བདག་དང་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་བཞི་པོ་ནི་བདེན་པ་དང་པོའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་མཁའ་འདྲ་བ་དང་། །ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། །མི་ལྡན་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །རྐྱེན་དང་རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་དང་བྲལ་བས་དེའི་ངོ་བོ་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པས་རྒྱུད་དེ་གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། །ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་ཕྱེད་པ་དང་། །གྱ་ནོམ་པ་དང་གྱ་ནོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བས་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག

དངུ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ས་དབེན་པས་དྲི་མ་འདི་ནི་དག་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་གྱི་བ་ནི་དེ་ནི་ལ་གསུམ་པ་འདི་རྣམས་པ་དག་ ཡིན་ནོ། །ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་འཁྲུལ་པ་འཁྲུལ་དང་ན་སོ་དང་ཆད་པ་དང་། རིགས་པ་དང་རིགས་པས་ཡིན་པ་དང་ས་འཇིགས་པ་ས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཏུ་བའི་ཐབས་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་། སྐྱབས་པ་དང་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པས་ན་བརྗོད་པས་སྒྲུབ་འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་བྱ་དང་། སྒྲ་གཉིས་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བདེན་པ་བཞི་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། དེ་དག་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གྱི་ཆུང་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སུམ་རྣམས་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་གཅིག་གིས་བཟློག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་འདིར་བཟློག་པའི་ལམ་ནི་ལོ་གས་ཤེས་ཀུན་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ངེས་པར་བཤད་ནས། །སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་མདོ་དང་བསྡུ་བ་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདི་དང་ལྡན་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་པོ། །འདི་ནི་གཞན་ལས་ཁྱད་གསུམ་པོ་དེ། །རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལས་ན་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆུབ་ཕྱོགས་ཉིད་དང་བཀའ་ལ་ལ་བཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་འདི་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་འདི་དང་། །རྣམ་པ་ཡང་ཇི་སྙེད་པ་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་གསུམ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཞེ་དང་བས་གཞུང་འདི་གསུམ་གྱི་སྐབས་གསུམ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་རྒྱ་བཤད་པ་ཅེས

༄༅། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་དུ་སྐུལ་དུ་རྟོགས་པ་རིམ་པ་རྣམས་ཉམས་སུ
བླངས་པ་ཡོན་ཏན་ཡར་ཀ་ལས་པས་ན། དེ་ནི་དེ་དག་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱི་ཕྱིར་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས་ཅིག་ཅར་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པར་རྟོགས་པ་རྫོགས་པ་ཞེས་པ་ཤར་བར་བཞེད་ནས་ཕྱོགས་འདིར་དེའི་རྣམ་པ་གཞུང་ལས།
གཞི་ཤེས་པ་ཡི་རྒྱུ་བྱ་ནུས་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །སྐབས་བཤད་པ་ལ་ཞོགས་པའི་བདེན་པའི་བྱེད་པར་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དེའི་དམིགས་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱ་ནུས་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཅུ་དྲུག་བ་གསུངས་པ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བརྒྱད་སྟེ།
མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར། །བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔ་བཤད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །ཕྱིར་རྒྱུ་ཆ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་། དེ་ཡོན་ནས་མི་སྡུ་བའི་མཚན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། དོན་གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྤྱོད་པོའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་བརྟེ་བའི་མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། གཞི་འབྲས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱུའི་རྣམ་པ་དང་། ཕྱིར་བས་རབ་ཏུ་བཏུས་མཐའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རྟག་པ་ལ་སོགས་
པས་རྟེན་དུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་མི་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ས་སྐྱེ་བ་ལས་འགྲོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་འགོག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བསྔལ་དང་ཐམས་ཅད་མི་འགྲོགས

74

པའི་བདག་ཉིད་ཞེས་པ་དང་། དམན་པའི་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་མཚན་ཉིད་ཐུ་ཚོམ་པ་དང་། ཕན་པའི་རིགས་ཅན་སུ་སྨིན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་འགོག་པ་འདི་རྣམ་པ་བཞི་འོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ་སོ་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱེ་བས་འབྱུ་གཉིས་སོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བཞི་ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་དབྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། བདག་གིས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལམ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རང་ངན་གྱི་ཤེས་པ་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རིགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་འདོད་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་འགྲུབ་པ་དང་། རྟག་པའི་ཕྱོགས་འཕང་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། རྨི་ལམ་ལྟར་དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྒྲ་བརྙན་ལྟར་རྐྱེན་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟར་རྗེས་ན་གྱིས་མ་འགགས་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལྟར་རྫས་གཞན་མཐས་ཞི་བ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟར་བདག་ཉིད་རང་དབང་མེད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་ནས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་འདུ་བ་གཉིས་དང་བར་བ་དང་སྣང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དམིགས་མེད་པ་གཉིས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་བདག་དང་ཚོགས་སུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་གཉིས་དང་། རང་གི་རྟགས་པ་ཐོབ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ལས་ཉམས་པ་པར་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་འཕྲས་བུ་ཡི་སྒྲ་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བས་ཕྱུག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་ཉན་ཐོས་པའི་སློབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་གཅིག་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། །གྲངས་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཨ་ཡེ་བྱེད་མ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་དང་རྟག་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་སུམ་ཅུ་བདུན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གསུངས་པ། རྒྱུ་དང་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །འགོག་པ

191

75

༄༅། །ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་བཞིན། །དེ་ལ་རྒྱུད་དང་ར་བཅུ་དང་ནི། །ཡུལ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། །སྤྱིར་ཕྱོགས་བསྡུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཡུལ་ལ་འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཡུལ་ལ་དགའ་བས་མ་ཚིམ་
པར་སྐྱེད་པའི་གཉེན་པོ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་མི་གནས་པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་ཀུན་འབྱུང་ང་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་གཉེན་པོ་དེ་དག་མེད་པ་གསུམ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་རབ་ཕྱུ
ཕྱུག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བཞི་གཉེན་པོ་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་ཉིད་གཅིག་དང་། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་མ་རང་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་
གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བདེན་པ་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་བསྒྲགས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་འཐམ་མཚམས་མེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སོ་སྐྱེ་འབྱེད་པ་ལེགས་མ་ཐར་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། རིགས་པ་གང་
ཡིན་པ་ཐ་མི་དད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱབས་གང་ཡིན་པ་མཚན་མ་རང་མི་རྟོག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཚད་མས་གཞལ་དུ་མེད་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་ལམ་གྱི་
བདེན་པའི་རྣམ་པར་བསྒྲགས་སོ། །རབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། ཉེ་བར་གནོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། རང་ཉིད་བདག་གི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་དང་། སྐྱེར་
བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པར་གནས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་བསྒྲགས་སོ། །འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་དང་གློ་བུར་བའི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་དང་དབྱེར་དང་།

གཉིས་ཀ་ཡི་དཔོན་པོ་དང་བྲལ་བས་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་རྟག་པ་ཡི་བདག་གྱུ་ལྔ་བཞི་བར་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཞིག་སྟོང་པ་དང་། སྔོན་གྱི་རིག་རྟེན་དང་། རྒྱུ་དང་ལས་འཛད་པ་ཞི་ལམ་དང་། ཀྱུ
དང་ཆེན་ལས་ཐུང་བ་དང་། རྒྱུ་དང་ཆེན་ལས་ཐུང་བས་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྡོམ་དང་ཕྱིམ་དང་། རྟག་པའི་ཆོས་སམ་སྒྲུབས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་།
འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཕྱི་ཚོལ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་རྟགས་པ་གཞན་དག་ལས་ལྡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་བའི་སྦྱོད་པ་པོ་དགག་པས་རང་དང་གཞན་ཞིན
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེའི་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚོལ་རྒྱུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་དང་མཚན་ཉིད་དང་དུས་སུ་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་དགག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལས་ཞེ་ཀས
པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། འདས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། གང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཉིད་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི
འགོག་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པར་བསྒྲགས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་ནས། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག
རྣམས། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ངེས་དབྱེ་བས་ན། །སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་མི་བཞིན་ཏེ། །སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་བཀོད་པ་ཅུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའོ། །རྣམ

ཉ

༄༅། །པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འདི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་མཐར་ཕྱུག་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྐབས་འདིར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དུ་བྱེ་བ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་བསྟན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་ར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན།
དང་པོར་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལུས་ཟད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག
འཇུག་པས་ཉམས་པར་གཞག་པ་དང་། ཅེས་ལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་རྣམ་པ་བཞི་པོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་ལས་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བས་ཚོལ་བ་འདི་ལམ་ལ་མི་དགེ་བསྐྱེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དགག་པ་ཡང་དག་པར་
སེལ་ཅིང་སྤང་བ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོགས་མ་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་དགའ་བསྐྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་བར་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པས་ཏེ་དང་
འདུན་ཡིད་ངེས་སུ་སྤོང་བའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པར་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་མདུན་པ་དང་རྟག་པར་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སྔོན་གྱི་ཉེས་པའི་དྲན་གྱི་རྒྱུ་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་སེམས་དང་། དེ་ལོན་ཉིད་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་དཔྱོད་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། གནས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་མཛོད་ལ་སོགས་པ་བཞི་འབྱུང་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་བདེ

པའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་ཀུན་ཡིད་ཆེས་པ་དད་པ་དང་། དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། རྣམ་པ་དེ་ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་བཏང་བ་དྲན་པ་དང་། ཞི་བ་ཙམ་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བདེན་པ་བཞི་པོ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
དབང་པོ་ལྔ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་གཞུང་བསྡུ་ཞིང་པ་ཉིད་ཤེས་པས་དེ་ཡོན་ཉིད་སྨོང་པོ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ནོར་དང་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དབང་པོའི་རྣམ་པ་ལྔ་དོན། །དྲོད་ལ་སོགས་པ་བསྡོམས་པ་ལ་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང
འབྲེལ་པའི་ལམ་ལ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དགེ་ཉིད་ཆེར་གཞུང་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པས་རྟུས་དང་བགྲགས་པའི་རེ་ཞིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པས་ཟབ་མོའི་སྦྱོར་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བཟང་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔ་དོན། །དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ
སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཞི་རྟོགས་པས་ནི་བདེན་པ་འདི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དྲན་པ་དང་། དེ་ལོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་མངོན་པར
སྤྲོ་བ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཆོས་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་བཅས་ཐབས་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་ཆེ་མ་བདག་འདང་། ལུས་དང་སེམས་ལས་ཤུ་རུང་བ་ཉིད་ཞི་ཙམ་སྦྱངས་པ་དང་། རྩེ་གཅིག་པས་མཉམ་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དམིགས་པ་ཅན་ལ་ཟེར་འཇུག་ཆ
དང་སྦྱལ་བ་བསྟན་སྙོམས་ཡང་དག་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟབ་ཡོན་དང་། གཞི་དང་། ཉེན་མོངས་པ་ཟད་པའི་ལམ་དང་། དེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ
རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །འདི་ནི་ལམ་མཐོང་བ་ལས་བསྒོམ་པའི་ལམ་འབྱུང་བས་རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ལམ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་པ་ཅིག་པ་ཡང་ཞེས་པ་ཡི་རྐྱེན་བ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་དང་། དལ

79 ༄༅། །དེ་ཚེས་བསྟུད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་སྒྲིས་བ་དེན་ཞིང་སྔྲ་པར་སླུ་བ་དག་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་བྱ་བ་ཡིད་པ་མི་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཚུལ་འཆོས་ཁ་གསག་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ལྔ་སྤངས་པ་འཚོ་བ་དང་།
གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པ་དྲན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། གོ་རིམས་ལྟར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡན་ལག་དང་། གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་
པ་དང་། ལྟ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཡོ་བྱད་བསྙུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་གཉེན་
པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བརྒྱད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དུ་བཤད་དོ། །ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན། དེ་ཞིག
གཉེན་པོ་ནི་ལམ་ལ་བདག་ཉིད་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཞེན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དང་པོའི་རྣམ་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་མཚན་མར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གོ་ག་པ་དང་། འགགས་སྐྱེ་བདེན་པའི
ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ནམ་ལ་འཁོར་བ་དང་སྡུག་བདེ་ལ་དུས་ལ་ངོར་བ་དང་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་བ་ལ་སྨོན་པའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་གཉིས་དང་། རྒྱུ་དང་རྗེན་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་།
རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པའི་རྣམ་པའོ། །སྤྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུམ་སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱོང་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་སྦྱོར་གས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་འདུ་ཤེས་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་རྣམ

པར་ལྟ་བ་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་རྒྱུར་དུ་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བས་ཆེས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུ་དུ་ལ་སོགས་པར་མོས་ཤིང་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ནང་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་པ་རྣམ་པར་འཇིག་པས་ནམ་མཁའ་འདྲ་ཤེས་སུ་གྱུར་ནས་ཁམས་མ་གཏན་གྱི་སེམས་མ་མཐོང་དྲུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་ལ་ལྟ་མ་ལྟར་བསྒོམ་པ་སྟེ། སྐྱེལ་བ་ལ་རང་དབང་བར་བསྒྱུར་གྲུབ་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ལ་སྤྲུལ་པ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་བཅས་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་
སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། གནས་ཏེ་ནས་ཐོབ་པ་སྟེ། ཕུན་ཚུན་ལྡན་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། རོ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། སྐྱེལ་བ་ལ་གནས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་ཐར་པ་
གཅིག་གོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་འདི་ལྟར་ཟག་པ་དང་མ་བྲལ་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་
འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྙོམས་པ་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་མཐོང་བ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། འདས་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་ཅིང་ལྡང་བ་ལས་ནས་མངོན་དུ་ཕྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྒྲུབས་པའི་
འབྲས་བུར་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་སྟེ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དགུའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལ་གཉེན་པོ་ཟོགས་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱུན་ལྡན་པ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་བཞི་རྣམ་པར་ཞེས་ལ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཆང་ལེན་པའི་ལམ་ལ་ཉེ་རྣམ་པར་

༄༅། །འཕྲུར་བ་བདེན་པ་བཞི་ཞེ་ཆོས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་བསྡུས་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་གཞན་ལམ་འདྲེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་བ་རོ་ལ་ཕྱིན་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་བ་སྟེ་
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཉིན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་ཞེས་བཤད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་བཤད་བཞིན། ཞེ་བ་དང་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དང་ཟུང་སེམས་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ཉེས་པ་དང་ལེགས་པ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་
པ་དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ཞིང་པོ་ཅན་གྱི་དགའ་བ་དང་མ་དག་པའི་རྟེན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཏྲ་མ་མཁྱེན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་པོ་མཆོག་དང་། མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་
ཏེས་པར་འབྱུང་བའམ་ཡིན་པར་དང་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཆེ་བས་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་གནས་པ་དང་ལྡང་བར་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་
དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལ་སོགས་པ་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་མ་འོངས་པ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཟད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོགས་པ་གཅིག་གནས་ལ་ཐབ་འདོད་ཀྱི་ཟག་པ་བྲ་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་འོ། །དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་བའི་ཞེས་པ་ཞེས་གཞན་ལ་སྟོན་ནུས་པ་དང་། འཕོང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཟད་པ་དང་སྒྲིབ་པ་
ཅད་སངས་རྒྱས་བར་དུ་གེགས་སྨྲས་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་ངེས་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་ཐོབ་པ་གཟུངས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཆོས་ཤེས་བ་གག་ལ་སྐྱེད་འཚོགས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ལམ་འཕོར་བ་དང་ཐེག་པ་དང་བཞིན་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་

སྟོན་པར་མཛད་དེ་བ་ལ་སྨྲ་དང་བདུད་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་ལ་བ་ཐོས་པ་གཅིག་ཆ་བ་མེད་པ་སྟེ། གཞན་ལྷ་སྒྲུབ་སོགས་ལ་སོགས་པས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཟུགས་ཅན་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་གྲངས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ལྷ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ལ་མི་ཆགས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཆུ་རྣམ་པར་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཀུ་ཅ་ཅོ་དང་། ཐུགས་བརྗེད་པ་ཉམས་པ་དང་། གཞན་སྙོམས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། གདུལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྐྱོང་དང་ཞུང་བ་དང་། མི་ཉུང་བས་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་བསྒྲུབ་པ་བརྟན་པ་དང་། ངང་པའི་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ངེས་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ། མི་ཉམས་པ་དྲུག་དང་། ལུས་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་སོང་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་སྟེ། ཕྲིན་ལས་དེ་ལྟ་བུར་རྒྱུ་གཞི་ཆུ་སྟོང་པ་དང་ཐབས་པ་དང་། ཕྱིར་ལས་ཞིག་ཏུ་སྒྲ་ལ་ངེས་རྗུ་ར་པ་གཞན་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བརྒྱད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་འབྱུང་བས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ནང་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་རྒྱ་ཆེ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ།

༄༅། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་ཡུམ་ཚུལ་ཀྱང་བཞེད་དོ། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་

མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་ཞི་བ་ཅན་ནི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་བར་ཞི་སྐྱེ་བ་ལམ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་

ཀྱི་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཐབ་ཀ་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་རྣམ་པ་དེ་དག་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྔོན་དུ་སྦྱོར་བ་བཞི་སྟོད།

གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་བྱས། །དེ་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་བཟུང་བ། །འདི་མཉན་པ་ཡི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྙེན་དང་ཀུན་འདྲིས་དང་། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་སྤྱད་པས། །ཉན་དང་འཛིན་པ་ལ་

སོགས་པའི། །སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སྔོན་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤེལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡུམ་འདི་གཞུང་མཉན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་རྣམས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཞབས་འབྲིང་གིས་མཉེས་པར་བྱས་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིན་

ཡང་དག་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལ་བཅུ་སྤྲུལ་པ་དག་གོམས་པ་ལྷ་རབ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིན་པ་དང་། ངེས་མི་འབྱེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོང་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཤད་དོ། །དེ་ནི་ཉི་ཤུ་སྦྱོར་བ་ངོ་བོ་གསུམ

པ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མིག་ཚལ་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྟོང་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཟབ་ཕྱིར། །དེ་རྟོགས་གཉིས་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་ཆེད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཚོགས་ཆེན་ཡུལ་ནི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ལུང་བསྟན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཉིད་དང་། །ངེས་འབྱུང་བར་ཆད་མེད་པ་ཅན་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཉེ་དང་མྱུར་བ་དང་། །གཞན་དོན་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཕྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་ཁྱབ་མི་མཐོང་བ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ནི་མཚན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རྣམ་མི་རྟོག །འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་པ་མཚམས་དང་བཅས། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། དེ་དག་གི་མཐའ་འཁོར་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲག་པའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ན་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། མ་སྐྲག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལ་ལུང་འབྱུང་བས་ལུང་བསྟན་པ་ཉིད་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཐབས་ལ་མེད་པའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་མྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་དག་པ་རབ་ཏུ་སྐོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་དང་། ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་པར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐོང་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ

༄༅། །སོགས་ལ་བ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་དམ་པར་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་འགོག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དོན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་དུ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྣམ་པོ་ཆེ་སྤྱོད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་དག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཏད་པར་བྱེད་ལ་བསྐུད་བཅས་མངོན་པར་བརྩོན་པའི་ཕྱིར་ས་མཚམས་དང་བཅས་པ་སྟེ། སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་གསུངས་པ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་གྱིས་བརྟགས་པས་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མཉེས་པས་དགོངས་པ་ཉིད་མཐོང་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་སྐུ་ཕྱིན་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་དང་། རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ནམ་ཡང་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱི་ཕྱོགས་བཏུད་ཅིང་ནང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུ་མ་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པས་རྟག་བསྟེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱུག་པ་ལ་བཟག་པ་བསྐྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་དང་། བདག་ལ་སྙིང་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པས་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་ཡ་མཚན་འབྱུང་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ལས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པས་མི་རྫིད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་གཞན་དེ་ཉིད་ལ་འགོད་པར་འགྱུར་བས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་མཛད་པས་དམ་བཅའ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཆེ་ཡང་དག་པར་སྐྱོད་པས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ

འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་རླབས་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པས་གཞན་གྱི་དགོས་པ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བརྩོན་པ་མི་གཏོང་དབས་འདི་ཆོས་ལ་བཟོད་འདི་དང་གཞན་པ་ཞེས་ངོ་སྟོ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་སྙིང་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཕྱི་ནི་ཚིམ་ལོག་པའི་
སྤྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་འཐོབ་པ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བཞི་བོ། །དེ་ནས་སྤྲུལ་པའི་དེ་དག་ཞུན་སྒྱུ་མ་ཚོགས་པར་བསྒྲུབ་པ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་ཤེས་དགོས་པས་ས་ཚང་དུ་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམས་གསུངས་པ། །སྤྲུན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །རྒྱ་གཏུ་ངེས་པར་
རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སྐྱེ་བོ་ཞེ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་སྤོབས་པ་དུ་ཙང་ཐོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པས་བསྒྲུར་དུ་སྤྱོད་པས་ཚུལ་བའི་རྒྱུ་དགའ་ཅན་གྱུར་བ་སྟེ་སྤོབས་པ་དང་འབྲེལ་པ་གཉིས་དང་། སླུ་བ་དང་སྙེག་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་
ལེན་དང་། གཡོ་ངན་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སླུ་བ་ལ་སོགས་པ་ངག་གི་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཡོ་བྱད་ཉེས་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་གནས་ངན་ལེན་ཏེ་གནས་ངན་ལེན་དང་འབྲེལ་པ་གསུམ་དང་། ལྷུང་མ་བསྟན་པ་དང་
འདི་ཉིད་ཏེ་མི་རྟག་པས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཛིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྨོ་སྤྱོད་ཚོལ་བས་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཉམས་པ་དང་། མཐའ་བའི་རོ་ལ་ཆགས་པ་གྱི་རྨོ་པའི་རོ་སྙུང་བས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ
ཐེག་པའི་མཆོག་ལུགས་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་། ཚེ་དུ་བྱ་བ་ནི་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་གནས་སུ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་འཛིན་པས་རྟག་ཏུ་ཆེ་དང་བྲལ་བ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དགག་གོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་སློབ་པ་
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པ་ཉམས་པ་དང་། དམན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྟོ་སྟོང་ཡིད་པ་གོ་དེན་མེད་པ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་གཞན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འགྱུར་བས་ཕྱུལ་མང་པོ་ལ་རྣམ

༄༅། །པར་རྟོག་པའི་སྡོམ་པས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ར་འདུ་ཤེས་པས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། མེད་པའི་མཚན་མ་དང་མི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་བའི་རིག་བྱུང་ཡུམ་དུ་འདུ་ཤེས་
ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཡུམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྟོབས་ཆེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡུལ་དང་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྟེ་པ་དང་། བཀུར་སྟི་
དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་མྱང་བ་དང་། བདུད་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟེ་སྣོད་ལས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཚོལ་བ་ལ་ཉམས་ཡིན་པས་ལམ་ཚོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲུབ་བར་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྡུད་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དང་མི་བརྩོན་པ་དང་འདུན་པ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་
ཉམས་པ་དང་། འདིར་གནས་པ་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པས་འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཉམས་པ་དང་། ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་ལ་ཕྱིར་ལྟ་བ་ཅན་དང་འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་དང་ཆུང་བས་ཡིན་པ་དང་། དགོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉམས་པ་ལ་སྙད་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་། རང་གི་དང་གཞི་སྤྱོད་པས་གཏོང་བ་དང་སེར་སྣ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་པས་སྦྱིན་པ་དང་མི་ལེན་པ་དང་། དབང་པོ་གཅིག་བྱུང་བར་ཕྱིས་ལ་གོ་
སྟུས་པ་དང་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པས་གོ་བ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཅིག་ཤེས་ཀྱིས་དང་བ་གསུམ་དོན་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་དང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོན་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སྦོམ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེས་པ་མ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་འབྲི་བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དང་། འདོད་པའི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི།

བ་ཡོད་དང་འཆར་བ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་འབྲེལ་བ་བཅུ་བཞི་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལ་བསྟུགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པས་དཀའ་སོང་གི་དོན་ཡོལ་བ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་། མ་ཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་ལེ་ལ་བར་འགྱུར་བས། ཡོན་པ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བས་ཡིད་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ར་དང་

འབྲེལ་པ་གཉིས་དང་། ངང་ཚུལ་དང་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཅི་ས་སུ་དང་བ་འཁོར་དང་མ་ཚོད་པ་ར་དགའ་བ་དང་། འཆད་པ་རྣམ་པ་མི་ལེན་པ་འམ། བླུས་ཏུང་པོ་སྐབས་སུ་མི་འབྱེད་ཅིང་ཉན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དང་། མདོར་ན་རྩམ་པ་པའི་སྦྱོར་བས

ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་དང་། རྒྱུན་ཀྱི་སྒྲ་བཀག་གསུམ་ལོ་གི་ཡན་ཆད་དུ་འགྱུར་པ་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་མུ་གེ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་དང་ཆོམ་རྐུན་ལ་སོགས་པས་དཀྲུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ

ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སོ། གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ་བཅུ་གསུམ་སྟེ། སྐབས་དང་པོ་ཉིད་དང་དང་འབྲེལ་པ་རྟེན་པ་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐུམ་སྤར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བསྒྲུབས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་དང་། བདུད་ཀྱིས་བརྡེ་ཡིན་ནམ་དེ་ཉམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་

པས་བསྒྲིབ་པའི་དེ་ཁྱེས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་བ་དང་། ཤྭ་ཐེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྙན་བསྟན་པས་བྲལ་བར་བྱེད་པ་བཅོས་མའི་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ར་སྣང་བ་ཏེ། ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ

ལོག་པར་འཁྲིད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲོན་སྣང་བ་ངང་དོན་བས་སྤྱོད་བ་རྣམས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡང་མཚན་ཉིད་ལས་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཐོག་ཏུ་མཆོག་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། གང་

གིས་མཚོན་ཏེ་མཚན་ཉིད་དུ། །ཤེས་བྱེད་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཤེས་པ་བྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་མཚོན་བྱ་ཡང་། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ཡི་སྐབས་བྱ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཏ་ཤེགས་པའི་སྤྱོད་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། སྤྱི་ལ་

89

191

༄༅། །མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་བསྡུ་བ་བརྒྱད་པ་གསུམ་དང་། འདིར་ག་མཆོད་པ་མཐུན་ཡིན་པ་དང་ [illegible] ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་སུ་བསྡུ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་
ཁམས་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་རྣམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། །དེ་བསྡུས་པ་དང་ཕྱིར་བསྒྱུར་དང་། །མཐའ་ཡས་པ་ཡི་རྣམ་པ་
དང་། །ཆགས་པ་ཅན་སོགས་དང་རྒྱ་ཆེན་དང་། །ཆེ་པ་རུ་གྱུར་དང་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། །སེམས་བལྟར་མེད་དང་ཤེས་པ་དེ། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཤེས་བྱ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་གི །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཐུབ་པ་ཡིས། །ཐུབ་
པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ནས་ནི། །གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ་དེ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཀྱི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །མ་འདྲེས་པའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་
ཡོངས་འཇིག་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སེམས་བསྡུས་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བས་ཕྱིར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྡུས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་
པ་མེད་པའི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཉམས་པ་ཉིད་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། སོ་སོ་ངེས་པར་མ་ཞུགས་པས་སེམས་ཚད་མེད་པ་དང་། འགགས་པ་ལ་སོགས་པས་རྟགས་གསུམ་གྱི་སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། དེ

ཙེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་བློ་ལ་བས་སེམས་བསྐྱར་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཕྲོ་བས་སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མཚེར་བ་དང་། ཐུབ་པ་མཆོག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་ནས་དེའི་དོན་གཞན་ལ་
བསྟན་པ་ཞེས་བྱུང་ལེགས་པའི་རྣམ་པའི་སྒྲི་བྲག་བཏུ་རྟག་གིས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དེའི་ཚད་གཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་སྐྱེད་པར་མཆོད་པས་ལེགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ལས་ལེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་ལེགས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་པ་དང་། །སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་ལོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཁྲུག་མེད་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག །རང་བ་བྱེ་མཚན་ཉིད་ཡེ་ང་ཉེ་བས། །ཡས་
ལེགས་ཉིད་ཀྱི་སྣ་བས་ཕྱེ་སེ་ནི། །ལེགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་རྟུ། ཆུ་ནི་ཁྱུད་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་བང་ག་ཉེ་ར་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། ཇི་ཙམ་ཅེ་ན་འབྲུ་ལ་པར་འབྱུང་བ་ལུགས་ཀྱི་སྦྱར་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
ལུགས་ལས་བཟློག་པའི་འགག་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་པ་གཞིས་བྲལ་བ་བསྟུས་པ་ཕྲིམ་འབད་བ་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཐྲིམ་དང་བལ་བ་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། སྤང་བ་བཞིད་དོས་ལེ་མེད་པ་དང་རང་གཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལ་འདས་པ་ཡིན་དེ
རྟོག་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་གཅིག་ཉི་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཡོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་མཚན་ཉིད་རྟག་དང་། ལུས་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་རུང་བ་པས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་གཞུག་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་མ་སྟོས་པས
མཐོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་འཕགས་པ་དག་གིས་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཅེས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་དབེན་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་ཞེས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ངེས་པའི

༄༅། །རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟ་བར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པ་བསྟོད་པར་མཚོན་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྦྱོར་བ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །གནས་དང་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། །བླ་མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཆོད་དང་ཕྱེད་མེད་དང་། །ཀུན་ཏུ་འཇུག་མཁྱེན་ཡང་ཡིན་དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །
འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་མངོན་སུམ་མཛད། །བསམ་མི་ཁྱབ་དང་ཞི་ཉིད་སྟོན། །འཇིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱུ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐུབ་པ་
དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་ལྟ་བར་མཁྱེན་པའི་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆོག་གིས་གནས་པ་མཁྱེན་པ་དང་། འདི་ནི་དོན་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིབ་ཤམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། བཀའ་དྲིན་བཙུ་བ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
བཀུར་བས་བླ་མར་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་དེ་ཉིད་ཕྱེད་པ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་མཐོང་བར་གྱུར་མེད་པའི་དོན་སྟོན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་དང་། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་དང་། ཕུང་པོ་རྣམ་པ་ལྔའི

དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཇིག་རྟེན་འགོག་པ་དང་། ད་ལ་སྤྲོས་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཞི་བ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་བསྐྱེད་པར་མཚོན་པས་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་ནས་ཞེས་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཁྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས། །ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་རབ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་ནི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱུར་པ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་ལམ། ཞེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུར་བ་དགག་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་དག་གསུངས་པ། བསམ་མི་ཁྱབ་དང་མི་མཉམ་དང་། །གཞལ་དང་བགྲང་ལས་ཡང་དག་འདས། །འཕགས་པ་ཀུན་བསྡུས་མཁས་པ་ཡིས། །རིག་བྱ་ཐུན་མོང་མེད་ཤེས་དང་། །ཤེས་མྱུར་བྲི་དང་གང་མེད་དང་། །སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །དམིགས་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། །མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་། །རོ་མྱང་མེད་དང་ཁྱད་པར་ནི། །བཅུ་དྲུག་པ་དག་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། །གང་གིས་ལམ་འདི་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཁྱད་གསུང་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བའོ། །རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དང་། དཔེ་ཟླ་ར་ཙ་བས་མཚུངས་པ་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་དང་། ཚད་མ་རྣམས

༥ ཤེར་ཕྱིན 191

༄༅། །ཞེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་བཏགས་པ་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། །སྤྲུལ་པ་རྫོང་བ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་གཟུང་བ་སྨི་རུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱུག་ཏུ་ལ་ཕྱི་བཅེན་པ་ལེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཉེར་ཐོག
ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་དང་། །ཕྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བུ་མ་ཐབས་ནས་རིག་པར་འགྱུར་བ་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་སོ་སོར་ཤེས་པ་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཁྱུར་བར
རྟོགས་པ་དགོན་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་དང་གང་བ་མེད་པ་དང་། །ཆོས་སྐུ་ཐབ་བརྙེས་ཅིང་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་།
ཏིང་ངེ་འཛིན་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དག་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་
ཡིན་ནོ། །ཐབས་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྗེས་དང་བཅས་པ་དང་། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་མཐའ་དག་ཚོགས་པ་དང་། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །དངོས་པོ་དང་སྐྱེ་དང་ལས་འདས་པ་ལ་ཆགས་པའི་རྟོག་བྱུང་བ་མེད་པ་དག་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལམ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ
ཆོས་བཟོད་མ་ཐབ་པའི་ཁྱད་པར་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། །ཕན་འདོགས་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དང་གནས་དང་། །གཉེན་དང་དཔུང་

གཉེན་སྲིད་དང་ཞི། །ཡོངས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི། །འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་དག །ཐམས་རྟེན་ཀྱི་མཛད་པ་སྟེ། །འདི་ནི་བྱེད་པ་འི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནོ། །ངེས་པར་འགོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་པ་ཕྲ་བ་དང་། །
སེམས་ཅན་ལ་མངོན་པར་མཐོ་བ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཀུན་དང་སེམས་མངོན་པར་ཆོས་པ་དང་། སྣ་ནམ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་བ་ལམ་ལེགས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། སྤྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་གསུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྱིས་མི་གནས་པ་དེ།
སྐུ་དྲན་པ་ལས་འདས་པ་ལ་སྐྱོར་བསྐྱབས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པས་མཚོགས་དང་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་བའི་གནས་དང་། སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་དམྱང་གཉེན་དང་།
བདང་དོར་བ་བཞི་འབྱེད་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་ཅིང་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་ཕྱུར་པ་འི་སྒྲིབ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་ཤིང་དམིགས་པ་མེད་པར་བརྟགས་པས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་སེམས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་རྟོགས་ཏེ་མཐོང་དུ་བ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་ན་པ་བཅུ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་རྟོགས་
ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་པས་ཉམ་པ་ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཛད་པ་ནི་གཅིག་གོ། །འདིར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཡིན་པའི་སྐྱོར་བ་གཙོར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་སོགས།
སོ་སོ་ཉེ་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མ་ཐུག་གི་སྒྱུར་བ་དག་རྗེ་ལྟ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པས་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་དོན་ཉིད་བཤད་ཟིན། དོན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྡུར་

༧

༄༅། །ཁ། །ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་མཚམས་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག །ཕྱིན་དང་དགག་དང་ངེས་པ་དང་། །ཚེ་དང་ཕྲུ་དང་མི་དམིགས་དང་། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །མི་མཐུན་
ཕྱོགས་པ་མེད་དང་དེ། །གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་བརྒྱུད་སྒྲུབ་བདག་ཉིད། །མཚོན་བྱ་ལྷུ་ལྷུར་མཚོན་པས་སོ། །མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ
དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བས་དེ་འཕྲོ་གས་ལུས་དང་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་དབེན་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མཚན་མས་དབེན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ
སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་གིས་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞིའོ། །ངོ་ན་དམ་པ་ལ་མི་ཡི་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལས་འདས་བར་དགག་པས་དེའི་གོ་ཆ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་དུ་མི་ལྷུང་བའི་མཚན
ཉིད་མ་ཐག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་། ཡུལ་རི་དྭགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐུལ་བར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཙོ་བོ་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྔའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མ་བྱས་ཤིང་རྫོགས་པར་བྱ་བས་ཡིན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ
དང་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་མར་སྤྱོད་པ་ལས་གྲོལ་སྒོ་བརྒྱུས་པས་མི་མཐུན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་ཤེས་པར་བྱེད་པས་དམིགས་པ་བཞི་མེད་པ

ངང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པས་གཟུགས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཞེས
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་དོན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཟབ་པའི་མཚན་ཉིད་དག་གིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར
བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་བཅུ་ཚིག་གཅིག་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། སྦྱོར་བའི
དབང་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གསུངས་པ། །མཚན་མེད་པར་བཅུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཡང་དག་སྒྲུབ་ཚུལ་ཁམས་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན
པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བའོ། ། བཞིན་གྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་དམིགས་པའི་རྟེན་པ་ནི་རྣམ་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དག་གིས་རྟེ
ལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་འདིར་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པ་དང་དགའ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་སུ་ཡུངས་པ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་
དད་པ་དང་། །སྦྱིན་སོགས་ལ་ནི་ངེས་བྱ་བ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཤེས་འཛིན་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པ་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྔ། །རྟོགས་པར་སླ་བ་བརྩོན་པོ་ཡིས། །རྟོགས་པར་སླ་བ་

༥

༄༅། །རྟོགས་དཀར་བཞེད། །ཚེས་བྱ་བའོ། །ཁང་ཞག་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་དད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་ཐོ་ཆེ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུད་ཡུལ་ལས་བཅུ་སྐོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་
བསྒྲུབ་པར་བྱ་བས་ཡིན་པ་སྐྱར་བ་དང་དོར་བའི་དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པ་དྲན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་གསུམ་གྱི་མཚན་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཏི་ཀྱི་ས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཡང་བ་འོ་དོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་དང་པོ་རྣམ་པ་ཅེར་སྣང་བས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྟོགས་པར་སླ་བ་དང་། དང་པོ་རྒྱ་ལ་ཕོ་ཆེར་སྣང་བ་པས་ཡིན་པས་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས
སྦྱར་བར་བཞེད་དོ། །ཕར་ཕྱིན་ཆེ་དང་མཐུན་པ་གོང་དུ་གོམས་པར་སྦྱར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་དོན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། དོན་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་བརྗོད། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བཤད། །ངེས།
ཉིད་ལ་སེམས་མ་ཉམས་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཞེད་དོ། །བདག་ཉིད་སྨིན་པ་ལས་ལོག་ཅིང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་གནས་པས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེར་སྦྱར་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ཡི། །རང་གཞན་རྟེན་ཅན
བདེན་ཤེས་པ། །ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྨིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་འདིའི་ལ་རྒྱུ་དང་ནི་སེམས་མ་ཉམས་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་པ་དང་། ཡོངས་སྦྱོང་བ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་
པར་འཚེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཏེ། སྦྱར་ལེགས་པར་སེམས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། ཆེན་པོར་ཕ་དང་མའི་སེམས་དང་། སྤུན་དང་སྲིང་མོའི་སེམས་དང་། བུ་དང་བུ་མོའི་སེམས་དང་། བཤེས་དང་གྲོགས་ཀྱི་སེམས་དང་། གཉེན་དང་སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཏེ། ཕྱི་བྲག

ཏུ་ནི་བར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་མཆོག་ཏུ་ཕྱིན་ཅིང་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་དོན་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་དང་རྒྱུན་བདག་ཉིད་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྲོག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་། གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་འགོད་པ
དང་། བསྔན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། འཐེལ་ལ་ར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཐུན་པས་དགའ་ལ་སྐྱེད་པ་ཞེས་པ་དང་། འབྲིང་དུ་ན་བདག་ཉིད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་གནས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྨྲ་བ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་སོགས
པ་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་ཏེ་བདག་ཉིད་རྫོགས་ཆེན་དུ་སྤྲུལ་པར་འགྱུར་བ་བསྒྱུར་བས་སྐུ་འགྱུར་བ་དང་ལུགས་ལ་ལས་བཟློག་པའི་སློབ་མ་པར་འཛུག་པ་དང་། གཞན་དག་ཀྱང་སྨྲ་བ་བཞིན་དུ་ནི་བར་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཐུབ་ཀྱི་ཉམ་བསྟན་པ་ལ་མ་ལ་སྦྱོར་བ་སྐྱེད་དང་། འབྲིང་དུ་ན་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཞན་དག་སྦྱོར་བ་དང་། ཆེན་པོར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་གནས
ཤིང་གཞན་དག་ཀྱང་བར་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྔ་མ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སོགས་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པ་འབྲིང་དུ་ན་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཉིད་གནས་ཤིང་གཞན་དག་འགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ
ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གནས་པ་ཉི་ཤུ་སྟེ། །མཐོང་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག

༄༅། །གཞན། དེ་དེར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པས་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགའ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་
པ་ཀུན་མཁྱེན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་འདིར་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་གསུངས་པ། །གཟུགས་
ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པ་ཡི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡི
དག་གིས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་གང་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་གིས་གསུངས་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་། །
བདག་ཉིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་། །གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་ཅན་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད། །བྱམས་ལུས་ལ་སོགས་དང་ལྡན་པ་ཉིད། །སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་དང་། །བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། །དྲན་
པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་། །གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་། །ལུས་ལ་སྲིན་བུ་རྣམས་མི་འབྱུང་། །གཡོ་སྒྱུ་མེད་སེམས་སྦྱངས་པ་ཉིད། །ཞེན་དང་སེར་སྣ་མེད་སོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་ལྡན་པར་འགྲོ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་དམྱལ་འཚོལ་དང་། །གཞན་གྱིས་བསྐྱོ་
བར་མི་བྱ་བ་དང་། །ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། །རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །དྲོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ཡི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ

100

ལམ་མི་གོལ་བ། །ཚིམ་བྱེད་པ་འོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཆེར་ལྡོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤེས་ནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཐུབ་པས་དབུལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་།
དུད་འགྲོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དང་། ཀླ་ཀློ་རྣམས་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་དང་། ལྐུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་ཐ་བྲལ་བ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་ནས་
གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཡང་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། གཞན་དུ་ལམ་ཐུན་པ་ཉིད་དུ
ཞུགས་པས་ཕྱུག་མ་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། གཉིད་དང་རྨུགས་པ་དང་། རྒོད་པ་དང་འགྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་དག་དང་བྲལ་བ་དང་།
གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བས་བསྡུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་ཉམས་པར་གཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། གཙང་སྦྲ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་[illegible]
ཡོངས་སུ་གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་དུ་གསུང་པ་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇིག་རྟེན་དང་རབ་ཏུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཡུལ་
མེད་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱིང་པ་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་པ་དང་། སྟན་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིས་མི་ལེན་པ་དང་། དགོན་པ་པ་དང་། ཙོག་པུ་པ་དང་། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་དང་།

༄༅། །ཁྲོད་པ་དང་། ཤིང་དྲུང་པ་དང་། བླ་གབ་མེད་པ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱེད་པར་བསྒྲུབ་པས་དེ་དག་དང་འགལ་བ་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་
སྡུད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བ་བདག་གིར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བ་ར་ཡང་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་དྲུག་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཟབ་པ་ལ་
ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོས་ཉིད་དག་གཞན་གྱིས་གཞན་དུ་བཀྲིར་མི་བཏུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་བཟོད་པར་གྱུར་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བས་སྤྱོད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་དགྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཅིག་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དྲོད་ལ་
སོགས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལ་གནས་པ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཕྱིན་ཆད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཐོབ་པ་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བས་དེའི་རྟགས་
བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་གསུངས་པ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་ལ་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། བར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད

བཀླུས་བསྔགས་པ། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །སེམས་བརྟན་ཐེག་པ་དམན་དགའ་ལས། །ནམ་ཡོག་བཅས་མ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། །འདོད་པ་སྤྱོད་ལ་མཁས་པ་དང་། །རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཉིད་དང་། །འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །ཕུང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་། །ཚོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །གཡུལ་འགྱེད་སེར་སྣ་ལ་སོགས་ལ། །སྦྱོར་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡི། །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཆོས་ནི་རྡུལ་ཚམ་མི་དམིགས་ཉིད། །རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཉིད། །ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བ། །དེ་ལྟར་འི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གནི། །ཐོ་ལྟ་ནམ་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་མར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བྲལ་མོ་ཡང་ལྡོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ས་པས་ཕྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བརྟན་པ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐུབ་པར་ཙན་བསླབས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་སེམས་ནན་ཏན་པར་ལྡོག་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཐུ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཐུས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དང་། ཡུལ་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། ལྟེས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དམན་པའི་དངོས་པོ་ལུང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པས་ན་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི

༄༅། །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྔ་མ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་ལ་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་དང་རྟེན་དང་ཡུལ་དང་བདག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ། འགོག
པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དག་པར་རྟོགས་པས་ན་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་འཇིགས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ
དང་། མངོན་པར་ཞེན་ཆེས་པ་སྤོང་བ་པས་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་དང་སྲོག་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ལམ
གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་ནི་བཅུ་དྲུག་བྱེ་བས་མཉམ་པར་གཞག་པ་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དགག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ
བསྐྱེད་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་བཀག་ཡིན་པའི་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཐོབ་པ་ལས་བསྒོམས་པའི་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག
པ་འཐོབ་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་བཞེད་ནས། ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བ་བཟུང་བ་ཅན་གྱི་བློ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ། བསྒོམ་པའི་ལམ་ཟབ་པ་སྟེ། །ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཟབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་དང་། །སྐུར་

པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ན་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཀོ་ཊི་མས་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་པའི
མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཟླ་བའོ་སྙམ་ནོ། །དེ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་མོ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འཕྱུར་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཟླ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱེར་པར་གྱི་གཞི་བསྒོམ་པའི་ལམ་དགོས་གསུངས་པ། །ངེས་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི།
ལམ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཕ་དང་ཕ་རྫུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་རྟེན་རྟོག་བསྒོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། དགོས་དང་། ཉེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀོ་ཊི་མས་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་དང་།
མཐོང་བའི་ལམ་དག །བསྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། ལུས་རྩེ་ལྷུན་བཞིན་དུ་འཇལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་ངེས་པར་རྟོགས་པ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡིན་ཞེན། དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གསུངས་པ། །
དེ་ཡི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་ཕུ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡི། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཞེས་བསྒྲུབ་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི
གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་ལམ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱོང་བ་ཉེར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་དག་ཀྱང་རྒྱུ་ཆེ་གཞི་སྣང་ཞུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ལྡང་ངོ་བོ་ཉིད་པའི་ཞིམ་ས་དང་། དམས་གཏན་པ་ཞིང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་སྟེ་དགུ་དག་ཏུ་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ
ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཆུང་ངུ་རྣམ་པ་རེ་རེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཆུང་ངུའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཐ་དད་པ་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་པ་འཕྱར་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཆེ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་ཅིང་

༄༅། །ཧཱུྃ་རྡོ་རྗེ། བཤིང་དང་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་གིས་སྣང་དང་པ་དགུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པའི་ལམ་དཀའ་ཐུབ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཀ་ཁ་རྗེ་སྒོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡུལ་ཅན་ལ་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ཕྲེང་པར་ཧེ་ཝཱ་ར་ནུ་ཞེས་དོགས་པ་ལ་ལུ་
ར་གསུངས་པ། གྲངས་མེད་པ་སོགས་འཕྲུལ་པ་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དང་དེ་ལས་བསྒོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པར་རྡོ་རྗེའི་བང་དུ་མཛད་དོ། བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་སྐྱེ་བས
གསུངས་པ་དོན་དམ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དོན་སྣ་ཡི་གེ་དང་ཕྲ་སྦྱང་བྲལ་དང་མེད་པས་ཧེ་ལྷར་དེ་དག་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ཞེན། དེའི་ལན་གསུངས་པ། ཀུན་རྫོབ་བཅུ་ཡི་ཕྱག་བཅུ་བའི། །རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པར་བྱ་བ་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་ཧེ་ལྷར
བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་བཅུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱག་རྫ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འཕྲས་བུ་ཆེན་པོར་བཅུ་སྤྱད་པར་བསྟན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ
བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གོམས་པ་ཐལ་དུ་ཅི་ཡོད་ཅེས་དོགས་པ་བསུབ་གསུངས་པ། དགོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་མི་རུང་། །བསྒོམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་ལམ་གྱི་ཤེ། །ཅི་ཞིག་ཉམས་པ་ཞིང་ཅི་ཞིག་འཕེལ།
ཅེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་ནི་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མི་རུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་དུ་མེད
པ་ཞིག་ཙམ་ཉིད་ཙམ་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཅི་ཞིག་འདོར་བར་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཅི་ཞིག་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཐུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེད་པ་ཞིག་ནས་བསྒོམ་པ་སྤྲུལ་དུ་ཕྱིན་པ་འགྱུར་མེད་དོ་ཞེན། དེའི་ལན་གསུངས་པ། སྤྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ་དེ་བཞིན་དུ། །

འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྟོན་པ་བྱེད་པ། །བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞེད་ད། །ཞེས་བྱ་བ་བོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྒྲིབ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བཀང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པའི་སྨོན་ནོ། །ཁྱད་པར་ཅན་སྟོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྨོན་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་བདག་པོ་ཐམ་གྱིས་བརྟུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་སྐུན་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་འདི་ཡང་བསྒོམས་པས་སྐུ་ཕུར་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྨོན་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཆ་མེད་ཕྱུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ། །དོན་དམ་པར་ནི་ཉི་ཚེ་བ་མཐའ་འཁོར་ལས་དག་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་དང་དོན་སྨྲ་བ་པའི་འཐད་པ་རིགས་པས་བསྟུན། སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཅི་སེམས་བྱང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་ལམ་དོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་པ་བསྐྱེད་པ་སྔ་མས་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟ་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཉིད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡི་སྔ་ཐམས་ཅད་ནི་སྔ་མ་འགགས་ཟིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་སྐྱེད་པར་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཕ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པ་ཐོགས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཚོགས་འགྲུབ་པ་མེད་པ་ཕྱི་མ་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་གསུངས་པ། མར་མེའི་དཔེ་ཡིས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ནི། །ཟབ་མོ་འདི་ཆོས་ཉིད་དུ་ནི་བརྒྱད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ནི་ལྕེ་འབར་བ་ཞིག་ན་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་ཕོས་སྐྱིད་པོ་སྒྲིབ་པར་མི་རུང་ངོ་། །དང་པོ་ཉིད་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཉིས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྐུ་མ་དང་ཕྱི་མ་དང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲིབ་པར་རུང་། སྒྲིབ་པར་ཟད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ ཀ་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ཅད་ ཀྱི་ཉི་ཚེ་ཅོང་འབྲེལ་པ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་སོགས་པས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ནི་དོན་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ་སྐྱེད་པའི་སྒྲོན

ཉ 107 191

༄༅། །སྙིང་པོ་ཆེ་གཟུགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྟོང་པ་འི་མཚན་ཉིད་ནི་ཁྱོད་སེམས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟོན་པ་དང་སྤྱི་ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུྃ་དེ་གསོ་སོ་ན་བཤད། །རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བསམ་ནས་ཡིན་མོད། །འོན་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་བྲེལ་བ་ཉེ་ཀྱི་རང་གི་ཉིད་མ་སྤྲུལ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་པར་
འཁྱུར་བས་སྟོང་བ་རབ་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ནས་ཀྱི་ཆོས་གསལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐྱོན་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྡུ་བ་འདི་ནི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་སྒྲུབ་པར་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་ན་ཡང་མ་འགྱུར་བ་རང་ཉམས་དགེ་བས་ཉེར་ཀྱི་རང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྫུ
བཟབ་མོ་འི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྲུལ་བརྒྱད་ལ་བཟླས་བསྐྱུང་ལ་པ། །སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་ངན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །ཤེས་དང་སྤྱོད་དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་མཁས་པ
ཡཟབ་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །ཁ་ཤད་མ་ཐག་པ་འི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མ་སྟོང་དང་ཕྱིན་དགག་ཟ་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ཉིད་མི་དཔང་བྱུང་མ་ཡིན་ལ། །འོན་ཀྱང་བསྒྲུབ་པས་རྟོགས་པ་འི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྐྱེད་དེ་ཞེས་རྗེས་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བའི
སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་ཡང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱུང་བ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དོན་ཉིད་མེད་ལ་འགག་པ་གཞིས་ཟུང་བ་བཀག་པ་ཟབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གོམས་ལ་ཀྱང་མ་དོན་དུ་མི་སྐྱེ་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པ་ཡིན། །དེ་ཡོན་དེ་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བའི
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུས་རྟེས་སུ་སྤྱ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་ཟབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཉིད་རྟོགས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་ཟབ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་པ
ཟབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ་འི་དོན་ཉིད་དུ་སྤྱ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཟབ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐབས་ལ་སོགས་པ་འི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ནི་མི་སྤྱོད་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་འི་འབྲས་བུ་ལས

ཀྱང་ནི་དང་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་ར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐབས་ལམ་ཁྱེས་པ་ཟབ་པ་སྟེ། ། ཐབས་མ་ཆེས་ན་མི་ཁྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་བཞན་རྒྱུན་བཀག་པ་བའི་དོན་བསྟན་པ་ལྟ་ར་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཟབ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚེ་སློབ་
པས་འགྲུབ་རྟུལ་དུས་རྒྱས་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་མཚམས་ཡིན་པ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གསུངས་པ། ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ལས་མེད་ལ་སོགས་ཀླན་ཀ་ཡི། །ལན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་
པར་ཟད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བཞིན་ཙམ་དུ་བསྒོམས་པ་འདི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཀླན
ཏེ་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དམ་ལོག་པ་འབྲིག་ནས་སྐྱབས་ན་ཡང་མི་དགེ་བ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་ཀླན་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི་ཇི་ལྟ་ར་ཕྱིར་ལ་ཀྱི་དོན་དུ་སྔ་བའི་ཡུམ་གསུམ་ལ་ནི་དེ་ནས་པ་ར་གང་གིས་གང་བཤད་པ་བསྟན་པ་བསགས་པ་མེད་
ཀྱང་སྨོན་ལམ་གི་རྒྱུན་འདྲག་པ་དང་བགའ་ཡབ་འི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ར་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་ནས་གྲུབ་ཅིང་པ་ལ་སོགས་པ་ར་རྣམ་པ་ར་འཇོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་མེད་ལམ་དང་འདྲ་བ་ལ་ཡང་ཕྱུ་ན་ཅི་ལོག་གི་ཆོ་ལ་མཐའ་དག་ཉམས་པ་ནུས་པ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་དོན
ཀྱི་དོན་པོ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་ཡིམ་དོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། །གཞན་ཡང་རྨི་ལམ་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་འི་རྣམ་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱང་རྗེས་སུ་གནས་སྒྲུབ་ལས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པ་འི་བག་སོགས་བརྟན་དོན་ཅི་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ར་ཡང་འགྱུར་བས་[illegible]བྱ་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་དང་དེའི་ལྗོགས་ལས་རྩེ་སྣང་པ་ཟད་པར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ར་བསྒོམས་པ་ཡི་ར་རང་གི་ཞི་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ར་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཛད་དུ་ངས་པ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ་[illegible] །སྣོད

109 ཏ 191

༄༅། །ཀྱེ་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ། །དེ་ལ་དགེ་བར་བསྒྲུབས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཉེ་བྲག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་པ་དང་རྟེན་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གོ་རིམས་པ་བཞིན་དུ་དཔེ་སྐྱེ་ལས་
དུ་སྨོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དག་པ་ཞི་གཉེན་པོར་བཟའ་བ་དང་བཅུ་དང་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུ་ཚོམ་པ་བྱེད་ཏེ་ལྟ་ཞིག་ནི་བར་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོན་ལམ་གྱིས་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དམ་གྲོག་དང་གཡང་ས་ལ་སོགས་པས་མ་དག་པའི་གཞི་གཉིས་པོར་ཁང་བཟང་ངས་ལ་སོགས་པ…
ཀྱིན་པས་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་སོགས་པར་མཛེས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྨོན་ལམ་གྱིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའོ། །རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་ནི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང…
ལས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེའི་རྒྱུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གསུངས་པ། །ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། །དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །མི་གནས་རྗེ་བཞིན་ཕུགས་དང་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་། །མ་ཆགས་པ་དང་ཞི་ང་མེས་དང་།
མཚན་ཉམ་སྨོན་ལམ་ཟད་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་མཚན་མེད་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཡིས་ཡང་དག་པར་འདུ་འབའི་རྒྱུ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཐར་ལམ་ལས་འདས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད…
མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ལམ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྟོན་གྱི་ཕུགས་ཀྱིས་འཚེབས་པ་བྱེད་པ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར…
པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་དག་པས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྐྱེ་ནས་ལས་འདས་པ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་ཚོགས་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་རྒྱལ་པར་ཐར་པའི་སྨོན་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི…

དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་འདྲ་ཤེས་སྦྱར་བའི་དོན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་པ་འདི་འདྲ་ཤེས་སྦྱར་བའི་དོན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། དྲི་བསྒོམ་དུ
ཀྲད་ངས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚིག་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལྟར་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་། ཕྱུག་པ་ཚད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་ཅན་བཅུ་མདོར་ན་སྐྱུམ་དུ་སྦྱར་བ་ལྟ་སྟེ་ང་དང་སྐབས་ལ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ལ
མཁས་པ་རྣམ་པར་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ༄༅།།རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ
མཐར་ཕྱིན་པའི་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཤད་པར་བཞེད་དེ། དང་པོ་ར་ཞིག་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་པོ་དྲོ་བར་གྱུར་པའི་རྩེ་མོ་གསུངས་ལ། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས།།
རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་རྨིས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ཉིད་བར་མཐོང་བ་དང་། ཡང་ན་ལ་སོགས་པ་ཉེར་འཚེ་མང་པོ་འབྱུང་བས་མི་སྐྲག་ཅིང་ངེས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟར་ཤེས་པ་དང་། དམྱལ་བ་བ་ལ་སོགས་པའི
སེམས་ཅན་མཐོང་ན་སྨོན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་སྦྱོང་བར་རྗེས་སུ་བྱ་བ་བཤད། །རྨི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་མེ་འབར་བ་ཅི་ལ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་མི་མ་ཡིན་པས་ཟིན་པ་ལ

111 ཀ ༄༅། །ཞི་དཔར་བྱེད་པའི་བདེ་བ་ཉི་ཚེ་བ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྐྱེ་ལམ་པས་གཞན་དུ་མར་གྱི་མཚོན་པར་ཤེས་པས་པ་སྟོབས་མཚོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་རྩལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པས་ནང་
རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་དོན་རྒྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩེ་མོ་མཐོང་བའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་ནོ། །རྟགས་དེ་དག་ཐོབ་པ་ལས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་འབྱུང་བས་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཤད་པ།
ཕྱི འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྟེད། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་ལ་སོགས། །དཔེར་མཛད་ནས་ནི་རྣམ་མང་དུ། །རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དག་ལས་འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་བས་ཆེས་ལྷག་པ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསོད་ནམས་ཆེས་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར
རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་བ་དང་། བྱང་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་ལྷའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཉེ་འཁོར་དུ་འོང་ཞིང་ཉེ་བར་བསྲུང་བ་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་གྱི་ཟུག་རྔུ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། སྐྱེ
བོ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཡང་ན་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཁས་པས་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བོ་མའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་འཕེལ

པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀུན་བསྡུས་པར་བཅུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨྲ་མཆོག་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱུ་
མཆོག་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་གཞན་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། ཐེག་མར་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཆོད་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་མ་དང་པོ་ནི་མཛད་ནས་
གོང་ནས་གོང་དུ་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་དུ་འཕགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུ་དྲུག་གིས་མཚོན་པའི་དེ་བོ་ཉིད་ནི་རྩེ་མོར་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སོ་མ་དོན་པར་རྟོགས་པས་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ནམ་པར་འཕེལ་བ་ཐོབ་ནས་ལས་ངེས་པར་བརྟན་པ་འབྱུང་བས་བཟོད་
ཕྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པ་གསུངས་སོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བླ་མེད་པ། །སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས
ཅེས་རྗེ་སྣང་བ་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྤྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐྱོན་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ང་བ་ཅན་ལས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཡོངས་
སུ་མི་གཏོང་བར་སྦྱོར་བ་དེ་བཟོད་པར་ཕྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩེ་མོ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་བསྟན་པ་ལ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པར་འབྱུང་བས་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་གསུངས་པ།
བྱིང་བ་ཞི་བ་དང་རྣོད་དགའ་དང་། །སྟོང་གཉིས་གསུམ་དག་དང་ཡེར་མཛད་ནས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཆི། །དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གླིང་བཞི་པ་དང་། སྟོང་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན

༄༅། །ཀྱེ་ཁམས་སྐམ་ལ་གྱི་རི་རབ་བདག་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྲུང་བ་གྲུབ་ལ་བ་དང་། སྐྱ་ཤི་རི་ཏྲེ་སོ་ལི་ཞི་གས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚད་གཟུང་དུ་རུ་བ་ལི་ཞེས་སོ་སོར་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་ལས་ཙཱུ་པ་ར་དུ་འབབ་གས་ཤིང་ཚད་ལས་འདས་པ་ཞེ་འཁོད་དམ་མ་ལ་མང་པོ་ཉི་སྣང་
ཏི་ར་དེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚོ་ཁུ་རྒྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སོ་མ་དོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞི་མཚན་ཉིད་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཙལ་བ་འཕྲེད་པར་ཡིན་ནོ། །དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚ་དང་མཐུན་པའི་རྩེ་མོ་ཐོབ་པས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྩེ་མོ་འབྱུང་བས་དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་སྟོབས་ཀྱི་
འགྲུབ་པས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཆད་པར་མཛད་པ་ནི། རི་ཞིག་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཟུང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་མདོར་བསྡུས་ན། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོ་ནི། །དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཡུལ། །ཞེ་
བའི་བདག་ཉིད་དག་ཤེས་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་སོ། །འཇུག་པ་ནི་རྣམ་ཅན་མི་དམིགས་པ་རི་བདག་ཉིད་གྱུར་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་བ་དང་། ལྡོག་པ་རི་རྟེན་ནི་དམིགས་པ་རི་བདག་ཉིད་དེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་དོར་བ་རི་སྡུ་ནས་གཟུང་བ་ཡིན་ནམ་སྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་རི་ཉི
དང་དམན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཅི་ཞིག་སྤྲོབས་སོ་སོར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བར་གཉིས་དང་། དེ་ནི་རྣམ་བ་བཞིན་དུ་ངས་འགྲུབ་པ་རི་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐེན་ཚེ་ལ་ཀུན་སྣང་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་རི་དོ་ག་དྲུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་གཟུང
གསུངས་པ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་པ་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྫས་དང་བཏགས་ཡོད་པར། །ཛམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་དག་སོ་སོར་དཀྲུ་བ་དགུ་ཉིད། །ཀླ་ཀ་ཏེ་གཟུང་ངོ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་ལྟ་གདང་གིས་འཛིན་པ་རོ་འདོད། །དེ་ལྟ་དང་དང་གཞན་འཛིན་པ་ཡི། །
ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རི་དང་། འཕགས་ནས་ཀང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པ་ཡོད་པ་རི་རྟེན་ཅན་ནི་ཀྱི་སྐྱེ་ནས་འཛིན་པ་པོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཛིན་ཅིང་འཁོར་སྤང་། རྣམ་པར་འགྱུར་

པོ་མ་ཚོགས་པ་ཡིན་པ་ལ་ངོ་ཤེས་པ་རིས་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་སྒྲ་བཞིན་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་དགག་གི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་དགག་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཚེ་བློ་རིག་གིས་འཛིན་པ་ཡང་འཛིན་ཅེ་
དེ་བས་ན་ཞིང་སྤྲུལ་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་པོ་དགག་འཛིན་པ་ཞི་ངོ་བོས་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་ལ་བསླབས་སུ་ཡང་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་སྣང་བའི་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པ་དང་ཀླུས་གསུང་བ་དང་འཇོམ་པ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལས་ནི་ཞིག་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དགུ་བཤད་ཞེས། ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །ལམ་ནི་ཡང་དག་བསྒྲུབ་པ་དང་། །ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་དང་། །གཉེན་པོ་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་དག་དང་། །རང་གིས་རྟོགས་དང་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ། །འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི། །རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །ལམ་དང་འབྲས་བུས་དབེན་པས་ཐེག་པ་ཐུབ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། །རྡུལ་ཕྲན་ཚོགས་དང་
དམན་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། །ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་པ་ལ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་མཆོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། །སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་བྲིན་པས་ཤེས་པ་ཞི་ད་རིགས་པ་མ་འབྲལ་བ་དང་། །ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་འབྲོང་
སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བས་སྤང་བ་དང་། །ངེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དང་། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། །དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གིས་རྟོགས་པ་དང་། །སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དག་གིས། །གཞན་ཕྲིན་ཚེ་བྱེད་པ་དང་། །ཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚེ་འདུལ་བྱ་གསུམ་ལ་བདག་གིར་བྱ་བ་ཞེས་པ་དང་། །ཡང་དག་པར་ཞི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུར་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཛུག་པར་བྱེད་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྷག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན

༄༅། །ཚན་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། དེ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན། སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། །རྟོགས་
པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཚང་དང་། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། །ཉི་ཚེ་བ་དང་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །གནས་དང་འཇུག་ལ་རྨོངས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །རྣམ་རྟོག་
དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི། །ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བས་འཁོར་བ་དང་མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་ལྷུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དམན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཚང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། ཐེག་
པ་སྨད་པའི་སེམས་ཅན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཕྱོགས་རེ་གཉིས་པོར་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་ཚེ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་པར་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་སྣ་ཚོགས་
པ་ཉིད་དང་། འཁོར་གསུམ་ཀུན་ནས་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡོག་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་དེ་སྐད་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་

ངང་སེམས་ལ་ལ་བསྐྱུང་བ་ལ་བརྟག་པ་འི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འཛིན་པ་འི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གཟུང་བ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་འི་རྗེས་ཅན་དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན། །འཛིན་པ་དང་ཞི་འདོར་བ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ལམ་ལ་ནུས་ནི། །གསུམ་པ་དམག་དང་ཉེ་བའི་རྒྱུ་
ཕ། །མཁའ་ནས་དང་མཐོན་པར་ཞེན་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་དང་། །ཆགས་པ་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། །རྗེ་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ལ། །འཛིན་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་རྣམས་ལ་བསྡུ་བ་དང་ངོ་བོ་འི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་ཡོང་
ངེས་འབྱེད་པས་འཛིན་པ་དང་འདོར་བ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་མཐོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཐམས་ཅད་པ་འི་འབྲས་བུ་ཐབས་ལས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་པ་འི་རྒྱུ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་དེས་ཡང་ཐག་ནས
པ་དང་། དོན་དུ་ཉེ་བར་མཁྱེན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དེ་འི་དོན་ལ་བསྒྲུབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་སོ་བརྟགས་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་འི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མཚན་མ་སྤྱོད་པས་ཡོངས་སུ་ཆགས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་
བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལམ་དུ་བཀླ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་ར་ཞེན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་མ་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བར་མི་ནུས་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པ་འི་ངོ་བོ་ར་མཐོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་
རྫས་སུ་འཛིན་པ་འི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མཐོང་བ་འི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འཛིན་པ་འི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པ་ར་ཡོད་པ་འི་རྗེས་ཅན་དགུ་གང་ཞེ་ན། ཇི་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ལམ་ལ་ལམ་མིན་
འཛིན་དང་། །འགོག་དང་བཅས་པ་འི་སྐྱེ་བ་དང་། །དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །གནས་དང་རིགས་ནི་འཇིག་པ་དང་། །དོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱུ་མེད་དང་། །ཕྱིར་རྒོལ་བ་འི་དམིགས་པ་ལ། །འཛིན་པ་འི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་

༄༅། །པའི་འབྲས་བུ་ངེས་པ་མ་སྐྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་ཕྱུང་བ་ཇི་སྐད་བ་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་ཚིག་མཆོག་པར་འདོད་པ་ཁོ་ནའི་ལམ་མེད་པ་ལས་ལམ་གཞན་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཀག་པ་ཉིད་དཔེས་
སྨྲ་བ་དང་བཅས་པ་པར་འཛིན་པ་དང་། ཐར་ཆད་མེད་པ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་སྨྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མ་ཐག་དགག་སྟོན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། ཞམ་ཤ་པར་གཙན་པའི་ཁྲལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུ་ཏལ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡང་
དག་པར་སྤྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་འཛིན་པ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཡུང་བར་དུ་ཞུགས་པའི་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱི་རྒྱ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་
པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་བ་དང་། དམིགས་པ་རྣམས་ལ་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྫས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་གནས་སུ་སྐབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་དགུ་ཕྲག་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡང་དགུ་ཕྲག་རྣམ་པ་བཞིར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ་རྒྱས་པར་བྱའོ། །དེ་རེ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་
བའི་ལམ་འདི་ནི་རྒྱུ་དང་བཅས་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་ཡོངས་གཏོང་ཉིད། །དེ་ཐོབ་པ་ར་ཚད་མེད་པའི་རྒྱུ། །བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་
བྱ་བའོ། །འདི་གཉིས་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དག་ལ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་གཏོང་ལ་བརྩོན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་མི་ཉམས་པ་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོ་སོར་གཏོང་བ་དང་།

ཏུ་སྣང་བ་འགྲོ་བ་པོ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རང་གི་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་ཚོགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཐར་སྣང་བས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས

འབྲས་བུ་ཞི་བ་དག་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་གསུང་ལས་པ། ཏྲི་ཨ་ཀྲ་ མི་སྐྱེ་བའི། །ཡི་གེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཟད་མི་སྐྱེ་བ་ཕྱིར་དེ་དག །ཡོ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ལས་མ་གཏོགས་པ

གང་ཡང་མེད་པས་ནམ་མཁའ་ལྟར་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏྲི་ཨ་ཀ་ཡི་ནི་ཕུང་པོ་ནི་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རང་དང་གཞན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ

མཁའ་ལྟར་དམ་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ནར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟར་ ཡེ་ནས་ཟད་པ་དང་དག་པས་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པས་རྒྱུ་བ་པས་ཕ་རི་ཤོས་ཀྱང་གཅོད་ནས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉི་ལྟ་བུ་བཞིན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་དང་གཉིད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན

པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་ཆུབ་མི་སྲིད་པ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དུ་ལས་གསུངས་པ། དགོག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རིགས་གཅིག་ཞིག་ཟད། །སྐྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཐོབ། །ཅེས་བྱ་བའོ། །གང་དུ་དངོས་པོ

འགྱི། །དང་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཡོ་ཞེས་འདུ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་ དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་འགོག་པ་དང་ཞེ་ན་དེ་ཀུན་དུ་བཏགས་དང་མཐའ་ནས་མེད་པ་ཉིད་དང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དག་གི་མཐའ་བཞིན

དུ་ཟད། །སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཉིད་བརྟེན་ནས་ཆགས་དེ་སྐྱེ་བ་ན་ཡང་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་མི་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་སྣང་སྐྱེས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་ཟད་ལ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མཐོང་བ་རིགས་མཐེ

119 161 ཞ་ཕ

༄༅། །དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལྡོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཀྱང་ཡང་དེའི་ལུགས་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཀག་ལ་ཕར་ཀ་གསུངས་པ། །གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་པོ། །སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཆོད་དུ་བསྟེན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཚོགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ནི་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ལྟར་ན་བ་དང་། བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཧྲིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པས་དེ་དག་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུན་རྩུ་ཆེ་ར་འགལ་བ་བསླུ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱོགས་ལ་མཆོད་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀོན་དོན་འདི་ཉིད་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གསུམ་བཅད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་ལུགས་བསྟན་པ་གསུངས་པ། །འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །མཐོང་བ་ནི་ལམ་ལ་གོམས་པས་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ལ་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཡོད་པས་བསལ་བར་བྱ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། །གསར་དུ་གཞག་པར་བྱ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་སྐུར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཅན་གྱི་བློ་གྲོས་དོན་དེ་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྒྱུ་མའི་རྒྱལ་པོ་སྒྱུ་མའི་རྒྱལ་པོ་གཞན་གྱིས་ཕམ་པར་བྱས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པར་ལྡོག་པས་མཐར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལས་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕོར༔

སྤྱད་དེ་ཉིད་པས་བུ་བ་དགའ་ཞིང་ཉམས་པར་སྤྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དང་། །དེ་བཞིན་རང་བཞིན་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ཡུལ་བཟློག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྔོན་གྱིས་ཐམས་ཅད་མ་ཡང་ལུ་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོར་ངེས་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ཞེས་གཞུང་མཐོང་ངོ་ལྟ་བུ་ཡས་བསྟན་དེ་ལ་ནས་སྦྱར་བ་ཡ་སྤྲུལ་པ་མེད་པ་ཟབ་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཞི་བ་དག་ཉིད་ནི་རྟོགས་པ་ཡི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྗེས་པར་སྦྱར། །དེ་ནི་རོ་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བ་ཞེས་ལམ་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་དེ་རོ་དངས་ཀྱི་སུང་ངས་པ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི། །དེ་དག་བཞིན་དུ་བསྡུས་པ་བཀོད། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མ་རི་བརྗོད་པ་ཡིས། །བསྡུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་བྱ་བ་ནོ། །གང་ཞིག་མཐོང་བའི་བྱེད་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གཅིག་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་སོ་སོར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞིའི་དོན་ལ་རེ་རེ་ལ་འདུ་རྒྱུ་ན་བསྡུས་སྟེ་བ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་སྟུ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་རིའི་རོ། ཞེས་ཀྱི་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་བསྡུས་པ་ནི་རྟེ་མོ་འི་མཐོང་བ་བ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་འདི་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐབས་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞ་པ་བཞི་པོ་སོ་སོར་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཡང་དང་བ་དང་གཟུང་བ་དང་གཟུང་ཕྱོགས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤང་ལ་པ་ལ་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པ་ཡིས་བཅོམ་གྱི་ཉེ་རྣམ་ངེས་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤང་ལ་པ་ནི་རྟེ་ན་ཅི་འགྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ལས་བཞག་པ་དང་དེ་ནོ་ག་ཅུ་ད་ལ་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། རྣམ་པ་སྣང་བའི་རྣམ་བཅུ་སྐྱེས་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་ཉེ་འཕྲོལ་འབྱུང་ལྟུག་མཐུན་དང་། །ཁྱབ་མེད་ལྡན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། །ཡི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེན་པར་རྟོགས་པ

༄༅། །ཁྲོ་དབང་ཉེ་བར་བསལ་བ་ལ་བའི་ཆོས་ཟླ་རྗེ་ཐུབ་པར་རྟོགས་པ་ཕྲེང་ཤེས་ཆུང་ཚ་བ་མེད་པས་ཞེ་ཚིམ་པར་བསྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་དྲ་བར་སྐྱེས་པ་ཡང་ལྕོགས་སྦྱངས་ཕྱིར་བསྒོམ་པའི་ར་བ་ལ་ཕྱག་རྟོགས་པས་རྗེ་ན་ཅིང་འཁྲུལ་པ་བར་བསྒྱུར་བས་ལ་ཤེས་པ་ཉེ་སྨིན་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྟ་ཞིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ས་དང་མི་མཐུན་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཞིལ་མ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་ལས་བསྒོམ་པའི་ལམ་འབྱུང་བས་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྩེ་མོ་གསུངས་པ། །འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སེང་འདོད་ནས། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཉམ་གཞག་མིན་པའི་མཚམས་བཟུང་ནས། །ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྙོམས་འཇུག་པ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་དག་ལ་ནས་ནི། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲ་བར་འགྲོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐེག་ཆེན་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཉན་ཐོས་ལས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒོམ་པ་ཉིད་ལ་ཕྱུང་རྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པ་བཞི་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་རྣམས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་པ་མོས་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་ཅན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། ཚོར་བ་དང་མཚན་མ་འདུ་ཤེས་པ་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་རྣམ་པ་དགུ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་རྒྱུད་སྔར་འགོག་པའི་བར་དུ་ཡར་སོང་བ་དང་།

འགོག་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཞི་བར་དབྱེ་ངོ་བ་སྐྱེ། དེ་ལྟར་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་འགྲོ་བ་དང་། འོང་བ་མེད་གོ་རྣམ་པར་བསྒྲེས་ལ་པ་བསྟན་པ་གཉིས་དང་། ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་འགོག་པའི་བར་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ།
ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་བར་དུ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རིམ་གྱིས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་དེ་ལས་ལངས་ཏེ་འགོག་པ་གཅིག་པུ་དང་རྣམས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡོང་ཤེས་མེད་ཅེ
གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་འདོད་པའི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་མ་བཞག་པ་འཚམས་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཐབས་མཁས་པས་དེ་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པར་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་གཉིས་སུ་རྣམ་ཅིག་པ་ལས་
པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་དང་། ཚོར་དང་། ལུས་དང་། ཁྱབ་དང་། བདུན་པ་ བཅུ་དང་པོ་ནས་
ལས་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་འདྲ་བར་སྤྲོས་པ་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བསྒོམ་པའི་ལམ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་རེ་ཞིག་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ། མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས། །སྤང་ལེན་ཡོངས་སུ་འཛིན་དང་། །ཉེས་གསུམ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། །ཕྱོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་ཀུན། །གཟུང་བའི་རྣམ
རྟོག་པ་དང་པོ་འཇོག །སྤང་བའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་ཞེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ལ་མཁས་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་པ་ལ་ས

༦ ཤེར

༄༅། །ཆུས་ཀྱིས་བཀྱུར་ན་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་མ་བརྒྱུད་པ་དང་། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟོད་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བརྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བསྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཟད་མེད་པས་མ་འོངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མེད་པ་དང་། ཇི་སྙེད་ཅི་ཡོད་གཞི་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དམན་པ་ལ་སྨྱོང་བ་ལ་གནས་པའི་ལམ་དང་། སྡུད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་ལེགས་པའི་ལམ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་སོགས་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྒོམ་པ་ཞེས་པའི་ལམ་མི་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤོང་བའི་གཉེན་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དགུའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་གསུངས་པ། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཞེད་དེ། །སེམས་མི་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །སྙིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དང་། །ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་མི་བྱེད། །བསྒོམ་དང་བསྒོམ་པ་མེད་པ་དང་། །དེ་དག་ལས་ལྡོག་བཀོད་ཉིད་དང་། །ཇི་བཞིན་དོན་དུ་མེད་རྣམ་རྟོག་པ། །བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་བཟུང་པ་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆུང་བར་དུ་ཟས་ཟས་པ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བས་འཇིགས་པ་ཉིད་དང་གཞན་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མངོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་མེད་པས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་བསྒོམ་པ་དང་། དེ་ཉིད་མ་བསྒོམས་པས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་བསྒོམ་པ་མེད་པ་དང་། བསྒོམས་པ་དང་མ་བསྒོམས་པ་གཉིས་ཀས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་གཉིས་ཀ་དང་། བསྒོམས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་མ་བསྒོམས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་འཐོབ་པར

འདོད་དཔལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ནི་ཅི་གཟུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་རུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དགུའོ། །དེ་ནི་ཐོག་མ་ཕྱུ་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གཞུང་ལ་པ། སེམས་ཅན་བཏགས་པ་དང་འདི་རྟོག་པ་ཡུལ་དང་། ཆོས་བཏགས་པ་དང་སྤྱོད་ཡིན་ཉིད། ཆགས་དང་དང་བ་དབྱེ་བ་དག་ཉིད་དེ་ལ། དངོས་པོ་བྱེད་དང་བ་སེལ་བ་གསུམ་དང་པ། ཡོན་ནི་དགེ་པ་མ་ཡིན་དང་། སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དང་། འཛིན་པ་པར་
ཕྱིར་པ་དང་པོ་འདི། ཤེས་པར་བྱ་བར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའོ། །རྟགས་སྤྱི་ཡོད་པ་ར་མི་སྐྱེ་བས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་། སྐུང་བཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཡང་རང་གི་ངོ་
གཞན་པ་ལས་སྐྱེང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་ལ་ཆགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་དངོས་པོ་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་ཤེད་པའི་ཚེ་དང་དུ་ཞེན་མི་བྱེད་པས། ཡང་དག་པའི་ཚེ་དང་
དུ་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་བདུན་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོན་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་ནི་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་གྱི་ལུགས་དུ་མི་ཤེས་པས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འཇུག་པ་ཞུགས་པ་ཞབ་
ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རྫས་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་མངོན་པར་ཞུགས་ལ་པ། སེམས་ཅན་བཏགས་པ་དང་དེ་རྒྱུ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་དང་
ཡིས་རྣམ་འཛིན་པས། །བསྒོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་པ་ཡི། །ཞེས་སྟོན་ཏེ་གཉིས་པ་གཞན་རྣམ་པ་དགུ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སོ་སོ་བའི་སྐྱེ་བོ་དང་དགེ་འདུན་པ་ལ་བཟུང་ནས་གང་ཟག་རྟག་བཏགས་པ་དང་། དེ་ནི་ཙམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱུ་ཤེས་པ་དང་ལས་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་པར་

༄༅། །ཞེན་པའི་ཡུལ་ཅན་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་གཞོམ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ལམ་དེ་དང་འབྲེལ་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞིང་། ཐར་སྣང་བས་ཀྱི་ཏོ་ཀ་ལ་བསྡུ
བཅད་པ་གསུངས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་དག་གི །བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་སྒྲིབ་རྣམ་གསུམ། །ཞི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་དགོས་དང་། །མཚུངས་པ་རབ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །མིག་ཉི་མ་སྒྲུབ་བསྡུས་ལ་སོགས་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྲེ་རྟ་བཞིན་དང་། །གཉིས་སུ
མེད་ལ་སྐུན་ཚོ་ངེས་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པས་ཉོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མ་ཤེས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། གཞི
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མ་ཤེས་པ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་ཐོབ་པར་མ་ཤེས་པས་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། བདུད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དོན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་བླ་ན་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས
པས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན
རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གང་ཕྱི་བ་ཚོམས་པ་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་པ་ཡང་ཡོད་ངེས་ཕྱུང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་སོ་སོར་དགུ་ཉིད

འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤྱངས་པ་ནི་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་པའི་ཞགས་ཆགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང་། བྲལ་བ་བའི་ཉེ་བ་ཅི་དེ་འབྲེལ་བ་བར་ཀུན་བྱུང་བའི་ཚོགས་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་པའོ། །དེ་བས་ན་བསྒོམ་པ་ཞེས་ལམ་དེ་ཡི་ཕྱིར་
གང་ཡིན་པ་སྤང་བར་བྱས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཕྱུག་པའི་སྐྱོན་གསུངས་པ། །ཡ་མ་ཤན་དང་བདེ་ཆེན་ཞབས་ཟུང་ཅན་ནི། །ཡུན་རིང་འཚོ་ཅན་དབུགས་ཕྱིན་ཕྱུར། །ཉོན་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡི། །བདེ་ལྡན་པ་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀུན། །ཀྱེ་མ་ཆེ་ཆེ་ལ་སྐྱོ་བཞིན། །ཕྱིན་
ཕྱུག་མཆོག་གིས་ནམ་མཁའ་མཛེས་པའི། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །ཉོན་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱ་པའོ། །རྒྱུ་རྣམ་ནི་ཉེ་ལེགས་པར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་ལས་ཆེར་འབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡམ་ཤ་ཀྱི་ཉེ་ན་དང་ཧཱུྃ་ཡ་འདི་རྣམས་ཟུང་ནས་གཙོར་པ་ཕྱིར་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེར་ཙན་དང་ལས་ཐར་པའི་སྐུལ་བུ་རིང་བཞིན་འཚོ་ནས་བདེ་བ་ཐར་གཏན་ས་བ་ཐོབ་བསྐྱེད་ཞུགས་ཕྱིན་པ་ལྟར། །སྤྱང་རྗེ་དང་ཐབས་མཁས་པ་འདི་དང་བཅས་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་གཅིག་པས་འགྲོ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་ལྷུན་བ་པ་ལ་ཡ་བ་ཏུ་ཁྱབ་ས་པ་ཐེག་པ་པ་བསྐལ་མ་ཀྱིས་
བསྡུས་པ་འདི་པོ་ནུ་ཏན་ཡུང་ཞུ་ཕྱུག་མཆོག་ས་པ་ལྟོན་གི་ལྷུ་ཀྱི་མ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱུ་བ་ཐ་དང་པའི་རྒྱུ་ནི་འབབ་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པའི་ལམ་དང་དག་ཀྱི་མཐར་སོན་པ་ཞིབ་དབུས་སུ་ཡང་དག་པར་མཛེས་པར་གྱུར་པ་འཕེལ་བ་ནི་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་
ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །བསྒོམ་ཞེ་ལ་མཁྱེན་སྟོ་མི་གྲོལ་བ་ལས་བར་ཆད་མེད་པ་ལ་འབྱུང་བས་བར་ཆད་མེད་པའི་སྟེ་མ་གསུངས་ལ། །སྟོང་གསུམ་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །ཁམས་སྟུ་ས་པ་བཞིན་ཚོགས་དང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ། །བགོད་པ་ནི་དེ་ཡོ་རྣམས་ལ་ཡེ་མཛད་ནས། །ཁས་ལ་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་བར་མེད་དེ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། །ཅེས་བྱ་[illegible] །སྐྱེས་བུ་གང་གིས་ཕྱུང

127 ཏ 161 ཞེ་ཀྱི

༄༅། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འདི་གཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་མེད་པ་ལ་བགོད་པའི་ཐབ་སོང་ཉམས་མ་ཞིན་པར་འདུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཡང་མཐོང་ནས་དེ་བས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་སྐྱེས་སོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཛིན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ནི་དུས་གཉིས་པར་ཟིན་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་བརྟག་ཅེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །རྣམ་པ་ཞི་ཉིད་འདི་ལ་ནི། །རབ་ཏུ་ཕྱུ་རྣམས་བརྒྱུད་མར་རྟོགས། །ཞེས་བྱ་བའོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་མི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །གནས་འདི་ལ་ནི་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྟོག་གེ་བ་ཏ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་པར་རྟོག་པ་འཕྲུལ་ཀའི་ཚོལ་བ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སད་དེ་དགག་པ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་འདི་ཟབ་པ་ཉིད་བསྟན་དོ། ཞེས་བྱ་བ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་གང་ཞིག་བཀག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དམིགས་པ་འཐད་པ་དེ་ཡི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་གཟུང་བ་དང་། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། །དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། །སྦྱོར་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། །ཐབས་བཅས་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ལམ་བཅས་དང་། །གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་བསྒོམ་པ་ལ། །སྤྲུ་བཙུམ་ལ་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་རྣམ་ཅན། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀ་གང་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་འཐད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་གཟུང་བ་དང་། ཕ་ལྷ་༦༦

དངོས་པོ་[illegible]དམིགས་པ་ལས་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་ཞི་བའི་ཉེ་བ་གཉིས་དང་། སྤྱི་ཏུ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོས་བ་དང་། རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལས་ཡང་
ཀྱང་དགོ་[illegible]མཚོགས་དང་། ནམ་ལྷ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲིམ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཚོས་དགོན་མཆོག་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་བསོད་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་། གཞོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ
ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་དོར་རྟོགས་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྟོགས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ལམ་
རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་ཡི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅུམ་གྱི་དོན་བ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་། ཡང་དག་པར་ཚོས་ཅན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་སྦྱར་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོག་པ་ར་རྟོགས་པས་བཞུན་བ་ལ་བཞུགས་པ་ཁྱད་པར་སྤྲུལ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ
ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཅན་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་བརྟུན་དུ་གྱ་དང་གསུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་མ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་བར་བྱ་བར་བཞེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི
འགྲེལ་པ་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ༄༅།།ཅེ་མོ་ཞིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཚོས་དགོ་ཞིག་ཐམས་ཅད་མཐར་ཀྱིས་འགྲེལ་པར་བསྟན་ཡང་དགོས་པ་འདི་ཕྱིར་མཐར་ཀྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟུན་ནས་པ། སྤྱིན་པ་[illegible]ནས་རང་བཞིན་དང་

191

129 ཀ

༄༅། །དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དྲན་དང་ཆོས། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐད། །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིབ་འཁྲུག་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་ལས་སུ་སྦྱར་བ་
པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཚར་དུ་བྱུང་བ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས
འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཟང་ཟིང་ལ་སོགས་པའི་གཏོང་བ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སློབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། དེ་ལྟ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འདིར་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་བྱ་བར་བཞེད་པ
ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་མཐའ་ཅན་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་བདག་ཉིད
ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་ཞིང་མཚོན་པ་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་བཞི་ལས་དང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བཤད་ལ། སྦྱིན་པ
ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀུན་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡིས། །རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཟོ་ཆུན་གྱི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྐང་པས་བཀྲ་ཞིང་ཀ་ཧ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཐུན་དཀའ་གང་ཡང་རྫུབ

130

སྣ་དང་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དངོས་པོ་སོ་སོ་རང་ངེས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ས་བ་དང་ཞུ་བར་ཡོངས་སུ་གནོན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་དུ་ཡེ་ཤུར་བཟང་པོ་ཆུ་དྭངས་ཞུ་བ་ར་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་པར་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ཀྱང་

ཅིག་ཤ་གཅིག་པ་པའི་རྟོགས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དམིགས་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ག་ཉེན་པའི་དོན་ཤེས་ཐབས་པ་གཅིག་གསུངས་པ། དེ་ལྟར།

ཕྱིས་ཕྱུས་ཟོ་རྒྱན་རྒྱུད། །ངོ་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྒྲུབ་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྲུབ་པ་ཡུར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་བཟོ་བོ་མཁས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཟོ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཆུ་ཀྱི་རྒྱུ་དཀྱུས་ཕྱུག་ཏུ་

གཅིག་གིས་བསྒྲུབ་ན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐུ་ལས་མངོན་དུ་ཤེས་པར་བསྒོམས་པ་ཡི་སྟོབས་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཞིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་མངོན་དུ་གྱུར་ན་

དགོས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞིས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གསུངས་པ། །ག་རྩེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྣམ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་

ཞིག །རྣམ་སྨིན་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་འབྱེས། །དེ་ཆེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི་ནི། །ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གི་ཚེ་ཆོས་རབ་དཀར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་པ་དང་མ་བྲལ་བ་

པའི་མ་ཕྱུགས་ནམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྐྱེས་ཏེ་ན་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཞིན་ལ་ལས་བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐད་

161

༄༅། །པའི་རྟོགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་པ། སྨིན་པ་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་བརྟན་གནས་ནས། །ཆོས་རྣམས་
མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རྟོགས། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སྦྱིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་གོམས་པའི་སྨིན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ན། འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ནས་དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག
ཐོབ་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་རྟོགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གསུངས་པ། རྨི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་ནི་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ
དང་རྨི་ལམ་མཐོང་བ་འཛིན་པ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཅད་མེད་པར་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྣང་བའོ་སྙམ་པ་དང་དཔྱད་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡོངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ
གཉིས་སུ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་རྟོགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་ཕྱིར་བཞེས་བྱ་བ་ལས། སྐབས་བདུན
པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་བར་ཡིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཁ་ཆད་པར་མཛད་པས་དེ་ཡང་སྐུ་རྣམ་པ་བཞི་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པས་རང་ཉིད་དུ་བ་ལས་རི་ཞིག་དང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ།

།ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུངས་པ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཀུན་ཏུ་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐུབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི་ཞེས་
ཀུན་ཏུ་ཕྲུ་ར་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དམིགས་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཀུན་ཏུ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ནི་པར་སྒྱུར་
པ་གང་ཡིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། །སྙོམས་འཇུག་རྣམ་པ་དགུ་བདག་ཉིད་དང་། །
ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་མཁྱེན་དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་བཞི་དང་། །དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་རྣམས་བཅུ་དང་། །མི་
འཇིགས་པ་རྣམ་བཞི་དག་དང་། །བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྙེལ་བ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་། །བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། །སྐྱེ་བོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་པ་རུ་བཤད་པ་
གང་ཡིན་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་
དང་། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་གི་རིམ་པ་བཞིན་ཟློག་སྤོང་བ་དང་། མི་སྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ངོ་བོས་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི

༄༅། །དང་། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དབང་པོ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཏེ་སྟོབས་རྣམ་པ་ལྔ་དང་།
དྲན་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ནས་ལུས་རྡུལ་གནས་པ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་གི་རྣམ་པ་བདུན་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་
དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི། ནང་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དང་། སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ
རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་གོ། །མཐར་
གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་སྟེ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་པ་
བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་སོ། །ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ནི། མཐའ་དག་སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ

ཞེས་བྱ་བ་ཟད་པར་བསྒོམ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། ནང་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་གིས་སོ་སོར་ཆུང་ངུ་དང་། ཆེན་པོ་དང་ངན་པ་དང་བཟང་པོ་དག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཕ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་ཉིད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བར་ཡང་དག་པར་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞག་པ་ཇི་སྙེད་པའི་རྣམ་པས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། དོན་དང་། ཆོས་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཐུགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་སོ། །དབང་རྣམ་པ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། ཚེ་དང་། སེམས་དང་། ཡོ་བྱད་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མོས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བ་རྣམས་སོ། །སྟོབས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་

༄༅། །དེ་སྐྱེ་བ་དང་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །མི་འཇིགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། བདག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ལ་ངེས་པར་[illegible]
ལམ་བསྟན་པ་ - ། ལམ་ཕྱི་བར་ཆད་དང་མ་བཅས་པ་ལ་ལྟུང་བ་བདུད་ད་མཚངས་པ་ལ་སོགས་པས་རྒོལ་བ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། སྐུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས། [illegible]
ལོག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འདི་སྐད་ལས་པ་བཅབ་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བའོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་སྟོན་པ་ན་ཉན་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་པར་མི་འདོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ཡོ་རོམས་པ་བཞིན་དུ་ཉེ
སུ་ཚགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་བ་དང་། གཉིས་ཀས་དབེན་པ་ཐོབ་པར་བཏང་སྙོམས་སུ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པ་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཐུགས་རྗེ་དང་ཐབས་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་དུས་ལས་མི་འདའ
བ་འདི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཕྱིས་བཅོམ་སྤངས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་པས་ནམ་ཡང་འདི་མ་མེད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན
པོ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་མགོ་རྨོངས་དང་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་མ་ལུས་པ་ལ་སྐྱབས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉིན་དང་མཚན་མོ་དུས་དྲུག་ཏུ་གཟིགས་ཤིང་སྐྱོབ་པར་བཞེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འཁྲུལ་པ་དང་། ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ
དང་། དགོངས་པ་ཉམས་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། །བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་རྣམ་པ་དྲུག་དང་། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར

ཀྲི་ཡ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་རྣམ་པ་དྲུག་དང་། སྐུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བའི་དུས་ལ་མ་
ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཁྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་ཞེན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་བསྡུས་པ་ཅེས་ཐམས་ཅད་ལ་
མངའ་བསྒྱུར་བའི་རང་བྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་སོ། ཆོས་འདི་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་མེད་པ་མཚོན་ཡུམ་དུ་ཀྱང་བའི་སྐུ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་
ཁྱད་པར་བར་སྟོབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །ཨོ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྤོང་ཉིད། །རྒྱལ་བའི་གྲོང་སོགས་དེ་དག་གི །ཉོན་མོངས་རྒྱུན་གཅོད་ཉོན་མོངས་མེད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བདག་ཉིད་ལ་མི་འདོད་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱོང་བ་འམ། བདག་མཐོང་བ་ལ་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བྱ་བས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྒྲོན་ཁྱེར་ལ་སོགས་
པར་ན་ཤེགས་ནས་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་འཆད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྟོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་བླ་བས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི། །ལུས་སྒྲིབ་གྲུབ་དང་ཆགས་སྡུང་དང་། །ཐོགས་
པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་། །འདྲི་བ་ཀུན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ལུས་མི་གསལ་བ་ཉིད་དང་། མ་ཉམས་པར་གཞག་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཉི་ཚེ་ཉིད་དང་། རེས་འགའ་བ་ཉིད་དང་།

༄༅། །འདི་བརྣམས་ཀྱི་ལྷན་ཐབས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་གནས་མཐོང་བ་ཞི་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངང་གི་ངེས་འབྱུང་བ་དང་། མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་མཉམ་པར་གཞག་པ་མ་ཡིན་པའོ། ཐེག་མེད་པས་བརྟོལ་བ་དང་བཅས་པའི་
ཚགས་པ་ལྡང་བ་པ་དང་། སྨིན་པ་འདི་ཚོགས་ཀྱི་བསག་ཚགས་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་པར་བརྩམ་པ་ལས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་དང་། བཞོད་བ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལྡན་སྟུམ་ཚོགས་པ་བརྙེས་པ་ཁ་དེ་བའི
ཡན་འདི་ཡན་ཆད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཐུབ་པའི་ལྷ་ཕྱུག་འདི་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་མཛད་ཅེ་ན་དགོངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྐལ་བ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བཅད་པས་གསུངས་པ། རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་ལྷུན་ནས། །གང་དང་གང་ལ་གདུལ་བྱ་ནི། །ག་ཚེ
ཐུབ་པ་འབྱུང་བ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །སྔོན་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་བཞིན་བས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བརྟས་པར་ཕྱུང་བས་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་ལ་གང་གིས་དུས་སུ་ཆོས་གང་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ན་དོན་དུ
འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཚེ་པི་རྣ་ཏྲེ་ནས་གཞི་ལ་སྒྲ་དང་ཕང་ཟོལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ནམ་ས་ཅན་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར
མཛད་དོ། །རྒྱུ་ཡོང་ཀུ་ར་ངང་གི་རྒྱ་མཚོ་ནམ་མི་འབྱུང་བ་དཔེར་གསུངས་པ། ལྷ་ཡི་རྔ་བ་ལོངས་ཆ་རབ་འབྱུང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འབྱུང་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐུང་འབྱུང་ཀྱང་། །སྐལ་ལ་མེད་པས་བཟང་མི་སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས
ནམ་མཁའ་ལས་སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ཕབ་ཀྱང་ས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆ་ཆ་ཕབས་ཀྱང་རྟེ་ལ་ལ་སོགས་པ་ལས་ས་བོན་ཉམས་པས་མི་འབྱུང་བར་ཕྱུར་པ་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་འབྲང་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱག་དེ་ཆེན་པོའི་སྤྲིན་དེ་ཚེ་ཅན་ལ་སྐྱོབ་པ་ཐབ་འདས་པ་ཡི་དོན

ཀྱི་བ་ཡ་རབ་ཏུ་མཁའ་ལ་བཀྲམས་སུ་ཕྲ་རྫུ་ཡང་སྤྲུལ་བ་ངང་མི་སྣང་བས་སྐོང་དགུ་སྐྱེར་པ་ནམས་ཀྱིས་རེ་ཞེས་དམ་པའི་ཆོས་མཐུན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་འཕང་བཟང་པོ་རྟེན་ལྡན་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཀ་ཡ་ཧེ་སྣང་བ་བདང་ཀྱང་དཔའ་བ་ལ་ཞིག་ལ་ཐོན་མོ་སྨང་ངེས་པའི་རྟེན་ཅན་སྐུ་བེ་

ཡབ་ཡབ་ལྗུང་བས་ཧེ་སྣ་ར་བྱུབ་པ་དང་། རྟག་པ་ཡེ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་དང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ། དེ་སྐད་མཛད་པ་རྒྱུ་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བརྗོད། །དེ་ཉིད་ཟབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ

སྐྱང་བ་ཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མང་བོ་དག་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ན་ཆགས་སུ་ལ་བོར་བ་རྫི་སྲིད་པར་བཞུགས་ཀྱང་འདིར་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་དོན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་ནམ་དུ་ཡང་བྲད་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་གཡུང་མེད་ལ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པ་དང་

རྟག་པ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་དང་ལྡན་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་པོ་ལ་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གསུངས་པ། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ནི། །

ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བ་འོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་ལ་ས་བ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་ལ་གནས་

པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། ཕྱག་

ཞབས་ཀྱི་ཆེ་གས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ། ཕྱག་ཞབས་ལ་ནི་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་རུས་སྦལ་ཞབས་ལྡན་དང་། །ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། །ཕྱག་ཞབས་བཅས་པ་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཆགས་པ། །དེ་ཡི་སྐུ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །སོར་མོ་རིང་ཞིང་

༄༅། །ཧྲིང་ཡང་ལས་སྐུ་ཆེ་དྲང་། །ཞབས་ལོང་མི་མཐོན་སྐུ་ནི་བྲིན་དུ་ཕྱོགས། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡ་འི་འདྲ་ཕྱག་རིང་མཛེས། །མཛོད་མ་ཐ་ཀྱི་སྨྲ་བ་སྤྲུལ་བ་སྤྲུལ་ཐུབ་པ་འི་མཆོག །པགས་བ་གསེར་མདོག་པགས་པ་སྲབ་པ་དང་། །སྤུ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལ་གཡོགས་
འཁྲུང་སོ་དང་། །ཞལ་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་ཟླ་སྟོང་ལོང་གོ་འདྲ། །འདི་ཡི་དཔྱུང་པ་འི་མགོ་ཟླུམ་ཐལ་གོང་རྒྱས། །འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་འང་རོ་མཆོག་སྣང་། །ལྕེ་ནི་ཕྲ་ཞིང་སྲབ་ཆུ་ཞེང་ཡངས། །གཙུག་ཏོར་དབུ་རུ་ལྡན་ཕྱག་ལ་རི་མཛེས་པ་དང་། །ཚེམས་དྲུ་ཀ་ནས་སྦྲུམ་པ་སེང་གེ་འི
འདྲ་དང་ཚེམས། །ཉི་ཚུ་དཀར་དང་ཚེམས་ཉམས་ཐགས་བཟང་དང་། །ཚེམས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམས་པ་ཚང་བ་དང་། །སྤྱན་ནི་མཐོན་མཐིང་སྤྱན་རྫི་བ་མཆོག་གི །འདི་བ་དེ་དག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན། །འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གིས། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འི་རྒྱུ་གང་ཡིན།
དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དགེ་ཡང་དག་འགྲུབ། །སྔོན་སྐྱེ་ལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་ལ་བརྟན་པ་དང་། །བསྡུ་བ་བསྙེན་དང་བྲུ་ཞེམ་པ་འི། །དགོས་པ་སྦྱིན་དང་གསལ་དབྲུ་དང་། །ཐར་པར་བྱེད་དང་དངོས་གཡོ་བ་ཉི། །ཡང་དག་བླང་ལ་ཡ་སྒྲུབ་པ
སོགས། །སྐྱ་བརྟེན་རྒྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ། །མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་བོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་དང་པོ་ལྷུན་ནི་མཚན་རྣམས་ཀྱི་ཉིད་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡི་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་གཅིག་གིས་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འི
རྒྱུ་སྒྲུབ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ཚིག་ལེ་ཕྲུ་ཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བླ་མ་སྐྱེ་བ་དང་བསྙེན་ལ་སོགས་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། །སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང
ཞབས་ལ་བཞིན་དུ་ཕབས་པ་ཞེ་ཅུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། །བསྡུ་བ་འི་དངོས་པོ་བཞི་བསྟེན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ངང་པ་འི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། །བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྦྱིན་པས་ཕྱག་དང་། །ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཅན་

པ་ཉིད་དང་། བསླབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་དུ་ཐུབ་ཅིང་བཟོད་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་དང་ཐལ་གོང་དང་ལྟག་པའི་ཕྱོགས་མཐོ་བའི་ཕྱིར་བདུན་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། གསང་དཔར་བྱུ་བ་ལས་ཕྲ་ཆར་བྱུས་པ་ནས་སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། འཚེ་བ་ལ་ཕན་པ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟིང་
པ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ཞབས་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བླངས་བསྤེལ་བས་སྤུ་ཡི་སྤུ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་། རིག་པ་དང་
བཟོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གུས་པར་ཉན་ཅིང་བྱིན་པས་བྱིན་པ་རི་དྭགས་ཨེ་ན་ཡའི་ལྟ་བུ་དང་། ནོར་བརྟག་པ་སྐྱོང་བའི་སྐྱོ་ཕྱིར་མ་སྤངས་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གསང་བའི་ཆོས་
བསྲུངས་པས་མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་ཉིད་དང་། གདིང་བ་བཟང་པོ་བྱིན་པས་མདོག་གསེར་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་འདི་གནས་དམ་པ་བྱིན་པས་པགས་པ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། བདག་གི་ཇོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱངས་པས་སྤུ་རེ་རེ་ནས
གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་ནད་པ་ཐམས་ཅད་གསོས་ཏེ་ལྟ་བ་ཟ་བཞིན་དུ་བསྐོར་བས་ཞལ་ལ་མཛོད་སྤུ་བརྒྱན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ཚིག་གིས་ཁྲེང་དུ་མ་བཅད་པས་སྐུ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྨན་པ་དང་རྟེ་བ་དང་། ལེགས་པར
སྨྲ་བའི་ཚིག་ལ་སྤྱོད་པར་བྱས་པས་དཔུང་མགོ་ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། སྨན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པས་ཕྲག་པ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་ནད་པའི་རིམ་གྲོ་བྱས་པས་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ནགས་ཚལ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར
འཛུགས་པས་ཉ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་ཉིད་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ར་སྦྱིན་པ་ཐོལ་ལས་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། ཚིག་རགས་དང་ཚ་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྲུངས་པས་ལྗགས་རིང་བ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ལ་ཁྱབ

༄༅། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་པས་ཚངས་པའི་འབྲུག་སྒྲ་ཉིད་དང་། ཚིག་འཁྲུལ་པ་སྤངས་པ་ཕག་འཇམ་ཞིང་གོ་རིམ་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཀུར་བ་ལ་སོགས་པས་ཚིག་མ་ཆད་ཀར་བ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རང་དག་པས་ཚིག་མ་ཉམས་པ་ཉིད་དང་
བདེན་པའི་ཚིག་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པས་ཚིག་མ་གསལ་བ་ཟང་བ་ཉིད་དང་། །ཁྲམ་ཤི་ཚིག་སྤངས་པས་ཚིག་ལ་བཞི་བརྟུ་ཕང་བའི་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་ཅིག་པ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བས་པས་སྐྱུར་མ་ཞིམ་པ་ཉིད་དང་། །ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་སོ་ཐར་པ་བཞེད་པར་བསྔགས་པས།
ཧིལ་བཞི་ལྷ་བཅུ་ཉིད་དོ། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་གང་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །མདོག་སྣུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་ཟླུམ་མས། །རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། །རྩ་མི་མངོན་དང་མདུད་པ་མེད། །ལོང་
བུ་མི་མངོན་ཞབས་མཉམ་དང་། །སེང་གེ་གླང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། །ཁྱུ་མཆོག་སྟབས་ཀྱི་གཤེགས་པ་དང་། །མཛེས་པར་གཤེགས་དང་ཕྱོགས་གཡས་ལྡོག་པ་བཅས། །ཀྱི་དྲང་ཞིང་འཁྱིལ་བ་ཞིབ་པར་འཚོས། །གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པ་ཡི་སྐུ། །མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་
དང་། །སྐུ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། །གོམ་སྙོམས་པ་དང་སྤྱན་གཉིས་ནི། །དག་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། །སྐུ་ཞུམ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། །ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་དང་། །གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་དག་པ་དང་། །
དཀུ་ཟླུམ་སྐབས་ཕྱིན་མ་རྙོངས་དང་། །ཕྱང་ངེ་བ་དང་ཕྱལ་ཟླུམ་ཉིད། །ཟབ་དང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། །ཀུན་ནས་བལྟ་ན་སྡུག་པ་དང་། །ཀུན་སྤྱོད་གཙང་དང་སྐུ་ལ་ནི། །སྨེ་བ་གནག་པ་མེད་པ་དང་། །ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་། །ཕྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་དང་ཡོད་ཅིང་
རིང་དང་། །ཞལ་ནི་ཧ་ཅང་མི་རིང་དང་། །མཆུ་ནི་བིམ་པ་ལྟར་དམར་དང་། །ལྗགས་ནི་མཉེན་པ་དང་སྲབ་པ་དང་། །དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་སྐད་ཅན་དང་། །གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་ཟླུམ། །རྣོ་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། །ཕྱི་ནི་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་།

མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དགའ་དང་བཞི། །སྣ་ཡང་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་སྐྱུག །བརྡ་ཞི་བའི་དབང་ཐ་ཅན་དང་། །སྦྱིན་སྲེག་གསུམ་དང་འཇམ་པ་དང་། །སྨན་དང་སྦྱིན་ཡིན་ཉམས་པ་དང་། །སྤྲུག་རིང་རྒྱུས་དང་སྣ་ཐམ་ཉམ་དང་། །ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྟོང་པ་དང་། །དཔྱལ་བ་བཞིགས་པར་འབྱུང་
བ་དང་། །དབྱེ་བ་ཆེ་བ་དང་དག་པ་རྒྱས་དང་། །དབུ་སྒྲ་སྟུང་བསྒྱུར་གཞན་དང་། །སྡུག་དང་འཇམ་དང་མ་འདྲེས་དང་། །མི་ཟ་ཤོར་རྡོ་ཞིམ་སྐྱེས་བུ་ཡི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི། །ཁ་སྐུང་སྟུ་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན་པ་སྟེ། །ཁང་ས
རྒྱས་པ་ཡི་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་ལྷག་པར་བསམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོ་མདོག་སྣུམ་པ་ཉིད་དང་། རིགས་ཀྱི་མཆོག་ལས
སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོ་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་མཐར་ཕྱིན་གྱིས་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་
ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་འཚོ་བ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་མདུད་པ་འགྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མདུད་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། བགྲོད་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཐམས
ཅད་ལས་སྐྱེ་བོ་སྒྲོལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞབས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལས་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེང་གེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ཀླུ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལས་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གླང་པོ་ཆེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ནམ་མཁའ་ལ……
ལ་གཤེགས་པར་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངང་པའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཏུ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། བསྐོར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཡས་སུ་ཕྱོགས་སུ་ལྡོག་ཅིང་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་།

143

ང

༄༅། །མཛེས་པར་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཟིལ་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། རྟག་ཏུ་ལེགས་པར་བྱ་སྤྲུ་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཕྱོ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་བཀྲིལ་བག་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། སྡིག་པའི་ཆོས་དང་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་རིམ་པར་འཚམ་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཀུན་ཏུ་གཙང་བའི་ཕྱིར་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་ཞི་བར་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐུ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་མཚན་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། ཡངས་ཤིང་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྐུ་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་སྙོམས་པའི་ཕྱིར་གོམ་པ་སྙོམས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྤྱན་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྐུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། ཐུགས་རྟག་ཏུ་མི་ཞུམ་པའི་ཕྱིར་སྐུ་ཞུམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་སྐུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། ཡང་སྲིད་པ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པ་ཉིད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་སྟོན་པས་གཟིགས་པ་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། སློབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་སྐུ་ལ་ཚོགས་པར་སྒྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དཀུ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་སྦགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཀུ་སྐབས་ཕྱིན་པ་ཉིད་དང་། དཀྲུགས་ཀྱི་འཁྲུག་པ་བག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཀུ་མ་རྙོངས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཟབ་པ་རྟོགས་པས་པར་བཀྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱལ་ཕྱལ་ལེ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེ་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། སློབ་མ་མཐུན་པར་འཛིན་པར་སྒྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་ཉིད་དང་། འཁོར་ཀུན་ནས་མཛེས་པར་སྒྱུར་བ

ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། ཕྱུགས་གཙང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་ཉིད་དང་། དྲུག་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་འདུལ་བ་དང་འབྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ལ་སྨྲ་བ་དང་བཀའ་བགག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་ཟེ་མ་དོག་པ་དེ་བཞིན་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་
ཤིང་བཀྲ་ལྷུར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། མདངས་ཡོད་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཅན་དུ་བསྒྲུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་རྗེས་སུ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། བསླབ་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་ཧ་ཅང་མི་རིང་བ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆུ་བིམ་བ་ལྟར་དམར་བ་ཉིད་དང་། ཚིག་འཇམ་པོས་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྗགས་མཉེན་པ་
ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྗགས་སྲབ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ཁྲིམས་པའི་སྐྱོ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱིས་བཀོད་པ་དཀར་བལ་སྟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྗགས་དམར་བ་ཉིད་དང་། བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མི་འདའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་གི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། སྙན་པ་ལ་
སོགས་པར་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་སྙན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྐྱོར་བ་བསྐྱུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་གདུལ་དཀའ་བ་འདུལ་བ་ལ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་རྣོ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དཀར་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་དཀར་
བ་ཉིད་དང་། མཉམ་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་མཐར་གྱིས་ཕྲ་བ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་མཆོག་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤངས་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། སྤྱོ་གཙང་མ་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤངས་གཙང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱན་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལེགས་པར་བཏུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫི་མ་སྟུག་པ་ཉིད་དང་། འགྲོ་བ་གཞོན་ནུ་མ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མགུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱན་དཀར་ནག་འབྱེས་ཤིང་

༄༅། །པདྨ་ཞིའི་དཔལ་མ་རངས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། ཧ་ག་ཙུ་ཕྱི་རྗེས་སུ་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྣོད་རྒྱུ་གས་རིང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་བཅའ་བརྡམ་པོ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་དགེ་བས་བརླན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨིན་མ་སྤྱུམ་པ་ཉིད་དང་། ཀུན་ཏུ་སྒྲོན་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱན་མའི་སྤུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཆོག་ཏུ་གདོང་པ་བཟློག་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་རིན་ཞི་ཆུམ་པ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱན་མ་ཉམས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་མ་ཉམས་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་ཉིད་དང་། ལྟ་བས་ཕྱུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་ལ་བ་ལེགས་པར་འཕྱེས་པ་ཉིད་དང་། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་ལ་བའི་ཕྲེང་མཆེ་བ་ཉིད་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་ཞེང་ཙ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། ཡུལ་གྱི་དགའ་བ་རྣམ་པར་ཟློག་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་ཐུང་བ་སྔར་ནག་པ་ཉིད་དང་། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལས་ཕྱུང་བར་ཐུབ་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་སྟུག་པ་ཉིད་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཕྱོགས་ཐོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། བློ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པས་མ་དཀྲུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་། ཧག་ཏུ་ཚིག་མི་རྩུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་མི་བ་ཤོར་བ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་དྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་ཞབས་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་པས་བརྒྱན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་འདི་རྗེས་ལ་ཕྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བར་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་དོན་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད་དེ་བས་ལྷུན་པའི་སྨྲ་གསུངས་པ། །གང་གིས་སྲིད་པ་རྩེ་སྲིད་པར། །འགྲོ་བ་ཐ་བ་བསྟུ་ཚོགས་ཀྱང་། །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐད་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྐུ་ལ་སྣ་རྒྱུད་མི་ཆད་པ། །ཚེས་བྱ་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་སེང་གེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀང

གིས་བཀོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་མ་ཉམས་མཛད་པའི་སྐུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་གང་ཡིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཆོས་ཉིད་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་སོགས་ཏེ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་བརྒྱད་པ་ལེ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་འཕྲུལ་སྤྱིན་ལ་ཕམ་མཛད་པ་གསུངས་པ། དེ་བཞིན་བསྐོར་བ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་འདི་ནི། །ལས་ནི་རྒྱུ་ནི་མི་འཆད་པར་འདོད། །འགྲོ་རྣམས་གཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །བསྡུ་རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི། །རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་ཇི་བཞིན་གྱི། །དོན་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དུ་གདང་། །སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་ཟད་དང་། །བརྡ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེན་པ་དང་ནི། །མངོན་པར་ཞེན་པ་ཟློག་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་དང་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །རྣམ་པར་དག་དང་ངེས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚད་མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་རྗེན་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་ནི། །ཕྱུང་མི་ཟ་དང་བདེན་མཐོང་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤངས་པ་དང་། །དེ་གཞི་མེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། །རྣམ་པར་བྱང་དང་ཚོགས་དང་ནི། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། །ཐ་དད་ཡོད་པར་མི་ཤེས་དང་། །མཉམ་ཉིད་དབང་ལ་འགོད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་[illegible]ཆོས་ཀྱི་སྐུའི

191

147 ༄༅། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཤེས་བདག་པོར་གྱུར་པ་འདི་ལས་བྱུང་བའི་ཕྲིན་ལས་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བར་བཞེད་དེ། འདི་ལྟར་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསྐྱོ་བ་བཟང་པོ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྲིན་ལས་ལ་འགོད་དོ། །དེ་ནས་སྨིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཤེས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱ་བའི་སྤྱོད་རྣམ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ནས་ལམ་ཡང་དག་པ་དང་པོར་འཇུག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལ་མཉམ་པར་དགག་པ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པས་རྫས་ཀྱིས་ལམ་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྡར་བཏགས་པར་ཤེས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མར་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བདུན་པར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བརྒྱད་པར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་ཐོབ་པས་ཚོགས

ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་པ་དང་རྟོག་པ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་བའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དགུ་པར་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་ངེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་སྣ་བའི་སྐྱེས་བུ་རྒྱུར་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུ་པར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སོང་ཞིང་བསྙེན་བཀུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དགེ་བའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་མཐའ་དག་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཐབས་དེ་ནི་བར་བཟུང་སྟེ་ལས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་པ་
ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ངོ་བོས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། ཚུལ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་གཞི་འདི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེགས་པའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཏུ་བསྡུ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལས་ནི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པོ་འདི་དག་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ།། ||

༄༅། །རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་དང་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་ནས། བསམ་པ་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་གསུངས་པ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །དེ་བ་དེ་ཡི་གོ་རིམས་དང་། །དེ་མཐའ་འདི་ཡི་རྣམ་སྨིན་ནི། །དོན་བསྡུས་པ་གཞན་རྣམ་པ་དྲུག །ཅེས་བྱ་བའོ། །དང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་དེ་དག་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་བསྡོམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི་བར་སྦྱོར་བ་པོ་ཡིན་པས་དེའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་སོན་པས་ངེས་པར་དབང་དུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་པར་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོ་སོ་བ་དང་མཐའ་དག་ཏུ་རྣམ་པ་དུ་མར་བསྒོམས་པས་གཞུང་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ཉེ་ཏུ་གོམས་པས་པས་བརྟན་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དོན་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྦྱོར་བས་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་བཞག་ན་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། སྔར་བསྟན་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམ་པ་དྲུག་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།རབ་ཏུ་དང་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དོན་དུ་ཡི་གེ་སྟོན་ནས་ཉེ་བར་བཞག་ནས། མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དང་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཏེ་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བཞག་པ་གསུངས་པ། ཕྱལ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ||

སྐུ་ར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཆོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་ར་བྲལ་རྟེན། །ངོ་བོ་སྤྲུལ་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
འབོ་ཉིད་དང་འདྲ་བ་བའི་ཡུལ་ལ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ང་ལ་ཡི་མཚན་ཉིད་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱ་ལ་ཆེའི་ཡུམ་མཛ་འདྲ་ག་ནི་དོན་བསྡུས་པ་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ཡང་ནི་རྒྱས་བཤད་པ་ཞེན་ས་ཉེ་དང་ར་ཞེ་ཤད་པ་བྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པའོ། ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལུས་གང་ཡིན་མངོན་རྟོགས་དྲི་མེད་རབ་ཆེ་ན།
རྒྱ་ན་ཤིས་རྣམ་བཀྲུན་ཏོ། །ཤ་ལ་ལ་མ་ར་ཤད་ལ་ཡས་ལོག་བ་ཤད་གཞན་གྱིས་གཞན་ར་ཤད་དེ་བཞིན་གཞན་གྱིས་ཀུན་མ་ར་ཤད། །ཀྲི་ཡ་ཡུམ་གཞུང་སྔོག་སློབ་མ་ཕྱིན་ཐུར་སྣ་ད་དུས་ཡ་ངང་ཚེ་གཞིས་པ་ཏན་ཐོས་མང་སློགས་ལ་བ། །ཞང་ས་ཀྲུ་ས་ཡི་ཤེས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བས་བསྡུན་
ལ་མཆོད་ཕྱིར་རྒྱུ་ན་འགྲེལ་པ་མཆོ་རྣ་ངེ་ཐུས། །ཀང་གིས་པ་དོན་བཀྲམ་གྲོལ་ལ་སོགས་མཁས་མ་ངེས་འབྱུང་བ་ཀྱ་ལ་བྲས་མ་ཐམས་ཅད་གཞི་མ་ཉེས་བྱེད། །དཔལ་ལ་ལྡན་ཤུགས་ཆེན་སྦྲུམ་འདི་དྲི་ཐོབ་རིང་ནས་རྗེས་བསྒོམས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ཡིད་ཀྱིས་ཡ་དེར། །དགོས་པ་རྒྱུད་ལུས་ལ་རྟེན།
དོན་གསལ་བ་བྱེད་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ཞེ་ཕྱིར་བ་འབབ་པ་ཡི་ཕྱུག་པས། །འགྲོ་བ་ཀྱི་རྒྱུ་ར་དུ་མ་རི་གསུང་བས་ལ་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་གསལ་བ་ཕོས་མཛེས་ཁྱུར་ཅིག །རང་གི་སྤྱོད་བསམ་ལ་རབ་བདད་པའི་མཐུ་དང་རྒྱལ་ཡུམ་ཆེ་བས་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཆོ་ལ་རྣམས། །སེམས་བསྐྱེད་གདམས་
པ་ལ་དེ་ཉིད་རབ་བསྟེན་ཆོས་དབྱིངས་རབ་སོགས་བཅས་ཀྱི་དང་དུ་ར་ལྷུག་རྣམ་པ་བཞིས། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཐུར་དེ་ནི་ཚོགས་བཟང་ལྡན་ཐེག་གསུམ་མཐོང་དང་སྒྲུབ་བཅས་བསྒོམ་པ་རིམ་ཀུན་མཁྱེན། །མཐར་གཉིས་མི་གནས་རྒྱལ་ཉིས་མཚན་ཉིད་རྒྱལ་ཡུམ་དགོས་མཐོང་ཀུན་མཁྱེན་ད

ཀ

༄༅། །སྒོལ་ཕྱིན་པར་ཤོག །གང་དེ་ཉིད་གང་གི་ཡིས་རྣམ་བསྔོས་པས་དཔའ་བོ་ཚོས་ཞུ་ཞུས་ཁྲུས་བསྐྱེད་རྣམ་པ་ཀུན་མཆོག་རྟོགས་པ་དང་། །རྟོགས་འཕེལ་བརྟན་བཞུགས་མཐོང་དང་ལེགས་སོ་སོར་བཅད་མེད་ལམ་ལྔའི་ཀུན་ཀྱི་གྲོལ་བཅོ་བར་སོན། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་
བཅུ་དེ་མི་ག་ཉིས་མཐར་སྐྱ་བམཆན་ཉིད་རྣམ་བཞིས་སྣང་ཅིག་གཅིག་མངོན་བྱང་ཆུབ་ནས། །ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་སྤྲུལ་སྐུ་ཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་བཞུར་དུ་སྨིན་པར་ཤོག །ཇི་སྙེད་སྒྲུབ་སྤྱན་ལྡན་ཡིན་ནས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་སྐྱེད་ཧོར་ཡུལ་བར། །ཇི་ཞིག་ཕྱུང་སྟེ
བདག་གིས་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དོན་ཉིད། །ཉེ་དགའ་འཇོག་པ་དོན་ཆེ་བ། །རྒྱན་གཞུང་དེ་བཞིན་ཇི་སྙེད་འགྲེལ། །ཡ་མ་ཡུ་རྣམ་སྦྱར་འདྲུབ། །མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པ་མཁས་པ་མཁས་ ། དཔྱིད་ཉམས་སྒྱུར་པ་ཁ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་
ནས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དང་། གཏུགས་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་བྱམས་པའི་དཔལ་གྱིས་བསྒྱུར་བའོ།། ༄༅༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་བྷི་ས་མ་ཡཱ་ལཾ་ཀཱ་ར་ཀཱ་རི་ཀཱ་བྲྀཏྟི་ཤུདྡྷ་མ་ཏི་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ།
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་དག་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡོན་ཏན་རྟག་དང་ལྡན་པའི། །ཡོངས་འདུའི་ཤིང་བཞིན་མཚན་མཆོག་གིས། །བསོད་ནམས་སྐུ་བརྒྱན་རྣམ་པར་འབྱེས།
ཡན་ལག་བརྒྱ་ནས་རྒྱ་ལ་བྱུང་ཞིང་། །ལྷ་ཡི་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྟོགས་རྒྱན། །འཕགས་པ་ཐུམས་ལས་མཛད་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་འགྲེལ་པ་དག་ལྡན་འདི། །ཤིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་བདག་གིས་བྱས། །སློབ་སྟེ་དགོ་གིས་རྒྱལ་ཡུམ་གྱི། །དོན་ནི་མ་ལུས་མ་འགྲོ་ལ་ཞེས། །དཔལ་བྱང་

ཧོ་ཁྲ

ལས་བདག་གིས་ནི། །རྣ་བར་གདམས་བརྗོད་བཞིན་དུ་ཞེས། །གང་ཕྱིར་དོན་ཉམས་ལེན་དེ་ལ་ནི། །ཁ་ན་ཉིད་ཉེས་པར་སྨྲ་ད་ཙམ་ཡང་། །མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལགས་ན། །འདི་དོན་བསྟན་ཕྱིར་བཙམས་པ་ཡིན། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་
དབྱེ་བར་བཞི་དཀའ་ས་བླ་མ་དམ་པའི་ཡང་ཟླ་མར་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ལ་དང་པོར། ༔ ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བར་འཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་། །གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས
ཐུབ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་འདི་དག་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ། །སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་ལྡན་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ཕྱག་འཚལ་བར་མཛད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་འདིར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གཟུང་ངོ་། །ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་
པར་བྱུང་ཟད་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དབྱེ་བས། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས་ཕར་བཞོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས། རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་མཛད་པར་འོས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་ཏེ། གང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡུམ་མར་གྱུར་པ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དབྱེ་བས། གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐུབ་པ་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་སོ། །སྣ་ཚོགས་འདི་དག་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་ནི་ཆོས་འདི་དག་རྣམ་པ་ཀུན་ཏེ། དེ་ཀུན་ནས་མཁྱེན་པའོ། །འདིའི་ཡུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་ཉིད་ལྟར་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་
ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕན་པ་ཆེན་པོ་འདོགས་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ནམ་ཞེས་བྱའོ། ། །གཞན་ཡང་ཇི་ཞིག་དང་དེ་ནི་ཀུན་གྱིས་ཞག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ཞི་བ་དག་ཉིད་མ་བསྐྱེད་ཅེ་ན། གསོལ་བ་དེ་ཉིད་དུ་དེ་དག་གིས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐོབ་པར་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་

153 ཀ ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །ཀྱེ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་དང་གསོལ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་འདི་སྐུམ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་སྐུམ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོ། །ཞིང་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཅིག་གི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་འདིར་ཕྱུ་བ་རྣམས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་གི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་འདི་དེ་དག་གི་ཡང་ཡུམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆུང་
མ་དེ་ནི་བྱ་བ་ཡང་ཆུང་ངར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གིས་དེའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་ཚོགས་དང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་ལྡན་པའི་དོན་ནི་འདིར་ལྡན་ཅིག་པ་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་དོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ཞིང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེད་མའོ། །སངས་རྒྱས་ནི་ཡུམ་ཉམ་པའོ། །དེ་དག་གི་ཡང་དེ་ནི་ཡུམ་མོ། །དེས་ན་དེ་ནི་ཡུམ་དམ་པའི་ཡང་དག་པའོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་མདོ་ཀུན་ལས་རྒྱ་ཆེར་བ་བཤད་ན་དེ་ཡང་
འདི་ཉིད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལས། །སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཕྲིན་དང་ལྡན་པས་རྟོགས་འགྱུར་ཞེས། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཡི་བདག་ཉིད་ནི། །མདོ་དོན་རྣམ་པ་ལས་བཞག་ནས།
བདུད་ཀྱི་ཉིད་རྟོགས་འགྱུར་བ། །ཞེས་པ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་པས་རྒྱས་ཉིད་དོ། དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྟེ། །ཐུབ་དང་ངོ་། སློབ་པ་ཀུན་གྱི་དམ་དང་པ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། །ཐེག་ཆེན་སྒོ་ནི་ཕྱེ་བ་ལྟར།
སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་ཉིད་ལྟར་ལམ་དུ་འགྱུར། །བརྩོལ་བར་བྱ་བས་ལམ་ཡིན་ནམ་ཏེ། ཚོལ་བར་བྱེད་པས་ན་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པས་འདི་ལས་བ་བཤད་པ་གང་། །ཞེས་བྱ་བ། གང་རྟོགས་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་མཚན་

ཕྱིར་པ་ས་ལྡན་མདོ་ལོ། །འདི་ནི་བློ་ལྡན་ཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོ། །དེ་ལ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་སྒོ་ཐོབ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་འོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །དེ་ཉིད་སྔ་མ་བཞིན། །སྦྱོར་བས་ཡིན་པ་བཞི་མཛོད་པའོ། །གཞན
ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིན་པའོ། །འདིས་ནི་རྩོམ་པ་པོ་ནི་ཆོ་འཕྲིན་དགོས་པ་བསྟན་ཏོ། །མདོ་འདི་ནི་དོན་བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་ངེས་པར་བརྡུང་ངོ་། །བརྟན་པ་ལ་བཞག་པའོ། །ཆོས་ནི་འདི་ཡང་ཉིད་དོ། །སྒོད་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུད། ཧེ་སྐད་དུ། ཡི་གེ་འབྲུ་མཚན་ཕྱི་
པ་དང་། །ཉན་དང་ཀློག་དང་འཛིན་པ་དང་། །འཆད་པ་དང་ནི་ཁ་ཏོན་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་སྒོམ་པ་སྟེ། །སྤྱོད་པ་འདི་བཅུ་ཞེས་བྱ་ཉིད་དོ། །བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་བ་ཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བདེན་པ་གཉིས་ནི་རྟོགས་པ་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི། རྗེས་སུ་སྨྲ་བས
ཞིག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚོམ་པ་འདི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་རྗེས་སུ་སྨྲ་བའོ། །དེ་ནས་མདོ་ལུས་པ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་སྟོན་ཅེ་ན། །ཞེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །དངོས་པོ་དམ་པ་ཞེས་པས་ན་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕྱིན་
པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ལ་པ་རོལ་ཡང་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ལོ། །ཕྱིན་པས་ནི་འགྲོ་བ་སྟེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །གང་གི་ཕ་རོལ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དག
པ་རོ། །སྦྱོར་བ་དེ་ལམ་ལ་ཞེ་ན་ཕྱིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཅི་འདི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཐབས་ལུགས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དགག་པ་བདེན་ཅེས་བྱ་བ་ཞེས་ལུགས་པར་བསྟན
ཞེས་བྱ་བ་རིག་ངོ་ན་སྟོ། །ས་ལུགས་པ་ནི་དགའ་བ་ཞེས། །དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་བརྒྱད་དུ་ཡང་དག་ཞེན། །རྣམ་གྲངས་ཀྱི་གཞན་བཞི་བཅས་ནི་ཞེས་བྱ། །ངེས་པ་བཟང་ཅན་ཞེས་པ་ནི། །སྐྱེ་བ་ཐ་མ་ཟད་མཛོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། །ཕྱི་རོལ་ལྟ་ལ་དགའ་བས་ཀྱི་ཞིག་པ། །སྤྲོད་ཅིག་ཅིག་ཉེ་ཐར་བཞི་ཁྲུང

ཀྱི

16

༄༅། །རྒྱུད༔ །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་ནམ་པར་བཀྲུད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའོ། །རྟོགས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡི་ནུ་ཡི་ཁམས་ཀྱི་
དོན་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་སྤྱིར་རོ། །རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་རྩེ་མོ་ཐོབ་པའོ། །མཐར་གྱིས་ནི་རིམ་གྱིས་པའོ། །དེ་དང་ལྡན་པའི་རིམ་གྱིས་པའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་ཏེ། རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ༎ །མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ
རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལེའུ་བརྒྱད་པོ་འདི་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི
སྒྲུབ་པ་དང་། །ཚོགས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། གདམས་ངག་དང་། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། གོ་ཆ་ནི
སྒྲུབ་པ་དང་། འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །སོག་སོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སློབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་།
འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྟོད་དང་བཀུར་དང་བསྔགས་པ་དང་། །བསྔོ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་མེད་དག །སྒྲུབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཅི་དེ་འདྲ་བ་ཤིད། །ཡོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ
དང་། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་། བཀུར་བ་དང་། བསྔགས་པ་དང་། བསྔོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། དེའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པ་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། །སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི
ལམ། །དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་མཉམ་པ་ཉིད
དང་། མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ་དགུ་པོ་དང་དགའ་ཉེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་སྦྱོར་དང་བཅས་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས། །ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག
བླ་ན་མེད་པ་ཡིས། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་བསྡུ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན། །རྣམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱོན་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། །ཐར་དང་ངེས་པ་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག
དང་། སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་བཅུ་གཅིག་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡི་རྣམ་པ་དང་རྣམ་པ་ཞེས་པ་དང་། །རྐྱེན་དང་སེམས་ཀུན་གནས་པ་དང་། །མཐོང་

༄༅། །ཞེས་བྱ་དང་བསྒོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་གྱི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །ལོག་པར་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་ནི། །རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་སོ། རྟགས་དང་། རྣམ་པར་འཕེལ་
བ་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་རེ་གཉེན་པོ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་རེའི་གཉེན་པོ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་དགག་སྟེ། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དག་ནི་རྩེ་མོའི་མངོན་
པར་རྟོགས་པའོ། །མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ན་ཆོས་བཅུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །སྐད་ཅིག་མ། གཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ།།
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དགེ་བར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་
པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སྟེ། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་སྤྲུལ་པ་དང་རྣམ་གསུམ་དག །ཆོས་སྐུ་མཛད་པར་བཅས་པ་
སྟེ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་། དེ་ཡི་མཛད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་དང་
པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ནི་ཡིད་དང་འདོད་པ་སྟེ། འདི་རྣམ་འགྲོལ་པར་འདོད་པ་དང་། འགྲོ་བའི་ཡིད་དང་། འགྲོ་བའི་སེམས་སོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་གཞུང་ངོ། །དེས་ན་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདོད་པ་དང་། མོས་པ་དང་། མངོན་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གང་
ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་ངོ་བོ་ནི་འདི་ཉིད་དོ། དེ་ལྟར་ན་བཞེས་ལྷས་འདི་ཡོད་དོ། །མདོ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱུར་བའི་ཕ་རོལ་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཕན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བ་ཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་དང་
ལས་འདས་པ་བསྟོ། སྔོན་མེད་པ་འབྱུང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ར། །དེ་ཕྱིར་ན་དེ་དེ་དོན་ནུས་ཏེ་ཆེ་ངན་དུ་ར། །དེ་སྐད་དུ་དགེ་བ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྔོ་ན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་འདི་འདོད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྡུས་ད
ཀྱིས་པའི་སྒྲོན་མ་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བ། མདོ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་བཞིན་དུ་སྟེ། མདོ་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡིན་མདོ་དེ་ལས་ནི་གྲོང་པ་ནི་རི་གཞུང་པོར་ཐོས་ཤེས་རྣམས་པ་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་
བདག་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་པོར་ཕྱེ་ནས། རབ་ཏུ་མང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི་མདོ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་མ་བརྗོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ཡང་དེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ཚིག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དེ། ཚིག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་མ་གསུངས་སོ། །
མདོར་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡུམ་ལས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཀྱི་རང་གི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་ནི་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡུམ་ལས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆེད་དུ་བྱང་

159 ཕ

༄༅། །མི་འགྱུར་བ་བཤད་སོ། །དེ་བས་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་ཉི་ཤེ་མ་དོ་རྗེ་ལྟ་བབ་ཞིན་ཉེ་དོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྟུལ་པ་ནི་སྒྲོ་ངན་ཞི་ལྷག་ཀྱང་ཐོར་ནས་དེ་ནི་ཙོང་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཕགས་ཆེ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱི
ན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུ་བ་ཞི་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །མདོར་ན་ཀུན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་འདབ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཀུན་བདག
་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་གི་དོན་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ནོ། །དེ་དག་གི་ཐབས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལག་ཏུ་བྱེར་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་མེད་པར་དེ་དག་མི་འགྲུབ་པའི
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་མདོར་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་གྱི་དོན་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དང་མདོར་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི
དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགོད་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་གྱི་དོན་རྒྱས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་འདིར་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་རིགས་ལ་བསྒྲགས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་མདོར་བཞིན་དུ་བརྗོད་ནས། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན
ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྨན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གླུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྒྲ་སྙན་ཆུ་བོ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དོ་རྗེ་རེ་སྨ

ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ལ་གསུམ་པ་འདི་ཚིག་བསྡུས་ཏེ། །ཕ་ཞེས་གཉེན་དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལ་གསུམ་པ་འཛིན་པ་འདི་ཚིག་བསྡུས་སོ། །འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ནས་དབྱུང་ངོ་། ཚིག་རྐྱང་གི་མཐར་གསུམ་པ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར་ས་དང་། གསེར་དང་། ཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲའོ། །འདི་ར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། བསམ་པ་ཕུན་དང་ལྷག་བསམ་དང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཐབས་ཆ་སྨོན་དང་སྟོབས། །མངོན་པར་ཤེས་དང་ཚོགས་གཉིས་དང་། སོ་སོ་རིག་སྤོབས་ཕྱོགས་ཚོགས་དག་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་། །གཟུངས་སྤོབས་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་དང་། །བགྲོད་གཅིག་ལམ་དང་ཆོས་སྐུ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་འདུན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གྲོགས་འདི་ས་དང་མཚུངས་ཏེ་རྟེན་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ཞེས་མདོ་ལས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཏེ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ལྷག་མ་འདི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ་བཞི་གཅིག་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཚིག་ཀྱང་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་གྲོགས་དང་བཅས་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དུས་མང་འདུས་མ་ཚོང་ལ་གཏགས། །ལུས་ཐུབ་བདུན་ལ་གཏན་དུ་མཚོ། །ཕྲུ་ཆེན་གཉིས་པའི་ཕྱིར་ངེས། །མི་ཟད་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བ་ཡིན། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནི་ས་དང་འདྲ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་ཚོགས་འཕེལ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་ལ་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རིགས་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའོ། །ཞེས་པ་དབང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་པོ་སྒྲུབ་

161

ཕ

༄༅། །མཚན་ཉིད་དོ། །ཐུགས་ནི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་གྲོགས་བསྟན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ནི་[illegible]

སྤྱིར། འགྱུར་བ་ལ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་ཏེ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུའོ། །གནས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བ་དང་། །འདུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་པར་གནས་པའོ། །མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས

ཞེས་བྱ་བ་མི་གནས་པ་དང་། གནས་པར་བྱ་བ་དང་གནས་པའི་གཞི་མི་དམིགས་པས་སོ། །སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་ཡང་གྱི་ཚོགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དགེ་རྩའི་ཚོགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་

བ་བཞིན་འདུན་པའི་རིམ་པས་སོ། །གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟེན་པ་ལ་གནས་ནས་སོ། །ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་དང་གཞན་ཕ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་བདག་སྐྱོང་ཤེས་ཀྱི་ལྡན་པའི་བར་དུ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །སྦྱོར་བ་ནི་མི་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་སྦྱིན་པ་དང་འཕེལ་བ་

ཡར་ཕྱིན་ནི་ལྟ་བ་ཆེས་ལ་བ་བཞིན་ནོ། །བྱང་བར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཉིད་ཐུགས་དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་པའོ། །དེ་ལྡན་པ་ནི་མི་དང་འདྲ་བའོ། །དེ་ཉིད་དེ་ཡིད་གི་གཞུག་གིས་མེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོ་ར

ག་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡང་ཆོས་སྟོང་པར་ཅན་འདོད་པས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ངོ་བོ་ཅི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ལ་ཚད་ཉིད་ནི་མ་པ་ལྟར་བརྗོད་དེ། ཞིང་ཉིད་དང་།

ལས་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཉེ་ཞིང་ནི་ཆོས་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལ་གནས་པས་ཏེ་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་གནས་ཏེ། སྐྱེ་རྟེ་སྟོང་ཉིད་འགྲོ་བ་ཞེས་སེམས་ཀྱིས་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་

སྤུ་གཏོང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྨོན་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཧ་མི་སྣམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྩོམ་པར་སྦྱོར་བའོ། །གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་། ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞི་བ་ཀྱིས་མཚན་ཏེ། སེམས་རྣམ་པ
ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཏེར་ཆེན་པོ་བཞིན་ཏེ། ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སེ[illegible]ཏུ་
མེད་པ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེར་སྣ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་ཁུངས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ནི་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བའི་རི་ལ་སོགས་པའོ། །བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉམ་ང་བ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གནོད་སེམས
ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་བ་སྟེ་མི་ཤིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལེ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་[illegible]
འདྲ་སྟེ། གཡེང་བས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྨན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་

163

༄༅། །པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་མཛའ་བོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དག་སྟེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཏེ་དགའ་བདེ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བསལ་བ་དང་། བདེ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཙམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་གོང་དང་འོག་ཏུ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཟོད་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཡང་སྦྱར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཕྱི་མར་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིར་ཚིག་གསུམ་གྱིས་ནི་ཚད་མེད་པ་རྣམས་བསྟན་པ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེའི་འབྲས་བུའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདིར་གནས་པར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེ་རིང་བར་གནས་པར་འདོད་པའོ། །གང་དང་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉི་མ་དང་འདྲ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་ལོ་ཏོག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་བཞིས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་བསྡུ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ

དཔལ་ལྡན་བའི། ཉེ་འདི་ངེས་པོའི་ཐབས་ཏ། སྟོན་པ་དང་། སྟོན་པར་སྒྲ་བ་དང་། ངོ་ན་སྤྱོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དགག་གོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོ་ནི་སྟོན་པར་སྒྲ་བ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྟོན་པ་ནི། །མི་ཟད་པར་བྱེད་པར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་པ་ལས་སོ།
སྤྱོད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་མཐུན་པའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉི་ཟེའི་དབུས་སྟན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དྲང་དང་ངེས་དོན་གྱི
སྒོ་ནས་ཀྱིས་མདོར་བསྡུས་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །མ་ལུས་པར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་ཡང་དམིགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་།
ངེས་པ་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དོན་ནི་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ངེས་པའི་ཚིག་ནི་དེ་དག་གི་ངེས་པའི་ཚིག་གོ། །སྤོབས་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །ཆོས་འདི
ཐམས་ཅད་ནི་གཉིས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གིས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཡང་སྨྲ
བར་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདོད་ནས་སོ། །འདི་ཉིད་ལ་འདིར་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དཔེ་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ལ་རྣམ་པར་དགུ་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་དོན་དང་ངེས་པ་ཉིད་ཚིག་ལ
ཡང་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། །མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདིར་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །འདི་འདིར་མཚན་ཉིད་ཅེས་མཚན་ཉིད་བརྒྱ་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པ་མཉམ་ཉམས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟེ།

165

ཁ ༡༦༡ ཤེར

༄༅། །གཟུང་བ་བཞི་མཚན་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། འཛིན་པ་བཞི་མཚན་ཉིད་ལས་ཡང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཞེས་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་དུ་
དེ་བཞིན་པས་ཏེ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེའི་མཐའ་ནི་རྩེ་མོ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པའི་མཐར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །ཚིག་ལ་ཐར་ཡས་པ་དང་
དགོས་ཞིང་ཐབ་ལམ་པ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིས་བསྡུས་སོ། །རྒྱ་ཆེར་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་བརྗོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་སྤྱོད་ཅེས་པ་
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ། ཐུལ་ཕྲ་ར་བ་མ་དཔོས་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོན་པ་རང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱེད་མི་ཟད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཀུན་གྱིས་བསྲུངས་ཏེ་དགེ་ལམ་ལོག་པར་མི་གཏོང་ངོ་། །རྟོན་པ་བཞི་ལྷུགས་
ཀུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ཡང་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདིའི་ཚིག་གཉིས་དང་དྲིས་པ་དང་ལན་གྱི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་སྟེ། དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཚིག་འབྲུ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེས་ན་བ་
པའི་སྐད་དུ་ཆེས་སྟོན་ཅིང་གུས་པར་ཉན་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གཉིས་པ་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བདེན་པར་སྨྲ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྡུད་པ་ཉིད་དེ་རིགས་པས་བཀབ་པ་སྟེ། རིགས་པ་མཚན་ཉིད་
དང་ལྡན་པའོ། །དེས་ན་ཆོས་ལ་རྟོན་གྱི། གང་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་འཐིབ་ཟབ་པ་ནི་མི་ལྡན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་

མ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་བདེན་པ་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྟོན་མ་ཡིན་ནོ།
དྲང་བ་འདི་གཉིས་ནི་ཐུབ་པ་དགོངས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་ནི་ངེས་པར་མཛད་པ་སྟེ་དེ་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ། །ངེས་པ་དོན་གྱི་བུ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། །ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། །ལན་བཀག་འཕྱུ་ལ་པ་ཡིན་
ནོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་མཛོད་ལྟ་བུ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མ་ངེས་པ་ནི་མཛོད་ཀྱི་ཤེད་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་བ་ཆོས་དགུ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལ་ཚིག་བདུན་གྱིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏེ། །དེ་གཉིས་མེད་པར་ནི་དོན་ལྟ་བུ་ཉིད་མཛད་ཉིད་པར་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་བརྒྱད་པ་ནི་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བསྟན་ཏེ། །གསུམ་པོ་དེས་ནི་བསོད་ནམས་བསྟན་ཏོ། །དགུ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི
ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་གསུངས་ཏེ། །འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་ལྡན་ཀྱི་མཚན
ཉིད་དོ། །གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་འབྲས་བུར་བསྟན་ཏོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ནི་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདེ་བླག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཅན་ཕྲོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དགག་བཅས་པ་སྟེ། ངེས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་བསྐྱོད་པར་འདོད་པའི
བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་གནས་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མཐོང་བ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་འབྲས་བུའོ། །འདི་ལ་རྒྱུ་ཡོད་པས་བཤད་དགོས། །ལྷག་པའི་དོན་ལ་ཞག་རྒྱུན་དུ་བསྒྲུབ། །བསྒོམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པས་བཀོད་མི་འཆུ་བོ།

167 ༄༅། །གཉུར་ལས་དང་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་བཀོད་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་དཔའ་བ་འདོན་པ་དང་ཚོམ་དང་མཐུན་པ་དང་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་ཚོམ་དང་དང་དོན་དམ་པའི་དོན་ཅིང་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྙིང་པོ་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
བསྟན་ཏོ། །ཚོས་བ་འདང་པ་དང་ལྡན་པའི་ཀུན་ཆུ་དགའ་བ་འདི་སྐད་དང་འདྲ་སྟེ། ཐར་པ་འདོད་པ་རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམས་ལ་སྣོད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་བསྟན་པ་དང་པ་བད་པའི་ཚིག་གཉིས་གསུངས་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་མདོ་
བཞིན་བསྟན་ཏོ། །འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་བསྟན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་ནི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ། །རྒྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་བའོ། །བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཀུན་དགེ་རྒྱུན་དང་འདྲ་སྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བགྲོད་པ་གཅིག་པ་ནི་དེ་ནི་དེར་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཆུ་ཚེ། སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ལས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་འོང་བ་དང་། འོན་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
དོ། །གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་འབྲས་བུའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་དོན་ཏུ་ཡིད་སྤྲུལ་པ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་བར་བྱ་སྟེ། །ཀུན་ལྡན་གྱི་གནས་ཀྱི་གཞན་སེམས་བརྟུལ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྐོར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ
བརྟམས་པ་དེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལེགས་པའི་སྒོ་ལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་པ་ནས། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། །སྙིང་

ཏུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ནི་གདམས་ངག་སྟེ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་དོན་གྱི་མཐའ་དག་ཉེ་བར་གདམས་པའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། སྒྲུབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་
དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །སྤྱན་ལྔ་དང་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་མཐོང་ལམ་དང་། །བསྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། །བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་སྦྱོར་བའོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟེ། སྤྱན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་དེ་སྐད་དུ་ཚོང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཚད་ཀྱི་མཐའ་བ་ཡོན་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཞུས་པ་དང་ལན་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཚིགས་
སུ་བཅད་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་དང་དངོས་པོ་དང་། །སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་འདེབས་དང་། །གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་དད་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དང་། །མིང་ནི་ཇི་བཞིན་དོན་དང་ནི། །དོན་ནི་ཇི་བཞིན་མིང་ལ་ཞེན། །རྣམ་པར་གཡེང་བའི་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་རྣམ་པ་
བཅུར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དངོས་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉེ་བར་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཀག་པ་འབྱུང་ངོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་ལྟ་བུའི

༄༅། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བས། དེས་ན་སྒྲོ་འདོགས་པ་འདི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདིའི་གཉེན་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །རང་བཞིན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་སྟེ། དེས་ན་དེ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་མེད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་སྐུར་པ་འདེབས་པ་འདིའི་གཉེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའོ། །གང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྣང་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་ངོ། །
དངོས་གཉིས་པ་སྤྲོས་ཞིང་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ། རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བརྟགས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛད་པའི་སྐབས་ལས་སྟོན་
པར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བས་ན་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་སོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་པའོ
རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཏེ། དེས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
དེ་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་དང་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདིའི་གཉེན་པོར་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ

གསུངས་སོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ན་ནི། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་ནི་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡི་གཉེན་པོར་གཟུགས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱར་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་དུའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲི་བའོ། །ལན་དུ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། འདི་ར་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་པ་ཉིད་དེ། 1. མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཚུད་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྒྲུས་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རེ་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་གཉེན་པོར། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མིང་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་མིང་ཙམ་མོ། །ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་གཉེན་པོར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་མི་འགག །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྒྲ་ཙམ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཀ་ལས་ཞེས་པའོ། །འདི་ལྟར་ཅལ་ཏེ་མིང་གི་དོན་དངོས་པོ་ལ་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་གཉེན་པོར་འདི་ལྟར་མིང་བཅོས་མ་ལ་ཆོས་ནི་དྲི་མ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བཅོས་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟོ་ཙམ་མོ། །ཆོས་སོ་སོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན། །བཅོས་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པ

༄༅། །བརྟེན་པའོ། །དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་སོ། །འདུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་བཏགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་དེ་ནི་དོན་མེད་པས་ཀླུ་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་ཕྱ་སྐད་བཏགས་པ་སྤྱོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྔོན་མི་དོན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ་མེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་བཅིན་ནོ་ཞེས། །དོན་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མེད་ལ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཉེ་བར་ཉེ་སྦྱོང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔས་མེད་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །མིང་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་བརྗོད་པའོ། །མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དམིགས་པའོ། །མིང་གི་དོན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་བརྗོད་བྱ་བཞིན་ལ་དངོས་པོ་མི་སྣང་བ་དེ་སྐྱོན་ས་དངོས་པོ་ལ་མི་སླུ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་སྣང་བ་འདི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྗེ་བར་སྨྲ་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་བདེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ག་ལ་ཏེ་ཤཱ་རིའི་བུ་འདས་པ་བུ་དེ་ཕྱིད་ཞེས་བྱ་བ་དབྱས་པས་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་
བ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཐབ་ཡོན་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་པའི་དགའ་ལྡན་ས་དག་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ། །དེ་ནི་བདེ་བ་རིག་ས་མ་དང་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་བསྐལ་དང་། གཞན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མོ། །དེ་དག་ལ་
གྱི་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་ལྡན་པ་དང་། རབ་ཏུ་ལྡན་པར་འགྱུར་པ་དེ་ལྟར་བདེན་པའི་ཆགས་རྣམས་གསལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བསྡུ་ལ་ཕྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ལྷུན་པར་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་མི་
མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ལ་སྐྱེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ལོག་ཏུ་བདག་གི་བདེན་པ་བཞི་བོ་དག་ཀུན་དུའོ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ། །དེས་ན་ཕྱུ

པོ་དང་། །ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། བདེན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཚོགས་ལྔར་བྱས་ནི། །དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཙམ་ཡོན་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་གང་གི་ཚེ་དེ་དག་ལ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། །དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བཏགས་པའོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་གཟུགས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་འབྱུང་བ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་ཡིན། །གང་གི་ཕྱིར་འགོག་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལྟར་སྟོང་བར་བྱ་བ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་འདི་མ་སྤངས་པས་ནི་འགའ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ལ། །སྤངས་པས་ནི་འགའ་ཡང་རྣམ་པར་བྱང་བར་མི་འགྱུར་ན། །འདི་དེ་ལྟར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན། །ཅི་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་དང་། །ཀུན་འབྱུང་དག་ལ་ལྡན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེས་གང་ཞིག་གང་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྡན་པར་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་བཏགས་པའོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། །ཤཱ་རིའི་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། ལྡན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ། །དེ་ལ་གང་གིས་འགོག་པ་མཐོང་ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་ནི་ཡིན་ཏེ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་སྟེ། །རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར། །རྣམ་པར་བྱང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འགྱུར་བ་མེད་པའི

༥

༄༅། །ཕྱིར་རོ། །ཕྲིན་ལས་མི་འགྱུར་བ་ཞེ་ལ་བ་ལས་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཁྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་ལས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡང་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་གྱུར་པས་ཡིན་ནོ། །ཀ་ལ་
ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དགེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཐུབ་པ་འདི་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཚོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་སྡུག་བསྔལ་མེད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཀུན་འབྱུང་
མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གདམས་པའོ། །དེ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་འདི་ཏེ་ཐུབ་ནས། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལ་ཞེ་ས་པར་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་
གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་སྨོན་པ་དང་མི་སྨོན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་རྣམས་ཡོད་པ་དེ་ནི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་ལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །ང་དགག་མི་དམིགས་པ་དང་། བདག་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་ཉིད་དང་དམིགས་པ་སྟེ། དེའི་སྒོ་ཕྱེ་བ་གཅིག་གོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་གྲོགས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་
ཀུན་བརྟགས་པ་བདག་གིས་མི་སྟོང་ངོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་ཡང་དེའི་སྦྱོར་བའི་སྒྲ་རྐྱང་མི་སྦྱོར་རོ། །མི་སྦྱོར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱོར་རོ། །རང་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་མཚན་མ་མེད་པ་འདི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྦྱོར་ཏེ། དེ་བཞིན་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །བཞི་པ

དེ་ཉིད་གསལ་བར་སྨྲ་བོ། །དེ་དེ་ལས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བ་དགའ་བ་པའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་ངག་ཐབ་པ་འདུས་ཏུ་བྱུང་། །དེ་ལས་ངེས་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་འདི་དང་དེ་དུ་བྱ་སྟེ་ནས། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཚིག་གིས་གསུངས་སོ། །དེ་སྐད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཇི་སྐད་དུ། སྟོབས་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མེད་པ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། །རིན་ཆེན་སྙིང་པོའི་ཕྱི་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་བརྟན། །ཞེས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པ་དང་སྤྲུ་མཆེད་རྣམས་ནི་དེ་ཕྱི་བས་མཐོང་བས་དེ་ལ་ངེས་སོ་སྤྱོར་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱོར་བ་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་ནི་འདི་ལ་ཆུ་ཕྱིན་ལ་ལ་སོགས་ལ་ལ་ས་པ་འདི་ནི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་དང་ས་ཆུ་ས་དང་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ངེ་སྦྱོར་རོ། །དེ་ཡང་ལ་ངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་མི་སྦྱོར་ཏེ། གསུམ་པོ་དག་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པའོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་བདེ་ལྟ་བུ་སྟེ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནས། འཆལ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཚིག་མང་པོས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟར་ཚོས་ཉིད་ལས་ཕྱིར་བྱས་ནས་དང་ལ་མ་སོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ། དེ་ཡང་ངེས་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་ཉིད་དོ། །ལྷག་མ་ནི་འདི་ལ་མཁྱེན་པ་ནི་དེ་བ་སྨྲ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གོ། །དེ་ཡང་སྔོམ་པ་བཞིན་དུ་བྲ་ནི་པ་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེ་ལ་གང་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་འབྱུང་མེད་དེ་ཞེས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་མི་སྦྱོར་ཏེ། དེས་ན་ཀུན་འབྱུང་བསྐྱང་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་མི་དམིགས་སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་གཅེས་བྱ་བ་དང་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་མི་སྦྱོར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞིན་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །སྙིང་།

༄༅། །ཚེས་བྱུང་བ་དང་མི་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སྤྱོད་ཀྱང་མི་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་ཡང་ཞེ་ཡི་ན་མི་སྤྱོད་པ་ཡང་ཞ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་མི་དམིགས་སོ། །གང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ཕྱིན་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་ཅིང་ཆེ་ངོ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །ཆོས་ཀུན་ལ་པར་འདུ་བ་དང་བྲལ་བ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པའོ། །བདག་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྔ་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱང་ནས་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་པའོ། །ཕལ་ཆེར་བཙོ་བརྒྱ་དང་ཏང་སྐྱོར་བ་ཏུ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་དེ་དག་དང་མི་སྦྱོར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ན་ཡང་བདག་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །འདི་ནི་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅུ་དག་གིས་ནི་དང་ནས་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཚིག་གིས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ནས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པའོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་ཀྱིས་བསྒྲུབས་སོ། །འདི་ཡང་དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་འདུན་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་ཉི་ཤུ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཡིད་ཅམ་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་འདུན་དུ་ཡིད་ཚེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །དེ་དག་ལ་སྔ་བ་དང་དག་ཏུ་བདག་འདུ་བས་པ་ལ་བར་ག་བཞི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚད་དམ་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པས

91

སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དེ་དག་གི་འདི་ར་ངོ་ས་བའི་སྒྲུབ་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་པ་བཤད་དོ། །དེའི་ངོས་རྟ་ཆེག་བཞི་སྨི་བཞི་འགྲོ་བ་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དང་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གང་ཟག་བསྟན་ཏེ། །དང་པོ་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་གསུམ་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེས་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡང་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གཅིག་གིས་མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ།
དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དང་པོ་འདི་ནི་བར་དགོད་པ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དབང་མོས་པ་འདི་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚོན་པའི་དོན་དུ་འོ། །མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་མི་ཤེས་པ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཐོབ་པའོ། །དེ་ནི་སེམས་པའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཞིག་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དད་པ་ལ་བཞུགས་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་པ་འདི་དད་པས་མོས་པའོ། །
འདི་མཚན་ཉིད་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུའོ། །མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། ཤེས་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ར་བྱུབ་པ་ཡང་
རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། དྲུག་ཉིད་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚིག་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་མེད་པས་བྱ་བས་དཔེར་བརྗོད་པར་གསུངས་སོ། །མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་སྦྱོར་བ་ཅན་གྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། །ཚིག་རྒྱུན་ཞེས། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ནི་དགུ་རུ་དུས་མཐར་
ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་དུ་ཞེས་མཆོད་པའི་ཚིག་དང་པོ་ས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་པ་ཞེན་དང་གཞན་དག་ཏུ་སྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུར་པའི་ཚིག་གཉིས་པས་བཤད་དོ། །ཚིག་གཞན་བཞིས་ནི་དགའ་བསྐྱེད་པ

༄༅། །ཤི་འཕོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་ནི་སྒོ་རིམས་པ་བཞིན་དུ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་། གང་དུ་ཞིང་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཞན་བསྔོད་པ་དང་། གང་དག་ཏུ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་དང་།
གང་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲ་མི་གྲག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མི་ཤི་རི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་བསྟན་ཏོ། །གསོལ་བ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མི་སྨྲའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ
སྐྱེ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས། རིག་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནི་བར་ཆད་གཅིག་པ་བསྟན་ཏོ། །སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པའི་བར་ཆད་གཅིག་པའོ། །བར་ཆད་དེ་ནི་ཕྱི་ནས་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའོ། །དེ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སེམས་ཅན
རྣམས་ཀྱི་ ནང་རྒྱུད་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནི་བར་མཐར་ཐུག་དང་ལས་འདས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་འཁོར་བ་ཉིད་ཀྱི་དབུས་སོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་དབུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས། དགའ་བའི་ཚོགས་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས
བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་བལྟས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་ཏོ། །བསྐལ་པ་ཐེབས་བྱ་བ་ནི་འདིར་སྐྱེ་བ་བསྐལ་པ་བར་ལེན་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་བསྐལ་པ་ལ་ཕྱེད་ལྷག་པའོ། །དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འོག་མིན་ནས་དཔའ་ར་ལྡན་དུ་དགའ་བ་འབྱུ
ངས་སུ་མ་ལུ་ཞེས་ཀྱི་ཏུ་ཧུ་ཞི་བ་བཀའ་ཡི་ལས་ཀྱི་གནས་ནས་དེས་པར་འབྱུང་ངོ་། །སྐུ་རྒྱུ་མའི་ ཤི་འཕྲུ་དུ་སྨིན་ལས་ཀུ་ལ་ཙམ་ནས་ མ་ཐག་ཏུ་ཡང་དང་། པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བརྗོད་པར་བཞེད་དོ། །ཉེ་བར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བོ་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་པའི
སྐུ་ང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ནས་སྐུ་ང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་ཏོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་བཅས་པའི་ཡོངས

སྒྲུ་སྒྲུ་དེ་ན་ལམ་འདས་པ་བཞི་འདི་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པའོ། །དེ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བར་གྱི་ས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་པར་ལས་འབད་པ་རྒྱུ་དུ་ཚོགས་རྒྱུར་བ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །དེ་ནས་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བར་གྱི་ས་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ཕར་ཕྱུག་པར་འགྲོ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བར་གྱི་ས་ནི་འཕར་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བར་གྱི་ས་ནི་ཕྱིར་དུ་འཕར་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བར་གྱི་ས་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་བསྟན་ཏོ། །ཏེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བར་གྱི་ས་ཉིད་པ་འདི་སྟེ་མི་འདི་མཐར་ཕྱུག་པར་འགྲོ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བར་གྱི་ས་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བར་གྱི་ས་ནི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཡང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཚོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཅིག་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་ཚོགས་ཐོབ་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གི་ཤེས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་བྱང་ཆུབ་དང་ཡིད་བརྟན་པས་སོ། །དེ་ནས་ཐོས་དང་ཞར་སྐྱེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཞབ་སེམས་ལ་དམས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་མངོན་ཏེ་མ་ཡིན། ག་ཅི་ཏེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ནི་དེས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཐུག་གང་བ་གཟུགས་པར་གཞག་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ན་བརྒྱུད་

༄༅། །ཏཾ། འབད་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཅི་སྟེ་སློབ་པ་མ་ཡི་ནི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞན་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། ཡིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཡིད་ལ་ཉིད་དུ་ཧཱུྃ་གྱུར་གསུངས་པའོ། །གང་ཕྱིར་དེ་སྙེད་ཀྱི་དེ་དག་ཀི་བསྒོམས་པས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ནི་མངོན་པར་བྱང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་དུ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཧེ་རུ་ཀ་བསྒྲུབ་པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་ཞིག་མཐོང་བར་རྟོགས་པར་ཚེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ་རྟོགས་སླའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པའོ། །མཁའ་ཞིང་པ་ལ་གདམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡུམ་ཀྱང་སྦྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །ཡུམ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བདག་ལ་སྙིང་པོ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡི་དམིགས་པ་ནི་མི་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་ཡི་མན་ངག་གི་མཆོག་ཉིད་པ་ལ་གདམས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་མེད་ལ་བསྟེ། དེ་ལ་གདམས་པ་དེ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་ཡིན་པ་གསུངས་སོ། །ཞལ་བཞི་རུ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཞལ་ཞི་བ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་ཞེས་སོ་སོར་བལྟ་བ་མི་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ནི་མི་ཤེས་པ་ལ་གདམས་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་བློ་ལ་སྒོམ་པ་སྟེ་ཐིག་ལེ་ཉིད་དུ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་ནི། །ཕྱོགས་བཅུ་ལྷ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དུ་ཐིག་ལེ་ཞེས་དེ་ལ་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་གདམས་པའོ། །འདི་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ཤིག་ཕྱུར་བ་ཙམ་ཐོབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་དེ་ཉིད་གསལ་བའི་ཕྱིར།

ཡུལ་པ་ཅན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་རྟོགས་པར་སླའོ། །དེ་དག་ནི་རྒྱ་ཆེར་སྤྱན་ལྔ་དག་ལ་བཀའ་གདམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་རྒྱ་ཆེར་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལ་
གདམས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་བརྒྱུད་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ནི་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཐར་
ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཀྲམས་པ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྔ་བ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ལམ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ཕར་རབ་ཏུ་
དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་དྲུག་གིས། འདི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྒྱ་ཆེར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་དུ་གི་ཆ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་དམིགས་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །མིང་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་མིང་ངོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་བ་གང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་མངའ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁ་བཏགས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་ཀར་ཡང་མེད་དེ་གཉི་ག་ལས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པར་[illegible]
དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་མིང་ཙམ་ཞིག་སྣང་ཙམ་ཞིག་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བལྟ་བར་བྱའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་འདིར་ལྷག་མ་མཐོང་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། དེ་ལས

༥ ཤེར་ཕྱིན

༄༅། །མཐོང་བའི་སྣང་ཅིག་མ་འདི་མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཡི་ཕྱི་རོལ། །སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་མེད་པའི་ལུས་ཅན་ནོ། །དེའི་མིང་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་མིང་དོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པའོ། །འགག་པ་མེད་པ་ནི་མ་འགགས་པའོ། །དེ་ནི་ཡང་
སྡུག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེ་ནས་ནང་གི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལུས་དང་། དེའི་ཡན་ལག་དག་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྫས་དང་། ནང་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་ནས་ཀྱི་ལ་ཡང་
བྲག་ཅ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་ན་སྣང་། དེ་དག་ཀྱང་མི་རྟག་ཅིང་། བདག་ལ་བཅས་པ་སྤྱི་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། དེ་དག་ཀྱི་ནི་མི་དམིགས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །དེ་
ནས་དེ་བྱུང་བ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་དཔལ་ལ་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་གསུམ་དང་། གསུམ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རེག་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་བྱང་བ་ནི་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ན། །དེ་སྟར་
ན་སྟོང་བོ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་
ཤེས་པ་འདི་དག་ཏུ་བྱེ་བ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་ངོ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་རྟོག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་སོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཕྱིར་པར་དུ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ལ་གནས་ནས། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ
སྒོམ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ལ་གནས་ཏེ། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྒོམ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བརྟགས་པ་ཙམ་མོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་

རྣམ་པར་བྱང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །གང་རྣམ་པར་བྱང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བས་ནི་དེའི་སྣང་བར་བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །
གཉུག་མ་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་མངོན་པར་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཞེ་སྡང་བ་ཆགས་པ་ཉིད་ནི་དངོས་སུ་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་འདི་ཆེ་ཤེ་ན་ཆུ་ཉམ་རྒྱུད་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སྣང་བས་ཕྱིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྣ་དགུ་སྒྲུབ་ངས་སོ། །
དེ་ཡང་དེ་ཉིད་སྤང་བ་མེད་དོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་དང་རེག་པ་མེད་དོ། །རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ཡང་མེད་དོ། །འདུས་བྱས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་སྤོང་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་
ཤེས་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། མིག་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆུང་ངུ་འཕགས་པ་བུ་དག་ཏུ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་
ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་སྒྲིབ་པ་འགོག་པ་ལས་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ན་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའོ། །ཕུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་། ས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམིགས་པ་མེད་པའི་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བསྡུས་པ་དང་།

183 5

༄༅། །ཐ་དད་པ་དང་། ཁ༩ སུམ་ཅུ་བཞི་ནི་བསྡུས་པ་དང་ཐ་དད་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བསྡུས་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བསྡུས་པ་དང་ཐ་དད་པ་དག་གོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་རྒྱུ་སེམས
དང་ལ་ཀུན་ཏུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསོད་ནམས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་ཞེས་པའོ། །གཟུགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱག་བསྐུལ་ལ་ཕྱེ་བ་དེ་ནས་འདི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་རྣམས་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚིག་ཟླ་དགས་ཏེ། གཟུགས་དང་དེ་དག་གི་བྱང་བར་མེད་པས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་ཡིན་པ
དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་བར་དུ་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །གཉིས་པ་འདི་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། དེས་ན་གསུངས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི
མཐོང་སྟེ། འདི་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཚན་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །
ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་འདི་དང་དུ་བྱས་ནས། རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མདོ་ན་ཡུལ་དབུས་ཆེད་སྐྱོང་བས་བཅོམ
ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོ་བ་ཉིད་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པ་བསྟན་པ་སྟེ། མཐར་ཡས་པ་སྣང་བ་སྣང་བ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐམས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ལ

སོགས་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ནི་ཕྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། |དེ་དག་ནི་སྐམ་དང་ཕྱེ་མ་མི་མཐོང་སྟེ། མི་འཛིན་པའི་དོན་ཏོ། ། |འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། |འོན་ཏེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་དོན་དམ་པར་མཐོང་ངམ་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། |དེ་ལས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་གཏོགས་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་བཏགས་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། |དེ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཉམས་ཡིན་ན་ཏེ། དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། |འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་གཏོགས་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཞག་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྣང་བ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་ན་ནི་སྣང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པ་ནི་སེར་པོ་ནི་སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ། |དེ་བས་ན་སྣང་བའི་བདག་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ། འཛིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ། |ཕྱོགས་འདིས་སྒྱུ་མ་སྒྲུ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། ། |ཆོས་གང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། |འདི་ནི་བསྡུས་པའོ། ། |འདི་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་གཟུགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། |དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། |འདི་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའོ། ། |བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། |དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྒོམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། ། |ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཚལ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་བཙང་བ་ཚོལ་བའོ། ། |ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཀུན་ཏུ་བསྒོམ་པ་མཐོང

༄༅། །བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ནི་དབུས་དང་མཐའ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །ལྟ་དང་རྩོལ་བ་ཡོ་བྱད་བསྒྲུབས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་
མོངས་དབང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གདམས་པའོ། །དཀའ་ཐུབ་དཀོན་མཆོག་ལ་བདམས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གདན་ཞི་དགེ་འདུན་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། །དྲུག་པ་ཅན། དགའ་བ་
རྟུལ་ར་དང་རྣོན་པོ་དག །དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་རིགས། །བར་ཆད་གཅིག་པར་སྐྱེ་ནས་དང་། །བྱེད་དང་འབྱུང་མིན་འོག་མིན་འགྲོ། །འཕར་གསུམ་གཟུགས་མེད་ཚེ་མཐར་ཕྱུག་འགྲོ། །ཀུན་རྒྱུགས་ཀྱི་རྣམ་ཆགས་བཅོམ་པ་དང་། །མཐོང་ཆོས་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད། །བསེ་རུ་
དང་བཅས་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྤྱོད་དོ། །དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསེ་རུ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཚིག་ལྟ་བུ་སྟེ། གསུམ་པོ་ནི་མདོ་སྡེ་ལས་བཞིན་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་རྣོན་པོ་དང་ཞེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དད་དང་མཐོང་བ་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པའོ། །རིགས་ནས་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལྡང་ས་ནས་སར་རིགས་ཤ་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷའི་རིགས་
ནས་རིགས་སུ་འགྲོ་བའོ། །བར་ཆད་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་ཆད་གཅིག་པའོ། །བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །སྐྱེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །བྱེད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས

པས་ཡོངས་སུ་དག་ཏུ་ལུས་འདང་འབའོ། །ཁྲིད་མི་ཐེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་དག་ཏུ་ལས་འདང་འབའོ། །འོག་མིན་དུ་ཕྱི་བར་དུ་འགྲོ་བས་ན་འོག་མིན་འགྲོ་སྟེ། དེ་ནི་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའོ། །བར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོག་མིན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཚིག་ལྷག་པོ་འདི་དག་ནི་ཟླས་དབྱེ་བའི་བསྡུ་བ་བྱས་ཏེ། ཚིག་དེ་དག་ལ་ཚིག་གི་སྒྲུབ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་མི་མངོན་པར་བྱས་པའོ། །ཕྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ཞེས་ཏེ་སྤེལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱེད་པར་རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕར་བ་དང་། ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའོ། །སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲིད་པའི་རྩེ་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའོ། །གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། །མཐོང་ཆོས་ཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའོ། །ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འབྲས་བུ་ལ་ལས་ནི་གང་ཡང་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དེ། དེ་བས་ན་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞུགས་པར་འདི་མི་འདོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དེ། དེ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། བཟོད་པ་ཤེས་པ་དང་། སྐྱབས་ཤེས་པ་དང་། མཁྱེན་པ་དང་། མི་ལེ་བ་དང་། སྒྲོགས་བརྟན་དགུ་རྒྱུ་སོ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ཏེ། ངས་ལས་དེ་ལས་ཆ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་དག་གིས་འཕགས་པའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །འཕགས་པ་དམ་པ་དག་གི་གོ་རིམ་ལས་སོ།། །།[illegible]

༄༅། །དཀ་བ་ཞི་དྭངས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱུ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །རྫོགས་སོགས་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ། །རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་སྟོན་པ། །ཆུང་ངུ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་འབྱེད་དེ། གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དེའི་ཡན་ལག་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དྲོད་དང་། རྩེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །དེ་དག་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །དེ་ཐོབ་པ་ནི་ཆའོ། །དེ་ལ་ཕན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའོ། །ཡང་ན་ངེས་དང་པོ་ཚིག་གསལ་བ་དང་འདྲེ་བ་བྲལ་ཏེ། དྲོད་རྣམས་དང་། རྩེ་མོ་རྣམས་དང་། བཟོད་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡང་ན་འགྱུར་པའི་སྒྲ་སྤྱིའི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་དེ། དྲོད་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དང་། བཟོད་པར་གྱུར་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལས་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དག་དང་བསེ་རུ་དང་བཅས་པ་དག་ལས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཏན་ཚིགས་གང་ལས་ཤེ་ན། དམིགས་པ་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཐུན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། རྣམ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་དག་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལས་ནི་སོ་སོར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །མདོ་ལས་ནི་འདི་ལས་གཞན་དུ་གསུངས་ཏེ།

དེས་ན་སྔ་མོ་འདི་རིམ་པས་ཕྱི་ཉིད་དབང་ཤད་པར་བྱ་སྟེ། གོ་རིམས་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ངང་འབྲེལ་བ་འདི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚད་དང་མཐུན་པ་ཉིད་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་
སྟོང་པ་དང་། རྒྱུ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལམ་དང་རིགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲོད་དང་། རྩེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་།
ཆེན་པོ་འི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དྲོད་ཆུང་ངུ་ནི། །དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པ་འདི་རྣམ་ཅན་དེ་ཡི་ནི། །རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །བདེན་པ་འདི་རྣམ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་བཞི་འི་ཡུལ་ལོ། །མི་རྟག
པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། མངོན་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པ་དེ་དང་ལྡན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། བདུད་ཤེས
མེད་པའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཆེར་དང་འཛིན་པའི། མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞན་པའོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་རྡུལ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་འཇོམ་པའོ། །དེ་དག་གིས་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །དཔེར་ན་བུམ་པས་དབེན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ན་ཕྱོགས་ན་བུམ
མེད་པའོ། །དེ་ལ་དད་པོ་ནི་ཆོས་ལ་སྲེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྣང་རྒྱུ་དེ་ཉིད་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །དེ་ནས་མི་མཐོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བར་གྱིས་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་ཉོན་རྒྱུ་རྒྱུ་རིགས་སོགས་པ
གསུངས་སོ། །དམིགས་པ་ནི་ཀ་སྤྱན་ལས་སོགས་པའི་གཞི་སྡང་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་དེ་ལས་འདོད་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ལྟར་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཆོས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡི་བཞིན་འདོད།

༥

༄༅། །ཀུན་ཏུ་ཐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི་སྔམ་པ་བཞིན་དུ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ལ་སོགས་པ་བཞི་གཞི་ལ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་ཞི་གནས་པའོ། །ཁྲོང་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་པའོ། །དེ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་རྫོང་རྒྱུད་དུའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རིགས་པར་བྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསམས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་མེད་པ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །འོད་གསལ་བ་གང་ལས་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་དེ་རང་དང་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲལ་བ་ཡང་དམ་ཡིན། བྲལ་བ་ཡང་དམ་ཡིན་པའོ། །དེའི་སེམས་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཉིད་དོ། །འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཇི་ལྟར་སེམས་ཡིན་པ་ནི་སེམས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེས་ན་སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དམིགས་པའོ། །འོད་གསལ་བ་ནི་རྣམ་པའོ། །དེ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྫོང་རྒྱུད་དུའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་སྤོབ་པའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་རྒྱུའོ། །ཡང་དག་རིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོབ་བས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྫོ་བ་ལ་སོགས་པ་པས་ནི་ཐམས་ཅད་ཡང་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །གང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་ལ་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སློབ་པ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་གསུངས་སོ། །འགྲིབ་པ་མེད། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། མི་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྡོག་མའོ། །ཀུན་ནས་པ་མེད་པ་ཟླ་བ་བསྟེ། །མི་ངེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འཕྲུག་མའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཅེ་ན་དེ་ཉི་ལྟ་བ་བཞིན

ཏུ་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་སྐྱེ་བ་ནི་མིང་གིས་གཞན་ལས་རྟོགས་པ་སྐྱེ་དེ་མེད་པའོ། །འཇིག་པ་ནི་མིང་གིས་གཞན་དག་ལ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པ་འདི་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །མིང་དེ་སྟོན་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་མེད་དོ། །མི་གནས་པ་ཡང་མེད་པ་སྟེ། ཉན་པའོ་
ལ་བྲལ་ཞིང་འཇོམས་པ་ཡང་མེད་པ་ཉི་ཚམ་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ལས་ཤེ་ན། མིང་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡང་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །གང་དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་གང་ཡང་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །
གནས་པ་མེད་པ་ལ་ཡིན་མི་གནས་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འདིར་བརྗོད་དེ། ཉམས་པ་བ་ཞི་མེད་པར་འདིར་བསྟན་ཏོ་ན་ཉི་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་པ་ཆོས་སུ་ནི་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་མི་དགག་པ་བཅུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའོ། །དེ་ནི་དོན་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་
དང་རྣམ་པའོ། །ཆེན་པོ་ལ་ནི། གནས་དང་བརྟགས་དང་བརྗོད་དུ་མེད། ཅེས་བྱ་བ་ལ། འདི་དག་ནི་བདག་གསུ་བཙམ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་བདར་བ་བཤི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དམིགས་པའོ། །
དེ་ཕུང་པོ་ལ་འམ། །ཁམས་སམ། དངོས་པོ་འམ་དངོས་མེད་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྟོན་དུ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པའོ། །ཁ་ཡང་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དོན་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་
རྣམ་པའོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ལ་མ་གནས་ལ་འབྱུང་བ་དེ་སྐད་ལྟར་བརྟེན་ད་ཀ་མི་ནུས་ཏེ། དགེ་རྣམ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ཤེས་ཀྱི་མི་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དང་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཉིད་དོ། །ཅི་སྟེ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ལ། །གཟུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་པ་དང་དགའ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ང་བཞིན་
མེད། །དེ་དག་གཅིག་ཤེས་དང་བཞིན་གཅིག། །ཅེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིན་པ་དང་དག་གི་ངོ་ལ་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་དམིགས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དགག་པ་ཡིན་པ་དང་

191

ད

༄༅། །གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལ་ལགས་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྒྲུབས་སོ། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་ཏེ། ད

དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་རྣམ་པའོ། །གཞན་ཡང་། དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་གཅིག །ཅེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ

མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་མི་གནས་པའི་གནས་པ་མེད་པའོ། །གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དམིགས་པའོ། །གཟུགས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས

པ་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་རྣམ་པའོ། །གང་ཞི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཉེ་བར་བླང་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གཞན་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཅི་སྟེ་མོ་ཀྲུ་ཏུའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །འཕྲིད་གི་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་པ་ང

ཡིན་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པའོ། །དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་མཚན་མའོ། །མཚན་མ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའོ། །ད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཉིད་མ་པ་ཡུ། །གང་དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མཚན་མར་མི་གཟུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཟུང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཅི་སྟེ་མོ་འཕྲིད་གི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི། ཐམས་ཅད

དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན། ཆོས་གང་ཅི་ཡང་རྟེན་པ་མ་དམིགས་པ་བར་ཞེས་བསྟོ། །དེ་ནི་དམིགས་པའོ། །གང་ནི་དམིགས་པ་བཞིན། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས

པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ནུས་པའོ། །གང་གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བརྟག་པ་བྱུང་བ་ནས་བསྡམས་ནས། རིག་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་མ་ཆེན་པོ་འདི་དམིགས་པ་དང་ནུས་པའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྩེ་མོའོ། །འཛིན་པ་རྒྱུད་དུ་ཕྱི་ནི། གཟུགས་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི། །དེ་མེད་པ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཆོས་བྱུང་བ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་སྟེ་དམིགས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ངོ་
དེ་ནི་ནུས་པའོ། །གང་དེ་ནས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལྟ་རི་རིམ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་འབྱོར་པ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་དང་ནུས་པའོ། །འཕྲིན་ཀོ་ནི། དེ་དག་སྐྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །དགོངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དམིགས་པའོ། །ཀུན་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་དག་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དགག་པ་སྟེ་ནུས་པའོ། །གང་དེ་ཅི་ལྟར་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ཅུང་ཟད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་འབྲིང་པོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་ནུས་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི། དེ་དག་ནི་ཡི་མཚན་མེད་ཉིད། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་མི་རྟེན་པས། །སོ་སོ་མིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེའི་མཚན་
མ་མེད་པ་ནི་དམིགས་པའོ། །ཀུན་ལ་ཡང་དེ་རི་མཚན་མ་ལ་མི་རྟེན་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་ནས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་འབྲིང་པོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་
དང་ནུས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་པོའོ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཆུང་ངུ་ནི། །ཏིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལེན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གང་ལས་ཤེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ལེན

༄༅། །ཁ་མེད་བསྟོ། དེས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བ་ཉི་སྦྱར་ཉམས་ངོ་ན་བར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟོ། དེ་ཉིད་རྣམ་པའོ། །གང་དེ་ཡང་ཚོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་
ཞིང་གོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏྱེ་དང་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཆུང་ངུ་ངེས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །འབྲིང་གི་ནི། ལུང་སྟོན་པ་དང་སྐོམ་པ་ཟད། །ཅེས་བྱ་བ། དེ་ལྟར་སྐྱོང་བ་ནུས་གསུམ་དུ་ཤེས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ནི་དམིགས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བདག་དང་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་དམིགས་པ་ཞི་སྟོམ་པ་ཟད་པ་ནི་རྣམ་པའོ། །གང་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་འབྲིང་
གི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་ནི། །གཟུགས་པོ་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག །ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་གི་ཕན་ཚུན་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ནི་དམིགས་པའོ། །དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པའོ། །གང་ལ་ཡུ་རི་ཁྱུས་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའོ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་
ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི། །ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་ཡི་དྭགས་ཤེས་དྲུ་བལ། རེ་རེ་ཡང་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
རྟེན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་གནས་སྐབས་ནི་མ་ངེས་པས། དེ་ནས་དང་པོ་ཐ་ན་ལྟར་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། ཞེ་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ

པ་ཀ་ཉིས། །ཚུལ་དང་ལྡན་ཤོགས་ཀྱི་ཀླག་ཀྱིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་དགུ། །ཞེས་བྱ་བ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་བཞི་ནི་འཇུག་རྟེན་ལ་བརྟགས་པའོ། །ཕྱི་མ་ལྔ་ནི་དེའི་གཉེན་པོའོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཏེ། གཉིས་པ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ཉིད་དུ་བརྟག་པ། །གཉིས་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ངེས་ལའོ། །དེས་མེད་པའི་རྟེན་ནི་མ་རིག་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། གང་ཟག་གི་ཡུལ་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་དང་ཅེས་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཕུང་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་ཟག་གི་ཡུལ་གསོལ་བ་དང་ཞེས་ནས། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །མི་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མ་དེ་ན་བ་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །མཐའ་གཉིས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་དེ་དག་ཆོས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཁྱེད་ལ་སྤྱོད་སྤྲོ་ངེས་བྱུང་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་དང་དག་མ་རིག་པ་དང་། སྒྲོལ་བའི་རྟེ་ཞེས་ཀྱི་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཆོས་རྣམས་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མ་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་དང་དག་ཡོད་མི་ཆོས་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་ལྟ་རི་ཞིག་ཡུལ་གསོལ་པ། དེ་ལྟར་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །བདག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་ལྟ་རི་ཞིག་ཡུལ་གསོལ་པ་བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཤེས་རྣམ་པར་དག

༥

༄༅། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་གཉེན་པོ་ནི་མིག་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅན། །རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་རྣམ་

པ་དགུ་པོ། །ཕུང་པོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བདག་ཐབས་ལ་མི་མཐོང་བས་དེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བའི་སྒོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཞན་མིག་ལ་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །ཁམས་ཀྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡང་མི་

གཟུགས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཞན་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལ་རྟོགས་པ་ཆུ་བྱེད་པ་ས་ཐོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོག་མའི་ཆོས་ཀུམ་རྒྱུ་བཅུ་བདུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །བསྒོམ་

པ་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་ལས་མ་གཏོགས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག

པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ། །ངང་གི་སོགས་པ་རང་བཞིན་དུ་ཐོ་ངོ་བོ་དང་། །རང་བཞིན་ཕུང་སོགས་རྟེན་སྟོབས། །ཕྱུང་དང་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི། །རྫོན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །རྫས་སུ་ཞེན།

གང་གི་ཕྱི་རོལ་དང་དབང་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པས་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཙན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ

196

ཕྱིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྗེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་བདག་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ནི། གང་ཤཱ་རིའི་བུ་ནང་གཉིས་བར་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །ཁ་དོག་གཅིག་སྤྱུར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་

ནི། གང་ཤཱ་རིའི་བུ་ཕྱུག་ཕྱུག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་རྒྱུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ནི། གང་ཤཱ་རིའི་བུ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ནི། གང་ཤཱ་རིའི་

བུ་མིག་དང་གཟུགས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ནི། གང་ཤཱ་རིའི་བུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ནི། གང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ནི། གང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་

བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ནི། གང་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བདག་དོན་དམ་པའི་རྟེན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ནི། གང་སྟོབས་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་

རྫས་སོ། །ཕྱི་མ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཏགས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་ཕུང་པོར་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་མ་གཟིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཏགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་[illegible]ཞེས་

བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཁམས་སུ་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྒྱུ་མ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཁམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་བཏགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྒྱུ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་[illegible]སོ། །དེ་ནས་

༄༅། །རྣམ་པར་བྱང་བར་བརྟགས་པ་ལ་རྟོགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་གཡས་སྐོར་ཞིག་ཞུ་བ་རི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་མཆོག་འདི་ལམ་བརྟགས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་གཡས་སྐོར་ཞིག་ཞུ་བ་རི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བསྒོམ་པའི་
ལམ་བརྟགས་པ་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་གཡས་སྐོར་ཞིག་ཞུ་བ་རི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་བརྟགས་པ་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་གཡས་སྐོར་ཞིག་ཞུ་བ་རི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་མི་སློབ་པའི་ལམ་བརྟགས་པ་མ་འདི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྫོགས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཞུ་བ་རི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཡང་དག་པར་འགྲེལ་བ་བཞག་ནས། ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གསུམ་གྱི་
འགོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡོ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཀུན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུ་པོ་ངེས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྒྲ་པ་ཉིད་ནི་རྒྱུད་དུ་དར་འགྲིབ་དང་ཆེན་པོ་ཉེ་རིམ་པ་ཡི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་དངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་དང་དང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ནི་གཉེན་པོ་ཡི་མི་
མཐུན་དོ། །ཡང་དག་པར་མི་འགོད། །ཡང་དག་པར་འགོད་པ་མི་འགྱུར་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལས་སེམས་མི་འགོང་བའི་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ཉེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའོ། །སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་སྟོན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་འཆད་པ་དུ་དུས་པ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་བ་དང་།
པའི་གྲོགས་པོའོ། །དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བཞི་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །གང་བཞིན་དོ་དེ་དག་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཞིང་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དག་གིས་མི་མཐུན་

ཤེར། ༡༩༡

པའི་ཕྱོགས་མེད་པའོ། །འདི་དག་གི་སྣང་བས་ཀྱི་མདོ་དེ་ཉིད་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་སོ་སོར་ངེས་པ་རབ་སྟོན་པའི་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ་ཞེས་དྲུ་བསྟེན་དུ་འགྲོ་བས་རྣམ་པ་བཞི་རྟོགས་ཀྱིས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་ཞིང་དུའོ། །དེ་ལ་བར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ནས། སྐྱབས་པའི་རྟེན་ཡང་བཟོད་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རིགས་ཏེ། དཔེར། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་སྐུ་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤྲོ་བ་དང་། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་སྙིང་བརྩེ་རབ་ཅན་པ་དང་། །སྨོན་ལམ་ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་དང་། །ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བས། །འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲུབ་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ཚོགས་དང་། དེ་ལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་འདོན་པ་བཞུད་དེ། : དེའི་རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། དེ་དག་ལས་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་སྣང་བས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རིགས་སོ། དེས་པ་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། བསྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་སྐུ་ཡིན། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ནི་རང་བཞིན་གནས་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རིགས་ཏེ། འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་ཏོ། རིགས་མེད་པ་དང་། རིགས་ཐམས་ཅད་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་ལྟ་བ་དེ་འགྲོ་བ་དང་གནས་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །འདི་དག་ནི་གནས་པ་བས་ན་འཇུག་པ་སྟེ། རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁའ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་གཡོ་བ་ཉིད་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱིས་འཛིན་བས་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེས་ན་རིགས་ནི་རྟེན་ནོ། །ལམ་རྣམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རིགས་ལས་ཀྱི་སྣང་བ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་ཞེས་གསུངས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་དོན་ཅི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ།

༄༅། །ཀ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཏེ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞི་པ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཚིག་གོ། །ཚིག་གི་དོན་ནི་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། བདག་སྟེ་མཆོད་དུ་གསང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་དོན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་ཚིག་གི་དོན་མེད་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚིག་གི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་བདག་དང་སྟེ་མཆོད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཚིག་གི་དོན་ནོ། །ཚིག་གི་དོན་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདོད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་གི་དོན་མེད་པའི་ཚིག་གི་དོན་ནོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲ་མཆོད་དུ་གཟུགས་ལ་གང་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚིག་གི་དོན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། །དོན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡི་གཞི་བཅུ་དགུ་རྣམ་ཅེ་ཉིད་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟོང་པ་ཞིག་ན་ཉེ། །དཔེར་ན་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོས་པོ་མེད་པ་ནི་རྣམ་སུ་མེད་དེ། དེ་ཞི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གཞི་ར་འགྱུར་བ་ལྟར་མ། དེ་ཙི་རི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གཞིའི་ཕྱིར་ཏེ་སྒྲ་བ་དང་དང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཡིན་ནས། དེའི་གཞི་རྣམ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱ་ཐོག་གི་རྩེད་ཀྱི་རྣམ་ལྔ་ཆུ་ཕྲུལ་གྱི་སྣང་ལྟར་ཏུ། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་སྐྱེ་བ་མེད། ཡོད་པ་བ་མེད། མེད་པ་མེད། སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད། དམིགས་སུ་མེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དབས། ཉམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གེ་ན་ཏུ་གསལ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཐ་མི་དད་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཡོད་པ་མེད་དོ། །སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །དམིགས་པ་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱང་ཆུབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉམ་པར་དག་པ་ལ་གང་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དམིགས་པ་དང་དག་པ་ཙམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་རྫས་སུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་ནི་

ཕྱར་བསྒྲུབ་པ་ཞེན། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་གསུངས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རྟེན་མེད་དེ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མེ་དང་། །དེ་ལ་ན་མི་དམིགས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས་ཕྱིའི་རྟེན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དེའི་གཞི་རུ་པ་ར་སུ་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བཞིན་དུ་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་ལ་དེ་ནི་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་ཆ་མེད་ཅིང་བྲལ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་ནི་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ། །བྱའི་རྗེས་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲུར་ཏེ། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྗེས་སོ། །རྟོགས་པ་དཀྱུག་ནི་རྗེས་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་སྨ། དེ་ནི་མ་པ་རྟགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུགས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་དོན་འབྱུང་པར་ལས་ཞེས་པ་རྟ་ངོ། །དེ་ལ་ཉིད་རིགས་སྦྱང་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ནི་དེ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཆུང་ངོ། །དེས་ན་དེའི་དེ་དང་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ནི་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྨོས། །འདི་ལྟར་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངང་ལས་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་རྫུན་དང་། །ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་འདི་དང་། འདི་གཞན་མེད་དང་། ཕྱང་པོ་དང་། རྟ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ་ཏེ། དེ་ཉིད་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཤེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ནི་རྟོགས་དོ། །དེའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་མ་བདེན་པ་སྐྱེད་དང་པའི་འདོད་ཆགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་ཆོས་ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་དེ་ཡི་རྟེན་ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟེན་ནོ། །ཅི་སྟེ་མི་རྟག་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ནི་གཟུང་བ་ལ་ཉིད་པ་རྟོགས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཞིག་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་འདི་དང་འདྲ་བའི་དཔེ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྨོ། གཟུང་བ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ཉིད་གཟུང་བ་ལ་གཟུགས་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཡིན་མཐར་ལ་སོགས་པའོ། །ལྟོས་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཅི་མ་རྒྱུར་པའི་རྗེས་སོ། །བདག་གི་རྗེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་བ་ཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་བ་བཟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །དེས་ན་དེའི་དཔེ་ནི་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །སྒྱུ་མ་ནི་དངོས་པའི་སྐྱེས་བུའི

ཉ 191

༄༅། །ཇེ་ས་ཉི་སྤྲུལ་འདི་སྐྱེས་བུ་སྟེ། དེའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གནས་དེ་ཉིད་ནི་སྐྱེས་དུ་དོ། །དེ་ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟོད་པ་ལ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །ལྟག་མའི་ཏེས་སུ་དཔག་ང་ར་སྣྲ་སྟེ། འདི་ནི་བཟོད་པར་སྒྱུར་བའི་རྗེ་ནོ། །བཏགས་པ་འི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་འདིའི་དཔེ་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟ་སྤྲུལ་པ་བཞིན་ནོ་སྙིང་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་གསུངས་སོ། །བཏགས་པ་པ་འདི་ཡང་བསྒྲགས་ཉིད་སེམས་ཅན་བཀག་པས་སྒྱུ་མ་འདི་སྐྱེས་བུ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དེ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ནོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ལ་སྡོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་པའི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་གི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་དངོས་པོ་ནི་དཔག་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དཔེ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་བྱང་ཆུབ་པོ། །དེའི་རྗེས་སེམས་དཔའ་ཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། །ལྡོག་མ་ཉིད་སྡུལ་བཞིན་ཏེ། དེའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་རྗེ་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཙམ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་པོ། །དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་དགེ་སློང་རྣམས་པའི་དཔེ་བཞིན་པ་ཞེས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་མེད་དེ། གཞན་སྟོན། གཞན་གྱི་ཕྱིར་དེའི་དམིགས་པས་སོ། །སྒྱུ་མ་ནི་སྒྲུ་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྗེ་ནོ། །བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའོ། །དེའི་ཉེ་བར་སྡུངས་ཤེས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེས་ན་འདི་ཉེ་བའི་རིགས་པས་འདི་རང་དཔེར་བསྟན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་ཆོས་གི་དོན་རྗེན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཀྱི་རྗེན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འོ། །

དེས་ན་ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་དམ་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དང་དེ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས། །དེའི་རྗེ་ན་ས་ལས་དཔལ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྗེ་ནའོ། །གཞན་ཉིད་པོའི་སྦྱང་བའི་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་སྐྱེ་ཚེ་མ་ཞི་རོ་ངོ། །དེའི་གནས་

ནམ་མཁའ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཕྱིན་ལ་དེའི་རྗེ་ན་སེམས་དཔའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་གཉེན་པོའི་རྗེ་ནའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བ་ལའི

དགེ་བ་ནི་བསྒྲུབ་པ་ཡི་མི་འཐད་པ་བའི་ཚེ་ན་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་པའི་གནས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་འདི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེའི་གནས་ནི་ནམ་མཁའོ། །ཡང་ན་ས་ལ་སོགས་པ་ཞིག་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་སྦྱངས་པའི་དཔེ་སྟེ། དེ་ལ་ཀ་རྟེན་ནི་མེད་དེ། གཞན་ལ་ཡང་མི་

གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱུ་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེའི་རྗེ་ན་སེམས་དཔའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ཏེ་དེ་ནི་སྤོང་བའི་རྗེ་ནའོ། །དེ་དག་ནི་གཉིས

པོ་དང་ལྡོང་བ་དགག་གོ། །ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། །གཉིས་པོ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་ཅིང་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་བཞིན་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་པ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་འཆལ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི

མཐར་ཐུག་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པའོ། །དེ་ནི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཆུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྣམ་སེམས་དཔའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྗེ་ནའོ། །ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་མཁའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ལ་ཆུབ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཆུབ་སྟེ། དེ་ན་ལས་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྗེ་ན་སེམས་དཔའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན

༄༅། །ཏེ། དེའི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྟེན་ནོ། །ཁྱེན་ཆོས་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་དང་རྟེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སློབ་མ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །འཕྲུ་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔེ་ནི་གཟའ་འདང་རྒྱ་སྐར་ལ་སོགས་པའི་འོད་དོ། །དེ་དག་གི
གཉིས་ནི་གོ་རིམ་ལ་རྗེ་ལྟར་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ལ་བརྟག་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུ། ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་འོད་དང་འདྲའོ། །དེའི
རྟེན་སེམས་དཔའོ། །ཕྱག་མ་ནི་སྣམ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སློབ་མ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་ནོ། ཀྱེ་བ་ཆེན་རབ་བཅུ་ནས་འཁོར་ལོ་མི་ནུབ་པ་བསྐྲུན་ཐར་ཕྱུག་པའི་རིམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བ་གཞན་གྱི་དོན་ནོ། དཔེ་སྟོན་པ་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཡུམ་རྒྱལ་བ
རིགས་པ་འདི་ལ་དང་དག་གི་འདང་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་འདང་ཀྱིས་གནས་ནི་ནམ་མཁའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད་གོ་རིམས་སུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྟེན་སེམས
དཔའོ། །ཕྱག་མ་ནི་སྣམ་བཞིན་ནོ། དེའི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་རྟེན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བ་མི་ནུབ་པར་བཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། དེ་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ན་ཤེས་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་དེ་འདྲ་བ་དཔེར་བསྟན་ཏོ། །དེར་གནས་ནི་ནམ་མཁའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་བུ་ཀྱིས་བསྟན་པ་འབྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེའི་རྟེན་སེམས་དཔའོ། །ཕྱག་མ་ནི་སྣམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བ་མི་ནུབ་པ་དང་གཉིས་ལས་སེ་ནའོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རོ། །བྱང
ཆུབ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་གི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་མཆེད་ལྡུག་གི་ཕྱེད་པས་སོ། །ཡོན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་དམ་པ་པར་ཐ་དད་པ་མེད་པའོ། །གཟུགས

ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མེད་པའོ། །དེ་མེད་པ་ནི་ཐེམས་ཡོལ་གསལ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་འདུས་ཏེ་མེད་ཅིང་ཚོགས་པ་མེད་པའོ། །ཀ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟོན་པོ་དང་། ཤིར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དཔྱིད་དེ་བ་བཀྲམ་པོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་
གཅིག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཏེ། ཐ་དད་ན་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་མས་སུ་སྐྱོང་བ་དང་མི་ལྡན་ནོ་སྙམ་དུ་འབས་མས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བ་མཚན་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མཚན་ཉིད་དམ་ད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྒྱུད་པར་མེད་པས་སྐྱེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་དོན་
དམ་པར་ནི་གསལ་བ་ཅམ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ངང་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་རྣམས་ལ་བསྒྲུབ་བོ། །རྒྱུ་གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ངེས་ཀྱི་ནི་གང་གི
ཕྱིར་ཞེས་སྤྲུལ་བའི་སྐུ་ནི་རྒྱུ་ལ། །རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། དེས་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་མ་དེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པར་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉི་ཚེ་ལ་བསྒོད་པར་ཤེས་པར
བྱའོ། །དེས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོལ་བ་མི་མངའ་བས་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱུག་པས་སྐྲ། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བ་མི་མངའ་བ་རང་རྫོགས་པའི་རྟེན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འགྱུར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་ལྡན་མ་ཡིན། །ཞེས་གྲུབ་བོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་དེ།། དེ
ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱི་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་མི་དད་དོ། །ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ་ཞེས་རིགས་ཐ་དད་པར་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ན་པའི་ཆོས་ཀྱི་[illegible]
གིས༎ །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རིགས་སོ། །གང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་[illegible]ང་དེ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་[illegible]

205

༄༅། །པར་མེད་ཀྱང་ཚ་ཅིག་ནི་ཉལ་མར་གྱི་དུམ་པ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྣང་སྟོང་འོད་ཐིམ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྣང་བ་འདི་ཉིད་པ་རྫོང་ནས། དེ་འདི་དམིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་ཉམས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་ལ་བཞག་པ་པ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི
རྟོགས་པ་དང་། །གང་དག་འཛིན་རྟེན་འདས་འདོད་དང་། །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །སྐྱབས་སྒྲུབ་ཤེས་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དགེ་བ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ
བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །རྟོགས་པ་བྱ་བ་ནི་རྟོགས་ལ་སྐྱེ། དགེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྟོགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྟོགས་པའོ། །དེ་དག་ནི་སྣང་པོ་གཉིས་ཏེ་ལྷག་མ་ནི་རྟོགས་པར་སླའོ། །འདི་དག་གི
བ་ཤད་པ་ཞི་མོ་རྗེ་ཉིད་ལས་བསྟན་པ་རིག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྟོག་པ་མེད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ཡང་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ལ་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཡུང་རྣམ་གྱི་ལྷུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉམས་ནས་བདུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ཕྱུང
ཆུབ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །སྣང་བ་འདི་དམིགས་པ་པ་བཤད་ནས་དེ་ནི་ཆེ་ཉིད་དུ་བ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་བསྟན་པ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། གང་གྱུར་ཀུ་བསེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ
བ་འབྱུང་བ་རྣང་ཆེ་ཉིད་ཞེས་བྱ་བ་རི་དོན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོའི་ཐུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འདིར་སྐྱོ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་མཆོག་གྱུར་པ་འདར་པའི་ཐམས་ཅད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་སེམས་པ་སྐྱེ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡང་འབྱུང
བར་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་མཆོག་པའི་སེམས་པ་ཞེས་པ་ལ་སྤྱོད་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །མདོ་རྡེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཆེན་པོ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས

ཤེར་ཕྱིན 161

དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་རི་སེམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ནས་ལྷ་བ་ཆམས་ཅན་ཟླ་བ་རིའི་སྙིང་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ན་སྒོང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་གསོལ་བ་པོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་རབ་འགྱུར་གྱིས་འཕགས་པ་ནང་
པོ་འི་ཆོས་གི་སྟོན་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྤོང་དང་རྟོགས་དང་ནི་ཀུན་བྱུང་བ་ལ། །ཆོས་པོ་གསུམ་གྱི་ངེས་བྱུང་བ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །ཆེད་དུ་གཞན་པ་ཡིན
པས་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟེ། ཡང་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བླ་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །སྤང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ནི་དེ་ཞེས། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའོ། །གསུམ་པོ་གང་དག་ཅེ་ན། སེམས་དང་། སྤོང་བ་དང་། རྟོགས་པ་ཉིད
གསུམ་མོ། །དེ་ནི་སྔ་དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཀྱང་ཞེས་ནི་ཕྱི་དེ་ཡང་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལ་སེམས་དཔའ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆེན་པོར། །དེ་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བརྗོད་ནས་སྒྲུབ་པ་དགའ་བ་དང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཞན་པ་ཐམས་ཅད
པོ་ཆེ་དང་འདྲེས་པ་རི་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་བསྟན་ཏོ། །མཆོག་ཆེན་པོ་སྒྲོགས་པའི་སེམས་ཅན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདུས་པའོ། །དེ་ཉིད་དང་པོ་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་གང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་[illegible]པ་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ
གཉིས་པའོ། །མཆོག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་པ་སྒོམ་པ་ལས་གསུམ་པ་ལ་སྟེ། དབྱུང་གི་ཚོགས་ལ་མཆོག་ལས་ལ་བཞིན་ནོ། །རེ་ཞིག་ཡང་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་གནས་པའི་མཆོག་ཆེན་པོའོ། །འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་རྗེ་ཚེ་དང་ལྡན་རབ་འབྱོར་ལ་གསོལ་པ་ནི་ཞིབ་ཀྱི་[illegible]སོ། །འཕགས་པ་ཡུམ་ལ་ངོ་བོ་འདིར
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་ལས་དེ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཞེ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གནས་པ་ནི་ཆོས་ལ་སྙིང་རྗེས་གནས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པོ་སྨྲ་བ་ལ་བྱུང་ནི་ངལ་སོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་[illegible]

ཀ

ཤེ

ཁྲི

༄༅། །ཚུལ་ཁྲིམས་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྨོན་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་གིས་ཉེ་བར་གནས་པ་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་ན་ཚུལ་ལ་གསོག་པ་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མི་ཕྱེད་ཅིང་། ཡོངས་སུ་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །གང་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་དད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤུགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ནི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །གང་ཡང་དེ་དག་ལ་སེམས་བརྟན་ཞིང་ནན་ཏན་ཆེས་པར་བསོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་དེ། དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདི་བདག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གཞག་པར་བྱའོ་ཞེ་ན་སྨྲས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་གཉིས་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་དང་ངེས་སོ། །དེ་རི་ཞིག་ཏུ་ཕྱུང་པས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱུ་གིས་གསུངས་སོ། །དེ་རི་ཞིག་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གཉིས་པོ་སྐད་ཡིན་པ་དང་ཡང་སོ་སོར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་དང་རྟག་པ་དག་འདུག་ཏུ་ལྡུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཞུགས་པ་དེ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དྲུག་ལ། །དེ་དག་སོ་སོར་འདུས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་རྗེ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་གསུངས་པ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དྲུག་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རང་གི་བ་རོ། །སོ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེ་རེ་ལའོ། །དེ་དག་འདུས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །གང་གོ་ཆ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ།

161

ཕྱག་ཆེན་ཕྱག་གིས་མཚོན་པས་རྟེན་འབྱུང་གསུང་ལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ཆེ་རི་སྒྲུབ་པ་བ་ཤིང་ནས། །འཇུག་པའི་སྒྲུབ་བ་ལ་བཞི་ལྟར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་ཐུབ་ནས་ལ་བསྟན་པ་ཚོས་མཛད་པ་ལས། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་ནས་མེད་བསྐྱེད་སོགས་པ་ཀ །ཡུམ་དང་སྲས་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཕྱོགས་པ་མེད་དང་ལྡན་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཚད་དུ་བྱང་མདོ་ན་ལེགས་སྤྱད། །རྣམ་གྲངས་གཉིས་པ་འདི་རྒྱུ་བ་ཡིན། །འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འདོད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ནི། །སྐྱབས་འགྲོའི་ཚུལ་པ་བཞི་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཉིད་སྐབས་དེ་ནས་བར་ལས་ཀྱི་དང་བཞི་ནས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་གཙུག་ལག་མེད་པར་ནས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་། །ཤེས་རྣམ་པ་དག་པའོ། །མདོར་ན། །རྣམ་རིག་རྣམ་སྤྲུལ་ཞེས་ཐུབ་པ་སོགས་པའི་སྣང་བའི་རྣམ་དྲིལ་པའོ། །གང་ཞིག་སྐྱབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལ་ནི། །དེ་དག་དབང་ལས་དང་བཞི་བཞིན་བྱ་ན་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་འཇུག་དང་བྱས་ལ་ཚུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་ནས་ཚོ་རི་དང་བ་དག་ལ་མི་དམིགས་པ་འཕྲུལ། །ཕྱི་མ་དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཞིན་བྱ་ཞ། །འདོད་པ་རྣམ་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གི་འདོད་པའི་རྒྱུ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ར་སྦྱོང་བ་དགེ་གསོལ། །རྟོག་པ་དང་སྤྱོད་པ་ང་བཅས་བཞིན་དུ་བཞི་འདོད་པ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྟོག་པ་དང་རྒྱུད་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་བསྡུས་པ་བདེན་པར་སྨྲ་བའོ། །དགའ་བ་དང་བདེ་ཉིད་སྦྱོར་བའི་འདོད་པའི་དོན་སྤྱོད་པ་དང་། ཡུལ་དང་སེམས་ལ་ཉིད་དུ་སྤྱད་ལ་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་བཅས་པའོ། །ཀུན་མ་གཏན་དང་པོ་ནི་ཐར་བསྟན་ནི་ཤེས་བྱ་བའི་སྐྱོན་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་འདི་ཅང་མི་རྟེན་སུ་སྒྲོང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཉམས་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་དང་བསྟན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་ཐུབ་པས་རྟོག་པ་མེད་པ། །ཕྱོགས་མེད་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཉི་གནས་སོ། །དེ་ཞེས་གྲུབ་ནི་རྣ་ལ་འགྱུར་པ་དེ་ནི་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་དག་ལ་སེམས་འཁྲུག་པ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ན་མཐར་

༄༅། །བཟློག་སྟེ་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པ་མེད་པའི། །རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དྲན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ཏེ། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མྱོང་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་བདེ་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་བཏང་སྙོམས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏང་སྙོམས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་དགའ་བ་ལ་བཏང་སྙོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲན་པ་དང་ལྡན་ཤེས་བཞིན་ཉིད་དུ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་དགའ་བའི་སྐབས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བའོ། །ལུས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་སོ། །འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །འདེ་བ་ལགས་ནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་ལ་ཕྱིས་འདི་ནི་དེ་བསམ་གཏན་ནུ་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱུག་མའོ། །བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས། སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྤངས་པས། སྔོན་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནུབ་པས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མེད་པ་བདེ་བ་ཡང་མེད་པ། བཏང་སྙོམས་པ་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་བདེ་བ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཏན་ནས་ཞི་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་ཡེ་ཅི་གཉིས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྔོན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་སོ། ཡིད་བདེ་བ་ནི་གསུམ་པ་ལའོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་གཉིས་པ་ལའོ། །སྔོ་ཉིད་ནས་ཞེས་བྱ་བར་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ། །བཏང་སྙོམས་ཉིད་ནི་འདིར་ཆེར་བསྟོ། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མེད་བདེ་བ་ཡང་མེད་པའོ། །དེས་ནི་བདེ་བ་ཡང་མེད་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །བཏང་སྙོམས་པ་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་འདིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཐོ། །དེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། ཉམས་པར་རྟོག་པ་དང་ཉམས་པར་དཔྱོད་པ་དག་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག
བཞི་སྟེ། ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །ཡན་ལག་ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །བདེ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །བཞི
པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང༌། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་བཞི་སྟེ། ནམ
མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། ཐོགས་པ་བའི་འདུ་ཤེས་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་ཏེ། ནམ
མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་སྔོན་པོ་དང༌། སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་ལ་མ་ཆགས་པ་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་ཐུམ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམས་པ་ལས་སྣང་བ་མེད་པའི
ཕྱིར་རོ། །ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩིག་པ་དང༌། རབ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་ཁང་ཁྱིམ་དང་ཤིང་ཚལ་དང༌། སྐྱེད་ཚལ་ཆུ་ལོ་དང༌། རི་དང༌། ཆུ་བོ་དང༌། ནགས་དང༌། ཤིང་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་ཡས་པས་ཞེས
ཐུ་བ་ནི་དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཇི་ལྟར

༄༅། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་དྲན་ན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་གིས་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མོས་པ་དེ་ནི་རྣམ་ཐར་ཡས་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནི་རྟག་ཏུ་ཤེས་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་

ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ཏེ། ཅུང་ཟད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ལས་ཀྱི་ཉེ་བར་བསྒོམ་པའི་དམིགས་པ་སྤངས་ནས་ཀུན་ཏུ་མི་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་བཅས་ཏེ་བློ་མོས་པ་བཞུགས་པའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅུང་

ཟད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཅུང་ཟད་མེད་པ་འདི་འདུ་ཤེས་ལས་ཀུན་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དེ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་བྱེད་དོ། །ཅུང་ཟད་མེད་པ་འདི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཞི་བ་ཉིད་དུ་ནས་བསྒོམ་པ

ལས་འདུ་ཤེས་མེད་པའོ། །འདུ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཉིད་དང་། དེ་ལས་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཉེ་བར་འཛིན་པ་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཐམས་ཅད་གཉིས་ནང་གཟུགས་མེད་པ་བརྒྱད་པོ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་ལས་དབང་འབྱོར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་རྣམ་པ་

པ་དེ་ནི་སྟོན་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པ་ཐར་པ་ཐམས་ཅད་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། མཚན་མ་ཡོད་ལ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཚོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་སླུ་བ་བ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཀྱང་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཅེས་ཤེས་སུ་སྒྲུབ་ཅེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེ་རྣམ་པ་སྟེ། ཐད་དང་པ་དང་ཟབ་དང་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་

པ་དང་། ལྟ་བ་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟགས་ཏེ། དེ་དང་ཚོགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་ཉིད་ལས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲིབ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་ཚེ། དགོས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་དང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་འདི་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྒོ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟོན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་བོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཇི་ལྟར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚེ། ཉེ་བར་བཞག་པ་

ཡི་དང་ལྡན་པ་གཏན་དུ་སྤངས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ནི་གོ་ཆ་ཆུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ངེས་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་འཇུག་པ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ལམ་

ལ་འཇུག་པ་ཡང་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ལམ་གྱི་རྒྱུ་བཅུ་ཀྱི་བ་ཡང་ལམ་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་ནས་རྣམ་པར་འགྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་མེད་པ་འདི་སྒར་ཏུ་འཛུགས་པ་ཞི་ཐ་ཤད་པར་ཞུགས་སོ། །སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་དམིགས་པ་དེ་ཁྱིམ་ཚེ་མེད་པའོ། །དེ་ཉིད་བཞི་སྟེ། །བྱམས་པ་དང་། །སྙིང་རྗེ་དང་། །དགའ་

བ་དང་། །བཏང་སྙོམས་སོ། །དེ་ལ་འདི་ལ་ཡང་དགེ་བ་རྩ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་བྱམས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་བསམས་པ་ནི་སྙིང་རྗེའོ། །བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་བསམས་པ་ནི་དགའ་བའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་བསམས་པ་ནི་བཏང་སྙོམས་སོ། །ཁྱིམ་མི་ལ་སོགས་

ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་སྨོན་པ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་སྨོན་པ་དང་ས། །བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་སྨོན་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་སྨོན་པ་དང་། །བཞི་པོ་ཡང་མཉམ་པར་སྦྱོང་བའི་ལམ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྒོམ་པ་བརྟན་པ་ནི་ཆོས

ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལས་གོང་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །རྣམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཡ། །འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་ཉན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ཏོ། །ལུགས་མཐའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཞིབ་ལ་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །ཆེན་པོ་ཞེས

བྱ་བ་ནི་འཇིག་པའོ། །ཆོས་མེད་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བས་ནི་དམིགས་པ་ཡང་སོ། །མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་རྣམ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཐམས་ཅད་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི

རྣམ་པ་བཞི་ནི་རང་གི་དེ་བོ་བསམས་དང་། །རྣམ་པ་མཚན་དང་། །མི་དགའ་བ་དང་། །རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་བཀོག་གོ། །སྟོང་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀ། །ཐུགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་པ

༄༅། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་དམིགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་སུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་དང་དང་གྲུང་དང་ཐམས་ཅད་པ་གསུམ་པོ་རྣམ་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སྐྱེད་པ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པས

གསུམ་པོ་དག་ལ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་བ་རབ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའོ། །ཕྱོགས་ཀ་ཅེ

ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུ་བའོ། །གང་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་དུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་པའོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ་བའི་ལ་མཐའ་ར་གཏུགས་པ་ཡོད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།

ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པས་སོ། །གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་གནས་པས་སོ། །ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་རྒྱས་པའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྟོགས་པར་སྨྲའོ། །སེམས་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དགའ་ལ་ཡང་བརྗོད་

པར་བྱའོ། །ཚད་མེད་པ་དག་ཀྱང་དང་པོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུན་གྱི་གཅིག་པ་ལ་བཞི་ནི་དུས་དང་འཇིག་རྟེན་སུ་འབྱུང་ངོ། དེ་ནི་ཚད་མེད་པའི་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡི་ཚོགས་ཀྱི་ཆེ་གནས་གི་ཉེ་ཞི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་འབྱུང་བའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོད་པ་སུ་ཡི་པ་ཡི་འབྱུང་བ་ནི་མི་དེ་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ།

བསྒོམ་པ་དང་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་འདི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྒོམས་པར་བྱ་བ་དང་། སྒོམ་པ་པོ་ལ་རྣལ་ལ་མི་དམིགས་པ་རྟེན་ཅིང་མེད་པའོ། །དེ་བས་ན་ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ཚད་མེད་དོ། དེ་ནི་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ།

དེ་ནི་དོན་ཉིད་བསྒོམ་པའི་དོན་ཏོ། ཚད་དུ་ཕྱིར་འབྱུང་བའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་འབྱུང་བ་ནི་མངོན་ཏུ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་བ་ནི་མི་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །འབྱུང་བའི་སྐབས་ན་ཤད་ནས་ཚོགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ན་ཤད་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་དང་པོ་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། བརྩེ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བསྟན། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཅུ་དང་། །གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་བསྡུ་བ་ཡི། །
རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དྲངས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་ནི་བཅུ་གསུམ་དུ་སྟེ། སྙིང་རྗེའི་ཚོགས་དང་། སྦྱིན་པའི་ཚོགས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བཟོད་པའི་ཚོགས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཚོགས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། སའི་ཚོགས་དང་།
གཉེན་པོའི་ཚོགས་སོ། །དེ་ལ་སྙིང་རྗེའི་ཚོགས་ནི་སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཉམས་པ་ངན་སོང་དག་ལས་རྣམ་པར་བཀྲོལ་ཏེ། ལྟ་དང་མི་ནི་དྲེགས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྙིང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་སྙིང་རྗེའི་ཚོགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ཀླུ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་གི་ཚོགས་ནི་མདོ་སྡེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །
དགའ་གཞི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་དགེ་བ་ལ་རང་གཞུང་འགོད་པ་ཞི་གནས་ཏེ། དམིགས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །སེམས་ཅན་དམན་པ་ཁྲུམ་དང་བྲམ་ཟེ་ཅད་ལ་མདེ་རི་འབྲས་བུ་ལ་བཀྱུར་ཏེ་འགོད་པ་ཡང་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞར་ན་ནོ། །སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་སྐྱེད་
རྣམ་པ་དེ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །སྦྱུམ་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཐོབ་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་
ང་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཆ་ཉམས་པ་དག་གོ། །མདོ་ལ་ས་དང་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་ཏོ། །དེ་ལྟ་ཐ་མ་བ་བ་ཚོགས་སོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ། །དེ་དང་འདི་པ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་འབྲེལ་བའི་ལམ་མོ། །འཕྲུལ་ཞིང་བ་ཅི་ལས་པ་ཡི་ཡང་དག་པར་

215 ཏ

༄༅། །ལྷུན་པོ། །ཀློ་ལ་བཞི་མི་ལྡན་པའོ། །མེད་པ་དང་དབེན་པར་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོ་སུ་ཐམས་ཅད་ལ་འཚེ་ངེས་མཐོ་ལ་བའོ། །དེའི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བཞི་ལམ་གྱི་ཚོགས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐ་དང་ལ་ཞུགས། ཅི་ཙམ་གྱིས་ན་ཡང་དག་པར་ཐུགས་རྗེ་པ་ར་ཡི་ག་ང་ཕ་བསྒྱི་བལ་བགས། དེ་ཉིད་ངས་འབྱུང་འཕགས། ཆོས་དགུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཞུགས། དེ་བཞིན་སྐྱོབ་ཞིག་ཁྱུང་བསྒྲུབ་ཅིང་ཞེས་གྲུབ་ལྷུ་སྡིང་བའི་ལྷོ་རྒྱ་གྱི་སྐུལ་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཡང་མདོ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་ཡུམ་པའི་ཚིག་གོ། །མདོ་འདི་ལས་གསུངས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །རྟེན་པ་དགོས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལས་སོ། །དེ་ལ་མི་གནས་པ་བབ་ཤད་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དེ་ནི་ཆོས་གནས་པ་མེད་ཅི་ངར་འཛིན་པ་མེད་དོ། །རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་མེད་ཅེས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་ངེས་སྟོང་པའོ། །ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གྲུབ་པ་ལ་ཆོན་ཉིད་ཕྱིར་སྟོང་སྐྱེ་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ནི་ཆོས་གིས་སྟོང་སྟེ་དངོས་པོ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱོགས་བཅུ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང༌། གནས་པ་དང༌། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །རབ་ཏུ་རྨོངས་པ་དང༌། རྒྱུ་ནག་པའི་མཚན་ཉིད་དང༌། སྐད་ཅིག་ཅི་འཇིག་པ་དང༌། རྒྱུ་ན་འཇུག་པ་དང༌། སྣམ་དང༌། ཕྱི་མ་རྒྱུ་ན་མི་འཇུག་བཞིན་གྱུ་པའི་དོན་ཏོ། །ཉེ་ལས་བསྡུ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་གཉིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །མཐའ་མེད་པ་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པས་སྐྱེ་ལ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐུའོ། །དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དག་གི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟེ

འགོར་རབ་བོ། །དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དོར་བ་མེད་པ་ནི་གཏང་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་ལྟ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དུས་གསུམ་ཕན་ཚུན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་སྟེ་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདུས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོའོ། །སྤྱི་རབ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཇི་ལྟར་སོང་ཅེ་ན། །ཉན་རང་ལ་ནི་ཡོད་ཀྱང་གཞན་ལ་ནི་དམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། ཏེ་ཙམ་ཅིག་འཕྲུལ་བ་བ་ཡ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་བས་ན་དངོས་པོའོ། །དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངོ་བོ་ནི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཡེ་ཤེས་དང་མཐོང་བ་དག་གིས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ནི་རྣམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡང་ཡིན་ལ་གཞན་གྱིས་མ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པས་ན་གཞན་གྱི་ངོ་བོའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །དེ་ན་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། །ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་ཡོངས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དག་ཐོབ་ཅིང་རྒྱས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉམས་པ་མི་རྟོག་པ་ཟག་པ་མེད་པ་འཛིན་ཏེ་ཉོན་ལས་འདས་པ་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །སྔོན་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོ་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་བཞི་མི་ཉམས་པའི་ཚིགས་སུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆོས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་ཚིགས་སོ། །ལས་ཀྱི་ཚིགས་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཞིང་ལ་མའོ། །དེ་ལ་གང་གིས་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཉེ་རབ་གཞན

217 ཀ ༄༅། །ཁ་སྦྱོར། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དེ་ཡང་ཉིད་དམིགས་པའི་ཡུལ་གྱིས་བཞི་སྟེ། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་
ཞིང་གནས་ནས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་དང་ལྡན་པའི་རྟོག་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ནང་དང་ཕྱི་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་ལྟ་བ་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བར་གྱིས་བ་ཞུགས་ནས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་རྩོལ་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་ཅན་དྲན་པ་དང་ལྡན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆགས་སེམས་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་བསལ་ཞིང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། །
དེ་ལ་ནང་གི་ལུས་ནི་རང་གི་མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་གོ། །ཕྱི་རོལ་ལུས་ནི་རང་གི་ལུས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདུས་བྱས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ནི་རང་གི་ལུས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་མ་བསྡུས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་ཁམས་བསྡུས་པའོ། །ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ། །ལུས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་འདི་རྒྱུ་བས
སོ། །ཚོར་བ་ནི་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །ཆོས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའོ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་ལྟ་བ་ཉིད་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་བའོ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་འདི་རྟེན་ཞེས་དང་ལྡན་པའོ། །རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ལུས་དང་ཚོར་བ་ཉིད་དང་བཅང་ཀ་ཀུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་རྗེས་སུ་མེད་ཕྱིན་ཅིང་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་གོ། །ཤེས་པར་བྱེད་པ་ངེས་པ་ཀུ་ཤེད་དང་ལྡན་པ་ནི་རྩེ་བ་དང་རྟེན་པའོ། །རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤེས་བཞིན་ཅན་ནོ། །མི་བརྗེད་པའི་དང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ཆུབ་ཉེ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྟོབས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་དྲན་པ་དང་ལྡན་པའོ། ||

191

བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། དྲན་པ་དང་། འདི་དག་གི་དབྱེ་བ་ཡོན་ཏན་ནི་རང་གི་རྟེན་གྱི་ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེ་ཚོམ་ལ་བཞེད་ཀྱི་བཞི་སྐྱོང་བ་མཛོད། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་རྗེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྙེད་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་།

བསྟོད་པ་རྣམས་དགའ་བ་བཞི་བརྟན་པ་ལ་མ་དང་། ཆགས་པའོ། །མི་རྙེད་པ་དང་། མ་གྲགས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྨོད་པ་ལ་ཞེ་སྡང་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ནི་ན་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ལུས་དང་པོ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཉིད་རྣམ་

པ་བཅུ་བཞི་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་གསུམ་སྟེ། དང་པོ། རིང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་པ་ཞིག་ཅིག་གོ། །ཕྱིར་ལྡོག་ཏུ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་གཉིས་པའོ། །རྟོགས་ཡེ་ནས་ཏེ་རྟེན་པ་དྲུག་པ་འདི་དག་གསུམ་པའོ། །ཁམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ནི་བཞི

བའོ། །མི་གཙང་བའི་རྣམ་པ་རུས་གོང་དག་གི་སྒོ་ནས་ནི་ལྔ་པའོ། །མི་རྟག་པ་འདུ་ནས་ནི་དྲུག་པའོ། །དེ་ལ་མཆོད་རྟེན་དང་བ་བཅུ་གྲུབ་བདུན་འགྱུར་བའོ། །ཕྱི་ནང་ཡུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་གའོ། །ཀུན་དུ་སྤྲ་བཞིན་གྱུར་བ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དགུ་པའོ། །རྣམ་པར་ལྷ་བཞིན་གྱུར་བ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚམས་སུ་འོ། །བཅུ་

པ་རབ་བྲིད་ནས་སྨོས་པའོ། །འདོད་པ་དང་དག་པར་འཛིན་པ་ནི་བཞིན་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཆོད་པར་བཞག་པ། །སྤྱན་པ་འདོད་ལ་ཡོད་པས་ཞུགས་པ་དང་འགྱུར་བའོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་སྣང་སུ་རྣམ་འཛིན་པའི་རྣམ་པའོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱིར་འཁྱུད་བ་ཞི། སྒོ་མ་ཐེན་ལ་གནས་པས་བརླབས་པ་བཞིན། དེའི

ཉེ་གནས་ཀྱི་སྣོད་བཞག་བཞིན་ནོ། །བག་ཡས་པ་དང་སྣོམ་པའི་ཕྱིར་ངེས་རྒྱུ་ནས་སོ། །རྒྱུ་པ་ཉེ་རྒྱུ་ཡོ། །མཁའ་ལ་དེ་མ་ཁ་ལ་སྒྱུར། །མཆེད་པ་བཅུ་ཤེས་ཉིད་པའོ། །སྒྲུབ་ནི་སྒྲུབ་པའོ། །མཆི་རབ་ནི་མཆེ་ར་པའོ། །བྱུང་དང་མཐུན་པ་ནི་ཟླ་བས་སོ། །མཆོད་པ་འདི་ཐལ་བའི་བདག་སྐྱེ་གང་བྱུང་ངོ། །ཁྲུག་ནི

སྲིད་རྣམ་ཡེ་བརྡ། །རྒྱུ་པའི་ཞི་དང་ཆོག་གོ། །དང་པོའི་རྣམ་བུས་བས་ཀྱི་སྤྱོད་དེ། །དུ་མ་འདྲེན་ཅན་གྱུར་བའི་སྤྱོད་པའོ། །རོ་ལ་བའི་གནས་ཤེས་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་བསྡུས་པའོ། །ཤེས་ཞེན་དག་གི་ཅིག་ལོན་པ་ཞེས་བྱ་བའམ་སོ་སོར་བདེ་གཞི་རྣམས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བསམ་པ་ལ་བསོགས་པ་གསུམ་མོ། །གང་རྣམ

༄༅། །པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་པ་པར་བསྒྲུབས་གཞིག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རྣལ་བ་བར་ཟློག་པ་ནི་ནམ་བཅས་བར་འཕོར་ཟློག་ཅེའོ། །དེ་ལྟར་ཤུགས་སྦྱོང་གི་ལུས་མཐོང་བ་ཆུ་བདག་ཉིད་ཁྱང་ང་དེ་ཉིད་དག་འདུས་ཀྱི་ཉིད་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཉིད་དང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའོ། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་རིང་བཞིན་ཏུ་མཐེས་བྱ་བ་མི་རྟོགས་སུ་བསྟན་པའོ། །འོན་ཀྱང་ཅི་ཡི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་ལ་ཞི་བ་འི་ལུས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཞ་ཞིག་བཞིན་ནོ་གསལ་བ་བ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོགས་ཀྱི་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནས་བཞིན་སྤྲོས་སོ། །དགའ་བ་དེ་རྒྱུ་མ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡོད་ན་ངེས་པར་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་འདིས་ངེས་པར་ངེ་རང་བཞིན་ཡང་དག་པར་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ནུས་པ་བཞི་འོ། །གཞི་ལྟ་དུ་རི་ཀ་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོགས་ལ་སྤྱི་བ་ཉམས་སུ་ཀྱང་པ་ཅི་ཕྱིར་རང་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་པ་དེ། །ཁམས་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཚོལ་ལོ། །སེམས་རང་ཆུ་འཛིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་འཇོག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ཚོགས་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། འཕེལ་བ་རྒྱས་པ་དང་། ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན་ཕ་ཅིག་ཅི་ཡི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དེ་ཉི་ཚ་བ་འབབ་པ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ནི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དེ་ལ་ཞུམ་པ་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པའོ། །རྒོད་པ་ལ་སེམས་ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་སྟེ། མཉམ་པར་འཇོག་པའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་འོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ནི། གཞན་ཡང་དག་པའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའོ། །དེ་ཡང་བཞི་སྟེ། འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཅི་གཞི་སེམས་ལ་དང་ལྡན་པ་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཅི་གཅིག་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་དགེ་བའི་ཚོས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་

གཞན་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ལ་ཆེ་རྒྱུ་མཚན་དཀར་ཁ་ལ་སེམས་སེམས་སོ་ཐོག་སྦྱང་ལ་ཡལ་ལ་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཅི་མ་དག་མི་དགེ་བ་སྒྲུབ་ལ་ཀུན་རྟོག་ཞི་སྦྱོང་དུ་ལ། ཅི་ཡང་ཀུན་རྟོག་ཞི་སྦྱོང་ཅེས་ཟེར་བ་ཀ་ནི་དག། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་སྦྱོང་པའོ། །
དེ་དག་སྐྱེས་པ་ལ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་འདི་རང་དུ་ཕྱུར་ལ། བག་ལ་ཉལ་རྣམས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ཙོམ་པ་ནི་སྤོང་བ་འདུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་མངོན་པར་འགྲུབ་སྟེ། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་
དང་། སེམས་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་སོ། །དེ་ལ་གང་གི་ཚེ་འདི་གཉེན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བཟླས་ཀྱི་སྒོམ་པ་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྐམ་པ་བཞི་ནི་དྲན་པའོ། །མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཚེ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དད་པ་ནི་སྔ་མའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ལ་
སྒྲུབ་བོ། །དེའི་སྟོན་དུ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ན་རྟེན་དུ་སྦྱངས་པ་ནི། །དེ་ལ་ཡང་དག་པ་ནི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ་རྟོགས་སོ། །ཤེས་པ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལྟ་བ་བསམ་ཏེ་གི་རྟོག་པ་སོ། །དེ་ལ་སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཉིད་སེམས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཉིད་བཏང་སྙོམས་སོ། །དེ་འདྲ་བ་ལ་གོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་
བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་དེ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉེ་ཉེ་མཚམས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡི་སྒྲིབ་པ་འདི་ལ་དང་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། །འགོག་པ་ནི་སྤྱི་བརྗོད་ལ་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་སྤོང་བ་ནི་ལྷག་པ་བསྒྲུབ་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའོ། །
དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་བསྒོམས་སོ། །མཆོག་ཏུ་དབང་པོ་ལ་ཐབས་དབང་པོ་སྟེ། དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་རོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐྱེད་ཅིང་ཕྱོགས་པ་ལ་བདག་པོར་གྱུར་པས་ན་དབང་པོ་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་
དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །རྟུལ་ཕྱུགས་ཀྱི་ཀ་ལ་བདང་ལྡན་པའི་རྟགས་མཐོང་བ་ལས་ཕྱི་ཞིང་དེ་རྩེ་མ་ནི་ལྟུང་བ་ལ་རིགས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་པ་དང་། ཉེ་བར་དེ་དག་གི་རྟགས་པ་ལ་འདང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩེ་མོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལུགས་པ

221

191

༄༅། །ན་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར་རོ། དེས་ན་དབང་པོ་ལྔར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་སྨིན་པ་ཉམ་བརྡུད་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། པའི་སྟོབས་ནུས་ཞེས་རབ་ཀྱི་བར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་མི་རྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནས། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་བར་དུའོ། །དེ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་སོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །དྲན་པ་ནི་གཉི་གའི་ཕྱོགས་སོ། དེས་ན་དེ་དག་ཐོབ་པས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་བར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་ནས་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཕུང་པོ་གསུམ་དུ་སྡོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་བརྩོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོའོ། །འཕགས་པ་ནི་སློབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་སློབ་པའི་ལམ་འདི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་འདི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ཉིད་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། སོ་ཚན་བདུན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒོ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་གཏན་ནས་མེད་པས་ན་སྟོང་པའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པས་མཚན་མ་མེད་པའོ། །དེས་ན་མཚན

མ་མེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་འཁྲུལ་པ་སྟེ། མེད་པའི་དོན་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་བ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྣང་བ་རྒྱུ་བ་ཡིན་གྱི། སྟོན་པ་རྟོགས་པ་ཞིམ་ཡིན་ནོ། ངས་ན་སྟོན་པ་མེད་པའོ། །ཤེས་པ་བརྟུལ་ཅིག་ཞི་མ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།
སྡུག་བསྔལ་མི་སྐྱེ་བར་ཞེས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཞེས་པའོ། །སྐྱེས་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་བཞི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤངས་པ་སྟེ་ཞེས་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་བ་འགོག་པ་སྟེ་ཞེས་པའོ། །འགོག་པ་མཐོང་
སྡུམ་དུ་སྤྱ་བ་དེ་ལམ་གང་གིས་འགོག་པ་མཐོང་ནས་སྡུག་དང་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་སྡུག་བསྔལ་འགོག་ཅེ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཟད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཟད་པ་ཞེས་པའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བར་ཞེས་བའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྐྱེ་དུ་ལུས་
དབྱེ་ངང་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཞེས་པའོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་རྗེས་སུ་དམིགས་པས་ཞེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཞེས་པའོ། །གཅིག་ཏུ་ཀུན་བརྟགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་པའོ། །ལམ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ལམ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱེ་ཇི་ལྟ་
ཤེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་པ། ཤེས་པ་རྣམས་དང་ལྡང་མི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔ་ཞེས་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི་མི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོའོ། །དང་པོ་གང་ལ་མི་ཤེས་བ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས
བྱའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ཀུན་ཤེས་པ་བསྡུ་པའི་དབང་པོ་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣ་ཡོན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་གཞི་ཡང་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤུབ་པས་ཆོས་ཉིད་
ཆེས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་ནི་རྗེ་ལྟར་འོས་པ་ཉིད་མོང་བ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་དེ་འཛིན་གསུམ་སྟེ་མི་དེ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྒོམ་པ་དེ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།

223 ཕ ཤེར 161

༄༅། །ཐབས་མཁན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ནི་འཇིག་པའི་སྐྱབས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཚད་མེད་པ་ཡང་འཇིག་པའི་སྐྱབས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི་འོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བའི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པོའོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་
ཤེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཉིས་པའོ། །སྡུག་པར་མོས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་པའོ། །ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་དགའ་སྐྱུལ་པའི་སྒྲིབ་པ་འདི་ནི་པོ་མ་ཐུར་བའི་ཕྲིང་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ངོ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སྡུག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྡུག་པའོ། །རྣམ་ཤེ
པ་མཆེད་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་ཡི་ཀླུ་བདོག་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞིང་ཞར་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་པ་པར་འཇུག་པ་ལ་སྒོམས་པར་ཞུགས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞེ་ཁ་ཕྱོགས་སུ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀྱི་སྡོང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་སོ། །ཐབས་མཁན་དང་པ་ལ་སྒོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཐབས་
མཁན་དང་པོ་ཡི་བདོག་གི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡི་གཉེན་པོར་ཐབས་མཁན་གཉིས་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་འཕྲུ་ནི། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནང་གི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་
ཕྱིར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ལ་ནི་དང་པོར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ང་བར་ཞེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཞིང་ལུས་བཞིན་དུ་ཐབས་མཁན་དང་པོ་འམ་གཉིས་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡང་བརྗོད་དོ། །ད་ནི་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་ང་ཡི་སྡུག་པ་རྣམ་པར་སྒོམ་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཞུམ་པར་གྱུར་བས་ཡ། ཅི་བདག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་རྣམས་སྡུག་པ་ཉིད་དུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་ན་དོགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཞེས་པས་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས
ཐབས་མཁན་བཞི་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྡུག་པར་མོས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་མོ། །གཟུགས་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞི་ལ་སྟེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ཉེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ

ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ནི་དགེ་བ་བཞི་དེ་རྒྱུད་ལ་འི་སྐྱེ་བ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པའོ། ཞི་བར་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཡང་ཐར་པ་དང་། རྗེས་ལ་ལུས་མངོན་པར་གནས་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རྟེན་ཅིང་ལངས་ནས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་འགོག་པ་སྟེ། དེའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ་ཞི་བར་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་ལྡང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གནས་ལ་ཡང་གནས་སུ་གནས་པ་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན་པར་རང་དུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ལ་ལས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་གནས་སོ། །འདོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །ལེགས་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ལ་ལས་འདོད་པའི་གནས་སོ། །མི་འདོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །ལེ་ཀ་དང་ལྡན་པ་བཞི་གནས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །སྦྱིན་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ནི་གནས་སོ། །དབུལ་པོར་གྱུར་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་གནས་སོ། །བདེ་འགྲོ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་གནས་སོ། །ངན་འགྲོ

༄༅། །ཉི་ག་ཙུགས་མ་ཡིན་པས་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་པའི་དག་པ་དང་བཅའ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དགག་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །གང་དང་གང་ཡང་དག་པ་ཞེས་སྨྲས་པ་ནི་ཆགས་པ་ཟད་པར་བསྟན་ཏོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་གང་གིས་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དགོངས་ནས་ཏེ་གཏན་དུ་གཞན་གྱི་ཤེས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་གཏན་དུ་གཞན་དག་གིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་ཕྱིརོ། །འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདིར་གནས་དང་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་དང་རྒྱུ་དང་བཅས་པའོ། །ཕྱོགས་གང་དུ་དེའི་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་གནས་སོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བ་གང་གི་རྒྱུ་དེའི་ལས་ཏེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁམས་སྣ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའོ། །ཁམས་དུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་སྣ་ཚོགས་པའོ། །ཁམས་ནི་ལྷུག་པ་འདི་བསམ་པ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་འདོད་པའི་མོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་ཞེ་སྡང་ལ་མོས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ལ་གནས་པ་ཡང་ཆགས་པ་ལ་མོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབང་པོ་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོའོ། །དབང་པོ་འབྲིང་པོའོ། །དབང་པོ་རྟུལ་པོའོ། །དབང་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་མཁྱེན་ཅིང་སྟོན་པ་དང་། །ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྐྱེ་མས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་མཐུན་པར་བདག་ཉིད་སྟོན་པ་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་མོ། །འདི་ནི་ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་ལྡང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།

ལམ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞི་བཅུ་དང་པོ། །ཀྱིར་ཞི་འདི་ནི་གསུམ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉེ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་དང་བའོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་ཡི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་བཞི་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྱིངས་པ་དང་ཐོད་རྒལ་བའོ། །ཡུལ་གསུམ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །སེང་གེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པས་རིག་པ་ར་སྤྱངས་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི། །དེའི་དོན་པོ་ཆ་ལས་ཉིད་དེ་ཉིད་དོ། །མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། །ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། །བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་། །ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ལ་མི་འཇིགས་པའོ། ལ་ཉིད་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། །མི་འཇིགས་པ་འདི་དེ་ལས་འཆད་ན་བཞི་དང་། །དཀོན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་གི་དོན་ནོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཏེ་གཞན་དག་ལ་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཆེ་རུའི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་ཡང་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་སྨྲ་བ་ཞེས་པ་ར་པ་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་དང་བདུད་སྨོས་པས་ལྷའི་མིག་དང་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚངས་པ་ནི་མཐུ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་དེ་ཡིས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་དག་གིས་ཟློག་པར་བྱ་སྒྱུར་ཞུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བཟོད་པ་དང་། བག་ཆགས་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་ཉེ་ཤུལ་ལ་སོགས་པ་ཞིའི་ལས་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི། །སྐུ་ལ་སྐྱུང་བ་དང་། །སྐུ་གཏོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། །གསུང་བ་འདུམ་པ་དང་། །དཀའ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཐུགས་ལ་དགོངས་པ་དང་ཞུམ་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོ་རི་མེས་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚོ་གི་གཏམ་ལ་སུ་དམ་བཅའ་སེང་གེའི་སྒྲ་ཡང་དག་པར་སྒྲོག །ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་མཛད། །ཚངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྒྱུ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་

༄༅། །ལས་མཚན་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །ཡང་ན་ཚངས་པ་ནི་ཐར་པ་སྟེ། དེའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཚངས་པའི་འོ། །ཀློག་པ་ནི་དོན་ཁྲིད་ལ་ཞུ་བ་བོར་བ་ལོ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ནི་ཆོས་སོ། །དེ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལུས་པ་ནི་དོན་ཏོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཚིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་མང་པོའི་ཚིག་ངེས་པ་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་གོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་ཏོ། །འགོག་པ་དང་ལྡན་ཕྱོགས་གཏོགས་པའི་སེམས་ལ་ཙ་ན་ཡིན་ལས་
ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོར་རིག་པ་ནི་ཡོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོར་རིག་པའོ། །ཆོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མཐོང་ནས་ཡུལ་དུ་སྤྲུར་
པ་ནི་སྤོབས་པ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་ཡང་ཡིན་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །མ་འདྲེས་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དག་སྟེ། གཞན་དག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡང་བཅོ་བརྒྱད་དེ། མདོ་དེ་ལྟ་བ་
ཞེ་ན། དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། གཉིས་པ་ངག་གི་ལས་དང་། དེ་ནས་བཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དེ་ནས་དྲུག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དང་བཅས་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་མཐོང་བའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལ་རྟེན་ནི་འདུན་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །ངང་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ནས་ནི་གསུམ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ཅིག་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ནས་དུས་གསུམ་ལ་མ་ཆགས་ལ་
ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་གོ། །ངེས་པར་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་ལ་ཡི་མང་དུ་གནས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་དགེ་བ་ལ་ཆོས་ལ་རྣམས་ཀྱི་ལ་སོགས་པར་བསྒོ་ནས་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་བསྡུ་བར་བྱ་བ་ཆེ་དང་། བསྒྲུ་དང་། ཁྲིམས་ཤིང་ཉམ་ཡོད་པ། ཆོས་རམ་དང་། སྣོད

སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་འདུ་བ་དང་། །ཡང་ན་དགོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ནང་དང་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་འི་འཛིན་པ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་འགྱུར་བ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདོད་ཅེས་སྟེ། རྟག་ཏུ་ཡང་དག་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་ཚོད་ཀྱི་བཞིན་རྒྱུ་བའི་ནི་ལྟ་བུར་དགྲ
བ་ཆོས་པ་དང་དགག་དགོས་པ་ན་ཡས་སྔོར་ནས་ཅ་ཅོ་འི་སྨྲ་འགྱུར་པ་བ་ཞག་ཆ་ས་ཀྱི་དང་ཐེ་བར་ཀུན་བ་དང་འཛིན་པ་འདི་ལྟ་བུར་སྔར་ནས་རྒྱུ་ལ་བ་མི་མ་དང་འོ། །རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །བསྒོ་ལ་བ་མི་མ་དེ་བཞིན་སྤྱི་བའི་ཇི་ལྟར་དཔྱད་ཅོ་པ་བཟུང་བ་འདི་ཐལ་བྱུང་བ་ཞེ་ས་དང་། དགག་པ
ཡོད་པ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ནས་རྒྱུ་ལ་མི་མ་ང་འོ། །ཕྱག་ས་ཏེ་ཆེན་པོ་མེད་དབ་འི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་པ་ཉིད་མ་ནས་མ་བཞག་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་བྱ་བའི་འདི་ལྟར་དཔྱད་བ་ཚོམ་བ་དགག་གི་ཆོས་སྣ་ལ་པས་སྒྲུབ་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བ་བཞག་པ་ཡི་ན་ཐི་ཆེ་ནི་ཡི་འི་ན། །དེ་ལྟར་ན་ས་རྒྱུ་ན་ཉིད་ཀྱི།
རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་འི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་དད་པ་འི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་དཔྱད་བ་ཚོམ་པ་དགག་ནི་ཐུ་དང་པོ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་མཐུན་པ་ར་འདུ་ཤེས་ལ་སྤྱ་ནི་ཡ་ལས་འདས་པ་ཡ་ཞིག་ཡ་ན་དུ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་ས་དང་རྒྱུ་ས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ཕྱག་པ་ར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །
སོ་སོ་ར་ས་བརྟགས་པ་ཞེས་དང་སྙོམས་པ་ར་ཆ་ཏུ་བའི་ཇི་ལྟར་དཔྱད་བ་ཚོམ་པ་རྣམས་སོ་སོ་ར་མ་བརྟགས་པ་རང་མ་ཙ་ན་ཀྱི་དོན་ལ་ལ་བ་ར་འདི་ར་ཀྱི། །དེ་ལྟར་ས་ཉིད་རྒྱུ་ས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྟག་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ར་བརྟགས་པ་ལ་ལ་བ་ར་འཛིན་པ་ར་ཡ་ཉིད་ཀྱི། །གཞན་དུ་ན་མ་ཡིན་ནོ།
འདུ་བ་ཉམས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དཔྱད་བ་ཚོམ་པ་དགའ་ནི་བ་དང་ས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་དང་ས་དང་རྒྱུ་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟེ་ནི། །དེ་བས་ན་དེ་ཤེ་ལ་ས་མ་ཐོབ་པ་འི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཡི་ན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་རྒྱུ་ས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི
ལས་ཀྱི་ང་ལ་ཀྱི་ཆོས་ལ་མ་ཐོབ་པ་ལ་མི་མ་ང་འབའ་ཕྱིར་དང་། །ཐོབ་པ་རྣམས་པ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱ་ག་པ་འི་གོ་སྐྱོ། །དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་ཚོགས་པ་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཚིགས་པ་བཤད་པ་ར་བྱ་སྟེ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་ནམས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུགས་ནི་ད་བཞི། །མཛོད་པ་འི་གཟུགས་དང་བ། ཆོས

༄༅། །ཚིག་གི་གསུང་རབ་དང་། དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་སོ། །ཡི་གེ་དེ་ལ་པ་ར་བ་སམས་ཤ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་དེ་དག་ལྷ་བུ་བར་བསྒྱུར་རོ། །གཅིག་ཉིད་ལ་མང་པོའི་ཚིག་གི་འབྲས་བུ་ལྷུན་གྱི་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ར་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་སྒོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡི་གེའི་རྩ་བ་ཨ་ནས་པ་ཉིད་དེ་ཚེ་བྱུང་བས། ཡི་གེས་འདུན་པར་བྱེད་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ན་ཡི་གེའི་རྩ་བ་སྟེ། དོན་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་དེ་སྣང་བ་ཙམ་བརྗོད་དོ། །ཡི་གེའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིའི་སྒོ་ཡི་གེ་ཡིན་པས་ན་ཡི་གེའི་སྒོའོ། །ཡི་གེས་འདུས་པ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སོ་སོ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ། ཡི་གེ་ཨའི་སྒྲ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུང་དང་ལྡན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་གཟོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ན་གཟོད་མ་ནས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ནས་སྤྲུལ་བས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྒྱུ་དང་པ་ལ་འདི་ཡི་གེ་ཨ་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དུ་སྒོ་ཐ་དག་སོ་ན་ཡ་སྐྱེས་པ་ན་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་ཡི་གེ་ཨ་ཙམ་ལ་ཞེན་ཏུ་བསྒོམས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནས་ནུབ་ཟད་པའི་གསུང་ལས་ལྷ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞལ་ནས་པའི་ཚིགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལྡན་པ་ཞེས་ཆེས་ཚིག་བྱུང་ངོ་སོ། །དེ་ནས་དེའི་དོན་འཛིན་པའི་རྒྱུ་དོན་གྱི་གསུང་རབ་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕགས་དང་གཉིས་པ་ཡང་དག་པ་བཞིན་བྱུང་བའི་དོན་གྱི་སྔགས་ཀྱི་གཞི་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་སོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །རྩ་བ་ནི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་པ་ལྷ་བར་བྱའོ། །རྡུལ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་རྡུལ་གྱིས་མ་གོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྡུལ་དང་བྲལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །དོན་དམ་པར་ཕྱུང་

པར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ལྡན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཆི་བའི་སྲིད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མི་དང་གྲོང་དང་པ་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞིང་སྐྱོང་བའི་འཁྲི་ཤིང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱུ་གུ་མའོ། །འདས་པ་ཉིད་དུ་ནི་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་དང་ཀ་བ་ར་བཅོམ་པ་
ཉིད་ནི་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་བ་དང་དྲུལ་བར་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རི་མ་དྲལ་བར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་དག་དང་མ་ཐུལ་བར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དགེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲུལ་བ་དང་དྲུལ་བར་གནས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་
གཅོད་པའོ། །བཅིངས་པ་ལ་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་འཆིང་བ་དེ་དག་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུག་ཁྲུག་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་གིས་ཁྲུག་ཁྲུག་སྐྱེ་རྣམས་པར་གཡོ་ཞིང་ཁྲག་ཁྲག་ཡིན་
པ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྒྲིབ་པ་རི་ཆགས་པ་བགས་ཀྱང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ལ་མཐའ་སླ་ཡང་དགག་པ་ར་ཆད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགག་གཞི་སྤྱད་དུ་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུ་ཆ་
ཡང་དག་པར་ཆད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཉམས་པ་ཡོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལྡང་གི་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁེངས་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁེངས་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མཚོན་པ་དང་ལྷ་བཀོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲོས་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཁྲོ་ཡ་པོ་ནི་ལོག་དང་དང་ཕྲག་དོག་པ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རྣམས་དང་། ཕྲ་རྒྱ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ཁྲོ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁེངས་

ཤེར། ༡༩༡

༄༅། །པ་ཉིད་ལས་མི་ལྡང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པ་ལས་མི་འདའ་བའོ། །ཁ་ཕྱིར་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པའི་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་བསྡུ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཅན་གྱི་ཁམས་བགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཅན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུགས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཕྱུང་བ་ནི་རྔུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞིག་ནས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉམ་ང་བ་དང་མཐུན་པ་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉམ་ང་བ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོད་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་མེད་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཇིག་པ་ནི་ཉེ་བར་ཉམས་པ་པའོ། །མངོན་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དཔག་པར་དཀའ་སྟེ་ངོ་བོ་མེད་པའོ། །རྣ་བ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣ་བ་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་ཉམས་པ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་འོང་ངོ། །བོད་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཡོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུག་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲུག་པ་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བསྒྲུབ་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་དངོས་པོ་ཐུགས་པ་དང་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའོ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཉེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚོགས་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཕུང་པོ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་བ་ཉི་ག་ནས་པ་ལ་སྣུམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱོང་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྐྱོང་པ་ནི་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའོ། །བཤིགས་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བཤིགས་པ་ནི་རྣམ་པར་འཇིག་པའོ། །ངར་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ངར་འཛིན་པ་ནི་ལུས་བདག་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་ཁེངས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡུལ་ཅན་དང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་བ་ཞེ་ན་དེ་ལས་གཞན་ནོ། །ཀ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་ངོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གོ། །བསྐྲུང་འདོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་པོ་དང་ལྡན་པ་འདོགས་སོ། །བརྗོད་པ་དང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་པོའོ། །དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་བརྗོད་པ་ནི་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྟོགས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པའོ། །མཐོང་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གང་ཡང་མེད་བསྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུངས་ནི་དོན་ལ་ངེས་བསྟོ། །ཨ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་པ་[illegible]དང་ངེས་པར་བསྟན་པ་དང་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡི་གེ་དག་གི་དོན་ལ་མཁས་པ་ནི་མཁས་པ་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་གང་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་ནི་གཟུངས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཚོགས་སོ། །སྒྲ་ཅང་ལ་ཡང་དམིགས་པ་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཚིག་ལ་གསུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོ། །ཤེས་པ་ནི་ནང་གི་ས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བའོ། །སྒྲ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པ་མི་ཤེས་པའོ། །ཡི་གེ་ང

༄༅། །ཉི་ཁྲི་རྒྱ་སྐོར། དོན་དམ་པ་བདག་བཟུང་ས་ཀྱི་ག་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྩལ་དང་ལྡན་པ་འདི་རིགས་པའི་རྫས་སུ་འགྲོས་ཅན་ནོ། །རྒྱུད་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནོ། །དྲན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཤ་བརྗོད་པའོ། །སྔ་ཕྱིས་མི་དོན་དམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཅན་ནོ། །རྟོག་པ
ནི་ཡིད་གཏུགས་པ་དང་བགང་བ་དང་བགོས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་འགྱུར་བའོ། །སྒོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ་སྐབས་སོ། །དེ་ནི་གཟུངས་ཀྱི་ཚིགས་སོ། །ས་བཅུ་པོ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཉམས་པའི་ཚོགས་སྤོང་བ་དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གཅིག་གཞན་ན། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་།
དྲི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རིང་དུ་སོང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དང་པོ་འདི་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་སྤྱོད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པ
ལས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདིར་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་འོད་བྱེད་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དག
གིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྲེག་པའི་ཕྱིར་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་དག་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དཀའ་བས་ན་དེ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ
འབྱེད་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཐར་པ་དང་ཉེ་ཞིང་ཅིག་ཅར་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་མི་གཡོས་པ་ལ་གནས་པའི་ས་དང་འབད་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར
འགྲོ་ནི་རིང་དུ་སོང་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་གཡོ་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བདག་ཐོབ་ཅིང་ཆོས་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་པོ་ཉམས་དང་ལྡན་ཞིང་ལེགས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་སོ། །གང་གི

ཕྱིར་འདོད་དུ་ཞུགས་རྒྱུ་བ་ནི་མ་ལུས་པ་དང་པ་ནར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་བཙུགས་ཤིང་བསྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད་ཕྱིར་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོའོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་རིམ་གྱིས་ལྷག་བཞིན་ཚུར་རྒྱ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ལྟ་ར་ལ་པོ་ཞེ་ན། ཐབས་ལ་མཁས་པ་བས་སོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་སྟེ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དང་འགྲེལ་པ་ཞིབ་མོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དག་གིས་ནི་མདོ་རུ་བསྡུས་པ་བཅོམ་ལྡན་ཉིད་དེ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིས། །སྔོན་དང་པོའི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་སྟེ། །སྨིན་པ་བཅུ་པོ་དག་གི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་དགོས་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད། །གཞན་དང་དེ་ཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། །རང་མཆོག་དམིགས་པ་ཚོལ་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ལ་རོ་མྱང་བ་དང་། །ཆོས་སྟོན་པ་དང་བདེན་པ་ཡི། །ཚིག་ནི་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དང་པ་དང་དྲུག་པའོ། །ཞེན་པའི་དངོས་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པ་ར་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་རྒྱུ་ནི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་དང་བ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ལ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཚོལ་བ་ར་འདོད་དེ་ཅེས་བྱ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་སོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཁྱིམ་ཀྱི་གནས་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བར་སེམས་པ་བཙོན་རར་བ་ཉིད་དོ། །དགའ་བ་ནི་ཞིང་བྱུང་བའི་དེ་རྟག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ལྡན་པར་རོ། །ཡང་ན་པའི་ཆོས་ཅན་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་བར་སྟོན་པའོ། །དེ་ནི་བཅུ་འོ། །འདི་དག་ར་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྨིན་ཞེས་པར་བྱ། །དགོངས་ཚིག་ཅིས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པ་ཡ་རོལ་ཏོགས་པའོ། །རྩ་བ་ཁྱིམ་གྱིས་ལ་གཞན་དང་འབྲེལ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ། །བགྲ་ར་སྙིང་རུས་པར་ཤེས་པ་དང་། །བརྒྱུད་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྩོན། །ཞེས་བྱ་བ། རྩ་བ་ཁྱིམས་ནི་རྩ་བ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དོ། །བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པའི་སྟོབས་སོ། །རབ་ཏུ་དགའ

235
191

ད

ཕྱི

སྨན་རྒྱུད

༄༅། །ཀ་ནི་དེ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བོ། །ཨོཾ་ཧཱུྃ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བས་སོ། །ཁྱུར་སྟྲི་ཀུ་ས་མ་ཚོགས་པ་དགའ་བའོ། །ཏྲཱམ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ནི་དགེ་བ་ཞི་བ་ཞེས་ག་ཉེ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་ཞེས་པའོ། །སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་ཕྲུབ
ཞིང་པོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཐུབ་པ་དགའ་བའོ། །བརྒྱད་པ་སྐྱོན་མ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་རྒྱུད་ཆེན་ཡིན་ནོ། །ཕྲོས་པ་མི་རྟོགས་ཉིད་དང་ངེ། །ཟང་ཟིང་མེད་པ་ཚོས་སྤྱིན་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་། །འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་དང་། །རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ། །སྐྱེས
མེད་ལ་དགའ་ཉིད་དུ་ནམ་ལྷ། །ཞེས་བྱ་བ། ཐོས་པ་ཉིས་བྱ་བའི་ཐོས་པ་མང་བའོ། །ཀུན་རྒྱ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ནི་དམ་པ་དང་ཉིད་ཡོངས་སུ་འགྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་མེད་བདག་ཉིད་ཅེ་སྒྲུབ་ནི་ངེས་ལེགས་པ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉམས་ལ་ལྟ་ནས་ཀྱང་བ་ཐེག་ལྔམ་པའི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ནི་ལྟ་བ་ན་ཡིན་ནོ། །
ནུགས་ཀ་ཉམས་འདིར་སྦྱོང་ཉེ་ག་ཞེས་དང་། །སྐྱེས་པ་ཡང་དག་སྤོམ་སྤྱོད་དང་། །བསྐལ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །རྡོར་དང་ཉམས་པ་བསྐྱོད་པ་དང་། །སྐྱོ་བ་དང་ནི་བདོག་རྣམ་གཏོང་། །མི་ཉམས་པ་དང་འཇིགས་པ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ། ཉམས་གཉིས་ཉིད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་བཅས་པ་སྟེ། །དེའི
ཕུས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཚིག་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བ་ཡང་དག་སྤོམ་སྤྱོད་ནི་མི་འདོར་བའོ། །སྦྱིན་དང་ཉི་བདོག་ཀུན་གཏོང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་བ་དང་ངག་དང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། །མི་ཉམས་པ་དང་འཇིགས་པ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི
སེམས་ཞུམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཞུམ་པ་མེད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་འབྱུང་བ་འདི་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་བས་ན་བཞི་པའི་སྐྱོང་བ་ཉི་བཅུ་པོ་ནི་ཡིན་ནོ། །འདྲིས་དང་ཁྲིམ་ལ་འཁྲེན་པ་དང་། །འདུ
འཛིར་རྒྱུ་དེའི་གནས་དང་ནི། །ཁང་ས་བསྐྱོད་གཞན་ལ་བསྙས་པ་དང་། །མི་དགེ་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། །ཁྲོ་བ་ཞེས་དང་དྲེགས་ཅི་འཚོག །ཡོད་ཉིས་དང་ནི་ཉིན་མོངས་བཟོད། །བཅུ་པོ་དེ་དག་རྣམས་སྤང་ཞེས་ན། །ས་ལྔ་པ་ནི་ཡང་དག་འཐོབ། །ཁྲིམ་པ་དག་དང་རབ་ཏུ

ཕྱུ་བ་ཆང་འཐུང་བ་དང་། ཁྲིམས་སྟེ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་བྱ་བའི་ཁྲིམས་ལ་འབྲེན་པ་དང་། འདུ་འཛི་ཉེ་རྒྱུ་ལམ་མིན་པ་རི་གནམ་མོ།། །བསྐྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའོ། །བརྟུལ་བ་ནི་སྤྱོད་པའོ། །ལས་ཀྱི་ལམ་བཞི་ལྟམ་ཀྱི་གཞི་འོ། །སྨིན་པ་ནི་སེམས་མཐོང་བའོ། །ཁང་ལ་བའི་ཕྱུག་ཀྱི་སྙམ
ལ་མ་མི་འདུག་པའོ། །ཕྱི་ནི་ཚིག་ལོག་ནི་དོན་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པའོ། །ཡིད་གཉིས་ནི་ཐེ་ཚོམ་མོ། །ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ལ་གནས་པ་སྟེ། ཆོས་བཅུ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྤྱང་ནས་ལྷ་བའི་སྐྱབས་མར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་ནང་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་པ་འཁོར་བསྡུད
འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཐབས་བཞིན་འགོག་པས། །སྨོན་ལམ་དང་ནི་སྟོབས་དང་། །དགའ་བ་དང་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་སེམས་སུ་སྤྱོད་ལ། །བསྐུལ་ནས་མི་ཟུམ་འགོག་པ་ཀུན། །བཀོད་ཡང་མི་སྒོ་ནས་ཁེད་པ་དང་། །དབུལ་ཡང་སློང་བ་མི་སྤྱོད་ནས། །ལེ་ཉོག་པ་ཡང་དག་འཕྲོ། །ཆེས་ཀྲུབ་ལ།
སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་སོ་སོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་སྤྱོད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་མཐོང་བ་དགའ་བ་དང་། རང་རང་ཀྲུབ་བཀོད་པ་དང་། སྒྲ་བའི་སེམས་ཡོད་པས་སུ་སྦྱོང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུམ་དང་། བསྐྱངས་ནམ་མི་ཉམས་པ་སྟེ་སེམས་ཀུན་མ་པ
མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། །ཚོགས་པ་ཀུན་བཏང་ཡང་ཡིད་མི་འདེབ་མེད་པ་དང་། །གཞན་ཡང་སྐྱོང་ནི་པ་དགོས་མི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུམ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་སྡུག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །སྲོག་དང་གང་ཟག་ཆད་རྟག་དང་། །མཚན་མ་རྒྱུ་དང་
རྒྱུ་པ་དང་། །ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་དང་ནི། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་ཆགས་པ་གཞི་དང་། །སེམས་ནི་རྟག་པ་ལ་འཛིན་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། །དེ་ལྟར་བ་ཡི་མཐོང་བ་ཞེན་དང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡིད་གཅོད་དང་། །དེ་དང་འགལ་བ་བཞི་ཉིད་སྤང་བ་སྟེ། །དེ་ཉིད་གཅིག
ལ་མཆོད་པ། །དེ་ཡིས་ལྷ་བཞིན་དུ་ནི་བལྟ་བར་འགྱུར། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། །འཁོར་འདས་སུ་རྣམ་པར་བཀག་ནི་དང་། །སྐྱེ་འཆི་དང་ནི་མྱ་ངན་མེད་དང་། །ཆོས་ཉིད་དང་ནི་རྟོགས་པ་གཉིས་སྤང་ཤེས། །མི་སྐྱེ་བ་དང་བཟོད་ཤེས་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན། །ངོ་བོ་གཉིས

237 ཀ ༡༩༡

༣༡། །འཇོམས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལྔ་དང་ཉོན་མོངས་སྤོང་། །ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། །ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། །སེམས་དུལ་བ་ཕྲ་ཐམས་ཅད་ལ། །སྤོབས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཆགས་པའི་ས་མི་ཉན་པར་བརྗོད་པར། །ཞིང་ལ་ཞེན་དུ་ནི།
ཡན་མ་རྒྱོད་དང་། །ཀླུ་རྟུ་བདག་གི་ངོ་ཚོ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཉི་ཤུ་པ་རིམ་གཉིས་པའི་ངོ་བོ་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷག་མའོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པའི་དྲི་མ་ཉི་ཤུ་ཀ་ལས་རྣམ་པར་འཆད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་བསྡུས་པའི་དོན་ནོ། །འཛིན་པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ནི་བདག་ལ་སོགས་པ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུའོ། །རྟག་པ་ལ་ཞེན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁ་ལ་གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །ལྟ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་གནས་པའོ། །ཡིད་གསོད་པ་ནི་སྐྱོ་བའོ། །དེ་དང་འགལ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འདུ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཆད་པར་འཛིན་པ་དང་། རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུར་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་པོར་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་སུ་འཛིན་པ་
དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པར་གནས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། ཆོས་སུ་ལྟ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། དགེ་འདུན་དུ་ལྟ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་ལྟ་བ་ལ་
གནས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྩོད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་འགལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་པ་བསྟན་པའི་དོན་ཏོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཅུ་དང་། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྙས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པ་དང་། འདུ་ཤེས།
སྤྱི་ལྷ་ན་ཉམས་པར་བཟློག་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་བཟློག་པ་དང་། ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་དང་། སེམས་དུལ་བ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དང་། ཆགས་པའི་ས་མ་ཡིན་པ་དང་། གང་དུ་འདོད་པའི་ཞིང་།
སྦུར་བོ་བ་དང་། དེ་ཡང་ལོངས་ཀྱང་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པ་སྟོན་ང་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཉན་བསྟན་པའི་ཚིག་གོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཞེས་པ་དང་། །མངོན་པར་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་སྦྱང་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་བརྟག་གཉིས་ངེས་རྒྱལ་བ་ནས། ༎
དཔའ་བོ་ཞེས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི། །ཞིང་སྐྱོང་སྐྱུམ་ཀུར་གནས་དང་། དགས་སྤྱོད་ཉིད་ལྷ་སྐྱོང་པ་ལྷན་པ་དང་། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་བརྗོད་བ་ཤད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ། བཟང་ལྡེམ་ཀྱུ་བའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྐྱུར་རོ། །རྣམ་བཅུ་དང་ཙམ་བྱ་བའི་ཆོས་གཉིས་བརྒྱུད་པ་ལ་ཡོངས།
སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་བརྩེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བསྟན་པ་དང་། གང་རྒྱུས་བསྟན་པ་དང་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཞེས་སུ་བཅག་ཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། དཔའ་བོ་མཆོག་དང་
མཆོག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། རྫོགས་པ་དང་ཡང་དུ་སྐྱེས་པར་འདུག་པ་དང་། བསམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་པ་ལ་ནི་པ་བཀག་ལས་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་ཉིད་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོར་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག
རྟེན་ནོ། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། །སྐྱུར་ལོག་པ་རྣམས་སྤྱོད་ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་དང་རྒྱུ་ལྟ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་མཆོག་ལྟར་དེ། ཕྱི་ཡང་དང་རྣམ་དང་ཚོགས་དང་དང་། །འཁོར་དང་སྤྱོད་ལམ་དང་ནི། །ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྣམས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་[illegible]མཆོག

༢༣༩ ཀ ༄༅། །ཕ་ཡིན། །ས་བཅུད་པའི་རིང་མཐའ་ཀུན་དགའ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་དབང་ཕྱུག་ནི་སྣོད་ལས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཡུལ་བཀོད་པ་རིན་ཆེན་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷུན་པ་པོ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་

༢༤༠ དང་། སྐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཚེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་པ་སྟེ་བརྒྱ་ཕྲག་ཉིས་སོ། །ས་འཁྱུད་དངས་ནས་པ་ཡི་ཞེས་སོ། །ཀ་ར་ཀི་ས་དང་ཀྲུས་ཀྱི་གནས་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །བཙུན་པ་ཡི་དུ་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལས་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་ཆེ་རིགས་ཀྱི་སྐབས་བསྐོར་བ་པའོ། །ཕ་ཡུལ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཞེས་ཚང་ནི་རིགས་

ཀྱི་དོན་ ཀུན་དགའ་བ་པའི་འབྲས་བུ་ལུས་སྐྱ་ས་པ་ཉི་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའོ། །མཐོང་བ་རིགས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་བ་པའོ། །ཡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་པའོ། །སྤྱིར་མི་འདོད་བཞིན་ཆགས་དང་སྡང་བ་རིགས་པའོ། །ཀུན་བཏུས་ལོ་ཞེས་ཞེས་པ་རིགས་སྤྱི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་ཚུལ་པ་ཉི།

དེ་ནི་རྒྱུས་པ་རྟོགས་པ་ཅན་གྱི་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མིན་ན་ཐོས་ཀྱིས་སྟོང་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །དད་པས་རྒྱུས་ཀྱིས་བཞིན་དེས་རྒྱུ་ཀྱི་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་དཔྱད་པ་སྟེ། ས་བསྟུ་པོ་དེ་དག་ལས་འདས་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱང་ཀེ་ཡིས་རྒྱུ་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་རང་ས་རྒྱུ་ཀྱི་མ་གནས་པར་འགྱུར་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིགས་བཅུ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བཞི་ཚོགས་སོ། །བཞི་ཚོགས་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་འཕྲུལ་འཕྲུལ་བ་པའི་ལོང་དུ་མ་དང་ལས་རྒྱ་ས་པར་གཞན་པོ་འདི་ཚོགས་པ་གང་དེ། དེ་ནི་དང་ཕྱུགས་ནས། མཐོང་དང་བསོམ་པ་ལམ་ལ་མ་

དག་པ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །ཉན་རང་ཞེས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། །གཞན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བསོམས་པའི་རྣམས་པའོ། །འདོད་པའི་རྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པ་འཇིག་པ་ཉམས་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་དག་

ནི་མི་འཐོང་བས། །སྣང་བ་ར་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་དང་། གཉིས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་ནོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་དང་། །སྐྱེས་བུ་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར
རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལམ་གཉིས་ནི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་ཞུགས་ཤེས་པར་འགྱུར
བ་ར་འགྱུར་ནི་ནས། ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་གཟུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། །མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཙམ
མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཅི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྟམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སོ། །འདི་ནི་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོའི་རྟོགས་པ་ཀྱི་དངོས་པོ་དག
མི་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོའོ། །གསུམ་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གང་ཟག་ཅན་ཉིད་དམ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བ་མ་འདས་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སོ། །འདི་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མི་དམིགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་པོའོ། །བཞི་པ་ནི་རབ་འབྱོར་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བ་མ་འདས་ཞེས་དེ་དེ་ནི་མི་པ་ཞེས་བྱ་བ
ནས་བསྟམས་ཏེ། །གཟུགས་དེ་ནི་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་ཏོ། །འདི་ནི་དེ་ཉིད་དང་བདག་དང་ཕྲ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་གཉེན་པོའོ། །ཡང་ན་ཞིག་ཏུ་ན་དེ་ཡང་སྤྱི་ཡིས

༄༅། །དེ་སྐད་དུ་ཕྱོགས་པ་དེ་ཡང་དག་པ་ནས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་སྨྲས་པ་བཞིན་ནས་བྱུང་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཅས་པ་སྟེ། བསྒྲུབ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་དང་དུ་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ཡིས་བསྟན་ཏོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་བཞེད་པ་དག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་གནས་པ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཟུང་འབྲེལ་ངོས་པོ་དག་མེད་མི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཡིན་ནོ། བསྒོམ་པ་ནི་ལམ་ནི་དེ་ཉིད་བཟུང་བའི་ཉམས་པར་རྟོགས་པ་དང་པོ་རིགས་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་སྔོན་ཀྱི་གནས་ཀྱི་སྐད་དུ་ཕྱོགས་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཀ་ལྟར་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ནས་བརྩམས་པ་སྟེ། །མངས་ཀྱང་རྟོགས་ཚོས་ལ་འདྲེས་པ་ཐམས་མེད་དམིགས་ཐོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐར་ཀྱིས་སོ། །འདི་ནི་སྐྱེ་བ་ཡེ་སྐྱེས་ཏུ་སྨིན་པ་ལ་བསྒོམས་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ལ་བཞག་པ་འབྱིལ་ཡིན་ཏེ། བསྒོམ་པ་ནི་ལམ་ལ་འདི་ནི་གཟུང་བ་ཉམས་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་པ་ནི་ཡིན་ཏོ། །འདུན་པ་ནི་
ཤེས་ཏེ་ནམ་པར་དག་པ་ལ་ཞེ་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་ལུགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། །ཤེས་ཏེ་རྣམ་པ་དང་དག་པ་དེ་ལ་གཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་དང་ཀྱིས་སོ། །འདི་ནི་སྐྱེ་ཡིན་དུ་ལུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཁོང་ནས་ཡང་ཡོད་པ་མི་དམིགས་པ་ཞེ་གནས་པ་འདི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བསྒོམ་པ་ནི་ལམ་ལ་འདི་ནི་
འཛིན་པ་རྗེས་པ་རྟོགས་པ་དང་པོ་རིགས་ཉིད་དུ་པོའོ། །རྒྱུད་པ་ནི་སྐྱེན་དུ་ལུགས་པ་འདི་འགྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བཀྲས་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སོ། །འདི་ནི་སྐྱེ་ཉིད་དུ་ལུགས་པ་འདི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་དུ་ལུགས་པའི་སྐད་དུ་ཕྱོགས་
པར་ཡོད་པ་དག་མི་དམིགས་པ་ཞེ་གནས་པ་འདི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བསྒོམ་པ་ནི་ལམ་འདི་ནི་འཛིན་པ་རྗེས་པ་རྟོགས་པ་གཉིས་པ་ནི་ཉིད་དུ་པོའོ། །དེ་ནི་གཉིས་པོ་ནི་ཚོགས་སོ། །ཚོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཟིན་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ནི་སྒྲོགས་པ་ལ་འདི་ལ་
ཤེས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱོབ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་དེ་དག་དུ་མཚོན་ནས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ན། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་

ངན། །རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆུང་འཕྲུལ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཉེས་བྱས་བཀག་བྱ་ལས་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གསུངས་པ། །ལ་ཆང་བ་རང་ལྷ་ར་བ་དེ་ལ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཞབ་ཏུ་ཨ་རུ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །ཡང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཞི་བ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཉེས་པ་ཡང་ཡོད་འབྲུབ་པ་ར་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་གནས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་རྗེ་ར་རིགས་རྟེན་ཞིང་ཡང་
གསུམ་པའོ། །དེ་ལས་ཤེས་ཏེ་ཁྱད་པར་ལ་བའི་ཕྱིར་མཆོག་གོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་དག་ཏུ་ཡོད་པ་གཞི་ཆོས་སོ། །དགུ་བཞེན། རིགས་ཀྱི་དང་། བརྩོན་པ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ། །ཁྱད་པར་ངོས་ནས་འབྱུང་བའི་གཞུང་དང་པོ་ནི་འགྱུར་ར་གཉན་སེམས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་ཏེ་
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་ལམ་ཞུགས་པ་ནས་ཤེས་བྱའི་གཟུང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་འདི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་གཞུང་གིས་སྐུ་ལ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།
ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཁྱབ་པ་དེའི་ནང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་ལ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་དང་ལྡན། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་སེམས་དང་། །སྤོང་དང་རྟོགས་པ་གསུམ་ལྡན་ལ། །ཆེན་པོ་ཉིད་ཡ་
ཀྱི་རང་སྒྲའོ། །ཆེ་དང་ཐུབ་པ་ནི་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡིས་ནི་སེམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་གོ་ཆ་རྒྱ་ཆེར་བྱུས་ན་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཡས་སོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ལས་མ་འགྲོགས་པ་ལ་ངང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

༄༅། །འདི་མཐར་ཐུག་པ་དག་པ་དངོས་པོ་ནི་སྐད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཉིད་དང་ཐབ་ཟེ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་དང་དུས་དང་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་མཁའ་ལ་
མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཤེས་རབ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལས་ནས་འགྱུར་བའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཞེས་པ་ཅན་ཚིགས་མེད་གྲངས་མེད་དང་རྒྱ་རྒྱ་མེད་པ་དང་དག་གི་ཡོ་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་ས་པ་དེ་ལས་ཉེ་དགག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི
ཅན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་མཁའ་དང་མཉམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པོ་དག་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པར་བཤད་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ་ཅི་ཞེ་ན། བར་དུ་རྟོགས་པ་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང
ངོ་བོ་དང་འགྱུར་བ་དང་གནས་པ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཟུགས་དང་འགྲུབ་པ་དང་སྟོབས་ལ་བརྟེན་པར་བསྒོ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ཆེན་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་རིགས་ལ་ལས་འབྱུང་བའོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྣོད་ཀྱི་ཞེ་ཁམ་འདང་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀྱི་རྒྱ
གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་འགྱུར་བའོ། །ཐོབ་པ་འདི་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བྱ་རྒྱུ་བ་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་སྤྱོད
པ་ཉིད་དང་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་པ་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་གཞན་ཡོངས་སུ་བསྒོམ་པ། འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
བཞིན་ནོ། །སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཤེས་པ་གསུངས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་དགོངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཐམས་ཅད་མཆོག་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ།

ན་ཏོ་བསྟན་པ་འདི་ཚིག་བཟུང་ཞིང་སྐྱེས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ནི། དེ་ལ་འཆི་མ་ཡུན་འདས་པ་འགྱུར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྦྱིན་གྱི་མཐའ་ལ་ཞེན་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དང་པོའོ། །གཟུགས་སུ་རྟག་མཐའ་ལ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །གཟུགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཞི་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྔ་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་གཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དྲུག་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་འཚེ་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའོ། །གང་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ལ་དམིགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དགུ་པའོ། །མངོན་པར་མ་གྲུབ་པའི་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཅུ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་པའོ། །དེ་བས་ན་དེ་དག་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཞེན་པ་སྤང་བ་ཀྱི་བ་བཞིན་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་དེ་ཉིད་སྤྲོས་ནས་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྡུས་པ་འདི་དོན་ནོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡང་དག་པར་འདོད་ཅེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཟད་འདོད་ལྟ་བ་དང་པོའི་དོན་ནོ། །མཐའ་དང་ལྡན་པ་ལ་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ་བ་ཕྱིན་པར་འབྱུང་ངོ། །མཐའ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་པའི་དོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅད་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་དང་ལྡན་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གནས

༄༅། །པའི་ཕྱིར་གདམས་ངག་ནོད་པར་འགྱུར་བས། དེ་ནི་དཔལ་གང་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པའི་དོན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མིང་ཙམ་སྟེ། དོན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་བས་ན་དེ་ལ་གདམས་ངག་པའམ་ཐོབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྔ་པའི་དོན་ནོ།
ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཅི་མཚོན་པར་མ་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡེ་ནས་གང་ལས་གདམས་པའམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་པའི་དོན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་གང་གདམས་པའམ་ཐོབ་པ་ཅང་མེད་ཅེས་
བྱ་བ་ནི་བདུན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་པ་
དང་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ནི་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མི་མཐོང་བར་བསྟན་པ་སྟེ། ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བར་སྣང་བས་ཡིན་པ་དང་མ་མཐོང་བར་འདུ་ཤེས་པས་ཡིན་ནོ། །རྟག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་མཐོང་
བར་མ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་དོ། །མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་བསམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱད་པའི་དོན་ནོ། །གང་ཡང་འདོད་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་[illegible] །སྣང་བ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགུ་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་[illegible] །གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་དུ་བཏགས་པ་ཉིད་དང་།
མངོན་པར་བརྗོད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་པའི་དོན་ནོ། །མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་མིང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་གཅིག་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གིས་དམིགས་པ་བསྟན་པ་སེམས་གང་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ

ཕན་མི་ཐུབ་པ་བཞི་དེ་དང་། མཚམས་པ་ཡིན་ནས་གཞན་དུ་ཐུབ་པ་མེད་པ་བཞིན་དང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འགོང་བའི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་དེ་ལ་བསྟུན་པར་བསྟན་པའོ། །གཞན་དུ་ཡང་ཐུབ་པ་ནི། དེ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཆུ་ཤེལ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་འགོང་བ་མི་ཤེས་ཤེས་བྱའི་ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་དག་པ་ལ་
དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པ་ཡོད་ན་དག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བའོ། །ངེས་ལྡན་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོང་བའོ། །ཆོས་བཞི་ནི་ཆགས་པ་དང་སྦྱོར་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་མོ་ལ་བསྟན། དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཡང་ན་ཞེས་
འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། རྣམ་འཛིན་པ་ཡིན་དགེ་ཤེས་རབ་བའི་ཕྱིར། །ཐེག་མི་དམན་ཞིང་ལས་རྩོམ། །རྣམ་ཐག་ཡང་ཉིད་ཤེས་པ་མཆོག་བཞིན་ཕྱིར། །ཆོས་དང་ལྡན་ཞིང་ཡིད་དགའ། །ཤེས་པ་ཤེས་དོ། །ཞབས་དང་ཕྱེད་པ་ལ་ཐུང་ཟུར་ཕྱིན་ལ་དེ་ངོ་ཡོད་པ་ལ་འགྱུར་རོ་ལྟ་སྟེ། བཅད་བ་ཡས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྒྱ་
སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ངས་སྔགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའོ། །འཐད་པ་དང་འདུ་བྱེད་པ་དང་ཚུལ་ལ་བཞིན་བྱེད་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལས་སོ། །དེ་ནས་ལུང་གི་གྲུབ་པའི་འགྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་འདུས་ཐུབ་པ་ལ་སྤྲུལ་པ་ནི་དང་དང་བསྟོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་པ་བཞིན་དང་བ་དགུ་རིམ་པ་ལ་མི་དང་དང་བའོ། །ཤེར་ཅུ་ལྔ་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཉིད་དེ་
འཛིན་པ་ཡང་དང་དང་བ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་སྐྱེས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བརྟགས་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བསྒོམས་པ་བསྒྲུབ་ལེགས་སོ། །མདོར་བསྟན་པའི་ཚིག་དེ་དགེ་བའི་ལོ་དྲུག་དང་པོ་ཉིད་དོ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་བ་
ལྟར་ཅིག་ཏུ་ཐུ་བོའི་ཐུབ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པ་ནི་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ནི་ཉིད་ལ་རྣམ་གཞག་བྱ་སྟེ་གཅིག་ལ་ཡང་ནང་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན། །གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་ལྟར་ཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ལྔ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་དང་གཅིག་ལྟར་ཅིག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་གི་ཚོགས་
ཏུ་བོ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཚང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱིས་གཙང་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་པ་ཞེས་སུ་བའི་དོན་ལྟར་ལ་ཉིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དང་ང་ཡེས།

༄༅། །སྤྱུ་བརྙས་ནས་ཐམས་མཛད་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི། འཕེལ་ནི་རྒྱས་པ་འདི་ལ། ཀཙུ་གསུངས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་འདི་ཕྱིར་འདི་ལ་སློབ་པ་ཞི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་ངེས་པས་ཤེ་མི་གནས་པ་སྟེ། མཚན་པ་མེད་པ་མི་ལྡོག་གྱི་ལ། འདོགས་པར་མི་འགྱུར་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་དོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་མི་མངས་བཞིན་དུ་ངར་རིག་པས་མི་ཤེས་ཏེ། ངང་གིས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་སྣང་བ་སྟེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པས་དེ་བཞིན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ལས་མི་འབྱུང་བརྟགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟག་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ནི་གཟུགས་ནས་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟུ་ཞེས་སོ། །ཅི་ཕྱིར་ཞི་ཞེ་ན། མེད་པའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་གཟུགས་ནས་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞི་བྱུང་ངམ་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ཡ་སྟེ། ཆོས་ནི་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐུབ་པ་རང་སོ་སོར་རོ། །དེ་ནི་ཐབ་པ་ཉིད་ལས་པར་གྱུར་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཕྱིར་ངེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཡང་། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ནི་གོ་བ་ཞེས་རྟོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གསུམ་པ་དེ་དག་ཅི་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཐབ་པར་བལྟ་བས་པའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་ཏུ་སྨྲས་པ། ཀྱེ་རྒྱལ་བ་ཀྱི་བདག་ནི་དེ་ཉི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བ་དེ་ལ་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉམ་པ་ཞེས་བྱ་ངང་སྨོན་པ་ལ་ཉེ་བ་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟན་པའོ། །རྟགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ངང་བ་བརྗོད། །མཚན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཐུབ་པ་དང་དེ་དག་སོང་བོ་བསྒར་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྣང་བར་བྱ་བ་བསུས་པ་སྣང་བ་བྱ་བ་ཐབ་པ་བསྟན་མི་ལྡན་པའོ། །སོང་བས་ན་སོང་བསྟེ་བགྲང་བར་བྱ་བ་རྐྱ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕ་རོལ་དུ་ལ་བྱིན

ཕྱིར་པས་རིང་དུ་སོང་བ་ངེས་པས་ན་འདི་ཞེས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བས་བདེ་བ་དབྱིངས་ཀྱི་ཐབས་པ་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར་དང་མི་རྟག་པ་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྫོང་པ་དེ་ལྟར་དེ་སྐུ་ཡིད་བྱུང་ལྟར་བུད་དུ་
དགའ་བ་ལས་རབ་ཏུ་ཆེན་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་རྟེན་དུ་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་འགྲེལ་པ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་དེ་བསྒྲུབས་སོ། །དེ་ནི་ལས་པར་འབྱུང་བ་འདི་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡང་
ཡིན་ནོ། །འདི་དང་པོ་ཞེས་པ་བསྟོད་པ་བསྟན་པ་ནི་ཡང་དག་པ་རྗོགས་པ་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིས་ཡོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་མས་དགའ་ནི་རྟོགས་མ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དབྱུང་བ་ཐུབ་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འདི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དག་ནི་འདི་ནི་ནི་ལས་
དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཀྱི་སྤྱིར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་འདི་རྟེན་ཏོ། །བདག་ཉིད་ཏུ་རྫོགས་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་དམིགས་པ་ནི་དོན་ལ་སྟོང་ངས་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མི་གཡོ་བ་འདི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པ་འདི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དེ་སངས་པོ་ནི་ཞེས་པ་
བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་བཅད་ལ་བ་འདུ་གཙོ་དང་བ་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་བ་སོ་མ་པ་དེ་བོ་ཆེ་སྒྲུབ་པ་དགའ་བོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐབས་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་ཉེ་བ་པའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་དགུ་འོ། །གང་གིས་རྒྱུ་འབྲས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་བསྒྲུབས་པ་དེ་ནི་
ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་ནོ། །གང་གིས་འབྲས་བུ་རིམ་པར་སྒྲུབ་པས་བསྒྲིམས་པ་དེ་ནི་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ནས་ནི་བཞི་པོ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཕྱུགས་ཐུབ་ནས་ལ་བཞི་བཅུ་ས་རྒྱུ་ར། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དགའ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ། དེ་
ཉིད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱད་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལེ་འུ་སྟེ་དང་པོའོ།། ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ། །ལྡང་བར་མ་བྱས་པ་ལ་བསྟན་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐུབ་ལ་སྤྱང་བ་ཉིད་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིན་ན་དེ་དང་པོར་

༄༅། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྷག་པར་དམིགས་པ་བྱ་བ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་གསུངས་སོ། དེ་ནི། ལྷ་རྣམས་ཞུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོག་མ་ཐོག་མར་ཉིད་དང་། །ཡུལ་ངེས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། །རང་བཞིན་ངང་ནི་དེ་ཡི་ལས། །ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷག་མའོ། །ལྷ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལ་ནི་ཇི་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཞེ་ན་ཡང་ལེགས་པར་དེ་ངེས་པར་སེམས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནི་གང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་འཇུག་རྒྱུ་བརྟུལ་ཞུགས་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་རིམ་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོང་ཀྱིས་སོ། །ཐོག་མ་ཐོག་མར་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞི་མེད་པ་ནས་མཛད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ངེས་པས་སོ། །ཡུལ་ནི་ཐོག་མ་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་གཅིག་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱག་མཚན་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལ་ནི་ཐོས་དགེ་བ་ལས་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱུད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དམན་པར་མ་གྱུར་པས་སྟེ་ཉན་ཐོས་སོ། །ལམ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་བའོ། །འཕགས་པ་ཞེ་བ་དེ་ནི་བདེ་བ་དགའ་བོ། །རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་སྣ་ཚོགས་སོ། །ཞེན་ཐོབ་ལམ་ནི་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། དང་པོ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷག་མའོ། །དེ་ནི་མཛད་པ་ང་ཀི་ནི་ཀ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་ནས་བརྩམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོར་མ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །ཀ་ཏྱཱ་ཡ་ན་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱག་བསྟོད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་པར་ཞུ་བ་དྲུང་ནི་དེ་ཉིད་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱག་བསྟོད་ཉིད་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཞི

བསྟེ། །གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བདག་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བདག་གི་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བ་རི་མོ་ལ་ཤེ་བ་ཉེས་བྱ་བསྟེ། བདག་གི་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་འབྱུང་རྣམ་པ་བཞིས
སྡུད་པ་རབ་འོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣ་དང་། ཤུ་བ་དང་། ནུབ་རྒྱུ་དང་། སྐྱེ་གའ་བསྟེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་རབ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དང་། དགོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། འདི་དང་གཞན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་མཐུན་པ་ཉིད་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྣམ་པ་བཞིན་ནུས་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་ཏེ། ལས་ལ་དང་། འཇིག་པའི་ཚོགས་ཅན་དང་། གཡབ་དང་། བཅུ་འཇིག་པ་བསྟེ། བདག་ནི་དེར་བར་མི་རུས་པས་འདེས་ཤིང་བ་ཡོལ་ལོ། །འཇིག་པའི་ཚོགས་ཅན་ནི་སྣང་ཅིག་མ་རེ་རེར་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་ཡོབ
ཞི་གྲུབ་འཆི་མ་པ་དང་ག་ཀིས་ལ་ཡམ་རྣ་ཡལ་ཡངས་རྩ་བ་ནས་འཁོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ལྷུབ་བས་སྤུ་བབ་པའི་ཡམ་གྱིས་འཇིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅུ་འཇིག་པའོ། །ལྟར་དང་བྱེད་བའི་དོན་ཡང་གཉིས་བསྟེ། ཡོངས་པ་བསྡེབ་ལ་གཞོན་མ་བཞིན་དུ་འཇིག །བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇིག་པའོ། །རྟག་བརྟན་ང་ཡིན་པ་དང་
ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་པོ་བཞིན་དང་། །སྐྱེ་དང་ཕ་རོལ་ཀྱི་ཡམ་ག་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཚེ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཙ་ཅི་འདྲེ་ལ་བ་ར་ལྷུང་བ་ཡུ་ག་ཡ་ལ་ཡ་བ་སློག་པ་མེ་རི་གི་པ་ཏ་ག་ས་པ་འདྲེ་ཀྱི་ཡ་ག་ག་ཙེ་ག་གྲུབ་པ་ནས་བསྟན་མ་ཏེ། །སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ
ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་འབབ་པ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བསྟེ། །དེ་ལ་དེ་ལ་བར་འགོག་པ་བཞི་ནི་འགོག་པ་བསྟེ། ཞེས་བྱ་བའི་ཞི་བའི་མཆོག་པ་ཡིན་ཏེ་ངེས་པ་ཡིན། །འཇིག་འགོག་པ་བ་བསྟེ་ང་བས་ན་འགོག་པ་བསྟེ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། །དེ་ལ་སོགས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞུགས་ཏེ། བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་དང་། དགེ
བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མཐོང་བ་འཕྲུལ་མཐུན་པ་ཤེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཉུལ་ལ་འགྱུར་བ་འདི་ཞིང་གཞི་སྤུ་ན་བསྟུ་ལ་འགྱེལ་གཞི་ཀྱི་རྣམ་པ་འབ་ཀྱི། དེ་ལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཐུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་མེད་པའོ། །ཞི་ན་ཡོད་པ་མཚོ་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞི་བ་པའོ།

༄༅། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཞི་ཞིང་གཙང་བ་སྟེ། དེ་དག་ནང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབེན་པ་སྟེ། གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པའོ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་སྨོན་པ་ལ་སྨོན་པའི་སྨོན་ལམ་ནི།
དེ་རྣ་བའི་ཕྱིར་སྨོན་པ་མེད་པའོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དེ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཡང་མྱུར་དུ་ལས་འདས་པ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཡང་དག་པ་མེ་[illegible]
བསྟོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱུ་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ནི་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་རྒྱུ་ཆུ་བ་སྦྲོལ་བ་ར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སོ། །དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ཤེས་པ་ལས་ཤེས་བར་ཉིད་དང་ལ་རྟོགས་སོ། ཤེར་ཕྱིན་སྐུ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། །ཕྱིར་གྱུར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་[illegible]
ཕྱིར་རོ། །ཕྱང་བར་དེ་དག་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་གཞན་ལ་ཡང་འདི་སྐད་དམ་པའི་ཕྱིར་གཞན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བོ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་མ་རུང་མིད་མིགས་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བསྟན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ལས་ཞེས་བྱ།
ནས་ཀ། ཐོས་སོ་དང་བསྒོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་བར་དུ་སྟོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚད་པ་མར་བྱར་བའི་ཚིག་གིས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་མཐེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་རྣ་དང་རྒྱ་བ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་སེམས་ཅན་སྟོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་པའོ། །སྨོན་ལམ་བྱེད་པ་ཞི་གནས་
ཐབ་གཞིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མ་པ་ཉིད་མཐར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོང་པའོ། །འགོག་པས་མ་རོང་བ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡང་བསྔོ་བ་ནི་མངོན་པར་བསྔོ་བའོ། །ཞེན་ཆུང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ལས་རྒྱུ་སྒྲ་བསྔོ་བའོ། །མང་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཆགས་པ་དེ་སྟོང་པའི་ཡིད་ལ་
བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིང་ལ་གསོལ་བ་དེ་ནས་ནི་མཐོང་བའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པ་ལྷག་པར་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའོ། །དཔེར་ན་བྱེ་འདི་ལས་བྱ་བ་ཉིད་ཉེ་དང་དོན་མ

ཀྱིས་ལྷག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྷག་མ་ནི་འ་ཤད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཤད་པ་ཉིད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པས་རྒྱུད་པ་དེ་གང་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ལྟ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ

ཉིད་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དེ་གང་ལས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡང་ན་ཀོ་ན་ཀ་གཡག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །མདོར་ན་བ་རྒྱ་ཅི་ཞེ་ན་མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་གང་དང་བདག་གི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ཕྱིར་ན་ནི། བརྩོན་པ་ལ་སྐྱེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྐྱེ། སེམས་ལ་ནུ་མ་དག་པ་གཉིས་སེམས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་ཕག་ཆགས་པ་བསྒོམས་པ་ལས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་རིམ་གྱིས་དང་འགྲོགས་པ་སྟེ། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་རྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལན་གཉིས་ཀོ་ཤི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་ལ་ཡིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ཀྱི

སྤོང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་དག་གི་ཡིན་ཕྱིར་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ཆགས་པ་ཀྱི་གཞི་རྣམ་དོན་ཡོད་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་མ་ཆགས་པའོ། །འདི་ལྟར་སེམས་ལ་ཡིད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་ལ་ཡིད་པ

91 ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་ཚ་བ་སྤོང་བ་ཉིད་དེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལས་དང་འབྲེལ་པ་ཡོངས་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས

ལ་ཡིད་པ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་གང་ཡིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བ་སྟེ།

ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པས་ན་སེམས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་སྟེ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། རྟོག་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ

ཀྭ
༡༩༡

༄༅། །ཁྱབ་འདི་ཉིད་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་པས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་མའོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དབྱེ་བ་ལ་རྟོག་གེ་བ་དག་གིས་དོན་དམ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་པ་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྣང་ཞེས་པའི།
རྒྱུ་བ་ལས་པ་འབྱོར་ཕྱིན་པ་ལྷ་རྟོགས། །ཀུན་རྫོབ་པ་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ནི། །དེ་དག་པ་དེ་བར་ཚིགས་སྟོགས་སོ་ཞིན། །དེ་ནི་ཉིད་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་བརྩམ་པའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་མདོ་ན་པར་རྟོགས་པ་པར་ཚང་རྒྱ་པར་འགྱུར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱི་སྐྱེ་ས་འབྱུང་པ་ཡིན་ཏེ།
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་པ་པའི། །གཟུགས་སོགས་སུ་པོ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མེད་ཕྱིར། །བྱང་དེ་དག་མེད་ཞེས་པས། །ཚེ་མོ་རྒྱུ་རབ་དགའ་འདོད། །དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་རྒྱུ་ལ་ཀྱིས། །གཞན་པ་བཀག་པ་པ་བཟོད་པ་ནམས། །ས་བཅུ་དག་ལ་ནས་ཆས།
ཐམས་ནི། །མི་གནས་རྒྱུ་པ་ར་པ་སྟ་ན་པ་ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྟུ་འགྱུར་བ་ཤད་དོ། །ཇི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ། །ཐམས་ཅད་པ་ཉན་ཐོས་པ་ལ་བའི། །ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཐབ་པ་འདི་ལ་མི་རྒྱུ་མཚན་
ཉིད་དང་ཡིན་པ་པར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་ཕྱུང་པོ་ནི་ཚོགས་ཏེ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་གཟུང་བྱེད་མེད་པས་སོ། །དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས། །ཚེ་མོ་རྒྱུ་པ་དགའ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ལའོ། །རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཀྱིས་ངོ་བོ་ནས་པ་བཀག་པ་སྟེ། དམིགས་པ་བཀག་པ་ལ་བཟོད་པ་དགའ་འདོད་དོ། །ས་བཅུ་དག་ལ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ལས་སོ། །བཅུ་མ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་རྒྱུས་རྒྱུ་བ་པའོ། །མདོ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་ལ་
སོགས་པ་ནས་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱིས་དོན་གྱི་ཚིག་ལ་རྒྱས་པར་མི་གཟིགས་ནས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། མཁྱེན་ནས་ཞེ་མཆོད་པར་རྟོགས་པ་པས་སོ། །ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་དང་བཅས་པའོ།

254

གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་མཚོ་གཏུ་ཁྱུ་རྒྱས་པར་འདོད་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཆོང་དང་ལྡན་པར་རབ་ཏུ་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཅུ་གྲིས་ཞེ་ན་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱིས་གཟུགས་ཏུ་གཅེས་ཁྱབ་པར་རྒྱས་པ་བར་མི་ཁྱུ་ཞིང་ཞེ་ན་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་ཡི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་མིག་ལས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཀྱིས་ཞེ་ན་ཐུབ་པ་དེ་ཀ་གི་དགའ་ཀྱིས་པ་རིན་ལ་བཞིན་དུ་དོན་དང་ཚེ་མོ་དང་བཅོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཚོ་གཏོ། །ཡང་དེ་ལྟར་གཞན་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ལ་བ་འཕྱིད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་དག་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡི་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་པ་ཞིག་ཡུམ་གྱི་ཆེ་དང་དུ་སྨོན་པའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་གྱི་ལམ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དང་པོ་དང་ཀུན་གྱི་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བ་ས་ཀྱང་པ་ནི་དེ་དག་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་ཕྱག་དང་། དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་འདི་ནི་ལམ་ཐབས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁྱབ་པའི་ཕྱོགས་པ་མཆོད་དོ། ཚིག་གཅིག་བྱ་བ་ནི་སྐྱོན་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་ཕན་ཡོན་དང་པོའོ། །སྐབས་ནི་ལྔ་པོ། །རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་སོ། །སྨྲས་པ་ནི་བརྗོད་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་ཚིག་གིས་སོ། །ཚད་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྟེ། །སྟོན་པ་ནི་དེ་རིགས་ཅན་དག་ལའོ། །ཡི་གེ་ནི་ཚིག་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་གེ་གཅིག་གཟུངས་ཀྱང་ངོ་། །མངོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དག་གི་བར་དུ་ཆུ་བ་སྤྲུལ་པའོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་ཡོངས་པར་མི་སྲིད་པའོ། །དེ་དག་གིས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་པའི་ཕྱོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྡུ་བ་མེད་པ་སྤྱད་གཏན་རྣམ་པར་བྱུང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པའོ། །སྟོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་པ་པོ་མེད་པའོ། །མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་བརྟགས་མི་དགོས་པའོ། །ཡང་ཤེས་རབ་པ་ནི་ཀྱི་ཕྱོགས་བྱུང་ཉིད་ཡི་གེ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ལྷུན་པ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ལ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་མེད་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྟ་རིགས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལྕེ་དབང་དུ་མི་ཁྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས

[illegible]

161

༄༅། །བཅོམ་པ་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་ཕ་ཀིལ་ས་རྐྱ་ལ་ཞི་ག་རྟུང་བའི་ཕྱི་མ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིན་ཆད་པ་ནི་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ལྷུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དེ་ལས་བསྟན་པར་མཛད་པ་ནི་དེ་ལ་མཁྱེན་ཐུབ་ནས་བརྩམས་ཏེ། །ཡང་འགྱུར
དེ་ནི་མེད་ངེས་ཞིབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རིམ་པར་དབྱེའོ། །ཀྱེ་མ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཀུན་དགའ་ཅན་ལ་ཡང་ [illegible] པ་མ་གསལ་བ་འཇུར་ངོ་ [illegible] ངེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟབ་པ་དང་ཕྲན་ལམ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞིབ་ཏུ་ཟབ་པ་དང་། །ཕྲ་བར་བསྟན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་ཚིག་ངག་ལྷུན
པ་མཐའ་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཤེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་མེད་པ་ཐོས་པ་མེད་པ་བསྟན་པ་མེད་པ་གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཕྱེ་སྟེ་བཀོད་པ་ཟབ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་པ་མ་ཡིན། །ཕྲ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་སུ་བརྟགས་པ་སྟོང་བཞག་པ་མེད་པའི་སོགས
པ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་ལྷུར་བའི་གཟུགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ། །དེ་ནས་ལྟ་བ་ནི་བྱ་བ་ཅིག་བྱང་ལ་སོགས་པ་ནས། གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ཅིག་ཤོས་བྱུང་རྣམ་པར་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་གཟུགས་སུ་སྣང་ངོ་། །བདག་གི་དམིགས་པ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ལམ་པ་ལ་སེམས་ཅན་དུ
བརྟགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ཅན་དུ་སྤྲུལ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དམིགས་པ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ནི་རྟོགས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འདི
བསྟན་པ་དོན་དམ་གཞི་རང་དང་དོན་དམ་གཞི་རབ་དགག་གནས་སྣང་བས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །གནས་ལ་ནི་རབ་འབྱོར་ལ་གནས་བརྟན་དུ་སྨྲ་བ་དེ་དག་དང་། །ལྟ་ཞིག་སྤྲུ་བ་ཕྲུག་ཕྲུག་སྟོང་ཕྱུག་བརྒྱ་ལ་དྲིས་པའོ། །སྐྱ་རབ་དོན་དུ་གཞི་རབ་ཞི་འདོད་པའོ། །ཟབ་པ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །
བརྟག་པར་དཀའ་བ་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་གེ་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལས་མ་པ་རིམ་པ་ཅན་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྲ་བ་ཉི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་སྤྲུ་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཁས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་པ་འདི་རྒྱུ་ཡིན

བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བ་རྣམ་དག་དབང་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་ལྔ་པོའི་ཡུལ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པ་རྣམ་དག་དབང་པོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོས་མེད་པ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ནི་རབ་འཕགས་པའི་ཤིན་ཏུ་འཕགས་པའོ། །མཁས་པ་དང་མཛངས་པ་ནི་སོ་སོར་རིག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་གི་ཚིག་དོན་ནི་རབ་དག་པ་ཆོ་ལ་བཏང་བཅས་པ་ཁོ་ན་འདི། །དེ་ནས་
ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷ་དེ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་ག་ཡན་ཆད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཡིན་
ཉེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་མིག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མ་སྐྱེས་པ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ནས། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་
ཉིད་ལས་རབ་འབྱོར་ཁྱད་རིགས་སོ། །འདི་ར་བསྟན་བཅོམ་མཛད་པས། །རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་མི་དགོས་ལ། །ཚེ་རབ་འབྱོར་དེ་ལ་ཞེས་ནི། །ཐབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི་གཞན་དག་གིས་
བསྟན་པའོ། །དེ་མི་དགོས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ནཱ་ག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་གཉིས་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །མི་དགོས་པ་ཅི་འདི་སྙམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རང་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅེ་ན། འདོད་པ་ཅན་གྱིས་སོ།།
ཇི་ལྟར་དེ་དག་ལས་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཤེས་པ་དང་བཅས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ནི། གང་དང་གང་དོན་ཀ་ར་གཞལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཐོས་འདོད་དང་། །དེ་ལ་སྒྲ་མེད་ཀྱང་དོན་དེ། །དེ་ནི་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དེ་དག་གི་འཁོར་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚ་མཐའ་ཞེ་ན།

191

༄༅། །གཟུང་བ་རྟོག་པ་ཉམས་པ་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མ་སྤངས་ཕྱིར་དང་ནི། །རྟེན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཡི་ལམ། །ཡང་དག་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་ཕྱུང་བ་གསུངས་སོ། །བཏགས་པ་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བ་བས། །སྟོན་པ་དྲོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཕྱུར་བ། །རྩེ་མོར་ཕྱུར་ར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ། །འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱེ། །ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་པ། །གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་བྱ་བ་ལ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་དང་འགལ་བ་བས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་དྲོད་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཅེས་ལ་བར་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ནི་རྩེ་མོའོ། །ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡ་ཐུབ་ངག་དགག་གི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་བཟོད་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་པ་སོ་སོ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འཕགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །མདོར་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལས་འཕགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱིར་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡང་སྨོན་པ་དང་ལྡན་ཞེས་ལྷག་མ་མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོས་གྲངས་མེད་ཚད་མེད་པ་ལ་སྨོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དྲོད་ཀྱིའོ། །གཟུགས་ལ་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་དང་འགྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སློབ་ཅེས་བྱ་བ་ནས། གཟུགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་ཉམས་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སློབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་རྩེ་མོའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་ལ་ཕྱུང་ནས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བཟོད་པའོ། །དེའི་འོག་གཞན་གྱི་སློབ་མར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཉེ་བར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། །དེ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོར་མཐོང་བའི་ལམ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ནི་མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མདོར་བསྟན་པ་ནི། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཕན་ཡོན

བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུང་ངོ་ཞེ། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའོ། །བཟོད་པ་གཉིས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། དེ་དག་གི་རིམ་ལས་ཤེས་པ་ཉིད་ལམ་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བཀྲལ་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ནི་སངས་རྒྱས་དག །ཕན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་མེད་ཕྱིར། །རྣམ་གྲངས་ངེས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། །ཆེན་པོ་ཚད་མེད་ཉིད་དང་དང་བཅས། །དཔག་མེད་མཐའ་ཉིད་མེད་པ་དང་། །དེ་ལ་གནས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང་། །བླང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་དང་། །བྱམས་སོགས་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་འཛིན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་ཡོངས་འཛིན་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བ་ཀུན་དང་ནི། །ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀུན་སེལ་ལ། །སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ཉིད་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་ཡིས་སྲུང་ལ་སོགས། །སྲོག་ནི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལ་ནི། །བདག་ཉིད་དག་ནས་ནི་སེམས་ཅན་དག །འགོད་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཚད་མེད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཆེད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་པ་སྟེ། ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ཚད་མེད་དང་གཞི་སྦྲེལ་བའི་དོན་ཏོ། །མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ནི་མཐའ་འདི་ཉིད་དང་དཔག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མཐའ་བ་འདི་ཉིད་དོ།། དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་མཐའ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཞེན་པ་འབྲེལ་བའི་དོན་ཏོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་སྤྲུལ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པོ་དག་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དེ་ནི་སུ་གསལ་བ་དང་དུ་ནར་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་མཐོང་བ་ཉིད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་སྟེ། །འདི་ནི་དམིགས་པ་བཞི་མི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དེ། སེམས་ཅན་དུ་རྟོག་ཅན་པའོ། །དེ་ལས་ན་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ནས་པ་ཉིད་

༄༅། །དྲི་མ་མཛོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དག །ཐམས་ཅད་ན་དེ་ནི་དང་བཅས་མེད་ཕྱིར། །གང་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཞན་ཤེས་པ་པ་མེད་ཅེ་ན་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
རྣམ་གྲངས་ལ་ཞེ་ན་ཕྱུགས་བཞིན་རྣམ་པ་གཞན་ནོ། །ཁས་ལེན་པ་བཞི་གནས་པ་སྟེ། ཡི་དགས་ལ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་བརྒྱད་ནི་དགོས་སོ། །གང་ཡང་དག་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཞན་ཤེས་པ་བ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱས
པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དུ་བཀའ་ཡང་དག་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་བྱེད་ན་ནི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གཟུགས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་འདི་དག་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚིགས་ཤེས་པ་གཞི་བཤད་པའོ། །ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ་
དམིགས་པ་བཅས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཅིག་ཤས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་སྒྲ་ནས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཏེ། དེ་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཤེས་བྱ་བ་དེ་ཡོངས་སུ་ཡུམ་ཆེ་དེ་བསྟན་པའོ། །དེ་ཉིད་གནས་དང་པོ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རེ་བོ་ཡོད་ཅན་ཆེ་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པའོ། །དེ་དེ་དོན་ནི
འདི་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་དུས་གསུམ་དུ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱམས་པ་ཐ་དད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མེད་པ་ཞེས
གསུངས་པ་ནི་འཕྲུལ་པ་ཡང་ཆད་དེ་སྦྱུག་བསྔལ་ལ་ཚིགས་ཤེས་པའོ། །འདི་ཚད་དུ་ཡོངས་སུ་གཅད་དུ་མེད་པ་ཆེ་དང་མེད་དོ་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དཔག་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལ་ཚད་དེ་སྦྱུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་འབྲེ་དང་པོའོ། །གང་ལས་སུ་མི་ཆེད་པ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། གང

མཐའ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡོད་པ་ཅན་ནི་ལུགས་བསྟུན་ལ་ལྟོས་ནས་ཤེས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ཡོངས་སུ་འགོག་པ་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཆད་མེད་པ་ནི་དེ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མཐའ་ཡས་མེད་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མཐའ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ལ་དམིགས་པ་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་མེད་པའོ། །གང་ཟག་མ་ཁར་མཐར་ཡས་པའི་ཕྱི་རབ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐའ་ལས་འདས་ནས་བཅུམས་ཏེ། དེ་ནས་དང་པོ་ཕྱད་བཅས་པའི
ལྟ་ན་མ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པ་ཅན་ཀྱི་གསུངས་པ་བཞི་ལ་ཡང་རྒྱུ་པ་ཆོས་ཤེས་པར་བཟོད་པའོ། །ཇི་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ཕྱུགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་པ་བར་རྫོགས་པ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དེ་ནས་དང་པོ་ཡོད་དང་
བཅས་པའི་ལྔ་ཏུ་མ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡུམས་ཏེ། བང་ས་རྒྱ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞུས་ཀྱི་ཞིག་བྱ་བ་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའོ། །སྐྱེ་མེད་དང་རང་བ་མེད་སོགས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པ་དང་དེ་རང་མེད་པ་ཉི། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་བྱ་ལྟ་ཞིག་བུ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡམས་ཏེ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་བདེ་ཐོབ་རང་ཉིད་གསུངས་པ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བཟོད་པའོ། །ཁྱབ་པ་པ་སོགས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཐམས་པ་དང་སྐྱེ་དང་
དགག་པ་དང་བརྟག་སྤྲོས་སོ། །ལྟ་བ་ལ་ཞེ་ཐབ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་སྔོ་ཤི་རི་གས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བཞི་ཐོབ་པ་དམ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཐབས
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྒོམ་ཞེས་མཁས་པས་བསྡུས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་སྒོམ་པའོ། །གང་ཡང་ཤ་རི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡུམས་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་བར་ཏུ་གསུངས་པ་ལ་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །སངས་རྒྱས

191

༄༅། །དེ་ནི་ཡོངས་འཛིན་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པ་རིས་དེས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སེམས་ཅན་གདུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་སུ་སྤྱོད་པའོ། །གང་དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞེས་བྱ་
ནས་ཞེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཌཱ་ཀི་མཚོ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ལ་ཚོགས་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡོངས་འཛིན་ཞེས་བྱ་བར་སྨྲ་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཚིག་ཚ
གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱག་མཚན་པན་པོ་ཙེ། །གང་དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅོམ་ས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་མཐར་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ལ་ཇི་སྐད་ཤེས་པའི་ཐ་ཚིག་པའོ། །ཉམས་པ་དང་ནད་ཀུན་སེལ། །ཞེས་བྱ
བ་ནི་ཡོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ནད་ནི་སྡིག་པ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཀོ་ཤི་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅོམ་ས་ཏེ། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ལ་ཇི་སྐད་ཤེས་པའོ། །གྱུང་ན་འདས་འཛིན་ལ་ཞེ
བྱ་བ་ནི་ལྷ་དང་ཀླུ་ལས་སྐྱེས་པས་པར་འཛིན་པ་བརྗོད་པའོ། །གང་དེ་ཙ་ན་ཕྱེད་ནི་ཀོ་ཤི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅོམ་ས་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་ཉེ་སྙིང་པོ་རིགས་ཅེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཡིན་ལ་ཚིག་ཤེས་པར་བ་ཐ་དད་པའོ། །ཡང་དག
རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་སོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོ་ཀས་དེས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱང་བ་དང་སྦྱིན་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་། དགེ་བ་ཚོས་རྣམས་སྐྱེས་པ་ཡང་དེས་པར་འགྱུར་བའོ། །གང་ཀོ་ཤི་ཀ་སྔོན་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅོམ་ས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར
ཀྱི། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་ལམ་ལ་ཚིག་ཤེས་པའོ། །ཕྱོགས་མི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ། །རྣམ་ཀུན་མཆོད་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་དག །འགོག་དང་བཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅད་པ་ལས་ཕྱོགས་པ་དང་པོར་བྱུང་ཤེས། ༣༠

པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་བདག་ཉིད་ནི་དག་ནས་ལ་དེ་བཞིན་ནི་དུ་གཞན་དག་འགོད་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུའོ། །གང་དེ་ནི་ཆོ་ག་བླང་བ་འདོས་པར་འཇུག་ཅེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལེགས་པ་པ་བརྗོད་ཅི་ཏེ་རྗེས་སུ་དགའ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བརྗོད་པའོ།
སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱར་བ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད་པ་བརྟན་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཀཽ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་དེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི
ཚེ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་དེ་དག་ནི་ལམ་ལ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ། །
དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་ནས། བསྒོམ་པའི་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། །དེའི་བྱེད་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་མདོར་བསྡུས་པ་དང་པོར་གསུངས་ཏེ། ཀུན་ནས་དུལ་དང་ཐམས་ཅད་ནས། །འདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་། །གནོད་པས་བརྫི་བ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་
ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་དུལ་བའོ། །ང་རྒྱལ་ཁེངས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུད་པར་བྱེད་པས་སྟེ། འདུད་པའོ། །ཀུན་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འདུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གོ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པའི
ཕྱིར་རོ། ། །གང་དེ་སྐད་དུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཉེ་བར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འདུད་པའི་བྱེད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ། ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་བདག་དང་གཞན་དག་ལ་ས
སོ། །གང་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཡོག་ཅི་ནི་ཉུག་བ་རམ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་བྱེད་པའོ། །གནོད་པས་བརྫི་བ་མེད་ཉིད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་གནོད་པས་ཐམས་ཅད་དུ་གནོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།

༄༅། །གནོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གང་ཡང་ཀོ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བ་ལ་དེ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྔམས་ཏེ། གཉིས་ལ་ཡང་གནོད་པ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་གནོད་པས་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་རྒྱུ་བཅས་བྱ་བ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པོ། །གང་དེ་ཚེ་འདི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྔམས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་པའོ། །རྟེན་མཆོད་ཉིད་ཆེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཛིན་པ་

ནས། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དེ་ནི་རྟེན་ཏེ། དེ་ནི་ལྷ་ནི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པའོ། །གང་ཀོ་ཤི་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྔམས་ཏེ། བཀུར་སྟི་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི་རྟེན་མཆོད་པ་ཉིད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཕྱུག་པོ་དེ་

དག་ནི་བསྡུས་ནས་ཐབས་དང་པ་ཉིད་དུ་གོང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་པའི་ལམ་དང་པོར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསྔོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

དེ་ལ་མོས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་དང་། །རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདི་རང་གི་དོན་ཡིན་པས་ན་རང་གི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དང་། གཞན་གྱི་ཉིད་དུ་འང་དོ། །དེ་ཡང་ནི

སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་དོན་ལ་སོགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེ་ན། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ཏེ། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སོ་སོར་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན

རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་འདོད། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཕྱེ་བས་སོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མོས་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་དང་། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་པོ་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་གི་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་།

ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་པའོ། །མོས་པ་བཞི་དང་བདག་བརྒྱད་པ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་པ་དང་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ལ་ཞེ་ན། མདོ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་ཐེ་ཚོམ

ཕྱི་ ལྷུ་ན་རང་ས་ལ་འདྲི་བ་དང་། རྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་སྒྲོ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ས་མ་ར་མི་མཐུན་ཕྱུག་པ་དེའི་མཆོད་པ་ལའོ། །སྒྲུབ་པ་དང་མཆོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དེའི་ཟད་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་ལྟར་བ་བཞིན་ནོ། །ཕུང་གང་དུ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་བཞག

རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་སྟོང་གསུམ་ལ་ཀ། དེ་ལ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ལས་མདོ་རྣམས་ཆེས་མང་བ་ཉིད་དང་པོའོ། །མདོ་དེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་འབྲུ་རྣམས་བཅུ་ལ་ལོ་ཙ་བ་དང་འཚོད་འགྲུས་མེད་པ་དང་། མོས་པ་དམན་པ་དང་། བསམ་པ་དམན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཆ་ལ་བ་དག་གིས་རྟོགས་པར

དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ་བསོད་ནམས་ལྷག་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་མཆོད་པ་དང་། དེ་རིན་དུ་རྒྱུན་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ལ་བཞིན་དུ་བདེ་ལ་བྱེད་པའི་སྟོང་པ་ཀུན་ཏུ་བསོད

ནམས་ལ་ཡིག་པ་ལ་རབ་བཏགས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡང་དག་པར་བཞེངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏོ། །ཕྱག་མི་ཕྱེ་གསུམ་པ་དང་འདྲའོ། །རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དང་པ་ཀ་ཚད་ཙམ་ཡང་མཐུན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ

191 ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་རྟོག་པ་ས་བརྗོད་ནས་ཚད་དུ་འབྱིན་པ་དང་འདྲའོ། །ཚད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་ཐོས་པ་ལྷུག་པ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ལས་སོ། །བཞི་པ་ལས་བསྙེན་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་འཛམ་བུའི་གླིང་ཡོངས་སུ་གང་བ་བཞིན་བྱས་ནོ་ཡོད་པའོ། །གླིང་བཞི་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྔ་པའོ། །

སྟོང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའོ། །སྟོང་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགུ་པའོ། །ད་ལྟ་དེ་དག་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་ལ་དེ་ལས་བདག་ལ་ཡོད་ན་ཧ་ཅི་རྣམ་པ་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པ་བརྒྱུ་རྒྱ་དེའི་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱུང་དགུ།

༄༅། །ཕྱི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །བདག་གི་བསོད་ནམས་པ་འདིས་ང་དང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་དགུ་པའི་སྐུ་མི་བསྣོན་ཞེས་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་བསོད་ནམས་ལ་མོས་པ
ལྷག་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་སུ་བཏུ་ཞིང་ཏིག་རྗེན་ཕྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཧཱེ་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་མཚོན་ཏེ་ན་ར་ཤུགས་ལ། བཀྲ་ཤིས་སྙིང་ཏྲུ། ཞི་བསོད་ནམས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཕྱུག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་ཆར་པ་ཡང་བཅོམ་ར་ཞི་འགྲོ་བ་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཏེ་བར་མི་བཟློད་དོ་ཞེས་བྱ
བའི་ངར་ཏུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཀྱི་སོམས་པ་དང་པོའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་པོ་དངས་སུ་ཁམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡ་བ་ཏུ་འབྱུང་བ་ར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྡན་བ་ཉིད་སྨྲ་པ་ར་མོས་པ་ལ་ལྷག་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །མདོ་རྡོ་ཧི་ལྔ
བ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་བའི་ཞིང་ལྷག་པ་ར་མོས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རྗེས་སུ་བསྔོས་པ་ཇེ་བཞིན་ནོ། ཤེགས་པ་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། ཉིན་ཕྱོགས་དང་རང་རང་གི་མཛུབ་ཐེབ་ཡང་ཞེས་དང
རྟ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ཞིང་རབ་ཏུ་བསྟན་མི་འགྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནས་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་ཚིག་ཀྱིས་སོགས་པ་བསྡུ་ནས་བཞི་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྟོང་པ་དང་མཚན་ཉིད་པ་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་སྔ་ཕྱི་བ་བ་རྒྱ་སྐྱོང་ཞུན
པའི་ཕྱིར་ཏེ་བ་རང་འབྱུང་བཞིན་ཐུགས་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པ་ར་སེམས་སོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བསྟང་བ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་སྟོང་པ་མཛད་པ་ར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་གང་ལ་ཡང་འཛིན་པ་དང་འཛིན་པ་པ་དང་འཛིན་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ཐོས་པ་ལྔ་པའོ། །དེ་ཞིབ་ཏུ་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དང་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་སྒོ་དག་དགོ་ཡིན་ཀྱང་འདི་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་པའོ། །སྐྱོབས་པ་མི་འཇིགས་པ་དང་བྱེད་པ་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྡུས་ཏེ་ལ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། ཡུ་སྟེ་གས་པ

།དགེ་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་མཚམས་མ་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བདུན་པའོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཀྱི་བུ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཞིག་ཀུན་དགའ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་བསྐུལ་བར་གྱུར་བ་དང་དགའ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འདི་སྒྲུབ་པར་གྱུར་ཅི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་གསང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་དེ་དག་དེ་མ་ཐོས་པ་ནས་སྤྱོད་པ་དང་མཆོད་པ་བྱ་སྟེ།
དེ་ལ་སྔ་བ་དང་སྤྱོད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་གཟུང་བ་ཉིད་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུ་དང་པོའོ། །དེས་ན་བཅུ་ཆེ་བ་མཐོང་བ་ལས་འདི་དེ་མ་ཐོས་པ་ལས་ལྷ་ཡི་མ་ནས་ངེས་པར་ཞེས་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་བདག་ཉིད་གསུང་གཙོ་བསྒྲུབ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པར་བྱ། །སྐྱེ་གྲོགས་གཙང་བ་དང་ཡང་དམ་ཉིད་དུ་ཞིམ་
བ་དང་ལ་གི་གཙང་བ་བཀུར་བར་བྱ། །རང་རིག་བཞིན་དུ་ཐབས་ཡིན་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གོ། །དེ་རིང་ཀྱང་གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་ཐོས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཕན་པ་སྤྱོད་པ་བཞི་ལྡན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་བཅུ་རི་ལ་ཆུ་ལ་ཉེ་བས་ཀྱི་
ཕྱོགས་དང་དུས་དང་བཅས་པ་ལ་ཡོ་བྱད་སྦྱར་བ་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཀུན་དུ་འབད་པ་ཞེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ངེས་པ་ཐོབ་མཆོད་དེ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་པ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཆོད་
ཅིང་བསྟོད་པ་དང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་དགེ་བ། །སྤྱོད་པ་དང་མཆོད་པ་ལ་སོགས་ཅི་ནུས་པ་བྱེད་པ་བཞི་ན་བཞི་ཡི་དོན་དུ་བྱ་བ་བརྒྱད་པའོ། །འདིར་སྐྱེ་བ་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པས་བཤད་པ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་དེ་ལ་ཚེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ན་བཞུགས་པས་ལྷུན་གྲུབ་པ་བཞིན་བཞུགས་ཏེ། ལོ་ངེས་པ་ཡིན་ནམ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར།
འདི་ནི་དཔལ་ལྡན་བཞི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་དགེ་བའི་མཆོད་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མཛད་པའོ། །ཡང་དེ་དག་ཐོབ་པའི་རྣམ་ཀྱང་ཆོས་པ་ཕྱིར་ཐོབ་པའི་བཞི་པོ་ཡང་རྟོགས་པ་མཛད་པ་མ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་
བསམ་རྒྱས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་བསྟོད་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །དེ་དག་གཉིས་སུ་གྱུར་ན་དེ་ཅི་ལྟར་འདི་ནི་གཉིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་མ་གཞན་ཡིན་ནམ་ལྡན་ནམ་པ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡིས་བྱས་པ་ཡི། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་

༄༅། །སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བར་སྨྲོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལྔ་ཚོགས་སུ་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་ལྔ་ཚོགས་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་པའོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་གིས་ཕྱུར་བུར་
འབུམ་ས་པ་ཞིག་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གླེགས་བམ་ལ་བྲིས་པ་རྟེན་ནི་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྐུ་གདུང་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཡི་འདི་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་དེས
སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གཉིས་སུ་མེད་དེ་དང་དག་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གང་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བཀའ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པར་
མཛད་པ་དང་། །གང་ཡང་དད་པ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བཟུང་ཞིང་བཅངས་ལ་གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དེ་ནི་དེ་དང་མཉམ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་དང་གསུང་རབ་དག་ནི་འདི་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བའོ། །གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག
རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉིད་དང་འཛིན་པ་ཡང་འབྱུང་ངེས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དུ་བྱེད་པ་དག་ལ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པས་གླགས་རྙེད་པར་མི་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་པ་མཛོད་པར་འགྱུར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་ས་ལ་རྒྱལ་བ་ཕྱུར་ཕྱུར་ལ་ལྟ་བར
གྱུར་ཏོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཕྱུག་པའོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་གིས་ཕྱུར་བུར་བཀང་བ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གླེགས་བམ་ལ་བྲིས་པ་རྟེན་ནི་བདག་གི་ཆེ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་དེ་ལས་ཆེས་
འཕགས་ཤིང་མཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ངན་སོང་པ་བཅོམ་ནས། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་བར་ལ་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །སྨྲ་བར་སྨྲ་བའི་མཆོག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འདི་ཉིད་འབྱུང་བ་ནས་རྒྱུ་ལ་བཞིན་ཡོད་ལ་ཕྱིན་པ་རིན་པས་ཀྱིས་ལ་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས

མི་འདྲེས་པ་བཞི་མ་ཕྱག་རྒྱ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་ཞིང་མ་དོན་པར་ཤེས་པ་བསྒྲིབ་ནས་ས་ལ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་བཅུ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་འདོད་པས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་འདྲ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། འདུས་མ་
བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བསམ་པ་བས་རྒྱ་ཆེ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་འདུན་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིད་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་དུ་སྤོང་བ་ཆོས་གསུམ་ནི་འདས་མ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་དམ་པར་ཞེས་བ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་མེད་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བརྒྱུད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འདི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། གང་འདིར་སྦྱོང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དག་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་མི་དམིགས་
པ་ཞེས། སྒོམ་དང་གསོལ་བ་དང་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ། །གང་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཞེས་པ་འདི་ནི་དམིགས་པ་དེ་བས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དམིགས་པ་
མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཡོངས་སུ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །དགུ་ཆེན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། །བཀུར་བ་དང་ནི་བསྟགས་པ་རྣམ་ཏེ། །ཆོས་བྱང་ནི་ཡོད་པ་དང་
སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །ཚད་ཆེ་བ་དང་རྒྱ་བ་ཆེ་བས་བྱང་བའི་རྣམ་པ་[illegible] ལྟར་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་པ་དག་ཆེན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་བཀུར་བ་བསྟགས་པ་ཡིན་པ་ནི་ཆེ་ནས་ཏེ་[illegible] ཡིན་པ་དེ་ཆེ་རྣམ་པ་ལ་དགུ་ཆེན་གསུམ་གྱིས་ཞེས་དེ་ནི་རྒྱུ་བ་པ་ནི་གཞི་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་དང་བཀུར་བ་དང་
བསྔགས་པ་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་[illegible]ཏོ། །[illegible]ནས་ཀྱི་དགུ་ཆེན་དང་པོ་ཡིན་ན་བསྟོད་པ་ཅུང་ཟད་ལོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་[illegible] བརྗོད་པའོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་བཀུར་བ་སྟེ། འགྲོ་དོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་གསུམ་པ་ལ་ནི

༄༅། །བསྔགས་པ་སྙིང་ཆེན་པོའོ། །གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་གྱི་ལྷག་པ་དགུ་ཅན་ཀ་སུམ་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། གང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་སྒྲུབ་པ་དང་མཆོད་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་ལ་གང་གིས་དེ་དག་གློགས་པས་ཏུ་ཕྲིན་ནས་གཞན་ལ་ཕྱིན་འདི་ཉིད་སྔ་མ་ལས་བསྔོད་ན་
མ་དོན་དུ་རབ་བཀག་ས་ཏེ། དེ་ཅེའམ་ལྡན་འདས་མ་ཐུན་པའི་ཆོས་སྙིང་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྔོད་པ་དང་པོའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རྗེ་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་གྱི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ། བ་ཤད་ཅིང་བསྟན་པ་དང་བརྗོད་ཅིང་བཀྲལ་བ་དང་ རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་ཡང་དག་པར་
དགའ་བ་དེ་ཉིད་སྔ་མ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལ་ཏེ། དེ་ནི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྔོ་བར་བྱའོ། །སྟོན་པ་ཡང་གཞན་ནམ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡང་པ་གཞན་ནམ་ཡིན་ནམ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དཔལ་བསླབ་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་ཐོབ་བ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྔོད་པ་གཉིས་པའོ། །
སེམས་ཅན་གཅིག་ཅིག་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་དག་དགེ་བ་བཅུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལྔ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའོ། །གང་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས། གང་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅིག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་
འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །གང་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས་གང་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅིག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་འདི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
བསྔོད་པ་དགུ་པའོ། །གང་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་པ་དག་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། གང་གིས་གཅིག་ཅིག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་པ་དང་པོའོ། །གང་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅིག་བླ་ན

ལ། ཡིད་བྱང་ཆུབ་ལ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་གིས་འདོམ་བུ་ཏེ་ཀྱི་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྒྱས་ཀྱི་ཡུད་ཙམ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཏུ་ཅིག་ཅིག་གཟུགས་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཐོབ་པའོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལམ་བསྟན་པ་ནང་གང་ཟག

ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་སེམས་མཆོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྤྱོད་མི་ཟད་པས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་རྣམས་ལ་ཞིང་གང་གི་སྐྱུང་གི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱི་འཛིན། རྟེན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་གང་ཡིན་པ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལ་བསྔོད་པ

པའོ། །གཞན་ནི་བསྙེན་བཀུར་ཏུ་དཀའ་བསྙེན་བཀུར་བ་ཡང་རྟེན་པ་ཡང་བྱས་ལ། །གཞན་ལ་བྲིབ་དང་དགུག་པ་ཉི་ཚེ་བྱུང་བ་འདི་ནི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །གང་གིས་ཕྱིར་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཆོག་སྐྱེ་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ

བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ལ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ངན་འགྲོ་བ་བཅད་དོ། །ཐམས་གཅིག་ཏུ་ཁྱད་ཅེས། གཟུགས་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཤེས་པ་ལ་བསྒོད་པའི་ཐབས་ཉིད་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་མཐའ་དག་འཕེལ་བ་ཡི་ཞེ

བྱ་བར་ཞེ་བ་ལོ། །གང་གིས་འདི་གཞན་ངག་ལ་རྒྱུ་ཆེར་སྤྲོ་བ་སྤྱད་པ་ཡང་དོན་གྱི་ཡན་ལག་མ་བཏབ་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དེ། འདིའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་གཉིས་སུ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་བསྒོམ་པ་རྟོག་པ་ཞི་བྱེད་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རབ་ཏུ་ཡང་དག་པ་ཞི་བ་ཐབས་མ་ཡིན་པ

མ་ཡིན་པ་འོ་བ་ར་དུ་སྟོ། །འདི་ཉིད་དང་མོང་ནས་སོང་དུ་ཞུ་བ་ལ་ཡི། །གང་བརྟག་པར་དབར་ཞེས་མི་ཤེས་ཏེ་དོན་བརྟག་ནས་ཀྱང་བཅད་ཏུ་ཀྱང་བ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞེས་སྒྲུབ་པའོ། །གང་གི་ས་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཐོབ་པ་ནས། དེ་རྣམ་ཀུན་ཏུ་ལས་ཀྱང་བར་བསྒྲུབ

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །གང་གིས་ཐོག་མ་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། །བདག་དང་ཤེས་ལ་སྐྱབས་དགའ་གི་བར་གྱིས་བདེ་བར་སྤྱུ

༄༅། །བསྟམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྲོར་བྱས་པ་བས་ཀ་གཤིས་འདི་གཞན་དག་ལ་ཐུམ་སྤྲངས་དུས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ནས། ཡང་དག་པར་བསྔུན་པ་རྨུས་པའི་བར་ཚེ་ཉིད་སྨྲ་ལམ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཚེས་ཀུ་སྐུས་དགའ་ཞིང་འདི་
ཉིད་དུ་བསྐྱབས་པ་ལས་བུ་དང་རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་བ་རྫོགས་སོ།། །གང་ལ་ལ་ཞིག་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྩོན་པ་ཡོད་ཕྱིན་བཟང་པོ་དང་གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པ་ནས། ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་བར་གྱི་དབང་པོ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་དགའ་བ་དང་ལྡན་
མ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་ལམ་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྤེ། འདི་ཉི་མཐུན་པར་བྱ། གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་བྱ་ཞིང་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་དམིགས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དགའ་བ་ཐོར་གསུམ་ལ་ལོངས་སུ་དགའ་བ་མི་དམིགས་པས་སོ། །སེམས་
དང་དང་ལྡན་པ་བསྟོད་པ་བདད། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅོས་མ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ལ་བཞི་བརྒྱད་པའོ། །གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུ་མེ་ཞིང་གང་དག་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོང་གྱི་ནོར་སེམས་ཅན་དག་རྒྱ་ཆེན་ཐུག་ཏུ་པའི་འབྲས་བུ་བཀོད་པ་བས། གང་གིས་འདི་གཞན་ལ་དགོན་དང་ལྡན་མཐད
ཡི་གེ་དང་ལྡན་པ་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པ་ནས། ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་གྱུར་པའི་ཚར་དང་། འདི་ཉིད་ལ་རིག་པ་ནས་ཐབས་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་བསྒོ་བའི་བར་འདི་ཉིད་དཔལ་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ཏེ། འདི་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྲུག་པ་ཏུ་མ་ཆ་ནས་རྒྱ་ཆུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དགུ་པ་དགོ་པའོ། །གང་གིས་འཛམ
བུ་གླིང་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་རང་བ་འབྱོར་ནས་ཆུལ་བཀོད་པ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ཞི་བ་སྒྲུབ་པ་དང་པོའོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས་པའོ། །གང་ལ་ལ་ཞིག་ཕྱོགས་བཅུར་སོ་ཞིང་གང་ག་ཀློང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་ལ
བཀོད་པ་བས། གང་གིས་གཞན་དག་ལ་འདི་ཉིད་ཚིག་ལྷུན་ཡི་གེ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ནས། ཐབས་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་བསྒོ་བའི་བར་འདི་ཉིད་སྨྲ་བ་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་ཤུ་གསུམ་པའོ། །གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད

པ་བསྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། །གང་གིས་དེ་དག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ལ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡི་གེ་དང་ལྡན་པ་དག་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་པ་ནས། ཉན་ཐན་ཉན་ཏུ་ཀྱིས་ཤེ་གཅིག་ཙམ་བསྒོམ་པའི་བར་དེ་ནི་སྔ་མ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཞི་པ་ར། །གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བ་བས། གང་གིས་འདི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡི་གེ་དང་ལྡན་པ་ནས་ཉན་ཐན་ཉན་ཏུ་ཀྱིས་ཤེ་གཅིག་ཙམ་པ་ཞིག་ཏུ་སྨྲོ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐན་ཉན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གླིང་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལྔ་པའོ། །སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲུག་པའོ། །གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཡོངས་བཟུང་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བསྐུལ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བདུན་པའོ། །གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །གང་གིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅིག་ཅིག་ལ་བརྗོད་དེ་བསྟན་པ་ནས་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡི་གེ་དང་ལྡན་པ་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་དེ་བསྟན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་ནར་དེ་ནི་སྔ་མ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་བ་བཅུ་པའོ། །འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྨོན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པ་བསྟོད་པ་དང་བཀུར་བ་དང་བསྔགས་པ་བསྒྲགས་པ་ཡང་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཚེས་པ་ཟླ་བ་ཉིད་དམ་གྲགས་ཀྱི་ནི་བཅུ་ཧྲེ་སུ་ཀ་རུང་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུར་ཚོས་པ་ཡིན་ནོ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་དེ་བས་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་བཞི་བཅུ་ཕྱག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡི་སྒྲ་པ་ཡང་ཆད་སྒྲོལ་བ་སུན་སོད། །དེ་ལྟ་ཚོས་པ་ཡི་དམ་བཅད་པ་བཞིན་ཡོངས་བཅད་པ་དགེ་ལྡན་ནས། བསྒོ་བ་ཡི་ང་བཞུད་དེ། ཡོངས་སུ་བསྒོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། །འདི་ཡི་ཕྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མིག་ས་མོང་རྣམ་པ་ཅན། །སྒྲུབ་ཅིང་མི་དམིགས་མཚན་ཉིད་དོ། །དགེ་བ་དང་སངས་རྒྱས་སུ་མས་དང་ནས་བཅོམ་པ།

ཀ ༄༅། །རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྒོ་དང་ལྡན་པ་ཅན། །བྲལ་བ་བཅས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །བསྒོམ་པ་གཞན་ཞིག་ཉམས་གསུམ་པོ། །བསོད་ནམས་ཚེ་འབྱུང་བདག་གི

ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མདོ་ནི་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །འདི་ནི་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས

ཤེར ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། རབ་དང་མ་བཅས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐབས་གང་གིས་ཤེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་འདི་འདིས་བྱེད་པ་རབ་ཏུ

ཕྱེད་པས་ན་བསྒྱུར་པ་ར་ཏེ། དེས་བསྔོས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནི་དེའི་ངེས་པའོ། །མདོ་ནི་དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཡང་དག

ཕྱིན པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེའི་ཉན་ཐོས་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དད་པའི་ལྷ་དང་མི་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་བསོད

ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་དུ་སེམས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་སྟེ། གང་ཡང་སེམས་དེ་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་། གང་ཡང་དམིགས་པ་སྔོན་དུ་འཛིན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཉིད་མི་དམིགས

པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའོ། །མདོ་ནི་བྱམས་པས་སྨྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྐྱོན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་མཚན་མས་མ་ཡིན་མདོར་ན་པ་བཞིན་པས་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་སུ

191

བསྔོ་བའོ། །མདོ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་ན་ད་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་དབེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་དབེན་
པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའོ། །མདོ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། བྱམས་པས་སྨྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་ཆ་ཅན་ནོ། །འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཕྱོགས་བཅུ་ཞིང་དང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དག་གིས་འདས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ཞིང་ཞིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་པ
འགག་པར་བྱ་བ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དུལ་བ་ཞི་བ་ཡིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བ་ཞིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དགེ་བ་ཅན
བ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་སྟེ། རང་བཞིན་ངན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའོ། །མདོ་ནི་བྱམས་པ་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་པ་ནི་བསམ་
དམིགས་པ་སུ་མེད་ཅིང་མཚན་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའོ། །མདོ་ནི་དེ་ལྟར་དངོས་པོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། མངོན་པར་མི་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་མཚན
མ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའོ། །མདོ་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། སྤྱོད་མེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
དག་གིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རིགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རིགས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གང་ཞིག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་གང་ཞིག་ཡོད་པ་མཁྱེན་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་ཐུགས་ཆུད་པ་དང་།

༄༅། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གང་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྟོགས་སུ་གནང་བ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནང་བའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའོ། །མདོར་ན་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་སུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོས་སུ་གཏོགས་པ་ཐལ་བ་ཡིན་པ་དང་ཉིད་དུ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་ཐམས་ཡིན། མཐོང་བ་དམ་པ་ཡིན། དཔྱད་བྱང་བ་མ་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་དང་དེ་རྣམ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་མི་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་གསུམ་ཕྱོགས་གཏོགས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའོ། །ངེས་པ་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ནི་བདག་ཉིད་དང་སྦྱོར་བ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་དུ་དང་འབྱོར་པ་ཅན་པོའོ། །མདོ་ཉིད་ལས་ཆོས་ལྔ་པ་དང་ཀྱི་བཞེན་པ་འབྱམ་པ་བརྒྱས་པ་ནི། སོ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བར་དུ་སྟེ། མཚན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། གཞན་ལ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚོས་ཐུབ་པའི་དབང་ཞིང་ཚོགས་སུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་བཞི་སྟོང་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དག་དགེ་བ་བཅུ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཐོབ་པར་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་ཆེ་བ་ནས་གཞན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཞིག་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཆུང་ངུའོ། །འདི་ཉིད་འབྱུང་བ་ཞེས་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཀ་བ་ཉེ། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཞེས་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡང་དང་བཞེན་པ་ལོ་ཞིང་བ་ཞི་བར་དུ་སྟེ། །སྟོང་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅན་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ལོ་ཞིང་ཡིན་ནམ་ཚོ་ཐེ་བར་ཏུ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་དེ་ནས་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བས་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རང་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་དེ

བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་འབྲིང་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་གཞན་ཡང་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། བསྒྲི་སྣང་དབྱིངས་མཆོད་པར་བྱུ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་སྒྱུར་བ་དེ་ལ
ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེ་ཞིང་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རེ་རེ་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་དང་། འདི་བར་སྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐལ་པ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་དེ་དག་ཆགས་པ་མེད
པས་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བ་ནས། རྒྱུར་ཡང་མི་འབྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཆེན་པོའོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་དེ
དག་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ཅིག་ཅིག་མི་དམིགས་པར་ཐབས་མཁས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བ་ནས་རྒྱུར་ཡང་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་དག་གོ། །དེ་ནས་རྒྱལ
པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། །གོང་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟན་ནས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་མདོའི་དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། དེ
ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷག་མ་ཡང་ཆད་དོ། །དེ་ནི་ནི། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡི་རང་བ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་པ། །བསྔོ་བ་ཡིན་པར་འདིར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས་དགེ་བའི་རྩ
བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི་རེ་ཤིག་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་མི་ཟད་ཅིང་མི་གཏོང་བས། དེ་ལྟར་ངས་གཅིག་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་ལྷན་ཅིག་མེད་པ་ཡང་དག་པར

༄༅། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱ་བ་ཞིབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཞི་བ་ཕྱེད་རབ་གསལ་བར་དུ་ཕྱུང་བ་ཕྱག་གི་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྟོགས་པ་བཞིན་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བ། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། དེ་ལྟ་
བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། །དེ་ལྟར་བསམས་པ་ཡིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྷུར་ལེན་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་འཛིན་བྱ་བའི་དམིགས་ཀྱི་བའི་དེ་ཉིད་ལ་བསོད་ནམས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་བསྔགས་པའོ། །དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡི་པ་ལ་
ཕྱིན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་བསྟན་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ཡི་དོན་ཉིད་མཚོན་བྱེད། །ཀུན་ལ་མངོན་པར་
འདུ་མི་བྱེད། །ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་ནི། །གཏོང་བར་བྱེད་པ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡི་རྟེན་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པས་ན་ཤེས་རབ་པོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྣང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་པའོ། །མཚན་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་ནས། མི་གནས་པ་དང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་པ་དང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ནས། རྣམ་

ཤེར་ཕྱིན

པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་དམིགས་སུ་མེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས

ཐམས་ཅད་ཞིག་ལ་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པའོ། །གང་དེ་ལྟར་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་མཆོག་ལ་བབ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར

གྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་གཏོད་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེ་བར་མི་བགྱིད་ཆུང་བར་མི་བགྱིད། མཐུ་དང་ལྡན་པར་མི་བགྱིད། མཐུ

དང་མི་ལྡན་པར་མི་བགྱིད། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་ངེས་པ་ནི་དེའི་རྒྱུ་མཚན་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་ཀྱང་སེམས་དཔའ་དག་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེད་དུ་ཤེས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མངོན་པར

སྒྲུབ་པ་བསྟན་ཅིང་ཏོ། །འདི་ཞེ་ཆེན་ལ་སྟེ་བྱང་བ་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཚེ་བཞི་སྐོར་བ་སྟེ། །དེའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བསྙེན་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ཡི་མོས་པའི་རྒྱུ་དག་ཡིན། །འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན

པ་ལའོ། །སངས་རྒྱས་བསྙེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་མའི་རྒྱལ་བ་ཐ་དག་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དག་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ནས་འདི་ངོ་མཚར་ཞེས་ན་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གང་དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། །འདིར་ཞུགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་བསྙེན་པ

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་སོགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚེ་ཡང་ཆད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ

279

༄༅། །འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བརྩོན་པ་སྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཐབས་པ་ལ་མི་ཕྱེད་པའོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་སོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི

ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་རྒྱུ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱིས་ལེན་པ་དང་། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་དང་། །སྐྱུ་རོ་ལ་སོགས་ལ་མངོན་ཞེན་དང་། །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཟིན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་རྒྱུ་ནི་བཞི་སྟེ།

ཀྱིས་ཉིད་ཀྱིས་བསླུས་པ་དང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་མེད་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོངས

སུ་གཟུང་བ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའོ། །རབ་འབྱོར་ཀྱིས་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་རྒྱུ་དག་གོ། །རྣམ་པར་དག་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ཡི་མཚན

ཉིད་ནི། །འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །གཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །

གང་གི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་མེད་ཅིང་གཅད་དུ་མེད་པ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་དེའི་དག་པ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་དག་པ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོན་པ་བསྒོམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཏེ།

ཀྱང་ཕྱུང་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་དེ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ

རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །བང་རབ་འབྱོར་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལ་ལ་ཤུ་ལས་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རིགས་ངེས་པ་ཚད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའོ། །ཡོ་སོ་མ་ཡིན་པ་མེད་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིས་བཏང་བ
སྟོང་ འདིའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཁམས་ཕྱིར་སྒྲིབ་མ་རྒྱུད་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམ་ཀྱི་དག་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཕྱག །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། །ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ། །དགེ་སྦྱོང་དང་
ཡང་དག་རྒྱས་སོ། །རྒྱལ་བ་དག་གི་སྲས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཟུང་བ་འཛིན་པར་རྟོག་པ་དང་། ལམ་གསུམ་པོ་དག་ལ་སྒྲིབ་པ་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ལམ་གསུམ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཏེ། འདི་ནི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །མཐར་ནི་མཚན་མ་དང་སྤྲས་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཤེས་དུ་འདས་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སྟོན་ཏོ། །ཐག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གཞི་པོ་དག་གིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ནི་རྒྱུ་བའི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་རབ་འབྱོར་གཞན་...
ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེན་པོའི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡི། །ཡོན་ཏན་པོའི་སྒྲོན་ལྟར་དུ་ཡི། །རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་སྤྱི་དོན་དུ་བཞི་བཅས་
ལས་བརྟགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་པ་ནི་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་རིང་ངོ་བོ་ནས་དང་ལ་ནོན་པ་བྱུང་ངོ། །བསྒོམས་པའི་ལམ་ཉིད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་དུས་ཆེན་པོ་ནི་ཆེན་པོའི་ས་ཞེ་བོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉི་ཤུ་ཡི་ཚུལ་ཆེན་པོ་ཞིང་ཆེན་པོ་ལྡན་ཆུང་ངུ་ལ་ཆུང་ངུ་བར་གྱི་གཞན་པ་ཡིན་ནོ། །

༄༅། །དེ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཞེན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ནི་ཞེ་སྡང་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱུད་དུའོ། །དེ་ནས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཞེན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་སྦྱོར་རོ། །དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཐབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུད་དུའོ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་བསྡུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱེ་གི་འབྲེལ་ལོ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་ཚད་མེད་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེན་པོའོ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དོ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མཚན་མར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་ཆེན་པོའི་འབྲེལ་དོ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ། །འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཉིད་དང་། ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྤྱི་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་ཁམས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཀྱི་ཉིད་དོ། །གཞི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚོལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིན་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ཡིན། །ཡམ་ནི་དེ་ཡི་གཉེན་པོར་བརྗོད། །དེ་དག་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི་ལམ་ཏུ་བྱེད་གྱི་ཞེས་འདི་ལ་ཡིན་ནོ། །ཇི

ཕྱིར་ཞེ་ན། །འདི་ནི་ཡོངས་ནས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་བདག་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་གཞུང་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྗོད་པས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས

བཀའ་སྩལ་པ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་ཏེ་དེ་ནི་དེ་ཡི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས

བྱ་བར་བལ་མས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་ལ། ཆོས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཆོས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོ། །

དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟེ། ལམ་གྱི་ཕྱུ་བ་ནི་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །ཅི་ནི་སྙམ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་ལ་བབ་ཉེས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་གལ་ཏེ་ད

འབྱུང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །མ་བྱུང་བ་ཤེས་པ་ར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་བཤམས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལན་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ

མེད་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། བདག་དག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་གི་གཟུགས་དག་པ་དང་། མ་དག་པའི་ཕྱིར་དག་གིས་མ་དག་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་བདག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་གཟུགས་རྣམ

པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཉིས་པ་བའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་གཟུགས་ནི་ཤིན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཐོག་མ་ཐར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྟན་པ་བའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས

༄༅། །ཁྱབ་བཞི་ཡིན་ནོ། བདག་དང་གཟུགས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུའོ། །ཅི་འདི་སྐད་དུ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཅུ་ལ་བཀའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྡུ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །ཡང་ན
པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བརྒྱ་པ་བཞག །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཡང་འདི་ཡིན་པ་ཅི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བྱང་བས་ཡིན་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཀ་ཡིན་པ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱང་འདི་ཡིན་པས་སོ། །རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཡང་འབྲེལ་པ་བསྟན། བདག་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དག་ཀྱང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་ནི། བདག་དང་ཕུང་པོ་དག་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པའོ། །མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཞེས་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསལ་བར་བསྟན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཡོན་བཞིན་ཚུལ་ཞེས་བཅད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་ནོ། ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ནོ། །ཅི་འདི་སྐད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་བརྒལ་བ་བསྟན། ཅི་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལན་ནོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་དང་ལམ་ཤེས་པ་བསྟན་པའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཆེན

འབྱུང་བ། ནམ་ཞིག་བསམ་སྦྱར་བདག་གཟུགས་ཤེས་བྱ་བ་ཡམ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ལུ་སྔོ་ཡ་ཉིད་པའོ། ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་རིང་བར་དུ་མཛད་དམ་ནས། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ཡས་མིན། །དེ་དག་བར་ལ་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །
ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཚུ་རོལ་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་བར་ལ་
ཡང་གནས་པར་མི་འདོད་དོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྟན་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཚན་
མ་དང་མི་ལྡན་ནོ་ཞེས་པ། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་མཚན་མར་བཅས་པ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ན་དེ་རིང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྟན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིང་དུ་སོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ
བའི་བར་དུ་རིང་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ། ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་དེ་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་ནས་བསྟན་ཏེ། མཚན་མ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ
བའི་བར་དུ་ཉེ་བར་འགྱུར་བའོ། །གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ནི། །དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་
ཐུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་འདི་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་དེ་སྟེ་ཞེས་པའོ། །གང་ཡང་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་

285

༄༅། །དཔྱར་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བདུད་ཅེས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་མཐར་ཕྱུག་པ་ཡང་མ་རྟོགས་སོ། །གང་ཡང་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཞིག་ཡོད་ཤེས་ཤིང་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ནས་ཚོང་དཔོན་ཁྱོད་ལ་ཤ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡུས་ཏེ། ཐམས
ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་བཅུ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །ཆོས་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གཞན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དག་ལ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རི་ཏོ། །
གང་དེ་ནས་ལྔ་ཞེ་དང་པོ་བཅུ་དྲུག་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡུས་པ་ཏེ། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཆུང་ངུ་ལ་ཆགས་པ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་བདུད་ཅེས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་བདུད་ཅེས་པའི
པ་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་ཚོང་དཔོན་པ་ཤ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡུས་ཏེ། དཔྱར་བྱུང་བའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་བདུད་ཅེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་ཉེ་བ། །དེ
ནི་ཆགས་པའི་མཐར་འཁོར་བ། །ཞེས་བྱ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ། ངར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡུས་ཏེ། སྟོང་པའི་ཚིག་ལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །གཞན་དག་ལ་སྦྱོར་བར་སྦྱོར་ནི་ངར་འཛིན་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་
པའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡུས་ཏེ། ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བསྟན་པར་བསྒྱུར་རོ། །དེ་ནི་གང་དེ་གཉིས་ཆགས་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། གཉིས་པ་ནི་ལྔ་པོའི་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཆགས

ཤེར་ཕྱིན། ༡༦༡

པའོ་ཁམས་བཅུ་གསུམ་པ་ལྟ༔ །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། དགེ་སློང་འདི་རྒྱུ་བ་ལ་རྟེན་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པའོ། །གང་དེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དེ་ལས་དང་པོ་ནི་
བདེ་ན་ཐམས་ཅད་ཀ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་བློ་ནི་རྗེས་བ་ལ་མཚན་ཉམས་སུ་རྟེན་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀྱི་ལ་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཤ་རིའི་བུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རང་ཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཟབ་པ་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་འདི། །ཤེས་དང་ཚེས་ཅན་
སྟོང་པ་ཡིན། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཤ་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཆགས་པ་ཡི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཆགས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་བསྟན་
ཏོ། །མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྒོམ་པ་ཡིན། །དེ་ཉིད་མ་ཡིན་དཀའ་བར་འགྱུར། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་དེ་ནི་རྟོགས་པ་ལ་དཀའ་བ་ཉིད་དོ། །ཀུན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་རྟོགས་པར་
དཀའ་བ་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་པས། །དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་སོགས་པ་བཀག་པས་མ་འདྲེས་པ་དེ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དེའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །ཀུན་ལ་ཞེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་
པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མཐུན་པ་དང་མ་ཉེ་བ་མཐུན་པའོ། །དེ་ལྟ་རབ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཡོངས་ལ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཤེས་རབ་ཀ་བདེ་

༄༅། །འདི་ཞེས་བྱ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་སྦྱོར་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གཟུགས་སོགས་ལ་དེ་ཡི་ཕྱ་སོགས
དང་། །དེ་མ་རྟོགས་པ་དང་རབ་རྟོགས་པ་དང་། །སྦྱོར་བ་བཀག་པས་སྦྱོང་བ་ནི། །ཆགས་པ་པ་མེད་པ་དང་ནི། །མི་འགྱུར་བྱེད་པ་མེད་ཉིད་དང་། །སྦྱོར་བ་དཀའ་བ་འབྲས་གསུམ་དང་། །སྐལ་པ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡོད་འདོད་དང་། །གཞན་ལ་རག་ལས་མིན་པ་
དང་། །ཤེས་བྱེད་རྣམ་པ་དྲུག་སྤྱང་བ་ཡི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ། །རྣམ་པ་བཞི་དེ་ཡི་ཡུམ་ཉིད་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཆགས་པ་བཀག་པ་དང་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ་བཀག་པས་དེ་དག་གི་སྦྱོར་བ་བསྒོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྒོམས་པ་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྒོམས་པ་ཏེ། །སྤྱོད་པ་ནི་མི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ལ
སོགས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྒོམས་པ་ཏེ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཡོང་ཡང་ཆ་དང་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །གསོལ་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྒོམས་པ་ཏེ། །སྣང་བ་མེད་པ
དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྒོམས་པ་ཏེ། ཤེས་པ་བརྗོད་དཀར་བགྲོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟབ་པའི

191

འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པའོ། །ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། མ་བསྒྲུབ་ཏུ་ཅང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་གྲོལ་བ་པོ་མེད་པའི་སྒྲུབ་པའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྣང་དུ་སྒོ་ཆ་བཙལ་བ་དང་དེ་དག་ནི་སྒོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཙལ་བ་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཆེད་དུ་སྤྱད་པ་དཀའ་བའི་སྒྲུབ་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། གང་དག་བར་དུ་ཚལ་བ་འཚོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྒྲུབ་པ་དཀའ་བའི་སྒྲུབ་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། འཚལ་བ་ཡ་ཡུག་ལ་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྱད་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ་སླམ་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། ཐབ་པའི་སླ་ལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱིས་ཐེ་སྒོ་བའི་སྒྲུབ་པའོ། །ཨོཾ་ཤི་ཀ་ཏེ་ཧྲིཾ་ཡ་དུ་ཟེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། སྨྲ་ལ་པ་ལྡན་སྤྱིར་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཚུར་རྣམ་བདུན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་པའོ། །འདིར་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་མཚམས་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ། །གང་ཞེན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རློམ་པ་མེད་བརྟན་པ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་སུ་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱིས་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་བདག་གི་ཞེས་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། སྐུལ་བ་ལ་ཡང་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་འདི་རང་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་ཁྱོགས་མཐུའི་ལས་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་དག་གི་བསྟན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ལང་ཚོ་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཙམས་ཏེ། སྟོན་ཅིང་འཆད་པ་རབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་རྣམ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་བཟོད་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །མཐུན་ཤེས་རྒྱུ

༄༅། །ཕམ་ཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དེ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་རེ་རེ་ཞིང་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དག་དང་། ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དག་གོ། སྐད་ཅིག་མ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །མཐའ་ལས་འདས་པ་དབུ་མ་དག་དང་། །མ་སྐྱེས་མ་འགག་གནས་ལ་སོགས་པ་དང་། །མཁའ་བར་འདྲ་ཆགས་པ་བསྐྱལ་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་བརྗོད་པས་གྲོལ་བ་དང་། །དངོས་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་མེད་དང་། །གང་ཞིག་རང་གི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་སྟོན་དུ་མེད་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་པ་ཉེར་བྱེད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་མི་འགྱུར། །ངེས་སོང་ཆད་དང་མི་རྟག་པར། །འབྲས་བུ་མེད་དུ་ཐུབ་པ། །མཚན་མ་མེད་དང་སྨོན་བྲལ་དང་། །དངོས་དང་མེད་དང་གཉིས་པོ་ལ། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནས། བཅིངས་པ་མ་ཡིན་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། གཟུགས་ངང་ངེས་པས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ངང་ངེས་པས་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་སྟོན་པ་རང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་པས་སོ། །གཟུགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅུམས་ཏེ།

ཆོས་སྟོན་པ་རང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །རྣམ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། གང་གཞོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གསུངས་སོ། །མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འགག་པ་མེད་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། གང་ཟབ་འགྱུར་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །མཁའ་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གསུངས་སོ། །ཆགས་པ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་ལ་གོས་པ་མེད་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། གང་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་ངེ་རྫིན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གཟུགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བར་དུ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གསུངས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་མེད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲ་བརྙན་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་གྲགས་པ་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་དུ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་སྙད་མེད་པ

༧ ཤེར། ཊཱི།

༄༅། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བརྗོད་པ་ཡི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྩོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར
ཏུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་འདི་གཞན་ལ་སྟོན་པ་མེད་པས་སོ། གང་གི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་གཞན་ལ་ཚིག་གིས་བརྗོད་པས་སྟོན་པར་མི་ནུས་པས་སོ། །གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ
ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཡུལ་དུ་དམིགས་པས་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར། གང་
ནམ་མཁའ་ལྟར་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྦྱོར། གང་ཆོས
ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །འདྲེ་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདྲེ་ནི་ལུས་ཀྱི་ནད་དོ། །ཡང་ན་ཉམ་ང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ནི་ནད་ཡིན་ནམ། དེ་དག་མི
འབྱུང་བའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ངན་སོང་ཆད་དང་མི་རྟག་ཀྱང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི
ངན་འགྲོ་དག་ཆད་པའོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟད་པའོ། །དེ་ལ་ངན་སོང་ཆད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་། བར་འགྱུར་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ

གསུངས་སོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཞི་གནས་པ་འགྱུར་གང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བར་གྱིས་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ། །མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི་ཡོངས་པ་མེད་པ་སྟེ། གང་དག་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཡོངས་པ་མེད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གསུངས་སོ། །དངོས་དང་བློ་དང་
གཉིས་པོ་ལ། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། དངོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དག་ལའོ། །བློ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་ལའོ། །གཉིས་པོ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེའི་ཤེས་པ་ལའོ། །ཤེས་པ་ནི་སོ་སོར་སྐྱང་
ངེར། །གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གང་དག་འགྱུར་བ་ལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་པ་མ་འགྱུར་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དེ
ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་ཡང་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དག་གཟུང་མི་མཐོང་བའོ། །དེ་ལྟར་མི་རྟོག་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་མི་དང་དང་འབྲས་པས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་མི་དམིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ
བཞིན་ཉིད་དག་རྫུན་བ་དང་དངོས་པོ་ཤེས་པ་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཡང་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་བསྒོམས་པ་དེ་དག་གིས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་དགག་པ
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་བརྩོན་པ་ལ་འཁྲུལ་ཐ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་འདི་དང་ལ་འདུ་བར་ངོ་། །ཡང་ན་དེ་ཡིན་ཏེ་ཉམས་གསུམ་པོ། །འདི་ནི་གཉིས་སྣང་ཅན་གསུམ་པོ་དང་། །རྟོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཀྱི་སྐྱབ་ནི་སོགས་པ་ཡི་དོན་ཏེ། །གསུམ་པོ་དག

༄༅། །ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བགྱིའོ། །ཡང་གི་སྒྲ་ནི་དང་པོ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་སྒྲ་གསུམ་པོ་ནི་ཡང་གི་སྒྲ་ལས་འོག་ཏུ་བསྡུ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་པ་གསུམ་པོ་དག་གིས་ཏེ། འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གནས་སྐབས་གསུམ་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཟློག་པ་འདི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་རྟོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅིང་དེ་དག་བཤད་པ་ཉིད་དོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་འདི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་སྦྱར་བ་དག་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། །།དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན། གཞི་ཡི་ཡེ་ཤེས་བྱེ་བྲག་ནི། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཞི་ནི་དམིགས་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ། རྣམ་པ་གང་དག་གིས་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་པ་དག་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་པ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་མང་དུ་བའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར། །བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་བ་དང་། འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནོ། །དེ་དག་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འགོག་པ་ལ་བཞི་བཞི་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔའོ། །མེད་པའི་རྣམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ

ཡང་དག། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་ཞི་མེད་པ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དབེན་པ་དང་། ཐུབ་པ་མེད་པའོ། །མེད་པ་ཞིག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དབེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཐུབ་པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ཞི་གནས་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་མེད་པའོ། །གནས་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསྟུང་པོ་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དཔགས་དབྱུང་བ་དང་ཐུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་མེད་པ་ནི་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་བཞིན་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། །གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །འགོག་པའི་འགྲོ་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་གཟུང་དུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །མི་ཟད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཟད་ཅིང་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་ཟད་པ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ལམ་གྱི་བཅོ་ལྔ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པ་དང་། འདུ་བ་མེད་པ་དང་། ཆུ་ཀླུང་དང་། སྣ་བཀྲ་དང་། མི་ཡ་ཡོར་དང་། སྐམ་སྐྱུ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། གོས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། རློམ་པ་མེད་པ་དང་། གཡོ་བ་མེད་པའོ། །ལམ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་ནི་ཤེས་པ་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕོ་བ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འདུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཆུ་ཀླུང་ནི་ཆུ་ལམ

295 ཁ ཞི ཕྱུ 191

༄༅། །མཐོང་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་བརྙན་ནི་སྒྲ་ར་བརྗོད་དང་ཡི་གས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་ཡོར་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྙན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨིག་རྒྱུ་ནི་ཆུའི་ཕུང་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུ་མ་ནི་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དང་མི་ཁ་ཡས་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་རང་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོས་པ་མེད་པ་ནི་ཉི་མ་ཡ་ལ་བབ་ཀྲ་ལྷུང་རོ། །སྤྲོས་པ་མེད་པ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད
ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རློམ་སེམས་མེད་པ་ནི་རློམ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཡོ་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རྒྱུ་དང་
།ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །དེ་དག་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་དང་། །ལྔ་དང་བཞི་རུ་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་དེར་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་དང་པོར་གསུངས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལ། སྡུ
ག་བསྔལ་དང་འགོག་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བརྒྱད་དང་། ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་གི་བརྒྱད་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་།
ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཉིད་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །གནས་པ་ནི་ཞེན་པ་དང་། སྦྱོར་པ
ཡིན་ལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་གནས་མེད་དེ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་མེད་པ་ནི་འདོད་

ཆགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་སྔར་མེ་ངེས་ཞི་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིད་ལུག་མེད་པ་ནི་ལྡང་པ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་ཚད་མེད་པ་དང་། མཐའ་དང་ཉིས་དང་ས་ཏྲེ་ལ་བ་དང་ཞི་དམ་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའོ། །ཚད་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་ཡས་པ་ནི་ས་དང་མཐའ་བྲལ་བ་ཞི་བའི་མཐའ་ཉིས་ད་ཞིག་པ་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་དང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་ཏུ་དཔོན་པ་མེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་དང་ནམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྡན་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །མི་རྟག་པ་ནི་ཉེ་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ནི་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་རྟག་པ་སྟེ། མེད་པའི་དོན་ནི་མི་རྟག་པའི་དོན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚོལ་བར་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོལ་བ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གོ་བ་ལ་ནི་དོན་ལ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བས་སོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔྱད་པ་དང་ཏུ་མ་ཐོང་དགས། ཀུན་མཁྱེན

297 ༄༅། །ཤིང་རྟ་སྐྱུར་ཐེ་སྦྲག་གིས། །ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་མཐུན་པས། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་འབྲུ་སྐྱེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་རྣམ་བཅས། སྨོན་ལམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་ས་བུ་བརྟན་དང་ལྔ་བཅུ་པ་ནི། །སྐྱེ་མ་བཅུ་ཚན་
དགུ་རུ་བཞེད། །ཅེས་གྲུབ་པ་གསུངས་སོ་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་བཙམས་སོ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱ་རྩ་བདུན་ཡིན་ཏེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕ
161 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་དུའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གིས་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སངས་རྒྱས་དག་གི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་ནི་
རྣམས་བཞི་ན་དུ་ལུས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་དགུ་དག་གོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་།
བདེན་པ་བཞི་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། རང་བྱུང་ཉིད་དང་།
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རང་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསུངས…
བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱུང་བར་གྱུར་པས་ན་ཕྱུང་བ་སྟེ། བྱུང་བར་གྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རང་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་བདག་ཉིད་ལས་འདི་ཕྱུང་བས་ན་རང་བྱུང་ངོ་། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོས

ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ངེས་ལ་རྒྱ་ཉིད་ཅེ་ན། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྦྱོར་བ་ཡུང་ལ་ཕྱུབ་ཡིན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཉན་ཏེ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་རྟོག་པར་དཀའ་ནོ། ཅེ་ན་བཅུ་སྦྱོར་བ་ལྟ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་བྱས། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་མགོན་བཅས་པ། །འདི་ཉིད་ཉན་པ་ཡི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྙེན་དང་ཀུན་འདྲི་དང་། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྤྱོད་དང་། །ལེན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི། །སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་འདི་ཉིད་ཉན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་དག་པའི་སྣོད་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བར་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ཡོངས་སུ་བསྙེན་པ་དང་། ཀུན་འདྲི་བ་དང་བཅས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞེན་པར་འཛིན་པ་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཉན་ཏུ་ཉན་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་ཉིད་ཀྱི་སྣོད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རྣམ་པ་མང་དུ་གྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པར་བཀུར་སྟི་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ལ་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཉན་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ནི་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་དེ། སངས་རྒྱས་བསྙེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཁྱད་དེ་ཉམས་ལྡན་ཁྱད་པར་དབང་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བསྡུས་པ་སྟེ། ཡིད་མཐུན་ཤིང་དང་ངེས་པ་ལ་ཟད་ཅེས་ཕྲག་པའི་བར་གྱིས་ནི་སྤྱོད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དོ། །སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡིད་བཞིན་ཉིད་དེ་ཞེས

༄༅། ། ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་ཚད་མེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །རྟོགས་པ་རིང་ཞིག་ཐོགས་པའི་ཕྱིར། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དང་། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་དང་ངེས་འབྱུང་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཉེ་དང་མྱུར་བ་དང་། །གཞན་དོན་འཕེལ་དང་འགྲིབ་མེད་དང་དངོས་
མེད་ཕྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོ་སོར་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་ཁྱབ་མི་རྟོག །གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རྣམ་མི་རྟོག །འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་པ་མཚམས་དང་བཅས། །ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་པ་ལ། དེ་ནི
ངེས་བྱ་བའི་སྦྱོར་བའོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྦྱོར་བ་ར་བཅས་པ་གཞན་བས་བོད་དུ་འཕྲུལ་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་བསྟན་ནས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །
ཀཽ་ཤི་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྗོད་པས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ།
གང་དག་འགྱུར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྗོད་པས་ཏེ། དབུས་སུ་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ
ཟབ་བོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཟབ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའོ། །ཀཽ་ཤི་ཀ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཏིང་དཔག་དཀའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡི་ཚད་མེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་བྱ་བ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཚད་མེད་པའོ། །ཀཽ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི

བར་བྱེད་ཅིང་ཏེ་དཔེ་ད་པའི་སྒྲ་རབ་གསུངས་སོ། །འདི་ར་ངང་པ་ཡོད་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲ་རབ་དག་ག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ར་རྗེས་སུ་བྲང་བ་ནི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་དང་། ཚད་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོང་བ་དགག་པའི་སྒྲ་བ་གསུངས་ལ་ཏེ། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ཟབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཟབ་པ་ལ་མི་སྐྱུར་བའི་ལྟུང་བ
གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱུར་བའི་སྒྲུབ་པ་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བར་དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཚད་མེད་པ་ལ་མི་
སྐྱུར་བའི་སྒྲུབ་པ་གསུངས་སོ། །ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་དང་། ཚད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་མདུན་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཞེ་གཅིག་ཏུ་སྐྲག་ནས་འདི་སྙམ་དུ་
དེ་ཉིད་དུ་ལོག་པའི་ཁྱིམ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་རོ། །འཕར་དུ་ནི་ཞུས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དཀའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གནས་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་རྟོགས་པའི་
སྒྲུབ་པ་གསུངས་སོ། །ལུང་བསྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཟབ་མོ་ནི་ཐོས་ནས་སྐྲག་པ་རི་འགྱུར། ཐོས་ནས་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛིན་པས་སོ། །གནས་པ་ནི་བར་དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ན། ཤེས་པ་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཕར་ཕྱིན་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉེ་བར་འགྱུར་བ་རིག་པར་བགྱི་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་གསུངས་སོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དང་

འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱུར་བ་ནས། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་ནི་དེ་དག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡི་ཕྲོགས་པར་གྱུར་ཅིང་བཅུ་ཕྱུང་བ་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མ་འདི་ཕྱི་སྨྲེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྐྱེས་

སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་ལྔ་ཚོགས་པ་སྟེ། གང་དེ་ནས་ཚེ་དགའ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་

གཞན་དོན་གྱི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གི་ཚེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིམ་ཆེ་དཔལ་སོགས་པ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་དེའི་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དེ་

སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །ཞེས་བྱ་བ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའམ། ཆོས་མ་ཡིན་

ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཡང་གཟུགས་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ།

གཟུགས་སོགས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ་མ་མཐོང་། །ཞེས་བྱ་བ། གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་ལ་རང་དེ་མི་མཐོང་བ་ནི་དེ་ལྟ་ཤེས་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། གང་གཟུགས་ལ་བཞིན་ནུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་བྱ་བ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྟེན་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་རྟོག་པར་མི་བྱེད། མཚན་མ་ལ

ཁ། ཤེར། ཕྱིན། 161

༄༅། །ཀྱེ་དཔ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འདི་ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་བར་ཕྱུར་ནས་ཀྱང་འཛིན་པ་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་གྱིས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་བརྙེས་པ་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཕྱིར་
མི་ལྡོག་པའི་སྐོར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཅེས་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་དུ་བག་ཙམ་དཔའི་སྣ་ཡས་ཀྱི་བར་དུ་ཐལ་བ་སྟེ། དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཉིད་ཉེ་བར་ཕྱུར་པས་དེ་གཟུང་བ་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དུ་བྱས་པས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་ཉེ་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །འཁོར་ཕྱོགས་དགོན་པ་
ཉིད་དུ་རིང་པོ་ནས་འབྱུང་བ་གྲོལ་བ་སོགས་པ་རིམ་ཅན་མ་ཉེད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྔ་ལྟག་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐོར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བར་ཆད་མེད་པ་ཙམ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་རབ་ནས་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པའི་ཡིམ་
སོགས་པ་རབ་རབ་ཆ་དང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པ་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པ་དང་ཉེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྟེན་ལ་ཐོས་ནས་འཛིན་པ་ནས། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་སྐྱེད་པ་དང་ཉེ་བའོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཙམ་བསྐྱེད་པར་རིགས་པར་བསྐྱེད་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྐོར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཉེ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དཔེར་ན་སྟོང་པོ་ལོ་མ་ལྡང་ཞིང་མ་དང་ཉེ་བར་ཤེས་པ་ན་དེ་དག་གི་
ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དེ་དག་ནི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཡུམ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཇི་རྟེན་པ་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
བདེ་ཞིང་ཉམས་ས་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའི་སྐོར་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཕྱིར་བཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །དཔེར་ན་བུད་མེད་སྦྲུམ་མ་ཟླ་ལྔ་ཀྲི་བར་སྦྱར་པ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་པ་དེ་ལྟ་ན་འདི་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བཙའ་བར

༄༅། །བཞི་ཀྲི་དེ་འཛིན་དང་། བདག་གི་དངོས་པོ་མ་བྱུང་བ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཟུགས་ལ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བར་དུ་སྟེ། གང་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཐབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཡུམ་པ་བར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲུ
བ་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྤྱིན་བྱེད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དེ་སྐྱིན་པར་མཛད་པའོ། །གང་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིན་པའི་སྒྲུར་བ་གསུངས་སོ། །དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ནི་དགེ་བའི་ཕུང་པོ་སྟེ། གང་གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དགེ་བའི་
ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲུར་བ་གསུངས་སོ། །མཚམས་དང་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་དོ། །བར་དུ་གཅོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་དེ་དག་ལ་སླུ་བ་པའི་གོ་ནས་ཡང་འབྱུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་
དེ། །གང་གསོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བར་ཆད་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མཚམས་དང་བཅས་པའི་སྒྲུར་བ་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་བརྗོད་ནས། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་
པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བདུད་ཀྱི་ནུས་པ་རྣམ་པར་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་པོ་དག་ནི་སྒྲུར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་
བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཤར་དུ་ཧི་རི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་སོ་ཐུགས་སུ་ཆུད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ

ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉེ་བར་སྦྱར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གང་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ནམ་ཡང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ལུང་ལ་མཁྱུད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དོན་དམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྨྲ་བའི་སྐྱོན་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྷ་ཅི་སྨྲ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་རྗེས་སུ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་བསྟན་ནས། སྟོན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དབང་དུ་མཛད་དེ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་ཚན་བཞི་རུ་བཅས་པ་ཡི། །རྣམ་ཀུན་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཚད་ཀ་དུ་ནི་དེ་ཡང་བཞི་བཅུ་ཅུ་ཐུག་ཅེ་ལ་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ན་ཡུལ་རིང་པོ་ནས་ཚོགས་ཆེན་པོས་འཇིབ་པའོ། །མཁའ་ལྡིང་མཁན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་སྤྱོད་པ་ཉ་ཅན་འགྱུར་བར

༄༅། །སྤྱི་བའོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། རྟོད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྩེ་བ་དགག་སྟེ། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཆགས་པ་ཉིད་ནི་སེམས་ལ་རྗེས་སུ་བསྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་བཞིས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བསྟན་ཏེ། །མཚན་མ་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་དེ་མིག་དང་གསལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཚིག་གཞན་ལྔ་པོ་དག་གིས་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་སྟེ།
ཚིག་བཀའ་བསྩལ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པའོ། །རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱི་སྤོབས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རིགས་པར
བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཚེ་ཕྲུ་ཉེ་མ་པའི་རྒྱུ་སྐྱེ་ཉམས་པའོ། །ཕྱུང་པོ་ཆེའི་རྗེས་ཆོལ་བའི་ཆོས་གིས་ནི་ཡིག་པ་མཆོག་ལས་ཉམས་པའོ། །རྒྱ་མཚོ་དང་བཤད་དགེ་རྗེས་ཀྱི་ཆོས་གིས་ནི་ཆེ་ད་ཀྱང་ཉམས་པའོ། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། ཉི་མ་འོག་ཞུ་ལ་ཡས་ཁད་གི་ཆོས་གིས་ནི་ཕྱིས་ལ་ཡོངས
པའོ། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་གིས་ནི་གོ་འཕང་མཆོག་དང་དམན་པ་ལ་རྨོངས་པའོ། །སྦྱིན་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་གིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་དགག་པའི་ཆོས་གིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་ཡི
གེ་བྲི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་ཡི་གེར་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་དེ་ཡི
ཡི་གེ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །སྦྱོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བའོ། །ཉེ་བ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གིས་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པ་པའི་རྩོམ་ང་བའོ༔ །བདུད་ཀྱིས་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་མདོ་སྡེ་དོན་ཟབ་བ་

།གཞན་གྱི་ཚིག་གིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་གཞན་དག་ལས་བཟླས་པ་ལ་མ་དད་པ་བཅོལ་བའོ། །ཆོས་སྨྲ་བ་དང་ཚིག་ཉན་པ་དག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཞི་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་མཐུན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འདུལ་བ་དང་སྦྱོར་
ལས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའོ། །དེའི་རོགས་མ་ནི་སྙོམ་པར་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་མི་མཐུན་པའོ། །དེའི་རོགས་མ་ནི་འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པའོ། །དེའི་རོགས་མ་ནི་སྤྱང་པའི་ཡོ་བྱད་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པས་ཉམས་པའོ། །དེའི་རོགས་མ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
བ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེའི་རོགས་མ་ནི་གཏོང་བ་དང་ལེ་ལོར་སྒྲུབ་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེའི་རོགས་མ་ནི་སྦྱིན་པ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེའི་རོགས་མ་ནི་མ་གོ་སླ་བས་གོ་བ་དང་རྨ་པར་སྦྱར་བས་གོ་བ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེའི་རོགས་མ་
ནི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་ཉམས་པའོ། །དེའི་རོགས་མ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲགས་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེའི་རོགས་མ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་ཀ་རྫུ་ལ་སྤོབ་པ་
དང་མི་སྤོབ་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་སྙིང་པ་དང་བཅས་པ་དང་སྙིང་པ་མེད་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གཅིག་གིས་ནི་དེ་སོ་དང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའོ། །དེ་ནས་པ་ལོ་ར་བ
ལ་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའོ། །དེ་ནས་རབ་ཏུ་འབྱུང་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་གཅིག་པུ་དང་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་གོ་སྣང་བས་འབྱུང་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཉིད་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་བར་དེ་དུ་བུང་བར་ཚོས་དེ་སྟོན་དུ་གཉིས་རབ
པར་། དེ་སྲིད་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་རང་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བར་མི་འདོད་པ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་མུ་གེའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་པའོ། །དེ་ནས་འཁྲུགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་

༄༅། །ཕ་རོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གཅིག་གིས་ནི་ཁྱིམ་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རྙོག་པའོ། །དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་ནི་བདུད་པ་དང་གཉིད་དབང་ཆད་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ
སོགས་པ་ལ་བཙོན་མི་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ནས་ཚིག་གསུམ་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚ་ལུགས་ཅན་གྱི་བདུད་དང་དང་དེའི་འཁོར་གཉིས་ཀ་ར་སྐྱོལ་བས་དཔའ་བརྟས་བྱེད་པ་བདུད་ཀྱི་ལས་སྤྱུལ་ཤེས་འབྱུང་བཟློག་གྱིས་མཐའ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའོ། །ཡང་ས
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཛིན་ས་ཡང་དུ་འཚོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་སྦྱོགས་བཅུ་རིས་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་དགེ་བའི་ཚོགས་རྫོགས་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་སྐྱོན་བཀྲན་པའོ། །མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གང་གིས་མཚོན་དེ་མཚན་ཉིད་དེ། །ཤེས་བྱེད་དེ་ཡང་ཤེས་པ་དང་། །ཁྱད་པར་བྱེད་དང་རྣམ་གསུམ
མོ། །མཚོན་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡང་། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་ཐབས་སུ་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚོན་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་སུ་སྦྱ
བའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ཉིད་དེ་ཙམ་སུ་སྦྱར་རོ། མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་ནི། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མཛད་ནས་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཉིད་བསྟན་ཏོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། །དེ་བསྡུས་པ་དང
རྣམ་འཕྲོས་དང་། །མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། །ཆགས་བཅས་སོགས་དང་རྒྱ་ཆེན་དང་། །ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། །སེམས་ནི་འགྱུར་མེད་དང་ཤེས་པ་དེ། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་གི །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ཡི

ཕྱུག་པར་ཞེས། །ལྷག་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ནས། །གཞན་དབང་ཕན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་ཀྱིས། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དེ་དག་གི་བདུན་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱུང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཕྲད་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཤེགས་པ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བྱ་བཅས། དེ་བཞིན་ཉིད་གཤེགས་པ་བསྐྱེད་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཤེགས་པ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་འཇིག་པ་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཡང་གསུངས་ལ་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོད་པར་མ་དམིགས་པ་པ་ལ་གཟུང་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པའོ། །སེམས་འཕེལ་བ་དང་ནུབ་པ་རིག་ཡངས་པ་ཤེས་པ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་སྡེ་སེམས་འབྱུང་བ་དང་རྣམ་པར་ཞིག་པ་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་གསུངས་སོ། །མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གང་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །ཆགས་བཅས་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཏི་མུག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །རྒྱ་ཆེན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡངས་པ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་

༄༅། །ཞེས་བགྱིས་ནས། སེམས་ཡངས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །ཚད་མེད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་
ཅེས་བྱ་བའི་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་བསྟན་དུ་མེད་ཅེས་བྱ་
བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །སེམས་བལྟར་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སེམས་བལྟར་མེད་ཅེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས
སེམས་བལྟར་མེད་པ་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་དེ་འབྱུང་བ་དང་བསྡུ་བ་དང་བཀྲམ་པ་དང་བཅུམ་པ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་ནི་སྤྲུལ་པ་སྟེ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའོ། །བསྡུས་པ་ནི་དགག་པ་སྟེ་མེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །བཀྲམ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་སྟེ། ཡོད་ཀྱང་ཡོད་
ལ་མེད་ཀྱང་མེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །བཅུམ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་དགག་པ་སྟེ། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཅུམ་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དམིགས་སུ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་ར་དེ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དང་། །གཞན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཐུབ་པས་དེ་བཞིན

ཉིད་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་གང་གཞན་དག་ལ་བསྟན་པ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་དེ་ལྟ་ར་ན། རབ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འདིར་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱིས། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཛུབ་བསྟན་པའོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཛད་ནས། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། །སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་དཔའ་འཁྲུག་མེད་དང་། །འདུས་མི་བྱེད་དང་རྟོག་མི་རྟོག །རབ་ཏུ་དབྱེ་མཚན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཡིན་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་པ་རྣམ་པ་དགུ་གསུངས་ཏེ། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་སྐབས་ནི་བདུན་པའི་མཐར་ཅན་དག་དང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བཞེད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གང་དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །མཚན་མ་མེད་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷའི་བུ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། མཚན་མ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མཚན་མ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་སྨོན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷའི་བུ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཉིད་དཔའ་འཁྲུག་མེད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལྷའི་བུ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་པར་བྱ་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཆོས་ཉིད་འཁྲུག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །འདུས་མ་བྱས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལྷའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འདུས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །

༄༅། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཅེས་བྱ་བ་ནས། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ།། །རང་བྱུང་མཚན་ཉིད་མེད་ཉིད་དམ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་།

མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དོན་མཚན་ཉིད་ཅེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ།། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆགས་པ་མི་

མངའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཅེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ།། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཡང་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་པ་ནི་མདོ་བསྡུ་བའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་

བརྟེན་ནས། །གནས་དང་གུས་པར་བྱེད་པ་དང་། །བླ་མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཆོད་དང་བྱེད་མེད་དང་། །ཀུན་དུ་འཇུག་མཁྱེན་གང་ཡིན་དང་། །མི་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་མཐོང་སྐུལ་དང་། །བསམ་མི་

ཁྱབ་ཅི་ཞི་ཉིད་དོན། །འཇིག་རྟེན་འགོག་ཤེས་ཀྱིས་བསྒྲགས་པ་ལ། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྣམ་ཅན་ལ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་ཤེས་པ་ནི་གང་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་རྣམ་པར་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པའི་ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ།། །གུས་པར་བྱེད་དང་། བླ་མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཆོད་དང་བྱེད་མེད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་

དེ་ལ་རིམ་གྲོ་མ་མཛད་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་མཛད་པ་མེད། མཆོད་པ་མ་མཛད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཀུན་ནས་དགོངས་པར་བརྟགས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཡུལ་ལ་མ་བསྒྲགས་པ་ཤེས་པ་བསྟན་ཏོ།། །ཀུན་ཏུ་འཇུག་མཁྱེན་པའི་ཤེས་པ་ནི་གང་དག་ཀྱང་སྒྲུབ་ཅན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡུམ་བའི་དགོངས་པར་ཞེས

བྱ་བའི་བར་གྱིས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་ཏུ་བརྗོད་མ་ཐག་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རབ་འགྱུར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཇིག་རྟེན་འདི་སྔོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་གསུངས་སོ། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་རབ་འགྱུར་གྱིས་བསྒོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཕྱིར་ཅིང་འཇིག་རྟེན་སྔོན་ཆད་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པའི་ཞེས་པ་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་སྣང་བ་ཉིད་ཆེན་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཞེས་མཛད་མཚོན་ལམ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཆོད་པའམ་སྐྱེ། མཐོང་བ་རྒྱུད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཁྱུ་བ་ཅིག་ལས་ཀྱི་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡུལ་ཕྱུད་དོ། །སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་པས་བརྗོད་པར་མཛད་པ་དང་། ཞེས་པར་མཛད་པ་དང་། སྟོན་པར་མཛད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་བརྗོད་པ་ནི་རབ་འགྱུར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཇིག་རྟེན་སྣོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སྣང་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཞེས་པ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པར་མཛད་པ་ནི་རབ་འགྱུར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འཇིག་རྟེན་སྔོན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སྣང་བ་ཉིད་ཞེས་པར་མཛད་པའི་ཞེས་པ་གསུངས་སོ། །སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་རབ་འགྱུར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སྣང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་ཞེས་པ་གསུངས་སོ། །ཐམས་མི་ཁྱབ་ཅིང་ཞི་ཉིད་སྟོན། །ཞེས་བྱ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཞི་བ་ཡང་འདི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དོན་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །དེ་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ཞི་ཉིད་སྟོན་པའོ། །གང་རབ་འགྱུར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཇིག་རྟེན་ནི་ཞི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་ཞི་བ་ཉིད་ཞེས་པ་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ཅི་གང་རབ་འགྱུར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཇིག་རྟེན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཞེས་པ་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་རྟོགས་ལ་གཞི། །ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་པ་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁྱེན་པ་སྟེ

༄༅། །ཅེའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཁྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་དེ་བཅུ་དྲུག་གིས། །ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་
བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། མདོར་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་གཞན་དག་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དག་གིས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བསམ་མི་ཁྱབ་ཉིད་མཉམ་མེད་དང་། །གཞལ་ཡས་དང་ནི་གྲངས་ལས་ཡང་དག་འདས། །འཕགས་པ་ཀུན་བསྡུ་མཁས་པ་ཡིས། །རིག་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཤེས་ཉིད་དང་། །ཤེས་མྱུར་བ་ཉིད་དང་གང་མེད་དང་། །སྐྱེ་བ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །དམིགས་པ
བརྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། །ཡོངས་རྫོགས་དང་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །རོ་ཀྱོང་མེད་དང་ཁྱད་པར་སྐྱེ། །བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གང་གིས་ལམ་ཞིག་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཁྱད་པར་ལམ། །ཞེས་བྱ་བ་སྨོས། ཐམས་ཅད་པ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས
མི་ཁྱབ་པའོ། །མཉམ་པ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་མི་མཉམ་པའོ། །གཞལ་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པའོ། །གྲངས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་གྲངས་མེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །
ཁྱད་པར་འདི་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་ཉིད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྱུང་ས་ཞེས་ལྟ་བ་བསྟན་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་འདིའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་བཞིན་དུ་ཕྱུང་བ་ར་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་ཁྱད་
ཞུགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་དག་གོ། །འཕགས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ལ་ཡིན་པའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ། རྒྱུད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་སྐད་དུ་འདི་ནི་གཟུགས་ནས་ཀྱང་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་འི་བར་ལ་ཡོད་ས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་མཛད་པར

ཆགས་པ་མེད་པར་ཉེ་བར་གནས་སོ་ཞེས་བདག་དང་། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཆགས་པར་མི་བྱ། ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་འབྱུང་བར་གྱི་སའི་ཀུན་འབྱུང་གི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའོ། །ཐམས་
བཞིས། རིན་ཐང་སྐུ་ཡོང་ཞིང་ཤེས་ཉིད། །ཚིམ་བྱ་ཕ་ཡ། ཡ་བསམ་བས་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་དེ་ནས་འདོད་པ་བསྒོམ་བདང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་ཏེ། མཁས་པ་ནི་ཤེས་...
ལས་རིག་པར་རབ་ཏུ་བའི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། །ངང་ཚུལ་ལྷག་པ་དང་མ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བཟོད་པ་མ་འདྲ་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར
གྱིས་གང་གསུངས་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པའི་འབྱུང་བར་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པའོ། །ཤེས་སྦྱང་བྱ་དང་གང་མེད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་སྒྲ་ནི་རྣམ་ནི་ཐོང་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ཉིད་དེ། ལྷ་ཡི་རྣ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟན་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་སྟེ།
མཐོང་བར་ཤེས་པ་སྐུ་ལ་འབྱུང་བར་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པའོ། །ཐེག་ཆེན་དང་བཅས་པའི་ཐབས་དང་བཅས་བ་ཞེས་སྤྲོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཕགས་པ་དང་ཁྲི་བ་པ་ཡང་སྨིན་པ་མི་ཞེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ནི་ཁྲིམས་མེད་པ་དང་པ་ཡིས
ཆོས་པའི་འབྱུང་བར་གྱི་སྐྱེ་བོ་གཉིས་པ་ལ་ནི་བདེན་པ་རིམ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའོ། །སྐབས་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱབས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཚུལ་མས་བ་འགོ་མ་པ་སོགས་པ་ལས་ཁ་ཁྲ་ཏུ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཉམས་པ་དང་པོ་ཞེས་སྤྲོ་ཞེས་བྱ་བ་སོ། ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཤེས་པ་
འགྱུར་། །ཞེས་ཏེ་འདི་ནི་ཕྱིས་གང་གསུངས་པའི་ལྷུན་པ་རེ་བྱུང་བར་གྱིས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །ཡང་དག་པ་ཐོབ་ནས་ནི་མ་ཐོབ་པ་དང་ཚོགས་པ་ལ་

༄༅། །ཞུས་པ་བཀའ་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་པོ། །གང་ཀ་སོ་ལ་བཞེངས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལས་གཅིག་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ང་རིག་པར་རྒྱུ་ཅོ་ཉིས་བྱ་བ་རེ་བར་ཀྱིས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བ་པའི་བྱང་བར་ཀྱིས་སྐྱང་ཅིག་མ་གསུམ་པ་བཞི་པོ། །དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེ་སྐྱ
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུ་ཞིག་པ་རི་མོ་ས། རོ་དང་། གིང་དང་། གིང་ལ་ཕག་ལ་སོགས་པ་ལ་འཛུ་ས་ན་དེ་ནི་བ་རམ་རི་ར་དྲུག་མ་བྱུང་པ་ར་སྨི་མ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ། དེ་བཞིན་དུ་མཚོ་སྣ་བན་དགའ་མ་བས་མ་གད་ཀྱི་ཕ་རོལ་དྲུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནུས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་འཛུ
བགང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བར་མ་དོར་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་དག་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ།
དམིགས་པའི་བྱང་དང་པར་གྱིས་འགོག་པའི་སྐྱོང་ཅིག་མ་བཞི་པོ། །རྟེན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་རྟེན་དང་བཅས་པ་སྟེ། མཐའ་དག་པ་ལ་སྨོན་ནས་བཅས་པའི་སྐྱ་མའི་དགེ་རྟགས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་རྟེན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ
དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡི་བར་མ་དོར་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་ལྟུང་ངོ། །དེ་ཡང་ཉམ་པ་ལེགས་པར་ཚོལ་བར་རྒྱུད་ལ་ཏེ། ཕྱི་མ་དུ་སོང་ནས་མ་དོར་འཇིག་ཅིང་ས་ལ
ལྟུང་བ་རི་ལ་འཕྱུར་བ་ལྟ་བུ་ནོ། །རབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱིན་སྐྱོང་དཔེ་ར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཀུན་དོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཀྱི་བྱང་བར་ཀྱིས་ལམ་གྱི་དེ་ན་པའི་སྐྱང་ཅིག་མ་དང་པོ་སྟེ། །མཐར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ
པ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་ཕྱེད་པར་ཞི་ཅོགས་ཉིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །བར་མ་དོར་བྱང་ཆུབ་དམན་པར་བཞི་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་ལེགས་པར་བཅོས་པ་གི་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ན་ས་མཐར་ཕྱིན་སྟེ།

ཐུ་ལ་བཏང་ནས་མཆོད་བ་ར་འདོད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པ་ར་འགྱུར་ཀྱི་བ་ར་མ་དོ་ཞིག་པ་ར་མི་འགྱུར་རོ། །ས་བ་རྒྱུ་ར་དེ་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །དེ་ལ་ངས་རྒྱལ་ཀྱིས་ར་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ནི་མཐར་དག་གི་ཕྱིད་པ་ར་སྟེ། །སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནི་འོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པ་ར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉེས་པ་ར་ཡང་དག་པ་ར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ར་འགྱུར་ཏེ། །དཔེ་ནི་སྨན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྨན་སྣ་སྣོད་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཡག་གཡོ་ནས་འབྱུང་ནས་མཆོད་པ་ར་འདོད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ས་བ་ཀྱི་ར་ད་ཀྱི་ཡ་རྒྱ་དེ་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་པ་ར་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པའོ། །ཡོངས་སེ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟར་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཡིད་པའི་ཕྱིར་ཆུབ་ཅུ་ཡོངས་སུ་སྔོ་བ་ར་བྱེད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བྱུང་བ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བ་ར་ལ་རྟོག་པ་ར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། །དཔེ་དང་བ་ར་ཡི་བྱུང་ཅེས་བྱ་བ་རི་ཙམ་གཏོ། །གཟུགས་ཐམས་ཅད་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བ་ར་དུ་འདོད་པ་ར་མི་བྱེད་པའོ། །གང་ཚེ་དཔལ་ལྡན་པ་ར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རིགས་ཀྱི་བུ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཕྱིར་བ་ར་ཀྱིས་པ་ར་ཀྱི་འདྲེན་པ་ར་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པའོ། །ཕྱིར་བ་ར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་པ་ར་ཀྱི་སྐྱ་ར་ཏོན་བསྐྱེད་པའི་སེམས་འགྲུབ་སྐྱེད་པ་ནི། །དེ་ལྟ་ར་བྱང་བ་ར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནས། །ཕྱིད་པའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ར་བྱ་བ་དེའི། ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །མི་ཉམས་ཀྱི་ནི་སྐྱེ་བས་དང་དང་། །བཟའ་དང་དངས་བཅུ་ཁ་ཉེ་ནི་ཁྱོ་དང་དང་ནི། །ཡོངས་པ་ར་དེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །ལུས་ཀྱིས་སྤྲུལ་དང་ཁང་ཞེ་གསུམ་མོ། །འབྲས་བུ་མཆོད་ལ་ལྟ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་མཛད་པ་སྟེ། །ར་དི་ནི་ཕྱིད་པ་ར་མཚན་ཉིད་ཕྱི་ར་མོ། །ཞེས་ཕྱིར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། མཆིས་ལ་ཀྱི་ཉི་ཕྱིན་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱུ་ར་བ་ར་ཕྱེན་ཏོ། །ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཞེས་གཏན་པ་ར་ཞི་སྣང་ནི་དེ་དེ་ནི་ཕྱིད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཕན་པ་ར་ཞེས་སྟེ་ལ་བ་ར་

ཀ ༩༡ ཤེར

༄༅། །བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་པར་འགྱུར་རས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་མི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱོབ་པ་དང་སྐྱབས་ལ་སོགས་པ་པར་འགྱུར་རོ། །ཕན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དག་འཁོར་བའི་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བ་ནས་ལྗོངས་ཉེ་ལམ་འདས་པ་ལ་སོ་སོ་མར་ཏེ་བར་བྱེད་པས་སྐྱོ། གང་རབ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཕན་པའི་བྱེད་པ་གསུངས་སོ། །བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་པར་བྱས་ནས་གྱུར་ཞི་བ་ལས་འདས་པ་ལ་ལ་སོ་སོ་རང་བགོད་པ་ས་སྐྱེ། གང་རབ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བདེ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བདེ་བའི་བྱེད་པ་གསུངས་སོ། །སྐྱོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞབས་རབ་ཏན་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྲུལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱོབ་ཕྱིར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྐྱོབ་པའི་བྱེད་པ་གསུངས་སོ། །སྐྱབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དག་གི་སྐྱེ་བ་དང་རྒས་པ་དང་ན་བ་ཆི་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆོས་དེ་དག་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་བྱེད་པས་སྐྱོ། གང་རབ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་པ་གསུངས་སོ། །གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་འདུ་བ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འདུ་བ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གནས་ཀྱི་བྱེད་པ་གསུངས་སོ། །དཔུང་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱེད་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་མ་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕ་རོལ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དཔུང་གཉེན་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་རབ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དཔུང་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དཔུང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་གསུངས་སོ། །གླིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་དང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཅད་པ་གླིང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཆད་པས་ན་གླིང་ངོ་། །འདི་ལྟར་དེ་དག་གི་སྔོན་དང་

ཏེ་དང་། དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད། ཐུབ་དབང་ལས་འདས་པ་ཡོངས་ནས་དེ་ཐོབ་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱིས་པ་དག་གི་ལུས་པ་དེ་སྙམ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤྱོད་ཡིན་ནོ། །ཐུང་བ་དང་ཚོགས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོ་ཡང་སྤྱོད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་སྤྱོད་...

སྟེ། དེ་དང་པོ་ནའོ། །ཤེས་ལ་ཐུང་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རྒྱུ་ན་ལས་ཀྱང་ནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་བརྩོན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་དང་པོར་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཀྱིས་གྲོང་གི་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་...

བཞེས་བྱ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་སྐྱེ་ཧོ་ཆེན་པོ་མ་སྐྱེད་ནས་ཀྱང་ཐུབ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་འདི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ གང་ན་གནས་ཏེ་ལྟ་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོངས་སུ་ནས་ཀྱང་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས

བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟེན་པ་བསྟན་ཏོ། །ལས་དང་པོའི་མ་སྒྲུབ། འགྲོ་བ་དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལའོ། །དེ་ལྟར་ཀ་ས་པའི་ཕྱིར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོ། །གང་ལས་བསྒྲུབ་དེ་ལྟར་ཞེ་ན་བྱ་བ་ནས་མདོར་བསྟན་དུ་བྱུང་བ་མེད་པ་ལས་འགྲོ་བ་དང་འདོད་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ལྷུན་གྱིས་...

གྲུབ་པའི་རྒྱུད་པ་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཚེས་དུ་ན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེ་དག་གི་རི་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་འདོད་པ་ཀ་ཀ་པ་ན་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །ཐེག་པ་

ཆེན་པོར་བརྟེན་པའི་ཚིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སྔགས་ཀྱིས་ཀྱང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཚིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་པ་སོགས་པའི་ཚིག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་སྟེ། །གང་དག་རྒྱུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་སྤྱོ་བཞེས་བྱ་བས། གཞི་པ་མེད་དེ། འགྲོ་

བ་ལས་འདོད་བ་མེད་ཅེས་བསོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱིན་པ་མདོར་བསྟན་ཏོ། །ཕྱོགས་བྱང་བ་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་པ་གསུངས་སོ། །ཐམས་འགྲོ་བ་ཚེས་འདུད་པས་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ། འགྲོ་བ་མི་འགྱུར་བ་སུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ཉིད་བྱེད་པས་སྟེ། གང་ལས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ང་ལ་...

༄༅། །ཚིག་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ལ་སོགས་པ་ར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཡང་དག་གསུངས་པའོ། །འདི་ཡང་འགྲོ་བ་དག་ག་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་ཐོབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའི་
མདུག་བསྡུ་བའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་འདི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག །དབེན་དང་དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་། །ཚིག་དང་ལྟ་བ་མི་དམིགས་པ་དང་། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །དམིགས་པ་ཞེས་ཁྲུ་ཀ་ལ་ཡི་དང་།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསྙད་དང་དེ། །གཞི་མེད་སྤྱི་མེད་འགྲོ་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད། །མཚན་གཞི་ལྔ་རུ་མཚོན་པས་ན། །མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དག་གིས་དབེན་པ་ཉིད་བཟླས་པ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དགེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་རབ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །རྟགས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྟགས་ཏེ། དེ་དག་གིས་དབེན་པའི་གང་ཟག་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཉོན་
མོངས་པའི་རྟགས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གིས་དབེན་པ་ནི། གང་ཟག་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཚན་མ་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་
སོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་དབེན་པ་ནི། གང་ཟག་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པས་དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དང་རྒྱལ་ཚད་
དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་དབེན་པ་གསུངས་སོ། །དཀའ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གསོལ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཡི་དཀའ་བ་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དཀའ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་

བྱ་ངོ་ནས། །ཡོ་ཆ་འཚོ་བ་དང་མ་ལ་གཏམ་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ངེས་པའི་དོན་གོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་དང་ལས་བརྩམ་བ་དང་བཅས་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡོ་ཆ་སྟེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོ་ཆ་ཡོ་ཆས་
སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་བཀའ་སྩལ་པས་སོ། །མི་དམིགས་པ་ར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསྡུས་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མི་དམིགས་པར་གསུངས་སོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ནས་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
ཞེན་ཏན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་གསུངས་སོ། །དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀ་ཡིན་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དམིགས་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་དགྲ་མེད་པ་སྟེ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
བཞིན་ཉིད་དེ། །གང་གི་སོ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དམིགས་པའི་དོན་ཉིད་གསུངས་སོ། །མིང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིན་ཉེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའ་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་ལ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པས་ཡིན་ནོ། །གཟུང་
བའི་འཛིན་ནི་ཐབ་པ་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་སྤྱོད་པ་སྟེ། སྤྱིར་དུ་གཅེས་བྱ་བ་ནས། བསྒོམ་པ་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འཛིན་ཐབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་པ། བར་དགར་བ་གསུངས་སོ། །ཐོགས་པ་མེད་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཐོགས་པ
མེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་བ་མ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དོན་ཉིད་གསུངས་སོ། །གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ། དེ་ནི་ས་བ་བཞི་པ་རྒྱུན་བཞིན་པའི་ཚིགས་སོ། །གཞི་མེད་པ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །དེ་ར་བསྟན་པ
ལ་སོགས་པ་ལ་རྟེན་མེད་པ་རི་ཕྱིར་བརྟགས་པ་མེད་པ་སྟེ། གང་ཆོས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གཞི་མེད་པའི་དོན་ཉིད་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགྲོ་བ་མེད་པ་གང་ཡང་བ་མེད་པས་

ཀ ཚད་ སྡེ།

༄༅། །བཞི་ན་དུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་སྟེ། དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཇིག་པ་མེད་པ་སྟེ། གང་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་གང་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། གང་གིས་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་གནས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པ་ལྟ་ཡང་ག་ལ་འགྱུར། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཚན་ཉིད་བཞི་པ་སྟེ། རྟེན་པ་སྒྲུབ་པ་པོའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་འདི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་ཅེ་ན། མཚན་གཞི་རུ་ནི་མཚོན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདི་མཚན་གཞི་སྟེ། །མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་འདི་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མཚན་གཞི་འོ། །དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དཔལ། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ལ་སོགས། །ཡང་དག་སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་པའི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། །སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །སྦྱིན་སོགས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དྲན་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྔ། །རྟོགས་པ་འདི་ནི་དབང་རྣོན་པོ་ཡིས། །རྟོགས་སླ་རྟུལ་པོས་རྟོགས་དཀའ་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ཞེས་དགོངས་ཏེ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །ཕྱིན་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་པ་དེ་ལ་མཚན་མ་མེད་ཅིང་ཡང་དག་པར་སྤྲུལ་པ་ཡི་ཆོས་ཀུན་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བསྟན་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མཚན

ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་རིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཧ་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ལས་དང་རྒྱ་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དང་པ་སྟེ། གང་ཞག་རང་རྒྱུ་ཏེ་རི་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རང་ས་དང་རྒྱ་ས་ཀྱི་སྒོ་ལ་གཞན་ལ་པ་རམི་འགྱུར་བར་རིག་པར་
བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གསུངས་པའོ། །ཕྱིན་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐབས་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གང་གསུངས་པའོ། །བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་
དྲན་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསོལ་པ། མཆོག་ལྟ་བ་དང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚིགས་ལ་མཆེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དྲན་པའི་བདག་ཉིད་གང་གསུངས་པའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཉིད་འཛིན་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཁྱེར་བཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལྡོག་ཏུ་
ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་སྤྱོད་དང་ར་བཞི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བདག་ཉིད་གང་གསུངས་པའོ། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉིད་དུ་མཐོང་
དག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པའོ། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོན་པོ་ཡིས། །རྟོགས་སླ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐོབ་པར་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྩེ་མོ་འགྱུར་པའི་
ཆ་དང་མཐུན་པ་གཞན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་བོས་རྟོགས་པ་རབ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཅེས་ཏེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རདྭ་ཏིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཡང་བདེན་པའི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་ནི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟ་བུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏྲེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རེག་པ་བར་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་

191

༄༅། །ཚིག་གི་དོན་གཉིས་པོ་དང་དུ་ཆུད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱར་བའི་ཚོར་བའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའི་ཚུལ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བསྟན་ནས། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བརྟགས། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུ་རུ་བཤད། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་པར་རྟོགས་པ་ལ་འོ། །དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །རྣམ་པ་བཅུ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སེམས་མཉམ་པ་དང་། བྱམས་པའི་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་། ང་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་སེམས་དང་། གཡོ་བ་མེད་པའི་སེམས་དང་། ཕན་པའི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་སེམས་དང་། མི་འཚེ་བའི་སེམས་དང་། མ་དང་བུ་མོ་དང་སྲིང་མོའི་སེམས་དང་། ཕ་དང་སྤུན་ཟླ་དང་བུའི་སེམས་ལ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དམིགས་པ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ཅིང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྩེ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གསུངས་པའོ། །ཆོས་ཉིད་སྲིད་ཀྱི་བར་སྙིགས་ཅིང་། །སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་དང་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། །བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཚེ་འཕྲུ་རང་ཞེས་བྱ་བ། བདག་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ནི་ཚིག་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་ཉམས་པར་འཛིན་པའི་བར་ལ་གནས་པ་དང་། གཞན་དག་ཡོངས་སུ་གནས་པ་དང་དགའ་བ་ཡང་དག་པ་དང་། དེ་དག་གི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ཉིད་ནི་རྩེ་མོ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་གིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་རྩེ་མོར་བསྟན་པ་གསུངས་པའོ། །དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་དང་གཞན་དག་གི་བདེན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེ། །གང་བདག་གིས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟོད་པ་ཀྱིས

བསྐྱུངས་པ་ཉི་བཟོད་པ་མཐའ་ཞེད་པ་ནོ། །ཆོས་པ་ཆེ་གང་བཞིན་ལོ་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྨིན་ཉི་སྤྲེ་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཚེས་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གང་བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྨིན་
པ་ར་བྱ་ཞེ་ན་དྲུབ་ཞས། །སེམས་ཅན་ལ་རི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེ་ན་ཐུབ་པའི་བར་ཕྱིན་ནོ་ཅེས་ ༄ །ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་པ་གསུང་ངམ། །དེ་སྐྱེ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚོང་མཐུན་པ་བསྐྱུན་ན་སྒྲེར་མི་སྤྲོག་པའི་དགེ་འདུན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། །ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་གཞན་ལ་བཟུང་སྟེ།
མཐོང་བར་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཁྱད་ཆུབ་སེམས་ལ་དཔའ་བ་དང་དབང་གཞན། །ངེ་རྡེར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དག་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ནས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ལ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ། གང་དུ་སྣང་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །ཡོ་བྱ་བར་བཅུ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཡང་ས་བོ་ཤུ་སྤྱི་བོ་ཞེས་གང་ཡིན་པ་ནས། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ངེས་པའི་ས་བོན་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཐ
མི་དད་པར་མཐོང་ངོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟེན་ལ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཡིན་ནང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡིན་ནོ། །ལྟག་མ་ནི་གོ་སླ་སོ། །དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཞུང་ལ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྷག་སོགས་རྣམ་གས། །ནམ་པ་ཉི་ཤུ་བརྗོད་པ་ཡིས། །དེ་ལ་འབྱུང་ཡན་ལག་ལ་བཀའ་ཟས
པའི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་འདི་རྟགས་ཉི་ཤུ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ནི་སྤུ་ཏུ་ཞེན། །གཟུགས་ལ
སོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་། །བདག་ཉིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་། །གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། །གཞན་ཕྱི་རྟེན་ཅན་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འང་སོམ་ཉི་མེད། །བྱམས་པའི་ལུས་སོགས་དང་སྒྲིབ་པ་ལྔ། །ཀུན་པ་ལྷ་དང་མི་འགོགས་དང་། །ཐབ

༄༅། །གཞལ་བྱ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། །རྣམ་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་ཞིག་དང་། །ཁོ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བ་དང་། །ལུས་ལ་ཡིད་ཀྱི་ནུས་མ་ཡིན་འབྱུང་། །ཕྱི་རོལ་མེད་ལ་སེམས་སྣང་བ་པའི། །ཡེ་ནང་ངས་རི་སྨྲ་མེད་ལོགས་དང་། །ཚོས་ཉིད་ལྡན་བར་རྟོགས་པ་དང་། །སེམས་ཙམ་
ཕྲུལ་འཆོལ་དང་། །གཞན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་བཏུབ་དང་། །ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བརྡུལ། །འདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་། །ཐེངས་རྒྱུ་ངེ་བྲིས་བཞིང་བྱུང་བ་སྟེ། །རྟག་སོགས་ཀྱི་ཤུ་རི་དགག་ཀེས། །ཀྱི་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་མཆོག་རྣམ་པ་ལ་གནས་པ་ནི། །རྟོགས་པའི་
བྱུང་རྒྱུ་བ་ལས་མི་འགོག །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་དམིགས་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གསོལ་བ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་
སྐྱུད་ངས་ཏེ། དེས་པ་བར་འབྱུང་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་པོའོ། །རྟགས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ནི་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས། མཐར་ཤེས་པ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟགས་བཅུ་དགུ་པ་ནི་དེ་ནི་གནས་ལ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཏེ་
ཡང་ཆད་དོ། །ཐེ་ཚོམ་མི་དམ་ཟད་པ་དང་། །ཆེས་བྱ་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཟད་པའོ། །དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ནི་བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་གཉིས་ཏེ། དེ་ཟད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་པའོ། །ཐོག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་མི་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་གསུམ་པའོ། །དེ་དག་ཉིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ལ། །གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་བཞི་པའོ། །གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་བཅུན་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་
ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་ལྔ་པའོ། །ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་དྲུག་པའོ། །གཟུགས་ལ་ཕྱུག་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱུགས་ལ་སོགས་པ་འདིའམ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་བདུན་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི། རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ།

ཟ་དོར་ཏེ་ལྔ་ཚན་པ་བཞི་ཅན་དུ་སྦྱིན་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་ལ་རྟགས་བརྒྱད་པའོ། །བཀག་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟགས་པ་དགུ་པའོ། །བརྟན་པ་དང་དབྱེ་ཤེས་པ་བཞིན་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟན་པ་དང་འཆང་ས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་བརྟགས་པ་བཅུ་པའོ། །ཕོངས་
པ་མེད་པ་གཅིག་ཅར་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟགས་པ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །ཕུལ་ལ་སྦྱིན་དུ་ཟིན་པ་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟགས་པ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །གྲུ་བྱ་མེད་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་དང་སེམས་དང་ལྡན་པ་གྲུ་བྱ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དེ་དག་ལ་བརྟགས་པ་བཅུ་གསུམ་
པའོ། །ཕུལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་ཞེས་བྱ་བའི་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་བསྔགས་པ་སྟེ། །སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ནི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ཉིད་དང་། ཕྲིན་པ་པོ་ཉིད་དང་། བསོད་སྙོམས་པ་ཉིད་དང་། སྟན་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་ཉིད་
དང་། །དགོན་པ་པ་ཉིད་དང་། ཤིང་དྲུང་པ་ཉིད་དང་། བླ་གབ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དུར་ཁྲོད་པ་ཉིད་དང་། ཙོག་པུ་བ་ཉིད་དང་། གཞི་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ལ་བརྟགས་པ་བཅུ་བཞི་པའོ། །སེར་སྣ་མེད་སོགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་
པ་དྲུག་པོ་དང་སྤྱད་དོགས་སྟེ། དམོད་པར་འདི་ལ་ར་སྤྱོད་སོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟགས་པ་བཅོ་ལྔ་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟུང་བར་རྟོག་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་སྨྲ་ལ་མཆོག་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་དག་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ཉེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ལས་ཆུ་སྐྱ་མ་དང་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་དེ་ལས་ཀྱང་བཅུ་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལས་ཡོད་དུ་ཐུབ་པའོ། །འོན་ཏེ་བརྡ་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་ཁ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་རིགས་ཤིག །དེ་ཡང་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་བརྩོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་པ་བཅུ་
དྲུག་པའོ། །གཞན་གྱིས་བཀྲི་བ་མི་བཙལ་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟགས་པ་བཅུ་བདུན་པའོ། །འཕགས་གཞན་ལ་ཉི་ཚེ་བ་རྒྱུད་བ་ཚུལ། །འདོད་ཆེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྟོག་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་དང་ལམ་མཐུན་པ་གཞན་ཏེ། །ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་གཞན་ཉིད་དམ་པ་ཀྱིས་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

191

༄༅། །ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འབྲུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ལམ་ཉིད་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་བདུད་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟགས་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ལམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ལམ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་བདུད་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟགས
གཉིས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་གང་ཟག་འཇིག་རྟེན་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཏང་། སྐྱེན་དང་གསལ་མཁའ་ཕྱེས་རང་བཞིན་རྡུལ་པ་ནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
ལྷག་རང་ལྟ་ལ་ཕྱི་མ་ཐར་ཕྱུང་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ལས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་བཅུ་དགུ་པ་ཉིད་དོ། །སངས་རྒྱས་དབྱེ་ལ་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྟགས་ཉི་ཤུ་པའོ། །རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ
དེ་དག་གིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚིག་སུ་བཅད་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་གིས་མཚོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྟེ། ཕྱིར་མི
ལྡོག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཞེས། བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཅུ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་ལ་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །སེམས་བརྟན
ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །ཧྲ་མ་ལྡོག་པས་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །ལུས་སེམས་ལ་ངན་པ་ཉིད་དེ། །འདོད་ལ་སྤྱོད་པ་ཐབས་མཁས་དང་། །རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཉིད་དང་། །འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །ཕུང་པོ་སོགས་པ་བར་ཆད་དང་ཉེ་ཐམས།

དང་། ཕྱོགས་དང་དབང་པོ་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །གཡུ་ལ་འཕྲེང་སེར་སྤྱལ་སེགས་ལ། །སྦྱོར་དང་དེ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡི། །གཞན་པ་པོ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཆོས་ཉིད་དུ་ལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཉིད། །རང་གི་ས་ལ་དེ་ཉིད་དང་། །སེམས་སྐུ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སོགས་གཉེར་པ་། །དེ་འདྲ་རིགས་ཅན་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །བློ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་སོགས་ལ་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟགས་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདུད་ལ་སོགས་པས་མི་ཕྱེད་པ་ཉིད་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྨོན་མེད་པར་འདུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཏེ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་དམན་རྣམས་ལས་ལོག་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། གང་དེ་ནས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བཟློག་པར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལུས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྔ་བས་ཆུང་ང་བ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་ནི་རྟགས་བཞི་པའོ། །ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པས་སྤྱོད་ལམ་ལ་ལུས་ཡང་བ་ཉིད་དང་། ལུས་ཀྱི་བར་མི་འཕྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། གང་རབ

༄༅། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་འདི་ནི་དོན་ལ་རྟགས་ལྔ་པའོ། །འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཐབས་མཁས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱིམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འདོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་སྟེ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་འདི་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་དྲུག་པའོ། །རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཅིང་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཁྱིམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀང་བ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་བཞིན་ལ་ཡང་དེ་དེ་རྟག་ཏུ་འབྲང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། །གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་པའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་འདི་ནི་དོན་ལ་རྟགས་བདུན་པའོ། །འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། །གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་འདི་ནི་དོན་ལ་རྟགས་བརྒྱད་པའོ། །ཕུང་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། སྦྱོར་བ་འདི་ནི་གནས་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟོན་ཏོ། །སྦྱོར་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ལ། །གནས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དེ་ལ་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་དོན་དམ་པར་ལ་མི་དམིགས་ཞེས་བྱ་བའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་བཀག་ནས་བསྒོམས་པ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ། །གང་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི

དེ་ལ་རྟགས་ལ་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་ནི་ས་བྱུག་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ལ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱུ་ནི་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་དགེ་ཡི་ཁྲི་ར་དང་དག་ཉམས་ཀྱི་ཡུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་པོའི་གཉམ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོས་པ་པ་འཚལ་ཞེས་བསྟེ། དེ་རྒྱུན་པོའི་གཉམ
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྟགས་བརྟུ་པའོ། །ཚོགས་དང་ལྡན་ལ་བྱ་བ་མེད་ཕྱུང་བའི་སྒྲ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐའོ། །དེ་ནི་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བརྗོད་པ་སྟེ།
དེ་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྟགས་བཅུ་གཅིག་པའོ། །དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཅན་བའི་གཡུལ་འགྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་གཡུལ་འགྱེད་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་མང་པ་གཉེན་པོའི
ཕྱོགས་དང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡུལ་འཇུག་པ་སྟེ། གཡུལ་འགྱེད་པ་ཡོད་ན་འགོག་པ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱུས་དང་གཉེན་པོ་མཐོང་བས་ཕྱུང་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དག་ཤེས་ནི་ཕྱོགས་ལ་དེ་འགོག་པའོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་དཔའ་པོའི་གྲོང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གྲོང་གི་སྒྲས་གསུངས་སོ། །ལུས་ཀྱི་རྟེན་ནི
གནས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒྲས་གསུངས་སོ། །ཡོངས་སུ་དེ་ཡུལ་གྱི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒྲས་གསུངས་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་ལ་སོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགོག་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ས་གཞི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར
རོ། །དེ་བས་ན་གཡུལ་འགྱེད་པ་དང་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྡལ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་ལ་གཏམ་སྤྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྤྱོར་བ་འདི་གནས་བསོ་སོར་བརྟག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བཤིག་པ་གཏམ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་གནས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་གཡུལ་ཀྱི་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་མ་བྲལ་བར་གནས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྟགས་བཅུ་གཉིས་པའོ། །ལེ་ཉེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ

331 ང ཆེ མདོ 191

༄༅། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །ཆོས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟློད་པ་སྟེ། དེ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྟགས་བཅུ་གསུམ་པའོ། །ཆོས་ནི་རྡུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཉིད། །ངང་གིས་འདེབས་པ་ཉིད། །ཚིག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ནི་དེ་སྟོན་པ་དང་བདག་གི་ཚོམ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་བས་ལ་སྒྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་སྟེ། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྟགས་བཅུ་བཞི་པའོ། །ལ་གསུམ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་བ་ལ་བཞི་ཐོབ་པ་རྩ་བ་ཡིན་ནོ་དང་།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པས་གསུམ་པ་ཉིད་དེ། གནས་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་གསུམ་སོ། །དེ་ལ་གནས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། གཞན་ཡང་རབ་འབྱོར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་
རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྟགས་བཅོ་ལྔ་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་ཀྱང་གཏོང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་དེའི་དོན་དུ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ལུས་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས།
མི་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མཐོང་བ་པར་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་རྟགས་བཅུ་དྲུག་པའོ། །དེ་འདྲ་ཞིང་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི །བློ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་ན། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ནི་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །བསྒོམ་པ་ཞེས་པ་ལ་ལ་གནས་པའི་
དབང་དུ་མཛད་ནས། བསྒོམ་པ་ཞི་བ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས་ཟབ་པའི་ཚིག་གཞི་ལ་བསྒོམ་པ་ཞི་བ་ཞམ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་བློས་པའི་སྒོར་བས་སོ། །གང་ལ་གནས་ན་ཚེ་བ་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལེགས

པ་ར་བ་ནྟ་ན་ཏུ་ག་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་ཟླ་བ་མཧཱ་ཀ་བང་ལེན། ཟླ་བ་མོ་སྒྲོན་ཟླ་ཉིད་པ་སོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཟླ་བ་མོ་ཟླ་བ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་བསྡུས་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་ལ་སོགས་པའི་ཟླ་བ་ཡང་
གང་ཞེ་ན། ཟླ་བ་དེ་ཉིད་སྒྲོ་བཏགས་དང་། །སྒྲ་ར་བའི་མཐའ་བལ་བས་གྲོལ་བ་ཉིད་དོ། །ཅེ་ན་ཉིད་ཉིད་དང་ལ་གཟུགས་ལ་ཆེ་དང་པ་ཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྒྲ་དོན་ལ་བཞིན་པ་ཐབས་ལམ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་གཞན་པ་ཡང་དག་ཡིན་པས་ན། བྱང་ཆུབ་ལས་བྱུང་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་ཉེ་ལེ་ཉིད་
པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་རང་མཐའ་བལ་བས་གྲོལ་བ་ཉིད་དང་དོ། །གསོལ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་ནི་ངོ་མ་ཚར་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །འགོག་པ་འཇིག་ལ་མཁར་བ་དང་བཅས། ཡང་དག་ཡང་དག་ལམ་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་དང་ངེས་རྟོགས་བསྒོམ་པའི་ལམ་ལྷ། གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་སོང་ནས་ཐོས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་ཞེས་ཉམས་པར་འབྱོར་བའི་ལམ་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །དེ་ནས་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་རིང་དོན་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཐར་པ་གཏན་པ་ཞེ་ན་ཞེན་ན་ཤཱ་
འཇུག་པའོ། །དེ་ནས་དོན་དམ་པ་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་བཞི་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་རྟོགས་པའོ། །གསུམ་པོ་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་ཡང་དག་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡང་དག་ཡང་དག་ཏུ། །འདི་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་བཞིན་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། འཇིག་པ་དང་རྟོག་པ་རང་གི་ཤེས་ཞེ་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་གསུངས་པའོ། །ཕྱི་ར་ཡིན་ན་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་དམིགས་པ་བཀག་ཞེ་ན། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །དེ་ནི་རྒྱུ་ན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །
ཤེས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ངག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྒྱུ་ནི་བདུད་ཡང་ཉིད་སེམས་ཅན་དགོས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པའོ། །ཡོངས་གནས་པ་རབ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ངེས་པ་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལའོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་ལའོ། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེས་བ

༄༅། །འདི་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་ཡོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་བ་དང་སེམས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་དང་། བརྩོན་ནས་སྤྲེའུ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་རྡོ་རྗེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་ཚོས་མ་ཚོགས་དག་ཡིན། །སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཡོ། །བདག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོམ་པ་ལ་

ལའོ། །ཀ་རུ་ཎ་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སློབ་པའི་ལམ་ལའོ། །ཡུམ་པ་ལ་ཤུམ་པ་བསྐྱུར་བ་ཞེས་ཅེས་བྱ་བའི་སྒོམ་པའི་ལམ་མོ། །ཕར་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་ཉིད་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ལྷ་བས་རྣམ་པར་སྦྱོར་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཉིད་ཕྱེ་ན། ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆུང་ངུ་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས་ནི་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ

དང་། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་གི་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གོ་རིམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དགུ་ནི་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སྤོང་བར་བྱ་བ་

པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་གི་ཆུང་ངུ་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ་དང་། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཞེས་བྱ་བ་སྤོང་ངོ། །ཡོན་ཏན་དེ་ནི་ཆེན་པོ་སྣང་བ་ལས་

ཉམས་ནས་ཕྱིས་ཆུང་ངུ་དང་དག་པ་ལས་ཆུང་ངུ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ལ་ཡང་ངོ། །དེ་མན་ཆད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ནི་བསྟན་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྔར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་དམིགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི

མཚན་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཚན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །དེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་པ་སོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །གཉེན་པོ་མཐོང་བ་ལམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤོང་ཚུལ་ཅན་དགུ་ཁོ་ནས་གསུངས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་

བསྒོམ་པར་བརྗོད་པ་རིམ་པས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་བཞག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སོགས་པ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དགུ་ཁོ་ནར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་དང་བཅས་པ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཡིན་ནམ།

གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི་མཚན་མར་འདུ་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དགུ་པ་ནི་མཚན་མར་འདུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཕྲ་མོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཡིན་ལ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི་མཚན་མར་འདུ་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོགས་པ་སེལ་བ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཚད་མེད་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཐབས་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །གྲངས་མེད་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ལས་ཡིན་པ་དེ་ལས་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་གསོལ་པ། དེ་ནས་གསོལ་བ་ཡང་
དཔག་ཏུ་མེད་ཅེས་ལེན། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་གཞན་ལ་བར་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཆད་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཆད་དེ་བ་དང་ཡན་གསུམ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ཟད་པར་གྲངས་མེད་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་།
ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་གསོལ་པ། དེ་ལ་དོན་དང་ཡི་གེ་ཐ་དད་པ་ནི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ། དོན་ལ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡི་གེ་མེད་པ་སྐྱེ་དོན་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཙམ་གྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ལ་བརྗོད་
ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་ཡང་ལྟ་བ། དེ་དག་ཉིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། སྤྱི་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བར་ཚེ་ཐུག་ཀྱིས་བཞག་པས་སོ། །དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལས།
སྤྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བརྟེན་བཅོས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་བའི་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདིས་བརྟན་པ་དང་ཟད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བྱུང་ཚུལ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བསྡུ། མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྡུ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སོ། །
དེ་ཉིད་བཞེད། རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལས། གྲངས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཡང་ལས། །མ་བརྗོད་པ་ལ་བོར་མ་ཡིན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཤེས་ནས་བཅུ་བཞི། །རྒྱ་མཚོ་ཆུ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། །དངོས་པོ་ན་རྟོག་མེད་པ་ལ། །ཐམས་ཅད་ཉིད་དུ་ཞེས་མི་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཞེས་བྱ

༄༅། །འཇིམ་པ་མ་ཕྱེ་བ་ནི། །ཞིག་ཉམས་པ་ཡི་ཚེ་ཞིག་འགྲོ་བ། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལའོ། །དེ་ལ་ནི་ལྟེ་མ་གུམ་བའི་ཡལ་མ་ཀྱི་ཚེ་ཞིག་ཉམས་པ་ཡི་ཚེ་ཞིག་ཡོད་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལ་བསྒྲེ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་ཡོད་པའི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་པ་ཡིད་ལ་མ་གྱི། འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་ནི་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཇི་ལྟར་བདེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ནས་ཏེ། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚད་མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་མཐོང་ལས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །སེམས་གཉིས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་པས། །ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བས་ཀྱང་མ་ཡིན། །ཚོགས་མ་ཚང་བ་ཡིས་ནི་བྱུང་མ་
ཡིན་ཏེ། སྤྲུང་བ་མེད་པར་ནི་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ
བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་པ་འགྱུར་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཇི་ཙམ་དུ་ཡུལ་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཐབས་ཤེས་བྱ་བ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི
མཚན་ཉིད་ལ་བལྟ་བ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཟབ་མོ་ཞེས་ཚིག་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ། །བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཚོགས་ཀྱི་ཟབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ལས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་བྱང་ཆུབ་པའོ། །བརྒྱད་ནི་འདི་ལྟ། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་འབྱུང་དང་། །གནས་དང་སྤྱོད་དང་དག་པ་

མེ་དང་། །ཁམས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཉིད། །ཚེས་བྱུ་ཐག་སྦྱར་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་དམིགས་པ་མ་བཀག་པ་དང་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་སྨྲ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ

ནས། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་དང་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་གསུངས་པའོ། །དེ་ཡོད་པ་ནི་དུ་མ་ཡོད་པ་ ། རྟོག་པ་ཡི་ཚིག་ལས་ཆོས་གོ་བ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ ། རབ་འབྱོར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་ལས་གསོལ་ནས་སུ

ཞེས་པ་ཀྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ལོག་པ་བཞི་སྐུ་ལ་ཅིང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེ་ན་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡང་འགྱུར་བ་མི་སེམས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པ་ནི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་བཤད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་ཡང་ཉིད་ནི་སྐུ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་

དང་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གསལ་བ་བར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་ཆ་བ་བསྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བསོགས་པ་བརྟེན་དང་འབྲེལ་བ་ཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ

ཡོད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་དང་འབྲེལ་བ་ཀྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་དུ་མེད་པ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་སྨྲས་པ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་

རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡང་དེ་ལ་སྒྲོད་པ་དེ་ནི་ཚེ་ལ་ཡང་མི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཡང་བསྟན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཅི་ལ་ཡང་མི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །གང་ལ་སྒྲོ་བ་ཡི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ནམ་ཡང་སྒྲོ་ཅི་ཡང་མཚན་མར་བརྟགས་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བ

337

ཕ། ཤེ། ཉི་ཁྲི། 161

༄༅། །ནི་ཀྲི་ས་སྲུ་མེ་དཔའི་ཟླ་བ་སྐྱེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཆད་ལ་ཞུགས་ཀྱིས་གདུང་གསུངས་པའོ། །སྤྲོས་པ་དང་མི་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་། ཉིད་ངོ་བོའི་དོན་གསུམ་ལ་སློམས

པར་བྱུགས་ནས་འཇིགས་ཅན་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིབ་ཏུ་ལམ་ཁས་པ་ཟླ་བ་སྐྱེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བར་གསུངས་པའོ། །དེ་ནི་ཟླ་བ་བདུན་པ་བརྒྱད་བསྟན་པའོ། །སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་འཆི་ཚོགས

བརྟན་ནས། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྲིད་པ་དགུ་ལྡན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བསྟན་པ་བསྡུ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཞེས་ན། མདོ་ལས་འཕགས་པ་བ་དང་གྱུར་ནས་ཕར་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཛད་དེ་ནས། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀ

རབ་འབྱོར་ཞེས་སྦྱུ་བ་ནས་བསྒོམ་པ་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེའི་དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་འདས་པའི་ཕྱིར། །སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། འདི་ལ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་སྲིད་པ་གསུང་ལ་ཞི་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར

རོ། །དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་བཞི་བ་དཔའ་བ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་དེས་འདི་འཁོར་བ་ལ་མི་རྟོག་པ་སྟེ། ཐ་དད་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་མེད་པ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི། །ཡུལ་ནི་རྗེ་སྐད་བ་ཤད་པར་རྒྱད། །ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་ཡང

ཡང་སྐྱེ་བ་གསོགས་པ་བཞི་སྐྱོབ་པ་ཀུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་མཐུན་པ་ཡང་མ་དག་པ་ལས་འཛིན་པ་དང་ཟབ་པ་དང་བཞིན་སྣང་བ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་བགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བདག་གི་ཉིད་དུ་མི་ཟླ་བ་ལ་བཞིན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཡིན་ནོ།

འདི་ནི་འདི་ལྟར་ཉེ་བ་ཏུ་བཤུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་ལམ་པ་བརྒྱུ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནའང་རྨི་ལམ་ན་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དང་གཞན་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྒྱུ་མི་ཐོབ་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དཔའ་བ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པར་དོ། །རྨི་ལམ་དུ

སྐྱེ་ཀ་ཆགས་པ་ཡེའང་ནུབ་ལ་ལྡང་ང་ར། །ཨ་ཝ་རྟོ་ཤ་ཀ་ཧྱོ། །ངེས་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ཡང་ངེས་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉི་ཅི་དེ་ལས་ཕྱིན་པ་ར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཀྱ། རང་ཉིད་ཀྱི་སྙད་མི་གནས་པ་དང་ངང་ཚུལ་པ་ཡོན་ལ་ལག་ལ་སྟེ། ངེས་པ་ལས་པ་མེད་པ་རྣམ་ཞི་ཡི་ནི་ཞེས་སྟུ་ལས། །ཀ་ཡང་

ངང་ཡིན་ན་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ལས་ཀྱི་ཡང་དམིགས་པ་དང་བཅས་འཇིག་ཀྱི་ཕྱིར་འདས་ཐུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་ཡུལ་སྤྱོད་པ་དེའི་ཚོགས་གཉིས་ཡུལ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཚེ

བ་ཡིན་ནོ། །འཚམས་ཀྱི་དང་ལ་ཀྱི་ལ་ལས་འཁྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ར་བ་དང་ལ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ས། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་པ་ཆུལ་པའོ། །མཚན་མར་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ར་ཡིན་ཏེ། དེ་དམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་ཡིན་ནོ། །སྨྲ་བ་

ང་ལྡན་པ་ར་བར་ཆུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཉེས་ཀྱི་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་ནི་ང་ལ་མཚན་མར་ཞེ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ནི་རྒྱུ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་མེད་མིགས་པ་ལ་གནས་ནས་འཚོ་ལ་ཕྱིན་པ་ར་ཐུག་པར་སྒོམ་ལ་ཏེ། ཐུབ་རྒྱུ་བ་རྟུ་ཡོད་ལ་སུ་པ་སྤྱོད་ལ་འདི་ནི་ཡོད་ལ་ལུ་པ་

པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་པ་རྒྱུ་པའི་ཚིགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་མེད་པ་ར་རྟོགས་པའི་ཆ་ལ་པའོ། །མི་དམིགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་ཉིད་དང་ནུ་ཡང་དག་པ་ར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཀྱི་མི་དམིགས་པ་རྒྱུ་ཡི་ནི་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚོ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལས་དམིགས་པ་བའི་གཉེན་པོ་མི་དམིགས་པ་རྒྱུ་ཡི་ནི་སྨི་ལམ་པ་ཡིན་ནོ།

ཉེས་ར་དུ་ཕྱིན་ལ་ཡང་བསྟན་ནས། །འཕགས་པ་ར་བ་ཀྱི་ཕྱིར་གྱི་ཐམས་པ་ཉིད་མིང་ཚིགས་པ་བརྒྱས་པ་ཞེས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་བས་ཚོན་འདི་སྐྱིས་ཤེག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཕྱིར་ནས། དེས་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ཆུས་པ་ར་བཞུར་ནི་ལ་ཐུབ་བའི་བོ། །དེ་ཕྱགས་པ་བསྐྱམས་པའི་ཆོག་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གྲུབ་བཞུ་

རྒྱ་མ་དང་པ་ན་སྐྱེ་ལམ་ཡང་དག་མ་པ་ར་མི་རྟོག་པ་ཞི་ཕྱིར་ན་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡིན་ཅན་མ་ཞེས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་ར་གྲོལ་ལས་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་ར་རྟོག་པ་འདི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་འདི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་ལ་བྱ་ཆོས་བྱ་བ་བརྒྱ་ལ་བའི་ལན་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་

191

383

༄༅། །ཡོངས་སུ་དག་པ་རིང་བ་དང་དུ་མཛད་ནས། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་ནོ། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ། །དེ་ལ་དག་པར་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། །ཅེས་གྲུབ་པ་གསུངས་སོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། དེས་ན་དེ་དག་སྦྱོང་བའི་དེ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱེས་པ་དང་། སྨིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནི་མ་དག་པའོ། །སེམས་ཅན་དག་གིས་དེ་མཐོང་ནས། །རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་པར་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལྷའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་ལུང་པ་སོགས་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་མ་དག་པ་ནི་ཐལ་སྐྱེ་ཚེར་མ་དང་ཁ་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དེ་དག་གཞན་དུ་མཛད་ནས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་པར་བསྒྲུབ་བསྒོ། ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུབ་པའི་ཞལ་ཀྱི་ལ་ཡང་གསུངས་པའོ། །དེ་ནི་ཞིང་དག་པ་བླ་ན་མེད་པའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་དང་པར་དུ་མཛད་ནས། འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་སྐྱོར་བསྟེ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཉེ་བར་ལྷག་པ་དང་། །མི་གནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ནི། །ཕྱུ་མོ་ང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་། །མཆོག་པ་དང་མེད་དམིགས་དང་། །མཚོན་ནས་སྨོན་ལམ་ཐ་དད་པ་དང་། །དེ་ཡི་རིགས་དང་ཚེ་མེ་དང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་བདུན་པ་སྟེ། །ཞེས་གྲུབ་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདི། །ཡུལ་ཞེན་མ་ངེས་པ་དང་། སོར་ཕྱིར་ཏེ་ཛམྦུ་གླིང་དང་། ཡུལ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་གསུངས་པའོ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོར་པ་ནི་གང་གིས་སྐྱོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བསྒོམ་ཞིང་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་མི་བྱེད་པའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོར་བ་འབྱུང་དུ་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྤྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བདུན་པ་བཅུ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ནི་དེ་ནས་ཚེ་རབ་ཀྱི་སྐབས་

འཁྲུག་གྱི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། མ་འདྲེས་པ་བཞི་མ་ཡིན་པ་སྨོན་པ་པར་། ཡི་ཞེང་། བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །སྒྲ་ལྡན་གྱི་ཚོམ་བུ་ལྡན་དང་ངེས་ཀྱི་ཞེས་བཀའ་རྩལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁྲུལ་བུ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བ་སྟན་ཏོ།
ནི་བར་དུ་ཀ་ཅོད་པའི་ཚོས་ནུ་ལུས་ཏེ། དེ་དག་ཆ་ད་མེད་པ་བཞིན་ཡི་ཡེ་གྱིས་གནོན་ཅིང་། ། ཤིང་དི་སྐྱེར་བའི་རབ་འབྱུང་དི་དུ་སྨྲེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། གནས་པར་བཅུར་བདེ་ལྷུ་སུ་ཡང་མཚེ་ཤུལ་མ་དུ་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་བསྟན་པའོ། །སྔོན་བ་གང་གིས་སྦྱོང་བ་སྟེ།
སོགས་པ་ལ་སྡུད་ན་ཡང་དེ་རྣམ་མཁའ་ལ་བྱུང་། འདུ་བ་རྣམ་མི་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་ནས། ཇི་ལྟར་བྱིན་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་གསུངས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ལས་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་པར་ཡང་དག་པར་མཐའ་བར་མཚན་ཉིད་དུ་མི་སྦྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོན་པས།
ཆེན་པོའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལུས་དུ་མི་སྦྱེད་པ་ཞེས་། བདེ་གཤེགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་དུ་ནས། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་བསྩལ་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་པའི་སྨུ་མཆོད་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོར་བཞི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་མ་བཟང་བས་སྨྲ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མཚན་ཉིད་དུ་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་བསྩལ་པའོ། །ངང་ངང་ཡི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཕྱིར་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་སྐྱོད་པའི་སེམས་ཅན་དག་གི་དེ་སྐྱུང་བ་ཏུ་ཀའི་ཕྱིར་མཚན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས།
ཚོས་བསྟན་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མ་ཆགས་པའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་དུ་ན་ལས་བཀའ་ཀྱིས་བཏན་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་བསྩལ་པའོ། །དེ་གམ་འདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀ་བདག་གི་ཚིག་བཞིན་སེམས་ཕ
པ་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་དམིགས་ཀྱི་བར་འབྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་བསྩལ་པའོ། །དེ་ལམ་འདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན

༄༅། །དཀའ་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། དེ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་སྒོར་བསྟན་ཏོ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ནི། །ཁ་དོག་མདོག་བཟང་རྫོགས་

པར་ངེས། རྒྱལ་ནས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་དག་སྨོན་ལམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྨོན་པ་མེད་པའི་སྒོར་བསྟན་ཏོ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་

པ་དང་འགྱུར་ཏེ། དེ་མཆོད་པར་བྱེད་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདི་ནི་དྲིས་པའི་ལན་ནོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། བསྐྱབས་

པ་རིགས་གནོན་པ་ལམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་སྟེ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུ་མཆོག་ཅེས་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲི་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ལན་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དག་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཆེས་ཉུང་བའི་དོན་ནི་འདི་ནི་དཀའ་བ་སྟེ་སྟོན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་

གྱུར་ཏོ། །ཤིན་ཏུ་ཉུང་བ་དེ་དག་གི་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བའི་རྒྱུ་བཞི་ཚད་རྒྱུད་བ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཆུང་བ་ལྡོག་སེམས་ལ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རིགས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ། ཤེར་ཆེན་ཆུང་གནས་ཞིབ་གསུམ་གྱིས་འདས་པས། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་རྫོགས་

པར་རྟོགས་པའི་འབྲུ་སྣེ་བཞི་པའོ།། །།ཚེ་མི་འཆི་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པ། དེ་ཡི་རྟགས་དང་རྣམ་པར་སེལ་བ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀུན་གནས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་སྤྱད་དང་སྤྱན་བའི་དངོས་པོ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་རྟགས་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བློ་ལ་མཐོང་སྦྱང་ཅེས

རྣམས་ཀུན། །སྒྲོན་ལམ་ལྷ་སྐུར་ལྷ་ལ་སོགས། །སྐྱོར་བ་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་རྟགས། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཤད། །ཚིམ་བྱ་བ་ལུང་ལས་ཏེ། རྩེ་མོ་ཞེས་ཨ་དོན་བང་རྟོགས་པའི་རྟགས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་མདག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་ལམ་ལྷ་སྐུར་

མཐོང་བའོ། །སོགས་པ་ནི་སྒྲུབ་ན་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་ལྷ་རྒྱུ་བ་དམ་ན་པ་དང་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ལས་མདོ་ཀྱི་སྣང་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་མི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་གནན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་རེས་དང་པོ་བདུན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་ལས་ཤེས་ཀས

པ་དང་མཇུག་ལ་པ་ར་མཐོང་བའི་རྟགས་དང་པོའོ། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་ཡང་བྱུང་རྒྱུ་བ་དམ་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ལ་འདོད་པ་མི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་རྟགས་གཉིས་པའོ། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་གཟུགས་སྐུ་ཡི་ནང་ན་དེ་བཞིན་ཉག་གཅིག་པ་མཐོང་ཞིང་དེ། བརྟན་པ་ཐིམ་ནས་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་

ཉི་རྟགས་གསུམ་པའོ། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀ་ཞེས་པ་ཉམས་ཁང་ལ་འབབ་ནས་ཚོས་སྐྱོར་བ་དང་རྒྱུ་འགྲུབ་པ་ཚོ་བ་སྒྲོན་རྐྱེན་འབྲེལ་རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་རྟགས་པའི་པའོ། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་བཅས་པ་བསྐོལ་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ན་སྐུག་པར་མི་བྱེད་སྐད་ནས་

ཁམས་གསུམ་པ་སྒྲོན་ལམ་ལྷ་སྐུར་རྟེན་པ་ཞེས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལྔ་པའོ། །སྒྲོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡི་དགས་དང་། དགུ་ལ་བ་མཐོང་ནས་དེ་དེ་སྐུ་མ་རྟེ་ལྟར་བདག་གིས་ས་ཁྲུལ་ཀྱི་ཞིང་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཙ་ཅ་ཚོ་ལྷ་སྐུར་མཐོང་བར་བ་བར་བྱ་བར་ནི་ལྟར་འཇུག་པར་བྱ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་

པའོ། །ཁལ་ཏེ་སྒྲོན་ལམ་མཁའ་དང་པ་ཡོན་ཏན་པ་ཞི་བའི་སྣང་བ་ཚིག་པ་མཐོང་ནས་ཁལ་ཏེ་བ་ལྟ་ན་མེད་པ་ཡང་དགའ་བ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཚེ་ཡི་དེ་ཞིང་སྤྲུལ་བཅུ་གཅིག་ཅིང་བདེ་བའི་སྐུ་རྣམ་པ་བཞུགས་ན། གལ་ཏེ་མི་དེ་ཞིང་སྤྲུལ་ན་ཞིང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་

དེ་ཉི་རྟགས་བདུན་པའོ། །གང་གི་ཚེ་སྒྲུབ་པ་དང་སྐུ་མེད་མི་ཟད་ཡིན་པས་ཀྱི་གྱི་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནུ་སྐུ་དགེ་མཁའ་དང་པ་ཤེས་རྟོགས་པར་ཨེ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཡང་ཞིང་ཆེ་བ་ན། ད། རྨི་ལམ་ཡོད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་སྒོས་ལ་སོགས་པ་ཞིང་ལམ་མེད་པའི་བདེན་པ

༄༅། །དེས་སྨྲས་པ་དང་བུད་མེད་དག་ལས་མིན་ཡིན་པ་དེ་གུང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཅིག་ཅེས་བདེན་པའི་ཚིག་གི་སྔགས་ཀྱིས་བརླབས་པ། གལ་ཏེ་བདེན་པའི་ཚིག་གི་སྔགས་བས་དེས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བདུད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བས་ཀྱིས་གུང་དུ་སོང་བ་བསམ་ཡུལ་ནང་ན་རྟེན་
པར་པ་དང་ཡང་དུ་བསྟན་པ་རབ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ལ་ནི་དོན་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཚེ་གུང་དུ་སོང་བ་ནི་རྟགས་ལམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་བདུད་ཀྱི་ཚིག་གསུང་ནས་ལས་མང་དུ་ཡོད་པ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་མ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་བསྟན་པའི་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ལ་ཉེ་མས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་བརྗོད་པ་ནས་བཙམས་ཏེ། ལྷག་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རིགས་པར་བསྟན་ནས་བཞིན་བྱ་བ་རབ་ཀྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་མི་སྲིད། དེ་ཡང་ལས་སྨྲས་པ་ལྟར་དེ་དག་ལ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་མས་བསྒྲུབ་པར་བྱ། དེ་ལྟར་རང་གི་ཉེས་པ་དང་དག་ཉམས་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་བཞིན་སྟེ་རང་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་པ་རྒྱུ་བ་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་དང་ཕྱུང་བ་མི་མཐུན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མཐུན་པ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་ནས། དཔེར་ན་བཅིངས་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པའོ། །གཞན་གྱི་དེ་མི་འཛིན་པ་ཡང་དོན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞི་གནས་ལ་སོགས་པ་བཞག་ནས་ཕྱིན་པ་རྟགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། འདི་ལས་
ཀྱང་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་གྱིས་གསུངས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཡང་མཆོག་ཏུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཞན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དཔེར་ཡིན་འཛིན་པ་ལ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཕྱིར
རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་ཡོད་དོ། གང་དུ་དགེ་མེད་པ་དེར་འཛིན་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན་འཁོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་བརྒྱད་ཅིག་པའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔ

344

191

ཀུན་སྤྱོད་བཞི་འཁོར་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐག་སྤྱང་བ་དང་། གང་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་མི་ཟ་ཚོམ་ཅན་ལ་གནས་ན་བདུད་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཕྱིར་ཕྱིས་གཟུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟགས་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཉེས་པ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟགས་བསྟན་ནས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེ་དག་འཇུག་མཛད་དེ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་ལྟ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མཆོག་པའི་དགེ་ལ་སོགས། །དང་པོར་མཛད་ནས་ཉེ་མ་མ་དང་། །སྦྱིན་པ་
བཏུད་བྱུག་བྱང་གི་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུང་ལ་ཏུ། ཅི་འདྲ་བ་ཞིག །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཀྱིས་མཆོད་པའི་ས་ལས་རྒྱ་གར་ཡིན་པ་དེ་ལ་ས་ཀྱང་དག་གི་མཆོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིན་པ་དེ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ
འཚང་བ་ལ་སོགས་པ་བགང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཡོད་ལ་སྤྱོད་པས་གནས་པ་དེ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་བཅས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞིན་བུ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའི་བར་གྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ།
དེ་ཉིད་ངས་མཆན་དུ་དང་ལྡན་པའི་ཡོད་ལ་བྱུང་བས་གནས་ཀྱི། ཡོད་ལ་སྤྱོད་པ་གཞན་ཀྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱུང་ངོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་བཞིན་ཅི་ནས་ཀྱང་བསྟོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་དགོས་ཐག་གཅོད་ཀྱང་། བསྐལ་པ་ཐུན་མེད་པ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་བཞིན་དུ་ལྟར་
མི་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་གཉིས་པ་སྟེ། དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གནས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་རམ། མ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
མ་གཏོགས་པ་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱོར་བ་དང་མཚན་མ་ལས། མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་སྦྱོར་རམ། མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་རམ། མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་ཡང་གང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་དམིགས་པ་ཡང་མ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ནང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་

༄༅། །ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། ·དེ་སྐད་དུ་ཡང་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་མ་ལུས་པ་འདས་པ་ལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་དམིགས་པ་ཞིག་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་[illegible]

དག་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ན་ཆུ་བ་ལས་བྱུང་བ་མི་བཞིན་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞོལ་བ་འདུས་མ་བྱས་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་པར་འཕེལ་བ་བགྲངས་སུ་མ་སྟེ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ནམ་ཡང་ཡོངས་སུ་[illegible]

བར་གྱིས་ལ་ཡུལ་ངས་པའོ། །ཚེ་བྱམས་ཅན་གྱི་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་འགྱུར་རམ། མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་། གང་ལ་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ནི་མི་གནས་[illegible]ཡོད་དེ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚིག་དུ་བཞི་ནི་རང་བཞིན་གྱི་བར་གསུངས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བཟླ་བ་མེད་འདི་ལ་དེ་ཉིད་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་[illegible]

དང་ལྡན་པ་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་དག་གིས་སྟོང་པས་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་མ་ཆད་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ལྷ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་བསླབ་པ་ཡང་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ཀུན་དུ་འཁོར་བ་བར་འགྱུར། །ཕ་རོལ་གྱིས་ཐོལ་གྱིས་གནོན་པ་འདི་སྣ་བསྟན་པ་དང་། གནོད་སེམས་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་[illegible]

དེ་ཉིད་ཏུ་བཞི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐད་ཀར་བསྟན་པའོ། །གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡང་དག་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡང་མི་གཡོ་[illegible]

འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་བགེགས་ཀྱི་བའི་ཕྱིར་ལྷ་ར་ཨང་དང་ལྔ་ལ་མགོ་ཀླད་ཞེ་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་ར་ཡེ་ལ་བ་བདུན་པ་སྟེ། །ཏཱ་ཀ་ཙོ་གང་གེ་ཞེས་བྱ་ན་ས། ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་བྱ་བ་དགོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པ་གཏོགས་པོ་ཐོག་མ་ལས་བྱུང་། །ཡོན་ཏན་གྱི་ང་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀ་ང་ལ་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ལ་གང་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བསྒོམས་ཀྱང་ངོ། །འདི་ལྟར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དགུ་ནས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་
ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བརྒྱད་པ་སྟེ། །ཤཱ་ར་དྭ་ཏའི་བུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། མཚོན་པར་རྟོགས་པ་ཚང་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚེས་གང་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས
དང་ཞེ་སྡང་དང་། འཇིག་པ་དང་། སྣང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ལ་ཡིན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་ཏེ། བླང་བ་ཐམས་ཅད། ཆགས་པ་ཐམས་ཅད། སྤང་བར་བྱ་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་སྦྱིན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ནོ།
དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་འདི་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཚོན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐོང་བ་འགྱུར་བ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་དུ་སོང་བ་མངོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དགུ་པ་སྟེ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན
པ་ར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གང་གསུངས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་རྣམ་ཀུན་ལ་ཡིན་གསེར་ལ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཕྱི་ཏུ་ངབ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་ཚེ་ལས་ཀྱང་ངོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམ་པར
འཕེལ་བ་བཅུ་པ་སྟེ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཚེས་མང་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་འདི་ཉིད་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཆེས་ལྟུང་བ་བཟང་དང་མཐོན་པོ་ཆེས་ལས་ངེས་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར

༄༅། །དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་པ་ནི། རང་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ལ་སོགས་པ་ནས། བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་བ་སྟོང་བ་འོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་མི་ཟད་པའི་སྒྲོག་ས་ནི་ཀུན་ཉིད་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དང་གཉིས་སུ་ཀུ་ཡོ། ཐབ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྙིང་
རྣམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། རང་འགྲོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྙིང་ལ་ཞུགས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་འོ། །དེ་ནི་གཟུགས་དང་ལྡན་པས་ཡིན་པ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་པས་མི་སྐྱེ་དེ། དེ་ལ
ཉི་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་ལྡན་པ་བཅུ་གསུམ་པ་སྟེ། གང་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་འདུས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་རྡོ་རྗེ་ཆོས་ལས་བཀའ་བསྩལ་བའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་ཡང་ཉིད་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ
ཕྱིན་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་བཅུ་བཞི་པ་སྟེ། རང་འགྱུར་འདི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་འོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལྡན་སྐུ་ཡི་ཚོགས་པ་མཛད་པ་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་བརྩེ
ཤིང་ཐེག་པ་དམན་པའི་འབྲས་བུ་མ་དོན་དུ་མི་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐར་པ་ལ་བཅོ་ལྔ་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་འོ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད
མཁྱེན་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམིགས་པ་འདི་འདས་པ་དང་ཕྱི་མ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བརྟུལ་ཞུགས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པ་འོ། །དེ་ལྟ་རྣམ་པར
འཕེལ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྟན་པ་ནི་རོལ་པ་དང་སུམ་རྩ་དང་དྲུག། ལེགས་པར་བཤད་དོ་ཡོངས་སུ་གོ་ཏེ། །ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བརྒྱ་དང་ལྔ། །བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས

དང་ར་བྱུང་གོ་ཆོས་ཉམས་པ་དང་། ཞི་འཁྲུགས་པའི་ཚེ་ས་ཉམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྙེན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་འགྱུར་བ་རིང་ཆོ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཡ་གདང་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་རྒྱལ་འདས་ལ་སེམས་ཅན་མཉམ་ལ་བ་བསྒྲུབ་ལ་ར་
བྱུར་ བདག་གྲོལ་ནས་མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ། བདག་དབུགས་ཕྱུང་ནས་དབུགས་མ་ཕྱུང་བ་དབུགས་དབྱུང་བར་བྱ། བདག་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནས་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་ཞུ་བ་དང་ལས་སྦྱིན་པའི་ཚིག་བསྒྲུབས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་བརྟན་པ་བསྟན་ནས་སེམས་ལ་བུན་དུ་བཞག་ནས། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོད་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནས། སྨིན་པ་ཞིང་དང་སྦྱོང་དགེ་དང་། །སྡོང་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་མ་དམ་དང་པ་ར་
མཚང་ནས། །བསོད་ནམས་ཡང་དག་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དེ་འདོད་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཡིས། །ཞེས་རྒྱ་བ་བཀྱང་ནས་ཏེ། གླིང་བཞི་པ་ཉན་ལ་སྦྱིན་པ་ཀུན་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་གྱི་བར་སྤྱང་ཚོད་དུ་བསྒྲུབས་པ་ར་གཞལ་བ་ངང་དེ་འདི་ཉིད་དུ་སྤྱོང་བ་ཅིག་པ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་དག་ལ་ལྷུན་གྱིས་ ཞེས་རྒྱ་པ་ཤོག་ཞེས་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་གིས་བསྡུས་པ་ཉིད་དགའ་གཟུང་བ་འདུས་ཀྱི། འདི་ར་ཐབས་པ་ལ་གཞན་དུ་ཤཁ་ཡང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་བཞི་ཅུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་འོ་
ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལས་ནི་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་བྱེད་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཅི་ཉིད་དེ་འཛིན་ནི་ལྟ་ན་མེད་པ་ཡང་དགས་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་དང་གཉིས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བཞེན་པ་སེམས་དང་དོན་གཅིག་ཉན་ལ་ཡང་ངེ་བར་འཛིན་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བའི་ཟིན་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་བབ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ

༄༅། །འདོ་བར་ཀྱི་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་ཀྱིས་གདགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སེམས་ཀ་ནས་པ་བསྟན་པའོ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་མཚུངས་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོར། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལོང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལ་ནི།
ཡི་རི་དང་དུ་ཚད་ངེས། འཕྲུལ་པ་དང་འགྲོགས་པ་ལ། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོ་རང་ངོ་། །ངག་གི་བདག་ཉིད་དེ་དེ་བཞིན་ཡུལ། །མི་ཤེས་པ་ནི་ང་དང་ཉིད་དག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་བྱུང་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཟུང་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཕྱི་རོལ་གཟུང་བའི
རྣམ་པར་རྟོག་ཅེ་ན། ཡང་ནི་ཕྱི་རོལ་དེ་དག་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ལས་སྟེ། ཕྱི་ཅི་ཡོད་ཀྱུ་རྟོགས་པས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དང་དང་བྱས་པའོ། །དེ་དག་གི་ཡུལ་ཡང་གང་ཞེ་ན། འཛིན་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །སོ་སོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་ཡང་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་
ནི། སྒྲ་དང་སྤྲེ་བ་དབྱུ་ཡི་ཉིད་དོ། །སེམས་ཅན་རྫས་དང་བཏགས་ཡོད་པས། །ཉོན་རྟོག་ནི་རྫས་པར་དགུ་ཞུ་འདོད། །སོ་སོ་ནི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་པ་སྲུབས། །སོ་སོར་དེ་དག་དགེ་འདུན་དབྱེ་ཉིད། །གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །ཕྱི་རོལ་གཉིས་ཀྱང་། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྫས་སུ་ཡོད་
པ་དང་། བཏགས་པར་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ན་ཡི་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པར
རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་པར་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་མེད། །ཇི་ལྟར་གང་གིས་འཛིན་པར་འདོད། །དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི། །ངོ་བོ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན
པའི་ངོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པའི་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ལ། གང་ཡང་འདི་རི་རང་བསྒྲུབ་པ་དེ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་འཕགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་གཟུང

ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །གཉེན་པོ་ནི་གཞི་ས་ཁོ་ན་དུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་པ་དང་། བཞི་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཕྱོགས་པའི་
ཕྱོགས་ལ་ལ་བརྟེན་པ་དག་བྱང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་མཚོ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཐེ་རྟོག་པའི་ཚེ་ས་ལ་གོང་ན་དམར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་གསུངས་པའོ། །འདིར་བསྟོས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཚེས་རྣམས་དང་། ཉེ་བར་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་ནི་ལྟོག་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཕྱག་མཚན་ཞེས་པ་སོགས་པའོ། །འདི་ནི་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ལྟུང་བ་པའི་ཕྱིར་དང་།
རང་གྲགས་པ་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། སྙིང་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སེམས་
ཅན་རྣམས་མེད་པར་ལྡང་ས་མེད་དེ་བ་གཏུག་ང་པ་ཡོངས་སུ་དག་ཏུ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་དགོས་ཉིད་ཏུ་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །ཕྱག་མཚན་ཞེས་པ་ལ་འདོད་པའོ། །འདི་ནི་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སེམས་ཅན་བཏགས་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེ
པའི་རང་བཞིན་པ་དག་གིས་སོ། དེ་ཉིད་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་ལ་དང་པོ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་ནི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བཀའ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གང་གི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་དེ་ཚེ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་ས་མཚེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱག་མཚན་ཞེས་པ་ལ་འདོད་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ནི་འདི་ལ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་དང་པོ་རྣམ་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི།

༄༅། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་པ་དང་ནི། །སྐྱབ་པ་ཡང་དག་བསྒྲུབ་པ་དང་། །ཉེས་པའི་ཉེ་ཚིགས་པ་མ་འཁྲུལ་ཡང་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་གཉེན་པོ་དང་། །ངང་གི་རྟོགས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །དེ་ཡིས་ས་བྱེད་འབྲས་བུ་དང་། །འདུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི། །རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་
རྣམ་དགུ་རུ་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་བ་དང་དེ་ཡི་ལས་སུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་དེའི་ལས་ལ་དང་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའོ། །རྣམ་པ་དགུ་རུ་འདོད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱིར་དེའི་ངོ་བོ་ནི་དགོས་པ་ས་
པ་གཟུང་བའི་ཡུལ་དཀའ་དགེ་བའི་སྣོད་ནས་རྣམ་པ་དགུ་རུ་ཞེན་དོ། །འཛིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ལོག་པ་ཉམས་པ་དང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣང་བ་བསྒྲུབ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཉེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་དང་པོ་
མཐོང་ནས། དེ་ནས་ཅི་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཉེ་བར་ཀྱང་ཏེ། ལྷ་ལ་ཡང་ཕྱི་ཆད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པའོ། །གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཐམས་ཅད་ཤེར་ཕ་ལ་རྩོམ་པ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་མཐར་དེ་ཉིད་ཚིག་ལྡན་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཆུད་ཀྱི་ཆོས་ལས་
དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐོས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་ཉེ་གི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་ཞར་ལས་ཀྱི་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་རང་བཞིན་པར་བྱེད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ར་ཏུ་རིག་སེམས་ཞེས་བྱ་བའི་དགོས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །འདི་དེ་རིགས་པ་མ་དང་འདི་ལ་སློབ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་བརྒྱད་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སུ་གསུངས་སོ། །རིགས་
པར་ནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལ་ཚོམ་ཅན་དང་འདུ་བ་དང་དགག་པ་ལས་བཟློག་པ་ལས་ཞུགས་ཀྱི་རེས་ལ་སྨྲན་ཏོ། །སྐྱབ་པའི་རྟེན་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བས་ན་བདག་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲིམ་པར་བྱ་ཞིང་ལས་ནས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན།

ཕྱིར་ནུ་སྨ་ཡ་བའཛ་དང་ལྡན་པ་མེད་པ་དེ་ལ་རྩ་བ་ཞིག་གྱུར་ཏེ་བདའ། རིང་བསྲེད་པ་དེ་ང་ཉིད་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་
པའོ། །རྒྱུ་བདག་གིས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ཉེ་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ལ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་ཕྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་འཕྲུལ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་སྙམ་
དུ་བདག་ལས་སྤྲུལ་པ་ལ་ཉེ་བ་ཉིད་དང་རིང་བར་མི་སེམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ལས་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་རིང་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདི་སྙམ་དུ་མི་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་པ་འདི་དམིགས་པ་མ་འབྱུང་བ་འདི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་བདག་ལས་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པ་
མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ནི་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གི་བཞིན་ལས་གཞན་པ་དང་རིང་ལ་བཞིན་དང་ནི་ཉེའོ་ཞེས་མི་སེམས་པ་སྟེ། མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གི་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་རིང་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེའོ་ཞེས་མི་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པས་ཡིན་ཞེས་པའི་ངེས་ཞིག་ལ་པའི། མི་ང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོ་དང་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྟོག་པ་མི་མངའ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་བས་ན་བདག་གིས་གཉེན

353 ཀ། ཤེ ༡༩༡

།ཡའི་ཕྱོགས་ལ་བལྟ་མི་ཟད་པའི་ཕྱོགས་ཟིན་པ་སྔོན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་ནི་རང་གིས་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཤེགས་པ་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སོ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱེད་པ་པོ་དང་དེ་ཡི་ལམ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་བསྒོམ་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཕྱོགས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཡུལ་དུ་འགལ
ཏེ་ཞུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པ། ཀ་དག་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་ཞི་ཉེ་སྟོམ་ཆེན་ཡོངས་ལ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དོ། །ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཤེགས་པའི་ཡུལ་པ་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་མི་བྱེད་དོ། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེས་བུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་ལ་མི་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ནི་གཟུང་བའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་བརྟགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེ་ན། སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། །སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་མ་ཚང་དང་། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་
འགྲོ་བ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། །ཉི་ཚེ་བ་དང་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །གནས་དང་འཇུག་པ་ལ་རྨོངས་དང་། །རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་ཕྱི་བ་ལ། །རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི། །ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནི། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་བྱས་ཀྱང་། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དམན་པ
བའི་ཞེན་པ་ཉིད་དོ། །རྟོགས་པ་དམན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་དགུ་ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནོ། །ཕྱིར་པ་དང་ཞི་བའི་དོན་དུ་གཉེར་བས་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །རྫས་སུ་ཡོད་པ་ལ་འཛིན་པའི་དམིགས

པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་མ་ཡིན། །བརྟོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལས་འདས་པས་མ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་རྟག་པ་ཅི་ཞིག་གྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་བརྒྱ་པ་བའོ། །རྟག་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་པོ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྟག་པ་མེད་ན་རྟོགས་པ་དམ་པ
ཉིད་ལ་ལོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཡང་། །ཡ་པ་དམ་ན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་དག་གི་གཞི་ནི་པོའི་སྤྱིགས་མོ། །རྟག་པ་རྣམ་ ། མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དང་པོ་ར་དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པར་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཏོ་མཚ་ར་ཚེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས
ཕྱིས་ལ་ལ་པའོ། །དེ་ནས་འདིར་ནི་སྐྱེ་ནས་ནི་བྱ་བའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པ་དམན་ནས་ཉམས་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ནི་ ། འདི་ལ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་དོ། །རྟག་པ་དང་འབྲལ་བ་ལས་ན་བརྟོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་བོ་མི་ལ་ཡང་མི་ལྡན་པ་དེ་བས་ན་བརྟོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟག
གིས་རྗེས་པའི་ལུང་ལས་རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་རྒྱལ་པོ་དེ་བར་བར་མི་ལྡན་ཞེས་ཟླ་བ་འོད་ཟེར་ཅན་པོ་ཡང་བདག་བར་འགྱུར་རོ། །ཞི་བ་ཡང་ཡོད་དེ་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པའི་འཛིན་པ་མེད་མིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་པ་དམན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ལྔ་པོ་དག་རྟག་པ་ལས་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་གཟུང་ན་བདུད་དང་བསྒོགས
པས་མི་རྟུགས་པ་ཡིན་ནམ། །རྟག་པ་ནི་ངེ་སྟེ་ང་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་པོ་ལས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་དག་རྟག་པའི་གོ་བཀོལ་ན་འདུ་ལ་སོགས་པས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནམ། །རྟག་པ་མེད་ན་དེ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པ་ནི་རྣམ་པ་མཆོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །རྟེན
གྱི་སྐྱེ་ནི་ཡ་ལས་པའི་ཆེ་ག་གོ། །ཁ་ཅན་ཀྱི་རྟེན་ལོངས་ཡིན་ནམ། །ར་གི་རྒྱུ་དུ་ནི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པར་ཟ་ཕྲད་པས་ཀྱང་ཞོང་དྲུང་ད་བར་འགྱུར། །དེ་ས་ན་དེ་དགའ་ཀྱང་ཆེན་པོ་འདུག་པ་ལ་རང་ལས་པ་བཙན་ས་ཡིན་ནོ། །རྟག་པ་མེད་པ་ས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ནི་རྟེན་གྱིས་འདུག་པའི
རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །རྒྱ་བོད་ལ་གྲུས་ཀྱང་གཞན་ཀྱི་མཆོད་འདྲག་པ་ལྟར་ལས་ལ་རྒྱལ་གྱི་ཏུ་རྒྱལ་ཏུ་བགོད་པ་ཅན་ཕྱིར་འོ་ཏོ་དག་གི་རྟག་པ་ཉིད་ད་ཕྲུ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟག་པ་མེད་ན་མི་དོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚེ་དང་དྲུ་བརྟོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །རྟག་པའི་སྤྱན་ས་ཅན་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ལ་སྟེ་པོ་དག

༄༅། །རྟོགས་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དྲུག་པ་མེད་པ་འམ་གང་ཟག་གི་རྣམ་སུ་མི་དམིགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ལྔ་པོ་རྟོགས་པའི་ངང་དུ་འདྲ་བ་ནི་རྟོགས་པ་དང་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན་དེ་དག་རྟོགས་པ་དག་ལས་ཐ་མི་དད་ལ། རྟོགས་པ་མེད་ན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོགས་པའོ། །དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་དཔུང་གི་ཚོགས་ནི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་འགྲོ་བ་དང་འཇུག་པ་ལ་རྗེས་སུ་གནས་པ་དང་
འཇུག་པ་ལ་འགྲོ་ཞིང་གནས་པ་མེད་དོ། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དྲུག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ན་ལྔ་པོ་དྲུག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དྲུག་པ་མེད་ན་མི་འགྲོ་ཞིང་མི་གནས་པ་དང་འཇུག་པ་[illegible]་ལ་པ་འཇུམ
པར་རྟོགས་པའོ། །མིག་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་དྲུག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་ནོ་དང་འགྲོ་བ་ལ་སྟོན་ལ་ལྷན་ཅིག་པ་ཉིད་དུ་ལྔ་པོ་ངེས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲུག་པ་མེད་ན་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། [illegible]་རྒྱུད་ནི་བར་བརྟགས
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་རྣམ་པ་དགུ་ནི་འདི་དག་སྟེ། འཛིན་པ་དང་སོ་སོར་གཏོང་བ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། །གསུམ་ཆར་རྩེ་མོར་འཕྲོ་བ་དང་། །གང་ས་དང་[illegible]་རྣམ་པ་ཐུབ་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བརྟགས་པ་དང་། །ཆགས་པ་དང་ཆེ་གཉིས་པོ་དང་། །ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འགྲུབ་པ་ཞེས་སོ། །འཛིན་པ་དང་པོ་ཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛིན་པ་དང་སོ་སོར་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ལ་འཛིན་པ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་ཏེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ
དང་པོ། །དེ་དག་ཏུ་འཕགས་པ་དགག་པ་སྐྱོང་བ་ནི་དེ་ཀྱི་ཕྱིར་ལོ་ཕྱིར་འོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་མི་ལྡན་པ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དགག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །དཔེ་བཟོས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། མི་འཛིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་འདྲེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིས་དེ

འཛིན་པ་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྟན། །གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དང་བཅས་པར་བརྗོད་དོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཚང་རྒྱ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་གང་དག་ཡང་འདུ་
བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ཆ་དང་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ངོ་བོར་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྟོང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
ཆགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེར་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་
ཉམས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་དགུའོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པ་དགུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། །ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པ་མེད། །ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། །ངོ་བོ་སྣང་བར་མི
ལྡན་དང་། །གཞན་དང་རྟོགས་ཀྱི་རྟེན་པ་དང་། །དེ་ནི་གཉེར་ཡུལ་ཆོད་དང་ཕྱིར་རོ་ངང་དང་ཉིས་མོ་ལ་ལ། །འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ཉིད་པར་ཡོད་པའི་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པ་བཞི་འདིར་རྟོགས་པའོ། །དེ་མེད་པ་ཉིད་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་ངེས་པར་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡལ་བར་འགྱུར་བ་ཀྱི་གཞི་ལས་པར་རྟོག་པ་ལ་ ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྒྱུ་ནི་ཞེན། བདག་ཡབ་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དང་ཡང་དག་པ་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་

357

༄༅། །གིས་ནི་མ་སྤངས་ལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ནི་སྦྱོར་ལ་ནི་སྡུག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཡང་ན་རྒྱས་པར་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཆོས་པ་རབ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྡུག་པ་ནི་ལྷ་ཡི་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་པ་མེད་ན་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེད་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དེ་ལ་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་གསུངས་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ནི་དེ་དག་གི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ངེས་པར་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་པ་མེད་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། །ཆོས་སུ་མ་འཛེམ་སྒྲ་ལ་དགག་པའི་ཡི་གེ་ལྷུར་དུ་ཡོད་པས་སོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་གསུངས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་འགགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྡུག་པ་མེད་དུ་སྐྱོ་བ་དང་འགགས་པ་ལ་འཇུག་རབ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་པ་སྡུག་པ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་གསུངས་པའོ། །དེ་དག་ལ་རྗེ་ལྟར་བརྩོན་པར་བྱ་ཞེ་ན། །གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རོ། །སྡུག་པ་མེད་ན་ནི་མོང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བརྩོན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་གསུངས་པའོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པར་མི་བསྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་བརྩོན་པ་ཡིན་ལ། སྡུག་པ་མེད་ན་དེ་དག་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་གསུངས་པའོ། ||

ཤེར་ཕྱིན།

མིག་ལ་ནི་ས་བོན་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡིན་ལ་དྲུག་པོ་མེད་ན་ནི་རྣམ་པ་པར་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལ་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་བྱ་བ་ནས། འཁོར་བ་ལ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་ལ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་ཕྱིས
གང་གསུངས་པའོ། །གཞན་ཡི་སྤྱོད་མི་འཛོག་པར་འཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསྔུར་བར་བྱའོ། །དུག་པ་མེད་ན་དེ་དག་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ཀྱང་ངེས་པར་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱེ་བོ་ཞེས་བྱ
བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོད་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཞེན་པ་ཡིད་ལ་མི་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི
ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །སྡུག་པ་ལ་སྦྱོང་བ་བརྟུལ་ཞུགས་ལས་བྱུང་བ་རང་དགའ་བ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་དགོངས་པ་མཛད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡུག་པ་མེད་ན་དེ་གཉིས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རིང་བ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་དམིགས་པ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡོངས་པ་པར་མི་མཛད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར
རྟོག་པ་དགུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་། དེ་རིགས་ཅན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འཛིན་པའི་འཆིང་བ་ཡང་བཅས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཉིད་བཤད་པའི་དོན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གང་གི་ཚེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས
སོ། །དེ་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ཟད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། འདི་སྐད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུངས

༄༅། །ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་ཡོངས་གཏོང་དང་། །དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ། །ལོངས་སྤྱོད་ནམ་ཡང་མང་པོ་ཞིང་ཚང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བར་ཆད་དང་བྲལ་ཞིང་འདི་ལ་དེ་མེད་པས་ན་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡི
དོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པར་འགྱུར་བ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པ་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་གང་བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་པའོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བ་ཐོབ་
གནས་པའི་དགེ་སློང་བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་ལ་སྟེ། དེ་ནས་ཀལ་པ་དེ་རིང་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔའ་བར་འགྱུར་བ་དང་མ་འདྲེས་པ་དགའ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་དགེ་བ
སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཐོས་པ་འཛིན་པ་ལ་གཏད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱུ་གཉིས་པའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་ཡིས་ཀྱིས་ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་གསུངས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕ
ཏུ་སློབ་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་པ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་གཞན་ཡང་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་གྱིས་བཀའ་གསུངས་པའོ། །ཡང་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དེས་མཐའ་ཐུག་ཏུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་
གི་ཕྱིར། དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར་དེ་དག །གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། དྲི་མ་ནི་སྤང་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གོ། །ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ། །དེ་ནི་མཐོང་བས
སྤངས་པ་དེ་དག་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་བཞི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བ་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས།

ཤེར་ཕྱིན།

191

གཟུང་ལ་དམ་བསྟུན་པ་ཞི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་གནང་ངས་པའོ། །དེས་ལམ་ཤེས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་སློབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདི་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དོན་དེ་ལ་ཐ་དད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་གསུངས་ཤེ་ན། ཡུལ་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡང་ལམ་ཤེ་ན། ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །གང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཐ་དད་པ་ཡང་འགྱུར་བ་བལྟ་བ་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྡུས་པ་ལས་བསྟན་པའོ། །དབང་པོ་རྣོ་བ་ཡི་དང་བ་དང་མཐུན་པ་དང་རྣམ་གྲངས་བཀྲམ་པ་ལས་དེ་དག་གི་དང་པོ་སྐྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་བསྟན་པ་ལས་སྨིན་བསྐྱེད་པ་གསུངས་ལ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སངས་རྒྱས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་ཐབས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཐ་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་པོ། །ནམ་མཁའ་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་པའོ། །གཟུགས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིག་རྣམས་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཚ་མ་དུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཟད་མི་ཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚ་མ་དུ་སོ་སོར་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཟད་མི་ཤེས་པས་ཞེས་བྱ་བའི་ཤད་པའོ། །དེ་མཐའ་ཆེ་བ་ཡང་ཡོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཟུགས་ཞེས་པ་ནི་བའི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་གྱི། མཐའ་པར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ར་ནམ་མཁས་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བདེན་པ་ཞེན་ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤུམས་པ་དང་རྣམ་པས་རྣམ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ནི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་

༄༅། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ཉེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིན་པར་གྲུབ་པ་དང་། མཚོན་ལ་པ་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་དག་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་རབ་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་བརྟན་བཙོམ་མཛད་པས་ཁ་ལ་པ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འགག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །
མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་རྟོགས་ན། །རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད། །སྐྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། །གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །སྣང་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་འོ། །སྐྱེ་བ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་། །དེ་མ་ལོག་པ་མཚན་མ་རུ་བཟུང་ས། །འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །
ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་ཉིད་དེ། རང་གི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའོ། །དེ་བས་ན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད་པ་ཡས
སྐྱེ་བ་མེད་པ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞལ་བ་གཞན་གྱིས་འཇོམས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་བསྒོམས་པ་དོར་མཚན་མ་རང་དབང་ཟད་ཟུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ
མ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་མི་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཀྱི་རིམ་ཐུབ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་གང་ལ་ཞིག་དང་འབྲས་བུ་བཙོ་ཡང་མེད་ཅིང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་རྟེན་ཟད་བྱ་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་ཇི་ལྟར་བཤད། ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ལྟ་སྟེ། སྣ་ཚོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་མ་ཅན་ཉིད་དུ་སྔར
འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་སྟེ་མཐོང་ན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་རང་བཞིན་ལ་མི་སྣང་ཚེ་ཅིག་ཏུ་ཞེ་ན། སྤྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཏེ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ན་བསྟན་པ་གང་། །སྣང་ཚིག་གཅིག་པའི་ཉེར་བ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པ་དང་ནི་རྣམ་གཞོང་བ་ལས།

ཞེས་བྱ་བ་ག་ལ་ ས་ཏེ། འདི་ར་ཞེས་བྱ་བའི་རྟེ་མོ་རི་མ་འདོན་པ་རྟོགས་པ་ལས་སོ། །སྣང་ཆེ་གསལ་ གཞི་མ་བྲོད་པ་ཡི་ཡུམ་མོ། །དེ་ཡང་བཤད་པ་ལས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་མཚན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་ལས་རང་ཞི་དགོས་ལ་སློས་པའི་རྒྱ་སྐྱུང་བ་དེ་ར་ཡོད། སྤྱི་ན་ས་ལ་སོགས་པ་རི་རབ་ལ་གནས་
པ་འདི། །དེ་ནི་ སྒྲུབ་པའི་རང་ལས་གཞན་པ་སྟེ་དགའ་བསྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡང་རྩ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གཅིག་ལ་གཅིག་གོ། །དེ་ནི་རྡུག་ཚན་ནོ། བསྡུ་བར་བྱ་བ་དང་སྤྱད་པ་རྒྱུད་པ་དགོས་དུག་ཚན་ནུ་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མ་གྲོང་འདི་ལས་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི
ལྟར་ནུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པའི། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྟུང་གསུངས་པའོ། །འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ལ་གསུངས་པ་དེ་ལས་ང
བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤེས་རབ་ལ་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབས་པའི། །དེ་ནི་འདི་ཉིད་ལ་སྟོབས་ཐེག་ལ་ནས། །ཇི་ལྟར་ཤེ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ། །ཕྱོགས་མི་མཐུན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དོན་ལས་ཐུབ་པ་ཞེས་གསུང་བ་ལས་འདི་ལྟ་ར་བུའོ། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ
ཚན་དྲུག་པ་རྣམ་དག་ཞིག་ཏུ་ང་ཞ་བ་ལ་ཞེག་ཏུ་མི་དགེ་རྣམ་པར་བསྒྲིབས་པ་འདི་ཉིད་ང་ང་འདི་ལ་སྐྱེ་མས་པར་ཤུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ང་མ་དེ་ཉིད་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་ཚེ་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་ལས་བཟློག་པའོ། །སོ་སོ
རྣམ་པར་བསྒྲིབས་ ་འདི་ཉིད་དེ་འདི་དོན་དེ་ཡང་མདོ་དྲུག་ཚན་དྲུག་པ་འཛིན་ཏུ་གསུངས་ལ་དེ། ཕྱི་ནང་ནས་ཀྱི་ཉིད་དེ་ར་འདོན་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ནི་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྟན་བཅོམ་མཛད་པས། སྒོག་དང་བཅས་པའི་སྐྲམ་ལ་འཛུག་དགུས། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་ངེས
ཤེས་ཏེ། །འདོད་པར་གཏོགས་ པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །ས་སྐྱ་ལ་གཞག་མེད་པའི་ཚོགས་ལས་ཡེ་རང་ནས། །ཡོད་ཚུལ་འདི་མི་སྲིད་ལ་འཇུག་པ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་ཚུལ་ལ་ནས། །འགོག་པའི་ལས་སྐྱེ་མེད་དུ་འགྲོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུང་ས་ཏེ། ཡིན

༄༅། །ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པ་དགུར་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཞུགས་ནས་སོ། །ཇི་ལྟར་དགུ་རྣམ་ཐོད་རྒལ་ཞེ་ན། འགོག་པའི་བར་དུ། །འགོག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་
སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་འགྲོ་བ་ཅིག་ཡིན་ཏེ། །ང་འབྱུང་དུ་རྒྱུ་བ་སེམས་དང་ལ་ལེགས་དང་ཅན་ཨོཾ་ཞི་ཆེ་ཨ་ཀྱི་ཉིད་ད་ཡོངས་གཏང་ཞེ་ཞེས་བྱ་བས། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ལ་ཡི་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གཞན་ཉེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས
པའི་དོན། །ཇི་ལྟར་ན་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་གསུམ་དང་། བཞི་དང་ལྔ་དང་། དྲུག་དང་བདུན་དང་། བརྒྱད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བར་དུའོ། །འདིར་བར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཉམ་གཞག་མིན་པའི་མཚམས་བཟུང་སྟེ།།
ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱི་མཐར་ཕྱུག་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་ཐོད་རྒལ་གྱི་ལ་བཤད། འགོག་པ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འགོག་པ་ཡི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལས
ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕྱི་མ་གསུངས་སོ། །འདིར་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ནས་འགོག་པའི་བར་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དགུ་པ་ལ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མི་ནུས་ཏེ། འགོག་པ་ལས་འགོག་པར་ལྟུང་བའི
ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དང་ལྷག་ལ་ཅེས་བ་ཤེས་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཏུ་དགོས་པ་ལ་ངེས་ཏེ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་སོ་སོར
གཉིས་ཏེ་ཇོག་གསོ།། །།འདི་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དུ་ཞེ་ན་མཉམ་པར་བཞག་པ་འདི་སེམས་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་འདས་པ་དེ་ཉིད་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འདྲ་བར་སྦྱར་བ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་མི་འདྲ་བར་བསྒྲེ་བ་སྟེ། མཉམ་པར

མ་འཆགས། །ཞེས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོང་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་ན། །འདི་དག་པར་བརྟགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། །མཉམ་པ་གཞན་གྱི་མེད་པའི་ལེགས་པར་སྐྱེད་ཀྱང་ངོ་། །
ཞེས་བྱ་བ་དང་དག་རྗེས་སུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཅིག་ཕྱིར་བའོ་དང་པར་སྦྱར། མཉམ་པ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་ལས་འདས་ནས་འཇོག་པ་ལ་ལྷ་རྒྱུ་ས།
པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་ལ་གནས་པ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་ཅིག་ཕྱིར་བའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ཅི་ལ་ལ་སྒོམ་པ་པར་འཇུག་པ་ན་དེ་ལ་རབ་ཏུ་ཡང་།
ཐམས་ཅད་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་གཞིའོ། །སྒོམ་པ་པར་འཇུག་པ་པོ་འདོད་ཆགས་སྒོམ་པ་པ་ཡང་འཇུག་པ་ཉིད་དང་བཀག་པ་པའི་ཕྱིར་བཀག་པ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ཉིད་ལྟར་བཞི་ན་དུ་ཉིད་དང་བརྗོད་དེ་[illegible]
རབ་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ལམ་བསྟན་ནས། བསྒོམ་པ་བས་སྤང་བ་རྣམ་བསྡུས་རྟེན་དུ་ལྷག་བརྗོད་པ་རྒྱུའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་དྲུག་ལ་བཤད་ད། མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་ལ་ལ་རྒྱས་པའི། །བསྡུ་བ་ལས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད།
91 དུ་དང་། །རྣམ་གསུམ་པ་ནི་ཉན་མེད་པ་དང་། །མི་ཤེས་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གསུམ་དང་། །གཟུགས་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་ཡང་འཇིག །ཕྱིར་བའི་ཡུལ་པའི་སྐྱོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཅིག་པུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་བལྟ་བ་ཕྱིར་དེ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ཏེ།
རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཡུལ་ཅན་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །མདོར་བསྡུས་པ་བཞི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱས་པ་དགའ་ར་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་དག་གི་ཉེས་པའི་བསྒྲུབ་པ་དང་རྒྱུད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོ།

༄༅། །གང་དག་གི་གཉེན་པོ་དང་ནི་གནས་མ་ངེས་པ་ལ་བསྟེན་པར་འདོད་ན་ཡང་བྱ་བ་ཡིན་ན། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ཉེས་བྱས་ཉི་ཤུ་རྩ་བ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལས་ཡིན་ན་བར་དེ་མི་དང་བར་ལྟ་བུ་ལས་པར་རྟོག་པའི་ཉེས་པའོ། །གང་དག་གི་གཉེན་པོ་
ཉིད་ལ་རྟེ་རྗེ་སྐྱོང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་དག་ཀྱང་འདོད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་མེད་པའོ། །སྐྱོ་བ་ཞིག་ལམ་གྱི་དུས་དང་མཐོང་བ་ཞིག་ལམ་གྱི་དུས་དང་འབྲས་བུ་ཞིག་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་
པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྟོག་པའོ། །གང་གི་གཉེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །ལོག་པ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གསུམ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་དང་མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དམ་ཤུས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གང་གི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་པ་ནི་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གང་ཡང་དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །གཞུང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་ཡུལ་གང་ཞེ་ན། །གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངོ་། །འདུ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་དེ། །དེ་དག་གང་ལས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཞེ་ན། གང་
གི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཆུ་བ་རྒྱ་ཆེ། །སྙིང་པོ་ཡོད་པ་མི་རྟག །ཐབ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྙིང་། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡོད་མི་སྲིད། །བསྒོམ་དང་བསྒོམ་པ་མེད་པ་དང་། །དེ་དག་ལ་ནི་ ... ཉིད་དང་། །དེ་བཞིན་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་པ། །བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཞེས་པར་
གྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གསལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ་བྱུང་ནས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ་ཅེས་བྱ་བ་ནས་བཞི་བརྒྱ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མི་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཐུག

ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡི་ ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོ། །གཞན་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་
ཤེས་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོ། །གཞན་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྒོམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོ། །གཞན་ཡང་། དོན་ཅི་ལགས། མི་བསྒོམ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྒོམས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོ། །གཞན་ཡང་
པ། དོན་ཅི་ལགས། བསྒོམས་ཀྱང་བསྒོམས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ སྒོམ་པ་ང་ལ་ཡིན་ བསྒོམས་པ་བ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོ། །གཞན་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་ཅི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ དེ་ཉིད་བ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་འོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་དགུ་ཉིད་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །ཆོས་བཏགས་པ་དང་མི་སྟོང་ཉིད། །ཆགས་དང་རབ་འབྱེད་པ་ཉིད་དང་། །དངོས་པོར་བྱེད་དང་ཐེག་གསུམ་དང་། །
ཡོངས་སུ་དག་པ་མ་ཡིན་དང་། །སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པ་ལ། །འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་དང་པོ་དེ། །ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སེམས་ཅན་དག་ཏུ་ཐ་སྙད་ཉེར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། །གང་གིས་གཉེན་པོ་དེ་གཞན་ཡང་།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བསླབ་པར་བྱ་འོ་ཞེས་ པའི་བར་དོ། །འཁྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བ་ལ་བསླབ་པར་བགྱིའམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བར་གྱིས་ནི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡི
བསོད་པ་དང་ལྡན་པ་མེད་ ཕྱུ་བའི་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གཞན་གཞོལ་ཡ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བས་མ་དེ་བས་པ་རང་དུ་ཡང་མེད་པ་ལ་བསླབ་པར་ཞུགས་ནི་འདི་བར་ཀྱིས།

༄༅། །གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་ལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། གང་གི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་འམ་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པར་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། ཆགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་གང་གིས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི། གཉིས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་སྟེ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དེ་དག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མི་ནུས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཟུགས་ཀྱི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སོ། །གཉིས་ནི་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མ་བྱས་རྣམ་པར་མ་བྱས་མངོན་པར་འདུ་མ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་ཆོས་ཅུང་ཟད་གནས་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་གཉིས་པ་ནི་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མི་དང་ཆོས་པར་བྱས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །གལ

ཀྱེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོན་ དག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ནམ་དག་ པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མིང་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཚད་མར་གྱུར་ནས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སོ། །གཉིས་ནི་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྒྱུ་བྲལ་གང་ཡང་མེད་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོད་པ་རྣམ་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །རྣམ་པར་འཇུག་པ་ནི་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གང་གི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཙམ་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པར་འཇུག་པ་ལ་མི་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་བསྟན་པའོ། །འཇུག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ནས་རབ་འབྱོར་གྱི་ཚིག་གིས་ཞུ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀ་སེ་ར་བ་ཏཱ་ར་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་དགུ་བསྟན་ནས། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་ཡི་རྒྱུ། །ཡུལ་ཅན་བསྒོམ་པའི་ལམ་འབྲེལ་བ། །དེ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིས། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གི་ཡུལ་འགྲེལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཤད་དེ་ཡུལ་ཅན་ནོ། །བསྒོམ་པའི་ལམ་འབྲེལ་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། གང

༄༅། །ཀེ་ཧྲིམ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དགེ་གསུམ་དག་གི། །ངས་གཞི་དང་ཇི་བཞིན་སྦྲིབ་རྣམ་གསུམ། །ཞི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་། །མཚུངས་པ་བརྟེན་དང་མི་ལྡན་དང་། །མི་མཉམ་སྡུག་བསྔལ་ཡལ་སོགས་དང་། །ཉེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་བཞིན་དང་། །གཉིས་སུ་མེད་ལ་ཀུན་རྨོངས་པ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཆད། །ཅེས་པ་གསུངས་ཏེ། རྨོངས་ཞེས་བྱ་བའི་རྨོངས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཐམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དགེ་གསུམ་དག་གི། །ངས་གཞི་དང་ཇི་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡང་རང་དང་འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྨོངས་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉི་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བྱ་འབྲིན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་སའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའོ། །རབ་འབྱོར་གང་ཡང་འདི་སྙད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་འདི་སྐད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་སའི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་རྨོངས་པའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཆོས་ཞི་བའི་ལམ་ལ་རྨོངས་པ་སྟེ། འདིར་ཡང་གང་ལ་གནས་ནས་ཞི་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཞི་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་རྨོངས་པའོ། །གང་ཡང་གནས་མེད་ཅེས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཞན་ཉིད་ཞི་བ་ཡིན་ནོ། །དགག་བཞི་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་ཞར་ལས་འཕོས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། །གང་གི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཚན་ཉིད་མེད་པ་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་

བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། །གང་གི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དོན་ལ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པས་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། གང་གི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཡང་ལ་ཡིན་དེ་ན་མེད་པ་ཡང་ངམ། ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གང་གི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་དང་གཉིས་མེད་པའི་དམིགས་པ་འདི་གཉིས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མི་དམིགས་པར་ཞེན་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་དང་གཉིས་མེད་པ་མི་དམིགས་པ་བའི་དང་པོ་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་ན། འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་འདི་ལ་དོན་མེད་པར་ཡིན་ནོ། །འདིར་པའི་དོན་སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་རབ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་བསྟན་ཏོ། །བསྒོམ་པ་ལས་སྤང་བ་ནི་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པར་ལྡན་པ་དང་། རྟོག་པ་བཞི་ནི་རྣམ་པར་མཐོང་ལམ་ལ་བཞག་ཅེས། ལམ་ས་སྔ་རྟེན་རྣམས་ལ་ཡོངས་ཀྱིས། །ཕྱུན་རྩེ་ལས་ཡིན་ནས་དབྱུགས་ཕྱིར་འཁྲུལ། །རྣམ་བཤད་ཉི་ཁྲི་སྣང་

༄༅། །ཡི། །བདེ་སྐྱིད་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀུན། །རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཆུ་བོ་བཞིན། །འདུས་པ་ཕུན་ཚོགས་གཞི་གྱུར་པ་ཡི། །ངེས་ལེགས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་ནི། །སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཅེས་ཕྱིན་ནས་གསུངས་སོ། གང་མཆོད་པར་བརྗོད་ལས་སྤྱད་ངེས་བརྒྱུད་བཞི་ལས་རྟོགས་པ་བདེ་ནུ་ཏུ་
ཉ་གཞི་ལ་བོར་དེ་འཕྲོ་ནས། ཡབ་མ་ཡུམ་དང་དེ་དག་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དགའ་བ་བྱུང་བའི་གཞི་གང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྒྲུབ་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ཕྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྔར་དེ་དག་གིས་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
ཐར་པར་གྱུར་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ས་རིང་དུ་བྱིན་པས་དེ་དག་ཐར་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་འབྱུང་བ་ལ་ཕྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྷ་གཞན་གྱི་མགོན། །རབ་ཏུ་ཕྱིར་འདིར་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཕྱག་ཕྱག་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་བཀའ་གསུངས་པའོ། །བསྐོམ་པའི་
ལམ་གྱི་ནོར་ཆུ་བ་ཆུང་ངུ་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། མདོ་ལས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆུ་ཡང་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་སོ། །འདི་རྣམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་ཡིན་ལ་གཞུག་པ་ཡང་ཡིན་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་དེ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དོན་ནོ། །སྟོང་གསུམ་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །ཐེག་ཆུང་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་། །བཀོད་པའི་དགོན་རྣམས་དང་པོར་མཛད་ནས། །བསོད་ནམས་ཀྱང་ནི་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་མེད་དོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་པ་ལ་བཀོད་པ་ལས་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། བསོད་
ནམས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་པོར་མཛད་ནས། དེ་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་བའི་རྒྱུ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བར་ཆད་དང་བར་ཆོད་རྣམ་པ་ནི་བར་ཆོད་དོ། །བར་དུ་ཆོད་པ་མེད་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དོ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅེས་པར་གསུངས་པའོ། །འདི་ཡི་དམིགས་པ་ཡང་དེས་མེད་དོ། །བདག་པོ་རྐྱེན་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་དེ་ཅེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། །གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དེ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །བདག་པོ་རྐྱེན་པ་ཡིན་པའི་དེའི་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་རྣམ་པའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཚན་ཉིད་དོན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་པའོ། །འདི་ལ་ནི། རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་བཅུ་དམ་པར་རྟོགས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ལའོ། །སྦྱོར་བ་བཅུ་དམ་པར་རྟོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པས་འཇུག་པར་སྦྱོ། ཐར་གཞི་བཅུ་དང་ལྡན་ནོ། །ཐོ་རྒྱར་བཅུ་དམ་པར་རྟོགས་ནས། གང་གི་ཕྱིར། དམིགས་པ་འཐད་པ་དེ་ཡི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་ལ་བརྟན་པ་དང་། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དཔེ་ཞེས་དང་། །དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། །སྤྱོད་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། །ཐབས་བཅས་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལམ་བཅས་དང་། །གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ནི། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་བསྒོམ་པ་ལ། །སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དང་། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་ཅན། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་དང་དྲུག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་ཅན། །ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཅན་ནོ། །ཅི་འི་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི། དམིགས་པ་འཐད་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་བཅུ་དྲུག་པོའོ། །ལྔ་ནི་དོན་བཅུ་དྲུག་པོའོ། །དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པས་ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་ཡང་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལ།

༡༩༡

༄༅། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་དྲི་བ་ཅིའི་འཐད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་སྣོད་དུ་དམིགས་པ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་པའོ། །ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་འགྱུར་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ཉིད་དམིགས་པ་ཉིད་ཏུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཕགས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་དེ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པར་ནུས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ནི་མ་སྦྱང་བས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བསམས་པའོ། །འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཏེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ངོ་བོ་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བ་ཉིད་ཀྱི་དེའི་ཚེ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཡོ་ཉེ་ཉིད་དམ་མཐོང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པའོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ལ་ཕྱག་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་བརྗོད་ཅུང་བར་བྱ་སྟེ། ཡོག་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་ནི། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རིམ་པར་ལྷག་ཆུས་ཀྱི་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནི་ལམ་པར་མཐའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། བསྡུས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་མངོན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ། འདིར་རྣམ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དོན་དུ་སྣང་བའི་བློ་ནི་དེ་ཀུན་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་ནི་

374

191

པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གནས་འགྱུར་ནི་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ནི་དམ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་ཀྱ་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ། །དེའི་སྐུ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེས་རྣམ་པར་བསྡུས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གཟིགས་ནས་སོ།
དམིགས་པ་ཡང་མེད་མི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་དངོས་པོར་བརྟག་པ་ལས་བསྡོག་པ་ལས་ལ་བའི་ངོ་བོར་གཞག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཀུན་དུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་དང་རྟོགས་པ་ཞེས
བྱ་བ་ནི་ཉན་ཏུ་ཡང་དེ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་དེ་དག་ཤེས་ཀུན་ནས་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའོ། །གང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་མི་དམིགས་པ
ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་རྟོན་ཏུ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཞེས་མཚན་ཉིད་དེ་པ་ཞེ་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་རྒྱུ་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དངོས
པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བར་གྱིས་མཐུན་རྐྱེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་གསུམ་ཡང་དག་པར་ཞེ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་ཅིང་སྦྱོར་རོ། །རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་དང་སྦྱར་བ་ཡི་དང་། ལེན་པ་པོ་ཁས་ལེན་པ་དང་སྦྱར་ནས་གསུམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་བཞི་ལ་བྱ་བའི
གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཉིད། །ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ། །མཐུན་པ་ནི་ཕྱོགས་པ་དང་དབྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་ཙམ་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་རྒྱུ་དེ་ཡི་དེ་བ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ
གཞན་ནོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མ་ཟ་དོན་ཉིད་ལ་ཞེས་པ་ནི་དང་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་པ་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ངོ། །དངོས་པོ་མ་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །འཆལ་བ་བ་མེད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་པ་ནི་ངང་རང་ཞི

༄༅། །སྨྲ་བ་རིའི་ཕྱིར་དང་གཞུང་ངག་དང་འབྲེལ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་དེ་ཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་པ་བཞིན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་བྱ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་དེ་སྐད་དུ་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདི་ཡིན།
རྣམ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཀུན་གཞན་དོན་དམ་པ་ལ་ཡང་གཞན་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །ཕྱིན་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐབ་ཀ་ར་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི་རྣམ་བྱང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་རྣམ་དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིན་པས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པ་ཡིན་དུ་པ་དང་བས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་ཕྱིན་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཡོངས་ཅན་ཉུ་བ་ལ་དངོས་པོ་
མེད་ཅེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བ་དེ་ནི་དག་གི་ཉེས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨྲ་ད་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་དག་ཁང་གི་ཚིག་གླང་ནི་ཡིན་ཞེས་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་
མཐར་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟློག་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཞེས་བྱ་བ་སོ། །ཚིག་གི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཡིན་པ་སྟེ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
བྱང་ཆུབ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ན་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་བླང་ཡིན་ཞེས་ལོག་པ་
པར་རྟོགས་པའོ། །འདི་སྐད་དུ་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། དགག་པ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །སྟེང་པ་དང་ལྡན་

པའི་རྒྱུ་ནི་རིགས་སོ། །ཁྱད་པར་ལ་ཁྱབ་པ་འདི་རིགས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་ས་དང་ས་ལས་རྒྱལ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེའི་ཚིག །གཞུང་བ་དང་བརྗོད་པ་སྒྲུབ་པ་ཉེ་བར་ཞེས་སོ། །ལྷག་མ་ནི་སླ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཅན་ནི་ས་ལས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡང་དག་པར་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་པས་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ས་ལས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ན་ས་བཅུ་པོ་ལ་སོགས་པ་ས་རྗེས་སྣང་དུ་བ་འདུ་བའི་ས་དང་ས་ལས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲའི་དོན་
གྱི་རིམ་པའི་ཚིག་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡང་དག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་བསྒྱུར་བའོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་ས་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་བཅད་པའོ། །ངེས་ནས་བྱ་བའི་ཕྱིར་པ་ཡོངས་རྫོགས་པའོ། །རྟོགས་
པར་ན་ས་དང་ས་ལས་རྒྱལ་ཏེ། དེ་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ནི་ས་དང་ས་ལས་རྒྱལ་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཤིན་ཏུ་བ་གསུམ་མོ། །མངོན་པར་དོན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་དེ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་
པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཏོ། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ། །འདི་ནི་དོན་ཅན་རྟོགས་པས་ས་ལས་རྒྱལ་ཏེ། རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་འདི་ཡིན་ཏོ། །སྒྲ་ཀླུས་ཀྱི་བརྗོད་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་བ་འདི་ཡོད་པས་ན་ས་ལས་རྒྱལ་ཏེ་དོན་
ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ས་ལས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲའི་དོན་དང་དང་པོ་པའི་ཚིག་གཞན་གྱི་མཚོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོང་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རང་དང་ས་ལས་རྒྱལ་པ་དང་ས་ལས་རྒྱལ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདི་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་ས་
རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་དེ་སྐྱབས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པ་དང་ས་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྟོགས་པ་ནི་སྒྲུབ་ནི་ས་དང་ས་རྒྱལ་པ་ཉིད་དོ། །མངོན་པ་ནི་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་པས་སོ། །སྟོབས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་དང་པོ་ནས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་བའི་ཤེ

༄༅། །ཏུ་ཏྭམ་པ་ར་ད་ག་ར་པའི་ཆོ་ག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་སོ། །སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་འཛིན་པ་རབ་འདོད་པ་ཆགས་ཅན་གཞི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྟོགས་པ་ཞིང་ཀྱི་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཡི་ཕྱིན་པ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དེ་དག་གང་གི་ཡིན་པ་སྨྲ། །ཤེས་རབ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་

བསྒམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་དང་རྟེ་ནས་བ་བཞིན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་རི་མ་ཁ་ལས་བྱུང་བ་བྱུང་བ་མ་རྟོགས་པ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་ངང་ཀྱི་ངོ་ཞེ་བོ་སྙོད་རྟོགས་པ་པའི་སྒྲ་མི་ཉིད་ཚུལ་པ་ར་དག་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཞི་རྒྱ་ཚུལ་པ་པར་ཐམས་པའི་ཆོས་ཉིད་

ཕྱི་རོལ་ནི་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པ་དེ་ཡས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའོ། །རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཀྱི་ས་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བའི་བར་ཅི་ཆོས་དང་ཀུན་ཆོས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་སྤངས་པ་ཏུ་རྫུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱབས་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱི་ས་བའི་ཆོས་དང་ཀུན་རྫས་རྟགས་པ་ལ། དེ་བས་ན

གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། གང་གི་ཆོག་བླ་ན་ཀ་ལ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡོ་ག་པར་རྟོགས་པའོ། །འདི་ནི་མདུག་པ་ཏེ་རྟོགས་པ་ཅི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་བྲེ་ཤེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དེ་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ན་ཁྱད་པར་ལྡན་ནས་བྱུང་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བས

བའོ། །མདོར་བསྡུ་ན་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གསལ་བ་ཉིད་པར་རྒྱུ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་ཅི་ཏུ་མཐའ་བ་ཁྲུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཆོག་བླ་ན་ཀ་ཙ་མ་ཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་ཆད་ཀྱང་པའི་མིང

ཡིན་ནོ། །དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཏོ་ནོ། །ཡང་ན་ན་སྐྱེ་མེད་པའི་དོན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དང་དག་པར་རྟོགས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཅི་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པ་ཡང་འབྱུང་དོ། །ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་གསོལ་

བཅོམ་ལྡན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའོ། །མཚོ་ར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་ཕྱི་ཆེ་ལོག་པའོ། །ཕ་རོལ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ཀ་ལ། གཞན་ནི

191

ཀུན་བརྟགས་པ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེའི་དེ་ནི་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ། བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སོ་སོ་རང་སྣང་བའོ། །དེ་ཉིད་ནི་འཁྲུལ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་དང་བྲལ་བས་ན་གཞན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ནི་མི་འགྱུར་བཞེས་སྒྲུབ་ལ། རང་
གི་ངོ་བོ་རིག་པ་ཙམ་ལས་ན་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བྱས་པ་བ་བརྟན་པའི་སྣང་བ་ཙམ་རིག་པ་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ། །བག་ཆགས་ཟད་པ་ལས་དེ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་བར་ཕྱུར་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་བས་ན་དོན་ཉིད་
བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་གང་དེ་ཉིད་མིང་དང་མཚན་མ་ཙམ་སྤངས་ནས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་སྐད་དེས་ཅི་ཞིག་བརྗོད་ཅེ་ན། མིང་དང་མཚན་མ་ཙམ་དུ་བརྗོད་བསྡུ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པོ་ཞི་མེད་གསྐྱུར་བརྗོད་དོ། །མིང་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་མཚན་མ་ཡང་ཡིན་པས
མིང་དང་མཚན་མ་ཅན་ནོ། མཚན་མ་སྤོས་པས་རྒྱུ་མེད་པ་དང་རང་ཉིད་པའི་ཞར་བྱེད་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མིང་དང་མཚན་མའི་སྒྲ་དེས་མིང་དང་མཚན་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་མཚོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ལ་མིང་དང་མཚན་མ་ཙམ་སྣ་ཚོགས་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དང་
ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །ཙམ་གྱི་སྒྲ་ནི་ངེས་པར་གཟུང་བའི་དོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་གཞན་ཡིན་ཀྱི། རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་སྐད་དུ་ཚོགས་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་གསལ་བར
ཕྱུར་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །སྣ་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཙམ་གྱི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་གཅིག་ཡུལ་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་གཟུང་བ་ཡོད་ཅེས་ཆད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཉིད་བསྡུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དངོས་པོ་གཅིག་ཚིག་ལ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་གསལ་བར་འགྱུར་ཅེས་བྱ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་བ་ལས་ཡོད་ན་དེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་རྟོགས་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞེས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ན། བྱང་ཆུབ་སྟེ

༄༅། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ར་པ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་བཅོམ་ནས་ཤེས་པ་ལ་ཡིན་པ་སྣང་ངོ་སོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་ལམ་ནས་ཙ་ད་ཀྱི་བྱང་དང་བསྟུན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དགག་ལ་ཡང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཉིད་ཡོན་ནོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ས་ངེས་པ་ཡང་རྟོགས་པ་ཡང་
སངས་རྒྱས་པ་དེ་འཕྲུལ་པ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལས་སུ་སྣང་བ་ཡང་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཅེས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནས་བར་ཚོགས་པ་ངེས་པ་རྒྱས་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲུབ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་། མདོན་པར་སྐྲུན་ནམ་ལུས་པ་གསུང་ལས་སོ། འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་པོ་
ནས་ས་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལས་བཏྲི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཁྱབ་པའི་རིགས་པས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྡུ་བ་དེ་ལས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཉིད་པ་ཐོབ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་
པར་ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལྟར་དག་པ་རམ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ཤོག་པར་རྟོག་པ་བསྟན། འདི་ར་བ་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་དགེ་འདུན་ཏེ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡིན་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཞང་དུ་བསྡུ་བ་ར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་པས་མ་ཡིན་ཏེ་ལྟེ་མི་ཕྱིད་པའི་དོན་ནི་དགེ་འདུན་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན། གཞན་དེ་དག་ཡལ་བདུན་པ་ལས་གསུམ་པ་མི་སྤྱོད་ན་རྒྱུ་མེད་པས་གང་ལས་དེ་བྱུང་ཆུབ་ཡིན། ཅི་སྟེ་སྐྱོན་མེད་མི་དམིགས་པ
བདང་བཅས་པ་གང་ལས་བྱང་ཆུབ་ཡིན། ཅི་སྟེ་གཉིས་མེད་པའི་ཀུལ་གྱིས་སྤྱོད་ན་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནམ་པར་སྤེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །འདི་ལ་འདིར་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་ན་དགེ་བའི་རྩ་བསྒོམ་པ་ལ་གཉིས་མེད་པས་སྤྱོད་ན་འཕེལ
ཏེ། འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ཀ་དག་བསྡུས་ཏེ། དང་དུ་ལ་སོགས་པས་མི་ཕྲུལ་བ་བར་འགྱུར་ལ། གང་མི་དམིགས་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་བཏུ་སྨོང་བ་དེ་ལས་ན་དང་དག་གིས་མི་ཆོམས་པར་འགྱུར་དོ་ནི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་གྲངས་སུ་འགྲོ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྔེ་བ་ཕྲེང་

ཡང་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་འགྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་དང་དེ་ཡི་རྣམ་ལྡོག་པའི་རྟགས། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྡོག་མེད་ཞི་ར་ལས་འདས་པའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཚང་རྒྱ
བར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བར་གྱིས་བྱ་ཞེས་པ་ལས་བ་ཡོངས་ལ་བར་རྟོགས་པའོ། །ཐབས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་མཁས་པའི་སྒོམ་གསུངས་པའི་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ག་ང་ལ་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཐོབ་པ་ང་རྟོགས་པ་སྟེ།
འདི་སྐམ་དུ་བ་ ཅི་ཉེ་བ་མཐོང་བ་དང་། མ་མཐོང་བ་དཔག་ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་ཆམ་ཕྱིར་ངེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལེའུ་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་རྣམ་ཤེས་ལན་ཡིན་ནོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་
ཐམས། སྨོན་པ་དང་བྲལ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་གྱིས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་རྟོགས་པ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །ལྷག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱུང་བ་ཉེ་དུ་ལ་མངོན་
དུ་བ་ལྷས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། གཅིག་དུ་མ་རྒྱུར་རབ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡང་མེད་པའམ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱུང་ལ་གསོལ་པ་བཞིན་ལགས་སོ། །གསོལ་པ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་ཅིང་མཐོང་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །མངོན་པར་སྨོན་པ་ནི་སྙིང་པོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲ་གཞན་གྱི་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྨོན་པ་ཞེས
བྱ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་སྐམ་དུ་སེམས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྨོན་པ་དང་བྲལ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་དང་བྲལ་བར་རྒྱུར་བའི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་རྒྱུར་ཀྱི་ཉན་རང་ལས་ཀྱི་ལམ་ན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ

ར་མིགས་པ་ཕྱི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སྒྲུབ་པ་འབྱེད་པའོ། །ཡོངས་བ་ལས་དགྲོལ་བར་བགྱིའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་མན་ཆད་ནི་ལུང་ཡིན་ནོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱུང་པོ་ཀུན་
ཏུ་སྐྱེད་པ་སྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བསྒོམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོར་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དགོད་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །འདི་ནི་མཚན་ཉིད་དང་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི
ནམ་པ་བཐད་དང་པ་མེད་པའོ། །དེ་ཡན་ཆད་རྒྱས་པར་ནི་ལུང་ཡིན་ནོ། །དེ་བ་གཞན་དག་ནི་དེ་དང་འདྲ་ནམ་པའོ། །དེ་སྐྱུར་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་སྡུག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དགའ་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་སྦྱར་བ་ལས་རྩེ་མོའི
མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བདུན་པའོ།། །མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ་ཞེས་གང་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་རྗེས་དྲན་དང་ཆོས། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །མཐར་གྱིས་
པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྗེས་དྲན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོང་བ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དག
གིས་སོ། །ཆོས། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བཅུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཞེད་དོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩེ་མོ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མདོ་ལས་དང་
ཡོ་མར་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཚིག་ལ་བ་དང་ལན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་རེ་རེས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དག་གིས་མཐར་གྱིས་པ་ནི་དྲུག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གཞན་ཡང

༄༅། །སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་ནོ། །མི་སྤྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །འཕྲོ་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པའི་ཐ་དད་པ་དགག་
དུ་དབྱེར་མེད་པ་ཉམས་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབྱུང་ཀྱི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་
ལྡན་པའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཡང་མ་འདུས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཤེས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལྷག་མ་ཡང་ཆད་ནི་ལོག་པར་རྟོག
པའོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་སྲིད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སོ། །ཇི་ལྟར་དེ་དག་གཉིས
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །ལན་ནི་གཞུང་ལོགས་མ་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་བས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །འདི་ལྟར་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས
ནི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡིན་ལ། དེ་དག་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལས་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མང་པོའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ
ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདུལ་བ་དེ་ཉིད་ནི་གང་དང་ལྡན་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། །སྤྱོད་འགྱུར་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་མཚན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་།

383

ཉ ༡༩༡

༄༅། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གྲུབ་ནས་ངས་རྒྱུས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བསྡུ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་དང་། རྩ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡི་ཆོས་ལ་མི་
དམིགས་པའོ། །དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལྷག་མ་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྡུའོ། །དེ་ནས་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ནས་དྲིས་པ་དང་ལན་དག་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་
དག་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བ་ལས་སྦྱར་བ་ལས་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐབས་བདུན་པའོ།། །།དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་རབ་འབྱོར་གྱིས་དང་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ཇི་
ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱད་པར་བྱུང་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལན་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་
མ་ གཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སྨོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ཅི་ལ་གཞིགས་ནས་འཆད་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་ཞལ་ཕྱང་པོའི་དོན་དང་དུ་མཛད་
ནས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀུན་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི། །རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་རྐྱང་། །རྐང་པས་གཅིག་ནི་བསྐྱོད་པ་ན། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགུལ་བ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་ཐབས་ལས་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རྫོགས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཤེས་པ་རྗེན་པར་རྫོགས་
པ་སྣྲེར་པོའོ། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་རི་རྡོག་ཁྲབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། ཟོ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་མོ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འཁྱུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་གཅིག་དང་ལྡན་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྔོན་གྱི་བསྒོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་བྱེད་དེ། །རབ
འབྱོར་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །འདི་དང་པོར་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི་དཔང་དུ་མཛད་ནས། །གང་ཚེ་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཉེས
རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །རྣམ་སྨིན་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་སྐྱེས། །དེ་ཚེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་འཇུག་པ་གནས་སྐབས་དེ་དེ་ལ་ཡོད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །གནས་སྐབས་དེ་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག
པ་ལ་སོགས་པ་པའོ། །དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་དཔང་དུ་མཛད་ནས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟར་གནས་པ། །ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ནི། །སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རྟོགས། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ཁམས་ལས་གསུམ་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་ཉིད་དོ། །ལྷག་མ་ནི་རྟོགས་པར་སླའོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནས། རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །བཞི་པ་ནི་དཔང་དུ་མཛད་ནས། རྨི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད།

༄༅། །གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་དུ་མིས་མཐོང་ལྟར། །ཆོས་ཉམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་སྣང་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་། །ཞེས་བྱ་བ་བསྒྲུབས་ནས་ནི། ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་དུ་ཅི་ནི་ཀུན་ལས་ཀྱིས་གཉིས་པ་སྟེ། འབྲས་ཆེན་འཚོ་དང་དུ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སོ། །ཡང་གཞུང་གཞན་ལས་དེ་ལྟར་ཟླ་བས་དེ་མཐོང་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀྱི་དོན་གསལ་བ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤྲོ། །གཞོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱལ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟན་པ་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གང་གསུངས་པའོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དག་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྐབས་ཏེ་བདུན་པའོ།། ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པའི་མངོན་འགྱུར་པའི། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སྤྲུལ་པ་དང་རྣམ་གསུམ་དང་། །མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བཅོས་བཞི་སྟེ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། །སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་པ་གསུམ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཞི་ཚོལ་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་ར་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་དང་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ་མ་བརྗོད་ནས། ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས་ཀུན་དུ། །རྣམ་པར་དག་གྱུར་ཐོབ་གང་ཡིན། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བཞེད། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཐར་པ་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། །སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་ནས་མཁྱེན་དང་། །མངོན་ཤེས་ས་སོ་ཡང་དག་རིག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་བཞི་དང་། །དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། །མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། །བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྙེལ་བ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་། །བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། །སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །སྟོན་པ་པོ

386 ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་

ཤེར། པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། བློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མེད་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། །ཤིན་ཆེན་སྟོང་ནི་སྤྱི་པ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་

191 ཡང་དག་བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྨོན་ནས་མཁྱེན་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། དབང་བཅུ་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གསུམ་དང་། བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་རང་ཆུབ་པའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱི་ལུས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་ཚིག་ལས་ངེས་པ་ཀུན་བརྗོད་ནས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་མཇུག་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་ལྷག་མ་འདི་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོགས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། ངང་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན། གཅིག་མིན་དུ་མ་ཡང་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བསྡོམ་པ་ཕལ་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དག་ནི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་

༡༩༡

༄༅། །ཀྱེ་སྒྲ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཚུལ་གཞན་ལས་སྨྲ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲོ། །དེ་ནི་བརྟེན་པས་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལས་སྐུ་གསུམ་ཉིད་དུ་གཞན་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་དང་མདོ་གཞན་དག་ལས
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བཞི་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་ཉིད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་སྒྲ་གསུམ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ཉམས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་ཚེས་དང་དག་སྒྲུབ་ཀང་གིས་བསྒྲུས་པ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་དག་ནི
འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་གསལ་བ་བདེ་བ་དག་ཉིད་ཚོས་ཉིད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུའི་གཞན་སྣང་བ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཞན་ལ་རྗེན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་པ་ཚིག་གོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་དང་པོ་ནས
བསྟན་པ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱུང་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིག་ས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་འཕྲུལ་བའི་དངོས་པོ་ཞེན་དང་ནས་འཛིན་གཏེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། བར་གཉིས
ཀྱང་ཐམས་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཚོགས་རྒྱས་པར་མང་དུ་བསྟན་པས་དང་དེ་དག་རྒྱུ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་ཉིད
ཚོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་ནི། ཞན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ལྟ་བུ། །ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་ཉིད། །རྒྱལ་བ་སྤྱོད་མོ་གསལ་དེ་དག་གི། །ཉོན་མོངས་རྒྱུན་གཅོད་ཉོན་མོངས་མེད། །སངས་རྒྱས་སྐྱོན་ནས་ལམ་བྱེད་པའོ། །
ཕྱིན་ཅི་ཀྱིས་གྲུབ་དང་ཆགས་སྤང་དང་། །ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་། །འདྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་འདེབས་བྱེད། ཅེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པར་སེམས་ཅན་གང་དག་མཐོང་ནས་སྡུར་པའ། དེའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར

འཁྲུར་བཞག་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དེ་དག་མ་ཐོང་བ་ཉིད་རྟོག་པར་རྒྱུད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་པ་ལ་དོན་ལུས་ལ་རྫུ་ཞེས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉེ་ནི་ཆོས་ལ་མེད་པ་ཞིག་མཐོང་བ་ཡོད་རྒྱུ་དང་དག་གི་ཉོན་མོངས་ལ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་གཙོ་བོ་པར་སྤྱོད་ཀྱི། མཐོང་བ་ཞེས་ཡིན་ནོ། །ས་ལ་རྒྱལ་དག་གི་སྟོན་ནས་ལ་སྤྱོད་པ་སྦྱོར་
ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་པ་མི་ལ་ཆེ་བའི་སྐྱེས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ཏུ་གནས་པའི་རྟག་ཏུ་བསྟན་པའམ་བ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདྲེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི
ཡན་ལག་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་བཞི་འདི་ལས་པའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དེ་ཡང་སུ་སྟོན་གྱུར་ནས། །གང་དང་གང་ལ་ཡང་དང་ནི། །གང་ཚེ་ཕྱིན་བར་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྟོང་ངོ། །དེ་དང་དེ་ལ་ཕན་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བས་ལ་རྒྱུ་ནོ། །དེ་དང་དེའི་ཚེ་སྟོང་བའི་རྗེ་སུ་ལ་ཕའི་སྐུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་མི་སྟོང་ཞེ་ན། །སྣོད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་བ། །སྣོད་མ་རུང་མི་འགྱུར་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །སྣོད་པ་མེད་པས་བཟླ
མི་སྣང་། །དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པར། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་པར་དེས་པར་བསྟན། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དེ་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། །མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་འདི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐུ་ཚོགས་པའི་དོན་མཛད་པའོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཛད་པའོ། །ཐང་པ་མེད
པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གཉིས་ལ་ཡང་། །ཉེ་སྐྲག་ཉི་ཤུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅན་སྐྱོང་རྗེས་པའི་སྒྲ་གསུང་ནས་ཏེ། འདི་ཡང་བུ་བསམས་དཔའ་སྤྱོད་པའི་གཞན་དག་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་ཅན་ནི་སྤྲུལ
པ་ནི་འཕགས་པས་ཡིན་ཏེ་བསྟན་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་གཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཉིད་བལྟ་བ་འདི་རྣམ་ཡིན་ན་ཡེས་ལ་ས་ཧ་ལྟ་བ་ལ་བཞི་ནོ། །ཕྱི་མ་ཡང་པའི་དགའ་བ་དང་། །མཐུ་བ་དང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཉིད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་དག་གི་རྣམ་འདི་སྣང་དུ་གང་དེ་རྣམ

༄༅། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྐུ། དེ་ལ་ནུབ་པར་གྱུར་པའི་སྤྲུལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྟན་བཅོས་མཛོད་པས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་མཛོད་ནས། མཚན་ནི་ལུས་ཨ་ཧཱུྃ་གཉིས་དང་། །དགེ་སྦྱོང་བརྒྱད་དུ་ཕྱིའི་བདག་ཉིད་འདི། །སྤྲུལ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་ཉེར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར་རོ། སྤྱོད་སེམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐོབ་པ་དག་གིས་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་དཀའ་ནི། །ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་རུས་སྦལ་ལ་ཞབས། །ཕྱག་དང་ཞབས་སོར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། །ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ནུ་ཤ་ཅན། །འདི་ཡི་སྐུ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །སོར་མོ་རིང་དང་རྟིང་པ་རྒྱས་སྐུ་ཆེ་དྲང་། །ཞབས་ལོང་མི་མངོན་དེ་སྤུ་ནི་གྱེན་དུ་ཕྱོགས། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡ་འདྲ་ཕྱག་ཡངས་མཛེས། །མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་མཆོག །པགས་པ་གསེར་མདོག་པགས་པ་སྲབ་པ་དང་། །སྤུ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། །ཞལ་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ། །འདི་ཡི་དཔུང་པའི་མགོ་ཟླུམ་ཐལ་གོང་རྒྱས། །འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་འང་རོ་མཆོག་སྣང་། །སྐུ་ནི་ནྱ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ། །གཙུག་ཏོར་ཡང་འབུབས་ལྗགས་རིང་མཛེས་པ་དང་། །ཚངས་དབྱངས་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་ལྟ་ཚེམས་དཀར། །ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཚད་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། །སྤྱན་མཐོན་མཐིང་ཕྲ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་། །སྤྱན་ནི་མཐོན་མཐིང་ཞིང་སྤྱན་རྫི་བ་མཆོག་གི །འདྲ་བར་དག་གསུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན། །འཇིག་རྟེན་སྤྱི་དང་རྒྱ་སོགས་ལ་ཡོར་ལོས་མཚན་པས་ན། །ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོ་མཚན་པའོ། །ལེགས་པར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྣམ་སྨིན་དང་འདྲ་བ་ཞིབས་སྨར་འབབས་ན་རྣམ་སྨིན་ཞགས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ཡི་ནི་ལ་དེ་ཡང་ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་བསྡུ་བའོ། །འདི་ལ་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་པ་མང་ངབས་ན་ཕྱག་དང་ཞབས་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་པའོ། །ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཅན། །འདི་ཡི་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས

ངང་སྒྱུར་རོ། །འདི་ཡི་སྐུ་ནི་འདུད་དགའ་མ་ཡོ་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་གསུམ་པའོ། །སྐུ་ནི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་སྐུ་བདུན་མཐོ་བ་དགུ་གིས་མཚོན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་མཚན་ལྔ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་ཉིད། ཞབས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་པ་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་བདུན་མཐོ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའོ། །སོར་མོ་རིང་དང་རྟིང་པ་ཡངས་པ་སྐུ་ཆེ་དྲང་། །ཞབས་ལོང་མི་མངོན་སྤུ་ནི་གྱེན་དུ་ཕྱོགས། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་ཕྱག་རིང་ཞིང་རྗེས། །མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་མཆོག །ཅེས་བྱ་བ་ལ། སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་རྟིང་པ་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟླུམ་དུ་བྱ་བའོ། །སྐུ་ཆེ་དྲང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐུ་རྒྱ་ཆེ་ལ་དྲང་བའོ། །ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་དང་། སྤུ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། མདོ་ལས་པུས་མོ་འོ་ལྟ་དང་། །ལོང་བུ་མཚེར་ལ་རང་ཉུབ་པས་ན་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བས་ན་མི་མངོན་པའི་སྐྲ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཞུམ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལོང་བུ་ནི་སྦྲུལ་མོའི་ལྟེ་དང་དང་། ལོང་བུ་ནི་རུས་པ་མཐོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བརླའི་རྩ་བ་མན་ཆད་ཀུན་ལ་ཞབས་ཞེས་བྱ་བར་ཡོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་ནི་མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྟེ། འདི་ལ་མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་མཆོག་མང་འབབ་ན། དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །འདིས་ནི་སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། རྟིང་པ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་ཆེ་ལ་དྲང་བ་ཉིད་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། །སྤུ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་། བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། ཕྱག་རིང་ལ་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། །མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་མཚན་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །པགས་པ་གསེར་མདོག་པགས་པ་སྲབ་པ་དང་། །སྤུ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལ་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། །ཞལ་མཛོད་སྤུ་ལ་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ། །འདི་ཡི་དཔུང་པའི་མགོ་ནི་ཟླུམ་པ་ལེགས་པར་རྒྱས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ལ་རོ་སྟོད་སེང་གེ་དང་འདྲ་བ་མཐའ་བས་ན་རོ་སྟོད་སེང་གེ་དང་འདྲ་བ་ཅན་ནོ། །སམ་ཟླུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པ་སྟེ། མགྲིན་དང་རྒྱུད

༄༅། །ལེགས་པར་བསྟོད་ཅིང་ལྷུན་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་མོ། །ཕྱག་པ་རིམ་ར་ཉེ་ཐལ་བ་བོང་སྐྱེ་བ་དང་ངོ། །འདི་ལ་དེ་ཀྲུས་པ་མང་འབབ་ཞིང་ཐལ་བ་བོང་ཀྲུས་པ་ཅན་ནོ། །འདི་མིང་ནི་པགས་པ་གསེར་མདོག་ཉིད་དང་། པགས་པ་བསྲབ་པ་ཉིད་དང་། སྤུ་རེ་རེ་ནས་གཡས་སུ་སྟེང་སུ་
འཁྱིལ་བ་ཉིད་དང་། ཞལ་མཛོད་སྤུས་མཚན་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་རོ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། དཔུང་མགོ་ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་མཚན་བདུན་པའོ། །འདི་ལ་རོ་མྱོང་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་སྣང་། །སྐུ་ནི་ཉ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ། །གཙུག་ཏོར་
ཡས་ཞབས་གསལ་ལྟ་བས་རིང་མཛེས་པ་དང་། །ཚངས་དབྱངས་བསྙམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་དང་ཅེས། །གྲི་རུ་དཀར་དང་ཚད་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། །ཚེམས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམས་པ་ཚང་བ་དང་། །སྤྱན་ནི་མཐོན་མཐིང་སྤྱན་རྫི་བ་མཆོག་གི། །འདྲ་བ་འདི་དག་ལུས་ལུ་ཅུ་གཉིས་མཚན། །ཞེས་
བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པོ་འདིས་བསྟན་པའི་མཚན་གསལ་སྟེན་པ་ཉིད་དང་། ཆུ་བོ་རྡོ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་ཉིད་དང་། དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། ལྗགས་རིང་ཞིང་སྲབ་པ་ཉིད་དང་། ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། ཚེམས་དཀར་བ་ཉིད་དང་།
ཚེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། ཚེམས་བཞི་བཅུ་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ཉིད་དང་། སྤྱན་མཐོན་མཐིང་ཉིད་དང་། རྫི་མ་བའི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་བཅུ་རི་ཚད་ཀྱི་ཆོ་གས་མང་འབབས་ན་བཞི་བཅུ་ཐམས་པ་ཚང་བ་སྟེ། བཅུ་
ཚན་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་དོ། །ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ན་འདི་དག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །པ་མཆོག་ནི་བཅང་སྒྲང་ངོ། །ཡང་ན་བ་མཆོག་ནི་ཁྲུ་མཆོག་ལ་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་ཤད་ང་དང་རྒྱུད་དང་སྔོན་གྱི་མཚན་མའི་མདོ་རྡོ་རྗེ་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལ་སྟེ། །འདི་ཡི་མཚན་ནི་གང་གང་
གིས་ར། །སྐྱབས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན། །དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འགྲུབ། །འདི་རི་མཚན་གང་དང་རྒྱུ་གང་དང་གང་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་བས་འདུས་སྐྱོང་རྫོགས་པའི་སྒྲུ་འདི་ཡི་མཚན་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་བོ། །ཡང་

གང་གི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། བླམ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་ལྡང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བསྡུ་བ་བསྟེན་པ་ཅན་ཏུ་མི་བའི། །དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་དང་གསང་ཐུབ། །ཐར་པ་སྐྱེད་དང་དགེ་བའི། །ཡང་དག་སྤྱོད་ལ་དང་སྤྱི་བ་ལ་སོགས། །ལྷག་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པ་མདོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཕྲམ་དགའ་སྐྱེ་བ་དང་བསྒྲུབ་དགའ་དང་། ཚོས་ཉན་པ་དང་། མི་རྟག་གས་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་ཐད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བ་གཡོག་བྱས་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡི་དམ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ནོམ་པ་བྱིན་ནས་ལྷག་པར་ཞབས་ལ་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། བདུན་མཐོ་བ་ཉིད་དོ། །གསང་བ་སྒྲུབ་པ་སྤར་བར་བྱ་བ་མང་པོའི་ཚིག་ཉན་སོགས་པའི་དོན་གྱི། །གསང་བ་སྤར་བར་བྱས་པ་དང་། །སྲོག་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱས་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཀུན་ནས་བསྟེན་པས་ལོ་ངར་ཡིད་རིང་བ་ཉིད་དང་། རྟིང་པ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་ཚེ་ཞིང་དྲང་བ་ཉིད་དོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྟན་པར་སྤྱོད་ཅིང་འཕྲེལ་བར་མ་བྱས་པས་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། སྐུའི་སྤུ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །མདོ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉི་སྐད་དུ་ཚང་བར་འགྱུར་བའོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་དག་གསལ་བར་བྱེད་པས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་མཛེས་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །མདོག་སྣུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། །ཟླུམ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། །རྩ་མི་མངོན་དང་མདུད་པ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། སེན་མོ་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། སེན་མོ་སྣུམ་པ་ཉིད་དང་། སོར་མོ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། སོར་མོ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སོར་མོ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་ཉིད་དང་། རྩ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། རྩ་མདུད་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་ཆ་ལྕགས

393

དཀར་ཆག ཀ 191

༄༅། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོང་སུ་མི་མངོན་ཞབས་བཅས་མཉམ་པ་དང་། །སེང་གེ་གླང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། །ཁྱུ་མཆོག་སྟབས་ཀྱིས་གཤེགས་གཡས་ལྡོག་ཕྱོགས་དང་། །མཛེས་པ་གཤེགས་དྲང་དང་འཁྲིལ་བག་ཆགས། །སྐུ་ནི་བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཚམ།
ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་རྐང་པ་གཅིག་གིས་ལྷུག་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་ནི་ཡོངས་སུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སེང་གེའི་སྟབས་ཀྱིས་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་སྟབས་ཀྱིས་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ངང་པའི་སྟབས་ཀྱིས་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་།
ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་ཀྱིས་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལྡོག་ཅིང་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་དྲང་བ་ཉིད་དང་། སྐུ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་རིམ་པར་འཚམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཅུ་གཉིས
སོ། །གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྐུ། །མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །སྐུ་ཡི་ཡོ་ལ་གཡང་ས་ཞེང་བཟང་། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་ནི་སྐུ་གཙང་བ་ཉིད་དང་། སྐུ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། མཚན་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་ཡི་ཡོ་ལ་གཡང་ས་ཆེ
མཛེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་པོ་བྱུང་བཟང་པོ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །གོམ་སྙོམས་སྐུ་ནི་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཞིང་མདོག་གཙང་ཉིད་དང་། །སྐུ་ཞུམ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་གྲིམ་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། །ཞེས་བྱ་བའི་དེས་ནི་གོམ་པ་སྙོམས་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་ཤིན་
ཏུ་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་ཞུམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དྲུག་གོ། །ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེས་དང་། །གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་དག་པ་དང་། །དཀུ་ཟླུམ་སྐབས་ཕྱིན་ནམ་སྐྱོངས་དང་། །ཕྱང་ངེ་བ་དང་ལྡེམ་པའོ། །ཟབ་དང་
གཡས་སུ་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། །ཀུན་ནས་བལྟ་ན་སྡུག་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་ཉིད་དང་། གཟིགས་པ་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་དག་པ་ཉིད་དང་། དཀུ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། དཀུ་སྐབས་ཕྱིན་པ

ཉིད་དང་། དཀུས་ཀྱོར་ལ་བ་ཉིད་དང་། ཕྱལ་ཕྱུང་ངེ་བ་ཉིད་དང་། ལྟེ་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། ལྟེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་མཛེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བསྒྲོའོ། །ཀུན་སྤྱོད་གཙང་དང་ཕྲ་ལ་ཞི། །སྨེ་བ་ནག་པ་མེད་པ་དང་། །ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་།
ཕྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་། །ཞལ་ནི་ཧ་ཅང་མི་རིང་དང་། །ཞལ་ལ་གཟུགས་ལ་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞལ་འདི་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞལ་ལྗགས་བྱང་ཞིང་ཞལ་ལ་གདོང་སྐྱ། ཞལ་གདོང་ལ་གཟུགས་ཀྱི
གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་ཉིད་དང་། སྐུ་ལ་སྨེ་བ་ནག་ནག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་
བ་ཉིད་དང་། ཞལ་ཧ་ཅང་ཡང་མི་རིང་བ་ཉིད་དང་། ཞལ་གདོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བསྒྲུད་དོ། །ལྗགས་མཉེན་པ་དང་སྲབ་པ་དང་། །དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཉིད་དང་། །གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་ཟླུམ། །རྣོ་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། །བྱིན་གྱིས་ཕྲ་དང་ཤངས
མཐོ་དང་། །མཆོག་ཏུ་དག་པ་ཉིད་དང་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། མཆོག་ནི་ཤིན་ཏུ་བའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ལྗགས་མཉེན་པ་ཉིད་དང་། ལྗགས་སྲབ་པ་ཉིད་དང་། ལྗགས་དམར་བ་ཉིད་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་ང་རོ་ཉིད་དང་། འབྲུག་གི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། གསུང་
སྙན་ཅིང་མཉེན་པ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་རྣོ་བ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་དཀར་བ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་ཉིད་དང་། ཤངས་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། གཙང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བསྡུག་གཉིས་སོ། །སྤྱན་ཡང་ངས་པ་དང་ཧྲིལ་ལ་ཕྱུག །།
པདྨའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། །སྨིན་ཚུགས་རིང་དང་འཇམ་པ་དང་། །སྨིན་མ་དང་སྤུན་མཉམ་པ་དང་། །ཕྱག་རིང་རྒྱས་པ་དང་སྙན་མཉམ་དང་། །ཉམས་པ་བཅུམ་པ་རབ་སྤངས་པ་དང་། །འཁྲུལ་བ་ལེགས་པར་འཁྱུས་པ་དང་། །སྐྲ་ཆེ་བ་དང་ནང་རྒྱས་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ

༄༅། །གཉིས་པོ་འདི་ནི་སྤྱན་ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་། ཐོར་ཚུགས་པ་ཉིད་དང་། སྤྱན་ནག་ནག་ཡངས་ཤིང་པདྨ་ཨུཏྤལ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། སྨིན་ཚུགས་པ་སྔོ་བ་ཉིད་དང་། སྨིན་མ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། སྨིན་མ་སྣུམ་པ་ཉིད་དང་། སྨིན་མའི་སྤུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་རིང་ཞིང་
རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྙན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སྙན་མ་ཉམས་པ་ཉིད་དང་། དཔྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྱུས་པ་ཉིད་དང་། དཔྲལ་བ་དབྱེས་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། དབུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བརྒྱད་ཅུ་ལགས་སོ། །དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་དང་། །སྐྲ་འཇམ་མི་འཛིངས་དྲི་བོ་དང་། །མི་གནོར་སྐྱེས་ཕྱུག་པོ་དང་འཁྱིལ།
དང་། །དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །ཅེས་བྱ་བ་ཚིག་རྐང་ལྔ་པོ་འདིས་ནི་དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྲ་སྣུམ་པ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྲ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྲ་མི་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྲ་མ་བཤོར་བ་ཉིད་དང་།
དབུ་སྐྲ་དྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ལ་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་། བཀྲ་ཤིས་དང་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་པས་བརྒྱན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བདུན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །སྐྱེ
ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་པ་སྟོན་ནོ། །ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད། །དེ་ལྟར་དེ་ཡིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པ་དང་ནམ་མཁའ་འཛིན་སྲིད་པའི་བར་དུ་འོ། །དེ་ལྟར་སྐུ་གསུམ
གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་ནས། དེ་འདྲ་བ་དུ་མཛད་པ་བཟོད་པར་བྱ་བ་དེ། ངེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་ནུས་སུ་མཛད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པར་གཞག་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་མི་རུང་ངོ་སྙམ་པ་འདི་སྐད་བརྗོད་པ་རྒྱུ་གྲུབ་པ་དང་། བཅོམ
ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མཛད་པ་ཡང་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཕྱིས། འགྲོ་བ་ཞི་བ་ལ་ལས་དང་ནི། །དེ་སྒྲུབ་པ་བཞི་ཡི་འགོད་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི། །རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་རྟོགས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་རྣམས་རྗེ་བཞིན་གྱི། །དོན་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་

རྟོགས་དང་། །སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་ཉིད། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་ཟད་དང་། །བརྗོད་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིང་ཡུམ་དང་ཉིད། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྤོས་པ་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །
རྟོགས་པར་དགའ་དང་ངེས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ཕན་ཚོད་མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལམ་རྣམ་པ་ཡི། །རྒྱུ་མི་ཟད་དང་བདེ་ནམ་མཐོང་དང་། །ཕྱི་ནི་ཙི་ཡོག་ནི་སྣང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི། །རྣམ་པར་བྱང་དང་ཚོགས་ལ་
དེ། །ངེས་འབྱུང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། །མངོན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །ཀུན་ནི་འདས་ལ་བཀོད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། མཐར་འགོད་པའི་སྒོ་ནས་དཔུང་ཀུན་ལ་སྤྱར་བར་སྟོན། །དེ་ལ་ང་ལ་འདི
ནས་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་དགོས་པ་དང་ཡོད་པ་དང་དུ་འགྲོ་བར་ཀྲི་བ་དགར་བ་ཅུ་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱང་ནས་པ་དེ་འགྲོར་འགྲུབ་བཞི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་འདི་རྣམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་བཞི་པ་དང་། ལྷ་པ་དག་གིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཆེས་རྒྱ་ལ་བ་དང་། ཆོས་དེའི་འོད་ནས་ཡོད་པའི
ལྟར་རི་བོང་གི་སྣ་ཡིས་དེ་དང་འདུ་བ་སྦྱར་ཡིན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱང་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་དང་ལྟུམ་ཡིན་དང་ཚངས་པ་དགའ་རང་གི་གནས་ཀྱི་ཤེས་པ་མཐོང་བས་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འོང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ཡུལ་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱི་འགྲོ་བ་རབ་བཅུ་ཉི་བའི་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
ངེས་འདི་རྣམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་རྐྱང་པ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འགོད་པའི་ལས་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་འདི་སྦྱིན་བསྡུས་
པ་གཉིས་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་གསལ་བ་ལ་ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །

༄༅། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །ཇི་ལ་གསུམ་པ་ཉིད་རབ་འབྱོར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བས་སོགས་པ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞི་
ཞུ་བ་ནས། འདི་ཉིད་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཞེན་བྱ་བ་ཡོན་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ལས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་
དུ་གདགས་པ་ལ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལ་བདག་ཉིད་འགོད་པའི་ཕྱིར་ལས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མཐུན་པས་དགའ་བར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ལས་སོ། །དཔེར་ན་
དགེ་བ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཐར་པ་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ལས་སོ། །རབ་འབྱོར་གཞལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡང་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་ག་ལས་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ལས་སོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀ་ཞིག་ས་པའི་སྐྱེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ལས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བརྡ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ལས་སོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ལས་སོ། །གསུམ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་ལས་སོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་རྣམ་པར་འགོད་པ་བསྒྲུབ

ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ལམ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་ལས་ཐར་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དཔང་བསྐུར་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པར་བྱ་བ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དོ་མཚར་ཆེ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སྤྱོད་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སྐྱོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དངོས་པོ་ལས་རྣམ་པར་འགྲོལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ནི་དོན་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་གིས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ལ་

༄༅། །སོགས་པ་ལ་ཧེ་ཏྲུ་ར་བསླབ་པར་བགྱི་ཞེས་བྱ་བའི་ཧེ་ཏྲུ་ར་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མིང་ཙམ་དུ་ཟད་པར་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་

བའི་ཐ་མར་དགོངས་སོ། །མིང་ཐོས་པ་ན་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མིང་ཙམ་དུ་ཟད་པ་མི་རིགས་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ནི་མིང་དེ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲིས་པས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་གང་འདི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ཡིན་ལ་མཚན་མ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོ་སོར་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི་དངོས་

པོའོ། །བརྟགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ངོ་། །ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་

སོ་སོ་རང་རིག་པར་འགྱུར་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བྱམས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འདི་རྒྱུ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ཉིད་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱམས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་ལ་མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་གདགས་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དུ་སེམས། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅེས་གསུངས་པ་ལ། དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་གསོལ་ཏོ།

དངོས་པོར་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་དང་འབྲེལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡང་བྱམས་པ་གཉིད་ཧེ་ཏྲཱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལ། བྱམས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་སྐད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསོལ་ཏོ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་པ་ཙམ་ཉིད

ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ། བཏགས་པ་ཙམ་ཉིད་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བཏགས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དཔག
པའི། ཐམས་ཅད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་ཏུ་སྨྲས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟག་ཏུ་ཀུན་བྱེ་བ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཐམས་ཅད་པས་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་འཚལ་བ་ལྟར་ན། དབྱིངས་འདིའི་དོན་དམ་པར་ལྟ་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཀླ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་མཐར་དཔག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན་ཐུབ་པ་ཏ། བཅོམ་ལྡན
འདས་ཅི་རྟོགས་པར་དམ་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་སྐད་ཅེས་ཞུས་ནས་ཐུབ་འབྱིན་པ་ནི་དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསོལ་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་མ་མཆིས་ན། །དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཚེ་དབྱིངས་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པ་ཇི་ལྟར་མཆིས་པར་འགྱུར་ཏེ།
མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་རིང་ངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། མེད་པ་ནི་རྟེན་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་བསམས་པའོ། །རྟེན་དུ་ཡང་ན་ཡང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་པ་བཀྲོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་དང་སྤངས་པས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་ཐར་ཕྱིན་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་སྒྲོན་པ་ནི་ཉམས་པ་ཞེས་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར
སྒྲུབ་ཀྱིས་བརྟག་པའོ། །དེ་ནི་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་སོ། །དེ་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་སྔར་དགོད་པའོ། །ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་ཚད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་དག །རྣམ་གྲངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པའོ། །གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དང

༄༅། །ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ནམ་ཡིན་པའམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་སོ་སོར་མི་ལྡང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སེམས་གཞན་གསུངས་ཏེ། གཞན་ཡིན་ན་ཆ་རྒྱུར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་
གལ་ཏེ་གཞན་ཡིན་པར་གྱུར་ན་འོ། །དེ་ལྟ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཀུན་ནས་ལས་འདས་པ་བས་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་མ་མོངས་
པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ནམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ན་ཡང་བྱིས་པས་དམིགས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཀ་དང་འདྲ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་མཚན་མ་དམིགས་པ་བ་ལ་འདང་དེའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་སྒོམ་བསྐྱར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
དབྱིངས་སྤྲོ་བ་པ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱམས་པས་གསོལ་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་དངོས་པོ་དེ་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་ན་དེ་ཅི་ལ་མཆིས་པ་ལས་མ་མཆིས་པ་ཡང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་ཡོད་
པ་ཉིད་དམ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་ལ་འོན་ཀྱང་གང་གི་ཚེ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ན་སྣང་བ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ། གང་གཞན་དག་ལས་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གསུངས་པ་
དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །དཔེར་སྣང་བ་ཡིན་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བརྟགས་པའོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་

དེ་ །གཞན་གྱི་དབང་ལ་ཀུན་དུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གྱི་དབང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གསོལ་པ། དེ་དག་གང་གི་རྗེས་སུ་མཆིས་ལ་གང་གི་རྗེས་སུ་མ་མཆིས། གང་ནི་རྗེས་སུ་མཆིས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཆིས་པ་མ་ལགས་ལ་ཕྱི
དོན་དམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། ཀོ་ཤི་ཀ་བཞིན་དུ་ངང་གར་སྨྲ་བ་ཏོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཉེ་བར་ལྡན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཞེས་བགྱི་བ་གཉིས་སུ་
མ་མཆིས་པར་བསྟན་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པར་བསྟན་ཞེས་བགྱི་བ་ཇི་ལྟར་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་གཟུགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་གཟུགས་ལས་ཡིན། གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གང་
གཟུགས་ལས་ཡིན་གཟུགས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གྲངས་སུ་ཕྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་མཁས
191 པས་ཇི་ལྟར་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལྟར། ཇི་ལྟར་མཚན་ཉིད་སྤང་བ་ལྟར། ཇི་ལྟར་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བགྱི་བ་དང་། ཇི་ལྟར་མཚན་ཉིད་བསྒོམ་པ་བགྱི་བར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་ནས་དེ་དག་གི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་པའི
གང་གི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །གང་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན

ཀག་འཁྱུད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དག་སྟེ། ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་ཀྱི་ནོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མགུ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་དང་པོ་ཉིད་ནས་དམན་པའི་ཁྱད་པར་དོན་དུ་གཉེར་
ཞིང་དེ་ཉིད་དགའ་བ་པ་དེས་མགུ་བར་འགྱུར་རོ། །འགའ་ཞིག་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཁྱད་པར་དམན་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་དེ་ཉིད་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་མགུ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོ། །གཉིས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཞིབ་སྦྱངས་པ་གཅིག་པུའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བཅུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ཉིད་ལྟར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་དེ་ལ་སྦྱོ་བར་འགྱུར་བ་ཞིན། བྱམས་པ་ངེས་པར་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྷུས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ན་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་
ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་དགྲ་བཅུ་ས། པ་ལ་ཡ་ལ་སྔར། ཀྱི་སེམས་ཁྲིབ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དག་གི་ནས་སོ། །གསོ་ལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་འདི་བསམས་བརྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཐུ་ཆེ་བ་གང་ལགས། དེ་ལན་དེ་དག་ཀྱི་ནོམ་པའི་ཁྱད་པར་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་འདི་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཉིད་དང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་དུ་མི་གཉེར་གྱི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་
སྔོ་བར་བྱེད་དེ། དེ་དག་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། འདོད་པ་མེད་པ་འདི་ནི་དེ་དག་གི་བསམ་པ་བརྒྱ་ཆེ་བའོ། །གང་ཡང་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱེད་པར་འདོད་ཅིང་བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྔོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འདིར་དེ་དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཐུ་ཆེ་བའོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་དྲིས་པའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལན་ནོ། །ད

ང ཤེར་ཕྱིན། ༡༦༡

༄༅། །པ་དེ་ཉིད་དེའི་སྟོང་པའོ། །གང་མ་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་དོན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེའི་མ་དོན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའོ། །གང་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་བསྒོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་སྒོམ་

པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེའི་བསྒོམ་པའོ། །གསོལ་པ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀླས་པ་མཆོག་ཏུ་ཐབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡོ

ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་གི་དོན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་མྱ་ངན་ལས་མ་

འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འཁོར་བ་ལས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་གོ། །ཇི་བས་ན་འདི་ལ་གཉིས་ག་ཡང་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ག་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན་གཉིས་ག་ཡོངས་སུ་མི་སྤོང་ངོ། །གསོལ་པ། གཉིས་ག་མ་སྤངས་ན་ཇི་ལྟར

གཉིས་ག་བཏང་བ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གཉིས་ག་སྤང་བར་མ་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་མི་སྤང་ངོ། །དོན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ཉེ་བར་སྤངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་སྟོན་ཏོ། །

དེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ལ་ཕར་དང་ཚུར་གྱུར་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་བར་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་སྟོན་ཏོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་

སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གང་དང་སོ་སོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། གང་སྟོན་པ་མེད་པ་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་མཐུན་པའོ། །གསོལ་པ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཅི་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས

༄༅། །བསན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ན་ཕྲུལ་པ་ཡོག་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཧྲི་ཧྲེ་ཅི་ཡོག་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་ལྷུམ་པ་པ་དང་རབ་འབྱོར་གྱི་ཆོ་ག་གིས་སྤྱོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་སྤྱངས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་
འགོད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སོ། །དེ་ཉིད་འདིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པའི་ལས་ཏེ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་པའོ། །མཐར་གྱུར་གྱི་མཁས་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་དེ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་མེད་པ་ལ་འགོད་པའི
ལས་སོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ནི་མ་པར་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི
ཕྱོགས་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་གང་མ་དམིགས་པར་རྟོགས་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཕྱམ་ཆོག་གི་མཐར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་བར་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ།
གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐེས་བྱ་བ་ནས། ཡོངས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པའི་ལས་སོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཤཱ་རིའི་བུ་བདུན་བསྟན་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྐུ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཞེ་ན། གཞི་ལ་རྟེན་ནས་ཡང་དག་པར
མི་འགྱུར་བས་ན་ཆོས་སོ། །ཆོས་ཀྱང་འདི་ཡིན་ལ་སྐུ་ཡང་འདི་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། ལུས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མ་དང་ཐ
མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་འཇིག་པ་མེད་པ་རྒྱུན་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཐམས་ཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པས་རྟག་པས་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཐ་དད་པར་རྟག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ཡང་རྟག

པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་མཛད་པ་བཅོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་ཞེ་ན། མཛད་པ་དང་མཛད་པ་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པས་ཐ་དད་པ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཅིག་ལ་བསྡུས་པའི་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱད་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་། །དེ་མཐར་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་ཉིད། །དོན་བསྡུས་གཞན་ནི་རྣམ་པ་དྲུག །འདི་ནི་འདིར་བསྡུས་པའི་དོན་གཞན་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་མཁྱེན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་ནི། རྣམ་
པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའོ། །སྦྱོར་བ་དེ་རབ་ནི་རྩེ་མོ་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །སྦྱོར་བ་དེའི་གོ་རིམ་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །སྦྱོར་བ་དེའི་མཐའ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་
རྣམ་པ་གསུམ་དང་། །སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཆོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་བཅས་པ་ནི། །དོན་བསྡུས་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །འདི་ནི་འདི་ཡི་དོན་བསྡུས་པ་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དང་སྦྱོར་བ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་ལོ། །སྦྱོར་བ་བཞི་ནི་བདག་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཕྲིན་
ལས་ཀྱང་ངོ། །ཕྲིན་ལས་ཚིག་གི་སྒྲུབ་ཡུལ་དུ་གཏོགས་པར་དེས་པར་མ་ཕྱིན་ལས་ཀྱང་གསུང་གི་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཏང་གསུངས་པ། །ཡང་ན་གཞན་གྱི་སྤྱི་བས་ལས་ཏུ་ཞིག་པ་ཡི་བར་སྒྱུར་ཀྱང་འདོགས་པ་དེ་དོན་བརྗོད་ཚུལ་ག་ལ་ཡོད། །བདག་གིས་ལང་ལ་རྒྱས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་རྟོགས་རྐྱེན་ཀྱིས་སུ་
སྤྱད་པས། །ཤེས་ལྡན་དགའ་བ་སྐྱེད་མ་ཕང་བཞིན་མ་ནུས་མེད་བསྙོད་དུ་མང་། གང་ཡང་ཞིག །དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པའི། །ཡམ་ཀྱི་སྔོན་ཆགས་ཀུན་ཀྱིས་དོན་ལ་རྟག་པར་གནས་ཐོབ་ཤོག །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ནི། །འགྲེལ་པ་དག་པ་ལྡན་ཞེས་བྱ།

༄༅། །ཕྱ། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞཿའབངས་པ་ཡིས། །མདོར་བསྡུས་ཚིག་གསལ་ལ་སྒྲུབ་ཡིན། །འཕགས་པ་འཛམ་དཔལ་གྱི་དགོངས་གྲུབ་བཟླ་སྐྱེ་ས་པ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞེས་པས་མཛད་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་བ་དཀའ་རྡུ་ཞེས་བྱ་བ
རྫོགས་སོ།། ༈ །དཔལ་ཕྱུག་དམ་པའི་མངའ་བདག་ལྷ་བཙན་པོ་ཁྲི་བཀྲ་ཤིས་འོད་ལྡེ་བཙན་གྱི་བཀའ་ལུང་གིས་ཀཱ་ཤ་ཀྱི་མཁན་པོ་ཤྲདྡྷཱ་ཀ་ར་ཝརྨ་ཞིབ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་ཤཱཀྱ་བློ་གྲོས་དང་། དགེ་སློང་དགེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། །སླད
ཀྱི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཤྲདྡྷཱ་ཀ་ར་དང་། ཞུས་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་འགོས་ལྷས་བཙས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བསྒྲེ་བཅོས་པའོ།། ༈ །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས། ༄༅། །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཤད་གཞིས་ཕྱུག། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ
ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བར་འཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་། །གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་ཐུབ་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་འདི་དག་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་གསུང་བ་པ། །
སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོན་ཚུལ་ལུགས་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོན་ཚུལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞལ་ན་བཞི་ཉེ་བར་མཛད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པས
སྟོན་པ་ཕྱུང་བ་ལ་གཉིས། མདོ་ཡིན་ན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བའི་བརྒྱུད་པ་བཞི་སྟེ་སྤྱི་མཆོག་པ་དང་། མདོ་ཡིན་ན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་སྐྱོང་བསྐྱང་བའོ། །སྐྱོང་གཞི་ལ་གཉིས་ཡས། ཐུན་མོང་གི་གླེང་གཞི་ནི་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་
ཁབ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་དགེ་སློང་ལྔ་སྟོང་ཙམ་གྱི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་ཡིས་བསྟན་ཏོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གླེང་གཞི་ནི་འོད་ཟེར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོན་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བསྟན་ཏོ། །འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས། ཉན་ཐོས

191

ཕྱི་ཚེ་ལ་བཞི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་བཞིའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཡུམ་མོ། །འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་སྟོང་ལ་སོགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་སྤྲུལ་མཛད་པ་ནི
ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མོ། །སྟོན་པ་རྒྱ་མཚོ་མ་ཡིན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས། ཧོ་ཧོ་རི་སྒྲོལ་ཀུན་བཅས། སྤྲུལ་སྐུ་པོ་ར་བསྒྱུར། དཀའ་ལས་པ་མངོན་དུ་བཞག་པའི་ཐུབ་རྣམས
ཞིག་པའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུངས་ཤིང་ཞེས་པས་ན་ཆོས་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། དེ་ནི་འདིར་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འཁྲུལ་ཀྱི་སྐྱོང་ཀྱི་འཛིན་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་རང་། །བཅུ་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པ་གཉིས་ལས། དེ་ལ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སེང་གེ་རྣམ
པར་རོལ་པའོ། །དེ་ལ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བཞི། སྤྲུལ་ཐམས་ཅད་ནས་འོང་ཞིང་རབ་ཏུ་བསྒྱེ་བ་དང་། བསྒྱུར་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དང་། ལྷག་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་མངོན་ཞིང་བསྐྱེ་བའོ། །སེང་གེ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་དུས་དེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་ཡང་། ངན་འགྲོའི
རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྤྱོང་བ་དང་། མི་འི་སྐྱོན་སྤྱོང་བ་དང་། ཕན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚེ་དང་དུ་བསྒྲོད་པའོ། །ཧྲཱུཾ་འཁྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་བཞི། ཧྲཱུཾ་འཁྲུལ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། མཆོད་པ་ཕྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་སྨིན
པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའོ། །འཁོར་སྣང་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ། ཞིང་ཁམས་བཅུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཅུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ། ཚིག་པ་བཅུ། ལམ་བཅུ། ལུས་པ་བཅུ། གཟུང་བ་བཅུ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཕྲིན་ལས་ལ་བསྟན་པ་བཀོད་ཁྲུལ་ལ་བཅུ་ནི། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རི་ན་ཆེན
ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ཤིང་འཆོག་ཞེས་ཏེ། དེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུགས་འདུ་བྱེད་ཞེས་བྱ་བ་འདུག་པ་ལས། འོད་ཆེན་པོ་རྩེ་གཏེར་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དགའ་ཆེ་རབ་ཡངས་པ་དང་། དེ་བཞིན

༄༅། །གཤེགས་པའི་སྐུ་ཁྲུ་དཀྲུ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་མཐོང་ནས། འདི་ཙི་འཆི་རྒྱུ་ཙི་འཆི་ཆེ་ན་དྲིས་པས། འདི་ཞི་ཁྱབ་འཇུག་ལོགས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ཀླུའི་ཀླུང་གི་བྲིམ་སྐྱེ་འདས་པ་ཀུན་གྱི་ཕ་རོལ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་སྐྱོང་ངོ་། །དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེའི་མདུན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱན་ནས་འོང་རྗེ་ཀྱིས་ཁྱབ་འཇུག་ལ་
ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་མཆི་འོ་ཞེས་ཞུས་པས། གནང་བ་ནི་ཁྱོད་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་ཤེས་ན་སོང་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་བག་ཡོད་པར་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་མཐུ་ཆེན་པོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་གང་ན་བ་དེར་ཕྱིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྙུན་མི་མངའ་འམ་ཞེས་གསོལ་ནས་མེ་ཏོག་གཏོར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་བཞེས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོགས་སུ་གཏོར་རོ། །ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི
ཁམས་དེ་རྣམས་སུ་མེ་ཏོག་པདྨ་ཁེབས་པར་གྱུར་ནས། མེ་ཏོག་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་མང་པོ་བཞུགས་ཤིང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ཚིག་སྟོན་ཏོ། །ཆོས་དེ་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་ཐོས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འབུམ། ཁྱེའུ་དང་བུ་མོའི་གཟུགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་དགའ་བའི་རྩེ་བས་མཆོད་པ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཞན་ལ་བསྐྱོ། །དེའི་ཚེ་ཞིང་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། མེ་ཏོག་ལ་མ་སྦུ་ཚོགས་དང་།
དར་གྱི་ལྡ་ལྡི་དང་། སྤོས་ཀྱི་ཤིང་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྩེ་མོ་གསེར་སྤྲ་བ་བརྒྱན་ཚོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མི་རྟག་ཀུན་ནས་རྒྱས་པའི་ཞིང་གང་ནས། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་བཞུགས་པ་བཅམ། ལྷའི་བུ་ཞི་བ་ཆུ་བཏན་པ་བཞུགས་པའང་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་རོ། །གང་དག་ཡང་དག་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ། ཡུམ་དེ་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་བའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཞི་རྟེན་པར་བཀའ་བསྡུ་ལ་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་མཆོད་བརྗོད་ཚིག་ལེའུར་བཅས་པ་མཛད་ཅེས་པའོ། །སྐྱེ་ངང་གི་ནི་ལེའུ་ལྔ་དང་པོའོ།། ༄༅།།མདོ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་བའི་རྒྱན་གླེང་བསླང་བ་ནི་གཉིས། སྟོན་པས་གླེང་བསྐུར་བ་དང་། འཁོར་གྱིས་གླེང་བསླང་བའོ། །སྟོན་པས་གླེང་བསླང་བ་ནི་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་དང་བཅས་པ། བདུད་དང་བཅས་པ། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་མང་པོ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་འདི་ར་འདུས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །འཁོར་གྱིས་གླེང་བསླང་བ་ནི་མདོ་དོན་གཞུང་གནས་སྐབས་སུ་སྟོན་ཏོ། །དགོས་འབྲེལ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །གཞན་གྱིས་མྱོང་བར་མིན་དེ། །སྙིང་པོར་ལྡན་པས་མཆོག་འགྱུར་ཕྱིར། །ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། །བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་འགྱུར་བ། །བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་དགོས་པའི་དགོས་པའོ། །བརྗོད་བྱ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དགོས་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའོ། །འབྲེལ་པ་ནི་ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུང་བའོ། །མངོན་རྟོགས་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི་དོན་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པས་འདི་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་མཛད་པའོ། །རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས། ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཡུམ་ཆེན་མོ་འདི་ཤློ་ཀ་འབུམ་བཅས་དཔ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ཐམས་པ། བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ། ལེའུ་ལྔ་བརྒྱད་ཉི་ཤུ། རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག །འཕགས་རྐང་བརྒྱ་བརྒྱད། འགྲེལ་ཙ་སུམ་བརྒྱ

༄༅། །ཧྲུ་ཌུཾ། བཤད་ཐབས་རྣམ་པ་ལྔ། བཤད་པ་དགུས་སྒོག །གང་ཟག་ཉམས་པ་སྒོག །ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་དང་ལུགས། སྐབས་བརྒྱུད་གྲིབ་མ་དོར་བསྟན། སྐབས་སུ་བརྒྱུད་བདུན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་པར་བཤད། གཞུང་དུ་བྱུག་ཏུ་ཕྱེ་བས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་རབ་བཤད་དོ། ||
ཉེར་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། རྒྱུག་གིས་གནས་སྣང་བས་ཀྱི་བསྡུ་བ། གསུམ་གྱིས་རྩ་བའི་བསྡུ་བའོ། །སྐབས་བརྒྱད་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན
མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་། །རྩེ་མོར་ཕྱིན་དང་མཐར་གྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱད། །ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་ཡུམ་རྣམ་པ་བཞི། ཧྱ་ས་བ་དང་ཆེ་སྐྱེད་པའི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དོ། །རབ་ཞུགས་པའི
གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཡུམ་སྐྱེ་མེད་དོ། །གཞི་ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་མཉམ་པར་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་གཞི་སྐྱེ་མེད་དོ། །དེ་གསུམ་གྱི་གཞི་དངོས་པོར་སྨྲ་འདོགས་པ་དང་། ལམ་སེམས་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་དང་། འབྲས་བུ
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འདོགས་པ་གསུམ་ཆེད་དང་པས་གཏན་ལ་ཕེབས་པའོ། །སྒོམ་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་སྒོམ་དུ་དེ་གསུམ་རྟོགས་པར་སྒོམ་པའི་རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་སོ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱང་བྱུང་ནས་འཕང་དུ་རྩེ་ལ་མི་དགོས་པར་སྒོམ་པའི་རྩེ་མོ་མངོན
རྟོགས་སོ། །སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རིམ་གྱིས་འཆར་བའི་མཐར་གྱིས་པ། །འཁྲུལ་མེད་དུ་བསྒོམས་པས་ཕར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་དུ་བྱས་ཚོགས་པ་ཡོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བདག་དོན་གཞན
དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། བསྡུས་པ་ནི། །སྐབས་བརྒྱད་བདུན་ཅུ་ནི། །སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་གདམས་ངག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་རྒྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། ||

ཚོགས་ཞི་ངེས་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །ལོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སློབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། །འདི་དང་གཞན་པའི་ཕན་ཡོན་གྱིས། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྟོད་དང་བཀུར་དང་
བསྔགས་པ་དང་། །བསྔོ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་མེད་དག །སྒྲུབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། །ཁྱབ་འདི་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་
མི་གནས་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཅན་དང་། །སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འདྲར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །རྣམ་པ་སྦྱོར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། །
ཡོན་ཏན་སྐྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས། །མཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། །སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག་བླ་ན་མེད་པ་དང་། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན། །དེ་ཡིས་རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀྱི་ཀུན་
གནས་པ་དང་། །མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་བསྒོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །ལོག་པར་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་ནི། །རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ཐར་ཕྱིན་པ། །རྣམ་གསུམ
རྣམ་པ་བཅུ་སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་པ། །དེ་བཞིན་གཞན་ནི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པར་བཅས་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་པ་ནི་བསྡུས་པའི་དོན་
ནོ། །དགོས་པའི་དོན་ནི་འཆད་པ་པོས་བཤད་སླ་བ། ཉན་པ་པོས་རྟོགས་པར་སླ་བའོ། །ཚིག་གི་དོན་ནི་གཞུང་དང་སྦྱར་རོ། །ལེའུ་འདི་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ལུས་བསྟན་གསུམ། །བཀོད་སྦྱིན་ལུས་བསྟན་དང་པོའི། ཞལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་བརྒྱད་ནས་རབ་འབྱོར་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བསྐུལ

413

༄༅། །པའི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི། །ཞུས་ལན་དང་པོ་ནི་ཤཱ་རིའི་བུས་སངས་རྒྱས་བར་འདོད་པས་ཞུས་ལན་ལ་སེམས་བསྐྱེད། །ཞུས་ལན་གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཧེ་སྐྱུར་བ་སྟོན་གྱི་ཞུས་ལན་ལ་གདམས་ངག་རང་ངོ་བོ། དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི།
རྟེན་སངས་རྒྱས་དང་ཚོགས་ལ་གདམས་པའོ། །ཞུས་ལན་གསུམ་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་པ་དེ་ག་གང་ནས་ཆེ་འོངས་ཤིང་འདི་ནས་འཕོས། །འདི་ནས་གར་སྐྱེ་ཞེས་ཞུས་པ་རེ་ལན་ཏུ་དགེ་བསྙེན་ཀྱི་རྣམ་པ། མཁྱེན། མི་ཕམ། ལམ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ། སྟོན་སྟོན་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལ་གདམས་པའོ། །ཞུས་ལན་བཞི་པ། བཀོར་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོང་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་ཤིང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཞུས་པས། དེའི་ལན་འཕྲད་པ་དང་
བཅས་པ་གསུངས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་བསྐྱེད། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ། །དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལ།
དེ་དང་གཞན་དོན་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་ཉིད་ནི་བསྡུས་པ་ནས་སྟོན་འདུག་གཉིས་སུ་གསུངས། མདོ་རྒྱས་པ་ནས་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྨན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གླུ། །
རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྒྲ་སྙན་ཆུ་བོ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པ་ལས། འདུན་པ་ས་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་པ་ས་དང་འདྲའོ། །བསམ་པ་བཟང་པོ་གསེར་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ལྡན་པའི་བསམ་པས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྒྱུར་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

191

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཉམ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་བསམ་པ་མི་འགྱུར་བས་གསེར་དང་འདྲའོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་
ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་རྫོགས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱོར་བ་མེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། ལམ་རྫོགས་
པར་འདོད་པ་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤིང་བསྲེག་པས་མེ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཏེར་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ནི་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །སྦྱིན་པ་མི་ཟད་པ་གཏེར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་བཟང་པོ་
ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །མཐོ་རིས་དང་ངེས་ལེགས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་འབྱུང་བས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་
སེམས་ཅན་འཁྲུགས་པ་རྣམས་བཟོད་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །བཟོད་པ་ཟབ་པས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །བརྩོན་
འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་མི་དགེ་བས་ཕྱེ་བར་མི་ནུས་པས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སེམས་གཡེང་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་ལ་འགོད་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ང

ཉ

161

༄༅། །མཚན་མ་དང་མཚན་མ་མེད་པས་མི་སྤྲུལ་བས་རིང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོན་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟིལ་གྱིས་མནན་
པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པས་སྨན་ལྟ་བུའོ། །ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཐབས་མཁས་པས་རྒྱུན་དུ་ཡང་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཟད་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡང་དགེ་བའི་གྲོགས་སུ་འཆར་བས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུའོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི
ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེགས་པའི་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །
སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉི་མ་འོད་སྟོང་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་གཟུད་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གདུལ་བྱ་ཡོངས
སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པས་ཉི་མ་ལྟ་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲ་དབྱངས་སྙན་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སེམས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་འདོད་ཞིང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གོ་བར་འདོད་པ་དང་། སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་
ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དང་བ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་དབྱངས་སྙན་པ་ལྟ་བུའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་བྱང་

416

191

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤ་ནི་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་ ... ན་པོ་ཏི་ར་དེ་གི་རྡོ་རྗེ་ཡི་ཁམས་ལ་ཞེས་པར་འདོད་དོ། །རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྐྲ་རིས་གཞལ་གཅིག་གིས་ཟླ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །སེམས་བཞི་ཕྱུ་སོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཞིབ་པར་འདོད། །ལྷུང་བ་ཀྱི་ཡོ་ལ་གཞོར་ཐམས་ཅད་ཞིབ་པར་འདོད། །སྐྱེ་མ་སོ་ཁྲུང་གཅིག་གིས་ཞེ་པས་པར་འདོད། །སྐྱ་ཉ་ཀམ་
གཅིག་གིས་སྟུག་སུ་ནལ་ག་ཀྱེ་རྡུ་ལ་འབང་བར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །མ་ཉེ་པར་ཤེས་པ་དགའ་བསྐྱེད་པ་ཐབ་པ་ལ་རྗེ་དང་ལ་ངེས་ལ་མི་ལོངས་པ་མི་ཐུབ་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་དང་འཕྲོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ལ་མཛོད་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་པ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ན། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསོད་སྙོམས་གཅིག་དང་། །མེ་ཏོག་དང་སྤོས་ལ་སོགས་
པ་གཅིག་ཀྱིས་མཆོད་པར་འདོད་པ་དང་། །མི་ནི་ཉམ་པ་འི་ཕྱུང་པོ་ལྷ་མ་དགོང་པར་འདོད་པ་དང་། །རྫུ་འཕྲུལ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོང་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཟད་མི་ཤེས་པས་བང་མཛོད་ལྟ་བུའོ། །ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། །ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། ལོ་གཡལ་སོགས་པ་དང་མིགས་པ་བརྟན་གཅིག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ
གཤེགས་པས་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་བཞོན་པ་ལྟ་བུའི་ ... ཀྱི་སེམས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་དང་
ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་ནི་གང་དང་མི་ལྡང་བར་འགྲོ་བས་བཞོན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་ལ་ངང་བཀོད་པ་ཆུ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་བ་ ... ཀྱི་སེམས་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས

༄༅། །གསུངས་པ་དང་། གསུང་བ་དང་བསྟུང་བར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་མི་འདྲེད་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །གཟུངས་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱུ་ཞིང་མི་ཟད་པས་ན་བཀོད་མ་པའི་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ། །སྨྲ་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ནི་སྟོབས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ན། ཐུབ་པ་སྙེད་ནག་སྟག་ནི་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད་བསམས་ལ་བར་འདོད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་བསྒྲག་པར་འདོད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པ་དང་། རྩེ་གཅིག་དང་ཕྲིན་ལས་ཡིན་ནའང་འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་བར་མཐུས་རང་དབང་སྒྱུར་བར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་སྒྲོགས་པ་དཔག་ཚད་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་ལོང་ཁང་དགའ་ཁྱོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། འོན་པ་ལ་སོགས་པས་སྒྲ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པས་ཆུ་བོ་ལྟ་བུའོ། །སྤྲིན་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ནི་ཉམས་ཞིག་གླང་པོ་ཆེའི་སྐྲ་སྤུ་ངེས་ཀྱིས་བཀྲུབ་ནས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉེས་པའི་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆར་ལྟ་བུར་འབབ་པས་སྤྲིན་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡང་ལྷུང་བཟེད་འབུལ། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་འདུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉེ་ཀྱང་འདོད་པ་ལ་སྐྱོད་པ་ན་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་དུ་གཅོད་དོ། །སྤྱན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྤྱན་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་དེ་སྤྱན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །ཤེས་ལྡན་ནི་ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་མཆིས་ས་མ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་ལ་ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ནས་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ལ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐབས་མཁས་པ་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་མ་ངེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡང་སྟོན་ཏོ། །ཉམས་ཀྱི

སྣང་བ་ཞི་མེད་དོ། །དཔེ་སྒྲ་མ་མཁན་ནམ་སྟ་བུའོ། །འདོད་པ་རང་རྒྱུད་དང་སྟོང་ཉིད་འདོད་པ་རྣམས་པ་ནི་གཞུང་ནས་འབར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །གདུལ་བ་དགེ་ནི་དོན་རྟོག་གཉེར་བར་བྱ་བའི་དོན་ལ་ཚོགས་ཆུང་ངུས་དོན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་དགག་གོ། །དེ་སེམས་ཉིད་ཤས་ཀྱིས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྨྲ་བ་ཅིག
སྟོན་པ་སྟེ། །ངེས་རྒྱས་འགྲུབ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཁོར་བར་མི་འཁྲུལ་བ་ཅིག་དགོས། །ལྟོས་པ་རང་མི་འདུམ་པ་ལ་ཆགས་སྡང་མེད་པ་ཅིག་དགོས། །དེ་ལ་གཞུང་བ་རྫོམ་མེད་པ་ཅིག་དགོས། །དེ་ལ་དགོས་པོ་འབྲེལ་ལྟུང་དུ་ཤེས་པ་ཅིག་དགོས་པས་མཁས་པ་པ་སྐྱེད་ལེ་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱི་རུ་
གཅོད། །ལྟ་རྟ་གཞི་རྣ་ལྟེ་དང་། །རྟོག་ཚང་ས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་བར་འདོད་པ་ས་ཡུལ། །བཅད་པས་དེར་འདི་ནི་ཞེ་ཤེས་པ་ཀུན་གྱི་བའོ། །ཀུན་སྐྱེ་ཞིག་དགོས་ཏེ་དགེ་རིགས་ལྟ་སོགས་གྱི་མ་སྤྲོ་འདོགས་ཞེད་དུ་གཅོད། །ལྷ་རྟོག་ཞང་ཏུ་རྡུང་དེ་རྟོག་མེད་འགྲུབ་ལ་ཡིན་བས་ཕར་རང་རང་གིས་ཤེས་དགོས། །རྟོག་པ་ཅིག
རང་ལ་སྐྱེ་དགོས། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་བཀག་པས་མི་ཚེགས། །བསྒྲུབས་པས་མི་འགྲུབ་དཔེ་རང་ཉི་མ་ལ་ཞེན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཤི་དང་འདྲ། རང་སེམས་དགའ་མཆོད་མ་ནས་རང་གྲོལ་ལོ། །དེ་ཡང་། སྒྲུབ་དང་བདེ་ན་བ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །མཁྱེན་ཡོངས་སུ་མི་
དམ་དང་། །ཡམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །སྨྲ་ཡུ་དང་ནི་མི་ཆེན་ཞེས་དང་། །ཡིན་ཏན་རྟག་ཏུ་མཐོང་ལམ་དང་། །བསྒོམ་ཞེས་བྱ་བ་གདམས་ངག་གི །ཐ་ཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཞེས་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལས་རང་གི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོང་སྒྲིད་འབྲེལ་སྟོང་རྟགས་ལྡན་པ
དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣ་ལ་ཚོགས་པ་དང་། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱི་ན་བ་ཞིག་ནས་བསྒྲུབ་འཁུར་བའོ། །སྣང་སྲིད་འབྲེལ་སྣང་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ལྟ་བས། དང་པོ་ནི་ཤེ་ལྟུའི་རྗེ་སྒྲུབ་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་སྟེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ལ་བཙོན་པར་བགྱི། བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདང་། མིང་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་

༄༅། །སོགས་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་པས་སྟོང་པ་བཞི་སྟོང་དུ་བསྟན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །སྒྱུ་མ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོང་ལ།
གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ། སྒྱུ་མ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད། འགག་པ་མེད། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད། ཆོས་སོ་སོའི་མིང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྱུ་མའི་མིང་ཞེས་བློ་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མངོན་པར་ཞེན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་དམིགས
མེད་དུ་རྟོགས་ཏེ། བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་བརྗོད་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན
གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་། མོང་གལ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་ཤུ་སྟུག་གིས་འདམ་བུའི་ཚལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་གང་བར་གྱུར་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་བརྒྱ་ཆ་ལ་སོགས་པ་བའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་དེ། །ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ
པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ། མ་སྐྱེས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་མཆིས་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ནས། སེམས་ཅན
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱ་སྙམ་མམ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱར་སྙམ་མམ། གསོལ་པ་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། དཔེར་ན་སྲིན་བུ་མེ་ཁྱེར་གྱི་འོད་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པའི་གནས་སུ་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང
པོ་བསྐྱེད་པ་སྦྱིན་པའི་གནས་ལ་གནས་སམ། བཀའ་སྩལ་པ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ནས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་ན་དགེ་བ་བཅུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །དམིགས་པ་བ

བཞིལ་གདམས་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་ནི། གསོལ་པ་ཇི་ལྟར་བརྩོན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་ཞེས་བགྱི། བཀའ་སྩལ་པ། ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དབང་དེ་ན་པ། འདུས་བྱས། འདུས་མ་བྱས། རྟེན་འབྲེལ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་པོ་འདི་དག

ལ་བརྩོན་ན་བརྩོན་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་ནི། དེ་དག་ལ་བརྩོན་པའི་ཚེ་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བའམ། མི་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྨྲའོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་བའམ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བའམ། རྣམ་པར་བྱང་བ་བའམ། གཟུགས་ནི་ཚེ་རབ

དང་ལྡན་ཅིག་རྗེས་སུ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད། སྐྱེ་འགག་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། དུས་གསུམ་མེད་དོ། །འགོག་པ

ལ་གདམས་པ་ནི་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ལམ་ལ་གདམས་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བའམ་མི་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྨྲའོ། །རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་སྦྱོར་བར་ཡང་མི་བྱེད་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྔོན་གྱི

མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ལ་སྦྱོར་བར་བྱ་བའམ་སྦྱོར་བར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་འདི་དག་སྟེ། ཀ་སྨྲ་ང་ངས

རྒྱས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་འབྱེད་པར་མི་བྱེད། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དང་སངས་རྒྱས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ

དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའམ། དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྨྲའོ། །རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དང་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། བདེ་སྡུག་དང་། བདག་ཡོད་མེད་དང་། སྡུག་མི་སྡུག་དང་། སྟོང་མི་སྟོང་དང་། མཚན་མ་ཡོད་མེད་དང་། སྨོན་པ་ཡོད་མེད་དང་། སྐྱེ་འགག་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར

421

5

༄༅། །ཁྲུང་བ་དང་། དུས་གསུམ་དང་། ཡོངས་མེད་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་མི་བརྟན་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྤྱོད་དོ། །སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་མི་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གཞིག་དང་གཞིག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ
ལ་སྤྱོད་དོ། །བློ་རིབ་མེད་པ་འདི་པར་ཕྱིན་ནས་ཡང་དག་པ་ཞི་བ་ཞིའི་བར་གྱི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཕན་ཡོན་གྱི་ཆོས་བཅུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དགོངས་པ་མཛད་དོ། །ལྷ་རྣམས་ལ་བསྲུང་བ
མཛད་དོ། །གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོགས་ཆུང་དུས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་ཡང་སྐྱེ་ཚེ་ན་མི་ཟླ་བཞིན་ལྷུང་སྤོང་དུ་མི་འབྱེད་དོ། །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པའི། དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོ་དག །དད་དང་མཐོང་བའི་རིགས་ནས་རིགས། །བར་ཆད་གཅིག་པར
སྐྱེས་ནས་དང་། །ཕྱེད་དང་ཕྱེད་མིན་འོག་མིན་འགྲོ། །འཕར་གསུམ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཕྱུག་འགྲོ། །གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པ་དང་། །མཐོང་ཆོས་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད། །བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་གསུངས། ལྔ་རི་ལྔ་ཚུལ་གསོལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ནི་ཚེ་འཕོས་ནས་གང་དུ་འདོང་བ་ལགས། འདི་ནས་ཚེ་འཕོས་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། བཀའ་སྩལ་པ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་ཚེ་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དང་དང་པོ་རྣམས་ཏེ། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་རིས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དང་དང་པོ་ཉིད། མི་འི
ནང་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་ཕལ་ཆེར་དབང་པོ་རྟུལ་ལོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་ནས་ཚེ་འཕོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་མདོ་སྙིང་བསྡུས་སོ། །དང་བས་མོས་པའི་དགེ་འདུན་ནི་བསམ་གཏན་ལས་མཉམ་པར་གཞག་ཅིང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྒྲུབ་དོ། བསམ
གཏན་ཐོབ་པས་ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་། འབྲས་གཏན་ལུང་ལས་བསམ་མི་འདི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་དབང་པོ་མི་རྣོ་བ་དང་གཟུང་ཡང་དོ། །མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་སྨོན་ལམ་འདུག་གསུམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་སློབ་པ་ས་འདུག་མཚོན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་གིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། སངས་རྒྱས

བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འོང་ན་ཉུང་ངུར་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་དཀའ་རུང་ཡོད་དོ། །མི་ཕྱིར་ཐབས་ཤེས་མིའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་རྒྱལ་རིགས་སམ། བྲམ་ཟེ་འམ་ཁྱིམ་བདག་གི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། ཡང་སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་

པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མི་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་། ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གསུམ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་ནས་ཞིང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར

ཕྱེད་དོ། །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཤི་འཕོས་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཚངས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་ལ་དབང་བསྒྱུར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱེ་བ

གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཚེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་བདག་སྙོམས་འཇུག་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་ཚོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ

དགའ་རུང་ཡོད་དོ། །བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཉི་ཤུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དག །ཁམས་གསུམ་དུ་མི་སྐྱེ་བར་སངས་རྒྱས་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་མི་གྲག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདོད་པ་བཞིན་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་དཀོན་མཆོག

གསུམ་གྱི་སྒྲ་མི་གྲག་པའི་ཞིང་རྣམས་སུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པ་དགའ་རུང་ཡོད་དོ། །སྐྱེ་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཉི་ཤུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཚད་མེད་པ་བཞི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཐོབ་ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་སྐྱེ་བར་དེ་དག་ཏུ་དོན་བྱེད

པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་ཉམས་མེད་པ་ལ་བཞུགས་ནས་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་པར་སྤྱོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པ་དགའ་རུང་ཡོད་དོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཉི་ཤུ་དབང་པོ་རྟུལ་བ་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་གསུམ་གྱིས་ཉམས་པར་རྩེ་ཞིང་ཐབས

423

༄༅། །གཏན་དང་པོ་ལས་ཡང་སེམས་ཅན་འགྲོ་བ་པའི་སྨོམས་པ་རབ་འཇུག་པ་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་གོ་ལ་སོགས་པའོ། །མདོ་ནི་བར་འདུ་བྱེད་བསྡེད་པར་སྨྲ་ཅན་ཁ་དང་འབབ་ཞི་ཉིད་ཅན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལས་ཤེས་པ་ལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཞི་བ་ར་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆ་མ་སློ་གསུམ་མཆོད་བརྗོད། ཡང་རྒྱ་ན་དུ་ཞུགས་པ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐབ་པར་མི་སྤྱོད་པར་ཤག་ཞན་ཉི་ཤུ་ན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འཕར་བར་ང་མོ་ཉི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕར་བ་གཉིས་པ་ནི་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ང་གཞུང་ཡོད་དེ། བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་ཞིང་རྒྱ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕར་བ་གསུམ་པ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་པ་ལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སྤོབ་པ་དག་གཞན་བདེན་པ་བཞི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཚེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའོ། །སྐྱིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་བར་འགྲོ་བའི་དགེ་འདུན་ནི་སྤྱིན་པའི་ཞལ་སོ་ཏུ་ཕྱིར་པ་ལྷ་རྣམས་ནས། ཐམས་ཅད་དང་པ་རྣམས་ལ་ཐབས་ལ་སོགས་པས་བསྟན། གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པ་ནི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱ་ལ་གནས་ཤིང་ཕྱོགས་བཅུ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དང་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན། སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དག་མཐོང་ཞིང་དེ་དག་གི་མཚན་ནམ་བརྗོད་དོ། །དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྒྲུབས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱུད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་མི་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྟེ་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། །ཁྱད་མ་ཐོབ་པ་ངེས་པ་བཞི་ཀྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལོག་པ་སྤྱོད་དོ། །མཉེན་པ་ལ་གདམས་པ་བཞི་བ་སོགས་པ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཁྱད་མ་ཐོབ་པ་དེ་བཅད་པ་ལས། གཞན་སྣང་བ། འདི་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡིན་ཏེ་ཡང་ཅིག་ཅར་སྐྱམ་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤྱི་བས་ཁྱད་མ་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

191

མི་ལེ་བ་ལ་གནས་པ་ཞེ་བ་གསོལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་རློམ་སེམས་མེད་བསྟན། ཡེ་ཤེས་དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚམ་ཡང་ངན་སོང་རྣམས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་གསོལ་པ། །དེ་ལྟ་བུར་

མི་ལྡང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། ཡེ་ཤེས་དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ་། །ཆོས་ཉན་དེ་ནས་བདག་གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེད་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ཉམས་པར་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེད་པའོ། །སྤྲུལ་པ་དང་།

མངོན་པར་ཞེས་པ་བདུན་ལ་གདམས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། མིག་ལྔ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡོད་དོ། །ཤའི་མིག་གི་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་སོ་སོར་ངེས་པའོ། །ལྷའི་མིག་གི་ཡུལ་ནི་སྐྱེ་འཆད། འཆི་འཕོ་ཞེས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་

དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མིག་གིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཤེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ། །མངོན་ཤེས་དྲུག་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཞེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ། ལྷའི་མིག་གི་དང་། རྣ་བའི་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་ཤེས

པ་དང་། ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མངོན་པར་བདག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་རློམ་སེམས་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལས་དཔེ

ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུན་ལ་གནས་ནས་ཉི་ཤིང་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པ་ཐག་སྲིང་ཡོད་དོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོ་ཀྱིས་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྙིང་པ་དང་ང་རྒྱལ་སོགས

པའི་རློམ་སེམས་མེད་དོ། །མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རློམ་སེམས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའོ། །ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་ནི་ཉན་རང་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། མཐའ་མ་ཉིད་ཐུགས་ལ་སྐུ་ཆུང་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་ནི་མིག་ནི་གཟུགས་ལ་ཡིད་དུ

༄༅། །མི་ཉོང་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་མི་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ནི་ལུང་སྟོན་པ་གསུམ་སྟེ། དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ལྷ་ཡི་བུ་རྣམས་དང་། འཁོར་སྐྱོང་ཕྱག་དྲུག་བརྒྱ་ཡུལ་འདུས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཆེན་པོའོ། །ཚད་མེད་པ། དཔག་ཏུ་མེད་པ། དམ་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟག་ལ་སྤྱད་དོ་སྙམ་དུ། སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྟག་རྟོགས་སོ། །རྟོགས། རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་ཡུལ་ཐོབ་བོ། །འཐོབ། ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་ཆོས་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏོ། །ཐོབ་བོ། །ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་སོ། །སངས་རྒྱའོ། །རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱ་བར་འཚལ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བགྱིའོ། །བཀའ་སྩལ་པ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་ན། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་སྨྲ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྗགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཀྲམ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དང་། གང་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བས་ཁྱབ་པར་མཛད་དོ། །ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་ཆེན་པོ་ཁྱབ་པ་འདི་སུའི་མཐུ་ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཞལ་ནས་ལྗགས་བཀྲམ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་མཐུའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བ་ཐོས་ནས་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བལྟ་བའི་སླད་དུ་མཆིའོ་ཞེས་ཕྱིན་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་མཆོད་རྫས་མང་པོ

ཀྱི་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་མཆིས་སོ། །ཤུ་བྷི་སྦུའི་ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ།། །།ལེའུ་ནི་ཉམས་མཆོད་ལྡན་དང་བསྡོམ་པ་མ་ལ་ཡ་ཏ་ན་མ་ལ་པ་གཉིས་སྟོན། མཆོད་ལ་མ་ལ་གདམས་པ་ལ་ཞུས་ལན་གཉིས་ཏེ། དེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའོ། །སྒྲོ་
འདོགས་གཅོད་པ་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་དང་། བཏགས་པའི་དང་། མཐོང་བའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་སྟོན་པ་བསྟན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལས་དང་པོ་བསྟན་པའི་ཞུས་ལན་དང་། དགོས་པའི་མདོ་ནི་རྟགས་གཉིས་ལས་ཞུས་ལན་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་
འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྤོབས་པར་གྱུར་པ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱུང་ལྟར་སྤྲོབས་པ་སྐྱེད་ཅིག །དེ་ལ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པ་སྐྱེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། ལྷའི་བུ་རྣམས་
རབ་འབྱོར་གྱི་སྤོབས་པ་འདི་མཐུས་སྟོན་ནམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སྟོན་སྙམ་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཤེས་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སྨྲས་པ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཅི་སྨྲ་བ་དང་། སྟོན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུས་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་
མ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པའོ། །དགོས་པའི་མདོ་ནི་རྟགས་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་དམིགས་པས་མཚན་ཆད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བགྱི་བ
དེ་ཡང་གི་ཚིག་བླ་དགས་ལགས་ན། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ན། གང་ལ་གདམས་ངག་ཐོས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར། བཀའ་སྩལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་མིང་ཙམ་སྟེ། མིང་དེ་ནི་ནང་ན་ཡང་མེད། ཕྱི་རོལ་དང་གཉིས་ཀ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །དཔེར
ན་སྦྱིན་ལ་སྐྱེས་བུ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྩྭ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དང་། འབྲག་ཆ་དང་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པས་ནི་རྫུན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད། རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་

༄༅། །བདག་དང་། ཞི་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། མཚན་མ་དང་། སྨོན་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། དབེན་པ་དང་། དགེ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་།
འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། དེ་ཉམས་ཀྱི་ཀློག་ཀླར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྱུ་མ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནས་ས་དང་ས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལ
འདུས་པའི་བར་དུ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་དོ། ཆོས་ཉམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ་མི་དང་པར་ཏང་ཙམ་དུ་ཞེས་བསྒགས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེ་སྡང་བའི་སྐྱོན་བཅས
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོམ་པ་དེ་ཅི་དེ་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་མི་དང་བ་ཏང་ཏང་ཚུལ་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ
འཚལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་གཟུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མམ། གཟུགས་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་སྙམ་མམ། གཟུགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་སྙམ་མམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་གཟུགས་ཡོད་སྙམ་མམ། གཟུགས་མེད་པ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་སྙམ་མམ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འཐད་
ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་གསོལ་པ་ལ་མཚམས་ཅིས། བདག་ནི་སྐྱེ་འདོགས་གཅོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཙམ་ལ་བྱ་དགོས་ལགས་ཞེ་ན་ཉེར་བཞི་གཟུགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་།

མ་ཞི་བ་འི་ཚེ་ཀླུ་དགའ་བ་པོའི་སྲས་མ་ལ། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་སོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་བ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས། མཐོང་བའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟ་བ་ཡོད་ན་ཞེས་ཟེར་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ན། གཟུགས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དོ། །བསྒོམ་ལམ་ལ་གདམས་པ་བཞི་འདུས་ནས་ཀྱི་
ཕྱིར་ན་ཁྲིམས་ཀྱི་ལུས་མ་ཐུབ་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་པ་ལ་མི་འཇིགས་མི་དངང་ན་དེ་ཉིད་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ་རྗེས་སུ་བསྟན་པའོ། །རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།། ||
དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་མགོན་པོས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྱེད་པར་འཕགས་པའི་སྒོ་ནས་འདིར་བསྟན་པ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱུ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོར་བ་ཡི། །ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །ཐེག་པ་བདག་ལས་ཁྱད་པར་རབ་འཕགས་པས། །རྣམ་
རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་རྟེན་པ། །ཞེས་པ་ནི་གང་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ན། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པ་ལས་འཕགས། གང་ཞིག་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བའི་ངེས་འབྱེད་བཞི་པོ་ཁྱད་འཕགས། གང་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ན་རྒྱུ་དང་ཉེ་རེ་རྗེ་ཏེ་རྟེན་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བྱུང་བར་དུ
འཕགས་པ། ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་རབ་འཕགས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་ཐེག་པ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་པ་ལ་ཡུམ་གྱི་ཆུ་སྲུ་དང་ལས་འདས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་མི་ཤེས་རྣམས་ནི་གཟུགས་སོགས་ལ་
སོགས་པའི་དོན་ལ་ཐོག་མར་ནས་ཏེ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཁེན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས། མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཁེན་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་བཞི་ཡི་ཆོས་ལ་འཇུག་

༄༅། །ཇི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །དེ་ཞི་མི་འཕྲད་དེ། ཡོད་པ་སྣང་བ་མ་ཞི་ནུས། མེད་པ་སྤྱང་མི་དགོས་པ་ཡས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉམས་རྟོགས་ནི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རང་ལ་རྣམ་རྟོག་པ་ཡེ་ཤེས་སྐུར་ཆ་རབས་སྤྱན་པའོ། །གཞན་དོན་དུ་ནི་བརྟེན་པ་ཉིད་པའོ༔ །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འདི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་རབ་ཡ་གལ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་དབང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་དུ་འཕགས་སོ། །ལོ་ཀྱང་དེ་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དང་། ཉོན་རྒྱུ་དང་རྟོགས། རྒྱུ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྒྱུ། སྟོང་པའི་རྒྱུ། རྟོགས་པའི་རྒྱུའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་བཅུ་གཉིས་ནི། རབ་འབྱོར་གྱི་བཀའ་བཅུ་གསུམ་བསྡུས་པའི་དོན་ནོ། །ཤེས་པའི་རྒྱུ་ནི་དོན་མཚོང་རྟོགས་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་གསོལ་བ། ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཉིད་འགྲོལ་ཤེས་པར་འཚོལ་བས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། སྟོང་པའི་རྒྱུ་ནི་དེ་གཉིས་སྟེ། སྟོང་བ་བཞི། ཤེས་པ་བཞི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་བཞི། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤང་བས་ཚ་བ་བས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་ནམ་མཁའ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དེ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ། སྟོབས་འཇུག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱན་ཆེན་པོ་རི་མོ་ལྟ་བུ་ང་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེས་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ནི། དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་དོན་ཅན་དེ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་མ་དེ་ཞེན་པ་སོགས་ལ་སོགས་པ། །ཐེག་པ་གསུམ་ཆ་ར་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་པ་ལ། དོན་རྒྱུ་དུ་ནི་དམིགས་རྣམ་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་གསོལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱན་ནི་གང་ལ་གནས། ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའོ། །ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞུས་པ། གཟུགས་སྟོང་། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་རང་མཚན་བར་ཆགས་པ་ཤེ་བགས་དེ་འདྲ་ཤེས་པའི་སྤྱན་ནི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ཀྱི་ངེས་ཐབ་པའོ། །ཡུམ་ཐུང་གོ་བ་དེ་ཡིན་གཡས་ཏེ་གཟུགས་ལས་དེ་སྟོང་བར་བྱའོ། །འདིས་སྣང་བར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཞེས་མངོན་དུ་བྱའོ། །འདི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །འདི་ནི་མི་ཕྱིན་པའོ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་འཛིན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་གནས་པ་ནི་སྤྱོད་དོ། །བཀག་པ་ནི་སྤྱོད་མེད་པ་གང་ཞེན། སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཡང་

དཀའ་བར་རྟེན་ཅིང་ཐུབ་མི་མཐོང་བའོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཡོང་གྲུབ་རྣམས་སེམས་མ་བལྟས་མེད་ཀྱི། དེ་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ།
འོད་གསལ་བ་བའི་ཉིད་ནི་མོངས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སེམས་དང་མི་ལྡན་མ་བྲལ་བའོ། །སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་བཙམ་མེད་པ་ནི་མི་དམིགས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། ,།ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། སེམས་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་
ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཐབ་བཅས་སུ་མཆར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་ནི་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཁྱོད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་
སྲས་ཆོས་ཀྱི་བགོས་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ། ཟང་ཟིང་གི་བགོས་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱེ་མེད་པའི་ལེའུ་སྟེ
བཞི་པའོ།། །།ལེའུ་ལྔ་པ་དེ་ནས་ཕྱོགས་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི། །རྩེ་མོ་ཆེ་འབྲིང་གསུམ། བརྗོད་པ་སྐྱོང་དུ་དང་འབྲིང་དེ་བརྩོན་སྟོན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་གནས་བྲལ་དང་། །བསྟན་དང་བདག་མེད་དང་བརྗོད་དུ་མེད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་དང་པོ་འབྱིང་གི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
བསྒོ་ཞིང་འཛིན་མེད་པས་གང་ལ་འང་མི་གནས་པ་ནི་བདག་གིས་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པར་མི་དམིགས་སུ་ཞེ་འཚལ་ལགས་ཏེ། མི་ངེས་མ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞེས་མ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་གཞན་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བདག་གིས་འགྲེ་བ་བསྒྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ
ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་དག་པ་བཞིན་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱོ། དེ་རྣམས་མཐོང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བ་ལ་བཞེད་པ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མི་དངོས་བཞིན་པ་ཐམས་ཅད་གསལ། ཐུབ་པས་མ་ཆེས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་པར།

ཤེར་ཕྱིན། ༡

༄༅། །མཆིས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞིང་དེ་ན་མཆིས་པས་དེ་ལྟར་ནགས་ནས་བ་ལ་སོགས་པ་མ་མཆིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པར་མི་བགྱིའོ། །གྲོང་ཆེན་པོ་འདི་དམིགས་སུ་རྣམས་ནི་བཟང་བར་བཀོད་པས་བའི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པས་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་ཆོས་གང་ལ་མིང་དང་བརྡར་བཀྲི་བ་དང་བཏགས་པ་དེ་ཡང་། བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང་བརྗོད་དུ་མེད་པས་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱི་ལམ་ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་ནི་བཏགས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་དང་། སྟོན་པས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཇི་ལྟར་དུ་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་སོ། །ཙེ་མོ་འདི་ཉིད་ངེ་འཛིན་ནི། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །དེ་ལ་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྟོང་།
ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་བགྲང་ཡིན་པ། །དེ་དག་མཚན་མ་རུ་མི་མཐོང་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པས་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་པ་ལ། ཙེ་མོ་རྒྱང་དང་འདི་དམིགས་སུ་རྣམས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྟག་མི་རྟག་དང་། བདེ་སྡུག་དང་། བདག་ཡོད་མེད་དང་། ཞི་མ་ཞི་དང་། སྟོང་
མི་སྟོང་། མཚན་མ་ཡོད་མེད། སྨོན་པ་ཡོད་མེད། དབེན་མི་དབེན་ལ་གནས་པར་མི་བགྱིའོ། །ཙེ་མོ་རྒྱང་དང་འདྲ་ཕྲིན་ནམ་པ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ངོ་། །སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
དུ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྦྱར་རོ། །ཙེ་མོ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྦྱོང་པའི་ཚེ། ཕྲས་མི་ཐུབ་པས་བདག་ཏུ་བགྱི་བ་དང་། བདག་གིར་བགྱི་བ་ལ་གནས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་གནས་ན་གཟུགས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་
སྤྱོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་མི་འགྱུར། རྣམ་མཁྱེན་ལ་སློབ་པར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར

རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ལ་བསྒྲེའོ། །རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ། ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཛིན་པའི་དེ་ཙོ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མ་མཆིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་སྣང་དུ་གཟུགས་མ་ལགས་ལགས། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་
མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཡིད་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་སྐད་བརྟག་པར་འགྱུར། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་འཛིན་གྱི་ཀྱེའི་ལ་བ་ཡོང་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུང་དུ་མེད་མེ་
སོང་། །རྩེ་མོ་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་མར་མི་འཛིན་པ་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འགྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བར་ནི་མཚན་མའོ། །མཚན་མར་བཟུང་བ་ཅིག་ལ་བགས་ན་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞེ་རང་ཅན་དང་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལས། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ངེས་ཀྱང་ཅི་ཆེ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་
ཡོངས་སུ་མི་འཛིན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་རྟོགས་པ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལ་རྗེས་ཕྱིན་དང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའི་བར་དུ་ཕྱིན་དང་རྣམ་པ་བཞིན་འཛིན་པ་དུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་མོས་པར་གྱུར་ན། ཆོས་ཐམས་
ཅད་གཟུང་དུ་མ་མཆིས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ནས་ཡང་དག་པའི་མཐའི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་བ་འདི་ནི་ཕ་རོལ་མ་མཆིས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །རྩེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་གང་། གང་ཞེ། ཅི་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཞེ་ན།
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། མི་དམིགས་ན་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་མོ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནི་སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་མི་དམིགས་སོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མེད་ཅེ་ན་ཅི་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཉི་
ཉིད་དང་པ་ལ་མི་འཇིགས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ར་ཕྱུག་དང་མཐུ་ལྡན་པའོ། །མཐོང་བའི་རྟེན་དེ་འཛིན་ནོ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་དེ་མེད་ཉིད། །ངོ་བོ་མེད་པ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་དག་སྐྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །དག་པ་དེ་ཡི་མཚན་མ་མེད། །དེ་ཡི་མཚན་མ་རམི་རྟེན་པས། །སོ་སོ་མི་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་

༄༅། །དམིགས་པའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཐུགས་སྨྲས་པ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་རང་

ཉིད་ནི་ཇི་ལྟ་བུ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །བརྗོད་པ་ཡི་གེ་དམིགས་པ་དང་ཁ་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་དེ་ངེས་ཁ་སྦྱོར་མེད་དེ། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་སྐྱེ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྒྲེའོ། །བཅོམ་པ་རྫིང་གི་སྐུ་ནས་

བདག་པའི་ལུས་དག་ཡོངས་སུ་དག །ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་དག །སྒྲིབ་གཉིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་ན་རྒྱལ་བ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ནི་ཅི་སྐྱེ་སྤྱོད་པ་པོ།། །།སེམས་ཅན་ཀུན་ཏུ་རྣམས་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ཚོགས་མཆོག་ཆེ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་ལས། གཟུང་ཞིང་ཀུན་གཉིས

རྣམ་པ་ལས། བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྒོམ་པ་ལས། དེ་ནི་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། གཟུགས་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་སྡུག་དང་། བདག་ཡོད་མེད་དང་། ཞི་མི་ཞི་དང་། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་ཚུལ་

སྤྱོད་དེ་ཐབས་མི་མཁས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ལ་བསྒྲེའོ། །ཇི་ལྟར་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོད་དེ་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་དེ་ཐབས་མི་མཁས་པའོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཅི་ལྟར་ན་ཐབས་མཁས་པ་ཤེས་པར་རིགས་པར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས

དཔའ་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་ནི་ཐོ། གཟུགས་ལ་སོགས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞིང་ཤེས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྤྱོད་པ་མི་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་དེ། དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། ཞིག་པ་དང་། འཇིག་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། སྣང་བ་མཚན་མ་པ་དང་། སྤྱོད་མཚན་མ་པ་དང་། ཡོད་མི་ཡོད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ། སྤྱོད་པ་

ཅན་པོ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་གྲོལ་བར་བརྗོད་དོ། །དེས་ཀུན་ལ་བསྒྲེའོ། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་མ། ངས་ངས་རྒྱལ་གྱིས་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་སླར་བ་མེད་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨྲས་སོ། །ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཁྱབ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། དེ་ལྟར

ཐབས་ལ་མཁས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། གཟུགས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་སྡུག་དང་། བདག་ཡོད་མེད་དང་། ཞི་མི་ཞི་དང་། སྟོང་མི་སྟོང་དང་། མཚན་མ་ཡོད་མེད་དང་། སྨོན་པ་ཡོད་མེད་དང་། དབེན་པ་དབེན་མིན་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ཐབས་མཁས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅི་སྙམ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལས་སྦྱར་སྟོང་བཞི་སྦྱར་དང་། སྟོང་མི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་བཅུ་བཞི་ཉི་ཤུ་མི་དམིགས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་
ལ་གཞི་ཉིད་དེ་ལ་ཉིད་དོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་དུ་བ་ཉིད། །ཡུང་ལྡོན་པར་རྣམ་པ་ཐར། །གསུམ་པོ་ཐ་དད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག །དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །དེ་ལྟ་རྟོགས་འདུད་ཚད་མཐུན་ཏེ། །ཆུ་དང་དཔག་ཕྱིར་དང་ཚེ་ནུ་ཡོ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཆོས་མཆོག་ཆུ་དང་དྲོད་མིགས་རྣམས་དེ་དང་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་པ
ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཅད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་དེ་དང་དེ་བཞིན་ཡོད་དེ། དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཞི་བྱུང་དུ་ཞིན་མེད་པར་སངས་རྒྱ་འོ། །སྐྱེ་མེད་པའི་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དཔའ་བར་ཤོག་བཞག་སོགས་པའི་དེ་དེ་བཞིན་བརྒྱ་གི་ཕུ་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །ཆོས་མཆོག་འདྲེན་གི་ཞི་གནས་རྣམས་ལ་སྡོང་པ
ར་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཉི་ཤུ་རྣམས་པར་ཀྱང་ཀུན་གྱི་མཐུས་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་འདས་པ་དང་། ད་ལྟ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་དང་བདག་དང་སྒོམ་པ་ཡང་དག་བ་ཆེན་པ་ཚོམ་ས་ཞེས་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། ཇི་ལྟར་
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་འོ། །དེ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞི་རྣམ་པའོ། །དེ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་ཞེས་གནང་བའི། བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བ་ཤད་དེ་བའི་འདིར་ཡིན་ནོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་པར་མ་ཟད་ཕྱིན་པ་ཉམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་མཁར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལྷ་རི་ཁྱུ་ཀ་སོལ་བ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ལ་འདུས་པ་ཞིག་ལ་མི་དམིགས་པ་འདི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད། བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་མི་དམིགས

༄༅། །པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་མི་དམིགས་པ་ལ་གསལ་ཞེས་པ་ལེའི་བར་དུ་བྱུང་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཞི་བར་ཆུད་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ཕྱིར་བཟླས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལ་གསལ་ཞེས་པ་ལེའི་ཡོ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་མེད། །ཤུ་ཐུབ་ནས་
ཉེ་བ་མོང་ངས་པ་རྣམ་ཀྱང་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རྟུང་རོལ་ལས་དབང་ཕྱུག་ཏུ་བ་ཡང་མི་སྟོན་ནོ། །གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས། །གཞི་དང་དེ་ཡི་ནི་ཉེ་བ་ཡིས། །གཟུང་བ་འཛིན་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །སྤོང་ང་དང་འབྲེལ་སོགས་ཀྱི་ཐབ་གསེས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ། །
ཞེས་པ་ལས། རྣམ་རྟོག་གི་གོ་བའི་ཕྱིར་པར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འཁོར་འདས་ལ་ཞེན་པའི་ཆ་ནས་ནི་རྟོག་པ་ལ། དེ་གསལ་བ་ལ་སྣང་བ་ཅན་ནས་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཞི་ཡི་རྟོག་པ་དགུ་ལས། དང་པོ་མ་རིག་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཕུ་རིའི་ཕྱུགས་ཚོགས་འདི་དག་གིས་པ་སྔོ་སོར་སྒྲུ་བས་རྟེན་ལ་མ་རྟོགས་པ་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་གཟུགས་པ་དེ་སྐྱུར་བ་ཡོད་ན
མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཟུང་གསལ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ། སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མིང་དང་དབང་ལྡན་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་མིང་དང་བརྡ་བཏགས་ནས་མིང་དང་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནོ། །བཞི་པ་མཐར་
གཉིས་ལ་ཆགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་མེད་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་མི་ཤེས་སོ། །ལྔ་པ་མི་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་མི་ཤེས་ཤིང་མི་མཐོང་། དྲུག་པ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་རྟོག་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་དང་ཉན་རང་ལས་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའོ། །བདུན
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བརྒྱད་པ་མི་འབྱུང་བའི་རྟོག་པ་ནི་སྟོན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཀུན་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་པ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་ཅིང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའོ། །གཉེན་པོའི་རྟོག་པ་དགུ་ལ་དང་པོ་ཕུ་རིའི་ཕྱུགས་གསོག་པ། ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། །ཡམ་ཅན་ཕུ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པ་རྣམས་པ་དེ་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པོ། །གཉིས་པ་སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་རྣམ་པ་མི་དམིགས། གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་མི་དམིགས། བཞི་པ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས། ལྔ་པ་དེ་ནི་རྣམ་ཐར་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་དང་ཐར་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་མི་དམིགས། །དྲུག་པ་སྟོབས་
པ་བཅུ་གསུམ་པ་རྣམས་ལ་མི་དམིགས། །བདུན་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་མི་དམིགས། བརྒྱད་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་མི་དམིགས། །དགུ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་ཅིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས།
པར་འཇུག་པ་ང་བར་འགྱུར་རོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་ལས་ནི་སྦྱོར་བ་བཅུ། ||ལོ་དང་དེ་ནས་འདོད་པ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས། ཐབས་ཤེས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ན་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། ཐབས་ཤེས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་པའི་གྲོགས་པོའོ། །དེ་ཡང་། བདག་མོ་བ་ས་དང་པོ་
དེ་བཞིན་ཉིད་སྔར་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་ཐོབ་ནས། །རྟོགས་པ་དང་བརྟེན་པ་རྟེན་རྟེན་ཅན་གྱི། །རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་སུ་འདོད། ཅེས་པ་ལ། གང་ཟག་གི་རྟགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པ་རྒྱུ་མེད་པའོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ལྟོག་པ་བཞི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་རྒྱུ་མེད་པར་སྟོན་ཏོ། །རྟོགས་པ་དང་
ཉེར་བ་བསྒྲུབ་ཀྱིས་གསོལ་བ་ལ་ཞིབ་ལ་ངེས་སྐྱེད་དུ་འདྲི་ཞིང་། སྐྱབས་ནི་སྐྱེས་བུ་འདི་ལ་ངོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲུབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་བསླབས་པ་ཞིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ། དེ་ནང་དུ་ཕྱི་ནང་ལ་རྫི་སྐད་དང་ངེས་སྐད་དུ་ང་རང་བཞི། བཤད་འདུས་པ།
ཕྱིན་པ་ཡི་ཡིས་ཕྱིར་ཀྱི་རྗེ་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བ་ཡི་ཡོད་ཅིག །ཕྱོགས་པ་དང་ཕྱུང་པོ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་ཞིག་ཡིན་རྣམ་པས། གཉིས་པ་སྟགས། གསུམ་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེ། བཞི་པ་རྟེན་འབྲེལ། ལྔ་པ་བ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྣམས། དྲུག་པ་སྟོང་པ་ཉིད། བདུན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས། བརྒྱད་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ། དགུ་པ་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མི་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཡང་ཕྱིར་ཀྱིས་གསོལ་པ། གཟུགས་ཀྱང་གནས་པ་ལགས། ཚོར་བ་དང་གནས་པ་ལགས། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ལྟར་བཟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་ལ་

ཀ 191

༄༅། །བམ་པོ། །སྐྱེས་བུ་བཏགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་ངེས་པར་འགྱུར་ལྟ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལས་དང་པོའི་སྒྱུ་མ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་དམ། གཉིས་པ་སྒྱུ་མ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ཡོད་དམ། གསུམ་པ་སྐྱེ་འགག་མེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་མེད་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ། བཞི་པ་དེ་བཞིན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དང་འདུ་ཤེས་དང་ཐ་སྙད་ཡིན་ནམ། ལྔ་པ་བརྗོད་དང་བརྡ་དང་ཚིག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་འགྱུར་རམ། དྲུག་པ་བརྗོད་དང་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡུལ་ལས་ཡོད་གསུམ་མེད་དམ་སྐྱེ་འགག་[illegible] ལ་བསྒྲལ་བས་བཟུམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ། བདུན་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ། བརྒྱད་པ་འབྲེལ་བའི་དངོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ཡུལ་ལ་བསླབས་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ། དགུ་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་སྒྱུ་མ་ལ་བཞིན་པ་བརྒྱད་ལྔ་ལྡན་ལྟ་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ལ་སློབ་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་འཛིན་མེད་དོ། ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། དེ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་བ་ཉན་ཐོས་ཤིང་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ལགས་སམ། བཅུ་པ་འཇུག་པ། ཐབས་མཁས་པའི་དགེ་བའི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཉོན་མི་འཇིགས། ཐབས་མི་མཁས་པའི་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་དང་ལྡན་ཉིན་ཅན་འཇིགས་སོ། །སེམས་ཅན་མ་འགག་ང་བཅོ་ཉིད་སོགས་ཀྱིས། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཤེས་ལ་སོང་སྟེ་ཡིན། །ཞེས་པ། ཐབས་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་མི་དམིགས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་བར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་དེ་མི་དམིགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ལྡོག་པ་ཐབས་མཁས་ལ་མ་མཁས་པ་སྡིག་གྲོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་སྐྱོང་པ་ལས། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་བར་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་བསྟན་པའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་སྦྱོར་ཞིང་ཉན་རང་གི་ཡིད་ལ་སྦྱོར

པ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་དགུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་དགུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་
བར་སྤྲོ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཆོས་དགུ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། དེས་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་ཆས་སུ་བསྒྱུར་བ་མི་སྐྱོ་བ་གཞན་གྱི་གོ་མི་འབྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ
ཕྱིན་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སྟོང་པར་ཡིན་གྱི་གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དགེ
བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཆོས་དགུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འཁོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གཏོགས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་མི་འཇུག་པའོ། །དགེ་བའི
བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་བསྒོམ་ཞིང་དམིགས་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ
དང་མི་ལྡན་པས་གཟུགས་སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་ཞིང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམས་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རོ། །སྐྲག་པ་ནི་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་འཇིགས་ཤིང་དངངས་སྐྲག་གོ། །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་བྱད་དུ་བྱས་པ་བདུད། །ཁྱད
ཚོས་པས་མ་ལ་བཞིན་སྐྱོབ་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་དང་བཅས་ནས་སྟོན་པ་ལས། དང་པོ་ཉེས་འཛུད་པའི་བདུད་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་པ་མེད་པར་བྱེད། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་མ་ཡིན། ཆོས་དང་འདུལ་བ་མ་ཡིན། རང་བཞིན་བྱུང་བ་བསྐྱོད་དེ་ཁྱེད་དག་ལ་ཉན་པ་ཁས་སོགས་པར་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ།

༄༅། །ཇི་ཏོག་པ་ལ་ཕྱི་པར་བདུད་སྡིག་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་དབང་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་གྱོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཟེར་བའོ། །གསུམ་པ་ཁང་ཆེན་པའི་འདུད་ཀྱི་ལས་ཉེ་ཉན་རང་གི་གསུང་རབ་ལ་སྐྱོན་པར་བརྗོད་པའོ། །བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནུབ་ཕྱིན་པའི་བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་ཐོན་ལ
ཕྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་ནས་ཀུང་མེད་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡང་མིན་པས་སངས་ཀྱང་མི་རྒྱ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བའོ། །ལྔ་པ་སྟོང་པ་དང་པོའི་བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་མིག་ནི་བདག་གམ་བདག་གིས་སྟོང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འཕྲུལ་པའི་བར་ནི་འདུག་གམ་བདག་གིས་སྟོང་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བས་ཕྱིན་པ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་བའོ། །དྲུག་པ་ཆེད་སྤྱོད
བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་ན་ས་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་བའོ། །བདུན་པའི་བདུད་ནི་གཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚ་བྱང་དང་འབྲས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བ་བཟློག་ཅིང་། ཉན་རང་གི་ཡིད་ལ་བྱ་བ་འདེབས་
པར་སྟོན་པའོ། །བརྒྱད་པ་མཁན་པོར་སྤྲུལ་པ་པོ་ན་ཀྱིས་ཆ་བྱང་དང་འབྲས་པ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཟློག་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་བའོ། །དགུ་པ་ཕ་མའི་ཆ་བྱང་དང་འབྲས་ནས་ཁྱེར་བ་རྣམ་ཀྱང་ལ་ག་དང་མགོ་པོ་རང་ཅན་པ་མེད་པས་ཉན་མོང་བ་པར་འགྱུར་
ཀྱི་ཞེས་པའོ། །བཅུ་པ་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱང་དང་འབྲས་ནས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དངོས་པོ་ཆོས་རྣམ་ཚ་ལུང་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་ལྷ་ཡི་གཙོས་སྟོན་པ་ནི་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་པོ་ར་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱིས་ཉེས་ཀྱང་ཡོང་ངས་སྤྱོད་དང་བར་བྱའོ། །སྒྲུབ་ལྟ་བུ་ལྡེའུ་སྨྲ་བ་བདུན་པའོ།། །།ལེའུ་འདིར་ནས་རིགས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ
བཅུ་གསུམ། དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག །ཚད་དང་བྲལ་བ་ལྔ་སུམ། །སྨོན་ལམ་བྱ་བ་ལུ་མ་རྩ་སོ་ལྔ། །འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་དགུ། ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་དྲུག་ལ་སྦྱོར་ནོ། །དང་པོ་རིགས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ནི། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤོང་བ་དང་། །དེ་ཉིད་ཕམ
སྤུ་གཏུགས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེར་བཅས་པ་དང་། །སློབ་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རིམ་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མེད་འཇུག་པ། །འཇུག་པ་རྟེན་ལ་བཞུགས་ཞེས་བྱ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བསྟན་པའི་རིགས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་ཡིས་གསོལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་བཅུ་གཅིག་བསྟན་པ་ལ་གཏོགས། གཉིས་

སྐྱལ་པ། ཚིག་གི་དོན་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་བསྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། །ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་ཚིག་གི་དོན་མེད་དོ། །དཔེར་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སློབ་པ་ལ་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་བརྒྱད་ལ་ཚིག་གི་གཞིའི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །རྨི་ལམ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་བྱུང་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་བརྒྱར་ལ་ཡི་གི་དོན་མེད་... །སྒྱུ་མ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་བྲལ་བ་ཡི་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་མའི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་ཚིག་གི་གཞིའི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན། །ཆོས་མཆོག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་བྲལ་བའི་དཔེ་ཉིད་ཀྱི་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལ་ཚིག་གི་གཞིའི་དོན་མེད་དེ། །ནམ་མཁའ་ཡི་ཕྱིར་དོན་བསྟན། མཐོང་ལམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་བྲལ་བའི་དཔེ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་གཞི་མེད་དོན་བསྟན། །སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་བྲལ་བའི་དཔེ་ནི་གཟུགས་ལ་
སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་མ་འཇུག་པ་རང་འབྱུང་ནི་མེད་པ་ལ་གནས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དུ་གནས་མེད་གཞི་མེད་དོན་བསྟན། །གཉེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་བྲལ་བའི་དཔེ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པ་དགོང་
འཆར་བ་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ན་མེད་དོ། །སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་བྲལ་བའི་དཔེ་ནི་བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་བཏུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་བྲལ་བའི་དཔེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིང་ལས་སྤྲུལ་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་མཆོག་པ་རྣམ་པ་སྤྱོད་པ་གནས་
མེད་དོ། །ཤེས་རབ་སྤྱོད་པ་རྗེས་བཅས་པ་མཐའ་བྲལ་བའི་དཔེ་ནི་དཔེ་ཉི་མ་ཟླ་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་དོ། །སློབ་མ་སྟུན་མོང་ཡིན་པའི་དཔེ་ནི་བསྐལ་པ་ཐར་པ་ལ་སྦྲུལ་ཆུ་བོ་ལ་གནས་མེད་དོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སོ་སོར་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་བྲལ་བའི་དཔེ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་རྟོགས་
པ་མི་མངའ་བ་འཇིག་པའི་དེ་ནི་ཉི་ཟླ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པས་ལས་རྒྱུ་མཚན་ལ་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཚིག་གི་གཞིའི་དོན་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་དང་ཡིན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་

༄༅། །སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོ་བསྔོ་བ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ཡང་མགོན་པོས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འདྲེས་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ཤིག་ཐ་དད་རྫས་ཡིན། །བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་རྒྱུ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལ་དབྱེ་བ་མེད། ཆོས་ཀྱི་དོན་ནི་རྟོགས་པའི་མང་ཐབ
འབྱེད་པ་ཡིན། །དེ་ནི་ཐུབ་པ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐུན་མོང་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་དང་དེ་ལྡང་དབྱུང་རྟོལ་སོགས་པས། ཐུ་འི་ཐུབ་པ་དང་སྤྲུང་རྟོ་འཕྲུལ་བཞེས་པ་ལྷ་དྲུའོ། །དམིགས་པ་ཆོས་ཉམས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ཡང་དགེ་ལེགས་པ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟེན་འབྲེལ་ལ། །ཁ་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཆོས་དང་།
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཆོས་དང་། །གདོད་མ་དྲུ་ཐུབ་འདུས་མ་བྱས། །སློབ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་ཉམས་དང་། །ཁང་དགོས་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན། །ཞེས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི། ཐང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྐྱོང་བས་མེད་མི་གནས་པ་ལ་ལྷ་བའོ། །ཆེ་དང་ཆུ་བའི། ཡིན་ཅན་ཀུན་ཆེ་བཞིད
སེམས་དང་། །སྟོང་དང་རྟོགས་པ་དང་བཀྲ་ཤིས་པ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི །ཆེ་དང་བྱུ་བ་ནི་ངོ་ཅེས་བརྗོད། །ཆེན་པོ་ལྔ་ལྡན་གྱི་བ་དང་བ་ལ་སོ་ཐར་དཔའ་ཆེ་བའི་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། ཅིའི་སླད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི། བཀའ་སྩལ་པ། གསུངས། ཅན་གྱི་སྐྱེ
པ་ཆེན་པོ་ངས་རི་ཕྱུལ་བྱུང་ལམ་ལམ་ཏུ་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྦྱང་པོ་ངེས་བ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཉམས་སོ། །རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། སྣང་བ་པོ་ཆེའི་སེམས་དང་། མི་འགྱུར་བའི་སེམས་དང་། ཕན་པ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དང་། ཆོས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོའི་ཕྱིར
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱིའོ། །སྤྱིར་རྩ་ཆེ་བ་ནི་ལྔ་རིའི་ཐུབ་གསོལ་བ། བདག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་ལ་སྤོབས་པ་སྐྱེའོ། །བཀའ་སྩལ་པ། སྤོབས་པ་སྐྱེད་ཅིག །སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི་དེ་བའི་སྒྲུབ་པ་བུ་ཉན་གྱིས་བརྟག །ཡང་དེ་ལ་
དཀར་ངང་དང་འབྱུང་ལ་ཤེས་ནས་ངེས་རྒྱུས་བར་ལྟ་ཉུང་ཕྱིར་བཀྲ་ཤིས་སྤྱང་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱིའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་བ་སྤྱོད་པ་ཞེས་ལེགས་པ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ཁྱུད་བའི་བཞུགས་ལ་ཡིན། །ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། གཟུགས་ཞེན་པའི་ང་ཡང་ཞེ་སེམས་ལ་འདི་

191

དམིགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཀྱིས་སྣ་བ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་ན་གཟུགས་ནས་ནམ་མཁའ་ངལ་ཡལ་འདས་པའི་བར་དུ་ལྷག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ནོ། །རྟོགས་པ་ཆེ་བ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་གསོལ་པས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་དེ་ལ་བཅས་ཁྲུང་སྐྱོ་བ་སྐྱོང་ངོ་། །བཀའ་སྩལ་པ། །སྨོན་པ་རྒྱུ་ཀྱི་མི་ཤིག །
རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། ཀྱེ་རྒྱ་བ་ཀྱི་སེམས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་སྤྱོད་མོ་ངམ་ཡིན་པའི་སེམས་དེ་ལ་འདང་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་བརྡ་སྐྱེ་བ་རམ། ལྟག་པ་འམ་འཐེལ་ཁྱི་བ་བམ་ཁྲོ་ཚོ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་སུ་མི་མཐོང་ངས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྦྱིན་པ་ནམ་པ་བཞི་ལས་ཐོ་ཚའི་སྒྲ་པའི། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དགུ་གིས། །དེ་དག་སོ་སོར་འབྱུང་པ་དང་། །ཐོ་ཆ་ནི་སྐྱེལ་བ་གང་ཡིན་པ། །དུས་ཚོད་དྲུག་གིས་ཡང་དག་པ་བཤད། །ཅེས་
པས། ཤུམ་ལས་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ལ་ཡང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་དོན་དེ་ལ་སྤོབས་པར་བགྱིད་ལགས་སོ་གྱིས་ཤིག །གསོལ་པ། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཤིང་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། གང་
གི་རྫ་ཅི་མ་ཀྱིས་ན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བྱ། གང་པོས་སྨྲས་པ། སེམས་ཅན་ཁྱེད་བྲལ་གྱི་ཚེ་འདི་དོན་དུ་གོ་ཆ་གྱོན་པས་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏེ་གཞི་ཙམ་ལ་ཆུ་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་བགོ་བ་མི་ཁྲུ་སྒྲུལ་ཐུབ་ལ་གོ་ཆ་གྱོན་པ་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་ཡོངས་སུ་མ་ཉན་པའི་དོན་དུ་རྫོགས་ཆ་བགོ་
པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་བཏང་ངོ་ཞེས། །མ་ཆགས་པར་གཏོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པ། དེ་ཉིད་མི་གཙང་ས་མ་འདྲེས་པར་གཏོང་བས་རྣམ་རྒྱལ་སྦྱིན། དེ་ཉིད་ཡི་མཐུན་པ་མེད་པར་གཏོང་བའི་ཚུལ་ནས་བ་ཐྲ་རང་ཡོ་ཆས་སྦྱིན་པའི་ཚུལ་ནས་གཏོང་བས་
བཙོན་འགྲུས། མ་ཡེངས་པའི་ཚུལ་ནས་བསམ་གཏན། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་མི་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ལྟར་དྲུག་ཅར་ལ་ཡང་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཀའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་བོ། །དེ་ལ་སྦྱིན་གྱི་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ནས་གནས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དག་རྣམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ

ནི་སེང་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་དང་པོའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པའི་འཇུག་པ་བཞི་བདག་གིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བགྱི་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འཇུག་པ་བཞི་བདག་གིས་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པའི་དོན་བྱེད་ཀྱང་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའོ། །ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི། བརྩེ་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དྲུག །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་དག་
ཡིན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཅུ་དང་། །གཉེན་པོ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལ་སྙིང་རྗེའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བྱམས་མའི་བུ་གང་པོས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འ
བའི་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་གྱོན་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་གོ་ཆ་བགོས་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
འདི་སྣང་བས་ཁྱབ་པར་འགྱུར། སྟོང་གསུམ་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྒྲ་བརྗོད་དོ། །དེས་དེ་ཐོས་ནས་དགའ་འཕང་ཡི་བ་སྟེ་དེ་ནས་རྣམ་པར་ལྷུང་ངོ་། །དེ་ནས་ནམ་མཁའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དང་གཞན་ནས་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པ་དེར་སྐྱེའོ། །ཇི་
བཞིན་དུ་སྒྱུ་མ་མཁན་དང་དག་ཤིན་རྗེའི་འདོམ་རྗེ་ལ་སྤྲུར་རོ། །སྦྱིན་པའི་ཚོགས་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་ཏེ་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་ལ་སྒྲ་བཞིའི་རྒྱལ་པོར་སྤྲུལ་ནས། ཟས་འདོད་པ་ལ་ཟས་སྦྱིན་པ་དང་ཕྱིར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཆེ་རྡུ་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ
ལྡུག་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བཅུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་འགོད་དོ། །ཇི་ལྟར་བཟོད་པའི་ཚོགས་ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་རྡོ་དང་དབྱུག་པས་རྡེག་ཅིང་ཡིད་ལ་སོགས་པ་ཡོད། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ

ཀ

༄༅། །ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་མཛད་དོ། །འཇུག་པའི་སྐབས་པ་དགུ་ཡི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྙོམས་འཇུག་སོགས་དང་། །མངོན་ཤེས་རྣམ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དང་། །དམིགས་པ་ཡེ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། །འཁོར་བ་སྒྱུ་མ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། །ཆེད་དུ་སྤྲུལ་པ་མཛད་ཅེས་ཟློག །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཇུག་པའི་སྐབས་པ་ཐེག་ཟློ་ཞེ་ན། །འདོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལ། ཤ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། གང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་དྲིས་པའི་ལན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་ཚད་མེད་པ་བཞི་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་འི་རོ་མྱོང་བར་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པར་སྒོམས་པའོ། །སྤྱིར་སོགས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་སྙོམས་འཇུག་ཟུང་གཉིས་པའི་ཆ་ནས་སྒྲུབ་པ། སྔ་བ་ཞི་ཆ་ནས་རྩོལ་བ་ཅན། མི་བཟོད་པ་སེལ་བའི་ཆ་ནས་བཟོད་པ། མི་གཡོ་བའི་ཆ་ནས་བརྩོན་འགྲུས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་གྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་ རབ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིན་ཆ་བསྡུ་ས་དང་ཕ་ར་ཚེ་ཆེ་དང་དུ་བརྗོད་པ་མཛད་དོ། །ལམ་གྱི་འཇུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པའོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞི་ཞེན་ཆགས་མེད་པའི་ཚུལ་ནས་སྦྱིན་པ། མི་དགེ་བ་སྤོང་བ་བསྲུང་ཚུལ་ཁྲིམས། ཚད་མེད་ཀྱི་བཟོད་པ། ཚད་མེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས། ཚད་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན། ཚད་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བོ། །མི་དམིགས་པའི་འཇུག་པ་ནི་སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན། རྣམ་པ་དང་མི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ལམ་གསུམ་དང་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་སོགས་སྤངས་ཀྱང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་སྒྱུ་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་འཇུག་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་གནས་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་པོ་ལ་མི་དམིགས་པའོ། །ཆེད་དུ་སྤྲུལ་པའི་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ཉེ་བ་ཡི་སེམས་མ་འདས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཡི་བར་དུ་རྣམ་པར་མི་སྨོན་པའི་ཚུལ་དུ་མི་དམིགས་པ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པའོ། །གཟུགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྣང་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་ལ་རྒྱུ་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ས་ལ་རྒྱུ་ས་ཞེས་

༡༩༡

ཏ 191

༄༅། །ཇི་ལྟར་སེམས་ལ་བསྐྱེད་པས་ཡུལ་དང་སེམས་ཀྱི་འཕྲེན་འགྲུབ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་ལ་ཞིང་འཛིན་གསོ། །ཁམས་མ་བཏགས་ཀྱི་ཆོ་གས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་བཞུགས་ས་ཤིང་ཆོས་གང་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོ་གས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་ཡུལ་ལྡན་བཞིན་པ་དག་ཡ
འགོ་དེ་ཅིང་། ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་འགག་པ་འགག་པ་འམ་གཞན་ནས་ཉེ་བར་སོང་ངེས་ནང་དུ་རྣམ་བྲང་ངམ། ཀུན་ཏུ་ལམ་པ་ཡོལ་མི་དམིགས་སོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོ་གས་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་ལ་ཆུ་བོ་འམ་མཚན་ཉིད་ཅིག་གིས་ལམ་ཀྱི་བཞི་མ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོ་གས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོ་གས་ཤེས་མ་དེ་ནང་ལ་ཕྱུང
ནས་དེས་ཞིན་སོང་གསུམ་དུས་པ་བཏགས་ནས་ཡང་ཕྱི་ནང་གཏུག་ལ་འབྱུང་བ་ཞིང་བརྟུད་ནི་དེ་ཉིད་སུམ་དུ་སེམས་ལྷུ་སུ་ཞིམ་ཁྱབ་པོ་འམ་མཚན་བརྟེན་སེམས་ཅན་གང་ཡང་ནང་སོང་ནས་བརྟན་ནས་ཕར་ཕྱིན་ལ་བགོད་པ་ཡོད་དམ། བགོད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་ལས་བཅུ་གཉིས་ལ་སྦྱར་རོ། །ཕྱག་མཚོན་ཀྱི་ཆོ་གས་ནི་དེ་དགེ
མཚན་ཉིད་སྦྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དུ་གཅེས་མ་ཆོས་པ་གཅིག་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅི་འགྱུར་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། པོ་ཆ
དབེན་སྟོབས་སུ་བཟུང་མ་བཅུ་སྐུན་ཅ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཙན་པར་བཏགས་སོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནི་མི་བདེན་པ་མི་ཚུགས་པ་མེད་པར་མི་ཕྱིན་དེ། ཐེ་ཚོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམས་དང་རྣམ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་པ་ལ། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གྲོལ་བའོ། །ཁམས
པོ་ཆ་སུ། །མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བ་འདི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དག་ཡིན། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ། འབྲུལ་པ་འདི་དག་པོ་བརྒྱ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། རྟག་བཟུང་མ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉི་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བ་སྟེ། མེད་པ་དང་དབེན་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ལ
སྦྱར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལེའུ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་པའོ།། །།ལེའུ་འདི་ནས་ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་ཀྱི། །སྐྱེད་པ་བཅོ་བརྒྱད། །ཀྱང་དེ་འདིར་ན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སྟོན་ཏོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་གང་ལ་ལགས། སེམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར

ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ག་ཞེས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཞུགས། ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ལ་གནས། ཐེག་པ་དེས་སུ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་ཞེས་ཞུ་བ་ཕུལ་བའི་ལན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཞུས་བསྟན་པ་ལ་ལས། ཐབས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་[illegible]
པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ནང་གི་ཆོས་མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཐེར་ཟུག་ཀྱང་མ་ཡིན་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་མིག་གིས་སྟོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ལ་བསྒྲེའོ། །[illegible]
ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་པའོ།། །།ལེའུ་འདིར་ནི་ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་བསྟན། ལམ་གྱི་ཚོགས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན། [illegible] ཞེས་པ་བརྗོད་ཅིང་ །ངང
པོ་གསུམ། [illegible] བསམ་གཏན་བཞི། ཚད་མེད་པ་བཞི། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། མཐར་གནས་དགུ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཡི་གེ་ལ་འཇུག་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སྒྲ་ག་དང་། བརྟན་པོ་ནི་ཤུར། །དེ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ལམ་དང་གཟུངས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་པའོ།། །།ལེའུ་འདི་ནི་ས་བཅུའི་ཚོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་བསྟན། ས་ཡི་ཚོགས་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་
རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། །བསམ་པ་དང་ཕན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད། །གཏོང་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། །དམ་ཆོས་དམིགས་པ་ཚོལ་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་སྐུ་འདོད་དགའ་བ་དང་། །ཆོས་
སྟོན་པ་དང་བདེན་པ་ཡི། །ཚིག་ནི་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ཤེས་པར་བྱ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་སྦྱོང་བརྒྱད་ནི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཐུབ་པ་གཟོ་དང་བཟོད། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ། །བཀུར་སྟི་ཉན་ལ་བརྩོན་པ་དང་། །བརྒྱད་པ་སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་

༄༅། །བརྗོད་ན། །གསུམ་པའི་ས་སྦྱོང་ལ་ནི། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་། །འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་དང་། །ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་བཅས་པ་དང་། །རློམ་མེད་དང་བདག་ཉིད་ངེས་ལྡན། །བཞི་པ་ལ་ནི་སྦྱོང་
བཅུ་ནི། །དགོན་གནས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་། །སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྡོམ་ཉིད་དང་། །བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྨོད་པ་དང་། །སྐྱོན་དང་ལྡན་དང་བདོག་པ་ཀུན་གཏོང་། །མི་ཞུམ་པ་དང་ལྟ་བ་མེད། །ལྔ་པ་ནི་སྤོང་བཅུ་ནི། འདྲིས་དང་ཁྱིམ་ལ་ཞེན་པ་དང་། །འདུ་
འཛིར་རྒྱུར་པའི་གནས་དང་ནི། །བདག་སྟོད་གཞན་ལ་བརྙས་པ་དང་། །མི་དགེ་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། །རློམ་པས་ཁེངས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག །ཡིད་གཉིས་ངང་ནི་ཉོན་མོངས་བཟོད། །ཕ་ཚུལ་འདི་དག་རྣམ་སྤངས་ན། །ས་ལྔ་པ་ནི་ཡང་དག་ཐོབ། །དྲུག་པའི་སྦྱོང་ལུགས་བཅུ་གཉིས་ནི། སྦྱིན་དང་ཚུལ་
ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། །ཉན་ཐོས་དང་ནི་བསེ་རུ་ལ། །དགའ་འདོད་སྐྲག་པའི་སེམས་སྤངས་ནས། །བསླངས་ན་ཞུམ་མི་འགྱུར་བ་ཀུན། །བདོག་པ་ཡང་ནི་དགའ་མེད་པ་དང་། །དབུལ་ཡང་སློང་བ་མི་སྐྱོང་བས། །ས་ནི་དྲུག་པ་ཡང་དག་ཐོབ། །བདུན་
པའི་སྤོང་ལུགས་ནི་བཞི་བཅུ་ལས་མི་མཐུན་པར་ཕྱོགས་ནི་ཉི་ཤུ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །སྲོག་དང་གང་ཟག་ཆད་རྟག་དང་། །མཚན་མ་རྒྱུ་དང་ཕུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་ནི། །ཁམས་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་གནས་དང་། །སེམས་ནི་ཀུན་དུ་ཞུམ་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་
མཐོང་ཞེན་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་། །དེ་དང་འགལ་བ་འཇིག་པ་ནི། །ཉི་ཤུ་པོ་ནི་རྣམ་ཆད་པ། །དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་ཐོབ། །དེ་ཉེས་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། །སྙིང་
རྗེ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་དང་། །ཆོས་མཉམ་ཉིད་དང་ཚུལ་གཅིག་ཤེས། །མི་སྐྱེ་བ་དང་བཟོད་ཤེས་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན། །རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་སྤོང་། །ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། །ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། །སེམས་དུལ་བ་དང་

ཐམས་ཅད་དུ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཆགས་པ་འདིས་མི་གནས་འདོད་པས། །ཞིང་གཞན་དུ་ནི་ཉམ་ང་འགྲོ་དང་། །ཀུན་དུ་བདག་གི་ངོ་བོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཉེ་སྒོ། །བརྒྱད་པ་འདིས་སྨོན་བརྒྱ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པས་བཅུ་པ་དང་། །
སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་སྣང་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་བརྟག་གཅིག་སངས་རྒྱས་བསྟེན། །དྲུག་པོ་ཤེས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི། །ཞིང་སྦྱོང་སྒྱུ་མ་ལྟར་གཟུགས་དང་། །བསམས་བཞིན་སྲིད་པ་ལེན་པ་དང་། །ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བ་ཤད། །དགུ་པ་འདིས་སྨོན་བརྒྱ་གཉིས་ནི། །སྟོན་ལམ་དག་ཉིད་བཟང་ལས་དང་། །ཐུ
འགོག་ལ་པའི་སྐད་ཤེས་དང་། །སྤོབས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དང་། །མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་མཆོག་དང་ནི། །རིགས་དང་རུས་དང་ཚེ་འབྱུང་དང་། །འཁོར་དང་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི། །ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། །ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཤེས་སོ། །གང་གིས་སངས
རྒྱལ་བར་གནས་པ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །བརྟུལ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གཅོད་པའི་ཞུས་ལན་ཡིན། །གཉིས་པ་རིའི་ཚོགས་ལ་གསུམ་ནི། མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི
ཕྱིར་ར། །གཉིས་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པ་གང་ཞིག་རྟོགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་བཞི་པ་བསྟན་པ། །རབ་འབྱོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དེ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་བརྟགས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པར་ཟད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད
ནི་ཁམས་གསུམ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གཉིས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ། ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན་སྨྲས་པ་ཐེག་པ་དེ་ནི་གནས་པ་མེད་པ་སྟེ

༄༅། །མེད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བཅུ་དགུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ག་ལ་ལྟ་བུ་ལ་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེས་སུ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་ཞེས་ཟེར་བ་ཐེག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་འབྱུང་བ་དང་། གང་གིས་འབྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པའི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་དུ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཆོས་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དང་ལས་བཅུ་དམིགས་སུ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཙོ་བརྒྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་འབྱུང་ཞེ་ན་ནི་ལྟ་བུ་བཅུ་གཅིག་པའོ། ‖ ལེའུ་དྲུག་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་སྒྲུབ་པ་ལ། ཐོབ་པ་ནི་ངེས་འབྱུང་གི་ས་བོན་དང་དུ་སྟོན་པ་ནི། ཚད་དང་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་ལྷུན་གྲུབ་དང་། །མཐའ་གཉིས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དུ། །ངེས་འབྱུང་བ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་ཉིད། །ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལ། རབ་འབྱོར་ཀྱིས་ལྔ་བཅུ་པ་བརྒྱད་པོ་འདིར་ཡང་དག་པར་ཆོས་ངོས་པ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་དོ། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དང་ཡ། །དམིགས་པ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་གྲོལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་བགྲོད་མེད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མ་དམིགས་པའོ། །ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་ནི་ཐོབ་པ་པོ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །ལམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ལམ་ཡིན་ལ་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་ངེས་འབྱུང་ཞེ

འཁྲུལ་པའི་དོན་རྣམ་པར་གཞིག་པའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་ཐེག་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་བར་དག་སྟེ། ལྷ་དང་མི་ཡི་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན། མཉོར
བ་དེ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བརྟག་ཅིང་བརྟན་ལ་སྲེར་བུ་ག་མི་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཐེག་པ་འདིས་ཀྱང་ལྷ་དང་། མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བརྟགས་པ། རྣམ་པར་བསྒྲུད་པ། མི་རྟག་
ཅིང་མི་བརྟན་པ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་པ་རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒོ་ཁ་དོག་ཉིད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་འགྲི་བསྒྱུ
ཞིང་བརྟེན་པར་མེད་པས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ངོས་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ཐུབ་བརྟུག་གཉིས་མི་དམིགས་པས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་མེད་མིགས། དེ་མི་དམིགས་པས
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་མི་དམིགས་པས་ནམ་མཁའ་མི་དམིགས། དེ་མི་དམིགས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་དམིགས་པ་དང་། མི་འཇིག་པ་དང་། མི་འགྲུབ་པ་དང་། མི་དཔོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པའི་སྐྱེས་བུ་བརྟུག་གཉིས་གང་ཡིན་པ་དང་།
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གང་ཡིན་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། མི་འཇིག་པ་དང་། མི་འགྲུབ་པ་དང་། མི་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གང་ནས་ཀྱང་ཐོང་བ་མེད། གང་དུ་ཡང་ཐོབ་མེད་པ
ཀ་དང་དུས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ། ཉན་ཐོས་ཐོང་དང་བ་མེད་གང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་ཀྱང་ཡང་གནས་པ་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་དམ་པ་འབྱུང་བའི་ཐོག་པའི་སྟོན་གྱི་མཐའ་མི་དམིགས་ན། ཕྱི་མའི་མཐའ་མི

༄༅། །དམིགས་པ་དང་ལྡན་ན་རྣམ་པར་མི་དམིགས་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་བ་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཆེན་པོ་ཐུབ་ཅིང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཕྱུར་
དང་བཅས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིང་མི་དམིགས་པས་འདུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་པ་ནི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་བཅུ་བདུན་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་བ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལ་འཇུག་ཅིང་ཤེས་པས་སྐུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་བརྟེན་པ་མ་རྟེན་པས
ཡང་དག་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐོབ་པོ། །འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིབ་ཏུ་གསུང་བ་ལ་ལྟུང་ཞུ་གཉིས་པའོ། །ལེའུ་འདི་ནས་འཕྲོས་པ་ཞིབ་ལ་ལྟ་ཐོབ་པ་ཐབས་ཤེས་བཅུ་གཅིག །ཐོབ་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་
གང་གི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་བ་བ་ནི་བཅས་ཕྱིན་རབ་འབྱོར་ཞེས་དབྱེ་བ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམ་པ་མཐོང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཅི་ཡང་མ་དམིགས་པ་ཡང་དག་ཏེ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ། བ་དག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ལྟ་བ་སྟོན་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ལ་བར་མཆོད་
པ་ལ་སོགས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གང་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། མཐུན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་གཞན་དུ་ཡང་བྱིན་ནས་ལས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དུ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟན་པ་ཅི་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ་ཡི་མ་བྱུང་པ་མདོར་
བསྡུ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་པ་བཅུ་གཅིག་གི་ཕྱིར་པ་དང་། དེ་ནི་ལ་ན་རྒྱས་པར་བ་ཞེས་པ་ལས། ཐོབ་པ་པོ་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་ཉིད་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞུས་པ། གྲུབ་ཐོབ་འདིའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ལས་སེམས་དཔའ་སྔོན་ཀྱི་མཐའ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་བརྩེ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མེད་པ་དང་། །སྔོན་

པ་དང་དབེན་པ་དང་ཞི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཞེ་ན། མེད་པ་དང་སྟོང་པ་དབེན་ཞི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་དེ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཅི་ལ་ན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་ནམ་ཡིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་པ་པོ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་པ་ལ་ཉེ་ཕུང་པོ་ཀུན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ཉེ་མཐའ་ཡས་པས་ཀུན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ཞེས་མིང་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མཐའ་ཡས་པས་སོ། །ཐེག་པ་པོ་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱང་པ་ལྟ་བུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་མེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེད་དོ། །རྣམ་གྲངས་དེས་ན་གཟུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །དེས་བསྟན་ཏོ། །ཐེག་པ་པོ་མ་གྲུབ་པ་བཞི་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་མི་དམིགས་ན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ལ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཐེག་པ་པོ་མ་གྲུབ་པ་ལྔ་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མིང་ཙམ་ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གློ་བུར་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། །ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་ལ་ནི་གློ་བུར་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། །མིང་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། །གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ། །གར་ཡང་མི་གནས། །མིང་ནི་མིང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཕར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནི་མིང་ཙམ་སྟེ། །མིང་ལས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མིང་མེད་གཉིས་ག་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཐེག་པ་པོ་མ་གྲུབ་པ་དྲུག་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལྟ་བུ་གཉིས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ན་དེ་མངོན་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར

༄༅། །ཏུ་བཤད་དོ། །ཐོབ་པ་པོ་མ་གྲུབ་པ་བདུན་པ་ནི་ཅི་འི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཟེར་བའི་འདྲེས་ཏེ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས། གཟུགས་འདུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་བ་སྟེ། བདག་མེད་པ་སྟེ། ཞི་བ་སྟེ། སྟོང་པ་སྟེ། །མཚན་མ་མེད་པ་སྟེ། གཟུགས་ནི་སྨོན་པ་མེད་པ་སྟེ། དགེ་བ་སྟེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་བྱང་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དུ་གང་ཡང་གྲུབ་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ཟད་པ་སྟེ། གཟུགས་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་དེ། །རྣམ་གྲངས་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཐོབ་པ་པོ་མ་གྲུབ་པ་བརྒྱད་པ་ནི་ཅི་འི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་བའི་འདི་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་གྲངས་དེས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པའོ། །ཐོབ་པ་པོ་མ་གྲུབ་པ་དགུ་པ་ནི་ཅི་འི་ཕྱིར་ན་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བའི་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་དོ། །གང་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་སྦྱོར། །རྣམ་གྲངས་དེས་ན་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་དེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་པ་པོ་མ་གྲུབ་པ་བཅུ་པ་ནི་ཅི་འི་ཕྱིར་ན་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྟོགས་པ་ལ་གཟུགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀ་བའི་ཆོས་དག་ཉིད་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྦྱོར། །ཐོབ་པ་པོ་མ་གྲུབ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་ནི་དང་པོ་ས་སྤྱོད་པ་ཚེ་མི་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་མི་སྤྱོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གནས་ན་ས་སྤྱོད་པ་དང་

འདྲ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བས་མི་འཛིན་པས་མི་སྣང་ངོ་། །ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་བཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་མི་ལེན་མི་གནས་ཏེ་མངོན་པར་ཞེན་པར་
མི་འགྱུར་བ་ལ་འདོགས་པར་མི་བགྱིད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཐོབ་པར་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཉིས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་མི་སློབ་པ་བགང་ལགས་པ་དེ་གཟུགས་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་དང་མི་སློབ་པ་དེ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་ཤིང་།
གཉིས་སུ་བགྱིར་མ་མཆིས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་སློབ་པ་ནི་གཅིག་མ་ལགས་གཉིས་མ་ལགས་མང་པོ་མ་ལགས་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རོ། །ཐོབ་པར་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གསུམ་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འགྲིབ་པ་བགང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་
དང་འགྲིབ་པ་དེ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་ཏེ་གཉིས་སུ་བགྱིར་མ་མཆིས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། འགྲིབ་པ་ནི་གཅིག་མ་ལགས་གཉིས་མ་ལགས་མང་པོ་མ་ལགས་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་སོ། །ཐོབ་པར་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཆོས་བཞི་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ཉམས་པ་མ་མཆིས་པའི་
གྲངས་སུ་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་པའོ།། ||ལེའུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་པ་བསྡུ་ན། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་། ལམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་། དེ་ལ་ཚད་དང་བཅོ་ལྔ་ཐོབ་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེ་ན་གང་། ཤེས་རབ
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་གང་། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་གང་། འགྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་གང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་ཅིའི་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དཔལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། ཕུང་པོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལས་རིང་དུ་སོང་བའོ། །ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྟོགས་པ་དང་མི་རྟོགས་པ། བདེ་སྡུག །བདག་ཡོད་མེད། སྡུག་མི་སྡུག །སྟོང་མི་སྟོང་། མཚན་མ་ཡོད་མེད། སྨོན་པ་ཡོད་མེད། ཞི་མ་ཞི། དབེན་མི་དབེན་དུ་རྟོ

༄༅། །ཁ་ར་མི་རྟོག་གོ། །མ་སྐྱེས་པ་གདང་བསལ་བ་ལ་དེ་ཉིད་གཟུགས་མ་ལགས་ཞེས་བ་ཞི་ལན་ནི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་གང་སྟོང་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །དེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་དོ། །
གཟུགས་ཀྱི་འགྲིབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ནི་འགྲིབ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དག་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་དེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །དེས་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་འགྲིབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས
ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གྲངས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་ལན་ནི་ཉིད་གཟུགས་ཀྱི་ངང་གཞན་མ་ཡིན་ནམ་སྐྱེས་པ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའོ། །དེས་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གྲངས་སུ་བྱུང་བའོ། །རྣམ་པ་ཐམས
ཅད་མཁྱེན་པའི་ངེས་འབྱུང་ལ་ངེས་ལན་དུ་གསལ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་རྟོག་པ་བརྗོད་པ་བཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སློབ་པ་ནི་ཅི་ཞེ་ན་ཆེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མ་སྐྱེས་པ་མ་མཐོང་ལགས་སོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་གྱི་འདོད་པ་བརྟགས་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
ཀྱི་བར་དུ་མ་སྐྱེས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པ་དང་དེའི་ཆོས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ལགས་སམ། དེ་ཅི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་ཞིན་པར་འགྱུར
རོ། །འདོད་ཐོབ་ནི་བསལ་བ་བཀྲ་ངང་བཞིན་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཅི་འི་ཕྱིར་ལམ་ལ་འབད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཅི་འི་ཕྱིར་ན་དཀའ་བ་སྤྱོད། རང་སངས་རྒྱས་ཅི་འི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན། ཤཱ་རིའི་བུ་བདག་ནི་ཆོས་མ
སྐྱེས་པ་ལ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དཀའ་བ་ཞིག་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་མི་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །དྲིས་ལན་གཉིས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ།

ཆོས་སྤྲོས་པས་ཐོབ་པར་འདོད་དམ་མ་སྤྲོས་པས་ཐོབ་པར་འདོད། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། གཉིས་ཀས་ཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། །འཕགས་པ་དེ་གང་ཟག་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏགས་པའོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་
བ་ལྔ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནམ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། དེ་བཞིན་ནོ་ཅེ་ན། དོན་དམ་པར་ནི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འང་མེད། སྐྱེ་འགག་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་མེད་དོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། སྐྱེས་པའི་ཆོས་སྐྱེའམ
མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་སྐྱེ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། བདག་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་མ་སྐྱེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྐྱེས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དོ། །དྲི་བ་བཞིན། སྐྱེ་བ་སྐྱེའམ་འོན་ཏེ་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ། འདི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་།
སྐྱེ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དྲིས་ལན་རྣམ་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚིག་ཞེས་འབྱུང་བར་སྤྲོས་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་པ་ལ་ཡན། སྤྲོས་པ་མེད་དེ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྤྲོས་པ་མེད་དོ། །དྲིས་ལན་དུ་ཕྱག་པ་འཕགས་པ་བར་ཐལ་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ཆོས་སྨྲ་བའི་ནང་ན་མཆོག
ཏུ་ཕྱུང་བར་འདོད་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ནང་ན་ཡང་མི་གནས་ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་མི་གནས་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་གནས་སོ། །ལམ་གྱི་ཤེས་འབྱུང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྤྱོད་དེ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བར་འགྱུར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཡི་དྲི་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱིས་དྲིས་
པས་གཏན་ལ་ཕེབས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མི་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྟོང་

457

191

༄༅། །བདང་། དབེན་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ངེས་པར་ཟློག་པ་བས་བཅའ་ཚང་མི་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་རྣམ་གྲངས་འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀྱེ་རྫུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་སོ་ཞེས་བཀའ་ནང་སྩལ་ཏོ། །ཅེས་དབང་བྱེད་རྡོ་རྗེ་མཛད་དོ། །དགའ་བསྐྱུར་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བཞི་པའོ།། ། །ཡུམ་ཞེས་པ་ལ་བརྗོད་བཅུ་གཅིག་ལས། ལས་སྔ་སྐྱབས་འདི་རྣ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་ནས་བཤད། ལྡན་མས་རྣ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ཀྱིས་མོ་གམོ་ག་པ་རམ་རྡོ་དཔ། །ཡུལ་ངེས་བདང་དཔ་སྒྲུབ་པ་དང་། །རང་བཞིན་དང་ཚེ་དེ་ལམ་མ་ཏ། །ཞེས་པ་ལས། ངེ་རྒྱལ་བཅག་པ་ཞི་སྡོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལགོ། སྒྲུང་ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། །ཁྱབ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའོ། །རང་བཞིན་ནི་ཞི་བར་ངེས་སྒྲོ་བའོ། །ཡམ་ནི་མི་ཞི་བ་ཞི་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སོ། །ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་པ་བའི་རྣམ་དྲིས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ་ལྷ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་ཕ་ལས། །ངེ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་གང་ཡིན། ཡུམ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ། ཡུམ་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ། ཡུམ་གང་ཞིག་བཅའ་ལ་བར་བྱ། ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ་ལྷ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བར་འཛིན་པའི་ཞེན་པོ་ནི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་ཡུམ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ་འགོད་ནམ་བྱང་ཆེ་ཐུབ་པ་དང་། ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་པོ་བསྡུ་བ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཐུབ་པ་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་གྲགས་ཀྱི་བཀང་བ་བས་ཡུམ་འདྲི་བ་ཕུལ་བའི་འབྲས་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཆེ་སྐྱབས་པ་སྟེན་བཀུར་སྦྱིན་པ་བས་ཡུམ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཆེ་བས་བརྒྱ་བྱིན་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་ལེའུ་སྟེ། །ཚེ་བཅོམ་ཀྱི་བའི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཆུ་པའོ། །འཕགས་པ་འི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི །རྣམ་པ་མི་དམིགས་བསྟན་པ་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པ་རབ་སྟེ། །ཞེས

བའི་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ། དགོས་པ་ཞི་བ་དམིགས་པ། མཐུ་རྫོགས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ནི་ཀུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་ལྡན་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་པའི་ལམ་ནི་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་མི་ལྡན་པར་རང་གི་དོན་སྒྲུབ་པའོ། །བཅུ་
བྱིན་གྱིས་བསྒྲུབས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་འདི་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མི་རྟག་པ། སྡུག་བསྔལ་བ། བདག་མེད་པ། ཞི་བ། དབེན་
པ། ཟད། ཤུབ་ཟུག་རྔུ། སྡིག་པ། ནད་དགྲ་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན། མི་བརྟན་པ། འཇིག་པ་འཇིགས་པ། འཕོ་བའི་ཞན། སྟོང་པ་ཉིད། བདག་གི་བ་མེད་པ་དང་། ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ། གནོད་པ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་
ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །འཕྲོས་པ་ནི་ལེགས་སོ་ཞེས་བཀའ་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་བགྱིས་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིས་འབྱེད་ནི། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ནི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པའི་
ཕྱིར་དུ། །སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས། །དེ་བདེན་དག་མི་དམིགས་པས། །ཚེ་ལོ་སྒྱུར་བ་དགག་ཏུ་འདོད། །དེ་ལ་རྟགས་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས། །གཞན་ལ་ཕན་པ་བཟོད་པ་ནི། །ས་བཅུ་དག་ལ་བརྩམས་ནས་ནི། །མི་གནས་རྒྱལ་བ་བསྟན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཤད་དོ། །ཅི་ཕྱིར་ན།
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་པའམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་ཞེ་ན། ཀཽ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་ངོ་། །གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་
ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་སྦྱར་ཅེས་དང་། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དང་མིགས་པ་ཚུལ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཚོ་གོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་རྟག་པ་མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་སྡུག་དང་། བདག་ཡོད་མེད་དང་། སྡུག་མི་སྡུག་དང་། ཞི་མི་ཞི་དང་། དབེན་མི

༄། །དཔེ་ཅན་དང་། །སྟོང་མི་སྟོང་དང་། །མཚན་མ་ཡོད་མེད་དང་། །སྨོན་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ར་དམིགས་པ་འི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་མི་གནས་པ་ཉེ་བ་རྩོད་པའོ། །རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་པ་ལ་སོགས་པ་བ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སྨིན་པའི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ས་དང་པོ་ནས་མཐོང་བར་
རྟོགས་པ་རབས་དགས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཉིང་རྗེ་ཡི་བསྒྱུར་ཞིང་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་གནས་པ་རམ་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཆོས་མཆོག་གོ། །མི་གནས་པ་འི་སྐད་ཅིག་ན་ཚོགས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་འི་སྒྲུབ་རྒྱུ་ས་ཤེས་དང་པ་ལ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཅི་ལ་གཞན་ལ་སྐུལ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་མགོ་བསྒྲིམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཅིའི་གནས། ཀུན་འདྲི་བུས་སྨྲས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་གཟུགས་ནས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཡ་ལ་མི་གནས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་
གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡང་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བཞི་མཐོང་བས། རང་འབྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་
གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །གང་དང་གང་ཞིག་གང་ལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ། །དེ་ལ་སྒྲ་མེད་ཀྱང་དོན་དེ། །དེ་དང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སྣང་། །རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དགོས་ནི། གཟུང་བར་རྟོག་པ་ཆ་མཐས་སྤོང་དང་། །འཛིན་པས་སྟོང་ཕྱིར་དང་།
ནི། །རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལ་སྒོ་འདོགས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་བཅད་དེ་ནས། ཨོཾ་ཏྲག་གི་ཞེས་པ་ཚིག་བཅུ་སྦྱར་ལ་སློབ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ར་རབ་བསྟན་པའི་ཞེས་པ་བརྗོད་པ་དང་གཟུགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་བརྒྱ་སྟེ་ཡོད་ཡ་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དགེ་བ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་སྤྱན་རས་ཀུན་ཏུ་ཡང་འདང་
ཞི་སྙད་དང་ར་ཐ་ར་མི་ཟིན་པ་ལ་བཏགས་ན་ཡིན་པར་རྟོགས། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཤུ་ཏ་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཞེས་པ་ལ་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅི་ལ་སྐད་ཅིག་ས་གསུམ་གྱི་བྱ་ཁྱབ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་ཆེ་བ་དང་པོ་ཡི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པ་ས་པར། །སྐྱེ་འདོགས་

གཅོད་པའི་ནི་ལམ་ནི་ལམ་གྱིས་སྟོན་པས་ཉི་ལམ་གྱི་འཁོར་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས། སྐུལ་བྱེད་སྐྱེས་པ་དང་བཅོམ་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡོད་སྙམ་མམ། ལྟ་ཞིག་སྐུལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མ། བྲག་ཅ། སྨྲ་ལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐུལ་བྱེད་སྐུལ་བ་དང་བཅོམ་པ་མེད་དོ།། །ཐབ་པའི་སྒོ་འདོགས་པ་ཅན
པའི་སྦྱོར་བ་སྐུལ་བ་པ། རབ་འབྱོར་ནི་ཐབས་པ་དང་ཀུང་ཐབ་པ་སྟོན། བྱ་བ་བས་ཀྱང་ཞེ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐུལ་བ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནི་ཟབ་པས་ཡིན་ཐབས་ཡིན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་ཟབ་པས་ཡིན་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟགས་པའི་སྦྱོར་འདོགས་པ་ཅན
པའི་སྦྱོར་བ་ཕྱིར་འདིད་སྐུལ་དུ་ལེམས་པར་གྱུར་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་བརྟགས་པ་བརྩམ་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐུལ་བ། དེ་བཞིན་དུ་ཅིས་ན། དུས་གསུམ་གྱི་དུ་ཆུབ་མི་ཆིག་དང་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལས་གདགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་རབ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས
འཇོད་པ་བའི་པའི་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །བཅུ་ཕྲེང་གི་ལེའུ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་པའོ།། །།ལེའུ་འདི་ནས་སྦྱོར་འདོགས་རྣམ་པ་གསུམ་གཅོད་པ་ལ། ཐབ་པའི་སྦྱོར་འཕགས་བ་ཅན་པའི་ལྟ་ཞིག་སྟེ་སྐུལ་དུ་ལེམས་པར་གྱུར་ཏེ། གཅིག་བདེ་ན་རབ་འབྱོར་ལ་ཚོགས་ཏེ་པ་ཐེ་ལྷ་བུ་ཚིག་གིས་མཁན་སྐུལ་བ་དང་། རབ་འབྱོར་
གྱིས་སྐུལ་བ། གཟུགས་ནས་སྤྱང་ན་ལས་དང་ནམ་ཞེ་བར་དུ་ཚིམ་ལྷ་བུ་སྐུལ་ལྷ་བུའོ། །དེ་ལས་ཚེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅིག་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཟོག་པའི་སྦྱོར་འདོགས་གཅོད་པ་ནི། ལྷ་རི་བུ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་རྣམས་སྐུལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡང་ཟབ་པ་བས་ལྟར
ཐབ་འདི་ལྟ་རྟོགས་པ་དཀའ་བ་རྟག་པར་རྒྱུད་ཡུལ་ལ་ཡིན་པའི་དེ་ལུས་རྟོགས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐུལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། དགེ་བ་ཞིབ་ཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པའི་དབང་པོ་རྣོན་པ་འདི་ལྟར་རྟོགས་སོ། གཟུགས་སྟོང་པའི་ངོ་བོ
ཉིད། རྣམ་པར་གྱི་བར་ལྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་བ། མཚན་མ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡོད་མེད་སྤྱོད་པ་ག། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་། ཞི་བ་དང་མ་ཞི། གཟུགས་དང་ཞེན་ཅན་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འགྱུར། དེ་ན་བ་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འགྱུར། བརྟན་པའི་སྦྱོར་འདོགས་བཅད་པ་ནི།

161

༄༅། །ཕྲིན་ལས་ལྔ་པ། ཡུམ་འདི་ལ་ཐེག་པ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་རབ་ཏུ་འདི་ཕྱིར་ཐར་ཕྱིན་ཟབ་འདི་ཡིན། །རྟེན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་ནམ་བསྒྲུབ་ནམ། རབ་འབྱོར་ཕྱིན་སྒྲུབ་པ། དེ་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཤེས་རབ་ཕྱིན་པས་བསྒྲུ

ཀྱི། དམིགས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཀྱིས་མ་བསྒྲུབ། སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་པའི་སྤྲུལ་བུ་བཅུ་གཉིས་ནས་ནུས་རྣམ་བྱང་གི་བར་དུ་མེད་མིགས་སོ། །དམིགས་པ་རང་དག་པའི་ལ་སྤྱི་བཅུ་དྲུག་པའོ། ། །ཡེ་ཤེས་འདི་ནམ་མི་དམིགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཀུན་སྤྱོད་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་བཟུང་ཞེས་པ་དང་།

ཆུང་སེམས་དཔའ་རིམ་ཐོང་ལ་མཁྱེན་པ་ཡོན་དགུ་ཡོ། །དེ་ནས་བཅུ་ཕྱིན་ཀྱི་སེམས་ལ་འགྱུར་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཚུར་ཐབ་ན། ཡུམ་དང་ནང་མཆོག་དང་རང་འགྱུར་བ་མི་དམིགས་ཚ་རེ་ཅན་ཕོ་ཐབ་ནས་མཚོན་པ་ཐུལ་བ་དང་། དེས་ན་རབ་འབྱོར་བ་དེ་སྣམ་དུ་སེམས་ན་ཏེ། མི་དམིགས་འདི་དག་ནི་སྟོན་ནམ་སྟོད་དང་མི་སེམས་སུ

མ་མཐོང་། ཆུང་ངེ་ཕྲང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་སྒྲུམ་པ་དང་། བཅུ་ཕྱིན་ཤིན་ཏུ་སྣ་སྤྲས་པ། མི་དམིགས་འདི་དག་འཇེ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ཟད་དམ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཡིན་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། མི་དམིགས་འདི་དག་ཡུམ་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པའོ།

ངེས་འབྱེད་ཀྱི་དོན་ནི། བདག་ནི་བ་ཆོས་ཉིད་མི་འཛག་ལ་བར། །ཕྱིན་པ་འདི་རྣམས་དེ་ལྟར་ཕྱིར་པ། །ཤེས་པ་ལ་བ་བཀའ་རྒྱུ་བ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་ཉི་ཤུ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ། །དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་དེ་རབ་འབྱོར་གྱིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་པ་ཅན་ས་གྲོལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཟུགས་ནས་རྣམ

པ་ཀུན་ཀྱི་བར་ལ་མི་སྐྱེ་བའོ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡང་དག་པ་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཅེ་ཡོན་ནི། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ། །འགྲོ་བ་མེད་ལ་སོགས་པ་བསྟན། །ཞེས་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བར་དུ་འབེལ་བ་འཕྲུལ་བ་དང་འགྲེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྟོན་པའི། །བསྟོད་པ་ནི་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར

གཟུགས་སོགས་རྣམས་མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟླ་པ། །ཞེས་པ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཏོ། །ཆོས་མ་ཚོགས་ནི། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྦྱོང་བ་ནི་འོ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག

བཅད། སྐྱང་བ་དང་ངོར་བཅད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེད་པ། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མི་མཐོང་ངོ་། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསླབས་ཤིང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱིར་རྒྱུ་བ་བས་མ་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་ནི། ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཟོད་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་པ་བཞི་ནི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཡོན་ཏན་བཅས་པ་འདིར་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག །ཕན་ཚུན་རྟེན་པ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །རྣམ་གྲང་ལས་བས་མི་ཡི་དང་དག །ཤེས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཞིག་བཅོམ་བརྒྱུ། རྟེན་པའི་ལན་རབ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་ལ་བཅོམ་བར་བསྒྲུབ་ཞེས་རབ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱང་དང་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཡིན། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་སོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྨྲས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་པ་མེད་པའི་བྱིན་རླབས་མེད་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ལས་བྱུང་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། བྱ་རུ་ཀྱི་རླབས་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གུད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས་སོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཀའ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་དང་མ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་ལྟར་ཡུལ་ཤེས་པའོ། །རྗེས་ཤེས་ནི་དོན་ལ་མ་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བར་ཤེས་པའོ། །བཟོད་པ་གཉིས་ནི་ཇི་སྙེད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་དང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་བཅད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་གཉིས་ཉིད་དུ་བཅུལ་བས་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གང་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

༄༅། །དེ་ཙིས་ན་གཟུགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། །གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་དེ། དེ་ལས་གཞན་ཅན་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རོ། །མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེན་པོ་ཆད་མེད་ཉིད་བཅས་དང་། །སྐབས་གསལ་ཆ་བ་མཐའ་ཉི

པ་དང་། །ཤེས་པ་ཉིད་བརྒྱུད་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གསལ་བ། །ཡུམ་འདི་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་སོ། །ཚད་མེད་པ་ལ་གསལ་སོ། །མཐའ་ཡས་པ་ལ་བྱུང་སོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། དེ་བཞིན་ནོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དགེ་བ་བཅུ་ཚན། སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཕྱིན་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་པར་རབ་ཏུ་ཕྱུང་

རོ། །གཟུགས་སྟོང་ཀྱི་མཐའ་ནས་རྣམ་མཁའ་དང་དུ་བྱས་མི་དམིགས་པས། གཟུགས་ནས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེ་བའོ། །བསྒྲོ། །རྣམ་མཁའ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཚད་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཚད་མེད་པའོ། །འདྲིའོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དང་

ཆོས་ཉིད་བརྒྱད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཐའ་ཡས་སོ། །དེ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འདོད་དང་། །སྣ་མེད་དང་རབ་མེད་སོགས་དང་། །ཕྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་རང་སྟོང་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ཐོབ་པ་དང་། །

རྣམ་པར་བྱང་དག་པ་ཡོངས་བསྡུས་དང་། ཉམ་ང་བ་དང་བཞུད་ལ་སོགས། །ཀྱང་ངུ་འདུག་འཛིན་ཞི་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྔགས་ལ་སོགས། །སྨྲོ་བ་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལ་ཕྱི། །བར་ཆད་ཉིད་དབྱེ་ཟུང་དེ་སེམས་ཅན་དག །འགོ་དང་ངེས་ཉིད་པ་ལ་ཞུགས་པ། །ཐེགས་པ་འདི

ཁྱད་ཆ་བདུ་བསྟོད་པ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱུག་བལྟ་ནི། ཡུལ་ཟླ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ། འཕགས་པ་པར་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡུམ་ལྡི་དོན་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་ཡོན་ཏན་མི་ཆ་རར་ཆེའོ། །བར་ཆད་གམ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མཐུ་པ་བདེ་བ་གས་དང་རྒྱས

སུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་སོ། །བཀའ་རྒྱུ་ལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་ལས་གླགས་བྲེ་དེ་བཞིན་ནི་ན་ཤེགས་པ་མེད་མིགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་ལ་སློབ་པ་དེས་སེམས་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ངེས་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡིག་པ་བདུ་ཅན་ཀྱི་ཆེད་དུ་སོང་ནས་པར་ཕྱི་ནང་མཐུ་ལ་བདེ་བར་ཆོད་ལུང་བསྟན་ནོ། །གླང་དོར

མེ་ཏོག་ཀུ་ཏི་ཤྲུ་རྣམས་ལ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མི་ལེན་མི་འདོར་བས་དོན་མེད་ཚེ་རབ་ལ་ཤེས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་བ་ལོ་ཕྲ་མ་ཚད་ཚོགས་པ་མཁྱེན་ནས་དཔའ་བོ་རབ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང

ཀླག་པ་མི་རྟེན། དེ་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟགས་མི་རུང་ངོ། །ཏྲ་ཆམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱེད་པ་ལ། བཏུ་བ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་བའི་རྟགས། དེ་ལ་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར།

སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱེད་པ་དང་གནས་ཀྱང་བརྟགས་མི་ཕྱེད་དེ། དེས་སྟོང་པ་བཅོ་བརྒྱད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལ་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་དོན་དང་པར་དང་བཟུང་ནས་ཀྱི་ལྷ་ཡི་གྱུར། རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱེད་པ་ལ་ལྷ་དང་བདག་བསྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོད། །དེ་ཚིགས་

ཀྱང་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །དགེ་བ་བཅུ་བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་མེད་དང་ངེས་ལེགས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའ་ཡས་པ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་བདུན་པའོ།། །།ལེའུ་འདི་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན། བསྒོམ་ལམ་གྱི་དྲུང་དུ་གཉིས་ཏེ་སྐོར། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཀྱི

ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་དེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་འདུས་སོ། །ཉན་ཐོས་སོ་ལ་བཞི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་བདུད་དང་ལྷ་སྤྱོད་པས་བཀོད་པ་ཚེ་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ། །འདུ་ཤེས་སོ་ལ་བཞི་ཡུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པ་ཞི་བ་ཤེས་ནས་བཞི་བའོ། །སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པར་འཛིན་པའི་ཚེ

ཡུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་འཛིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་འདས་པའི་བར་དུ་འཛིན་པ་ཉམས་ཞེ་བར་བྱེད་དེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྲུང་བ་དང་བསྔགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ།

སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་གྱུར་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས། གཞན་ཡང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་དུ་འཇུག །དེ་བཞིན་དགེ་བ་ལ་སོགས་སོ། །ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་པའི་རིམ་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་བསྡུས་མེད་པའི་རྒྱུ་བཅུ་བརྗོད་པའོ། །བཅོམ་

༄༅། །ཡུམ་གྱི་ཐུགས་བསྡུས་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ཅན་ལས། །ཀུན་དུ་དང་པོ་ཆེན་མོ་ངས་ལ་ལགས་རྒྱུ་ལ་དང་། །གཞོན་པས་བརྗོད་བྱ་མེད་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་པ་དང་ནི་དོན་དམ་ཚོང་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་ཅན་ལ་རྒྱུ་ནི་སྐྱེད་པ་གཞི་ནི་འཛིན་པ་ཉིད་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཐ་མི་ནི་ཀྱི་

ལ་སྐྱུང་བ་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ས་བཞི་ནས་བཀོད་པ་ལ་གཞན་འདུད་པའོ། །ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྟུང་བའི་ལོ་ཏུ་སྐྱ་བཅོ་བརྒྱུད་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྡུས་པ་མ་མཁྱེན་པ་བཞིན། རང་དོན་དུ་སོགས་པ་དག་བཞི། །ཉིན་མོངས་པ་ལས་རྒྱ་ལ་བཞི་པ་དགའ་དང་གཞན་གྱི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་

སོགས་པ་ཡང་བཅོམ། དེ་ཚིག་དུ་ཡུམ་རིང་པོ་འགེ་རྣམ་རྐྱེན་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྐྱུང་ནས་གཉིད་མོང་ས་པ་ཞི་བྱེད་མེད་པ་ཡི། །གཞོད་པ་མི་བརྗོད་པའི་ཡུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་བདག་ལ་མི་གསལ་བ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མི་སེམས། མཚན་ལ་སོགས་པ་བཀྲུང་བར་ཆགས་པ་རྣམ་པར་འཇུག་ས། །ཀྱང་ཀུན་རྫོབ

ཡུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་མེད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་བཟློག་པའོ། །མཚོན་དེ་ནི་ཡུམ་ལ་བཅང་ས་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་སྣོད་མཚོན་དེ་དང་འཇུག་པའོ། །སོ་སོ་ནི། མི་སོགས་པས་རང་གི་དོན་ནི། །གཉིས་གཞི་ངོ་ནི་དང་གཞན་དོན་དང་། དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ཡི་ཞེས། །ཀུང་དང་འབྲི་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཀུང་

རྒྱུ་སོགས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིས། །དེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་པ་ནི་བུ་བརྟན་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་ལ། རང་གི་དོན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་ཀུང་དྲུང་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བསྐོལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་ཡུམ་ལ་སྐྱོང་བ་དང་། མཚོན་དེ་ན་པ་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བ་བསོད་ནམས་བསག་ཅིང་

ཉུས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡས་པ། གྲོང་དེར་བདེ་ཡིས་ལ་ནུས་པ་ཅིག །དེ་ལ་གསུམ་དུ་ས་ངས་རྒྱས་པ་དེ་མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐོར་བ་བཀུར་རྒྱས་པས་ཡི་ཚེ་ཚམ། ཡུམ་ལ་བསྟོད་པས་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འཚལ་བ་གསུང་ངོ། ཡུམ་ལ་བསྟོད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་

རོད། །བག་འབུལ་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་ཡོད་ན་བདག་པ་སྟེ་ས་ངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོར་ན་ས་བྲིན་དང་རང་ལེ་ལོ་གས་སྟོབ་པ་ཞི་གྱུར་རོ། ། ཀྱང་དེ་ཐ་འབྲི་ངེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བ། ཡུམ་ལ་ཕན་ཡོན་དང་ཆ་ས་བསྡོམ་པ་མི་རྣམས་ཀྱིས་མ་འཚལ་བ་གསལ་བས། །བག་འབུལ་པ། འཕགས་

ཕྱིའི་གླིང་ནས་བཏང་ས་རྒྱས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པ་ལྟུང་ཞེས་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ངོ་། ། ལོ་རང་ཕྱོགས་པོ་བས་བཟས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆུང་ངུ་ནི་ཆེན་པོའི་མཚོ་དང་ཉེ་བ་གཅིག །གླིང་གི་ཆུང་ངུ་འཛམ་བུའི་གླིང་ལ་སྤྱི་བོ་འཕྲི་གླིང་བཞི། གླིང་གི་ཆེན་

པོ་སྟོང་གསུམ་སྟོང་ཆེན་པོའི་རྒྱུང་དུ་སྦྱོར་གཉིས་བར་མ། ཆེན་པོའི་འབྲེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡི་ཆེན་པོ་བརྒྱུགས་བརྟུ་རི་འདི་ཡི་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞིང་གཏུར་ནི་ཏེ་ཆེ་ཕྱུ་བདུན་ཡས་ཕྱུས་པ། འབར་དང་དུ་བཀའ་ཚིར་ཅོམ་ལ་རྒྱུར་དང་བཀའ་ཚོད་བྱེད་པ། བྱེད་པ་པོ་ས་བ་དེ་ན་གནས་པ་བཞི་སེམས་ཅན་རེ་རེས

ཀྱང་དུས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་ཕྱག་བྱས་པའི་གསུམ་གསུམ་དུ་མཆོད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་བས་ཡུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐོན་བཀུར་བྱས་བཞི་ལ་དབྱེ་བ་བཅུ་དགུ་པའོ།། །ལེའུ་འདི་ནས་གཉིས་པ་རིན་ཆེན་མོས་པ་བཀུར་ལ་དུ་ཡི་རྒྱུད་དུས་བཅུ་ཡོད

པ་ལས་དྲུག་པོ། །ཡུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་མི་ཐུབ་པ་དང་། ལྷག་ཐོབ་ཀྱིས་པ་དོན་བྱས་པས་ཡུམ་ཡིན་ནམ་བརྟགས་པའི་ཞུགས་བྱ་དང་། ལྷ་རིགས་ཤིན་དུ་གནོད་དུ་བྱེད་ལ་ཡུམ་དུ་བསྐུགས་པ་ནས་ནམ་ཀའི་ལས་ཕྱར་ནས་ཕྲིན་དང་དུ་ལྟེ་བ་པ། དེ་ཡི་ཀྱིས་ཕྱ་རྒྱ་བརྩོན

པས་དོན་སྐྱོང་བ་དང་། ཡུམ་འདི་རིག་སྔགས་ཆེན་པོ་དང་བསྡུ་བ་མེད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ཡོད་ན་ཡུམ་ལ་དྲན་ནུས་པ་བས་འཇིགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཚེ་རབས་གཞན་ཀྱི་ཕ་ནུ་ཡོ་ཅན་ཡང་ཡུམ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་

འབྲེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་ཁ་ལ་ལྷ་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ།། །ལེའུ་འདི་ནས་བཞི་བ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་མ་ངོ་བོ་ཚིམ་པ་ཉན་པ་ལ་གྲགས་ལྡན་བཀའ་ཟློ་བ་ལ་བར་འཛིན་པ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཡང་དེ་ཡུམ་བསྒོམ་པ་བས་བཟློག་པ་གསུམ་ཐུབ་ནས་ཀྱང་དེ་

རོས་དང་པོ། །བདུད་བཞི་གི་བདུད་རྣམ་ཅན་གྱིས་དཔུང་གི་ཚོགས་ཅན་ནི་བཤོལ་བ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དཔུང་པོ་ཚོགས་འདི་ནི་ཐུལ་ཡོས་ཀྱིས་ཏན་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་བདུད་ཀྱི་ཚོགས་ཅན་གྱི་དཔུང་གི་ཚོགས་བསྒྲལ་བར་ཡུམ་ལ་དོན་གྱིས་བས་བཟུང་བས་བར་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་པའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ

༥ ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །ཕྱུང་བ་ནི་ཡུམ་བཞུགས་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་འཕེལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ར་འགྱུར་རོ། །ཕྱིན་པ་དང་མཚུངས་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་འདི་ནི་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་པ་ར་མ། ཕྱིན་པའི་གནས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དུ་རྒྱུ་བ་གསོག་པ་འཆི་ལ་འདུ་སྟོ་སྲུང་གཅིག་པའོ། །
ལོ་དུ་ནི་ནུས་པ་གཉིས་འདི་ནི་དོན་དུ་མོས་པ་བསྐྱེད། ཀུང་དུ་ནི་འབྱུང་ནི་ཀུན་དགའ་བོས་གསོལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལྷ་སྲུང་བཞིན་ལམ་བརྗོད་པ་ཐབས་སོ། །བཀའ་འགྱུར་བ་པ། ཡུམ་ཉིས་ཆེན་པོ་དང་འབྲུ་བར་བྱིན་པ་ནས་རྣམས་སྟོན་ཀྱི་བ་རྗེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའོ། །ཀུང་
དུ་ནི་ཆེན་པོ་ནས་རང་གི་མིང་ནི་མ་པ་དང་། མཉམ་པ་ནི་ཕྱུང་པོ་ལྔ་ལས་བྱུང་བ་རྣ་ནུ་བཞགས་པའོ། །འབྱུང་གི་རྒྱུང་དུ་ནི་ཡུམ་འདི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་ཉེ་བར་སྨྲ་བའོ། །འབྱུང་གི་འབྲིང་ནི་ཡུམ་འདི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་དུ་བསྡུ་པའོ། །འབྱུང་གི་ཆེན་པོ་ནི་སྟོབས་པ་བཞི་སྒྲོག་པ་སྒྲུར
པའོ། །ཆེན་པོའི་ཀུང་དུ་ནི་ཡུམ་འདི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷ་ཡི་བུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ངོས་པའོ། །ཆེན་པོའི་འབྲིང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེ་མེད་པའི་ངེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུང་བའོ། །ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནི་ཡོངས་ལས་བསྡུ་བའི་རྟོག་རྟེན་ཤེས་བས་ན་དེ་བཞིན་ནི་ཤེས་པ་པའོ་ར་དང་བཅས་པ་ལ་ཕྱག
པ་ལ་ནི་ལ་བ་ཚེ་ནི་ཡང་དུ་མི་དགའ་ལ་སོགས་པ་ལས་མཆོད་པ་བྱས་ནི། ཡོངས་སུ་གྲུབ་ནམ་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་སྐུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་ཐེབ་ཏུ་ཕྱུང་སེ་མི་དགའ་ལ་སོགས་པ་འདི་མཆོད་པ་བྱས་པ་བས། ཡུམ་འདི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་བསྐྱུར་སྤྱི་བྱས་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བ། །མཚོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་གཉིས།
པའོ།། །།ལེའུ་འདི་ནས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྨོན་པ་བསྟན། ཀུང་དུ་ནི་ཀུང་དུ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བརྗོད་སྤྱིའི་སྒྲིད་འདི་སྤྱུ་གང་དུ་གསོལ་བ་ར་བཞིན་གྱུར་ཀ་ཏ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡང་ཀ་ཏ། བདག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སླབ་པར་བགྱིའོ། །ཚིག་ནས་ལས་ཕྱིན
ལས་སྤྱ་གང་དུ་བསྐུར་བས་སོ། །ཀུང་དུ་ནི་འབྲིང་ནི་དགེ་སློང་དག་ཆོས་ལ་བཞུགས་ནས་སྐུལ་བཤད་ནས་ཆོས་བ་ཤ་དང་བ་ཞིག་ལ་ཐམས་མཆོད་པ་ལ་སྤྱན་ནོ། ཡུམ་ནི་སྟོན་པ་དང་བཅས། སླ་གང་དུ་ནི་ཕན་ཕྱིར་རྩི་ར་པ་ར་འབྱུང་ངོ། །ཀུང་དུ་ནི་ཆེན་པོ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་གང་དུ་གསེར་པ་ཏ་ར་བས་ཀྱང་དང་མཆོད། །འབྲིང་ནི

191

ཀུན་དུ་ནི་ཕྱོགས་བསྐོར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡུལ་ལུགས་བཅུ་གཉིས་གསུང་བ་དང་། ཡུལ་ནི་འདི་དང་ས་རྩ་ངེས་ལ་ལུགས་རྟེ་འདི་ལ་ཕྱུང་བའོ། །འཁྲིད་ཀྱི་འཁྲིད་ནི་ཡུལ་ལ་དེ་ལ་རྗེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཞི་དང་བ་སོང་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་མ་མཆིས་ཏེ། ཡུལ་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་འདྲ་ལ་སྐུ་
གདུང་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་མི་ལ་འཇིགས་བསོད་པ་དང་འདྲའོ། །འཁྲིད་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཡུལ་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་ལ། ལྷ་གདུང་དེའི་སྐོང་གཞུང་གཉིས་པ་དང་འདྲའོ། །ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གདུང་ངེས་པ་ཀ་དང་བ་བས་གྱུར་པ་དམ་མོ། །ཆེན་པོ་འཁྲིད་ནི་དབྱིངས་
ལ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བར་འདོད་པས་ཡུམ་གྱི་ཉེ་བར་རྟེན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཆེན་པོའི་ན་ནི་ངོ་བོ་ནི་དང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ་། །ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་ན། རོ་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལ་ནི
ཀྱིས་མི་འདི་ཕལ་བས་ནཱ་ཏ། ཞུ་གདུང་གི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་གསུམ་པའོ།། །།ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ་བསྔོད་བཀུར་དང་སྲུང་བ་གནས་པ་ནི་ཨཱ་ཤྲུཏ་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །མོས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་བསྔོད་པ་དང་། །བཀུར་བ་དང་ནི་བསྔགས་པར་བརྗོད། །ཆོས་
པ་ལས། བསྟོད་པ་དང་པོ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་ལ་ང་རྒྱལ་བ་ནི་ངན་པ་ཞེས་ཕྱེ་ཤིང་ཟ་བ་ལ་སོགས། ཆར་མ་བརྒྱ་ཡས། བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་སྲིད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་བང་བ་གཉིས་པ་འབབ་ཞིག་གིས་
ང་ཚང་ལ་ནས་བསྟན་བཀུར་ཏུ་པ་དང་། གཞན་ཡང་བསྟེན་བཀུར་སྦྱོང་དུ་བརྒྱུད་པ་གཉིས་བསོད་ནམས་གང་ཆེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བདག་ཉིད་བདག་ཞིག་གིས་ངང་ལས་པ་ཐོས་དག་ནམ་ཡང་ཕྱིན་དུ་བསོད་ནམས་ཆེ་བས་སྐུ་གདུང་གིས་ཐུང་ལ་བརྗེ་བ་མས་ཅན་ཡང་རྟེ་རི་སྐུ་བ་ཤིག་ནས་བདུད་དང་རྣམ་
དོ། །ཀུན་དགའ་བ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་དང་བ་ཞིག་གིས་བཅད་ལ་པ་ཐབས་གཞན་ལ་ཕྱིན་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་འོ། །བསྟོད་པ་གཉིས་པ་ནི་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དུང་དུ་ཕྱིན་ནས་བསྟན་ཅིང་ལ་ལ་དང་བ་བསོད་ནམས་ཆེ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོན་པ་ལ་མ་ཉེ་བ་པའི་གནས་དང་མཚུངས་སོ། །བསྟོད་པ་གསུམ་པ་ནི

༄༅། །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བདེ་བ་བཀོད་པའོ། །བཞི་པ་རྒྱུན་ཞུགས་པའོ། །ལྔ་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ངོ་། །དྲུག་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ངོ་། །བདུན་པ་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །བརྒྱད་པ་རང་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དགུ་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་པ་སོགས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་པ་ལ་བཀོད་པ
ལ་སེམས་ཅན་ཐ་ན་གཅིག་ཅིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བཀོད་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་སྟེ། ཅིས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །བཅུ་པ་ནི་དང་པོའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི
ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ནས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་བཀོད་པ་ནས་ལ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བཀོད་པ། གསུམ་པ་ཚད་མེད་པ་བཞི་ལ་བཀོད་པ། བཞི་པ་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ལ་བཀོད་པ། ལྔ་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ལ་བཀོད་པ་བས་ཤེས་རབ
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྲིས་ན་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །དྲུག་པ་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒོམ་ན་ཆེའོ། །བདུན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ནི་གཉིས་སུ་ཡོད་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་མེད་པ་བསྒོམ་ན་ཆེའོ། །བརྒྱད་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི
སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་བས་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་དོན་བསྟན་ན་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །དགུ་པ་ཡུམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ནི་དག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟོག་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམས་པ་ལ་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་མ་བལྟ་ཞིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བསྡུས་པ
དང་པོ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་གི་སེམས་ཅན་རྒྱུན་ཞུགས་པ་ལ་བཀོད་པ། གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་བ། གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལ། བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ། ལྔ་པ་རང་རྒྱལ་བ་ལ། དྲུག་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ། བདུན་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལ་བཀོད་པ། བརྒྱད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་བས། དགུ་པ་སེམས
ཅན་གཅིག་གཅིག་སྒྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་དེ་དག་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དོན་དང་བཅས་པ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་སྦྱིན་ན་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །དེ་ཙམ་ན་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་རྟོགས་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་གདུང་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་བཞི་པའོ།། ||

ལེ་ནུ་འདི་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་གཉིས་ལས། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དང་། །དབེན་དང་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། །རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཐབས་བཅས་
མཚན་མ་མེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དེ། །བསྔོ་བའི་མཆོག་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པས། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བསྔོ་བ་ནི། །ཐབས་པས་ཟིན་པ། ཉན་རང་
ནི་རང་གི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །ལས་དང་པོ་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པ་ཅན་དུ་མ་བསྟན་ན་མོས་པ་ལྡོག་གོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱངས་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་འབྲེལ་བསྟན་པའོ། །མི་དམིགས་པའི་བསྔོ་བ
ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་སྙིང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྔོ་བའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བསྔོ་བ་ནི་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་མི་བྱེད། མཚན་མར་ཡང་མི་བྱེད། འདུ་ཤེས་པར་ཡང་མི་བྱེད་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།
དབེན་པའི་བསྔོ་བ་ནི་གཟུགས་སོགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་བསྔོ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲན་པར་བསྔོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཚད་དམིགས་པ་ལ་བསྔོ་བའོ། །ཐབས་མཁས
པའི་བསྔོ་བ་ནི་ཚོགས་སོགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་བསྔོ་བ་ནི་མཚན་བཅས་ཀྱིས་པ་སྤོངས་ནས་ཁ་ཟས་བཟང་པོ་དུག་དང་འདྲེས་པ་དང་འདྲ་བས་མཚན་མ་མེད་པར་བསྔོ་བའོ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་བསྔོ་བ་ནི་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བསྔོས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
གི་བསྔོ་བའོ། །ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་བསྔོ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ། གཟུགས་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཁམས་གསུམ་གྱི་བཏགས་ཀྱང་ཆུ་དང་པ་ཡིན་པ་ཤེས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཡི་མཚན་མ་མེད་པ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྔོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆུང་སོགས། དེ་ཡང་

༄༅། །བཅིངས་མེད་དོ། །གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པས་ན་དེ་དངོས་པོ་མེད་པ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཚོགས་དང་རྣམས་ཆེ་བ་བྱུང་བ་ཀླུ་དང་ལྷ་ཡི་དགེ་བ་བཅུ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་ཚད་མེད་པ་བཞི་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ལ་བཀོད་པ་བས་འབྲེ་སྲི

རྒྱུན་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དོ། །ཆེན་པོ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ཙམ་དུ་བསྐོ་བ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམིགས་པ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པ་ཡོད་པ་མེད་པར་བསྒོམས་ན་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཕྱོགས་དང་

མི་དམིགས་པ་དགག་གིས། དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་ཡི་རང་བ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་པ། །བསྔོ་བ་པ་ཡིན་པར་འདིར་ནི་བརྗོད་དོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བར་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཆོག

ཡིན་ནོ། །ངོ་བོར་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་བས། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་བསྔོ་བའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པའོ།། ༄།སྒྲུབ་པ་ལ་ལྷག་ལས། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་མཆོག་ཉིད། །ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། །

ཆོས་རྣམས་ལས་དམིགས་པ་མེད་པར་རོ། །གཏོང་བར་སྤྱོད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། །མཆོག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ཡི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་སོ། །ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལྔ་ནི་དམུས་ལོང་ཚོགས་ལ་ལམ་སྟོན་པ་དང་འདྲའོ། །ཀུན་ལ་མངོན་དུ་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་

པ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བགྱི། བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཡང་མི་སྤྱད་པའོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་བ། མི་སྤྱད་པ་དེ

གང་ལ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། གང་ཡང་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག །མཚན་མའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །ཆོས་རྣམས་དམིགས་པ་མེད་པར་གཏོང་བར་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་

161

ཉེ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའོ། །སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེ་གསོག་གོ། །གསོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་དུ་ཤེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ང་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་
ཆེན་པོ་ཉིད་དེ་ནི་ཡུམ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཆེ་བར་མི་བྱེད་ཆུང་བར་མི་བྱེད། འདུ་བར་མི་བྱེད། ཡངས་པར་མི་བྱེད། ཚད་མཆིས་པར་མི་བྱེད། ཚད་མ་མཆིས་པར་མི་བྱེད། རྒྱ་ཆེ་བར་མི་བྱེད་ཆུང་བར་མི་བྱེད། མཐུ་དང་ལྡན་པར་མི་བྱེད་མཐུ་མ་མཆིས་པར་མི་བྱེད་དོ།།
ཀ་ལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུར་འགྲོ་ཞེ་ཡུམ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་སོ། །དེ་ཅི་ནས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ཉིད་དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ར་འགྱུར་རོ། །དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་ཅན་ལ་བྱང་ཆུབ་མེད་དོ། །ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ནི་ཚོམས་
ཅན་དང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། མཐའ་ཆེས་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མ་མཆིས་
པ་དང་། སྟོབས་བཅུ་བ་མ་མཆིས་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཆེ་བའོ། །སྨྲ་བ་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཤུ་ཏུ་ཀ་པའོ།། །།ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རྣམ་དག་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་དག་ངོས་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ལྔ་སྟེ། རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། འཕགས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་
དག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་དག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའོ། །རྣམ་དག་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་བསྐྱེད་དང་། །ཁྱད་ལ་ཞེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན། །ཞེས་པ་དེ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ། སངས་
རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དཀའ་ར་ཡང་ལུས་མཐོང་རྒྱས་ཆེ་བསྟེན་པ་མཐོང་ངོ་སྙམ་མོ། །ངས་འགྱུར་ཀྱིས་གསོལ་བ། ཡུམ་མཐོང་བ་དང་བཀུར་བ་ཞུགས་སོ།

༄༅། །བཀའ་སྩལ་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་མི་ཐོས་ཏེ། ཡང་དག་པ་ར་མི་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །རྣམ་དག་མི་སྣང་བའི་རྒྱུ་ནི། བདུད་ཀྱི་བྱིན་
ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་དང་། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་ལ་མངོན་ཞེན་དང་། །སྡིག་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་བུ་ངས་རྒྱུ་མཚན་དེ་མཐོང་ནས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་ཐོས་ནས་ངང་སྐྱོལ་
ནས་གཞུང་དུ་དོར་སྟེ། སྟོན་པ་ཡང་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དམྱལ་བར་སྐྱེའོ། །དེ་རྣམས་སོ་སོར་ཡང་བ་འཇིག་པའི་ཚེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དམྱལ་བར་སྐྱེ། དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་
སུ་འགྱུར་རོ། །བརྒྱ་ལ་མི་རུ་སྐྱེས་ན་ཡང་དམུས་ལོང་དང་མཛེ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མི་གྲགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། མཚམས་མེད་པ་ལྔ་ལས་ཀྱང་ཆོས་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ལྕི་བ་ཞིག་གྲུབ་པར་བརྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འདོད་ལགས་སོ། །བཀའ་
སྩལ་པ། དེ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པ་ཐག་པོ་འདི་ལྟར་བཞིན་ཅན་དེ་ནི་བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་དགའ་ཅན་དུ་ཕྱུང་ནས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱང་དགའ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཐོས་པར་ཡང་མི་བཟོད་ན། བལྟ་བར་མི་རུང་བ་ལྟ་ག་ལ་མཆིས། ཆོས་སྤོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བསགས་པའི་ལུས་ཀྱི་
ཚད་ནི་ག་ལམ་སྨྲ་ལ་ཏོ། །རྣམ་པར་དག་པའི། འབྲས་བུ་དང་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལས་གཞན་མིན་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །བཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྗོད། །རྣམ་དག་བསྟན་པའི་དེ་ཙམ་དུ་ཟབ་པའི་ཡུམ་དེ་ཉིད་པ་ལགས། །བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་བར་གྱི་དུས་གསུམ་རྣམ་ལ་མ་ཚོང་སེམས་ཀྱི་ཞེན་པ་ལགས་སོ། །དེ་ཅི་ཤེ་ན། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པས་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པས་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་རུ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན

ཐམི་དང་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བར་གྱུར་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །དགའ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། གཉིས་སུ་འགྱུར་མེད་པའི་སྒྲོན་མའོ། །སོ་སོར་ཡེ་ཤེས་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་དག་གོ། །རྣམ་དག་ནི་རྣམ་བཅད་དེ་དག་གཏན་མེད་པའོ། །ཡོངས་དག་ནི་ཡོངས་གཅོད་སྒྲུབ་རྒྱུ་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དགག་སྒྲུབ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་ནི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི།
སྤྱད་པ་གཞི་རྣམ་དག་གི། །ངོ་བོ་ངེས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་ཀྱི། །ཉམས་ལེན་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་རྒྱུད་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཞི་བ་ཏུ་ཙུ། །ཞེས་པ་ནི་སྔར་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་རྣམ་དག་ཡོངས་དག་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དག་ཡོངས་དག་གཉིས་ཀ་ཚོགས་ཀྱིའོ། །དེ་ཡང་ཡབ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི་རང་རྒྱལ་གྱིའོ། །ཡང་ཕྱི་ནང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་རྣམ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་བ་ལ་གཉིས་ཡས། །ཇི་སྙེད་བའི་རྣམ་དག་ནི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དུ་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྣམས་པར་ད།
ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པར་དག །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་ཁ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག་པ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ས
གསུམ་དག་པའོ། །དམྱལ་བའི་ལེའུ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་པའོ།། ||ལེའུ་འདི་ནི་ལས་དགུ་ཕྱིའི་རྣམ་དག །གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གསུམ་ལ་དབྱུག་སྟོན། མཐོན་པོས། སངས་རྒྱས་ཞེ་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་བཀྲམ་ཡི། །གཉེན་པོའི་སྒོམ་སྤྱང་དུ་ཡི། །ཀུན་རྫོབ་ཐོགས་ ...
ལྡན་ཀ་དེ་ནི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་རུ་ས་སུ་ཡོད་པ་འདོད་ཆེ་སྟོང་ཕྱི་དང་གཉེན་པོ་ར་རྒྱུད་པ་ཤྲཱ་ཀ་ཡི་ན་པས་དེ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ལམ་ནི་འཇང་ལ་དང་པ་ཞིབ་བྱུང་དག །མཐོང་ལམ་ཉེ་ཀྱི་ཕྱིས་ལམ་ལ་གསུམ་གྱི། །གཉེན་པོའི་དངུ་འདི་སྔ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི་སྟེ

༄༅། །དགེ་དགུ །དེ་སྐད་པའི་རྣམ་དག་བསྟན་པ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཟབ་པའོ། །གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྣང་བའོ། །གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའོ། །གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་
བའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཐོབ་པ་མེད་པའོ། །གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་མ་མཆིས་པའོ། །གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་ནི་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བ་གཉེན་པོར་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཆོས་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་འཚལ་བ་ལགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ཀུན་བསྒྲུབ་བོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བདག་རྣམ་པར་དག་པའི་
སྣང་དུ་གཟུགས་ལ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་དག་པ་ལགས་སོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མཐའ་ཡས་པ་ལགས་སོ། །གཞི་ཤེས་པའི་ཞུས་ལན་རྫོགས་སོ། །རང་བཞིན་གཞི་རི་མོ
ཅན་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་ལོ་རང་ལྡན་ལས་བཞིན་པ་དང་། མིང་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་ན་རིམ་པ། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་དང་གཉེན་པོ་ལ་གཞན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་མི་སྣང་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་སེམས་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྣ་
ཚོགས་མེད་པར་རྟོགས་པ་བསྟེ་བསྡུས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དོན་ནི། རྣམ་ཤེས་ལ་རྣམ་ཐར་ཡང་། །དེ་ནས་རབ་ཏུ་ཡི་གཞན་པ། །དུས་གསུམ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ཚུ་རོལ་ནི་འཁོར་བ། ཕ་རོལ་ཞི་གྱུར་འདས། དེ་ལ་མི་གནས
པའི་རྒྱ་མཚོ་དུས་གསུམ་དག་པའོ། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱེད་ལ། །ཐབས་ཤེས་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བཤད། །ཅེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་མཚན་མར་གཟུང་བས་རིང་ངོ་། །ཡུམ་དེ་ཉིད་རྒྱ་བསམས

ཕྱས་སྦྲེལ་བས་བརྗོད་མེད་དང་རྟོགས་ལ་པས་ཉིད་དོ། །གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་བདག་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཆགས་
པའི་མཐའ་འགོག་པས། །རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྲ། །ཞེས་པ་ནི་ལྔ་པའི་ཡུལ་ལ་འདུ་ཤེས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཆེད་ཀྱི་འབར་ལ་སྤྱོད་པ་དང་དུས་གསུམ་དུ་འདུ་ཤེས་ནི་ཆགས་པའོ། །སྤྱོད་པའི་ཡུམ་ལ་ཡང་དག་ཤེས་ནི་འཕྱར་སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་སྤྱོད་སྐུ་མ་ཞེའོ། །མཆོག་ལས་པའི་
དོ་ལས་བཟློག་པ་སྟེ། གཞན་དག་དེ་ལ་དགོད་ནས་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པའོ། །རྒྱལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི། བཀུར་སྟི་ལ་པ། དེ་ལས་ཀྱང་ཆགས་པ་ཕྲ་བ་བསྟན་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀ་ཤུགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་མོས་པ་སྐྱེད་པར་ཆགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་པོ། ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དག་པས་དེ་ནི་ཟབ་པ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན། །མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་འདོད། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་ཕྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད། །ཆོས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་བཅས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མེད་པས་བཟབས་ལ་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཡི་བསྟན་ཅི། དོན་གཞུང་ཤེས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག །ཁྲོ་ར་ཕ་ཤད་པ་ལ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཡི་ཤ་ཅི་ཀུ་ཙུ་ཏྲུ་ཏུ་པའོ།། །སྦྱོར་བ་
ཏེ། གཟུགས་སོགས་སོ་སོར་དེ་མི་རྟག་སོགས་པ་དང་། །དེ་མ་རྫོགས་དང་ཚང་རྫོགས་པ་དང་། །སྤྱོད་པ་བཀག་པ་བཞི་སྦྱོར་བ་དང་། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་དང་། །མི་འགྱུར་བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་སྤྱོད་པ་དང་། །སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །གཞན་ཡོད་བརྗོད་པ་དང་ནི།
གཞན་ལ་རག་ལས་མཚོད་པ་དང་། །བདུན་པ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བར་འགྱུར། དེའི་ལན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་མི་སྦྱོར་ན་ཡུམ་ལ་སྦྱོར་དེ། ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །དེ་མི

༄༅། །རྟག་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞི་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་བདག་ཡོད་མེད། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་བར་མི་སྦྱོར་ན་ཡུམ་ལ་སྦྱོར་དོ། །རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པ་ལ་མི་སྦྱོར་ན་འོ། །ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པའི་ཞེན་པ་བྱུང་ན་མི་སྦྱོར་ན་འོ། །མི་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བསྔགས་པ་དང་བསྔགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་ལྟར་དགེ་སློང་ཡུམ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་ལ་བསྔགས་པ་དང་བསྔགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱང་ཆགས་སྡང་མེད་པ་ལྟར་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་ཆགས་སྡང་མེད་པ་དང་། །བྱ་དཀའ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། །ཡུམ་བསྒོམ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བསྒོམ་པ་ལགས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པར་བཞུགས་ནས། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱང་འདས་ལ་བཀོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་འཕྲི་བ་དང་འཕེལ་བ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཀྱང་དེ་བཞིན་མ་བཤད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ན་སྒྲ་ལ་བརྗེ་བཞིན་འགྲུས་ཐོབ་པས། །འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་ནས་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མ་འགགས་པ་ཞེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷུ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་འཛོམས་པའི་གང་ཟག་ཐོབ་པའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྨྲས་པ། །བདག་གིས་ཡུམ་དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བརྩོན་པར་བགྱི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཡུམ་གྱི་དབྱེར་བརྩོན་པར་འདོད་དམ། སྣང་བ་རྣམ་པ་དག་གི་སྦྱོར་བ་བཞི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྨྲས་པ། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབད་པ་ལ་ཀོ་ཤི་ཀ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྲུང་བར་བགྱི།

ངག་འབྱོར་ཀྱིས་སྨྲས་པ། ཀྱེ་ལམ་ནས་སྤྲུལ་པའི་ཞིང་ཁྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་པ་ར་འདོད་ན་ཉམ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་དེ་ནི་དཔལ་གནས་ནས་བཟུང་བའི་མཚོ་གོ། །མ་ཉམ་པ་ཉིད་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་མེད་པ། །རྣམ་པའི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཚེ་སྐད་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ
དེ་སྐྱེ་ལམ་སྔོམ་སེམས་སུ་མི་འགྱུར། སྐྱེ་ལམ་གྱི་ས་སྔོམ་སེམས་སུ་མི་འགྱུར། སྐྱེ་ལམ་ལ་སྔོམ་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་དོ། །སྤྲུལ་པའི་ཞིང་སྣོམ་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་ན་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའོ། །དེས་ན་དེས་རྒྱུ་ཡི་མཐུན་རྐྱེན་འབྱོར་པ་འི་སྒྲ་ངལ་རྣམས་ཀྱི་ས་འགྱུར་བས་བརྟུ་འདུ་དེ་རྫོགས་ཀྱི་ཁམས་ནས་ངེས
རྒྱ་ལ་རྣམས་ལ་ཕུལ་མི་དགའ་ཉིད་དང་ཚིག་འདི་ཉིད་དང་ཡི་གེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ཅིང་ངག་འབྱོར་དང་སྐྱེའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་འཕགས་ཞིག་བུ་བ་མཐོང་བར་གྱུར། དེ་ལ་གསུམ་གྱི་ས་ནས་རྒྱམ་དང་བྲམས་པ་དང་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་རྒྱུའོ། །བྱམས་པ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་པ་རྣམས་རྒྱ་བདུན་འདི་སྐད་
ཅེས་མི་སྟོན་པ་དང་སྟོན་པ་ནི། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །མཐའ་ལས་འདས་དང་དག་དང་། །མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ལ་སོགས་དང་། །ནམ་མཁའ་དང་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་མེད་དང་། །དེ་རྒྱུ་པ་དེ་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས།།
གཞན་ལ་སྟོན་དུ་མེད་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ནམ་མི་འགྱུར། །ནད་སོགས་ཆར་དང་པར་བྲལ་ཕྱིའི། །མངོན་དུ་བྱ་བ་མི་རྟོག་ཉིད། །མཚན་མ་དག་དང་མ་བྲལ་དང་། །དངོས་དང་མེད་དང་གཉིས་ཡོལ། །ཞེས་པ་སྒྲུ་བ་མེད་པ་ནི། །ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་མ། །སྤྱོད་པ་སྦྱུལ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནས་པ་ལ། ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་འབྱེད་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ནི། །ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པ་ནི་རབ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་པ་ཞིག་ལ་རྟོགས་པ་མས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་དང་ལྡན་པ་བཞི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པ། དེའི
ཤེས་ལ་དུ་གཉིས་ནི་བོ་སློབ་པ་མཐའ་ཆོས་ཤེས་པ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བོ་བ་རྒྱས་གཏོགས་པ་དཀའ་དག་དང་ལྡན་བཞི་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ། དེའི་ཤེས་ལ་དུ་གཉིས་བོ་སློབ་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བ་བཞི་ཉིད་རྣམ་པ་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །བྱམས་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་

479

༄༅། །ཕྱི་བར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་འམ། བདེ་སྡུག་གམ། བདག་ཡོད་མེད་དམ། སྟོང་མི་སྟོང་དང་། ཞི་མ་ཞི་དང་། བཅིངས་གྲོལ་དང་། དབུས་མཐའ་ཞེན་ཁྱབ་པར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་སྟོན་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྣམ་པར་དག་གོ། །ཡོངས་
སུ་དག་གོ། །ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱང་མེད། ཀྱལ་བ་མེད་གཟུང་དུ་མེད་བསྐྱེད་དུ་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་དམིགས་སུ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་ལ་མི་དམིགས་སོ། །ཤར་མི་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། མིག་གི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་སྐོང་ཆད་པའི་དཀྱིལ་བ་བསྐོར་ཁ་ར
བར་མི་ལྡང་བའོ། །འཕགས་ཡུམ་དོན་དུ་བཟླ་བ་མི་རྟོག་པ་ཉི་མ་དོན་ཚན་ཚེ་དང་ཞི་ལ་གསལ་ལས་ཐེན་པའོ། །མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་གིས་མ་གོས་པའོ། །དངོས་དང་མེད་གཉིས་པོ་ལ་ཤེས་པས་ནི་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་ཡང་མི་རྟོག །དེ་ལྟར་མི་རྟོག་དེ་རྟོ
མི་དམིགས་སོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་བསྡུ་བའོ། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་དེ་རྣམ་གསུམ་པོ། །དེ་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག །རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་དང་བཞི་རྣམ་མཁྱེན་ནོ། །ཡང་འདི་ནི་ལམ་ཤེས་སོ། །ཡང་འདི་ཡི་ཞེས་ཏེ་གཞི་ཤེས་སོ། །ཀུན་མཁྱེན
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཉི་ཤུ་དགུ་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤོད་ན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཞུགས་ལྡན་པའི་བཅུ་དྲུག་སྦྱོར་བ་ལས་རྣམ་པ་བཞི། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །རྣམ་པ་ཞེས་གྱ་ཚོགས་ཉིད་དང་། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དེ་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་པ
ལ་བ་ནི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བརྩམས་ནས། །མིག་ཡོད་པ་ཡི་རྣམ་པ་ཡི་བར། །བདེན་པ་བཞི་སོ་སོ་ལ་བཞི་ལ། །ལམ་ལ་བཅོ་ལྔ་རུ་འདོད། །ཅེས་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་ཉིད་མེད་པ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དབེན་པ་དང་རྒྱུ་བ་མེད་པའོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་གཞི་ནི
གཉིས་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་མེད་པའོ། །འགོག་པའི་གཞི་ནི་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་འཕྲོག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་དང་། སྐྱེ་མེད་དོ། །ལམ་གྱི་བཅོ་ལྔ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པ་དང་། འདུལ་བ་མེད་པ་དང་། རྨི་ལམ་དང་།

སྦྲ་བ་སྐྱེ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་། མྱོང་བ་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། རློམ་པ་མེད་པ་དང་། ཡུན་ཕྱི་ཀ་ཡོ་བ་མེད་པའོ། །ཁམས་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་སྨྲས་ཀྱི་བསྡུ་བ་ཀྱི། རྒྱུ་དང་
ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། །དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་བཞིན། །དེ་ནས་བརྒྱད་དང་ནི་བཅུ་གཉིས་དང་ནི། །ཕྱི་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་གྲགས་སོ། །ཞེས་པ་ལས། ཀུན་འབྱུང་བ་ཡི་བརྒྱད་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་།
གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོང་པ་པ་དང་། མཚན་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་དང་། ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལྡོ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་།
སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །འགོག་པའི་བཅུ་དྲུག་ནི་སྟོང་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བཅུ་ཐམ་པའི། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཕྱེ་བྲག་གིས། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ནས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
ཉིད་རྣམ་པ། །སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དུ། །སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་པའི་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་མཐུན་པའི་
སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ། ཚད་མེད་པ་བཞིའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་ནི་སྟོབས་བཅུ་མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་
འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་སངས་རྒྱས་པ་ཡུལ་ཉིད་དེ་དག་ལ་བགས་སོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་པའོ།། །།ལེའུ་འདི་ནི་མ་སྤྲོས་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ། ཡོན

481

༄༅། །ཏན་བཅུ་བཞི་པོ། །སྦྱོར་བ་པོ་རྡེན་ཀྱི་གདང་ཟབ་གི་ཚིག་ལྷ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བཀུར་སྟི་བྱས། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་མགོན་བཅས་པ། །འདི་ཉིད་དེ་ཡི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་ཀུན་འདྲི་དང་། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་
ཁྲིམས་སོགས་སྤྱོད་པས། །ལེན་དང་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལ། ཡུམ་གང་གི་ཚེ་ལམ་དུ་གྲུབ་པ་ཞི་བ་དང་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད། དེ་སྔ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །སྐྱེ་ན་ནགས་ཐ་ཚེས
ཀྱི་དོན་ཐུབ་པ་དེ་མི་འཛིན་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སྦྱོར་བ་འདི་ཉིད། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་ཕྱིར། །དེ་ལ་གནས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། །དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག
ཚད་མེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །ཆོག་ས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ལུང་བསྟན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། །ངེས་འབྱུང་བར་ཆད་མེད་ཅེས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཉེ་དང་མྱུར་བ་དང་། །གཞན་དོན་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཕྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་ཁྱབ
མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རྣམ་མི་རྟོག། །འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་པ་མཚམས་དང་བཅས། །ཞེས་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་བས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྫུ
གནས་པ་དང་འཛིན་པར་བཙོན་པར་བགྱི། བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་མི་གནས་ན། ཡུམ་ལ་བརྩོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་ཀྱིས་ཐར་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་སོ། །གནས་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་མི
སྦྱོར་མི་སྦྱོར་བ་ཡང་མི་བྱེད་དེ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཟབ་པོ། །གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཡུམ་གཏིང་དཔག་དཀའོ། །ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་གཟུགས་ལ

སོགས་པ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཚད་མེད་དོ། །ནམ་ཅེ་ན་ཕྱི་བ་དང་། གཉིད་དབང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཚད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ར་ཡང་མི་སྦྱོར་ན་ཡུམ་ལ་སྦྱོར་དོ། །གཟུགས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བདུན་ནི་ཤྲཱི་རའི་ཕྱག་གསོལ་བ། དེ་སྐད་དུ་ཤད་པ་ལ་མི་འཇིགས་མི་དང་དང་བདེ། ཚོགས་ཆེན་པོ་ཡུན་རིང་པོའི་
སྦྱོར་བའོ། །ཕྱུང་བརྒྱུ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། ལས་དང་པོ་པ་ལ་བཤད་ནས་མི་འཇིགས་མི་དང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་ཡོད་ན་ཅར་ལྡང་སྤྱོད་ནའོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་མི་འབད་ཡུམ་འཇོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་བཟང་ན་དགག་པར་ནུས་མ་ཅིར་མཐོང་དུ་འཇོན་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱེད་པ
ཉེ་བ་སོ། །དེས་བཅུད་བྱུང་བའི་སྦྱོར་བ་ནི་དགོན་པ་བཞག་རི་བོ་ནགས་ཚལ་ཚང་མན་ཡུམ་ཀྱི་སེམས་མཚན་མ་མཐོང་བས་འཇིགས་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་དཔེ་ལ་འཁོར་བ་ལས་ཤེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཆེན་པོ་ལྷ་ར་འགྲོ་བ་ལ་མཆོད་ནམ་མཁའ་མཐོང་བ་ནི་བཅད་པ་ཡེས་རྟགས་མེད་རྟགས་སུ་
བསྟན་པའོ། །ཕྱག་རྒྱ་བ་ལ་ནི་བའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཤེས་སྟེ་ཞི་བར་འཇུག་པའི་དཔེ་ལས། རྒྱང་རྒྱུ་བསྒྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་ནི་སྨྲ་མ་བཟླ་བ་འཚང་བའི་དཔེ་ལ་བྱང་ཆུབ་བསྒྱུར་བ་བསྟན་པའོ། །གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པའོ། །རབ་བསྒྱུར་གྱིས་གསོལ་པ།
ཡུམ་རྗེ་ཕྱུར་ན་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བཀས་ཀྱི་ལྟ་ན་ནི། འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་མ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པར་མི་མཐོང་བའི་ཚེ་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ལ་སོགས་པ་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་།
དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། དུས་གསུམ་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ན་བསྒོམ་པ་རྫོགས་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཤེས་ན་བསྒོམ་པ་རྫོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་ཏེ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་ལ་སོགས་པ་ཤིང་བསྒོམ་པ་རྫོགས་པའོ། །འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པའི་ཡུམ་ལས་བར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་འབྱུང་བའོ། །དག་པའི་སྦྱོར་བའི

༥

༄༅། །གཞུག་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་བྱམས་པ་རང་དག་པའོ། །ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བར་ཆད་འབྱུང་བས་བྱིན་པ་ཡང་སྦྱར་དུ་བྱི་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐུས་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པ། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་པའི་ནི་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
བདུད་ལ་སོགས་པས་མི་ཚུགས་པའི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པའི་བྱིན་གྱིས་རླབས་པས་མི་ཚུགས་པའོ། །མངོན་ཤེས་དྲུག་མཛད་པ་ནི་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་བཀའ་བའི་ཡུམ་འདྲིན་སངས་རྒྱས་ལ་ཉེ་བའོ། །དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ
ཉིད་མ་ཡང་དག་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ཉམས་ཡང་འགྲེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡུམ་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་ན་ལས་ཡང་དག་ནས། ལྷ་ཕྱོགས་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་རྣམ་པ་པའི་ཡུམ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚང
པ་སྟེ། ཉམས་པ་དང་ནི་སོ་དང་ལུས་ལ་ཉམ་པ་དང་ལྷ་དང་མི་ར་སྟུག་སྤྱོམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དགུ་ག་ཉིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིས་ན་ཡུམ་ལ་བཅུ་གྲོ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་དོ། །དགེ་བའི་ཆོས་འདུལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ཅི་སྟེ་ཞེས
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཟབ་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྫོགས་པའོ། །སྟོང་པའི་སྐྱེས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ག་ཏམ་སྨྲ་བའོ། །ཕྱི་ནང་པའི་བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་ནུས་པའོ། །དཀའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིད་པའི་དཀའ་བ་དང་བདེ་བ་ཡིན་མས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའོ། །དམ་བཅས་པའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་སེམས་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་དུས་ལ་རྗེ་ལྟར་ཡས་བརླབས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་རྟེན་པའི་ཡུམ་གྱིས་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱང་བས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པའོ། །ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བཙལ་ན་ངེས་པར་རྟོགས་པའོ། །ཕྱུང་སྐྱོང་ཀྱི་བརྒྱད་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།། །།ཡོན་ཏན་བཅུ་ཆེན

བཞི་རབ་ཅན་ལས། །དཀྲུག་ཏུ་ཞེ་ཡས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ། བཅུ་ཚན་དང་པོ་ནི་སྤོབས་པ་ཇི་ཙམ་མཆི་བའི་བདུད་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒྲག་དཀའ་བའི་བདུད་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱོད་པའོ། །སྤོབས་པ་སྐྱུར་བའི་བདུད་ནི་འཕྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ཤུགས་སུ་སྣང་ནས་དེས་ཀྱང་སྙོམ་སེམས་སུ་སྤྱོད་པའོ། །
ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེ་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་སེམས་གཡེངས་ཤིང་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྒྲུབ་པ་ཞི་བ་ཏེ་ཉིད་དགེ་སེམས་ཀྱི་ས་མ་ཟིན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ནི་བདག་གི་མིང་དང་ལུང་པ་ཡང་མ་དག་
འདི་འདི་དོན་ཡང་མི་རྟོགས་སོ་སྙམ་སྟེ་སྟན་ལས་ལྡང་བའོ། །རྣ་བ་ནས་པ་ལ་འདས་པ་ཆོས་ལ་བཞིན་ཡོངས་ཅུམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་བསྟན་བཞིན་རྒྱུ་ལམ་ཉམས་པའོ། །ཕྱིས་རྗེ་བ་དང་ནམ་ཡང་ལས་མི་ལས་ཁ་ཟས་ཆོས་ལ་བའི་དཔེས་ཁ་ཟས་མཆོག་ལ་མ་ཉམས་པའོ། །གླང་པོ་ཆེ་ནས་རྗེས་ཆོས་ལ
ཕྱིར་དཔེས་ཤེག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཉམས་པའོ། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྙེད་པ་བ་ལང་གི་རྨིག་རྗེས་ཀྱི་དཔེས་ཆེད་དུ་བཙལ་བ་ལས་ཉམས་པའོ། །བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་སྐྱུ་རུ་ར་བུའི་སྐྱུར་ཞིམ་པ་ཉམས་པ་པའི་དཔེས། ལྷ་ཡི་དབང་པོའི་ཁང་བཟང་མཐོང་སྟེ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་ཚད་འཇལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཁོ་ར་ཆུ་མི་རིང་ཉམས་པ་ལ་དཔེ་ལ
ལ་ཕོ་ལ་ཡོངས་སུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བ་ལ་མ་ཁྱེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་སྦྱང་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུམ་མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཡི་གེ་ར་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞན་ཀྱིས་གཡེངས་པའོ། །ཡིད་མཆོག་ལ་ཉམས་པ་ནི། ཡི་ནཱ་ཀྱུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཁ་ཟས་སྟོན་དུ་ཟས་དག་ལྟ་བུའི་ཁ་ཟས་ཟས་བཅལ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ
ལས་ཉམས་པ་བཞི་ཕ་ནི་པོ་ཆེ་ན་སྤྱན་མཆོད་དང་བ་དང་རྣམ་ཤེས་པའོ། །ཡི་གེར་འདྲི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་རྟོགས་པའོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐབས་ལ་ཞེང་དགོངས་པའོ། །ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞི་བ་སྤྲོང་དང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །རྙེད་
པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉམས་པ་ནི་ཡིན་དེ་ལས་ཆགས་ནས་རྒྱུ་བ་ལ་ཕོར་བའོ། །བདུད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་བ་དང་ནི་བརྟུན་ཟུམ་གཉིས་པའོ།། །།བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ལ་རང་པ་ཐོད་དང་ཉན་པ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དཀྲུག་པ་དང་སྨོན་ལམ་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཉམས་པ་དང་། འདུན་པའི་ལུགས་

༄༅། །དད་པས་ཉམས་པ་དང་། འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་དང་འདོད་ཆེན་ཆུང་བས་ཡིན་པས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། དགེ་མི་དགེ་དང་། ཕོང་པ་དང་ལེན་པར་མི་འདོད་པ་དང་། སྙིམ་པ་དང་སེར་སྣ་དང་མ་གོ་སྙོམས་པས་གོ་བ་དང་། སྨྲ་བ་པར་བརྟགས་པ་ལ་དང་།
གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །བཞི་ཚན་བཞི་ལ། ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། གཟུངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་། ཡི་གེ་ལ་དགྱེར་འདོད་མི་འདོད་དང་། འདོད་པ་ཞིབ་འཐུག་པ་དང་བྲམས་སྙོམས་པ་དང་། དཀྱུ་འགྲོར་འགྲོ
བ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་ར་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། གཅིག་པུར་དགའ་བ་དང་འཁོར་ལ་དགའ་བ་དང་། འདོད་པ་ཉེ་བར་བྲེལ་བ་དང་། ངེས་འབྱིན་པར་མི་འདོད་པ་དང་། འདོད་བསྟུབ་པ་ལ་དེ་སྐལ་བས་མི་འབྱེད་པ་དང་། ཚེས་ཐུབ་ལ་སོགས་པས་དཀྲུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་
མི་འགྲོ་བ་དང་། ཁྲིམས་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་བདུད་ཀྱི་ལས་དང་། ཁྲམས་དགོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བདུད་ཀྱི་འབྱུང་པ་དང་། བཙོམས་མཉེས་ར་བསྒྱུར་བ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པས་སླུ་བའོ། །དེ་ཅིས་ན་ཡུམ་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་དུ་མེད། དེ་ལ་འཕགས་པའི་གང་ཟག
རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུམ་ལ་ཐར་ཆ་འདོད་པའི་དགེ་བ་ཉེ་རང་དུ་སྤྱོད་ལ་ར་རྒྱུ་ནི་སོ་ཚེ་ལ་དགའ་མང་བའི་རང་ལོས་བསྟན། ལམ་དང་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ། །སྤྱངས་པ་ཅན་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྲུང་བ་མཛད་དོ། །མཚན་ཉིད་མ་དང་མ་བསྟན་པའི། གང་གི་མཚན་ཉིད་ནི།
ཉིད་དོ། །ཤེས་བྱེད་ཡང་ཤེས་པ་དང་། ཁྲུང་བར་བྱེད་དང་རྣམ་གསུམ་ལ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཇུག་ཡུལ་མེད་པ་ཡུམ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། དཔེར་ན་བུ་མོ་ཅིག་ལ་བུ་མང་དུ་ཡོད་པས། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གཅིག་གི་ཨ་མ་འདི
ཡུམ་ཡིན་དུ་འཚོ་བ་རྐྱེན་དགོས་པས་འགྲུབ་དགོས་མ་ཞིང་བཀུར་སྟི་བྱེད་དོ། །ཅེ་ན། བདག་ཅག་བསྐྱེད་པ་འཛིན་ཅིག་སྟོན་པའི་ཡུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཡུམ་ཤེས་བསྐྱེད་འཛིན་ཅིང་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཉམས་སུ་མ་གཏན་དུས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྲུང་བ་རྟུ

ཤེར་ཕྱིན། 191

བསྟན་པ་ལས་ལང་ས་རྒྱུས་ལུ་བརྗོད་དོ། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པས་སོ། །ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཕྱིར་ཕན་ཆུ་བ་ལེགས་དཔའ་ཡུམ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བརྗོད་པས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མདོར་བསྡུ་ན་བཞི། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་ན་བཅུ་དྲུག་གོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་།
འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། །མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། །དེས་བསྡུས་པ་དང་ཕྱིར་ལྡང་དང་། །ཆགས་བཅས་ལ་སོགས་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། །སེམས་ལ་བལྟ་རུ་མི་རུང་ཤེས་པ་དང་།
གཡོ་བ་ལ་སོགས་མཁྱེན་པ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས། །ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དང་། །གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལྷག་ཀྱི། །གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་འདོད། །ཞེས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
འབྱུང་བའི་ཡུམ་འདིས་སྟོན་པ་ན་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབས་དོ། །འཇིག་རྟེན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཡུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་འཇིག་རྟེན་དུ་བསྟན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་ནི་ཡུམ་གྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་འཇིག་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་པར་ལ་སོགས་པར་མི་སྟོན། ཅི་ལྟར་ཞེས་ན་བསྟན་པ་རྒྱུ་བའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
ཀྱི་བར་དུ་མི་གསལ་སུ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པས་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ། ཡུམ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་འཇིག་པ་མ་མཐོང་ངོ། །བསྡུས་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཡས་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་ཉིད་ཀུན་མི་དམིགས་པ། བསྡུས་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཟད་པ་དང་འགོག་པ་ལ་སོགས་པར་མཁྱེན་ཏོ། །ཆགས་བཅས་ལ་སོགས་ནི་སེམས་མ་དང་སེམས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཟུགས་ལ་ཡང་བཅས་པ་མེད་ཤེས་ཞེས་

487 ཕ 191

༄༅། །སོགས་ཡོངས་ཀྱི་འབྲལ་བ་མེད་པ་ནི་སྦྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་སྐུ་དང་འབྲལ་བ་མེད་པའོ། །ཕྱི་ཆ་ཡི་སེམས་ཀ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པས་རྒྱ་ཆེ་སྟེ་ཕྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་དོ། །ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་གཟིགས་སོ། །ཚད་
མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཚད་མེད་པའོ། །རྒྱུ་ལ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སེམས་པ་མེད་པ་ཡང་ཞེས་པའོ། །སེམས་པ་བརྟག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་སྦྱིན་ལ་སོགས་ཚུར་སེམས་པ་དམིགས་པ་མ་གྱུར་བའོ། །གཞི་ཡོངས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་རབ་ཏུ་འབྲེལ་སོགས་པ་ལ་སྟོང་
མ་བསྟན་པ་བཅུ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་པར་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མཐུན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ནི་ཤེས་པ་ལྟོས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཕྱུགས་སུ་ལྟ
བའོ། །འཇིག་རྟེན་སྟོན་པའི་ལེའུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་གསུམ་པའོ།། ། །ལེའུ་འདི་ནས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞིའོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་གོ །སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། །སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྦྱངས་པ
དང་། །སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཁྲུག་མེད་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག །རབ་དབྱེ་མཚན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཅེ་བའ་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ལ། ལྷའི་བུས་གསོལ་པ། ཡུམ་ཟབ་མོའི་མཚན་ཉིད་ངང་
ལ་ག་མས་ཞུས་པ་འོ། ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་བཅུ་གཅིག་གོ །
དེ་དག་མཁའ་འབྲུག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་མི་ཡིན་ཀྱི་མི་འབྲུགས་པའོ། །འདུ་བྱེད་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་བཞིན་ཡང་དག་པར་ཡིན་པའོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པ་ནི་གཟུགས་པ་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས

ཤེར།

པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་མི་ཐོན་སྒྱུ་མ་ཡི་མཚན་ཉིད་དང་དེ། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དམིགས་པར་མཐོང་བར་ཤད་ལས་རྒྱུས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི། དེ་ཡི་དེ་ཕྱི་ཆོས་ལ་ལྟེ་ནས། །གནས་དང་ཤེས་པ་ཁྱབ་དང་། །སྣ་མཆེད་དང་ནི་འཇིགས་པ་དང་། །དེ་ལྟ་ཆེད་
ད་བྱེད་མེད་དང་། །ཀུན་འཇུག་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་ནུས་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་མངོན་སུམ་དང་། །བསམ་མི་ཁྱབ་དང་ཞི་ཉིད་སྟོན། །འཇིག་རྟེན་བཅུ་ཞེས་འགོག་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་བརྗོད་ནས། །ཤེས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅེས་པར་ཤད་དོ། །ཞེས་པ་ལ། ཡུམ་ལ་བསྟན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་བཅས་དྲན་དུ་གཟིགས་ངས། གང་ནས་ཀྱང་ཤེས་པ་བའི་ས་ལ་ཡིད་ཉེ་ཞེས་བསྟན་བཀུར་བྱེད་པའོ། །བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། །བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་བསལ་བར་
རྒྱུས་སོ། །ཀུན་འཇུག་མཁྱེན་པ་ནི་གང་མཆིས་ཀྱི་ཡི་ཞེས་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་འཇུག་པ་མེད་པའི་བར་ས་འཇུག་པའོ། །མཐོང་བ་པོ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསོག་གསོབ་སྙིང་པོ་མེད་པའོ། །མ་མཐོང་བ་བསྟན་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ལྷག་བྲི་ང་མེད་པའི་ཕྱིར་
སྟོན་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་ལ་གས། ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ཡུལ་ཏུ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
འཇིག་རྟེན་དུ་སྟོན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡོངས་སྤོང་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་ནི་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། །བསམ་མི་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་པའོ། །དབེན་པར་སྟོན་པ
ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དབེན་པར་སྟོན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་འགོག་པ་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་མཐའ་ཡས་པ་འདས་པ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པར་སྟོན་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པའོ། །དངོས་པོ་

༄༅། །མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཞི་བར་སྟོན་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་

མཁྱེན་གྱི་བར་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་མེད། །ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྟན་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཁྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས། །ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱར་བཤད། །ཤེས་པ་

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། དོན་དམ་གྱི་ཆོས་ཉིད། །མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བསམ་མི་ཁྱབ་དང་མི་མཉམ་པ་དང་། །གཞལ་དང་བགྲང་བ་ལས་ཡང་དག་འདས། །འཕགས་ཀུན་བསྡུས་པ་མཁས་པ་ཡིས་རིག །རིག་བྱ་ཤེས་ཡོན་ཐུན་མོང་མིན་

ཤེས་ཡིན། །ཤེས་མྱུར་བ་དང་ནི་ཆད་ལྡན་མེད་དང་། །སྒྲུབ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །དམིགས་པ་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། །མཐར་དཔག་པ་ཕ་རོལ་ཡོངས་ལ་འཛིན་དང་། །ཡོངས་སུ་མེད་པ་ཁྱད་པར་གྱིས། །འདུ་བྱེད་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་བསམས་པ་ལས་འདས་པ་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་དཔག་པར་མི་ནུས་པའོ། །གཞལ་དུ་མེད་པ་ནི་གཞལ་བར་མི་ནུས་པའོ། །མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ནི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་མཉམ་པ་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་སོང་བའོ། །འཕགས་པ་ཀུན་བསྡུ་ནི་དེའི་ཡུམ་ལ་ཁྱད་རྟོགས་ཀྱང་ཡིན་པས་ལྷན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་འདུས་སོ། །དེ་ཅི་ནས་གཟུགས་

ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། མ་དོན་པར་ཆགས་པ་མེད་པར་ཞེན་བར་གནས་སོ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པ་ཡི། ཡུམ་འདི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་འཛིན་ཆགས་མེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་འཛིན་ཆགས་མཐོང་

བ་ཤེས་པའི་གཞན་ཀ་སོགས་པ་མཐོང་བ་གསལ། །ཤེས་ལྷན་ཅིག་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན། ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་ཉིད་མཐོང་བར་མི་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་ཅུ་བ་སེམས་ཅན་དཔའ་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པས་ཁྱིང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས

191

ད་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །མཁས་པས་རིག་པ་ཅི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ལ་ན་སྐྱོང་པའི་སྤྲེའུ་རིགས་གསོལ་བ། ཡུམ་འདི་ལྟར་ཟབ་པ་འདི་ལྟར་ཕྲ་བ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་འདི་ལ་མོས་པ་ནི། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་ཕྲ་བརྒྱ་ལ་ཕོ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྲན་མོ་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྐྱོང་བ་ཡུམ་གྱི་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ
པ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་སྒོམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣ་རྒྱུ་བསམས་དཔའི་གདུགས་གཅིག་གི་བཟོད་པའོ། །སྤྱིར་བཞི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་ལ་སྦྱོང་བའི་ཆུ་རུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་ཁས་ལེན་གྱི། །ཕྲིན་དང་གང་བ་མེད་པ་ནི་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕར་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་ཕྱིན་བ་དང་། གང་ལ་འཕེ་བ་དཔེ་ཤེས་ནས
ཀ་ཁ་ནང་དུ་བཅོད་དོ། །སྨྲ་བ་ནི་ཡུམ་འདི་ལ་སོགས་པའི་མོས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ལ་དང་མི་འཕན་དུ་ཐོན་ཡུམ་སྤྱད་པའོ། །ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི་སྔོན་གྱི་མཐར་ཐར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡོངས་སུ་མ་དྲིས་བརྟག་པ་མ་བྱས་པས་འདི་བསྟན་པའི་ཚེ
མི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དཀའ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཕྲ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ནས་ཐར་ལ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་བསྒྲུབས་མཐུན་པར་མ་བྱས་པས་ཕྱིན་པ་དང་ཆ་ན་བར་འགྱུར་རོ། །འདུལ་བའི་ལོ་ཙཱ་སྒོ་སུ་བའོ། །བྲུ་ཞིག་པའི་ཚེ་མི་ར་ལ་སོགས་པ་ལ་འཛེམ་པ་དང་མ་འཛེམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡོ
ཤྲད་པར་དང་། རྫོགས་བཏང་བ་དང་སྨས་བཏང་བར་ཆུ་ལྟ་ཁ་ལ་པའི་དཔེས་རྟེན་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། གྲུ་ཞིག་ལྟ་མཐུན་པ་དང་བྲལ་བའི་དཔེས་མཐར་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། རྣ་བ་ཡོ་སོ་མེས་བརྟེན་པ་དང་མ་བརྟེན་པའི་དཔེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྐྱེ་བ་ཀྱི་གྲུབ་ལ་ལྔ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན
ཞུ་དང་རྒྱ་བསམས་པ་དེ་མ་ཟིན་ན་ཐོག་པ་རོག་མའོ། །ཕྱི་མ་ལོ་རྒྱ་སྐྱེ་སོ་རྡུག་པའོ། །དོན་རྒྱུ་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་མ་བཟང་རྟེན་གྱི་ཡུམ་གསོལ་བ། ཤས་ཆ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆུ་བསམས་དང་པས་བཙོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དབུགས་བཞི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ར་བཞི། བཀའ་སྩལ་པ། ལས་དང་པོ་པའི་ཁྱད་ཆུ་བསམས་དཔའ་ཐ
ཐོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྔ་གསལ་ལ་སློབ་པ་སོགས་ཤས་ཆ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཞིས་གཉིས་ནི་ལས་རྗེ་ནི་ན་དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོལ་ཤེ་ན། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེ་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིག །དེ་ཅི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཤ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སྦོ་བར་བྱའོ།

༄༅། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་འདོད་དང་། བསམ་བསྐྱེད་ཅིག །འདོད་པ་མེད་པའི་སྤྲིན་མེད་པའི་བྱུང་རྒྱུ་བ་པོ། །ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང་། །གནས་དང་དཔུང་གཉེན་དང་གླིང་དང་ནི། །ཡོངས་འདྲེན་པ་ཉིད་ལྷུན་
དང་། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི། །ཐོབ་པའི་རྣམ་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་གྱི་བྱེད་པའི་བྱ་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཐབས་མཁས་པའི་ཆོས་ལ་བྱིན་པ་སྡུག་བསྔལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པའོ། །ཕན་པ་ནི་སེམས་ཅན་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་འཁོར་བ་ནས་བཏོན་ཏེ་ཆེད་མི་འཇིགས་པ་ཞི་བ་དང་
འབྲས་བུ་ལ་ལམ་ལ་འགོད་པའོ། །བདེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལས་བསྒྲལ་ཞིང་བདེ་ལ་སྒྲུབ་ལ་བསྒྲལ་བ་ལམ་ལ་འགོད་པའོ། །སྐྱོབ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བརྟེན་ལ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པའོ། །སྐྱབས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་པ་ཆེ་བ་ཡང་གྲོལ་བའི་ས་ལ་
འགོད་པའོ། །གནས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲལ་བ་མེད་པ། འབྲལ་མེད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རོ། །དཔུང་གཉེན་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཕྱི་མ་ཐོག་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལམ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཕྱི་མ་ཡོན་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཐབ་བཟང་པོའོ། །གླིང་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཆད་པར། །སྔར་བཞིན་མ་རིག་པའི་སྡོ་འཇིག་རྟེན་ཕྱིར་ལྡན་པས་ཟིལ་གྱིས
ཞིན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱིར་ལུང་བར་བྱེད་པའོ། །སྒྲོན་མ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་ཡིན་གྱི་སྣང་བ་བཞི་སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡིན་ལ་བཀའ་ཞུགས་པ་རྣམས་བྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བཟློག་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་ལ་འགོད་པའོ། །ཡོངས་སུ་འདྲེན་པ་ནི་གཟུགས་ནས
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ལམ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་རྟོག་པ་ཅན་སྐྱེ་ཞིང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི

བར་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པ་སྟེ་མི་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོང་པ་ནི་ཚོང་པའི་སྐྱེས་བུ་བརྒྱུ་གཉིས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏོ། དེ་ཡང་ཞི་དང་ཚུལ་པ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལ་སྣང་
ལུས་རྡུ་བརྒྱད་པའོ།། །།ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །ཉིན་མོ་ལ་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ཡིས། །འཕེན་དང་དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་། །ཚེ་དང་རྒྱུ་དང་མི་དམིགས་དང་། །མངོན་དམ་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །དམིགས་པ་ཞེན་བྲལ་ཡིན་དང་། །མི་
མཐུན་ཕྱོགས་པ་མེད་དང་ནི། །གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྟོན་མི་དམིགས་པ། །ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད། །མཚན་ཉིད་ནི་རྣ་བུ་མཚོན་པས་ན། །མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ། ལེའུ་དྲུག་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སྟོན་པ་ལས་ཕྱེ་ན་བཞི་ནི་
ཉིན་མོར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཉིད་དང་། དེ་ནི་རྟག་ལ་ཞིག་ས་དང་པོ་དང་། ཚུལ་པ་དང་རྣམ་པས་དབེན་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ལ་སློབ་དཔོན་དང་བཞིན་ནོ། །དཀའ་བ་བཞི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་གྱོན་པས་ལ་སོ་ཆང་ནི་གཟུགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལྟར་མེད་གོ་ཆ་ཡང་མེད་པས་གཟུགས་ལ་དང་འབྲེལ་པ
མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རོ། །ངེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟུང་བའོ། །ཚེ་ནི་ཚེ་སྒྲོ་རེ་མྱུར་ན། སེམས་ཅན་དང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཞིང་ཏེ་ཆོ་འི་དོན་གྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུའོ། །མི་དམིགས
པ་ནི་ཡུམ་སྨོན་པའི་ཚེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྨོན་པའོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་ནི་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་མེད་དམ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །དམིགས་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད
མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གཏོད་པ་འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་ལྡན་པས་ཤེས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་ནི་གཟུགས་ལས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའོ། །ཆགས་པ་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྐུ་ལུས་རྡུ་བརྒྱད་པའོ།། །།མི་མཐུན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་

༄༅། །གཟུགས་ལ་ནི་སྟོང་པའི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། །ཡུམ་འདི་ནི་གཟུགས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི
གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱག་ཐལ་ཆུང་བར་མཛད་ནས་གསུངས་སོ། །ཡང་ལྷའི་བུས་གསོལ་པ། ཆོས་འདི་ནི་གཟུགས
སུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རྟ་མི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དཀའ་བ་ཡིན་ནམ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ང་དང་ངར་ཡིད་འཛིན་པ་ཡིན་ནམ་འཛིན་པ་ལ་བག་ཆགས་ཅེས་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ་མི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པས་གཞི་སྟོང་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཐོགས་པ་མེད་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། ཆོས་འདི་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཅེས་པ་ལགས་སོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་དོ། །གཞི་མེད་པ་ནི་ཆོས་འདི་ནི
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་རང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞི་མེད་དོ། །འགྲོ་བ་མེད་པ་ནི་ལྷའི་བུ་རྣམས་སྨྲས་པ། རབ་འབྱོར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཞེས་སྨྲས་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ
འོངས་མ་སོང་མི་གནས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྦྱར་རོ། །མི་སློབ་པའི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཟུགས་ལ་ཡང་གཞན་དང་
གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་ཡི་རྣམ་སུ་མ་སྨིན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མི་དམིགས་པ་ཞིག་དེ་རྩོལ་བར་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའོ། །གཟུགས་སམ་མི་དམིགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ལ། དེ

བཞིན་ཉིད་དམིགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་པའི་ལན་མ་ཐུབ་པར་བསྟན་པའོ། །ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་ནི། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཡང་དག་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དེ་ལ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ། བསྐལ་པ་བདེ་པ་གྲངས་མེད་པར་ཞིག་ནས་པའི་རྣམ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྱད་ཅིང་མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པས་ཉན་རང་གི་ས་ར་ལྟུང་བ་ཡིན་ནོ། །བྱ་ཆེན་པོ་ར་དབང་པོ་གཞན་པའི་དམིགས་བསྟན། མཚན་མ་མེད་པར་སྦྱིན་པ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་སྨོན་ནས་སྤྱོད་པ་བསོགས་ཤིང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ལ་རྒྱ་བ་དཀར་བར་བསྟན་ཏོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཤེས་མ་རྟོགས་པ་བཟུང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་དང་བཞིན་མེད་པས་སངས་རྒྱ་བར་ནི་སྒྲུབ་པས་སོ། །ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། སངས་རྒྱ་བར་ནི་དཀའ་ར་སྙམ། ནམ་མཁའ་ཅི་ནི་ཡིད་སྨན་ཏུ་ཤེས་ཀྱི་བར་བྱ་འོ་སྙམ་ད་མི་སེམས་པ་བཞིན་ནོ། །སྨན་བ་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་བཀའ་འགྲེལ་ལྟར་མི་བྱེ་མ་སྟེ་དབྱང་རྒྱུ་བ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། གཞན་གཟུགས་དང་གཟུགས་ལས་གཞན་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་པ་སྣང་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་སྨྲ་མ་མས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྦྱགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབྱེར་མེད་པ་བསྟན་པ་ལ། མགོན་པོས། རང་སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དང་བཅས། །སྦྱིན་སོགས་སྦྱོང་ཡུལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །ཐབས་མཁས་ལྡན་ཚོགས་དྲན་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཉེར་འཛིན་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ལྔ། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིས། །རྟོགས་སུ་རུང་བ་ཉོན་རྟོགས་དཀར་བཞིན། །ཞེས་པ་ནི་གཉིས་བརྟན་གཉིས་ཀྱིས་ཤ་རིའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཚིག་ཏུ་ས་ལ་སོགས་པ་དང་རབ་ཀྱི་ལྔ་རྣ་ཞེས་རྟོགས་པར་ནུས་པ། ཐལ་པོས་ཤེས་རྟོགས་པ་ལ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ངེས་འབྱེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཤེས་ནི། རྟེན་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བརྗོད། །དེ་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས་ཡོད། །རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུ་རུ་འདོད། །ཞེས་པ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་དང་བྱམས་པ་དང་། ཕན་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་དང་། ཕ་མ་དང་། ཕ་ཚ་ང་

༄༅། །ཞུ་དང་གྲོགས་པ་དང་གཉེན་དང་རྒྱལ་བ་ཅིག་པའི་སེམས་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྩོད་དོ། །བདག་ཉིད་ཐིག་པ་ལས་སྤྲོག་ཅིང་། གཞན་དག་རེ་ལ་འགོད་པ་དང་། །ཐ་སྙད་ཀུན་ལས་རྣམ་དབྱེ་ཅིང་མ་ཐུབ་སྐྱེད་པ། །ཚེ་རབས་ལུས་ཤེས་པའི་བདག་ཀུང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱད་པ་ལས་ཞེང་དགེ་བ་ལ་སྐྱོང་། གཞན་ཡང་དེ་སྤྲོར
འགོད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཅི་ཡོ་སོ། །དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། རང་གཞན་ཉེ་ཉམ་བདེན་ཤེས་པ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་པ་བཞི་ལས་བསྒྲགས་གཞན་སྤྱོད་པ་ཡོ། །ཚོས་མཚོག་དང་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ། །སྨིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ནས་བཏྲ། །ཞེས་པ་ནི་བདག་ཀུང་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་སྨིན་པ་རྒྱེན། སངས་རྒྱས་ཀྱི
ཞིང་ཡོངས་ལ་སྒྲུབ་པར་སྤྱོད། ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བ་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི་བཞི་ཚོས་མཚོག་གོ། །དེ་ཡིན་པ་ཡོན་ཏན་ནི་དེ་ལ་བརྟགས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བང་དུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་པར་བསྒྲུབ་བོ། །དེ་ལས་ནི་ཤོར་གྱི་མཐུ་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྤྱོ་བཟུང་ངོ་། །རྒྱང་རྒྱུན་སེམས་ཀྱིས་བསླབ་པ
རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ཡི་ཞུ་སྟེ་སོ་དགུ་པའོ།། །།བྱེད་མི་འཕྲོག་པ་དེ་སྐྱབས་མ་ངེ་དགས་བསྟན་པ་ནི། ངེས་འབྱུང་ཡང་ལས་གནས་པ་བཟུང་ནས། །མཐོང་དང་བསྒོམ་པ་ནི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞག་ནས་ཚོགས་ནས། །དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རིགས་པ། །རྣམ་པ་དག་ནི་ཞེ་བཞིན་པ་ཡིན། །ལྡོག་པ་ལས་ཀྱི་རྟགས་
སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་པའི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །ཉམ་པ་ཉི་ཀུན་འདི་བཞད་པའི། །ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་ལ་གནས་པ་ཞིར། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞིབ་མཚན་ཉིད་དོ། །རྟགས་པའི་ གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་མི་ཟད་འགྲུབ་པ་དང་། །བདག་ཉིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་།
གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་ཏུ་སྦྱིན་ཞེས་དང་། །ཟབ་མོའི་ཚིག་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །བྱམས་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱོར་བ་པ། །ཉམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་འཇོམས་པ་དང་། །ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་བཞིན་དང་། །གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་། །ལུས་ལ་སྲིན་བུ་
སྐྱེས་མི་འབྱུང་། །ཐུ་སྒྱུ་མེད་དེ་སེམས་སྦྱང་ལ་པའི། །ཞེས་དང་སེར་སྣ་མེད་སོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་ལྡན་པར་འགྲོ་ཉེ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་དམྱལ་འཚོལ་དང་། །གཞན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་བཏུབ་དང་། །ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་ཤེས་པར་རྟོགས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི

སྦྱོང་བ་སྟེ། །རྟགས་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །དྲོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་པ་དང་། །ཆོས་མཆོག་དག་ལ་གནས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མི་དམིགས་པའོ། །དེ་ཡིན་ན
གང་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡི་ཚོམ་ཟད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེའི་ངོར་མི་ལྟ། །མཐུ་ཤེས་དང་དགེ་མཚན་གྱིས་དག་པར་མི་བྱེད། །ལྷ་གཞན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པའོ། །མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྤང་བ་ནི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་རང་སྲུང་མི་སྤྱོད། །རང་དགེ་ཉིད
དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་ལ་སྨིན་དགེ་བ་བཅུ་བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་གཞན་ཡང་སྤྱོད་དུ་འཇུག །རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་ནང་པར་སྤྱད་ཅེ་ན། །གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་སྒྲུབ་ཀྱང་ཞེས་ན། །ལས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ནི་ཏྲིག་དང་གསུང་བ་ཡང་ཡང་ལས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཞན་གྱིས་ཕྲོགས་
པའོ། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའོ། །བྱམས་ལྡན་ལུས་སོགས་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་འཇམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་
ལྡན་པ་དང་གཉིད་དང་རྒོད་པ་འགྱོད་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་མེད་པའོ། །བག་ལ་ཉལ་འཇོམས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་བསྡུགས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པའོ། །དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའོ། །ཆོས་མཆོག་གི་ཆ་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཐུན་
ཡིན་ནོ། །གཙང་ཞིང་དྲི་ང་མེད། །ཅེས་དྲང་ངེས་ཡིན་ནོ། །ལུས་ལ་སྲིན་བུ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ལུས་ལ་སྲིན་བུ་ཕྲག་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པ་ཡང་ཉེ་བར་འཚེ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའོ། །སེམས་མི་སྡང་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་མི་སྐྱེ་བའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། །སྤྱད་པ
སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དང་བཀུར་སྟི་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོ་ག་ཉིད་དོ། །ཆོས་ལ་ཞེན་མེད་སོགས་ནི་ལུང་ཕྱིན་པ་གཅིག་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་ཐ་མལ་ཉིད་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ཐམས་ཅད་

191

497

༄༅། །ཕྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱངས་པ་ཤེས་ཚོགས་ཉིད་ངང་སྐྱོར་བའོ། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་སྨྲ་ཡི་ཚིག་འདི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་དུང་དུ་བདུད་རྩི་ཁ་རྟག་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་དགྲ་ལ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞལ་ཐུགས་ཏེ་ཕྱག་ཕབ་ཚུལ་བརྒྱ་པ་བ་འང་ཡོངས་སྐྱ་ནས། བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཀུན།

ཀྱང་འདི་ལྟར་རྒྱུར་གྱི་ཟེར་བ་ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་སེམས་ནི་གཏོང་བའོ། །གཞན་ཅིག་གིས་བཀོས་མི་བཏུབ་པའི་བདུད་རྩི་ཁ་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་དུ་སྦྱོར་ཏེ་ཕྱིན་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ནི་བདེན་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་རྒྱུན་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱི་ལ་ཤིན་ཏུ་བར་གྱི་སྐྱེ་ཤེས། །ཕྱིར་ཕྱིན་ནས་ཐོབ

དེའི་ས་དང་རྒྱུ་སྐྱེ་བ་ལ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ལ་སོགས་པ་མི་ཟ་བའོ། །ལམ་གཞན་ནི་བར་སྟོན་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དྲང་མི་འཇོག་པ་རྣམ་གྲོལ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ལ་མི་ལྟག་པའོ། །འདུ་ཤེས་དུ་བར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་མར་དུ་གཅོད་པའི་བསྟན་ངེས་

པའི། །མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མདོར་བསྟན་པའི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་འབྲེད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །རྒྱས་པའི། གཟུགས་སོགས་ལ་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །སེམས་བརྟན་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ།

རྣམ་ལོག་པ་རས་མ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། །འདོད་པ་སྤྱོད་པ་ཐབས་མཁས་དང་། །ཏྲ་གཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཉིད་དང་། །འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །ཕུང་སོགས་བར་ཆད་དུ་བྱེད་རྣམས་ལ། །ཆོས་ལ་དང་དཔང་སོགས་བཅས

པ་དང་། །གཡུལ་ཡང་བྱེད་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ། །སྟེར་དང་རྗེས་སུ་སྤྱོར་བ་ལ། །གནས་པ་བསོད་སེར་བཀག་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་རྣུལ་ཚམ་མི་དམིགས་ཉིད། །ས་གསུམ་ལ་ནི་གང་གནས་པ། །རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བ། །དེ་ལྟ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི། །བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་ལ་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལོག་པའོ། །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་པའོ།། །།སེམས་བསྐྱེད་པའི་བདུད་རྩི་ཁ་ཅན་བྱང་ཆུབ

191

སེམས་དཔའ་ལ་མོས་པ་བསྒྲོག་ཅིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི་དོན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསམས་པ་བརྟན་
པོས་སྤྱོད་པའོ། །ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་ལོག་པ་ནི། ཕྱིར་ལྡོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱའོ། སེམས་ལྡོག་པ་ལ་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་རང་ལས་ཕྱིར་ལོག་པས་ན་ཕྱིར་ལྡོག་པའོ། །བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡིན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ཚད་མེད་པ་བཞི་
གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གཟུགས་པས་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་ཞིང་རྒྱུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་ཚོང་དུ་མི་བྱེད་པའོ།། །ཕུང་ལམས་ཡང་བཀྲི་ཏེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷུར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །འདི་དག་ལ་སྦྱོང་བ་ཐབས་མཁས་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཁྱིམ་ན་གནས་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་དོ་ཞེས་སོགས་པའོ། །རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཅིང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་
པ་དང་ཆགས་པ་སེམས་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་སྟོན་ནི་གཞོན་ནུ་སྤྱོད་ལ་གཞན་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་མཚན་མི་ཚད་པར་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །འཚོ་བ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ནི། །ལོག་འཚོ་ཉེ་སྐོར་བཤད་ལྔ་ཚོ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཚེ་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོང་ལས་མི་བྱེད་དོ། །ཕུང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་
བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། ཕུང་པོ་ཁམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ། དེས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་བཟང་བ་དང་ངན་པར་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །རྒྱན་པོའི་སྦྱོར་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པས་སྦྲང་བ་འམ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཕྲག་གི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མེད་དོ། །གྲོང་གི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཞེ་ཞུགས་ན་ཡང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡིན་པས་འདི་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་དོ། །སེར་

ཏ 191

༄༅། །སྐྱེ་མེད་སོ་གཞན་ཞི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདུག་གི་མི་མཐུན་པ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་རྗེས་སུ་འཇོམ་པར་མི་གནང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ལ་གང་གནས་ནི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བ་སོ་སོར་ཡང་རང་གིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །རང་གིས་ལ་དེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རང་གིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་

བའི་དོན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་ཚད་མ་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།། །།བསྒོམ་པའི་ལམ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དགུ་ནི། ཟབ་པ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་

སྐུར་འདེབས་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དང་བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་དགུ་དང་། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྟན་གྱི་དོན་དམ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་ཕེལ་འགྲིབ་མི་འཐད་པ་དང་། གྲུབ་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་དོན་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྒྱ་ལ་བ་དང་། ཟབ་མོ་བརྒྱུད་

ཀྱིས་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཟབ་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཟབ་པོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟར་ཟབ་པ་ཞི་ལ་ཞན་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་གཟུགས་མེད། གཟུགས་ལས་གུད་ན་འང་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཟབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་

ཀྱི་བར་རོ། །བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོ། །དེ་སྒྲོ་འདོགས་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནི། ཟབ་མོ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། །སྐུར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་ལས་ཀྱང་བཟློག །སྤྲོ་ན་ཡང་དག་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་ཡང་བསྟན། དེ་

བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རོ། །བསྒོམ་པ་ལ་གོམས་པ་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་ནས། །མཐོང་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་བ་དང་ནི་ཉེ་རྟོག་བསྒོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་སེམས་པ་བརྟེན་པར་བྱེད་པའོ། །སྒྲུབ་པ་རང་

ཅན་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱུད་མེད་དང་ལ་འདའ་བ་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །བསོད་ནམས་ཚད་འབྱུང་དགུ་ལས། ཀུན་དུ་རྒྱུ་དང་བཅས་རབ་མཆོད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསགས་པ་ཡུམ་ལ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞག་གཅིག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེའོ། །རྒྱང་དུ་ཕྱིན་པར་ནི་ཡུམ་དང་བྲལ་བའི་དགེ་ཙམ་ཅིག་གསུམ་ལ་བསྐལ་པར་སྦྱིན་པ་

ཕྲིན་པ་དང་། རྒྱུད་དུ་ཞི་ཆེན་པོའི་ཡུམ་དང་བྲལ་བར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐུབ་པ་དང་། འབྲིང་གི་རྒྱུད་དང་ནི་ཡུམ་དང་བྲལ་བར་བསྐལ་པ་སྟ་མ་ཟོ་ལྷ་ཅུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ཐུང་བ་དང་། འབྲིང་གི་འཕྲིན་ནི་ཡུམ་དང་བྲལ་བར་བསྐལ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་ཕྲིན་པ་དང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོའི་ཡུམ་དང་
བྲལ་བར་བསྐལ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྤྱད་པ་དང་། ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དང་ནི་ཡུམ་དང་བྲལ་བས་ཟླ་འཛིང་གི་སྤྲིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་པ་དང་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་པ་དང་། ཆེན་པོའི་འཕྲིན་ནི་ཡུམ་དང་བྲལ་བའི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བསོད་ནམས་དེ་ཡང་གསོག་དང་གསོབ་དང་སྙིང་པོ་
མེད་པར་བསྟན་ནས་བྱང་ཆུབ་པར་ངེས་པར་ཞུགས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུད་དང་འཕྲིན་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །རྒྱུད་དུ་རྒྱུ་སོགས་དགུ་ཡི། །རྣམ་པ་བརྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །བྲལ་མེད་པ་ལོགས་ཀྱང་པ་རྣམས། །ངམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །གཏུ་ཧོ་བད་
དཀའ་ཐུབ་བརྩེ་བའི། །རྒྱ་མཚོ་ཀུ་ཞུར་བར་ཐུབ་པ་བཞེད། །ཚེས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོ་ཕྱུང་ཀྱི་སྟང་ས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་དོན་ནམ་ཡི་གེ་ཐ་དད་དུ་འགྲེ་བ་མ་མཆིས་སོ། །ངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་མི་རུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོན་པ
ནམ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དུ་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་ཕྱིར་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །བསྒོམ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་སྟེ། །ཅི་ཞིག་ཉམས་ལ་ཤེར་ཅི་ཞིག་ཐོབ། །ཅེས་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། འཇིག་དུ་མ་མཆིས་ན་བར་ཕྱིན་ནམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བར་དུ
མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་བརྗོད་དུ་དེ་བཞིན་དུ། །དེ་ཡང་འདོད་པའི་དོན་ལ་བ་ཡིན། །ཅེས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་བརྗོད་ན་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པོ། །དེ་ལ་བཅའ་ལ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་ཀྱང་། ངང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱང་ཆུབ། སེམས་བསྐྱེད་པ
ཕྱི་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ནམ། སེམས་སྔ་ཕྱི་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱང་ཆུབ་ཙམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་ཞེ་ན་རྣམ་ཀྱང་ཆུབ་པས། །མིག་མེ་ཡི་དཔེར་ཁྲབ་ལ་ཡིན། །ཕྱར་མེའི་དཔེ་ནི་ཉུང་ཟད་ཀྱིས་བསྟུ། །ཐལ་བའི་དེ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད། །སྟེང་དང་ཞི་བ་གནག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཟབ་པ་དང་། །

༄༅། །ཤེས་དང་སྟོང་དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟབ་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་། སྟོང་པ་དང་། གཉིས་མེད་དང་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟབ་པ་པའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་གཉིས་པའོ།། །།ཆོས་སྐུ་རིན་ཆེན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་འདྲ་བ་གནས་པ། །ཁྲིད་དང་ཞི་བ་རྣམ་མི་རྟོག་པ། །ཡུལ་མེད་ལ་སོགས་ཀླུ་ཀ་ཡི། །ལས་ཀྱི་རྣམ་དུ་རྟོག་པ་ཟད། །ཅེས་པ་ལ་ཤྲཱི་རིའི་བུས་ཞུས་པ། མི་ཡུལ་ནས་རྣམ་པར་སྤར་བའི་སྣ་གསུམ་ལྷ་དང་དགེ་བ་ཅན་བཅུ་པ་ཡང་ཐོབ་ལ་ལས་ཀྱི་ལན་སད་པ་ན་འཐོབ་པའི། མི་ཡུལ་ནར་འཐོབ་པོ། །ཤྲཱི་རིའི་བུས་ཞུས་པ། མི་ཡུལ་ན་སྦྱོག་བཅད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ངོར་མཐོང་བ་ཡོན་ར་ཅན་གྱུར་གྱིས་ཞུས་པ། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་འབྱུང་། སེམས་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །ཤྲཱི་རིའི་བུས་ཞུས་པ། མི་ཡུལ་ན་པར་སྨིན་འབྱུང་ན་དགེ་བ་བཅུ་པ་ར་ཐོབ་ལ་ཡམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞུས་པ། བྱམས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་ངོས་ཞིག །བྱམས་པས་ཞུས་པ། བྱམས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འདི་མིང་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས། དམ་ནི་གང་གིས་ལན་ལྡོན་པ་དང་ཀུན་པ་མ་མཐོང་། །གཟུགས་ལ་སྐུ་འི་ཆེ་དང་རྫོང་ཆུང་བ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་རྟག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། །སྟོང་ཀྱི་རྟག་རྟེན་ལ་དགག་པ། །དེ་ལ་བཀག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ལང་ས་རྒྱས་ཞི་དང་དགོས་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གཞི་ཞིང་སྦྱོང་དང་། རྟོན་བྱུང་གང་གཞན་གྱི་མི་ཤེར། །རྟེན་འདུག་གཞི་ལ་ར་ཕྱིན་དྲུག །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ས་ར་བྱུང་ནས། ཞིང་སྦྱོང་ནི་ཀུ་རུ་ལྟ། འཁོར་བའི་རིགས་རིང་། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ཉེ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་མཐོང་ནས་བདག་ལ་ངན་རྒྱས་པ་ཞིང་དེ་ལྟ་བུ་མི་འདོད་པ་ཡང་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞིང་བྱིན་ལ་སྦྱོང་པའོ། །ཞིང་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་གསུམ་པའོ།། །།གང་ཀླུའི་ལྷ་མོས་བདག་གིས་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། མཆོད་པ་ཕུལ་བས་བཀའ་སྩལ་པ། སྟོན་མ་ར་མེ་མཛད་ཀྱི་དུས་སུ་དང་ལུང་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཀྱང་སྟོན་ལས་བཏང་བའོ། །འདི་ཆོ་འདས་ནས་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་སྤངས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་མ་ལྷ་བུ་རི་བསྐལ

པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་ནས་བརྒྱ་བ་རབ་འབྱུང་རོལ་མོ་སོགས་པའོ། །གང་སྒྲ་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་བཞི་བརྒྱུ་བཞི་པའོ།། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི། འདི་ཡི་ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་དང་། །དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །མི་གནས་རྡོ་རྗེ་བཞིན་དུ་ཤུགས་དང་ནི། །སྤྱན་
ཡོངས་ཡིན་མཚན་ཉིད་ཉིད་དང་། །མཚམས་པ་དང་མི་དམིགས་དང་། །མཚན་ཉམས་སྤྱོད་ལམ་བཟང་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཚད་མེད་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་པ་ལ། ཡུལ་དང་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ཀྱང་མངོན་དུ་ནི་མི་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དུས་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དགྲ་རྣམས་ལས་འདས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྟོབས་བཞི་པ་ཡང་བ་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་པར་གཉེན་འདུན་མང་པོ་བྱེད་དེ་དག་གི་ཚོགས་ལས་ཀྱང་དཔའ་ངང་མང་པོ་བསྒྲུབ་ནས་བདེ་
པར་ཁྲིམ་དུ་ཐོང་བའི་དཔེས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་ལོ། །གཉིས་པ་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དཔེ་ནི་བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་དེ་ཡང་མི་གནས་ས་ལ་ཡང་མི་ལྟུང་བའི་དཔེས། མཚན་མ་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་མཚན་མ་མེད་པ་མངོན་དུ་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དགེ་བའི་ཙུ་ཏ་ཤུ་ཀ་
འཕེལ་བའི་དཔེ་མདའ་བརྒྱུད་མར་ཞོང་བཏགས་པས་ས་ལ་ལྷུང་བའི་སྐབས་མི་འགྱུར་བའི་དཔེས་ཚོགས་མ་རྫོགས་པར་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ།། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་མེད་པར་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཙུ་ཀ་ཉིས་
ལ་བདུད་ཤེས་ཅན་ཏེ། དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་སྟོན་པའོ། །མཚམས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་སྤྱོད་པས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མོ། །མི་དམིགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་
འདྲེས་པའི་བར་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ་ཆོས་སྟོན་པའོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ། བྱང་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤོང་བའོ། །སྨོན་པ་མེད་པའི

༄༅། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཉིད་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྨིན་ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་སྟེ། །བརྒྱ་བྱིན་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་བཀའ་སྩལ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཐབས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་བའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ནི་ས་བསྔོ་བ་ནི་ཕྱིར་སྨོན་པ་དང་བའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཆོས་མེད་པའི་ཐབས་ལ
མཁས་པའི་སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་དེ་སྙིང་དུ་དྲིས་པའི་ལན་སྟོན་པའོ། །རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་བརྒྱ་པའོ།། ༄། །སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་བཞི་ལས་རྟགས་དང་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལས་སྟོན། རྟགས་ནི། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། མི་ལམ་ལྟ་བུ
ལྟ་ལ་སོགས། །ཇི་སྐད་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་བའི་རྟགས། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་པ་ལ། མི་ལམ་ལྟ་བུར་མཐོང་བའི་རྟགས་ནི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ནས། སྨྲ་ལ་པའི་ཚིག་ལྟ་བུར་མཐོང་བའོ། །འདོད་པ་ཟད་པའི་རྟགས་ནི་ཁམས་གསུམ་དང་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད
སྐྱེ་བས་ན་ཡ་དམའ་འདོད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་བ་ནི་ས་དགེ་རྒྱ་ལ་འཁོར་ཡང་ཡིས་བསྐོར་བ་མཐོང་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་ཡུལ་མཐོང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཤིང་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའོ། །ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་བ་ནི་གྲོང་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་པ་མཐོང་ནས་མི
ལམ་ལས་སད་པ་ན་འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པའོ། །སྲིད་རྗེ་མུན་ཡུལ་མཆོག་ས་པ་ནི་མི་ལམ་མ་ཡིན་པ་ན་ངན་སོང་གསུམ་མཐོང་ནས་དེ་རྣམ་ཐར་བའི་ཡིད་དང་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པའོ། །བདེན་པའི་ཚིག་གྲུབ་པ་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ཚིག་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་བདེན་པ་བརྗོད་པའོ། །མཐུ
ཡུན་སྒྲུབ་མཆོག་ས་པའི་རྟགས་ནི་སྲིན་པ་དང་འབྱུང་པོ་དག་མི་ཡིན་པས་ཟིན་པ་མཐོང་ན་བདེན་པ་བརྗོད་པའོ། །མངོན་པའི་རྒྱལ་མེད་པའི་རྟགས་ལ་གསུམ་ལས། ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་དགེ་གཞི་ལས་བྱུང་བ་དང་། དགེ་བ་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་མི་སྤྱོ
བའོ། །ཕ་རོལ་གནོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནི་ས་ངེས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ཉིད་སྟོན་པའོ། །སྦྱིན་སོགས་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་ལ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྟགས་ནི་ཤེས

རབ་བརྟོལ་ཕྱིན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའི་རྟགས་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་འཁོར་ཞིང་འཁྲུལ་པས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའོ། །རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེད། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་བ་སོགས། །དཔེར་མཛོད་ནས་ནི་རྣམ་མང་དུ། །རྣམ་འཕེལ་དཔེ་དང་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕེལ་བར་བསྟན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཏུ་ཉི་ཚོད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱི་མེད་པར་མི་འི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་བདེ་དགའ་ལ་རིམ་གྲོ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་དགེ་བ་བཅུ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཞིང་ལ་བཀོད་པ་བས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོའི་གནས་སུ་འགྱུར། ཡུལ་འཁོར་གྱི་བསོད་ནམས་དོན་ཡོད་པར་ཟ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བོ་ཆེ་ཉིད་ནས་ཟིན་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་རབ་ཏུ་རབ་ཞི་བའི་དཔེས་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་དོ་ཞེས་བའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པའི་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་དམ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་དམ། དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་དམ། ཀའ་སྒུལ་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། གང་སྤྱོད་པ་དང་གང་གིས་སྤྱོད་པ་དེ་མཐོང་ངམ་ཞེས་ན། གསོལ་པ། མ་མཐོང་ལགས་སོ། །མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་པར་ཕྱིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ་མི་དམིགས་པ་ནི་གང་ཞིག་ཤེས་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོགས་པ་སྦྱང་བའི་ལོ་ཏུ་སྟོང་ཞིང་དག་པའོ། །།དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་བཟླ་བ་ཀྱི་ལ་གཅན་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བཅུ་ལ་མེད་པ་བཞི། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལྔ་པ་རྒྱ་བཞི་བཀོད་པ་བས། རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་འཕགས་པའོ། །

༄༅། །འདི་རིགས་ཐམས་ཅད་འདོར་བའི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུད་ཏུ་འདི་བུ་རྣམས་ཉེ་བར་འཚང་འགོ། །བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཡོད་བཞིན་བཞག་ཟབ་བཅུ་གཉིས་ནི། མགོས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། དགེ་བ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཡུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་འདུགས་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་མི་རྟོགས་རྗེ་ས་བ་དང་། རང་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། མི་ངན་ཀྱི་གྲོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་བསྟེན་པ་དང་། མགོ་སྐྲེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྤྱོད་པའོ། །མཐུ་བཅོམ་པ་འདི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདུད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ངས་ནས་བར་ཆད་བྱས་ཀྱང་མི་རྒུགས་པའོ། །སྟོན་པ་དང་མཚུངས་པ་བའི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཞི་སྟོན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་སྟེ་གྲུ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ། བསྐལ་པ་བཞི་ཉམ་པའོ། །སྤྱོད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་དྲུག་པའོ།། བསྐལ་བ་ལས་ནས་བའི་དོང་ང་འདི་བརྒྱ་ག་བྱུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་སྟོང་ངའོ། །དེ་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཞུས་པ། ཡུམ་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ཟད་པ་དང་མི་ཟ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་བློ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སྒོང་བ་ལ་ལགས་མ་ཞེས་པའི་ལན་ཟད་པ་དང་ཞི་སྐྱེ་བ་དང་དབེན་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སློབ་ཏུ་ཡུམ་ལ་སློབ་པ་ལས། ཡུམ་ལ་ཟབ་བདེ་ཕྱུང་ཀྱིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཕྱིད་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟད་པ་དང་འདུ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་དབེན་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་དམ་དྲིས་པས་མ་མཐོང་ལགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་འབྱུར་བའི་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྤྱོད་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་སློང་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མཁའ་ཇི་རྒྱལ་པོ་ངས་འཚོ་བ་ཡོངས་སྟུར་བའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤགས་པ་རྟུང་བའི་དཔེས་ཡུམ་ལ་སློབ་པ་དཀའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་སེམས་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་སྤྱོད་པ་བཞི་ལེར་ལྟ་བ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཕ་རྒྱུགས་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པའི་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ནོ། །དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྡུད་པའི་འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟེ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་རྗེས་འགོ་དང་། སྒྲིག་གི་དཔང་པོ

༡༩༡

འཕགས་ན་དཔང་པོ་གཞན་འགགས་པ་ལ་ལྡོག་པའི་དཔེས་ཡུམ་དུ་དཔེ་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའོ། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཡུམ་ཡོད་ན་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་པ་དང་རང་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་
བའོ། །ངག་སྦྱང་བ་ཆ་ཉམས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་བརྒྱད་པའོ།། ||ངེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཚོས་ཉམས་ཀྱིས། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བླ་མེད་པ། །ངེས་པ་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་པ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ན། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། སེམས་ཅན་གང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ལོག་པ་ཉིད་དམིགས་པ་བལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་རང་བྱུང་གི་ཆོས་ཟབ་པ་བསྟོད་པའི་
ཆོས་ཉམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཀུན་དུ་གནས་པ་ནི། གླིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། །སྟོང་གཉིས་ཀ་ཡུམ་དགེ་བ་ཡིས་ཟིལ་ནོན། །བསོད་ནམས་ལས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ན། །དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྔགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི་སེམས་གང་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནང་། སྐྱོང་བ་ལ་ཡུན་མང་པོ་ཡུན་རིང་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཞེས་ཚད་གཟུང་བར་མི་ནུས་ཀྱི། སྟོང་གསུམ་གྱི་ཏུ་ལ་ལྟ་རབ་ཏུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐྲའི་རྩེ་གཅིག་གིས་རེ་རེ་ནས་བླངས་ཚད་གཟུང་བར་ཡང་མི་ནུས་སོ། །གཟུང་རྟོག་གི་མདོར་བསྡུ་ནི། འདུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་དང་། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་ལོག་སོ་སོ་རེ། །ཉུ་ཡི་བདག་ཉིད་
ང་བཞིན་ཡུལ། །མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཅེས་བྱ། །ས་ལ། འདུག་ལྡོག་གི་རྣམ་རྟོག་གི་ངོ་བོའོ། །ཡུལ་དེ་ལྟ་བས་ཡིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། རྣམ་རྟོག་གི་ངོ་བོའོ། །འཛིན་རྟོག་ལ་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐ་སྙད་དང་བཏགས་པ་ཡོད་པ། །རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །སོ་སོ་འི་སྐྱེ་བོ་ཅན་ཐམས་
ད་སྟེ་བས། །སོ་སོ་ང་རེ་དགོན་ཀྱང་ནི་ཉིད། །གལ་ཏེ་གཟུང་བ་དེ་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གང་གིས་འཛིན་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལ། སོ་སོ་འི་སྐྱེ་བོ་འི་རྣམ་རྟོག་ཕུང་སོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། འཕགས་པ་འི་རྣམ་རྟོག་བཏགས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་ནི་ཀྱེ་བའོ། །གཟུང་བ་མེད་པ་འཛིན་པ་ནི། །ཕྱིན་ཅི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གོ། །

ཀ ༡༩༡ ཤེར་ཕྱིན། ཀ

༄༅། །དེ་རེ་རེ་ལ་བཤད་དགུ་དགུ་སྟེ། །འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་རྒྱས་པ་བཤད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ལམ་བསྒྲུབ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་། །རང་གིས་རྟོགས་དང་སྐྱེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལས་བྱས་

འབྲས་བུ་ལ། །འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི། །རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུ་རུ་འདོད། །ཞེས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཇི་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བ་ལགས་ཀྱི་ལན་དུ་ཕྱིར་གྱིས། སྒྱུ་མ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་སུ་མཐོང་ངམ། ར

འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ་པ་མ་མཐོང་ལགས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པས་སངས་རྒྱས་མི་མཆིས་སོ། །དེ་ཅིས་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནི་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའོ། །རིགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དང་གཟུགས་བརྙན

དང་འཕྲུལ་འཁོར་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་དཔེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཉན་རང་དང་རིང་ལ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་པའོ། །དེ་ཅིས་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་སོ། །ལམ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། ཅིས

ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ན་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཏུ་ཉུང་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་འདིར་བཏགས་པ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ལེགས་པ་ཞེས་པའི་ལན་རིགས་དྲུག་ནི་འགྲུབ་པ་ལས་བྱུང་ལ། ..ཕྱིན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །ལེའུ་བཞི་བཅུ་དགུ་པའོ།། ། །ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ལམ་

བསྒྲུབ་པའི་རྟོག་པ་ནི་ལྷ་ཡི་བུས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་སྙིང་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ལགས་སོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་

ཏུ་སྙིང་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཅི་སྨྲས། མི་མཐུན་པའི་གཉེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི་དཀའ་བ་བྱེད་པའོ། །རང་གི་རྟོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད

པའི་དཀའ་ན་སྟོ། །དེ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པ་ནི་དཀའོ། །དེ་ཙིས་ན་ནམ་མཁའ་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་དང་དབེན་པ་དང་གསོག་དང་གསོབ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་མེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་རྩོད་པ་འདོད་པ་ནམ་མཁའ་འཕྱུལ་བར་འདོད་པའོ། །
དེ་ཙིས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དྲུག་ནི་ལྷ་རྣམས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། ལྷའི་བུ་སྤྲོ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་
བྱང་ཆུབ་པའོ། །སྤྱོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ་དེ་ལས་གཞན་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་བསྟན་ནས་ཀྱང་སྟོན་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཆགས་པ་མེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་པའོ།། ། །ལས་སུ་རུང་བའི་རྣམ་རྟོག་གཞི་ནི་རབ་འབྱོར་ཅི་དང་ཅི་ [illegible] པ་དེ
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་བཤད། །སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཐགས་པ་བར་བ་འགྱུར་གྱིས་གནས་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཡང་མི་ཐོབ་དོ། །དེ་ལ་དགེ
སློང་བ་རྒྱུད་བརྒྱུད་ཚོམ་མ་ཆོད་པ་ཁུལ་ནས་ཕྱུང་བསྟན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་དངོས་ལ་འདུ་བཀྲ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། གཞན་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡིད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་མ་འདོར་བ
ལ་བྱང་ཆུབ་མེད་པ་དང་། འཁྲུལ་བ་ལ་འཁྲུལ་པར་ངེས་པ་ཡུམ་དང་ཡུམ་ཡོད་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་ཡོངས་གཏོང་དང་། །དེ་འཕྲོ་བ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ། །ཡོད་ནམ་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་དང་། མིའི་ནང་ནས་ཚེ་འཕོས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཤེགས་པ་ལ་རིག་པའི་ཟུ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་མཐོང་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོང་བ་ཐབས་ལེགས་པ་ཡོངས་རྫོགས་མི་ཉུང་བའོ། །

༥ ༄༅། །ཡོངས་སུ་གཏད་པ་བཞི་ཀུན་དགའ་བོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཁྱོད་ལ་གཏད་ཀྱི་ཆུད་མ་གསན་པར་བྱུང་ཤིག །འདི་བཟུང་ན་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྟོན་པ་ཡིད་པ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་མཆོད་པ་ལ་སོགས་
པ་བྱས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱོད་ཀྱང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བ་མཛོད་ཡིན་ནོ། །ཁ་སྐོང་ནམས་སྐྱང་བའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དགྲ་བཅོམ
པ་ཉིད་ལ་བཀོད་པ་བས་ཡུམ་ཚིག་འགའ་ཞིག་སྐད་ཅིག་མ་ཙམ་ཡུད་ཙམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟན་ན་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །གང་ཡང་མཐོང་བ་ཐོས་པ་ཡིད་ཀྱིས་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བ་བཞི་མཐོང་ལམ་བདེན་པ་བསྟན་པའོ། །ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལ། དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཡེ་ཤེས
བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར་དེ་དག །གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཡུམ་ལས་བྱུང་ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུམ་གདན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ཟད་མི་ཟད་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིས་ན་སྐྱེ
བ་ཡང་མེད་ན་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཀྵ་ཚི་སྨྲས། ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་ཅིག་པའོ།། །།རྟེན་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་ཞིན་མེད་པ་ལ་ཟད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ནི། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད། །སྐྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཐོབ། །ཅེས་པའི་གཟུགས་
ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བར་དུའོ། ཟད་པ་དང་ཟད་མི་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མདོར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་གྲོལ་བ་མི་འཐད་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུང་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། །སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་། །འདི་ལ་བོ་བོས་མཚར་དུ་བརྩིས། །ཤེས
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཟད་པ་མེད་པས་རྟོགས་པས་ཕྱིར་ལྡོག་པའོ། །འགྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་འགྲུབ་པར་དོན་ཤེས་པའི་ཡུམ་ནི། འདི་ལ་བསལ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག

མཐོང་འདུན་མ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྐྱོང་བས། སྟེང་པའི་སྐྱེས་བུ་བཅུ་གཉིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྣམ་པ་དང་མི་རྟག་པ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ། བདག་དང་བདག་མེད། ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ
ཕྱིན་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། །ཆོས་གང་གིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །མི་ཟད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་གཉིས་སོ།། ||ཡུམ་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་རྗོགས་པའི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད
བསྡུས་པ་བཤད། །སྨྲ་ཚིག་གཅིག་གིས་བརྗོད་པ་ཡིས། །བསྡུས་པ་དེ་དང་དེ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེ་རེ་ལ་དྲུག་དྲུག་གོ། །སྐབས་འདིར་བསྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་དེ་འཛིན་ནི། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་པའི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་སོ། །ཐོད་རྒལ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་གསུམ
པའོ།། ||ལེའུ་འདི་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་གསུམ་བསྒོམ་ལམ་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་བཞི་སྟོན། དེ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི། ཕྱིན་དང་ཞི་བར་ལྷུང་ཕྱིར་དང་། །རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དག་ནི། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཚང་དང་། །གཞན
གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། །ཚད་དུ་ཐུབ་པ་ཡོགས་པ་དང་། །ཉེ་ཆེ་བ་དང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཉིད། །གནས་དང་འཇུག་ལ་སྨྲོས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་ཆགས་ཤིང་སྤྲ་བ་ལ། །རྣམ་རྟོག་དགུ་པོ་འདས་མ་ཐུར་ཉིད་འདི། །ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་དེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལ། །ཕྱིན་དང་ཞི
བར་མི་ལྷུང་བའི་ཉི་མ་འདི་དགེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཏུ་བཤད་པའི་ལམ་ལ་ཐུབ་པ་བར་འཇུག་ཀྱང་འཛིན་པ་དང་། རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདུན་དང་བྲལ་ན་ནམ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་པ་འམ་དང་མ་ཐོབ་པའི་ཞིང་པ་ལྡང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི་ཕྱིན་ཐབས་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཡུམ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡུས་ཤིང་ཆགས་པ་ཞིང་པ་ལ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ
མཚང་བ་ནི་ཁམས་ཅན་ཚང་བ་འདི་དཔག་ཚད་བོ་གཞན་གྱི་ས་མི་ཐུབ་པའི་རྗེ་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་ནི་མ་ཡིན་པར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནམ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་བུ་ངན་ཏུ་བ་འགྲོ་བའི་དཔེ་དང་། ཚད་དུ་ཐུབ་པ་ཡོགས་པ་ནི་རྒྱ་མཚམས་ཀྱི་གང་ཀླུ་དང་ཞུགས་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྗེས་པ་འདིའི་དཔེ་དང་། ཉེ་ཆེ་བ་ནི་ཐབས་རྗེས་པ

ཀ མདོ ༡༩༡

༄༅། །ལག་པ་གཡོན་པ་དང་འདྲ་བའི་དཔེ་དང་། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པ་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དཔེ་དང་། གཟུགས་དང་འཇིག་ལ་ལྟོས་པ་ནི་འགོག་པ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་འབྱུང་བའི་ས་ཡུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་རྗེས་

སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །འཇིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ། འཛིན་པ་དང་ནི་གཏོང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཁམས་རྣམས་ནི། །བར་དུ་ཆད་པ་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་དང་། །གནས་དང་མ་ཐོབ་པར་ཞེན་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པ་དང་། །

ཆགས་པ་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། །ཐེག་པར་འདོད་པའི་འགྲོ་རྣམས་ལ། །འཇིག་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལ། འཛིན་པ་དང་གཏོང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་མི་འཛིན་མི་གཏོང་ངོ་། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དོ། །

ཁམས་གསུམ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡིད་ལ་བྱས་ལ་ཁམས་གསུམ་དང་ཉེ་བར་མི་འབྲེལ་ལོ། །གནས་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་ཕྱུང་རྣམས་ལ་སོ་དགའ་ཕྱུག་ལ་སྤྱོད་པ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་མི་གནས་སོ། །མ་ཐོབ་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་དེ་རྣམས་ལ་ཞེན་ཆགས་པའོ། །ཆོས

ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པའི་རྟོག་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ཚོས་འཇིག་པར་མ་བརྟགས་པའོ། །ཆགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་དེ་ཚོ་ཡི་སྟོང་མེད་པའོ། །གཉེན་པོའི་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་གཟུགས་མེད་པ་ལ། འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས།

རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་དང་མེད་དང་། ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་། མཚན་མ་ཡོད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་ཡོད་དང་མེད་དང་། དབེན་པ་དང་མི་དབེན་ཞེས་བྱ་བར་མི་རྟོག་གོ། དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ནི་ཡོངས་

སྨྲ་བའི་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཞུགས་པ་ནི་གང་དང་གང་ལ་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེར་རང་ཉིད་ཚོགས་པ་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །འཇིག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ། ཚེ་དང་ཞིང་རིས་པར་ཞི་འཕྲུལ་དང་། །ལམ་ལ་ལམ་མིན་ངེས་འཛིན་དང་། །ཕྱག་དང་བཅས་པའི

སྐྱེ་བ་དང་། །དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །གནས་དང་རིགས་ནི་འཇིག་པ་དང་། །དོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱུ་མེད་དང་། །ཕྱི་རོལ་བཅས་དང་མི་གཡོ་བ་ལ། །འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ། ཆེ་བ་ཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྟགས་པ་ནི། ཕ་རོལ་སྔར་བཅའ་སྟེ་ཐུབ་བཞིན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཞོན་ནས་ལམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ཞེས་པར་གྱིས་པ་ཡོ་བསྔུར་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནས་འགྲོའོ། །ལམ་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོན་པ་ཟུང་ཞེས་པར་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྔོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ཡི་ལམ་ལ། ཉན་རང་གི་ལམ་མ་ཡིན་པའོ། །འཕགས་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གཉིས་མེད་པ་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་དང་སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེ་བར་ཤུགས་ཀྱིས་རྫོགས་པའོ། །དངོས་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་སྟོན་པའོ། །གནས་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཕྱིར་ཟ་ལ་མི་གནས་པའོ། །རིགས་འཇིག་པ་ནི་ཞིང་ཐོག་ཡལ་སྐྱེ་ནམ་པ་ན་ཟ་བར་འདོད་པས་དེ་ཐོབ་ནམ་སྒྲིད་པའི་དངོས་རྒྱུད་ཉན་རང་དུ་ལྟུང་བ་ལས་སྐྱོབ་པར་ཕྱིན་པ་ཉིད་པ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཐབས་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའོ། །རྒྱུ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་ཀུ་ཤ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོད་ཡིན་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣོ་ཞེས་བྱ་བ་རོལ་ཕྱིན་མའོ། །ཕྱི་རོལ་བཅས་ནི་གནས་པའི་རྟགས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཡི་མཆོག་ཚང་བ་ལས་ཀྱི་ཚོ་ལ་བས་མི་རྟོག་པ་མའི་དཔེས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་རང་གྲོས་ཟེ་ནི་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའོ། ། །བསྒོམ་ལམ་མཐུན་པར་རྟོག་པ་བཞི་ལས་དང་པོ་ནི། མདོ་རབ་ལྷུམ་སྒྲུབ་དང་ལྡན་ན་རྒྱས་ཀྱི། །བསྡུད་བལ་ཡོངས་སུམ་བརྒྱ་དང་། །དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། །ལེགས་པའི་ཡིན་ནི་རྣམ་གསུམ་ལ། །གཉེན་དང་བའི་རྣམ་རྟོག་དེ་གཅིག་སྟེ། །སྟོན་རབ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པ་ལ། མདོ་རབ་ལྷུམ་པ་དང་རྒྱུས་པར་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་ཉིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་ན་འགག་པ་མེད། གནས་པ་མེད་དང་དུ་འགྱུར

༄༅། ། སྨོད་པ་ཞེས་པའོ། །འགྲེལ། །བསྟོད་པས་ཡོངས་སུ་མ་བརྫང་བའི་རིགས་ཀྱི་བུ་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་རྒྱུ་ས་ཀྱི་དགོས་པ་མཛད་དོ། །དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་བཟུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །ལེགས་པ་པའི་ལམ་ནི་ཉམས་པ་སུམ། དེ་དེ་ལྟར་
ཡུལ་ལ་སྤྱོད། གནས། དེ་ལྟར་སྨྲས་པའོ། །གཟུང་རྟོག་གཉིས་པའི། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་ཀྱང་རྣམས། །འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡོད་ཅེ་ན། །སེམས་ནི་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །སྙིང་པོ་ཡོད་པ་མི་བྱེད་དང་། །ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིན་སྙེད་དང་། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་མི་བྱུང་། །
བསྒོམ་དང་སྒོམ་པ་མེད་པ་དང་། །དེ་དག་ལས་ནི་བཟློག་ཉིད་དང་། །ཇི་བཞིན་དོན་བཞིན་རྣམ་རྟོགས། །བསྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཞེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལ། སེམས་ནི་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་པ་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་པ་མི་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ། །ཐེག་པ་དམན་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཉན་རང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བྲལ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལ་དང་བྲལ་བ། བསྒོམ་དང་སྒོམ་པ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཅིག་ཀ་མ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཐོབ། ཇི་བཞིན་དོན་ལ་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཡིན་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའོ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི། །སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །ཆོས་བཏགས་པ་དང་སྟོང་ཉིད་ཉིད། །ཆགས་དང་དང་བྲལ་སྤྱོད་བ་གཅིག་དང་། །དངོས་པོ་སྤྱོད་དང་ཐེག་གསུམ་དང་། །ཡོན་ཏན་དག་པ་མིན་དང་། །སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འཕྲུག་པ་ལ། །ཞེའོ།
པར་སྤྱོད་པ་དང་པོ་སྟེ། །ཞེས་པར་བྱ་བ་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ། སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་། ཆོས་བཏགས་པ་དང་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེན་པ་འགྲིབ་མེད་པར་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས
གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆགས་དང་ནི་ཆུ་ལ་ཆགས་པ་དང་། རང་བཞིན་འབྱུང་བའི་གཟུགས་ལ་ནི་རྣམ་པ་མཁྱེན་ཀྱི་བར་ལ་རང་བཞིན་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་སྤྱོད་དང་ནི་འདུས་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པ་དང་།

ཐེག་པ་གསུམ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟ་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་གཟིགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ལམ་ཡིན་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་སྤྲུལ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཆ་ནས་ཁྱད་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉམས་པ་མ་འགྱུར་བ་དེ་རྟོགས་པ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་མི་འཕྲུགས་པའོ། །དེ་ཉིད་པའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་ཟབ་མ་ནི་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་དག་གི །ཡང་དག་ཉིད་ཇི་བཞིན་སྒྲིབ་ལམ་གསུམ། །ཞི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་། །མཚུངས་ངེས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་ལྡན་དང་། །མི་མཉམ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །གཉིས་སུ་མེད་ལ་གཞུང་སྒྲོགས་ས། །རྣམ་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་
པ་ཉིད་དོ། །ཅེས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལམ་གསུམ་རྫོགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ཤེས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་བགགས་པའི་ཤེས་ཟབ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བས་ཡུམ་ཁྱད་
མེད་བཀག་པ་རྣམ་པ་ཕྱེ་བའོ། །ཞི་ལམ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོས་སུ་ཞུགས་པ་ཡང་ཐ་དད་དུ་བ་མེད། དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་མཉམ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་ནི་ཞིར་ཞུགས་པའི
བདེན་པ་བཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའོ། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུག་གསུམ་ནི་ཁམ་པར་ཡང་མི་ཕྱེད་གཅོད་པར་ཡང་མི་ཕྱེད་དོ། །གཉིས་སུ་མེད་ལ་གཞུང་སྒྲོམ་ངལ་ནི། གཉིས་དང་གཉིས་མ་ཡིན་པས་ཕྱེད་རྒྱུ་མི་ཕྱེད། དེ་ཡི་སྐྱེ་འགག་སྟོང་བགོད་པོས་གསུངས་པའོ། ཡུམ་ལས་ནང་འདི་དག་སྒྲ་ནས་བཞི།
ཡུན་རིང་པོ་ནས་འདུག་ཞིང་ཕྱིན་སྦྱར། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རབ་སྒོམ་པ་ཡི། །འདི་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀུན། །རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་རྒྱུ་བཞིན་ཉིད། །མཐར་ཕྱིན་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་གྱུར་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་རིམ་ནས་ནང་དགའ་བ་བྲན་ཚ་ཆུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱུ་བ་ཞི་བ་བཀྲུས་པ་བཞིན་དུ་བར་དུ་སྦྱང་པ་བའི་ཡོན་ཏན
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ལྡེ་བ་མང་པོ་རི་ལྟར་རྟོགས་ཞིང་བཞི་པའོ།། །།ལོ་ཏུ་ཉེ་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཞུས་ལན་གསུམ། ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་ཡས། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལ། མཐའ་སྤྱོད་རྒྱུན་གྲོལ་གསལ་བ། ཕུམ

515

191

ཀ ཤེར་ཕྱིན།

༄༅། །ཡང་རབ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཀའ་དགའ་བ་འཕྲིན་པ་སྨྲ།: དཔེར་ན་གླུས་བུ་ལ་མཁའ་ལྡིང་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞིམ་ཆེས་པ་ལ་ལྡང་ཞུ་སྐྱེད་པ་མ་ཚལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཐག་ལ་སྤྱད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དོན་དུ་འཕྲིན་པ་སྨྲ། དཔེར་ན་གླུས་བུ་ལ་
བཞིན་ལྡང་ཞུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ལ་བུ་ནི་ལྡང་ཞུ་ནི་ཚ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ངེས་པ་པ་རང་འགྲུས་བུ་ལ་ཚོས་སྐྱོང་བ་རང་གྱིས་པ་ཕ་ཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དོན་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྡང་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པས་ན་བཞི
པ་ཤེས་པ་པར་བརྗོད་དོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚད་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་སྐྱོ་ཉི་བསྐྱེད་དང་། །བགེ་རྫུ་ཉི་རྟོགས་པ་ལྡན་ཚོགས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་མེད་ཡིན། །དགོངས་པའི་དགེ་བསྒྲུབ་མཛད་ཅེས། །བསོད་ནམས་ལས་ངེས་དོན་ཏེ་ཡིན་ནོ། །ལས་ལས་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་འབྱུང་ངོ། །བསམ་ཆད་མེད་པ་འདི་ཉིད་དང་
ཆོས་ཀྱི། །འདི་ཉིད་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། །ཅེས་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཞིང་བཅུ་ལ་བཀོད་པ་བས། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་འདི་ལ་བཀྲུང་ཞེས་དུ་བཞག་གོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་བཙོན་པ་བཅས་སྟེ་ཀྱིས་མཆོད་པ་ཡིན
ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ། །འདི་ནི་ཞི་གནས་ལ་དགོངས་པ་དེ། །བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །རྣམ་པ་ཉིད་དེ་ལའོ། །རང་བུ་ལྔ་རྣམས་བསྡུ་དང་ལྡན། །ཞེས་པ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བཞི་མས་པ་ཉིད་དེ་ཡིན
ཡོད་པ། བདག་པོ་དྲན་པ། རྣམ་པ་ཉིད་ཞེས། རང་བུ་ལྔ་བཀོད་པ་ཉིད་ཐམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་མེད་ན་འདི་ལྟར་ཐོབ་ནི་ཞེས་པ་ནས་ཚོལ་བའོ། །དམིགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་རིམ་གྱིས་བཞིན་དང་། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །རིམ་པ་རྩེ་དོན་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་། །སྐྱེ་དང་
དགེ་ཚོགས་ཚོགས་གསུམ་པོ་དང་། །ཐབས་བཅས་ཀུན་ལ་དེ་རྟོགས་པ་དང་། །ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ལམ་བཅས་པ་དང་། །གཞན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་མཐུན་བྱོགས་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ངེས་འཛིན་པ་ལ། །སྒྲ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གཟུགས་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་བཤད་ནས། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་ཞེད། །ཅེས་པ།

516

དམིགས་པ་བཞི་རིམ་འགྱུར་གྱིས་སྨྲས་པ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་མེད་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡང་དམིགས་པའམ་མཚན་མ་ཅིས་པ་ལ་ལགས་སམ་ཀྱི་ལན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དམིགས་པ་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པ་བཞི་རིམ་འགྱུར་གྱིས་བཀོད་པ
པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་ན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཐབས་ཀྱིས་བྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཇི་ལྟར་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ
སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འཐད་ཞུས་པའི་ལན། ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ཚེ་སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་མི་རྟག་མཚན་མ་མི་སྤྱོད་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡོད
པའམ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་ན་བདེན་པ་གཉིས་མི་འཐད་དོ་ཞུས་པའི་ལན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དག་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་དམ་མོ། །ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་བཅུ
ལྔ་པའོ།། ། །གསོལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གང་ལ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱོད་དེ། ཅེ་ནས་བློ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་མི་འཐད་དོ་ཞུས་པའི་ལན། ཆོས་ཐམས་ཅད
དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་ཟིན་པ་ཞིང་ནས་རྒྱས་སོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྐྱེ་འགག་དང་འཕེལ་འགྲིབ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ་ཞུས་པའི་ལན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཡིན། དེ་ཅིའི
ན། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གཉིས་ལ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འཕེལ་བ་ལ་གཞིས་འཛིན་མེད་པའི་ཚིག་སོ། །དགེ་འདུན་ཞི་དགེ་བ་འཕེལ་ཞེས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཁྲིམས་བཞི་ཀྱི་ཕྱིར་བས་བདུན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ནས་བསྟན་བཀུར་བའོ། །དགེ་བ་བཅུ་ཞེས་གཉིས་ལ་བསྐྱེད་བཀུར་བའི

517 ཏ

༄༅། །འོད་སྲུང་ལ་བསྟན་པའོ།། །།ཐབས་མཁས་པ་ནི་སྙིང་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་སྐལ་མཉམ་པ་སྐྱོང་བའོ། །སྤྲིན་པ་ནི་ལོ་ཏོག་ལ་བརྟེན་པའོ།། །ཆུ་ལ་ཟླ་བ་ཀྱི་གཟུགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་ལས་མ་ཐོགས་པའོ། །ཁ་ཟས་ཕུ་ཐྱི་ནི་པ་བཞིན་སེམས་
ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་མར་མེ་ལྟར་ཕྱིན་པ་བཞིན་སྤྱོད་པའོ། །པ་རོལ་ཕྱིན་མ་ཏྲུག་གི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བསྐུ་བརྒྱུད་པའོ། །།ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་
ཡི་ཤེས་ལ་བའི་སྤྱང་རྒྱུ་མི་ཐོབ་པར་སྐྱུས་པ་མེད་པ་ནི་སྤྲུལ་པའི་རྟོགས་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་རྟག་ཅེས་སྤྱོད་དང་མི་རྟག་ཅེས་རྒྱ་བ་ལ་མ་གོགས་པ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཅི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྱོད། །དེ་ཅི་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནི་
སྤྱང་མེད་པ་སྐྱེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་ན་རྒྱུན་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ཟག་བྲལ་རྣམས་ནི་ཇི་ལྟར་མཆིས་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟན་པས་ཐུབ་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །གཉེན་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བགྱི་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆོས་འདུས་བྱས་ལ་ལྟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་སོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་ཟག་མེད་ཡིན་ན། འཕགས་པ་དེ་ཉིད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ལྟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་མི་ལྟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐབས་བཞིའི་ཚོགས་འཁྲུལ་པའོ།
སྒྲ་ཚད་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ས་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྒྲ་མ་ཚད་ཉིད་དགེ་བའི་བྱེད་བ་ཡོད་བས་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །སྨོན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད

མཚན་ཉིད་མ་མཆིས་དངོས་པོ་མ་མཆིས་ན་སྒོམ་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་ནོ་ཞེ་ན། སྒོམ་པ་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡང་མི་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་སྒོམ་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་
མི་སྒོམ་མོ། །དངོས་པོ་གང་ཞེ་ན། མིག་དང་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་གཉིས་སུ་དངོས་པོའོ། །དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། །ཐབ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཡང་མེད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། རྣམ་
འཕེལ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་དགུ་པའོ།། ། །མཐར་གྱིས་པའི། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་རྗེས་དྲན་དང་ཆོས། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ། །མཐར་གྱིས་བ་ཡི་རྒྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་མི་མཁས་པ་དང་མཁས་པའི་ཚུལ་པ
ལྟ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའོ། །རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་དགེ་མི་དགེ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། དགེ་འདུན་སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞི་དང་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུ་ཡིད
ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཏོང་བ་ཟང་ཟིང་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའོ། །ལྷ་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའོ། །དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་བཅུ
གསུམ་མོ། །མཐར་གྱིས་པའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་ཅུ་པའོ།། ། །སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ལས། དངོས་པོ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ཡིས། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀུན་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི། །རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི་ཆོས
ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་སྦྱིན་པ་གཅིག་གིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པའོ། །དཔེ་ནི་མ་གོན་པོས། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་རྒྱུད། །རྡོགས་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགུལ་བ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་མིགས

༄༅། །བསྔོད་པའི་སྙིང་ཅི་ཡི་གཞི། །གང་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཇི་བཞིན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །རྣམ་སྨིན་ཚོས་ཉིད་གནས་སྣང་ཀློང་སྤྲེལ། །དེ་ཚེ་སྣང་ཅིག་གཅིག་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་པ་མེད་པར་མིགས་པའི་ངང་དུ་པར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་ལོ་རྟུ་སྟེ་དྲུག་རྟུ་གཅིག་པའོ།། །མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྣང་ཅིག་མ་ནི། །སྤྲིན་པ་སྒོ་ནས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཆོས་ཀུན་གྱི་འཚམ་རྫུ་ར་གཉིས་ནས། །ཆོས་ཀུན་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ནི། །སྣང་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས།། །ཞེས་པའི་ཡི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་ལ་ལྟ་བུའི་རོ་འཚིང་གི་སྐྱེད་མོ་ལྟ་ལ་བཞག་ནས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པའི་ཡི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་སྐྱེ་མེད་པ་དེ་སྣང་ཅིག་མ་ནི། །རྨི་ལམ་དང་ནི་ལྡོག་ཤེས། །གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དང་མི་མཐོང་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ནི། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་མཐོང་། །ཞེས་པ་རྨི་ལམ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བལྟ་བུ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་སོ་སོར་ལྟ་བ་གཞན་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པའི་མི་མཐོང་གི་ལམ་གྱི་བ་ལ་མི་མཐོང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི། །སྤྱན་བཞི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ནམ་མཁའ་ཆོས་ཀུན་རྣམ་གྲོལ་ཏུ། །རྣམ་པར་དག་ལྷུན་གྲུབ་ལྡན་བ་ཡིན། །དེ་དག་ཀྱང་ཡི་གཞི་ཅན། །ཞེས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་མི་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའོ།། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ལོ་རྟུ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་གཉིས་པའོ།། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཞི་བ་ཞེས། །བསྐལ་པ་བཞི་ཡི་དོན་སོ་སོར་སྤྱོད་པ་ཉིད་བཞི་བཅུ་རྩ་བ་ལ་ལ། །འགྲོ་རྣམས་ཞི་དང་ཞི་བ་དང་ནི། །བསྟན་པ་ཡི་ལ་འགོད་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་ཟུགས་ནས་གྲོང་ལ་དབང་ཞིང་། །རྣམ་པར་སྣང་བ་རྗེས་སུ་ཡང་དག །འབད་ལ་དང་ཐེ་ཚོམ་རྫུ་ཡི་འབྱོར། །དོན་དམ་པ་ཡོ་ལ་ཕྱིན་ཏུ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་ལ་བསམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །སྐྱོང་བ་ཉིད་དང་གཉིས་ཟུང་དང་། །བཟང་དང་དགེ་ལེགས་ཕྱིར་

པ་དང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་དང་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །རྣམ་པར་དག་དང་ངེས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚད་མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྟེན་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལས་རྣམ་པ་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་དང་བདེན་མཐོང་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤོངས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། །ནུས་པ་རབ་བྱུང་དང་ཚོགས་པ་དང་ནི། །འདུས་བྱས་དང་ནི་འདུས་མ་བྱས། །ཞི་དང་ཉེ་དང་མི་མཐོང་དང་། །སྨྲ་དང་འདས་ལ་འགོད་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཕྲིན་ལས་སྟེ། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་རུ་འདོད། །ཅེས་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་དངོས་པོ་མི་མཆིས་པ་དང་ལེགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྤོང་བ་ལ་སེམས་པ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་འཐད་དོ་ཞུས་པའི་ལན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་ནས། རྨི་ལམ་མཐོང་དང་རྨི་ལམ་སྐྱེ་བོ་ཡང་མཐོང་ངོ་ལ་སོགས་ཏེ། དཔེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་དྲུག་གི་སྣང་བ་ཤར་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དོན་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལས་འབྲས་འགྱུར་བྱེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ངོ་མཚར་ཡ་གས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པས་ནི་ངོ་མཚར་རྨད་ཀྱི་ཆོས་སོ། །གསུམ་པ་ལས་འབྲས་འགྱུར་གྱིས་གསོལ་པ། ཐུན་མོང་ལམ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་དེ་གང་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རོ། །ཕྱོགས་བསྐོར་རང་དུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་བཞུགས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆེད་དུ་བསམ་པ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་དམྱལ་བ། ཕྱོགས་བཅུའི་དུད་འགྲོ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཡི་དགས། ཕྱོགས་བཅུ་ཡི་འདོད་ལྷ། ཕྱོགས་བཅུའི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷ། ཕྱོགས་བཅུའི་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་མཛད་དོ། །བསྡུ་བ་བཞི་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས

ཀ

༄༅། །ཨེ་སྨྲྀ་པདྨ་ནུ་ཡ་ཀཱ་བ་ར་པ་ཞག་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་འི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དང་། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱ་ཅུ་འི་ལོངས་སྐུ་དང་། ཡི་གེས་ཡི་གེ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་སྤྲོས་ཏེ་གཏེར་ས་པ་ཡོན་ཆེ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་
པ་དང་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་མཛད་པའི་སྐྱན་པར་སྤྲུལ་བ་དང་། དེ་རྟག་གི་དོན་ལ་དོན་སྤྱོད་པའི་དོན་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་དུག་དང་མི་འགལ་བ་འི་དོན་མཐུན་པ་འོ། །སྤྲུལ་པ་འི་སྐུ་འི་ཞུས་ལན་གསུམ་འདི་རང་འགྱུར་ཕྱིར་གསོལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བབས་ན། སྟོང་ལུ་བསོམས
དུ་མ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏ་ས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྤྱོད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལགས། སྟོང་པ་ལ་ཞི་སེམས་ཅན་ཅ་མ་ཆེས། སེམས་ཅན་མ་ཆེས་པས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མ་ཆེས་ལ་ལགས་ཞེ་ཞུས་པའི་ལན། སེམས་ཅན་མེད་པས་སྟོང་བ་འཆི
བ་སྒྲུང་དུ་རིམ་པར་བྱ་འོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་བཏགས་ཀྱི་སྟོང་པ་རིག་ནས་གཞན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་ཏེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པས་སྤྲུལ་པ་མང་པོ་སྤྲུལ་ཏེ། ལ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་ལ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་བཀོད་ན་གང་ཡང་བཀོད་པ་ཡོད་སྙམ་མམ།
དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ། མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བབ་ལས
རབ་མེད་དོ། །ཀ་ཆོད་པ་མེད་དོ། །ཞུས་ལན་གཉིས་པ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡང་གཞན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་གཞན། ཡང་དག་པ་འི་མཐའ་ཡང་གཞན་མ་ཡིན་ན། ལམ་རྒྱུ་འབྲས་མི་འཐད་དོ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ནི་ཆོས་པ་ཉིད་དུ་འོང་ངམ་ཞེས
བ་ལ། བཀའ་སྩལ་པ། ལམ་རྒྱུ་འབྲས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞུས་ལན་གསུམ་པ་བསྒོམས་པ་དང་མ་བསྒོམས་པས་རྒྱུན་དུ་རྒྱུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འི་འཕགས་པ་འི་ཡང་ཟག་ཅར་འབྱེད་ནས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ན། གཞན་ཕྱིར་གསུམ་སྤངས་པ་འི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཞུགས

ཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཏེ་ཡཱུ་ར་རྟོགས་པར་བགྱི་ནུས་པ་འི་ཞབས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་དང་བཅས་མ་བྱས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འོད་དུ་རྒྱུ་པ་འདི་ཆེ། བདག་ཉིད་དགེ་བའི་ལམ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་གཞན་མ་ལ་འགོད་པའི་དཔེ་ནི་རྒྱལ་པ་དེ་དག་བསྒྲུབ་གྱུར་དེའི་རོ་མྱང་བའི་མེད་དོ། །མཚན་དཔེའི་ལེའུ་སྟེ་དྲུག་ཅུ་བཞུ་པའོ།། །།ལེའུ་དེ་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ས་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་དང༌། བདག་ཉིད་དེ་ཡཱུ་ར་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་དེ་ལམ་འདས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྲིན་ལས་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ཤེས་གསོལ་པ། ཏེ་ཡཱུ་ར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་ལ་གས། ལན་སྟོན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དམིགས་པ་བརྟག་ཅིག་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་དང་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་གང་ལ་ཡང་དམིགས་སྤྱོད་ན་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གསོལ་པ། ཕུང་བོ་ལྔ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ལ་གསལ། སྤྲུལ་པ་ལ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བ་འགྲོ་བ་ལྔ་མ་མཆིས་ན་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ལགས། ལན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདི་ཆེ། འགྲོ་བ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་དེ། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་སོ། །མདོར་ན། །རྟོགས་སོ། །གསོལ་པ་བསྡུ་བ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྤྱོད་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་དག་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བགྱིད་པ་ལགས། ལན་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་རང་གིས་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་མི་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དེ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སོགས་པ་ལ་བཤད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཅི་ལ་གནས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་དུ་བསྐྱོད་པ་ལགས། ལན་སེམས་ཅན་རྣམས་དམིགས་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ཞེན་པ་ལགས། དེའི་ཕྱིར་རྟོགས་འཇིག་མ་པའོ། །བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གསོལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་དང་མཚན་མ་མ་བཞགས་ཤ། ཆོས་ལ་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལགས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

༄༅། །ཡུམ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ། སྔག་གཞན་དགེ་ལ་རྗེ་དེ་ངེས་ཤེས་ཅན་རྣམས་ས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་གཞོལ་བ་བ་ལ་གུས། ལྟ་བ་བཞི་གང་ཞེ་ན་དེ་དངོས་པོ་ངའི་དངོས་པོའི་མཚན་མ་གཅིག་ཡོད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། བདག་གཞན་དགེ་བ་
ལ་སྦྱོར་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་གཞོལ་བ་ལ་སྦྱོར་བས་མི་འཕྲུར་བར་ཐལ་བ་ལས། ལྡོག་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོའི་མཚན་མ་མེད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ཕྱིན་པ་དུ་ཁ་ཡང་དག་རྒྱས་ཧི་ཆེས་ལ།
འདྲེས་པའི་བར་དང་རྗེས་གསལ་བར་གྲུབ་ནས་གཞན་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་རོ། །ག་ལ་ཏེ་ཆུང་ངུ་ཞིག་རྟེན་ཅི་མི་ཆེ་ཞིང་བཞག་པ་ཙམ་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། མཚན་མ་མེད་པ་དྲུག་པ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས
ཀྱང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་ལས། །དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསོད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆེན་པོ་མེ་མཆིས་པ་ལ་རོ་གསང་དུ་ལགས་ན།...འདི་དག་ནི་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་འཕགས་པའི་གང་ཐག་གི་ཞེས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཚན་མ་མེད་པ་ཡང་གཞན་
ལ་ཆེས་དེ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། གསོལ་བ་དེ་ལྟར་ལགས་སོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ་དེས་ལགས་སོ། །རྣམ་གྲངས་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་བསོལ་བ་ཕྱི་མ་པས་
རྣམ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡི་ལ་གོ། །དེ་ནི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་རྣམ་པར་སྣ་གསུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ས། གཟུགས་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་འདོན་གཉིས་པ། ཕན་ཡོན་ཐབ་དང་པའི་ཚེ་ས་དམག་ལ་བསླབས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
རྣམ་པར་དག་པ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པས། དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །གསོལ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕམ་

ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་མེད་པ་ལ་བསླབ་པར་བགྱི། ཐ་དད་མེད་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་བསླབས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ། དེ་ཅི་ལ་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡང་གཞན་མ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱང་གཞན་མ་ལགས་སོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡང་གཞན་མ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་མཐོང་ངོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཤེ་ན། མིང་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་ཤིང་གི་བརྡས
སྟོན་ཏེ་འདི་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། །དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྫས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པ་ནམས་ལ་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྱུ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་བར་དུ་བསྟན་ན། དེ་ལ་སེམས་ཅན་བྱིས་པའི་དང་རྩེ་ལ་ཅན་དག
དེ་ལ་ངོ་མཚར་དུ་འཛིན། སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་ནི་གཞལ་ལ་བསམ་མ་གོ་སྐར་དུ་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་མཐོང་ཡང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་མི་དམིགས
པར་སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་བདག་ཀྱང་སྤྱོད་གཞན་ཡང་སྤྱོད་དུ་འཇུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དུས་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་ཏོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་རེ་བཞི་པའོ།། ། །ལེའུ་འདི་ནས་ཕྲིན་ལས་ལྔ་ལས། དང་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་མི་ཤེས་པ
སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་དམིགས་སུ་མེད་ཅེས་ན་སུའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་སློབ་པ་ལ་གནས། ལན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ།
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་འགོད་ཅིང་རྟག་པོ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་མི་དམིགས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཛད་པ་ཉེ་བར་བཅུ་ཅན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་བཀོད་ཉིད་བདག་ཞིང་སེམས་ཅན་གཞན་འགོད

525

ང་ 191

༄༅། །དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཛོད་ལ་ཞུགས་པ་ཡན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནི་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་དམིགས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཇུག་ལ། ལན་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལགས་ན་ཆོས་དེ་རྣམས་མ་དམིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་སངས་
རྒྱས་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་སྟོན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་། །དེ་བས་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གོ་པ་ནི་
འཇིག་པར་མི་འགྱུར། ཕྱིས་མེད་པར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན། འཐེལ་འགྲིབ་མེད། སྐྱེ་འགག་མེད། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་དེ་ཡུལ་ན་མི་གནས་ཕྱོགས་ན་མི་གནས་པ་འགྲོ་འོང་མེད་པ་དེ་ལ་གནས་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས
འཇུག་གོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ནས། སྦྱིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐྱེས་བུ་སུམ་ཅུ་གཉིས་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་མི་དམིགས་སོ། །བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དངོས་པོ་ཐེ
ཚོམ་ལྟ་ག་ལ་འོང་། དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པས་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ལ་ཆོས་བསྟན་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱེས་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་འགོད་དོ། །གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པ་དེ་ལ་བདག་ནས་རྣམ
མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །གང་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་འགྲོལ་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནས

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་དོན་དམ་པ་ཅིག་ཡིན་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་མ་སྐྱེས་པ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །བདག་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་ལམ་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་འདུག་པ་མེད། །དེ་ནི་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་
པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། །དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞུས་ལན་གཉིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་
སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སློབ་ཅིང་། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡང་གཞན་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ཡང་ཞེས་འགལ་བར་མི་བགྱིད། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངོ་མཚར་རོ། །དེ་ཡིན་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་
ཡང་གཞན་མ་ཡིན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ན་ནི། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་པོད་དུ་ཆུད་ནས་སངས་མི་རྒྱ་བར་ཐལ་བ་ལས། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་འཇིག་པ་འམ་ཏུ་གཅིག་ནས
པ་འམ་འགྲོས་མེད་དེ། །གཞན་དུ་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནི་རྟོག་ལ་ཤིང་ཁྱད་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སྐྱེ་ཤིང་འཆི་བ་སྡུག་བསྔལ་ལས་མི་གྲོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་ཅིང་། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྟོང་
དམ་མི་སྟོང་ཞེས་རྣམ་པར་འཁྲུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་འདི་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རོ། །འདི་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཁྲུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འཁྲུག

ཀ 161 ཤེར་ཕྱིན་

༄༅། །པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་འཕྲུལ་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་རྣམས་འཕྲུལ་བར་མི་བྱེད་དེ། གཉིས་ཀ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཟུང་དུ་མཛད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྨ་མཆིས་ལ་གསན་བདག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར། གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་མ་མཆིས་སོ། །ལན་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་བར་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་བདག་གམ་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད་པས་སོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་བདག་གམ་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་འཛིན་པ་དང་མི་འཛིན་པ་གང་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་དོ། །གསོལ་པ་འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཅི་ལ་སྤྱོད་ལགས
ལན་ཤ་ཀོ་བསྒྲུ་མཆི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྲུལ་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་སྒྲ་འཛིན་པ་ཆམ་མི་འཛིན་པ་གང་ལ་སྤྱོད། ལན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཞུས་པ་ཆམ་མཆིས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་སྒྲ་འཛིན་པ་འམ་མི་འཛིན་པ་གང་ཡང་མི་སྤྱོད་དོ། །བར་འདི་མཛད་པའི་གསོལ་བ་བསྡུ་རྒྱུ་བ་འཛིན་པ
དང་མི་འཛིན་པ་གང་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་ན། སྤྱིར་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཕར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱ། ཕར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་མ་རྫོགས་ན་སངས་རྒྱ་བར་མི་ནུས
སོ། །ལན་ཕར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་མ་རྫོགས་ན་སངས་མི་རྒྱ་རྫོགས་ན་སངས་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་བས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལ་གནས་ཏེ་སངས་རྒྱའོ། །རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད། སྐྱེ་འགག་མེད། ཀུན་ནས་ཉོན
མོངས་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་སངས་རྒྱའི་དོན་དམ་པར་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ཅན

ང་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་དམིགས་སོ། །མ་སོ་བསྐྱེ་བ་ཞི་ཞིང་འགྱུར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་བཅས་པ་དེ་དག་དམིགས་བར་འགྱུར་རམ། །གསོལ་བ་མ་ལགས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་ལགས་སོ། །དོན་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
ཀྱི་བར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་འཕེལ་འགྲིབ་བམ་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་བར་གཟུང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་དམིགས་ན། །སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་
དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཉིད་འཁྲུག་པ་མེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་པའོ།། །།ལེའུ་འདི་ནས་མི་དམིགས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྲིན་ལས་གཉིས་སྟོན་པ་ལས།
དང་པོ་ལ་ཞུས་ལན་བརྒྱད་ནི་གསོལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྫོགས་པར་བགྱིས་ཀྱང་སངས་མི་རྒྱ་ལགས་སམ། ལན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཐབས་མཁས་པས་སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་། དེ་དག
ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ་ལས་གཞན་དུ་འང་མི་སྤྱོད་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུམ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱའོ། །ཞུས་ལན་གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་བགྱིད་པ་ལགས། དེའི
ལན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་མི་སྦྱོར་མི་འབྱེད་དེ། གང་སྦྱར་དང་བྱ་བ་འམ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞུས་ལན་གསུམ་པ་ནི་གང་སྦྱར་བ་འམ་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་ན། ཡུམ་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བགྱི། ཡུམ་ལ་མ་བསླབས་ན་སངས་
རྒྱ་བར་མི་ནུས་ལགས་སོ། །ལན་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་གྱི་རོན་ཏེ་མ་དམིགས་ན། འདི་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཞེས་ཅི་ཞིག་གཟུང་། སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནི་གཟུང་དུ་མེད་པས་སོ། །སློབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་དང་སངས་རྒྱས་ནས་ཡོངས་སུ་སྨྱི

ཀ

༄༅། །ཕྱིར་བར་མི་ཞེས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཐུས་པ་བཞི་པ་ཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་རམ་མཆེས་པ་ལ་སོ་སོར་ཏེ་སྒྲོ་བོ་ཅན་ས་ཐང་ས་ཀྲ་ས་ཀྱི་བར་དུ་དམིགས་སུ་མ་ཆེས་ལ་ཀྱང་། ལན་དེ་ལྟ་རེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཁྲིམས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ས་ཡ་དེ་
པར་ཞེ་པར་འགྱུར་བདེ་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་རམ། ཡོད་དམ་ཡོད་པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་པ་དེ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་ཀྱི་དོན་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ཐམས་ཅད་དང་དོན་པོ་མེད་དཔལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དབང་གིས་དངོས་པོར་བཟུང་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ལ
ལགས་པས་དེ་ལས་བཟློག་ནས་བྱང་ཆུབ་ལ་འཛེག་གོ། །ཇི་ལྟར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་གང་ལགས། ལན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཆོས་གང་ལ་རྟོག་པ་བའི་དངོས་པོ་འམ་ཞུམ་པ་འམ། སྦྱིན་དཔྱུག་པ་ལམ། ཆོས་ཅན་ནས་ལ་ལོ་ར་འགྱུར་བའི
དངོས་པོ་མ་མཐོང་ངོ་། སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲ་དང་པས་ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྗེས་འབྲེལ་ལ་མཐོང་བ་ར་ཞེན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ནས། སྒྲ་ཡི་རི་མཁན་པོ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སེམས་རྫུན
པའི་ཕྲོགས་ལ་བ་སྒྲོག་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བགོད་དོ། །ཐུས་པ་བརྒྱད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཏན་ས་མཆིས་ན་ཇི་ལྟར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བཞིན། རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལགས། ལན་གཟུགས་ནི་བཀྱི་བར་ནས་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ལ་གཏོང་
པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གདགས་གྲུང་མི་དམིགས་ཤིན་རྒྱུན་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་སྐྱེས། ཐུས་པ་བདུན་པ་བཞི་ཆོས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་དུ་མི་དམིགས། ཡམས་གསུམ་ངར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་། སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་སེམས་ཅན
བཅིངས་གྲོལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ལས་ཇི་ལྟར་ཐར་དང་ལ་སོགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྨིན་ལས་ཐར་བ་གཡ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་འགྱུར་ལགས་སམ། དེ་ལ་ལན་སྔོན་སེམས་ཅན་འགྲོ་བ་ལྔ་གདགས་ཀྱང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་གྲོལ་མེད་པར་འགྱུར་བ

མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞི་བྱུང་སྟོང་འབྲུང་ཏུང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པར་གནས་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་སུ་བཅུ་གཉིས་བྱུང་པོ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཙོ་སྟོན། འགྲོ་བ་ལྔ་འི་ཡུལ་འཁོར་བ་ནས་དགོ་ལ་བ་ཕྲག་ལ་ཡོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཐོས་ནས། སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྱི་བོ་རྣམས་ལ་དྲང་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་གོ། །དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་མཁན་པོ་རྣམས་སྒྱུ་ལ་བཞིན་ཡིད་སྒྲོག་ཆགས་མང་པོ་སྒྱུ་ལ་ཏེ། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ཚིམ་པར་བྱས་ནས། བདག་གིས་བསོད་ནམས་མང་དུ་
སྤྱི་ལ་ཡོ་ཞེས་ཡང་ཡང་དུ་བརྗོད་ན། དེས་ཅི་ཙམ་པར་བྱས་པ་འམ་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཡོད་དམ། མ་མཆིས་ལ་གསོལ། །འན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྦྱིན་པ་ནས་འདྲེན་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སྤྱང་སྤྱང་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་བཅུ་ལ་བཀའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞུས་པ་ན་གཉིས་པ་ལྟུ་མ་ཙན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལས་ནི་རབ་འབྱོར་ཁྱིས་གསོལ་པ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་
དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གང་ལགས། གཏགས་སྤྱལ་པ། སྦྱིན་པ་ནས་མཐར་དྲེས་པའི་བར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྦྱིན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཁ་ཅིག་བཞག་ཟླ་གཏུག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་ཡོ་ཞྲུ་བྱིན་པ་དྲུག་དང་བྲལ་
བདག་མཐོང་ན། ཁྱོད་ཅི་འི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྤྱོད། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བདག་ཅག་ཐེན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་རྟག་པོ་སྨྲས་པ། ཕར་ཕྱིན་རྟག་གི་ཆེན། ཞག་འདོད་པ་ལ་ཟག་ཞེས་པ་ནས་མི་འི་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་རུང་བ་འི་བར་
ཏུ་སྦྱིན་གྱི། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་པ་ནས་ཡོན་དག་སྤྱོད་གཏོང་བ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་སྟེ། ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པའོ། །ལེའུ་འདིར་ནི་མངོན་པར་ཞེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་མཐོང་བ་རྣམ་བཞི་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག

531

ཀ ཤེར་ཕྱིན། 191

༄༅། །ཕའོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ན་སྒྲིབ་པ་ནུས་རྣམས་ཕྲེན་གྱི་འབར་སོ། །གསོལ་པ། ག་ལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ་གནས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམིགས་པ་བརྒྱ་ཅིག་རྒྱུ་ནུ་ཐུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཅེ་ལ་བསྒྲུབས་ན། སྨྲས་པ་ར་མི་འཕྲུལ་ཡང་ས།

ཡན་ཕྱིན་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཆོས་འདི་དག་སྟོང་པར་མི་ཤེས་པས་མ་དང་པ་མཞིན་པའི་མདོ་དང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་པ་འདུ་བྱེད་བས་བརྟགས་པར་བཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ནི་ཡང་ལ་སྐྱེ

བརྟགས་ནུ་མ་མཁྱེན་པ་སྐྱོར་ཅིང་དེས་ནམ་སེམས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆེས། །དེ་ལ་སྔོད་པོ་བཞང་ཡང་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནམ་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་མི་གནས། བསམ་གཏན་བཞི་ནམ་མཐོང་ཞེས་རྟག་གི་བར་དང་། དེ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པ་གང་གིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་མི་གནས། ཤིན་ཏུ་མང་གི་བྱང་

ལུང་སྟོན་ཏུང་མི་གནས་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་འབྲུང་ནས་ས་བཅུའི་བར་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སེམས་གཞན་གང་ཡང་མ་བསྐྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་མཛད་པ་ནི། གསོལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་ལ་གནས་ན། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ

པར་བགྱི། དེ་ལ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་མི་ཤེས་པའི་དོན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་དོ། །སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཡིན

ཀྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པའི་མཛད་པ་ནི་གསོལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་ལ་གནས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བགྱི། དེ་ལ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ངན་ལེན་སྦྱངས་ནས་གཞན་རང་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་ལ་ཆགས་ཅན་ངན་ལེན་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་ལས་ཕྱིན་རྟག་གི་བ་སེམས་ཆུང་ཕྱོགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་མཚན་དུ་

ཀྱེད་པ་དང་། གཟུགས་ནས་ཆ་ཤེའི་བར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་གི་ཞེའི་འདུ་ཤེས་ནི་གཉན་ལ་དན་ལ་ན་སོ། །གཞན་ཡང་ནི་ཡེ་སྐྱོང་བ་བསམ་ཞི་བདེ་བར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྐྱེལ་བ་དང་། ཞིང་སྦྱོང་གཉིས་པ་ནི་མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྔས་སྤྱོ
ང་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་སྙོམས་འཇུག་གསུམ། བྱང་ཕྱོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་སྒོམ་པ། ནམ་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་སངས་མི་རྒྱ་བར་བསྔགས་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་སོགས་མི་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར
སྦྱང་དེ་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ངན་སོང་གསུམ་དུག་གསུམ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི། བག་ཡ་ཕུལ་དང་ཀུན་ནས་ལྡང་བས་སྤྲིན་ཅི་ཡོ་གཞི་གདགས་པའི་མིང་ཡང་མི་སྒྲོགས་ཅིང་། ཤིང་ལྷ་གོས་བཀྲ་བ་བཅམ་ཕྱིན་དགེ་དངོས་པོ་དག་ལ་ཞུགས་ཐར་གསུམ་དང་། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད
མེད་པའི་སྒྲ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །གང་སྟོང་པ་དེ་ལ་མཚན་མ་མེད་དོ། །གང་མཚན་མ་མེད་པ་དེ་ལ་སྨོན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ངོ་། །དེས་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོ་གཞན་པ་བརྗོད་
མཚན་ཐོས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་ཏེ། ཆོས་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟའོ། །སེམས་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཟད་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མ་ཟིན་པ་ཉུག་ཆུང་གི་ལྟ་བར་ལྷུང་ནས་ལོག་པར་འཛིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་ཡིན་པ་ལ་མིན། མིན་པ་ལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་
མཆོག་ཕྱར་བས། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཕྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བཀྲོལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉེར་བདུན་པའོ།། །།ལེའུ་འདི་ནས་མཛད་པ་བཞི་སྟེ། ངེས་པ་དང་སེམས་ཅན་དོན་དང་། སངས་རྒྱས་བསྙེན་པ་སོགས
པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ངེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་ངེས་པའོ། །གསོལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་དང་ནི་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རམ། དེའི་ལན་མགོ་བསྒྲེ་ཞེ་ཉིན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ངེས

ཀ

191

༄༅། །དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་དོན་ཆེན་དམེད་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་འཇི་རྟག་ལས། ངང་ཚུལ་གསོལ་བ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་མི་ཚོམ་པའི་གནས་བརྒྱད་དུ་མི་སྐྱེའོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རབས་བསྟན་ན་དགེ་ཚོ་དགེ་བགག་དུ་ཐལ། དེའི་ལན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཚེ་དང་བདམས་པ་ཉི་སེམས་ཅན་དོན་དུ་ལུས་བླངས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་མི་གོས་སོ། །ཞུས་ལན་གཉིས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་གང་ལ་གནས་ཤེ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་འགྲེལ་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་གནས། དེའི་ལན་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་འཛིན་ཏོ། །ཞུས་ལན་གསུམ་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཇི་ལྟར་ངན་སོང་དུ་འགྱུར་ལགས། དེའི་ལན་མ་གོ་བསྒྲུབ་བཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཏུ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་བྱང་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མ་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱང་ཉམས་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། སྒྱུ་མའི་གླང་བཞིན་དུ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མེད་དོ། །ཞུས་ལན་བཞི་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་གོས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་གང་ལགས། དེའི་ལན་ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་གོས་པ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པས་གང་གིས་རེག་པ་དང་། གང་ལ་རེག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཞུས་ལན་ལྔ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ལ་མི་སྤྱོད་དམ། དེའི་ལན་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡོངས་སུ་མ་ཆུད་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞུས་ལན་དྲུག་པ་ཤེས་ཕྱིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ན། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་འདུ་ལགས། དེ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཆུད་པ་དང་མ་ཆུད་པ་མི་མཆིས་སོ། །དེའི་ལན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཆུད་པའོ། །གསལ་རྒྱལ་བསྟན་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་ལས་ཆོས

ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལ་མངོན་ཞེ་ན། ས་དྲུག་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས། དེ་ཡིས་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ང་
ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པ་ར་མི་འགྱུར་བར་མངོན་ཞེ་ན་ས་དྲུག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི། ལྷའི་སྐུ་ན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་གནས་ནས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟའི་མི་གནས་པར་དགའ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་ནས། དེ་དག་ཏུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སོང་ནས་
སྨིན་པ་ནས་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་སྤོང་ངོ་། །དེ་ལྟའི་མི་ག་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྨིན་པ་མཐོང་ནས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་དེ་
དག་ཏུ་སོང་བ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་ལ་ཅི་ལྟར་རུང་བར་བྱས་ནས་མཐུན་པ་རབ་ཕྱིན་དྲུག་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ངེས་ལྟའི་ཉི་བའི་ཁམས་ཀྱིས་ལྟའི་སྒྲ་ཐོས་ཏེ། ངེས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་
བསྒྲགས་པ་དེ་དག་གི་ཚིག་མ་ཉན་ཏེ་ཐོས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འཛིན་ཏོ། །འགྲུང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བར་གྱི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་ནས་ཕྱིན་པ་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བར་གྱི་
ཆོས་སྟོན་ཏོ། །སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེས་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་རིམ་སུ་དྲན་པ་དེ་དག་ལ་ཕྱིན་པ་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བར་གྱི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕྱིན་པ
ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བར་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕྱིན་པ་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བར་གྱི་ཆོས་སྟོན་ཏུང་། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་གོས་པའི་དཔེ་མི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས

༡༩

༄༅། །མི་ཏོག་པ་ཅང་ཞེ་ན་དགོ། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡན་ལག་གི་མཛད་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་འབྱུང་སྟེ་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་དེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཞིག། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ་བདག་ཏ། བདག་པ་དང་། ཞེ་ལ་ཨོ་རྟོག་ཅེ། སྦྱིན་པའི
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་རང་ཀ་ཀུ་ར་ཤཱ་རི་བ་ལས་སློབ་ཤིང་བཞིན་ཡང་སློབ་བ་དེ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཀུ་ཤ་ལ་ཀྱི་ལམ་མོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པའོ། ། །ལེའུ་འདི་ནས་མཛད་པ་གཉིས་ལས། ལས་རྣམས་ཀུ་མི་ཟ་བའི། །གསོལ་པ་ཆོས་དེ་ནས
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྣམས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་ལགས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལགས། དེ་ལ་ལེའུ་སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་བསྡོམ་པ་ནས་རྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཡིན་ན། ཐོབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སོ། །གསོལ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འབྱེད་
པ་དང་། ལམ་དང་ལམ་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མེད་པ་ར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཉན་དགོས་པོ་ལ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མ་ཤེས་པས་དེ་བར་སྨྲད་པས་དན་སོང་། ལེགས་པར་སྒྲུབ་པས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སྦྱིན
པ་ནས་ཏུ་མི་ལ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་སྤྱོད་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཐམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་དོ། །གསོལ་པ་སྔར་སངས་རྒྱས་ནས་འགྲོ་བ་རྒྱུད་ལ་ནི་ལ་ངེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་གཟིགས་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ན་འདས་པོ་ཡོན་འགྱུར། མ་གཟིགས་ན་ཡང་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟན་པ་གས
ཀྱི་ལན། སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མ་ཤེས་པས་བདེན་པར་འབྱུང་བ་ལ་དེ་ནི་བདེན་པར་བསྟན་ནས། གཟུགས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དང་། དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་མི་བདེན་པར་བསྟན་ཏོ། །བདེན་པའི་མཛད་པ་རྣམ་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་གཞན། སངས་རྒྱས་བདེན་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་གྲོལ་བར་མཛད། དེའི་ལན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་བཞི་རུ་བསྡུས་ནས་འགྲོལ་བའོ། །ཞུས་ལན་གཉིས་པ་བདེན་པ་བཞིས་གྲོལ་ལམ། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པས་གྲོལ་ལམ། དེའི་ལན་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་ཤེས་པ་ལས་གྲོལ་བས་ཡིན།

ཤྲཱི། བདེན་པ་བཞི་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོང་ན་ལས་འདས་པའོ། །ཞུས་ལན་གསུམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་གང་ལགས་ཀྱི་ལན། ཆོས་ཉིད་བདུན་དང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉེར་གསུམ་པའོ།། ། །ལེའུ་འདི་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
སྤངས་པ་དང་། དེའི་རིགས་ཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གང་གིས་ཀྱང་མ་བགྱིས་ན་ལས་འདས་ནི་སྨྲ་བ་དང་སྤྲུལ་བར་དུ་སྨྲས་སོ། །ལས་འདིས་འཕགས་པ་རིགས་དང་ཐག་ཉེ་བས་ལས་སྒྱུ་ཕྲུག་སྦྱར། དངོས་པོ་མ་མཆིས་
པ་རྣམས་ལ་ནི་ལས་དང་བྲལ་བ་དང་སྐྱེད་པ་དང་འབྲས་སྟུམ་མཆིས་ལགས་སོ། །དེའི་ལན་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་དེ་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་པ་སོ་སོ་རི་སྐྱེ་ཚོམ་མ་ཤེས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཉོན་མོངས་པ་བྱེད་པས་དམྱལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ལུས་སྣ་ཚོགས་འཕྲུལ་བོ། །ཕྱིན་དངོས་པོ་
མེད་ན་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་། དམྱལ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་བའི། ཕྱིན་དེ་ཆོ་དངོས་པོ་མེད་པས་ཡིན་སྣ་མ་མ། གསོལ་པ་དེ་ལྟ་ལགས་སོ། །དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བཏགས་པ་བསྟན་ཀྱི་དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་རོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་
ལས་ཉི་ཚེས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་མི་འཐད་དོ། །དེའི་ལན་སྐྱེས་བུ་གཞིས་པ་ལ་ལས་དཔེར་བ་ཤར་ཀྱི། ཐ་སྙད་པའི་དཔེ་སྣ་ཚོགས་གཞི་མི་ལམ་དང་སྤྲུལ་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་སྒྲིག་རྒྱུད་དང་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ལས་གང་ཐུགས་པས་མཐོ་རིས་ལ་དང་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ཞེ་རྣམ་པར་
བྱུང་བར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞོམ་པ་དངོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཞི་མ་གྲུབ་པའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་མེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་ཅུ་པའོ།། ། །ལེའུ་འདི་ནས་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་ཚོགས་དང་པའི་རྟེན་ལྟ་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་བྱེར་མེད་པ་བསྟན་པའི་མཛད་པ་བསྟམ་ལ་བཤད་དོ།
ཡང་དག་མཐོང་བ་དང་སེམས་མཐོང་བ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་མ་མཆིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་བྱང་གསུངས་པ་གང་ལགས། དེའི་ལན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཚོར་ཉིད་བརྗོད་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པའི་མེད་དང་འདུ

ཀྱཻ། །ཐར་དོན་པོ་དང་ཉམས་སུམ་མཆེས་ལ་གསོལ་ན། སྨིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྟོག་གེས་བརྗོད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་པ་པའི་དོན་ཏེ་དྲུག་ལྔ་སུམ་ཡིན་སྙམ་མམ། ཡང་གསོལ་པ་ཆོས་དེ་རྣམས་འཁྲུལ་
པའི་དང་པོ་དྲུག་ལྔ་སུ་ལགས་ན། དེ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ལགས། ཡང་དག་པར་ཡིན་པའི་སྨིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་ངང་གིས་རྒྱུ་བར་མི་རྟོག་ལགས་སམ། དེའི་ཡིན་སྨིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྤྱོད་སོ་སོར་མི་རྒྱུ་བོ། །ཇི་ལྟར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རྒྱུ་བ་
སྙམ་མམ། སྨིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་འདུས་བྱས་པ་ནི་སངས་རྒྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ལམ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱུ་ངོ་ལས་འདས་པའོ། །
འོན་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་སྨིན་པ་ནས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱོད་ལྷ་བུ་ཤེས་ནས་ལམ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཁྲུལ་པའི་དཔེ
དུག་དང་འདྲ་བས། སྨིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གཟུང་དུ་མེད་པས་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་། སྤྱོད་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པ་ལ་མོས་པར་འདུ་ཤེས་ཉེས་པའི་སེམས་ཅན་འགྲོལ་
བའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གསོལ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དོན་དམ་པར་ངེས་ཀྱི་ལགས། ལན་འདེབས་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་སངས་རྒྱས་གཞིས་བསྟན་ཏོ། ཡང་དག་པར་ན་འདིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་བཞི་དམིགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྫོགས་པ་མེད་པ། སྨྲས་
པ་མེད་ཅིང་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟ་ལས། ངང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་མ་ལ་གསོལ་བས། ལན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན

།ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ཀྱང་གཞན་ན་ཡིན་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞུས་ལན་གཉིས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འགྱུར་མ་མཆིས་ན། ཇི་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལགས།
ལན་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་གཞན་དུ་ཚོལ་ཉམས་པ་ཉིད་ཀྱང་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་མི་གཡོ་བ་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་དགོད་པར་མཛད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུའོ། །ཞུས་ལན་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བ་ལགས་སམ། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་བརྒྱུད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །
ཞུས་ལན་བཞི་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བར་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ལགས་ན། འདི་ལྟར་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་འདུས་པ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཞན་དང་གཞན་ལ་
བསྟན་པས་ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བགྱིད་པ་ལགས་ཞེས་པའི་ལན་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་སྙམ་མམ། གསོལ་པ་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་
སྙམ་མམ། མ་ལགས་སོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནས་འཕགས་པའི་བར་ཐ་དད་མེད། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནས་འཕགས་པའི་བར་ཐ་སྙད་ལས་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞུས་ལན་ལྔ་པ་ཆོས་ཉིད་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱང་ལགས
སམ། འདུས་མ་བྱས་ལགས། ལན་ནི་གཉིས་ག་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ལས་ཐ་དད་པ་འདུས་མ་བྱས་མེད། དོན་དམ་པ་ལ་ཡུལ་དགག་དང་ཡོད་མེད། དེ་གསུམ་ལས་ཐ་དད་པར་དོན་དམ་པ་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པ་སྟེ། །

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། དོན་དམ་པ་ལས་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དོ། །དོན་དམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་སྟེ་ཉེར་གཅིག་པའོ།། །།ཀུན་ནས་ཡང་དག་པའི་མཛད་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ནས། དང་པོ་གཞོལ་བ་ལ་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟོང་པ་སྟེ། ཕྱིར་བ་དང་བྱ་བ་མཆིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་དོན་དམ་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་ལགས། བསྒྱུ་བའི་ཆོས་པོ་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལགས། འདི་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཡང་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པ་

ཉིད་མ་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བརྒྱུད་ལ་ཤེས་པ་དང་། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་འཕྲུལ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་ཕྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་བཞིན་ཡས་པ་ལ་འགོད་དོ། །ཐབས་མཁས་པ་གཉིས་པ། མཆོག་ལ་བཅིངས་སྤོང་བ་ལས། ལྷའི་ནང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དཔའ་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་

བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འོས་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པས་འདི་ནི་སྤྱོད་པའོ། །འདི་ནི་སྟོང་པའོ་ཞེས་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཐབས་ལ་ཅི་གསུམ་པ་བཞུ་བོ་ལྷ་ཡང་སྤྱོད་པའོ། །ཐབས་ལ་ཞི་བ་ལ་ཧེ་ཐ་ཏེ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞིང་བཞི་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་སྤྱོད་པ་ལགས་

ཏེ། ལས་དེ་ཉིད་སྟོབས་དང་དུ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བཞིན་དུ་ཤེགས་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སྤྱོད་པའོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་སྐྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་པའོ། །ཐབས་ལྡན་ཕྱི་བསྐྱུལ་བ་དང་སྤྱོད་པ་དེ་གང་ལགས། དེའི་འབྲས་བུ་བ་དང་ཕྱག་གི་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ལ། མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཞུགས་

པ་མི་མཉམ་པའི་ལྷ་ན་མེད་པར་ནས་ཉིད་མ་སྤྱོད་པའོ། །ཐབས་ལྡན་རྟག་པ་ཉིད་གྲོས་ལ་སོགས་པ་གང་གི་མཐའ་ཆད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གང་ལ་གནས། དེའི་འབྲས་བུ་དོན་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ། ཕྱིར་དོན་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ། རང་གི་དངོས་པོ་ཡང་མ། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་མེད་ན། དེ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་

ཅེས་བརྟུ་བའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། །ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉེར་གཉིས་པའོ།། །།སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ།། །།འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སོ།།